

DEMO

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Politiek

Wat is er toch aan de hand met al die mensen. Om mij heen zie ik vooral boze of ontevreden gezichten. Het gaat over politiek. 'Politiek stinkt, het zijn allemaal zakkenvullers en praatjesmakers. Weet je waar ze wat aan moeten doen!' En dan komt er een hele opsomming van wat er mis is met de politici, de politieke partijen en vooral wat er mis is met de maatschappij. Dat laatste dan altijd in verband met de spreker. Wat ondervindt de spreker aan negatieve gevolgen van de maatschappij, politieke maatregelen of juist die niet genomen maatregelen.

Lijers. Allemaal lekker klagen. Lekker kankeren.

'Ach, dat hoort er bij, dat is altijd zo geweest.' Zal wel. Ik geloof het niet. Vroeger was niet alles beter, echt niet, maar een aantal decennia geleden zat er vuur in de mens. Positieve gedachten. Ja, toen zetten politieke stromingen zich ook af tegen negatieve dingen in de maatschappij, maar er zat een positief idee achter. 'We gaan een betere maatschappij realiseren!' Ik denk dat al die mensen die zo zitten te kankeren iets heel essentieels missen, namelijk de wil om iets beters te realiseren voor iedereen. Meer en meer wordt politiek een defensief iets. Ouderenpartijen, mobiliteitspartijen, de 'anti'-partijen rukken op. De gevestigde orde in het parlement doet er hard aan mee. 'Hel en verdoemenis, we gaan op deze manier naar de klote!'

Bah, ik zal wel een volslagen idioot zijn omdat ik denk dat politiek iets positiefs moet zijn, maar 't is wel prettig om een ideaal te hebben.

Een ideaal in de zin dat er iets beters wordt gerealiseerd voor iedereen.

Laat ik het zo zeggen, als ik een stokoude communiste vol vuur hoor vertellen over het socialistische arbeidersparadijs dan hoeft zij van mij geen rekenschap te geven over Stalins misdaden. Dan verdiend zij respect als iemand die overtuigd geknokt heeft voor een mooi ideaal!

Ik hoop dat er meer positief gedacht gaat worden. We gaan er iets beters van maken, we gaan vooruit. De politiek is niet iets defensiefs. De politiek moet het instrument zijn om ons allemaal vooruit te brengen.

Leve de politiek! We gaan met z'n allen naar een betere wereld!

MEINO

Deadlines

Demo 15.2	3 april 1998
Demo 15.3	5 juni 1998
Demo 15.4	31 juli 1998
Demo 15.5	25 sept. 1998
Demo 15.6	27 nov. 1998
Demo 16.1	29 jan. 1999

In deze DEMO

3 *Sorgdrager in de Domstad*

6 *Wetsdienaars maken het te bont*

12 *Reportage: Tentenkamp Dwingeloo*

14 *D66 slaat Paars*

20 *Reportage: Rellen in de Oosterparkwijk*

22 *JD-ers in de Tweede Kamer*

36 *Interview: Waarom van Hulten aftrad*

44 *De 31ste Congresbijlage*

48 *Zwartkijkers opgelet*

52 *Gesprek met Socrates*

11

19

33

35/46

55

56

Boekrecensie

Op scherp (Marco van Lierop)

Onder de hamer/Rene Biesenbeek

Jaap Beetstra

Petite Politique

Een JD'er

Een discussie over het 'nut van straffen'

MINISTER SORGDRAGER IN DE DOMSTAD

Sorgdrager luistert

Utrecht, 16 februari, kwart voor acht. De zaal stroomt langzaam vol en het ziet ernaar uit dat het erg druk wordt. Waarom? Minister Sorgdrager is uitgenodigd om te spreken over het onderwerp 'nut van straffen' door de afdeling Utrecht van de Jonge Democraten. Voordat je als gast plaats mocht nemen op een stoel of de grond kon er een enquête ingevuld worden over het nut van straffen. De vier mogelijkheden waren: genoegdoening voor het slachtoffer, straffen als schrikmiddel, heropvoeding van de dader en zorgen dat 'ze' een tijdje van de straat zijn. Ook was er de mogelijkheid voor een alternatief antwoord. Later werd de uitslag van de enquête voorgelegd aan de minister.

Yvonne Ahrend

De avond begon eerst met een kleine introductie en een paar vragen. Zo werd er gevraagd waarom ze minister van Justitie was geworden. Het antwoord hierop was dat ze graag de reorganisatie van het OM wilde voortzetten die in 1994 was opgezet. Ook hoopte ze maatregelen te treffen waarbij zwakkeren in de samenleving konden worden beschermd. Ook werd er even gesproken over D66 en wat haar in deze partij aantrok. Volgens de minister is D66 de partij van de redelijkheid en benadrukt zij de positieve kanten van de mens. De reactie hierop was: "Is de D66 geen partij voor softies?" "Het is niet verkeerd om een softie te zijn", was het antwoord van Sorgdrager. D66 probeert een evenwicht te zoeken. Dit evenwicht moet worden gezocht tussen tolerantie en duidelijkheid.

De uitslag van de enquête was bekend, zo'n 17 mensen waren voor straffen als afschrikkingsmiddel en 16 mensen voor heropvoeding van de dader. De reactie van de minister was dat deze elementen terug te vinden zijn in het klassieke strafrecht. In de eerste plaats moeten straffen snel uitgevoerd worden, duidelijk zijn en consequent gebruikt worden. Het probleem is echter dat het 'volk' strengere straffen eist en hier een rechtvaardigheidsgevoel aan koppelt. Ook is er een probleem om mensen op te pakken. Zodra iemand 'gepakt' wordt krijgt de persoon in kwestie veel boosheid over zich heen. Dit is niet rechtvaardig. Het is daarom van groot belang dat de pakkans moet worden vergroot.

Het is tijd geworden voor reacties uit de zaal, de eerste reactie is dat er een tendens is voor strengere straffen. Gemiddeld gaan inderdaad de straffen omhoog als het gaat om zware delicten. Het is belangrijk dat jonge mensen uit de gevangenissen moeten worden gehouden. De minister ziet dat hier een alternatieve straf een goede oplossing is. Ook wordt de rol van het slachtoffer besproken. Een slachtoffer was vroeger minder mondig dan nu. Een slachtoffer wordt altijd op de hoogte gesteld van het verloop van een zaak. Tijdens een proces wordt er geprobeerd via feiten de 'waarheid' te achterhalen en uiteindelijk een straf uit te spreken. In dit proces is het slachtoffer vaak getuige. Tegenwoordig is het niet meer noodzakelijk dat het slachtoffer samen met de dader een getuigenis hoeft af te leggen. Dus er wordt al rekening gehouden met het slachtoffer. Goede opvang is daar echter wel van groot belang.

Er ontstaat vervolgens een discussie over het nut van TBS-klinieken en het nut daarvan. Volgens Sorgdrager zijn deze klinieken erg nuttig en moeten deze blijven bestaan. Het onderwerp 'het nut van straffen' wordt langzaam verlaten. De discussie begint te draaien om de relatie tussen de politiek en de rechtelijke macht. De rechters zijn onafhankelijk, de minister bemoeit zich niet met de inhoud. Het Openbaar Ministerie heeft wel banden met Justitie. In Nederland bepaalt Justitie of een zaak wordt vervolgd of niet. Justitie heeft prioriteiten en de

minister heeft invloed op de samenstelling van deze prioriteiten.
Het is tijd voor vragen en reacties uit de zaal die geen betrekking hebben op het thema van de avond, een kleine selectie.

"Moeten ambtenaren niet sneller ontslagen worden op het ministerie?"

Het antwoord van Sorgdrager was dat de eisen zijn veranderd aan de ambtenaren. Managementkwaliteiten zijn veel belangrijker geworden. Ook heeft de ambtenarij veel meer aandacht gekregen van de pers. Op dit moment zijn er plannen over tijdelijke benoemingen van ambtenaren.

"Hoe kijkt u terug op 4 jaar ministerschap?"

Sorgdrager: "Elke minister heeft te maken met politieke verantwoordelijkheid, dus als andere mensen fouten maken, dan ben ik verantwoordelijk."

"Moet de politieke verantwoordelijkheid dan niet strakker gehouden worden?"

Sorgdrager: "Dat is niet mogelijk, dan krijg je de situatie van 5 ministers in 4 jaar."

"Moet er niet meer politie op straat?"

Sorgdrager: "In sommige gebieden is het noodzakelijk om meer politie op straat te zien, zoals op het platteland. Ik heb overigens een hekel aan de term 'meer blauw op straat'. Een politiemans moet zowel op straat als op 'kantoor' bezig zijn. Deze twee taken kunnen niet van elkaar los gekoppeld worden."

De discussie wordt langzaam afgesloten. Er wordt nog een vraag gesteld; "hoe voelt 4 jaar ministerschap?"

Sorgdrager: "Het waren 4 hectische jaren."

De discussie met Sorgdrager kan succesvol worden afgesloten. Een succes, zo'n 120 mensen waren aanwezig. Een compliment voor de organisatoren!

Aanstormend talent?

DEMO REDACTIE ZOEKT VRIJWILLIGERS VOOR CONGRESVERSLAG

De redactie van DEMO is op zoek naar enthousiaste mensen die mee willen werken aan het maken van het congresverslag tijdens het JD-congres in april van dit jaar. Als vrijwilliger maak je een verslag van een of meerdere activiteiten tijdens het congres. Deze zal in de DEMO worden geplaatst. Je zult voor en tijdens het congres nauw samenwerken met de redactie van DEMO. Zij die geïnteresseerd zijn om de redactie van DEMO te helpen het congresverslag tot stand te brengen kunnen zich, liefst zo snel mogelijk, melden bij Meino van Dijk. Zijn adres staat achter in deze DEMO.

Open planvorming: procedures bij megaprojecten

De politiek neemt besluiten maar voor zestig procent, er ontstaan tot nu slechts schimmige compromissen. Grote projecten worden met een kruideniersmentaliteit aangepakt. Het ontbreekt besluitvormers aan een visie op de toekomst, er worden door de politiek geen duurzame perspectieven geschapen. Zonder duurzame perspectieven blijft de besluitvorming over grote projecten gesjoemel in de marge en gesteggel over tegenstrijdige detaillistische belangen. Durf gewaagde keuzes te maken en je krijgt veel betere besluiten. Een geforceerde beslissing zal besluitvormers in de uitvoeringsfase opbreken.

Jan-Piet de Vries

Versnelde procedure

De voorbereiding van een groot infrastructureel project neemt maar liefst 5 jaar en 9,5 maand in beslag. Bijna 6 jaar dus, mits er niet ook nog eens extra obstakels worden opgeworpen, de politiek zich aan het tijdschema houdt en de maatschappelijke discussies gunstig uitvallen. Op voorspraak van de Wetenschappelijk Raad voor het Regeringsbeleid (WRR), heeft het kabinet in 1996 met het rode pennetje de wetgeving voor mega-projecten op inspraakmomenten, evaluatiepunten en startnotities gefileerd. De coupures moeten leiden tot een tijds winst in de besluitvorming van twee jaar. Weg dus met de overtollige ballast in het stelsel van de Planologische Kernbeslissing (PKB). De burger krijgt nu nog eenmaal de gelegenheid zijn applaus of afkeer voor een plan te laten horen, en eenmaal de mogelijkheid zich te roeren over de voor hem relevante details van zo'n project, maar daarna is het afgelopen. De afweging van nut en noodzaak van grote projecten komt daardoor meer en meer bij de overheid te liggen en steeds verder weg van de burger. In de nieuwe wereld van de besluitvorming is het aantal keren dat betrokkenen zich kunnen roeren terugschroefd. Maar gewraakte instrumenten als de Milieu Effect Rapportage (MER) blijven gehandhaafd en het ontbreekt vooral aan sancties als de overheid zich weer eens niet aan de afgesproken tijdschema's houdt.

Principieel debat

De wijze waarop megaprojecten worden voorbereid en belangrijke besluiten worden genomen is uitermate teleurstellend. Bij megaprojecten is het principiële debat vanaf het eerste moment teloorgegaan. Het gaat meteen al over de locatie, over de werkzaamheden zelf en de gevolgen ervan. Het ergste is dat die houding impliciet

gevoed wordt door de wijze waarop we met grote projecten omgaan. Bij dit soort megaprojecten is het voeren van een principiële debat enorm moeilijk.

Planologische Kernbeslissings-procedure

Voor een groot project geldt het stelsel van de Planologische Kernbeslissing, de PKB. Die is bedoeld om een groot project van uitgangspunt tot uitvoering te begeleiden. In de PKB worden uitgangspunten uitgewerkt tot verkennings- en startnotities. Dit gebeurt door het meest direct betrokken ministerie, dat daartoe een project-organisatie opzet. Aangezien een PKB volgens de wet getoetst moet worden op zijn milieu-effecten, volgt daarna een Milieu Effect Rapportage (MER), waarin alle onderdelen van het plan worden getoetst. Nadat de MER is vastgelegd, spreekt het voltallige kabinet een voorlopige voorkeur uit. Daarna volgen de zwaarste inspraakrondes, waarbij eerst schriftelijk maar later ook mondeling op hoorzittingen bezwaar kan worden gemaakt tegen de plannen of onderdelen daaruit. De hele inspraakprocedure duurt door de bank genomen tussen de vier en zes maanden. Lokale en provinciale overheden krijgen meestal wat meer tijd om te reageren. Los van de inspraak kunnen bezwaren ook worden voorgelegd aan de Raad van State.

Voorlichtingscircus

Bij grote projecten trekt steevast een compleet voorlichtingscircus door het land, waarbij betrokkenen eerst met een stortvloed aan folders en stands worden voorgelicht, om hetzelfde verhaal vervolgens nog eens in een theaterzaal aan te mogen horen. Meestal is de hoeveelheid vragen vele malen groter dan de beschikbare tijd, zodat de meeste aanwezigen de zaal met een groot gevoel van teleurstelling verlaten. Betrokkenen krijgen kort de tijd hun mening op schrift te stellen, op basis van stapels officiële rapporten die tegen betaling zijn te verkrijgen. Als er behoefte aan is, kan ook nog eens mondeling worden gereageerd, meestal in dezelfde theaterzaal waar enkele maanden eerder de voorlichters hun praatje hielden. Vrijwel altijd loopt deelname aan het inspraakcircus op een teleurstelling uit.

Inspraakrondes

Niemand is echt tevreden over de wijze waarop in Nederland kan worden ingesproken. Het gros van de insprekers zelf voelt zich genegeerd, de overheid weet niet goed hoe met de reacties om te gaan en de betrokken bedrijven zijn de verschillende inspraakrondes sowieso een tijdrovende gruwel. Het is voor burgers die deelnemen aan inspraakrondes onbevredigend dat zij vooral met ambtenaren te maken hebben. Op inspraakavonden hadden de ministers van Verkeer & Waterstaat en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer voor de zaal moeten staan, niet een grote groep ambtenaren die overlopen van detailkennis, maar op vragen met een politieke achtergrond het antwoord schuldig moeten blijven. Dat moet anders, zo heeft het niet gewerkt. Het wantrouwen is door die inspraakavonden gegroeid.

Lees verder op pag. 27

Politieoptreden begint repressieve trekjes te vertonen

Wetsdienaars maken het te bont

Politie en Justitie hebben zich de laatste tijd bepaald niet naar behoren gedragen. Veel incidenten hebben plaats gevonden waarbij de politie niet gehandeld heeft in verhouding tot de verstoringen van de orde. Onnodig geweld, machtsvertoon en misdragingen lijken in regelmaat toe te nemen.

**Tamira
Combrink
en
René
Biesenbeek**

We leven in een maatschappij waarin op democratische wijze wetten zijn opgesteld, omdat het anders een grote chaos zou worden. Daarmee is het probleem dat die wetten altijd wel eens een keer worden overtreden nog niet opgelost. Daarvoor hebben we politie en justitie.

De afgelopen tijd is politie en justitie niet uitsluitend bezig geweest met het handhaven van de wet, maar ook met onderdrukking en zelfs agressie tegen demonstranten en jongeren. Veel voorbeelden zijn te geven van de

afgelopen tijd, waarbij de politie haar blauwe boekje te buiten ging. De maatschappij is daar natuurlijk niet bij gebaat. Met onderdrukking los je geen enkel probleem op, dat werkt al niet in dictaturen, laat staan in een samenleving die op een democratische leest geschoeid is. Ook de chaos heeft de politie met dit beleid niet voorkomen, wellicht zelfs eerder in de hand gewerkt. Veel problemen rond het recente politieoptreden zijn zelfs mede het gevolg van ongecoördineerd en chaotische gedrag van de politie tijdens demonstraties.

Tijdens de Eurotop zijn er verschillende demonstraties geweest waarbij politie en justitie honderden onschuldige mensen hebben gearresteerd, er mensen mishandeld zijn of uitgescholden. Er zijn discriminerende opmerkingen gemaakt door ME-ers, vrouwen zijn in de borsten geknepen en een jongen is door agenten het ziekenhuis ingeslagen. Al deze arrestanten zijn daarna weer vrijgelaten: de juridische grond waarop ze zijn opgepakt bleek niets meer te zijn dan drijfzand.

Ook heeft de politie aan het begin van dit schooljaar, een week lang honderden jongeren lastig gevallen met de vraag of men op dat moment spijbelde. Totaal willekeurig zijn daarvan een paar meegenomen in de spijbelbus. Het grootste gedeelte van die jongeren had gewoon vrij en heeft door de politie lessen gemist. Er is ook een "zwarte lijst" samengesteld. De politie vond deze repressieve actie een succes en gaat er het hele jaar steekproefsgewijs mee door.

Het geval van Adrie van Driel heeft het nieuws gehaald. Deze zwerver is hardhandig het bureau uitgeschopt, medische hulp ontzegt en daarna doodgegaan. Het was echter niet de eerste keer dat een zwerver door nalatigheid van de politie is gestorven en men moet bij het gedrag van de politie toch vraagtekens gaan zetten.

Bij een fietsdemonstratie van de Autolozen zijn er fietsen door paarden platgetrapt en zo onbruikbaar gemaakt, alleen omdat de demonstranten de verkeerde kant op fietsten.

Tijdens de Groenord-ontruiming is er een bulldozer over een tunnel gereden waar iemand inzat. Deze persoon verkeerde daardoor in levensgevaar. Zijn enige overtreding was betreden van verboden terrein, waar een boete van 110 gulden opstaat. Later, bij de Groenord demonstratie op zaterdag 11 oktober, waren de paarden zo onrustig dat ze voorbijgangers tegen de muur drukten. Het was geluk dat hierbij geen gewonden gevallen zijn.

Bij de demonstratie tegen het verdrag van Amsterdam hebben een aantal mensen hekken omgegooid. Als reactie hierop ging de politie met onrustige paarden door de menigte heen en werden er mensen die niks te maken hadden met het hekken gooien ingesloten, in elkaar geslagen en afgevoerd met ME-busjes. Het liep er zelfs op uit dat agenten in burger een gevecht met de blote vuist begonnen.

Tijdens de eurotop in Amsterdam

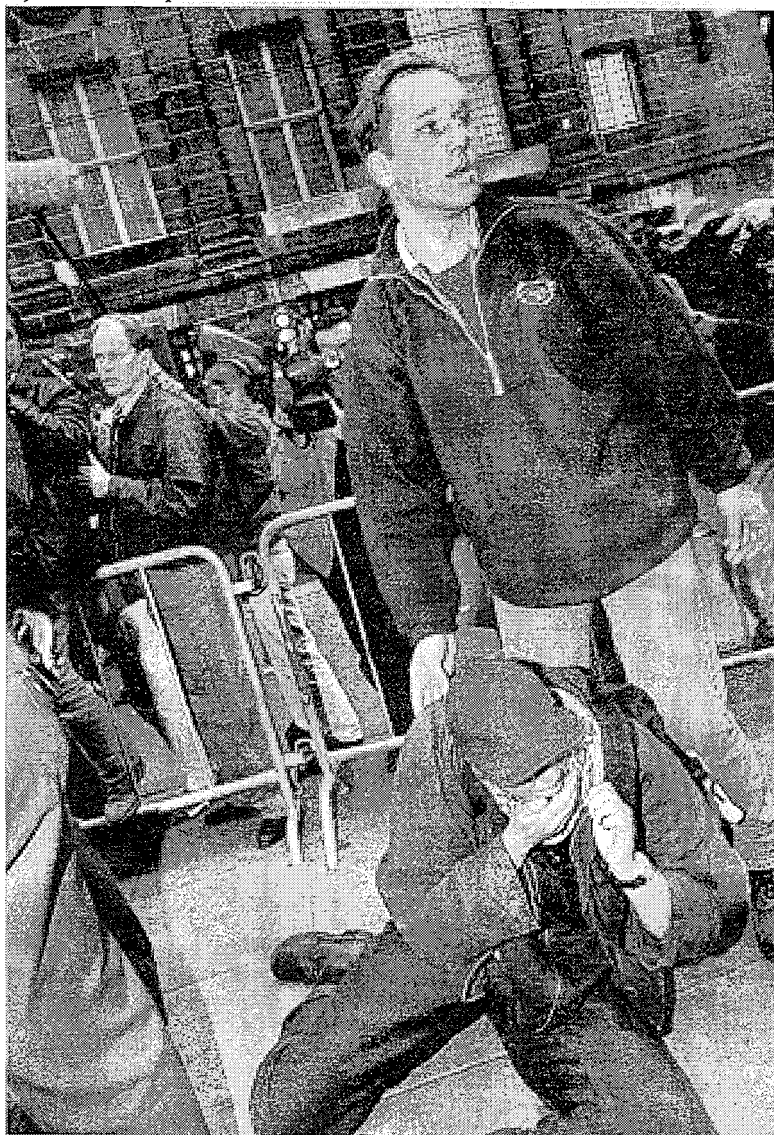

Foto: R. Biesenbeek

Deze recente voorbeelden van het gedrag van Politie en Justitie van lijken misschien behoorlijk verschillend, maar alle voorbeelden laten zien dat de politie zich uiterst repressief en agressief gedraagt. Het is vreemd dat juist in deze tijd, waar mensen zich erg druk maken over onnodig geweld, er naar aanleiding van het geweld door de politie niet meer discussie is ontstaan. Men roept maar: "Meer blauw op straat", zonder naar de manier van werken van de politie te kijken. Meer blauw op straat is alleen positief als de politie de taken uitvoert waar ze voor bedoeld is. Dat houdt ook in dat mensen die op gelegitimeerde wijze protesteren dit veilig en in goed overleg kunnen doen zonder in elkaar geslagen te worden.

**onderdrukking lost geen problemen op
in een op democratische leest
geschoeide samenleving**

Tegen overtredingen moet natuurlijk opgetreden worden, maar dan wel op manier die recht doet aan de normen en waarden van een democratische samenleving en die het problemen ook werkelijk oplossen. Nu zijn het misschien alleen nog een kleine groepjes demonstranten, wat daklozen en een paar jongeren die er last van hebben, maar als de ingezette lijn wordt doorgezet is de politiestaat al een beetje in zicht gekomen, hoe onwaarschijnlijk ook dat nu nog mag klinken.

Als je mee wilt praten over dit onderwerp kan je even contact opnemen met René: 06-59891800 (pieper).

Geslaagd weekend werkgroep economie

Economen aan het strand

Foto: Michael Mol

Op zaterdag 13 en zondag 14 september hield de werkgroep economie een weekend ter voorbereiding van de resolutie 'Sociale zekerheid' die in april 1998 op het congres zal worden besproken. We verbleven in een jeugdherberg in Noordwijkerhout (de foto is op het strand bij Noordwijk). Met 13 mensen werd er gediscussieerd over verschillende subthema's, zoals de doelstellingen, de betaalbaarheid en de menselijke kanten van een sociaal zekerheidsstelsel. Ook kwam Arthie Schimmel (Tweede Kamer D66) op zondag langs om over onze ideeën van gedachten te wisselen met de werkgroep. Dit mondde uit

in een wederzijds positieve ervaring, waarin onze idealen het opnamen tegen de realiteit van de politiek van alledag. Daarnaast was er ruimte voor gezelligheid, zoals bijgaande foto op het strand laat zien. Het sociale hoogtepunt was een spel op zaterdag, waaruit bleek dat ook mensen die elkaar al jaren (vaak zeer goed) kennen, niet altijd van elkaar weten wat ze in een bepaalde situatie zouden doen. Zo waren er belastingadviseurs die geld belangrijker vonden dan roem, wetenschappers met angst voor terroristen en liefhebbers van hamburgers.

De belangrijkste ideeën voor de resolutie werden op een rijtje gezet. In de komende twee maanden wordt de resolutie geschreven. De resolutie zal in februari in de Demo verschijnen. Tot die tijd zullen we regelmatig in stukjes ons licht laten schijnen over deelonderwerpen. We nodigen afdelingen die er rond februari over willen praten van harte uit, zich te melden bij Christian Hiddink, de coördinator van de werkgroep, tel. 010-4431688. Hoewel de werkgroep de laatste maanden behoorlijk gegroeid is, blijven nieuwe leden natuurlijk ook nog steeds welkom (je hoeft geen econoom te zijn om over economie te kunnen meedenken).

Namens de werkgroep economie,
Michael Mol

DEMO ZOEKT EINDREDACTIE

De DEMO redactie is op zoek naar drie mensen die samen de eindredactie willen verzorgen. Dit houdt in dat je, naast je gewone werkzaamheden voor de redactie, de aangeleverde kopij voor de tweede maal redigeert en dat je de proefprint van de DEMO nakijkt. Als eindredacteur ben je verantwoordelijk voor juist taalgebruik in de DEMO. Je dient daarom over een zeer goede beheersing van de nederlandse taal te beschikken. Mensen die nederlands studeren hebben de voorkeur boven anderen, mensen uit de redactie krijgen voorrang boven andere vrijwilligers. Ben je geïnteresseerd om de gelederen van de redactie te versterken, neem dan contact op met Meino van Dijk. Zijn adres staat achter in deze DEMO.

Uitbreiding Schiphol: groeien binnen grenzen

In Badhoevedorp wordt de "Jif-norm" elke zomer weer overschreden. Bewoners van het dorp, dat letterlijk onder de rook van de luchthaven Schiphol ligt, moeten meerdere malen per week hun tuinmeubelen met het bekende schoonmaakmiddel reinigen van roet. De "Jif-norm" is hun manier om de vele normen, grenzen en contouren die de afgelopen jaren rondom het vliegveld zijn getrokken in een ander daglicht te stellen.

Jan-Piet de Vries Uit metingen van het milieubureau Omegam blijkt dat het vliegverkeer in Badhoevedorp zich keurig aan de gestelde grenzen houdt. Roet, broeikasgassen en schadelijke stoffen blijven volgens de statistieken allemaal "binnen de grenswaarden". De tegenstelling tussen cijfers en gevoel, tussen grenswaarden en Jif-norm, kenmerkt de eeuwige strijd die rondom Schiphol wordt gevoerd tussen emotie en rationaliteit. Al sinds de eerste plannen voor een groter Schiphol opgesteld werden. In ruim tachtig jaar is Schiphol gegroeid van een modderige vliegweide naar een luchthaven met een internationale uitstraling. Voor Nederland, dat economisch sterk afhankelijk is van internationaal transport, is het vliegveld van groot belang. Maar veel meer dan die andere economische motor, de haven van Rotterdam, zorgt Schiphol voor angst en afkeer in de omliggende woongebieden. Daar ligt het grote dilemma: de omwonenden pikken enerzijds de vruchten van Schiphol, maar ondervinden ook de grootste overlast van de activiteiten op de luchthaven.

Dubbele doelstelling

De groei van Schiphol dient te voldoen aan twee criteria: Schiphol moet zich ontwikkelen tot mainport en het leefmilieu in de omgeving van het vliegveld moet verbeteren. Groei van Schiphol dient dus zowel goed te zijn voor de economie als niet nadelig voor het milieu. Feitelijk is vastgesteld hoe groot de luchthaven kan groeien zonder het milieu schade te berokkenen. De pijlers milieu en economie zijn samengevoegd tot de dubbele doelstelling, die als uitgangspunt dient voor alle verdere onderzoeken en besluiten. De milieugrens die uit het dubbelbesluit voortvloeit, legt de geluidshinder van het vliegverkeer aan banden. Niet meer dan tienduizend huizen rondom het vliegveld mogen in de toekomst in een gebied staan waar "ernstige geluidshinder" heerst.

Kosteneenheid

Maar hoe ernstig is 'ernstige hinder'? Als maatstaf geldt een wettelijke norm, die halverwege de jaren zestig is vastgesteld door professor H. Kosten. Zijn 'Kosteneenheid' is een cocktail van fabrieksgegevens over

het lawaai van verschillende typen vliegtuigen en de uitkomst van een uitgebreide enquête onder omwonenden van het vliegveld. Die enquête, nodig om de betrouwbaarheid van de geluidsnorm te toetsen, is voor het laatst begin jaren zeventig herhaald. Sindsdien is het aantal passagiers vervijfvoudigd.

Rondom Schiphol geldt een wettelijke geluidszone van 35 Kosteneenheden (Ke). Dat betekent dat binnen de geluidszone een kwart van de inwoners ernstige hinder ondervindt, dat is immers de uitkomst van de Kostenenquête. In dat gebied mogen dus in de toekomst niet meer dan tienduizend huizen staan. Momenteel staan er in dat gebied nog vijftienduizend woningen. Bij veertig Ke worden woningen geïsoleerd, vooral in Zwanenburg, Amstelveen-Noord en Aalsmeer.

De 420.000 starts en landingen die voor de mainportstatus van Schiphol nodig zijn, passen niet binnen de huidige geluidszone, ze zouden het gebied met ernstige hinder te groot maken. Om dat obstakel te omzeilen moet er een nieuwe landingsbaan worden aangelegd, een baan waarvan de vliegroutes veel minder over bevolkt gebied voeren dan die van de bestaande banen. Daardoor kan het vliegverkeer groeien, maar kan het aantal woningen in de geluidszone dalen tot de voorgeschreven tienduizend.

Vliegtuigmotoren

Schiphol voert al sinds de herfst van 1994 een ontmoedigingsbeleid voor oudere vliegtuigen die beduidend meer lawaai maken dan hun recente opvolgers. De 'boete' heeft er al toe geleid dat minder dan de tien procent van de vliegtuigen tot de lawaaierigste categorie behoort. De herrieschoppers mogen inmiddels 's nachts geen gebruik meer maken van Schiphol en moeten overdag vier keer zoveel landingsgelden betalen als de zogenoemde Hoofdstuk-3-toestellen. Een verbod op Hoofdstuk-2-vliegtuigen kan, zo is mondiaal bepaald, pas in 2002. In de tussentijd zal wel het gebruik van oudere 'herrieschoppers' zoveel mogelijk worden ontmoedigd. Zo zullen de meest lawaaiige vliegtuigen nog sneller worden uitgefaseerd. Deze veelal wat oudere toestellen maken beduidend meer lawaai dan moderne vliegtuigen. De lawaaimakers worden Hoofdstuk-2-vliegtuigen genoemd, naar de bepaling van de mondiale overeenkomst die het gebruik ervan aan banden legt. De eerste generatie vliegtuigen, die nog stamt uit de jaren vijftig, is al verboden. Soms landen ze nog op Schiphol, maar dan zijn ze voorzien van nieuwe motoren of zogeheten 'hush-kits', technische aanpassingen die het lawaai indammen. Hoofdstuk-2-toestellen zijn wat nieuwer. Dit soort vliegtuigen valt duidelijk op, vaak ook omdat ze als vrachttoestel zwaar beladen zijn en met veel motorvermogen opstijgen. Ook Hoofdstuk-2-toestellen kunnen met allerlei technische aanpassingen stiller worden gemaakt. Ook Hoofdstuk-3-vliegtuigen maken herrie en veroorzaken overlast. De kans dat vliegtuigmotoren weer stiller worden,

is klein. Alhoewel er wordt gesproken over 'Hoofdstuk-3,5'-toestellen, is de moderne vliegtuigmotor volgens de afdeling Vliegtuigtechniek van de Technische Universiteit Delft wel uitontwikkeld. De hoop is gevestigd op andersoortige manieren van voortdrijving, zoals toestellen die op waterstof vliegen of met een soort propeller die veel kracht levert. Maar het zal nog wel twintig jaar duren voordat dergelijke machines, als ze al haalbaar zijn, gemeengoed worden.

De hinder moet dus anders worden aangepakt. De milieubeweging heeft de simpelste oplossing: minder vliegen betekent minder herrie. Maar het ministerie van Verkeer en Waterstaat en Schiphol zelf voegen daaraan ook de gevolgen minder werk en minder economische groei toe. Zij zoeken de oplossing in de aanleg van de vijfde baan.

Vijfde parallelle baan

Al in de jaren zestig waren er al plannen voor een 'mogelijke' vijfde baan (in het jargon de 5P-variant) die evenwijdig aan de bestaande Zwanenburgbaan zou komen te liggen. Eind jaren zeventig speelde de regering enige tijd met het idee om de Zwanenburgbaan een slag te draaien, zodat de baan niet meer als een kanonsloop in de richting van Zwanenburg zou wijzen. In de groeiplannen die eind jaren tachtig, begin jaren negentig zijn uitgewerkt, kwam daar nog een handvol andere varianten voor het banenstelsel bij. Alle zouden ervoor zorgen dat minder mensen rondom Schiphol hinder van vliegtuiglawaai ondervinden. Er is uiteindelijk toch gekozen voor een

vijfde baan die evenwijdig aan de Zwanenburgbaan ligt. Toch voldoet de vijfde parallelle baan niet aan het belangrijkste milieucriterium dat is voortgevloeid uit de 'dubbele doelstelling': het aantal woningen binnen de geluidszonde van Schiphol moet binnen tienduizend huizen liggen.

Om aan de mainportdoelstelling (minstens 38,6 miljoen passagiers) te voldoen dreigen 12.600 huizen te worden belast. De belangrijkste reden om toch voor zo'n parallelle baan te kiezen is een economische geweest: de hoeveelheid starts en landingen die Schiphol in een spitsuur kan verwerken. Volgens de huidige techniek kan één landingsbaan in het gunstigste geval per uur maximaal zestig starts en verwerken, één per minuut. De capaciteit van de banen beperkt dus het aantal vliegtuigbewegingen (starts en landingen) en uiteindelijk de hoeveelheid passagiers en vracht.

scheidend hoofdredactrice

In de gedraaide variant zou te weinig ruimte tussen de twee banen overblijven om een nieuwe snelweg en eventueel een spoorlijn naar het Amsterdamse havengebied aan te leggen. Als banen niet evenwijdig aan elkaar liggen, mogen ze niet gelijktijdig worden gebruikt omdat er een kans is dat de vliegroutes van beide banen elkaar kruisen. De milieubeweging heeft altijd voor zo'n gedraaide baan (in het jargon de 5G-variant) gekozen omdat daarmee de groei van het vliegverkeer op de luchthaven aan banden zou worden gelegd. Natuur en Milieu ziet niets in die vijfde parallelle baan, omdat het de capaciteit van Schiphol met vijftien tot twintig procent vergroot. De angst dat na 2010 toch wordt doorgegroeid zit er diep in. Natuur en Milieu is nog altijd voorstander van een ge-

draaide variant, waarbij niet alleen de vijfde baan maar ook de bestaande Zwanenburgbaan elf graden naar het westen wordt gedraaid. In de Milieu-Effect-Rapportage (MER) is zo'n variant wel onderzocht alleen waren de banen in dat plan maar zes graden gedraaid. Het voorstel is dus officieel nooit onderzocht. Wel is, in opdracht van de gemeente Haarlemmermeer een oppervlakkig onderzoek gedaan naar het plan, waaruit bleek dat het voorstel van de stichting niet veel beter scoorde dan andere varianten. Het ingenieursbureau Oranjewoud, dat in opdracht van de Tweede

Kamer in 1994 de uitbreidingsplannen nog eens beoordeelde, stelt dat de 5G-variant, waarbij de vijfde baan enigszins gedraaid langs de Zwanenburgbaan ligt, net zo goed scoort als 5P.

Schiphol houdt vol dat Oranjewoud bij het beoordelen van de baanvarianten destijds te onrecht is uitgegaan van een omstreden landingsmethode. Het ingenieursbureau verwacht dat vliegtuigen binnenkort niet langer al twaalf kilometer van een luchthaven recht voor de landingsbaan hoeven te zitten, maar met behulp van een geavanceerd landingssysteem allerlei bochten kunnen maken, waardoor woningen op de grond minder geluidsoverlast ondervinden. Dat landingssysteem staat echter wereldwijd ter discussie vanwege de hoge risico's.

44 miljoen passagiers

De politiek heeft Schiphol wel gebonden aan een 'niet-fysieke' grens. In de finale kamerdebatten over de uitbrei-

Grijze wolven

Een zoektocht naar Turks extreem rechts

De Turkse identiteit mag niet verloren gaan. Daarom werken achter de schermen De Grijze wolven aan een Turks staatje binnen Nederland. Zij pleiten ervoor dat Turkse kinderen apart opgroeien - in Turkse crèches, op eigen scholen en Turkse voetbalclubs. De generatie die nu opgroeit en de generatie daarna verkeren in groot gevaar: het gevaar van integratie en assimilatie, aldus Hilmet Yildizeli de huidige voorzitter van de Grijze wolven in Nederland. De Grijze wolven zeggen zo'n 32000 sympathisanten in Nederland te hebben, dat is een kwart van de Turkse gemeenschap. Het lijkt waarschijnlijker dat dit zo'n 12000 sympathisanten zijn, dit is echter nog een aantal om zorgen over te maken.

Grijze wolven is een boeiend boek, geschreven door de journalisten Stella Braam en Mehmet Ulger. Het is een zoektocht naar Turks extreem rechts in Nederland en het geeft inzicht in bepaalde aspecten van de Turkse gemeenschap. De auteurs komen erachter dat activiteiten van de Grijze wolven vaak worden gefinancierd door de Nederlandse gemeenten. Deze worden georganiseerd in Turkse culturele centra onder het mom van een culturele avond. Echter, partijpropaganda speelt op dergelijke avonden een belangrijke rol.

Undercover komen Stella Braam en Mehmet Ulger terecht in de Hasseltse Grenshallen waar duizenden Grijze Wolven bijeenkomen. Ze worden bedreigd en komen aan informatie over ontvoeringen, mensensmokkel, drugshandel, illegalen in de moskee en infiltratiepogingen in de Nederlandse politiek. Tevens ondernemen ze een reis naar Turkije om het Overwinningcongres op de Erciyes bij te wonen. Daar komen elk jaar alle nationalistische Turken uit de hele wereld bijeen. De groten uit de Turkse wereld houden daar een toespraak.

Mehmet Ulger is van Turkse afkomst en meldde zich als geïnteresseerde bij organisaties van de Grijze wolven in Amsterdam en Rotterdam. Daar wordt duidelijk hoe de Grijze wolven werken. Een van de activiteiten is het oprichten van voetbalclubs voor de Turkse jongeren. Deze jongeren worden vaak niet geaccepteerd bij Nederlandse voetbalclubs en worden daarom lid van een Turkse voetbalclub van de Grijze wolven en nemen de partijpropaganda vaak voor lief. Zo worden de Turkse jongeren gewonnen voor het "Grote Ideaal".

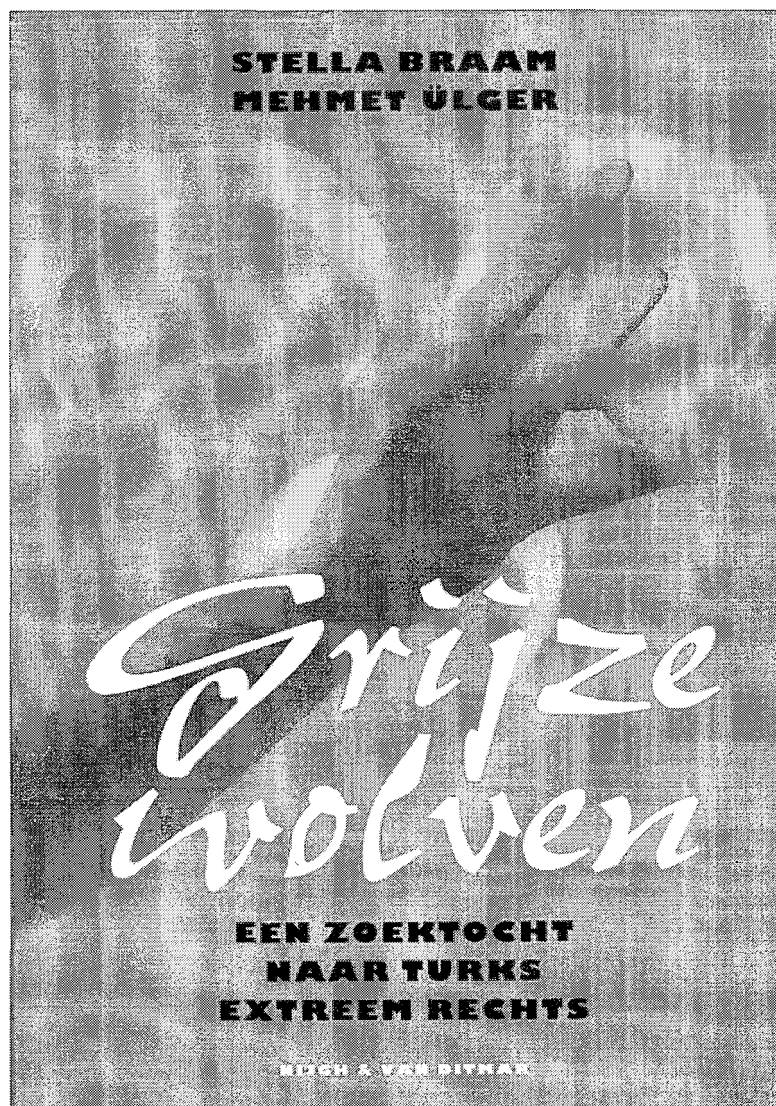
Het boek geeft inzicht in de politieke stromingen in Turkije en de idealen van de Grijze wolven. Doordat de auteurs undercover werkten kunnen ze een nauwkeurige beschrijving geven van de werkwijze van de Grijze Wolven in Nederland. Deze werkwijze heeft er toe geleid dat bij de introductie van het boek Stella Braam en Mehmet Ulger genoodzaakt waren onder te duiken. Ze werden met de dood bedreigd door vooraanstaande leden van de Turks-nationalistische Grijze Wolven. Die

kunnen niet verkroppen dat de journalisten in het boek de Grijze Wolven in Nederland een gezicht hebben gekregen. Na enkele weken onderduiken is Stella Braam teruggekeerd naar haar huis, waar ze nog bewaakt wordt. Mehmet Ulger heeft twee weken langer ondergedoken gezeten omdat hij van Turkse afkomst is.

Het boek is een ieder aan te raden die meer wil weten over de Turkse invloeden in de Turkse gemeenschap in Europa, met name Nederland. Bij het lezen van het boek moet men niet vergeten dat het hier niet om alle Turken gaat maar om een gedeelte van de Nederlandse Turken.

Grijze Wolven - Zoektocht naar Turks extreem rechts, Stella Braam en Mehmet Ulger, 176 blz., NIJGH & VAN DITMAR, f 29,95.

De auteur van dit stuk is bekend bij de redactie.

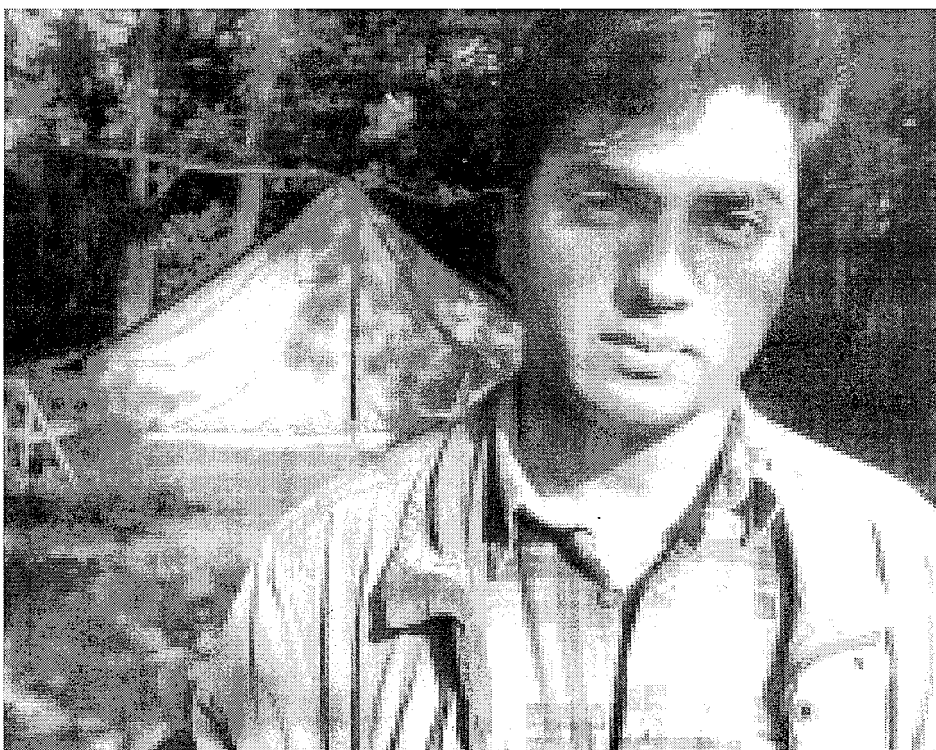
Tentenkamp *Dwingeloo*

Foto's: Milko Vernooy
Tekst: Louise Muller

Abel Hailmariam

Abel vertelt over het leven in het tentenkamp. "Er zijn zes grote tenten die verwarmd zijn en elektrisch licht hebben. De wc's en douches zitten in een apart gebouw. Overdag zijn er meer dan honderd vrijwilligers aanwezig en 's-nachts houden enkele mannen de wacht. Af en toe worden er wat uitjes georganiseerd en van het Rode Kruis hebben we slaapzakken gekregen. Vooral de landelijke raad van Kerken neemt veel initiatief."

Manzar Hashim

Manzar is een Bihari uit Bangladesh, maar heeft geen Bengaalse nationaliteit. De regering van Bangladesh is namelijk van mening dat de Bihari's het Pakistaans burgerschap moeten krijgen. Maar de regering van Pakistan denkt daar anders over, met als gevolg dat Manzar - net als vele andere Bihari's - zonder bescherming in kampen leeft en bestempeld wordt als **undesirable element**. Manzar vertelt dat het kamp waarin hij leefde herhaaldelijk door Bengalezen werd platgebrand. "Het was er gevaarlijk en bovendien miste ik een eigen identiteit." Ik besloot naar Canada te vluchten, maar werd op Schiphol aangehouden vanwege valse papieren. Daarna heb ik in Nederland asiel aangevraagd." Na twee jaar was Hashim uitgeprocedeerd en kon hij geen kant meer op. Stichting Vluchtelingenwerk en INLIA hebben hem opgevangen en sindsdien zit hij in het tentenkamp van Dwingeloo, dat met behulp van de vluchtelingen zelf is opgezet.

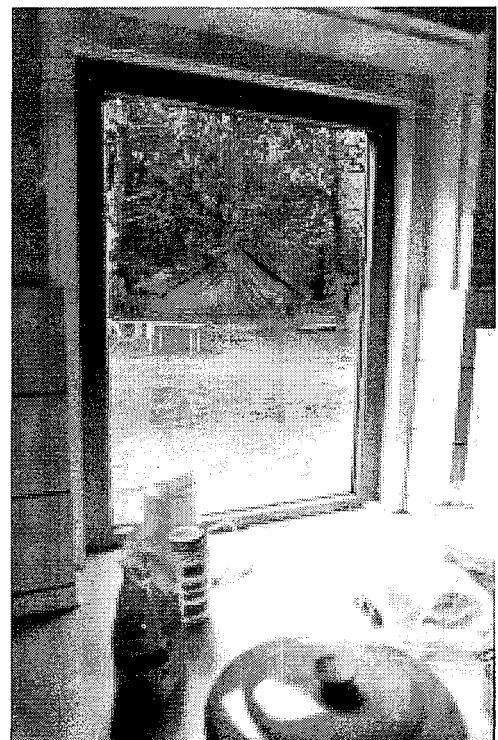
Egbert Kraal

Egbert Kraal is coördinator van de plaatselijke kerken. Volgens hem lopen de zaken organisatorisch en financieel goed. "Er is een bankrekening geopend waarop vrijwilligers geld kunnen storten. Tevens worden we gefinancierd door hulporganisaties zoals Humanitas en een aantal fabrikanten uit de buurt. Zo krijgen we bijvoorbeeld melk opgestuurd vanuit de Domo-fabriek."

INGEZONDEN MEDEDELING

WIJ STAAN VOOR
AFSCHEIDING VAN
NEDERLAND

Z.A.K.

Paars II? Hebben we gemerkt dat er een Paars I zat, dan?

D66, hit your darling!

Het campagne team heeft er geen geheim van gemaakt: D66 zet in op Paars II. Is dat wel zo verstandig? Is die paarse samenwerking nu wel zo fantastisch geweest? Het zou D66 sieren als ze wat meer frustratie aan de dag zouden leggen met betrekking tot Paars.

Boris van der Ham en Joost Boermans

Al jaren droomden PvdA-, VVD- en D66-ers in het Des Indes-beraad van een Paars kabinet. Niet zozeer omdat het zonder het CDA gezellig zou worden in de politiek, maar om eindelijk verlost te zijn van een coalitiepartner die met handen en voeten gebonden was aan haar corporatieve achterban en haar dogmatische beginselen.

In 1994 was het zover: Het Paarse Kabinet.

De sociaal-economische verschillen tussen PvdA en VVD bleken overbrugbaar, het economisch tij zat mee, dus er was alle ruimte om Nederland op alle vlakken fris op de schop te nemen. Zonder het CDA was er nu eindelijk de mogelijkheid om in de varkensindustrie broodnodige hervormingen door te voeren. Maar op het moment suprême krabbelde de PvdA en VVD terug. Ook was er nu kans op de stroperige invloed van de sociale partners terug te dringen, maar in plaats van de aanval op die stroperigheid aan te durven, schaarde PvdA en zelfs de VVD zich hijgerig achter de CDA-uitvinding van het 'poldermodel'.

Waar bleef de definitieve afschaffing van het kostwinnersbeginsel? Onder Paars is zelfs die wezenlijke economische gelijkberechtiging van de vrouw niet van de grond gekomen. PvdA en VVD interesseerden zich er niet voor.

Dezelfde ambivalente houding hadden deze partijen bij de openstelling van het burgerlijk huwelijk voor andere levensvormen. Natuurlijk waren de coalitie-partners het 'in principe' eens met D66 dat dit 'zou moeten kunnen' en riepen de regering dan ook op om zulks te doen, maar op enige warmbloedigheid waren beide partijen niet te betrappen. Uiteindelijk werd er besloten tot een halfbakken 'partner-registratie'.

Het 'paarse' punt dat wel doorgang kreeg was de verruiming van de winkelsluitingwet. Dat uitgerekend dit punt tot nu toe het enige surplus van Paars is gebleken, is cynisch en exemplarisch: Slechts wanneer ethiek aan een economisch doel gekoppeld kon worden werd het pas interessant bevonden.

Het ontluisterende van Paars is dat de coalitie het akelig eens is geworden op de punten van sociaal-economische politiek, daar waar ze eerst zo onverenigbaar leken, en dat de zaken van meer 'immateriële' aard PvdA en VVD onverschillig heeft gelaten, terwijl daar nu juist de ontstaansgrond van de paarse samenwerking lag. Zowel VVD als PvdA bleken op belangrijke momenten eerder conservatief dan verlicht en deden met hun draaierigheid in niets onder voor het vroegere CDA. D66 stond steeds alleen.

Dat uitgerekend D66 in haar campagne inzet op Paars II

is daarom ook zeer verwonderlijk. Het zou D66 sieren als ze wat meer frustratie aan de dag zouden leggen met betrekking tot Paars. Hoezo Paars II? Hebben we gemerkt dat er een Paars I zat, dan? Het is D66 te verwijten dat ze onvoldoende stennis hebben geschopt om de ontmanteling van Paars. D66 was te loyaal.

Het is opvallend dat kamerleden als Ter Veer, Dittrich en De Graaf, die zich de laatste tijd wel kritisch hebben opgesteld tegen het weinig ambitieuze beleid van het Paarse kabinet, onlangs door de D66-leden zo hoog op de D66-kandidatenlijst zijn gezet. Dat mag een duidelijke vingerwijzing heten.

Els Borst hoeft nu niet meteen als een Moeder Medea de Paarse 'darling' om zeep te helpen, maar een operatie 'hit your darling' zou D66 niet misstaan. Voor een eventuele

voorzetting van deze coalitie kan dat alleen maar louterend werken, want in de visie van de Jonge Democraten moet dat eerste echte Paarse kabinet er nog komen. ♦

VVD en PvdA deden met hun draaierigheid niets voor het CDA onder.

Nieuw: BPZ en CPZ

BPZ

Op het laatste congres ben ik gekozen tot Secretaris Politiek. Inmiddels heet die functie 'Bestuurslid Politieke Zaken'. Ook ben ik Vice-voorzitter.

Wat dacht ik allemaal te doen de komende tijd? Allereerst is het van belang om de JD goed gearticuleerd de verkiezingsperiode door te krijgen. Ik zal er een voorname taak in stellen om de JD weer een up to date politiek programma te verschaffen.

Maar de JD is er niets slechts voor de buitenwereld. De werk- en projectgroepen, de verschillende afdelingen; al die subgroepen die op stationrestauranten en in vervallen cafés bijeen komen, die vormen het hart van de vereniging. Ik hoop samen met de andere bestuursleden, en met een gerenoveerde Commissie Politieke Zaken, dat hart goed te verzorgen en steeds weer aan nieuw bloed te helpen. Daarnaast hoop ik dat we als jonge democraten ook niet te over-voorzichtig zijn: discussies mogen best grilliger, scherper en ongezonder. Immers: we hebben een sterk gestel, we zijn nog jong, we kunnen nu nog heel veel hebben! Young hearts run free, heet dat.

CPZ

Met een enorm tempo is-ie weer uit de grond gestampt: Een nieuwe commissie politieke zaken. Samen met het Bestuurslid Politieke Zaken speuren ze het politieke programma na op leemtes. De eerste bijkomsten hebben al geresuleert in een aanzet tot een nieuw Defensie-standpunt voor de JD, en een aantal suggesties met betrekking tot studiefinanciering. De nieuwe CPZ laat haar geest over een zo breed mogelijk landschap spoken en hoopt hier en daar de boel wat op te schrikken. De leden van de CPZ zijn: Charlene Versluys, Jan Coppoolse, Joris Kleverlaan, Michel Jager, Wouter-Jan Oosten en Ramon Barends.

Inlichtingen bij BPZ, Boris van der Ham

“Wat doen wij daar”

GEEN BEZUINIGINGEN OP DEFENSIE

De Defensie-begroting ligt onder vuur. Zowel PvdA als D66 spreken over verdere bezuinigen op Defensie in de volgende kabinetsperiode. Tegelijkertijd is de VVD ‘septisch’ over het inzetten van Nederlandse militairen in vredesoperaties. De houding van de politieke partijen wordt door veel defensie-specialisten bekritiseerd. Laat de JD zich bij hen aansluiten.

**Namens de CPZ
Boris van der Ham**

“Op Defensie kan altijd bezuinigd worden”, aldus Rob van Wijk van insituut Clingendael een aantal maanden geleden in de Volkskrant. “Voorwaarde is wel dat de politiek moet weten waarom en waarop ze wil bezuinigen.” Van Wijk was een van de velen die fel reageerde op de bezuinigingsvoorstellen die PvdA en D66 deden in hun concept-verkiezingsprogramma’s. Opvallend is dat de kritieken niet zozeer betrekking hebben op het enkele feit van de bezuiniging, maar op het gebrek aan visie ten aanzien van het defensiebeleid.

Scebreonica

Terwijl de D66 en PvdA bezuinigen, groeit bij CDA en VVD, partijen die traditionele grotere voorstanders zijn van een ruim defensiebudget, een zekere scepsis. “Wat doen wij daar”, heet het, en in één adem wordt het voorbeeld van Scebreonica genoemd. De groeiende opvatting is dat Nederland een te hoog ambitieniveau heeft met betrekking tot vredesoperaties. ‘De wereld is te groot geworden voor Nederland’, vatte Elsevier het laatst samen. Ook wordt het argument genoemd dat Nederlandse militairen niet over de juiste individuele mentaliteit beschikt om daadkrachtig op te treden. Dat laatste argument is natuurlijk tamelijk onzuiver. Als Scebreonica ons iets heeft geleerd dan is het wel dat militair ingrijpen en peace-keeping niet zozeer met lef of lafheid te maken heeft, maar met inzicht. De Nederlandse militairen waren ingezet om vrede te handhaven. Maar de situatie was daar al zo ontspoord dat er geen vrede meer was om te handhaven: Peace-keeping kan alleen wanneer er peace aanwezig is, anders is een dergelijke vredesoperatie inderdaad onzinnig en gevaarlijk. Als de internationale politiek een werkelijke bijdrage had willen leveren aan de vrede in Bosnië, dan had zij toen het mandaat tot ‘peace-enforcement’ moeten afgeven, om de vrede af te dwingen. Dat dit niet is gebeurd is niet de militairen, maar de politiek aan te rekenen.

Nederland te klein

Het is dus aan de politiek. Zij bepalen wat er gebeurd. En hoe uitgesproken de dingen gebeuren. Maar is Nederland niet te klein om in het besluitvormingsproces een stem te hebben? In discussies over hervormingen van het leger

wordt dikwijls de Deense krijgsmacht als goed voorbeeld genoemd. Denemarken heeft een krijgsmacht die tot een minimum is uitgedaasd en flexibel inzetbare eenheden heeft voor relatief kleine en onschuldige vredesoperaties. Zou Nederland dat goede voorbeeld niet gewoon moeten volgen? Wij zijn toch ook een klein land?

Ook dat is een wat schamel argument. Met ruim vijftien miljoen inwoners zijn wij de grootste der kleine landen, we behoren in economisch opzicht tot de eerste tien van de wereld, daarbij bleek onlangs nog uit onderzoek dat de Nederlandse krijgsmacht wat betreft slagkracht internationaal meeloopt bij de eerste dertig van de wereld. De positie van de Nederlandse krijgsmacht is eerder te vergelijken met die van Canada dan van het vijf miljoen inwoners tellende Denemarken. Vanzelfsprekend kunnen we vanuit financiële overwegingen best tot een model als dat van Denemarken overgaan. Maar willen we dat?

Mensenrechten

De JD streeft vanaf haar oprichting een sterke mensenrechtenpolitiek na. Vanuit dat streven zou het een mooie gedachte zijn om ons te profileren als een politieke jongerenorganisatie die nu eens niet goedkoop de schaar in defensie wil zetten, maar ronduit pleit voor een principiële keuze voor een defensiebeleid dat zich ten doel stelt actief deel te nemen aan vredesoperaties.

Dat wil niet zeggen dat de huidige structuur van de krijgsmacht onveranderd kan blijven. Nog steeds is die structuur sterkt toegespitst op de situatie van de koude oorlog. Zo is bijvoorbeeld de omvang en taakstelling van de Nederlandse marine redelijk anachronistisch: Er zijn eenvoudigweg geen grote getale Russische onderzeeboten meer om op te jagen.

Het zwaartepunt van de krijgsmacht zal vooral op de landmacht moeten liggen. Nieuwe crisisgebieden liggen vooral in regio’s waar juist die landmacht nodig is, denk aan mijnenruiming. De andere krijgsmachtonderdelen zullen de landmacht ondersteunen.

Deze herstructurering van de krijgsmacht zal ongetwijfeld geld opleveren, maar dat mag de motivatie niet zijn. De afgelopen jaren heeft defensie reorganisatie na bezuiniging moeten doorstaan. Het zou van sympathie getuigen om de volgende reorganisaties tenminste te ontdoen van de geur van ordinaire bezuinigingen. De besparingen die een volgende herstructurering eventueel met zich mee zou brengen, kunnen dan intern worden geïnvesteerd, bijvoorbeeld in betere werving en scholing van landmachtpersoneel. Dat zou een dubbele kwaliteitsverhoging betekenen.

Het is een mooie JD-gedachte: De aankomende vier jaar geen bezuinigen op Defensie.

Hoe up to date is het kruis van Nypels?

PIMPELPAARS MET GROENE STIPJES

Erwin Nypels, mede-oprichter van D66, stelde zich in 1989 niet meer herkiesbaar voor de Tweede Kamer. Sindsdien bekleed hij een aantal Part-time functies in geschillencommissies en houdt hij zich bezig met de 'nazorg van initiatief-wetten op het gebied van pensioenzorg'. Een gesprek over de tegenpolen in de huidige nederlandse politiek, of het gebrek eraan.

Boris van der Ham

Het 'kruis van Nypels' toont een abstractie van de politieke verhoudingen in het nederlandse partijen-stelsel. De 'materiële as' laat de tegenstelling tussen PvdA en VVD zien, en op de 'immateriële as' staan D66 en het CDA tegenover elkaar. Om met die eerste twee te beginnen: Is de door u aangegeven tegenstelling tussen PvdA en VVD door Paars niet opgeheven?

„Principiële gezien nog niet. Maar het geeft wel aan, dat de PvdA en de VVD de praktijk wél samen aankunnen. We zeiden in het Des Indes-beraad tegen elkaar, dat er een moment moest komen in de politiek, dat de immateriële punten een groter belang gaan krijgen in de Nederlandse politiek. De verschillen tussen de principiële visies op het maatschappelijk leven met betrekking tot de materiële punten zijn nog niet overbrugd door Paars. Maar als je ziet hoe vanzelfsprekend de PvdA en de VVD op bijvoorbeeld het vlak van fiscaal beleid binnen het departement van financiën samenwerken, dan zie je dat er de mogelijkheid van een synthese van politiek denken bezig is te ontstaan.

Toen dit kabinet tot stand kwam, waren Bolkenstein en Kok niet bereid om het aan te duiden als het 'Paarse' kabinet, het heette een 'gewoon' kabinet en 'we zien wel'. Het interessante is nu, dat zowel Bolkenstein als Kok, sinds driekwart jaar, wél over het 'Paars kabinet' spreken. Daarvoor namen ze het wóórd 'Paars' niet eens in de mond! Ik denk dat het tot de heren is doorgedrongen dat hun kabinet een trendbreuk in de politieke verhoudingen kan betekenen.”

Een Paarse partij?

„Het kan zijn, dat een tweede Paars kabinet de partijverhoudingen permanent gaat beïnvloeden. Wijers zei het al: 'Door een Paars kabinet zouden er krachten kunnen optreden, die tot een bundeling van de paarse partijen zouden kunnen leiden.' Ik ben wat voorzichtiger, mijns inziens is voor zo'n politieke hergroepering een nog veel langere samenwerking in een regeringscoalitie nodig. Niettemin: Soms staan dat soort ontwikkelingen tijdenlang helemaal stil, en dat is nu niet meer het geval. Ik denk zeker dat, mede door het ontstaan van Paars, er een

stroomversnelling in het politiek denken is ontstaan.”

DE VRIJZINNIGHEID VAN HET CDA

De materiële opponenten zijn in een kabinet bijeen gebracht. Ligt een toenadering tussen D66 en CDA nu voor de 'paradoxale' hand?

„Ik zie daar voorshands niets in. Het CDA is nog steeds de tegenpool van de vrijzinnig-democratie van D66. Na het vertrek van Lubbers hebben Brinkman, Heerma en nu De Hoop Scheffer gepoogd de C in het CDA weer te benadrukken. In het concept-verkiezingsprogramma van het CDA is het gezin opnieuw de hoeksteen van de samenleving. Dat is nog steeds een principiële andere benadering dan die van ons.”

Maar het CDA zegt nadrukkelijk, dat ook niet-traditionele huishoudens als

'gezin' worden gekenmerkt. Ze hebben zo hun principes, maar gaan daar toch heel open mee om. Vrijzinnig, zou ik haast zeggen.

„Het CDA is behoorlijk met zichzelf in discussie geweest, dat is zeker het geval. En het kan zijn, dat ze daarin een voorsprong hebben genomen op de VVD en de PvdA.”

Die partijen lijken door hun onverschillige, lauwe houding ten opzichte van soft-drugs, euthanasie en het homohuwelijk haast conservatiever dan het CDA. Het CDA discussieert er tenminste nog over!

„Er is sprake van een verdieping van de opvattingen over normen en waarden en de positie van het gezin daarbinnen.

Dat is een verdienste. En is voor D66 op sommige punten zelfs een voorbeeld, maar daardoor komen we niet automatisch dichter

bij elkaar. Wij staan lijnrecht tegenover hun standpunten over euthanasie, soft-drugs, kostwinnersvoordelen, het verbod op verkoop van tabak en alcohol aan minderjarigen.”

„Dat verbod wilde D66-lijsttrekker Els Borst ook.

„En is gelukkig door een motie van een Jonge Democraat op het D66-congres gecorrigeerd.”

Uit een enquête bleek, dat uitgerekend D66-stemmers het onderwerp 'normen en waarden' hoog op de verkiezingsagenda wensen, ze scoorden daarin hoger dan CDA-stemmers!

„Ja, maar pas op. Ik vind dat óók belangrijk! De christelijke

partijen denken bij vervaging van normen en waarden aan 'verwording', aan euthanasie en abortus. Bij ons gaat het om normen en waarden van een hele andere orde. Bij ons gaat het bij euthanasie en abortus juist om zelfbeschikking over het eigen lichaam. Bij ons gaat het om een open samenleving met respect, gelijkwaardigheid en tolerantie ten aanzien van andere leefvormen. Hieruit volgt dat wij zo principiële kiezen voor het homohuwelijk. Wij vinden het belangrijk, dat burgers zelf die normen en waarden beheren. Dat vindt een D66-stemmer belangrijk.

Ik vind, dat D66 voor principiële stemmers onduidelijk is geweest. Het streven naar duidelijkheid en tegen dogmatiek heeft nu tot vaagheid geleid. Wij wilden onze kiezers winnen met ons verkiezingsprogramma en niet met een vastgeroeste ideologie. Maar na een tijd is het gaan lijken of wij geen beginselen hadden; geen maatschappelijke doelstellingen, geen achtergrond, principeloos. Dat is stom! Dit kabinet krijgt van mij een acht voor het economisch beleid, het krijgt een zesje voor de immateriële 'paarse' zaken. Ook D66 heeft te veel de agenda van de dag gevolgd, en te weinig visie getoond ten aanzien van het functioneren van de samenleving. D66 had haar ideeën over individualisering en democratisering duidelijk moeten koppelen aan haar vrijzinnig-democratische waarden."

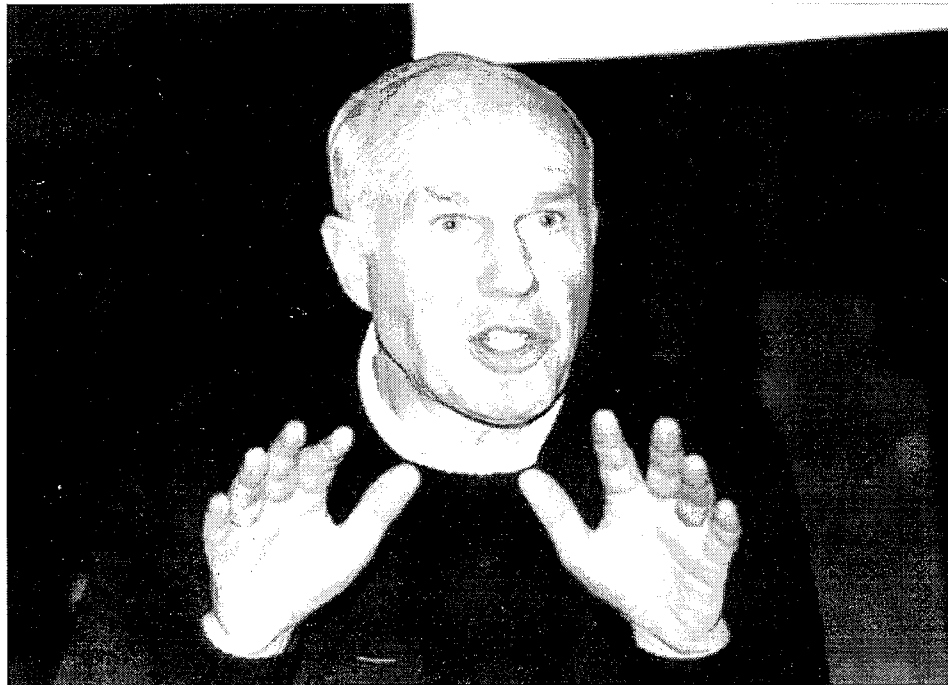
PvdA en VVD waren in sociaal-economisch opzicht opposanten. Door de doorbraak van Paars is de visie op economisch beleid in een stroomversnelling gekomen. Paradoxen inspireren zichtbaar. Ik blijf het proberen: Zou een denkbeeldig D66-CDA kabinet (Pimpelpaars met Groene Stippen) op het immateriële vlak ook niet tot een verdieping van visies leiden?

„D66 is wel eens 'het CDA zonder C' genoemd. Het CDA, D66 en haar kiezers hebben beiden interesse in immateriële kwesties, dat is een feit. Er zijn verschillende en soms ook vrijzinnige opvattingen over deze zaken binnen het CDA, dat is ook waar. Maar het gebruik van woorden en het feit dat je ergens over nadent, wil niet zeggen dat het CDA als partij een 'vrijzinnige' koers is gaan varen. Met een aantal CDA-ers is zaken te doen, maar de kans dat het met het CDA als totaliteit lukt, acht ik afwezig."

DE CDA-KIEZERSMARKT

„Lubbers heeft een gigantische doorbraak voor het CDA weten te bereiken. Onder zijn leiderschap heeft hij het grootste percentage van niet-christelijke stemmers voor het CDA weten binnen te halen. Lubbers dreigde van het CDA ook een CDA zonder C te maken. Het was een richting naar een grote niet-confessionele partij. Dat is nu wel afgebroken. Het CDA profileert zich wederom als een christelijke partij.

Maar nog steeds is er dat deel van de kiezersmarkt dat interesse heeft voor levensbeschouwelijke kwesties: christenen, niet-christenen, humanisten. En als de interesse

Erwin Nypels

er is, en je luistert naar elkaar, dan kan je wel dingen overnemen en naar elkaar toegroeien. En individuele kiezers zijn daarin wendbaarder dan een instituut als het CDA. Een offensief tegen het CDA lijkt me niets, maar de CDA-kiezers zijn van harte welkom.

Bij de oprichting van D66 waren ook een aantal voorheen KVP- en ARP-stemmers. Het zou een verrijking kunnen betekenen van D66."

D66 is voor principiële stemmers te onduidelijk geweest

Tot die tijd staat D66 slecht in de peilingen. Hoe klein mag D66 worden?

„Je moet een minimum aan vuist kunnen maken. Je hoort wel de stelling, dat een echte liberale partij, en D66 is die echte liberale partij, niet meer electoraat heeft dan voor 15 zetels. Als we van 24 naar 15 duiken, dan is dat zuur, maar het is voldoende.

Ik heb D66 nooit gezien als een gelegenheidspartij. Daarom vind ik het raar als er in de verkiezingen wordt gezegd dat D66 niet nodig is, want 'de democratie is nog niet vervolmaakt'. Als dat wèl zo zou

zijn, dan blijven nog al die andere doelstellingen overeind en die kan je niet aan politieke tegenstanders overlaten. Maar als je ziet dat bij andere partijen een zelfde geest gaat overheersen dan ben je stom als je gespleten blijft doorwerken, dan moet je eens nagaan of je niet tot een samenbundeling kan komen.

En welke groepen na zo'n samensmelting overblijven? Ik heb wel een reputatie om op de lange termijn te denken, maar daar moet ik echt een antwoord op schuldig blijven. Misschien wordt het die diagonale lijn: een conservatieve en een progressieve partij."

Jonge Europeanen beraden zich over liberale marktwerking

LYMEC seminar over de Welvaartstaat in Europa, te Konstanz

De JD en de JOVD zijn allebij lid van LYMEC, de Liberal & Radical Youth Movement of the European Union. LYMEC is de jongerenorganisatie van de ELDR partij. (Europese Liberalen, Democraten en Reformatisten). Zoals je ziet bestaat LYMEC uit meerdere soorten partijen, die ingedeeld kunnen worden in een linker- en rechtervleugel. Ik denk dat de JD geplaatst kan worden in de linkervleugel en de JOVD in de rechtervleugel. Dus als echte Europeanen hebben de JD en de JOVD lekker samengewerkt. Met twee JOVD'ers en twee JD'ers zijn we in een auto naar Konstanz gereden, want carpoolen is gelukkig toch nog een beetje goed voor het milieu.

Ook op dit seminar over de welvaartstaat waren er veel discussies over de zogenaamde liberale marktwerking. De marktwerking is voor bepaalde jongerenorganisaties een dogma, maar voor anderen alleen een gegeven of noodzakelijk voor de samenleving, wetende dat de markt niet alle problemen oplost. Deze tegenstelling, of nuancering van het kapitalistische systeem, was een steeds terugkomend punt in de discussies.

Mijn analyse is dat in landen zoals Denemarken met een grote overheidsinterventie, vaak ook een grote oppositie van de liberalen bestaat met als doel de marktwerking te versterken. Ook in Duitsland waar een groot

De discussies die gevoerd werden gingen over onder andere de negatieve inkomstenbelasting en "hoe ziet de ideale welvaartsstaat eruit?". Opvallend was dat wat de structuur van de welvaartstaat betreft, de meeste mensen het systeem van hun eigen land als uitgangspunt namen. In elk systeem waren er problemen, zoals de dure uitvoering ervan, de controle en de toezichtsfuncties en andere zeer landgerichte politieke issues. Ook deze kritiekpunten werden in de discussie gegooid. Veel mensen vonden het seminar dan ook heel leerzaam door deze verschillende opvattingen.

Voor mij was het weer heel leerzaam hoe landen als Cyprus, Kosovo, Bosnië en Macedonië zich door moeilijke tijden slaan. Over deze onderwerpen zijn dan ook weer veel Actuele Politieke Moties aangenomen op het congres wat na het seminar werd gehouden. Een positief aspect is dat LYMEC invloed kan uitoefenen op de ELDR zodat deze onderwerpen op de "grote mensen" agenda kunnen worden gezet.

Meedoen met LYMEC:

Reizen:

*De JD heeft weer veel politieke vrienden en contacten gemaakt. Nu moet ik wel zeggen dat hierdoor meer en meer reisjes georganiseerd kunnen worden. Als je mee wilt dan schrijf of bel naar Rogier van Rooij. Anders moet hij steeds alleen op stap.

Larder:

*Iedereen die een politiek artikel wil schrijven in het Engels over een onderwerp wat interessant is voor andere Europeanen kan zijn bijdrage in de vernieuwde Larder kwijt. Lidwien is een van de redacteurs en wil natuurlijk de linkse vleugel versterken met allerlei echt intelligente artikelen. De bijdrage kan gestuurd worden naar Liduin@xs4all.nl of opsturen naar: Wagnerplein 220-11, 5011 LW Tilburg.

*Het laatste aandachtspunt geldt voor de echte Europeanen. De mogelijkheid bestaat nu om individueel lid te worden van LYMEC. Het individueel lidmaatschap kost 10 ECU, (ongeveer f 20,00) en dan krijg je de Larder thuis en de mailing met informatie over LYMEC's activiteiten. Je kunt je opgeven bij Rogier van Rooij of via email: alymec@europarl.eu.int

Voorzitter Lymec

overheidsapparaat bestaat, hebben een deel van de liberalen de marktwerking als oplossing genomen voor de verstarde samenleving. Gelukkig is de JD van mening wat de beste oplossing is voor het ene land hoeft niet de beste oplossing te zijn voor een ander land.

Op scherp

Slot

Als de dag van gisteren hoor ik mij in 1994 nog een zucht van verlichting slaken bij het aftreden van de toenmalige demissionaire Justitieminister Hirsch Ballin. Opgeruimd stond toen ook al netjes. Om met AJAX te spreken: Dé Hark was van dé mat.

Paars kwam vlak na Ballins afgang in polonaise het Binnenhof op. Met Prins carnaval Kokkie d'n Eerste voorop. In tegenstelling tot Nationale kuisheidsgordel Hirsch viel er met de leden van het Kokkabinet altijd smakelijk te lachen. Het contrast tussen het chagerijnige kabinet Lubbers III en de frisse vrolijkerds van Kok I kon niet scherper. Bijvoorbeeld die gekke Annemarie. Laatst nog met haar briljante Evita imitatie. Wat hebben we genoten! In kringen rondom dé JOOP wordt al gefluisterd dat zij, misschien nog tijdens haar ministerschap het dinerdantsant in Showbizz city zal gaan opluisteren. Full time, met een medley van alle Bill van Dijk-successen! Smullen! En dan die man die eigenlijk komiek had moeten worden, hoe heet hij ook al weer? Dijkstal, ja natuurlijk! De kwinkslagen van deze rascomediant over bijvoorbeeld de continue politiecrisis deden mijn oma ooit door haar pampers heenplassen van het lachen! Ikzelf hervond mij dan regelmatig naast mijn stoel, bijkomend van een absolute lachstuijp. Nee, ik kan mij heel goed voorstellen dat in dit kabinet van louter feestnummers niemand wil aftreden. Vaak dacht ik, als ik die door en door gezellige mensen weer samenzag, bijvoorbeeld bij de algemene beschouwingen, 'kon ik daar maar eens bijzitten'. Eenmaal in vak K had ik ook eens kunnen meelachen, meegieren en idem brullen met Jo, Erica, Ad (-Patat), Wim en al die andere paarse geinponems.

Maar toch, hoe langer deze paarse potpourriparade voortduurde, hoe vaker ik aan onze mr. Hirsch Bean terugdacht, in een flits, maar toch.

In zijn tijd was het allemaal wat minder gezellig. Ernst en zijn collega's hielden niet van plezier. Politiek bedrijven is een serieuze zaak, zo wisten zij. Ernst sprak bijvoorbeeld serieus over zoiets als normen en waarden. Dat vondtje echt heel belangrijk, dat kon je zien aan 'm. Er kon dan geen grijns vanaf.

Met die normen en waarden heeft Paars nooit zoveel affiniteit getoond. Vooral niet als het henzelf betrof.

Nederland is tijdens de laatste vier jaren blootgesteld aan de ene na de andere bestuurlijke blunder. Zodra een van de bewindslieden weer met een grap en een rol over het beeldscherm van mijn Nokia rolde wist ik automatisch: foutje.

Op zich is daar niks ergs aan, niemand is perfect.

Bij Paars ging dat altijd als volgt:

Journalist: Foutje?

Bewindspersoon: Hahaha jahaa, sorry. Nou doeiii! Hahahahaha

Ongemerkt viel mij dan weleens de vraag te binnen of onze paarse lachebekjes wel eens van ministeriële verantwoordelijkheid hadden gehoord? Beseften zij eigenlijk wel de zwaarte van wat het ministerschap inhoudt?

Hun luchthartige verschijningen deed het ergste vermoeden.

Screbrenica, Securitel, IRT, Van Randwijck, Bouterse, het falende vluchtelingenbeleid dat uitmondde in tentenkampen en laatstelijk natuurlijk het Doctersdebacle. Ik zal er wel een aantal vergeten zijn en tegen de tijd dat jullie dit stukje tot jullie nemen zijn er intussen vast en zeker alweer een hele batterij politieke bloopers gemaakt. Voorhoeve, Schmitz (Betsie), Dijkstal, De Boer en natuurlijk onze eigen misstapgrossier Sorgdrager konden de uitgang maar niet vinden.

Je zag ze denken: 'Oprassen? Ben je gek, het is hier zo gezellig. Ik blijf nog even!'

Al hadden 'onze jongens' zelf de massagraven gegraven en gevuld; Al bouwde bisschop Muskens cum suis van Hyppolitushoef tot aan Maastricht één groot tentenkamp voor uitgeprocedeerde Gumussen; Al stal diezelfde monseigneur alle bakkerijen en croissanterieën leeg en werd Pistolen Paultje benoemd tot Korpschef van Amsterdam; Al komt er morgen een Schipholbaan dwars door de Veluwe tot aan Schiermonnikoog, een echte paarseling is honkvast en blijft!

Charmant weglachen en gewoon zittenblijven is het devies.

Toen Ernst Hirsch Ballin via de zijdeur vertrok kon ik niet vermoeden dat ik hem toch nog zou gaan missen.

Uitglijder van de rechtsstaat in de Oosterparkwijk

Volkswijk in de nationale spotlights

Het niet onderkennen van de ernst van de incidenten die zich hebben voorgedaan in de maanden voorafgaand aan dinsdag 30 december hebben verstrekende gevolgen gehad. De rechtsstaat bereikte een dieptepunt waarbij het monopolie op geweld niet meer bij de staat lag. We bespreken de gebeurtenissen met Benny Bloem, hij is gemeenteraadslid in Groningen en lid van D66.

**Bernhard
Jongejan**

Op de dag voor oudejaarsavond richt een groep jongeren op grote schaal vernielingen aan in de Oosterparkwijk in Groningen. De politie kijkt toe en de mobiele eenheid komt veel te laat aanzetten. Van een rechtsstaat is dan geen sprake meer. Burgemeester Ouwerkerk die door Bloem omschreven wordt als "een ouderwets

**Milko
Vernooy**

burgervader type en een man met een mening die ergens voor staat", erkent achteraf zijn verantwoordelijkheid maar distantieert zich van het optreden van de politie. Dit en de negatieve uitkomst van het rapport-Bakkenist over het functioneren van de driehoek burgemeester/korpschef/procureur-generaal is voor korpschef Veenstra reden om op te stappen. Veenstra die in januari toch al zou aftreden was korpschef sinds het samenvoegen van de gemeentepolitie en de rijkspolitie. Burgemeester Ouwerkerk laat het tot een vertrouwensvraag komen. Als echter blijkt dat hij niet de steun geniet van de meerderheid vertrekt ook hij. Tot zijn tijdelijke opvolger is Han Lammers benoemd, oud-commissaris van de koningin in Flevoland.

De gebeurtenissen van 30 december staan niet op zichzelf. Al eerder in 1997 waren er incidenten waarbij de politie niet ingreep. Deze afwachtende houding van de politie heeft er toe geleid dat er een bepaalde sfeer is ontstaan waarbij de politie niet meer duidelijk de baas was op straat en waarbij dus de fundamentele veiligheid van de burgers werd aangetast. Burgers in de Oosterparkwijk durven al langer niet met klachten naar de politie te gaan, omdat ze dan het risico lopen op vergeldingsacties van de jongeren die in het bezit zijn van scanners die de communicatie van de politie opvangen.

Volgens sommigen zouden er meer sociaal-werkers moeten komen om de jongeren te begeleiden. Maar volgens Bloem is niet zozeer de rol van de sociaal-cultureel werker belangrijk, als wel de rol die woningbouwverenigingen kunnen spelen bij het vroegtijdig onderkennen van problemen en het te voeren beleid. Een gedeelte van de jongeren die op 30 december vernielingen aanrichtten in het Oosterpark, waren even daarvoor aanwezig in het jongerencentrum JOP Jongeren OosterPark. De daar aanwezige sociaal-werker verklaarde tijdens de hoorzitting pas op het laatste moment te hebben gemerkt dat er iets gaande was. Woningbouwverenigingen kunnen daarentegen een belangrijke rol spelen bij het plaatsen van probleemgezinnen en het vroegtijdig onderkennen van problemen.

Een andere oorzaak die Bloem aanstipt voor de problemen

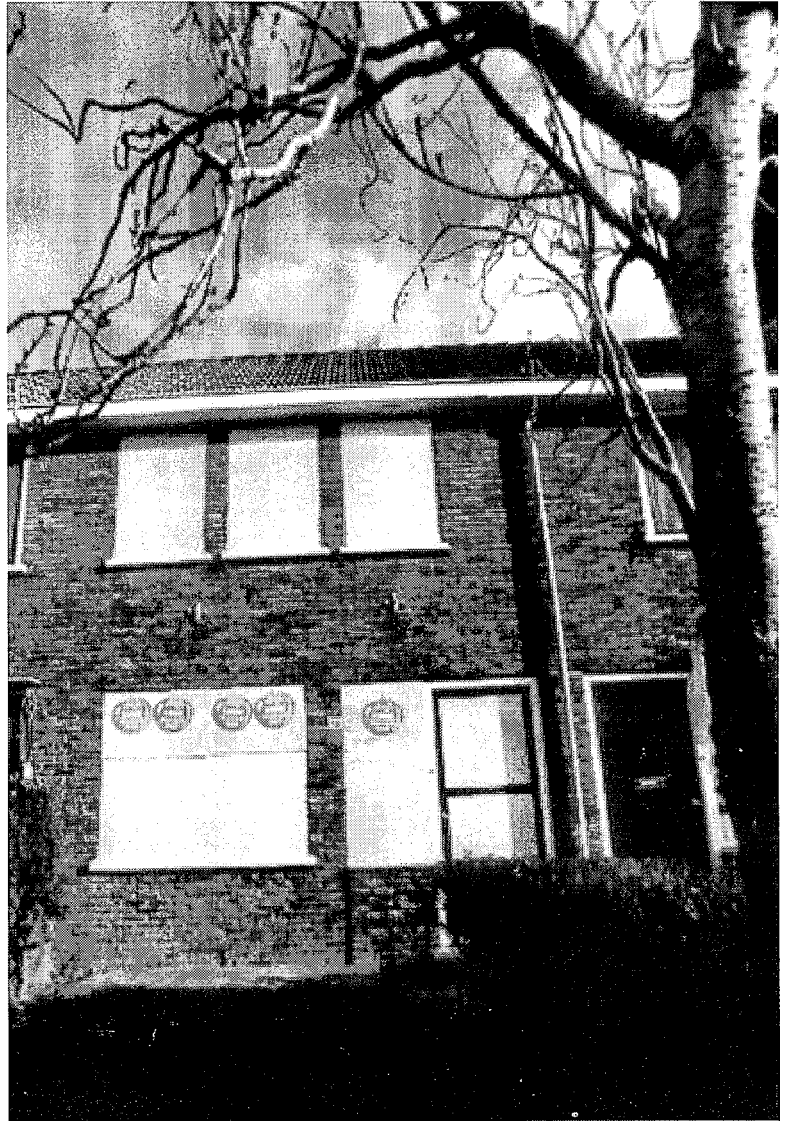

is dat er vroeger op het wijkbureau een chef zat die gezag had onder de bevolking en die in geval van problemen met de betrokkenen om de tafel ging zitten. Op het moment gebeurt dit niet

meer. De bewoners van de wijk zijn bang geworden voor vergeldingsacties als ze met klachten naar de politie stappen. De overlast wordt veroorzaakt door slechts enkele families waarvan de namen bekend zijn bij de politie.

Een goede oplossing die de problemen rond oud en nieuw hadden kunnen voorkomen is volgens Bloem de aanpak van de huidige Korpschef Brand voor dezelfde problemen in Den Haag. Tijdens de jaarwisseling in voorgaande jaren in Den Haag hebben notoire herriescoppers huisarrest gekregen. Deze werkwijze heeft in Den Haag goede resultaten opgeleverd. Samen met burgemeester Lammers zal Brand hard moeten werken om het vertrouwen van de burgers in de rechtsstaat te herwinnen.

Benny Bloem

Gesprek met twee D66-kandidaten

De JD is apetrots op leden die in de politiek gaan, zo bleek tijdens het najaarscongres van de JD. En dat geldt in het bijzonder Dennis Hesseling en Ageeth Telleman. Want niet alleen munten deze JD'ers uit in een vrijzinnig-democratische houding en vele verdiensten voor de JD, ook stonden zij aanvankelijk hoog op de kandidatenlijst voor de D66 fractie in de Tweede Kamer, te weten vijfde en zevende. Helaas heeft de partijdemocratie ertoe geleid dat ze inmiddels naar plaatsen in de twintig zijn teruggezakt, maar feit blijft dat deze JD'ers kans maken op een zetel in het parlement. Alle reden voor een dubbelgesprek.

Oele Koornwinder

Begin december beleefde regeringspartij D66 haar finest hour: de partij had zich openlijk tegen de afgezwakte varkenswet van Aartsen gekeerd en daarmee een scherpe politieke crisis gecreëerd. De nog ongekroonde lijsttrekker Els Borst was even uit haar rol van onpartijdig minister gevallen door haar jongens op te roepen hardnekkig stand te houden tegen het door het kabinet bereikte compromis. Dat dit staatkundig gezien niet zo doordacht was, is een detail, want de verontwaardiging leek gemeend: hoe durfde een minister met een wet te komen waarvan hij zelf had gezegd dat dit onvoldoende effect had? Inmiddels weten we hoe het afgelopen is: D66 koos eieren voor haar geld, en ruilde haar milieu- imago in voor behoud van haar paarse kindje: het kabinet Kok I. Beter een halve wet dan een voortmodderende varkenssector, dacht D66, en Groen Links dacht er precies zo over. Maar op de avond dat ik Dennis en Ageeth sprak, was de ontkenning van het varkensdebat nog allerminst voorspelbaar: wellicht zaten ze eerder in de Tweede Kamer-bankjes dan ze ooit hadden durven dromen.

Meteen na binnenkomst in café Hoge Sluys begon Dennis energiek zijn opinie over deze kwestie uiteen te zetten. Hij was erg benieuwd hoe D66 zich die avond in het debat zou opstellen. Maar omdat het hem volstrekt onduidelijk was hoe hoog D66 zou inzetten, en wat ze met deze crisis wilden bereiken, stapte Dennis al snel over op een vertrouwd onderwerp, namelijk de geweldige mogelijkheden van het Esperanto: hij stelde zich voor hoe efficiënt de Europese communicatie zou verlopen als iedereen deze kunstmatig tot stand gekomen taal zou leren. Volgens Dennis zou Esperanto de ideale voertaal zijn voor Europese bestuursorganen, want er wordt geen enkel land mee bevoordeeld, terwijl de taal voor iedereen even makkelijk te leren is. Het Esperanto heeft immers een zeer eenvoudige grammatica en bevat woorden uit alle Europese talen. Dennis sprak uit ervaring, want net als duizenden andere Europeanen had hij de moeite genomen deze idealistische taal te leren. Hij had er veel baat bij gehad in zijn internationale contacten: zo had hij mensen in Bosnië ontmoet die geen Duits, Engels of Frans spraken, maar wel Esperanto. Verder bracht het Esperanto-netwerk je in contact met tal van bevlogen Europeanen, die je graag een slaapplaats aanboden als je eens in de buurt was. Kortom, Dennis ging helemaal op in zijn enthousiasme,

en liet daarmee tegelijk zien dat maatschappelijke problemen vaak een verrassend eenvoudige oplossing hebben. Het vergeet alleen wat idealisme van de mensen. Zo bleven we een tijdje van gedachten wisselen, totdat Ageeth binnenkwam. Ze begroette Dennis als oude bekende, zonder enig spoor van verkiezingsrivaliteit, en bestelde wat te drinken. Daarna kon het dubbelgesprek beginnen.

Jullie staan allebei op de kandidatenlijst van D66. Hoe zijn jullie daar terechtgekomen? Zijn jullie gevraagd?

Dennis: Nee, ik ben zelf gaan informeren, en toen bleek dat D66 heel geïnteresseerd was in nieuwe gezichten. Dat was voor mij voldoende stimulans om me beschikbaar te stellen. Dat het partijbestuur van D66 mij zo hoog plaatste, was natuurlijk een leuke verrassing, maar uiteindelijk bepaalt het partijcongres waar je op de kandidatenlijst eindigt. Daarbij geldt het principe van one-man-one-vote (net als bij de JD). Voor nieuwe kandidaten is dat systeem in principe nadelig, want mensen stemmen graag op bekenden.

Ageeth: Mijn besluit om me kandidaat te stellen is niet van de ene op de andere dag gegaan. Natuurlijk dacht ik er als JD'er wel eens over na, maar dat was dan toch niet zo serieus. De echte prikkel om een kandidatuur te overwegen kwam van Tom Kok. Die was aanwezig op de nieuwjaarsborrel van de JD Amsterdam, en bij die gelegenheid liet hij weten dat D66 heel graag wat JD'ers op de kandidatenlijst wou plaatsen. Dat heeft me enorm gestimuleerd.

Waarom heb je je kandidaat gesteld?

Ageeth: Vooral in de hoop dat ik daarmee jongeren kan interesseren voor de politiek. Voor veel mensen is Den Haag iets engs. Ik wil proberen de politiek wat dichterbij te brengen. Verder voel ik me heel gedreven om wat met mijn kennis over ecologie te doen. Dat is begonnen met een werkgroep die was opgericht om een resolutie over dit onderwerp te schrijven. Ik merkte dat ik erg door dit onderwerp werd aangesproken. Later heb ik de JD vertegenwoordigd bij het Schipholdebat. Ik hoop dan ook dat ik dit werk in de Kamer kan voortzetten.

Als ik in de Kamer kom, wil ik me niet speciaal op jongeren onderwerpen gaan richten. Ik denk dat jonge kamerleden van zichzelf al een fris geluid inbrengen. En omdat ik bij de JD ben gevormd, zal ik zeker een JD geluid meebrengen. Ik ben de JD trouwens erg dankbaar dat ze mij niet aangewezen hebben, want ik wil geen tweede Sharon Dijksma worden. (Dennis knikt instemmend). Die werd vier jaar geleden door de JS naar voren geschoven, maar eenmaal in de kamer bleek ze weinig gedreven.

Vinden jullie dat mensen met een JD achtergrond geschikter zijn voor D66 dan andere kandidaten?

Dennis: Niet per se. Maar de JD is wel een goede speeltuin. Het is een uitstekende omgeving voor het uitwerken van nieuwe ideeën. Binnen D66 is er veel minder

vrijheid. Wat ik bij de JD vooral geleerd heb, is dat gericht lobbyen werkt. Zo heb in mijn periode als voorzitter veel kritiek geuit op het plan om een bindend studieadvies in te voeren. Het resultaat is dat dit advies niet na 3 maanden, maar pas na een half jaar mag worden gegeven. Door mijn activiteiten bij de JD kwam ik ook in contact met D66. Het leuke aan die partij is dat ze altijd openstaan voor nieuwe ideeën. Ze worden niet door dogma's gehinderd.

Ageeth: Ik was aan het einde van de middelbare school waanzinnig geïnteresseerd in politiek. Ik heb toen ook meteen bij D66 geïnformeerd hoe ik actief kon worden in die partij. Zij hebben me toen naar de JD verwezen. Achteraf heb ik geen spijt van die omweg: de JD biedt een goede leerschool. En binnen de JD kwam ik erachter dat je met jongeren echt wat kunt bereiken. Er moet alleen iemand zijn die ze activeert.

Wat vinden jullie van de partijcultuur van D66?

Dennis: Ik vind dat D66 best nog wat verder gedemocratiseerd kan worden. Op het congres krijgen mensen die op een motie willen reageren maar beperkte spreektijd en ze zijn daarbij zogoed als onzichtbaar, want ze mogen niet op het podium komen. Dat is een groot verschil met de JD: daar moet je zelfs op het podium komen. Voor mij is dat een belangrijk strijdpunt. Meer in het algemeen zou D66 er goed aan doen als ze de partijdiscipline wat afzakken.

Ageeth: Ik vind dat D66 ervoor moet zorgen dat ook niet-leden aan het woord kunnen komen bij congressen. Op die manier verklein je de zogenaamde kloof tussen burger en politiek. In Vlaanderen bestaat al zo'n systeem, en het heeft aantoonbaar effect op de politieke betrokkenheid. Volgens mij bestaat er ook geen kloof, maar worden burgers vooral afgeschrikt door technische verhalen. Als politici echt openstaan voor wat mensen over de samenleving te vertellen hebben, wordt de betrokkenheid vanzelf groter. Politiek is immers overal!

Is de Haagse politiek wel geschikt om aan te tonen dat het om alledaagse zaken draait?

Dennis: Ja, maar het hangt af van de opstelling die je kiest. Een kamerlid moet toegankelijk zijn voor de burgers. Dat bereikt hij door gebruik te maken van laagdrempelige faciliteiten als email en world wide web. Ik geloof in rechtstreeks contact. Van de zomer heb ik een tijdje meegelopen met de liberal democrats, toen ze campagne voerden voor de Engelse parlementsverkiezingen. Die partij ging echt de deuren langs, om mensen naar hun mening te vragen. De mensen vonden dit hartstikke leuk: 9 op de 10 werkte mee. D66 kan hier nog veel van leren.

Ageeth: Okay, maar ik vind dat je niet kunt volstaan met het verzamelen van meningen: je moet mensen ook met andere meningen confronteren, zodat ze er beter over na gaan denken. Het is te makkelijk om te zeggen: ik wil dit, of ik wil dat. Mensen hebben ook vaak tegenstrijdige belangen. Om een voorbeeld te geven: iedereen wil een huis met een tuin, maar we vinden het ook belangrijk dat het Groene Hart gespaard blijft: zo'n dilemma valt moeilijk op te lossen. De politieke partijen moeten die belangen uiteindelijk tegen elkaar af wegen.

Dennis: Maar de regering kan ook een belangrijke rol spelen: zij zouden serieus werk moeten maken van open planvorming door het parlement actief te betrekken bij de voorbereiding van de plannen. Kamerleden zouden zelf werkgroepen moeten vormen, die ideeën gaan verzamelen.

Ageeth: Ja, precies! Wat je nu zegt is dat politici zelf betrokken moeten zijn bij de inspraakrondes: als zij bijvoorbeeld langs waren gekomen bij het Schipholdebat, was het veel makkelijker geweest om onderzoek te laten uitvoeren naar de gezondheidseffecten van de geluidshinder rondom Schiphol.

Dit najaar heeft de JD een boekje uitgebracht waarin zeven voorstellen staan voor het schrappen van een wetstekst; daarbij zit ook een voorstel om de kiesdrempel af te schaffen. Zijn jullie het daarmee eens?

Dennis: Ja, een heel goed voorstel.

Ageeth: Ik heb er wel wat moeite mee. Dit is een oud twistpunt tussen Dennis en mij: ik ben bang dat het parlement geen goede afspiegeling meer geeft van de samenleving als de rangorde van de kandidaten direct bepaald wordt door het aantal stemmen dat ze verwerven. Je kunt dan niet meer garanderen dat alle belangen die in de samenleving spelen goed vertegenwoordigd zijn. Om dezelfde reden ben ik tegen omroepverkiezingen. Je ziet nu dat omroepen teams gaan vormen om niet aan die verkiezingen te hoeven. Het net wordt daardoor meer dan de optelsom van zijn delen. In het huidige partijenstelsel gebeurt precies hetzelfde.

Dennis: Ik zie dat gevaar niet zo. Wel denk ik dat rechtstreekse verkiezingen het beste werken als er sprake is van getrapte verkiezingen: de gekozen kandidaten kunnen dan in onderling overleg een evenwichtig bestuur samenstellen.

Zijn jullie bereid om het D66-verkiezingsprogramma te verdedigen?

Dennis: Als ik me er niet in kon vinden, zou ik me niet kandidaat stellen. Wel ben ik van plan om bij het volgende partijcongres een hoop amendementen in te dienen. Ik ben het bijvoorbeeld niet eens met de drie procentnorm voor de groei van de economie. Maar als het congres besluit die toch te handhaven, dan leg ik me daarbij neer. Het programma bevat genoeg ideeën die demoeite waard zijn.

Ageeth: De grote lijnen van het programma zijn okay, maar er zijn natuurlijk altijd punten waar je het niet mee eens bent. Op het partijcongres kun je dat zonder problemen naar voren brengen. Ik verheug me er nu al op!

Nadat ik Dennis en Ageeth veel succes heb gewenst met hun verkiezingscampagne verlaten wij het café en gaan we elk ons weegs. Op zoek naar nieuwe discussiepartners.

DE POLITIEK IN INDONESIA

Op dit moment woeden er enorme branden in de tropische wouden van Indonesië, al lezen we er niet meer over op de voorpagina's van de kranten. De oorzaak van deze gigantische bosbranden blijkt niet bij de lokale bevolking in de regenwouden te liggen, maar bij malafide commerciële houtkapondernemingen. Uiteraard kan men zich afvragen of de houtafnemers van deze bedrijven -zowel binnen Indonesië als in het Westen- niet medeverantwoordelijk zijn aan de huidige vernietiging van regenwouden. Het antwoord ligt voor de hand en het overgaan tot de import van uitsluitend duurzaam geproduceerd hout ook. Tot zover de discussie die hedentendage gevoerd wordt. Belangrijker is echter nog te onderzoeken onder welke randvoorwaarden deze houtkapondernemingen in Indonesië hun desastreuze werk kunnen doen. Deze randvoorwaarden zorgen er namelijk voor dat de bossen volgend jaar weer in brand zullen staan. En de jaren hierna ook, met extra ernstige gevolgen in jaren van grotere droogte.

Namens de Projectgroep Indonesië van CDJA, JD en JOVD, Peter Ras

Zonder de nodige connecties hadden de houtkapondernemingen nooit zover in het oerwoud door kunnen dringen. Zonder connecties met hogere-of zelfs de hoogste- regionen kun je überhaupt maar erg weinig in Indonesië bereiken.

"Als je een baan wilt, heb je connecties nodig", stelde bijvoorbeeld een bestuurslid van de nationalistische studentenorganisatie GMNI. Alle houtkapbedrijven hebben connecties met het Indonesische bewind. De Indonesische regering is derhalve zelf hoofdverantwoordelijke voor de huidige brandhaarden in onder andere Sumatra en Kalimantan. Willen we vanuit het Westen een daadwerkelijke bijdrage leveren om de regenwouden in Indonesië te redden, dan zullen we een bijdrage moeten leveren om dit systeem van ongeoorloofde connecties - met nepotisme als gevolg- te laten verdwijnen. Dit zal echter niet mogelijk zijn zonder een machtswisseling in Indonesië. Om deze ooit plaats te bewerkstelligen, kan het Westen niet meer doen dan de oppositie daadwerkelijk te steunen.

NEPOTISME

Als je een baan wilt, heb je connecties nodig.

Er is geen sprake van een Asian Miracle.

GEEN ASIAN MIRACLE

Het voornaamste probleem in Indonesië vormt de machtsconcentratie in handen van één persoon: president Soeharto. Die weet al 30 jaar aan de macht te blijven door

behoedzaam te balanceren tussen de drie -vanouds-voornaamste machtsblokken: het leger, de islam en de economisch machtigen (vooral Chinezen). Zijn bewind kenmerkt zich door nepotisme en corruptie. Er is helemaal geen sprake van het zogenaamde 'Asian Miracle' in Indonesië. Weliswaar kende het land enkele jaren een spectaculaire economische groei; een functionaris van de niet-erkende vakbond SBSI merkte hierover spottend op dat met alle natuurlijke rijkdommen van Indonesië "de eerste de beste idioot de afgelopen jaren een dergelijke stijging had kunnen realiseren." Van een vrije markteconomie kan echter niet serieus gesproken worden. Grote delen van industrie en handel worden beheerst door enkele gigantische conglomeraten. Van gezonde concurrentie is geen sprake. Veel van de conglomeraten zijn in handen van de kinderen van de president (met name Bambang en Tutut) en van enkele Chinese zakenlieden, zoals Liem Sioe Liong. De verstikkende regelgeving staat lijnrecht tegenover de broodnodigzakelijke transparantie en liberalisering van de economie. De Democratische Partij (PDI) van de -sinds 1 oktober niet meer in het parlement zittende- oppositieleidster Megawati Soekarnoputri heeft een 'wet op economische mededinging' ingediend. Hiermee zou eerlijke concurrentie mogelijk worden. Soeharto heeft het voorstel echter getorpedeerd, wellicht om de economische belangen van zijn familie niet op het spel te zetten.

CORRUPTIE

Ook de corruptie is immens. Transparency International beschouwt Indonesië als het op één na corruptste land van Azië. Soeharto zelf heeft corruptie echter gebagatelliseerd als "fouten binnen het management". De bekende econoom en vice-voorzitter van de PDI-Megawati, Kwik Kian Gie, concludeerde onlangs nog wanhopig dat corruptie zo ontzettend diep in het Indonesische politieke systeem is doorgedrongen, "wijdverspreid en diepgeworteld, tot op het hoogste niveau." "Als je hier zelfs maar drie maanden leeft, merk je dat niets zonder corruptie lukt. Een aanschaf van een identiteitskaart kost bijvoorbeeld officieel vijftien duizend rupiah, maar in praktijk betaal je 25 duizend!"

Buitenlandse bedrijven die pretenderen een gedragscode te hebben waarin staat dat men nooit zal mee-werken aan corruptie, dienen Indonesië links te laten liggen. Kwik: "Ieder westers bedrijf heeft een lokale partner hier. Multinationals zeggen dat zij niet meewerken aan corruptie. Hun lokale partners hebben hier echter wel degelijk mee te maken."

Kritiek op het economisch beleid in Indonesië is al meerdere malen door de Wereldbank in haar jaarrapporten verwoord. IMF en Wereldbank hebben beide herhaaldelijk gewezen op het feit dat te hoge smeergelden, of onzekerheid over de hoogte ervan, potentiële investeerders afhoudt. Verantwoordelijken voor de corruptie hebben geen enkel belang om liberalisering van de economie te stimuleren en werken hier dan ook niet aan mee. "Corruptie vormt één van de voornaamste redenen dat Indonesië een hoge kosten-economie wordt", aldus Kwik.

POLITIEKE MISVERSTANDEN

De economische problemen van Indonesië -dit jaar veel ernstiger geworden door afnemende groei, een gigantische inflatie, te hoge rente, tegenvallende oogsten en de enorme bosbranden- komen voort uit politieke misstanden. Indonesië staat in brand: letterlijk en figuurlijk. De ontruiming van het PDI-kantoor in Jakarta op 27 juli 1996 -een maand nadat Megawati als partijleider was afgezet met steun van Soeharto- veroorzaakt de grootste rellen in 30 jaar. De (scherps-)verkiezingen in mei van dit jaar waren de gewelddadigste ooit. De onrusten op Oost-Timor zijn dit jaar enorm in intensiteit toegenomen. De diplomatieke druk vanuit de buitenwereld op het Indonesische regime om vakbondsleder Pakpahan vrij te laten, een compromis te accepteren inzake Oost-Timor, de mensenrechtensituatie te verbeteren en eerlijke rechtsspraak te garanderen, is groter dan ooit.

MEGAWATI

27 juli 1996 wordt binnen Indonesië als waterscheiding gezien. Het brute optreden van Soeharto's veiligheidsstroepen heeft de ogen van velen geopend. De oppositie is actief op vele fronten. Deze is bovendien veel minder gefragmenteerd dan in het Westen vaak wordt beweerd: vrijwel iedereen steunt Megawati; direct of indirect. Weliswaar vinden sommigen dat zij zich harder moet opstellen tegenover de regering omdat ze anders het gevaar loopt volledig buiten het politieke spel te worden gezet: niemand betwist haar leiderschap van de oppositie, alleen al omdat zij als een der weinigen in staat wordt geacht de massa's te mobiliseren. Zowel kritische ngo's, vakbonden en jongerenorganisaties als bijvoorbeeld de islamitische massabewegingen (vooral de NU) en -in mindere mate- sommige van de moslimintellectuelen (ICMI) bekritisieren de machtsconcentraties en het geweld, de manipulaties, de misstanden op Oost-Timor en de bosbranden die hieruit voortkomen.

MACHTSCONCENTRATIE

De voornaamste problemen waar Indonesië hedentendage mee kampt, komen voort uit de machtsconcentratie in handen van Soeharto. Wanneer het Westen Indonesië daadwerkelijk wil helpen, of het nu om de welvaart en het welzijn van de bevolking gaat, om het opbouwen van een rechtssysteem of om het voorkomen van de jaarlijks terugkerende vernietiging van de regenwouden, dient het de democratische oppositie een helpende hand toe te steken. Geen economische boycot kan de Indonesiërs helpen of de regenwouden redden. Alleen het vergroten van contacten met haar burgers, het aanbieden van voorzieningen aan goedwillende organisaties en diplomatieke steun aan onderdrukten en vrijheidsbewegingen (zoals die van Oost-Timor) kunnen

-op termijn- een bijdrage leveren aan de opbouw van een rechtsstaat. De Britse minister Cook van Buitenlandse Zaken heeft hier enkele goede aanzetten toe gegeven, waar veel landen in Europa -waaronder Nederland- nog een voorbeeld aan kunnen nemen.

VERANDERINGEN

Alleen een verandering van het door en door verrotte politieke systeem kan de problemen in Indonesië oplossen. Ook van Megawati of andere oppositieleiders kunnen geen wonderen verwacht

worden; daarvoor zitten nepotisme en corruptie te diep in de hele maatschappij. De huidige oppositie toont met haar optreden in de praktijk echter wel haar intentie om het systeem te hervormen. Er zijn tal van landen te noemen waar de oppositie minder eensgezindheid en ondemocratischer trekjes vertoont.

Hoe ongeloofwaardig een machtswisseling in Indonesië op korte termijn ook moge zijn: het Westen dient de oppositie een stevige steun in de rug te geven. Pas wanneer deze aan de macht is, kan misschien worden voorkomen dat we jaar in jaar uit geconfronteerd worden met de trieste berichten van affakkelende regenwouden in Indonesië. Slechts na een machtswisseling bestaat er de mogelijkheid dat er geen plaats meer is voor vrienden van dictators die, vanwege hun connecties, in staat blijken om moedwillig regenwouden te veranderen in zwartgeblakerde dodenrijken.

UPDATE INDONESIA-ARTIKEL

16 februari 1998

In de laatste maanden hebben opwindende gebeurtenissen elkaar in sneltreinvaart opgevolgd in Indonesië. In navolging van buurlanden is de Indonesische economie volkomen in elkaar geklapt. De beurs is flink gekelderd, het bankwezen is deels failliet gegaan, de koers van de rupiah daalde dramatisch en de prijzen van eerste levensbehoeften zijn omhoog geschoten. De rupiah, een half jaar geleden nog op een koers van 2400 voor een dollar, zakte naar 17.000 en schommelt momenteel (half februari) rond de 10.000 voor een dollar. De (staats-)schuld van Indonesië, zo'n 160 miljard dollar, schoot omhoog en tal van Indonesische bedrijven zijn in heel ernstige financiële problemen gekomen omdat ze hun schuld niet meer konden afbetalen. Vanwege de ineengestorte economie is de roep om het aftreden van Soeharto en om politieke hervormingen almaar luider geworden. Vooraanstaande economen, sommige stromingen binnen het leger, oppositieleiders, religieuze leiders en zelfs enkele familieleden van Soeharto voegden zich bij de gebruikelijke critici in het land. Zowel Megawati als de leider van de op een na grootste islamitische beweging, Amien Rais hebben zich tegenkandidaat gesteld voor de presidentsverkiezingen. Al beseffen ze bijzonder goed dat ze beiden binnen het huidige systeem geen enkele kans maken om gekozen te worden, aangezien het verre van democratisch gekozen 'Volkscongres', dat de president officieel kiest, vrijwel uitsluitend bestaat uit Soeharto-getrouwen.

Het IMF heeft Soeharto inmiddels gedwongen om bijzonder radicale economische hervormingen door te voeren,

Indiëgangers

Foto: Peter Ras

als keiharde voorwaarde voor het beschikbaar stellen van een miljardenpakket aan hulp. Clinton, Kohl en anderen hebben de nodige druk op Soeharto uitgeoefend om met de IMF-voorwaarden akkoord te gaan. Nu deze inderdaad gezwicht lijkt te zijn voor de druk van buitenaf, staan veel geldverslindende prestige-projecten (vliegtuigindustrie, tolwegen, etc.) op losse schroeven. Juist deze projecten werden echter tot zeer recent altijd toegeschoven naar connecties van de president en vormden een belangrijk onderdeel van het netwerk van corrupte zakenlieden en bewindslieden. Zonder de steun van deze connecties wordt het voortbestaan van Soeharto's machtsimperium onzeker. Vandaar dat het IMF-pakket ook wel de mogelijke 'doodsteek' van Soeharto wordt genoemd.

Inmiddels zijn er overal onlusten uitgebroken, die hun oorzaak vinden in een combinatie van verhoging van de voedselprijzen door stopzetting van subsidies, met opgekropte haat jegens het systeem. En het systeem wordt gepersonifieerd door Soeharto, zijn familie en al zijn (deels Chinese) connecties.

Chinese middenstanders, hun winkels, kerken en tempels worden hier het slachtoffer van. Plunderingen en

brandstichtingen -vooralsnog op kleine schaal- zijn nu dagelijkse praktijk. Ook christenen worden het slachtoffer van geweld. Het is echter een misvatting te denken dat het hier om religieuze/etnische rellen gaat: alle onrust komt voort uit onvrede met het door en door verrotte politieke systeem, de immense corruptie en de groeiende kloof tussen rijk en arm.

Op 7 maart vinden de presidentsverkiezingen plaats. Het lijkt wel vast te staan dat Soeharto nogmaals herkozen zal worden. Belangrijk wordt de keuze voor de vice-president, omdat dit de mogelijke opvolger van Soeharto wordt, en misschien al in relatief korte tijd. Maar de zaak staat op springen. Naasten van Soeharto zouden volgens geruchten al vluchtplannen en open vliegtickets naar Singapore klaar hebben liggen in geval van nood. Men is bang voor lynchpartijen en geweld als in '65. Werkelijk alles is nu mogelijk in Indonesië. Het kan nog met een sisser aflopen (niet erg waarschijnlijk), het zou kunnen dat het leger met grof geweld in gaat grijpen en het is mogelijk dat de pleuris uitbreekt.

Alleen grote politieke veranderingen kunnen wellicht nog een escalatie voorkomen.

GEZOCHT REDACTEURS

De DEMO redactie is op zoek naar enthousiaste nieuwe redacteuren. Je kunt als redactielid veel journalistieke ervaring opdoen binnen een hecht samenwerkende redactie. Ervaring is niet vereist, wel een flinke dosis inzet en enthousiasme. Je zult als redactielid interviews, reportages, opinie-stukken, recensies en nog veel meer schrijven. Je bent als redactielid onafhankelijk rapporteur van gebeurtenissen binnen en buiten de vereniging. Ben je geïnteresseerd of wil je meer informatie, neem dan contact op met Meino van Dijk. Zijn adres staat achter in deze DEMO.

Leren van lessen

In 1994 nam de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) het hele PKB-traject onder de loep. De rit langs onderzoeken, inspraakrondes, nieuwe onderzoeken, hoorzittingen en beroepsprocedures duurt volgens dat advies te lang en de gevolgde werkwijze is niet zuiver. De discussie over nut en noodzaak van een groot project wordt tegelijk met de debatten over de gedetailleerde uitwerking van het project gevoerd. Nu is er de neiging om een groot project te beschouwen als een technische aangelegenheid. Het gevolg is dat het eerst in kleine kring tot in de details wordt voorbereid. Pas daarna begint de politiek-maatschappelijke discussie, die dan vaak verzandt in een loopgravenstrijd tussen voor- en tegenstanders. Inspraak komt vaak te laat en mensen die met alternatieven komen, kunnen eigenlijk geen zinvolle bijdrage meer leveren. Ze worden meer als dwarsliggers gezien. Grote projecten worden volgens de raad vrijwel permanent omgeven door onzekerheden. Aan het einde van het hele PKB-traject kan de Tweede Kamer besluiten het project toch maar niet te laten doorgaan. Of forse veranderingen afdwingen die in feite niet in de PKB zijn verankerd. De complexiteit en de trage voortgang van grote projecten gaan ten koste van de voorspelbaarheid. In het Nederlandse systeem van voorbereiding en besluitvorming kan het doorgaan van een project waarvan de realisatie een beklonken zaak leek, tot op het laatste moment weer principieel ter discussie worden gesteld. De behoefte aan samenhang leidt ertoe dat sommige projecten wel zeer groot worden. Alles hangt natuurlijk met alles samen, maar bij megaprojecten wordt het optimum tussen samenhang en hanteerbaarheid gepasseerd. Het is zaak om bij de omschrijving van projecten meer dan tot nu toe de afgrenzing te bewaken. Het aantal inspraakmomenten moet volgens de WRR worden teruggebracht, maar er moet tevens veel zorgvuldiger en uitgebreider worden omgegaan met bezwaren van betrokkenen. Ook moet de Tweede Kamer eerder bij de besluitvorming worden betrokken. Nu komt de volksvertegenwoordiger pas aan het eind van de rit in actie. Gebeurt dit eerder, dan kunnen bezwaren en alternatieven nog in een Milieu Effect Rapportage worden meegenomen. De WRR heeft verder geadviseerd het besluitvormingsproces bij grote projecten om te keren. Eerst moet met alle belanghebbenden goed overleg worden gevoerd, dan pas moet worden begonnen met het technisch ontwerp. De raad wil eigenlijk dat de besluitvorming rond een groot project in een aparte wet wordt vastgelegd, waarbij vooral tijdswinst wordt geboekt door het in elkaar schuiven van procedures. Ook het ultieme democratische middel, het referendum, zou ingezet moeten worden om de bevolking over een groot project te laten oordelen. Een meerkeuze-referendum is zelfs het beste democratische instrument voor besluitvorming tussen de varianten.

Nut en noodzaak

Het frisse briesje dat sinds het WRR-advies door besluitvormend Nederland waait, heeft eerst zachtjes aangestreeken maar blaast nu ten volle. Elk groot project zal vanaf nu starten met een nota waarin het kabinet in grove lijnen aangeeft wat er zou moeten gebeuren, het Aanvangsbesluit. Vervolgens gaat een groep ambtenaren de meningen van alle betrokkenen peilen. Er worden bijeenkomsten georganiseerd waar de overheid, maar ook belangengroepen en bewoners een oordeel over het project kunnen vellen. Tegelijkertijd wordt in grote lijnen gekeken naar de gevolgen voor de economie, de ruimtelijke ordening

en het milieu. Onafhankelijke deskundigen houden in de gaten of iedereen wel aan bod komt. Grote projecten worden inmiddels vooraf gegaan door ronde-tafelgesprekken, nut en noodzaakdiscussies en ambtenaren die de wijken in gaan. Nog voor er een aanbeveling naar het kabinet gaat, zullen in de Overkenningsfase burgers, bedrijfsleven, wetenschappers en belangenorganisaties hun mening geven over het nut en noodzaak van de operatie. Een nadeel: de uitkomst van de verkennende gesprekken dient slecht als advies. De Verkenningsnotitie kan als basis dienen voor de Planologische Kernbeslissing, maar dat hoeft niet per se. Het kabinet bepaalt aan de hand van de stukken of het project wordt doorgezet of stopgezet. Gaan de plannen door, dan moet de Tweede Kamer akkoord gaan. Bovendien is er door alle betrokkenen beroep mogelijk tegen zo'n besluit over de noodzaak van het project.

Milieu Effect Rapportage

Daarop volgt, in zoverre blijft alles bij het oude, een Milieu Effect Rapportage waarin het project in detail op de milieugevolgen wordt beoordeeld. Ook aan het einde van de MER kan weer bezwaar worden aangetekend. Maar alleen over de gekozen technische oplossingen, niet meer over het nut van het plan. Na de definitieve inspraak volgt, net als nu, een Tracé-besluit en kan de uitvoering beginnen. Dat de Milieu Effect Rapportage intact blijft, is voor velen een synoniem voor het mislopen van de pogingen om de besluitvorming te stroomlijnen. De rompslomp voor de huidige MER-procedure is buiten proportie: startnotitie, richtlijnen, integrale MER, uitvoerings-MER. En dat alles met inspraak die op zijn best parallel loopt met de inspraak van bijvoorbeeld een PKB of streekplan. MER-rapporten worden misbruikt als integrale politieke documenten, terwijl ze slechts een bouwsteen in het proces behoren te zijn. Bovendien wordt de MER misbruikt als een alternatieve totaalafweging. In een MER moet geen totale afweging gemaakt worden. De huidige MER-aanpak moet verlaten worden. We moeten weer terug naar integrale beleidsanalyses waarin alle aspecten, milieu niet in de laatste plaats, een volwaardig aandeel hebben. De reeks van afzonderlijke milieu-effectrapportages maakt niemand gelukkig. In de MER zijn afwegingen gemaakt op basis van kosten: de duurste varianten werden onhaalbaar geacht, terwijl een MER alleen maar zou mogen oordelen op milieucriteria.

De politiek

In de huidige procedures is nog best ruimte te vinden om wat te versnellen. De politiek zou zich beter moeten houden aan de wettelijke termijnen en niet telkens weer om extra tijd moeten vragen. Bij elk van de vier grote projecten - en het gros van de kleinere infrastructurele plannen - is de besluitvorming vertraagd vanwege ondoorgroondelijke stappen in het Haagse. Het wekt verbazing hoe men in Den Haag met de factor tijd omgaat. De politiek gaat op een totaal andere wijze met tijd om dan het bedrijfsleven. Als een minister drie maanden te laat is met een stuk, dan wordt hij hoogstens door de Kamer berispt. Maar voor een onderneming is dat voortdurend uitstel fruikend. De geloofwaardigheid van grote projecten verdwijnt als pas na acht, negen jaar hoorbaar en zichtbaar wordt wat er gaat gebeuren. [De WRR vindt dan ook dat] politici moeten ophouden zich te schamen voor grote infrastructurele projecten en de daarbij behorende kosten. Door de onzekerheid wordt een stabiel draagvlak onmogelijk en verliezen de projecten aan geloofwaardigheid.

WAO: privaat of staat?

Een zeer belangrijk vraagstuk binnen het sociale zekerheidsstelsel betreft de Wet Arbeidsongeschiktheid of WAO. In Nederland zijn nog altijd belachelijk veel mensen arbeidsongeschikt. Onze voormalige minister-president (bijzonder tegen mijn gewoonte) aanhalende is Nederland een ziek land. In het onderstaande zal ik enkele manieren bespreken om de WAO op een betere manier in te richten. De voor- en nadelen van elk van die systemen zullen kort aan de orde komen, met mijn eigen voorkeur. Uiteindelijk zal de aandachtige lezer overigens blijken, dat de WAO meer politiek jargon kent dan economisch.

Michael Mol

Volledige overheidsverantwoordelijkheid

Het systeem zoals dat in Nederland tot twee jaar geleden bestond, was erop gebaseerd dat de overheid alle verantwoordelijkheid op haar nam voor de WAO. De WAO werd duidelijk gezien als een voorziening voor iedereen en niet als een verzekering. Dit systeem is op zich zeer helder. Het leidde echter tot grote problemen in Nederland. Het aantal WAO'ers nam sterk toe, doordat mensen gewoon de WAO ingeschoven werden. Dit was zowel vanuit de betrokkenen zelf als vanuit financieel oogpunt onwenselijk. Bovendien was er geen 'marktwerking': mensen konden niet kiezen waar ze hun WAO afsloten en er waren uniforme premies.

Het huidige stelsel

Om deze problemen te ondervangen werd in 1995 door de regering besloten om een gedeelte van de WAO naar verzekeringsmaatschappijen over te hevelen. In het kort komt het er op neer, dat verzekeringsmaatschappijen de eerste vijf jaar van de WAO betalen, nadat mensen een WAO-verzekering hebben afgesloten. Na die vijf jaar springt de overheid gewoon weer bij. De bekende term WAO-gat slaat op de aanvullende verzekering die afgesloten dient te worden. Ook de term 'bestaande gevallen' stamt uit die tijd: voor mensen die al in de WAO zaten, moest een overgangsregeling gevonden worden. Op deze manier ontstond er weliswaar een stukje marktwerking, maar verzekeringsmaatschappijen hebben er nog steeds niet veel baat bij om iemand weer aan de slag te krijgen. Na vijf jaar wordt hen het probleem toch weer uit handen genomen, ze hebben dus volledige zekerheid. Om het wat stilliger te formuleren; de politiek heeft de verzekeringsmaatschappijen een aardig douceurtje gegeven, maar een fundamentele bijdrage aan de WAO-problematiek is het niet. Ook al zullen de verkiezingscampagnes ongetwijfeld anders gaan beweren de komende maanden!

Het belang van marktwerking

Marktwerking wordt als een belangrijk instrument gezien om het WAO probleem op te lossen, maar waarom eigenlijk? Het antwoord daarop is dat marktwerking stimulanzen oplevert, die door de overheid alleen niet ontstaan. Een overheidsinstantie heeft er zelf bijvoorbeeld weinig baat bij om mensen weer aan het werk te krijgen. Een verzekeringsmaatschappij zal het echter direct in de portemonnee merken, als iemand weer aan de slag is. Wat bovendien ook door marktwerking ontstaat is concurrentie tussen maatschappijen: als één bepaalde maatschappij slechte prestaties levert voor de klant, zal deze gewoon verkassen naar een andere. Verder vindt een verschuiving plaats van een voorziening naar een verzekering: het individuele bedrijf krijgt meer verantwoordelijkheid voor de gezondheid van de werknemers. Ook dit werkt als een stimulans. Laten we daarom twee op meer marktwerking gebaseerde systemen bekijken.

Marktwerking met bandbreedte

Een eerste alternatief wordt gevormd door de WAO aan de markt over te laten met een bepaalde 'bandbreedte'. Dit betekent dat particuliere verzekeringsmaatschappijen de volledige WAO gaan verzorgen, maar aan een maximumpremie zijn gebonden. Als de markt namelijk volledig zijn gang zou kunnen gaan, ontstaan er onverzekerbare gevallen. Dit zijn mensen die een zeer hoog risico lopen om arbeidsongeschikt te worden (bijvoorbeeld in de bouw), en daarom een asociaal hoge premie voorgeschoteld krijgen. De bandbreedte zorgt ervoor dat er een maximum premie komt. Zo ontstaat er echte marktwerking: verzekeringsmaatschappijen hebben er namelijk baat bij om mensen weer te integreren in het arbeidsproces, omdat ze dan minder hoeven uit te keren. Ze zullen dus samen met de betrokkene van alles proberen om dit te bereiken. De particuliere maatschappijen kunnen concurreren op de pakketten die ze aanbieden. Een nadeel is wel dat de concurrentie beperkt wordt door de bandbreedte.

Overheid en markt naast elkaar

In het tweede alternatief werken overheid en markt naast elkaar. De markt mag in principe vrij zijn gang gaan, zonder bandbreedte. Zo kan er concurrentie plaatsvinden, ook op de hoogte van de premies. Hierdoor ontstaat, zoals hierboven vermeld, het gevaar van onverzekerbare gevallen. Dit gevaar wordt echter afgewenteld doordat er een staatsfonds bestaat dat dergelijke gevallen overneemt. Dit staatsfonds heeft twee belangrijke voordelen ten opzichte van de particuliere maatschappijen: het hoeft geen winst te boeken en kent lagere marketingkosten. Dit laatste, omdat de klanten vanzelf wel hun weg naar het fonds vinden, zodra ze elders niet terecht kunnen. Er zal in dit systeem trouwens wel een bepaalde zone zijn waarin de particuliere maatschappijen en het staatsfonds concurreren. Het staatsfonds zal daardoor ook

gestimuleerd worden om marktconform (volgens de regels van de markt) te gaan werken. Het grote voordeel van dit syteem is dat volledige marktwerking gecombineerd wordt met toegankelijkheid voor iedereen. Een mogelijk nadeel is dat er een indeling gaat ontstaan naar risicogroepen. Maar als we realistisch zijn, is die er nu ook al lang, maar proberen we de indeling te ontkennen.

Een keuze

De twee alternatieven voor het huidige syteem zijn in de praktijk al in meerdere landen getest. In de V.S. blijken in verschillende staten, verschillende sytemen goed te werken. De conclusies die vooral uit onderzoek getrokken kunnen worden, zijn dat het met name goed werkt als de overheid de markt actief blijft sturen. Dit betekent dus dat regulering absoluut noodzakelijk is. Die voorwaarde gesteld hebbende, heb ik persoonlijk een sterke voorkeur voor het tweede alternatief om de WAO te organiseren. Het combineert volgens mij een echt sterke marktwerking aan een rol voor de overheid als regulator en als helper van de zwakkeren in de samenleving. Wie immers in de markt niet terecht kan, heeft de overheid altijd nog als reddende engel.

Ontvang de JD-Nieuwsbrief

VERKIEZINGEN: PI-zapp!

De verkiezingen staan voor de deur. Wat vinden we van Paars? Wat moet een volgend kabinet beter doen? Deze periode is ideaal om Politiek Inhoudelijk actief te zijn. De ene minuut discussieert Nederland over het poldermodel, dan weer over asielzoekers, daarna weer over het milieu. Je zappet van het ene onderwerp naar het andere. Vandaar de **PI-zapp nieuwsbrief**. JD-leden kregen de eerste al thuis. Wil je PI-zapp (blijven) ontvangen? Geef je naam en adres door aan het Landelijk Secretariaat: 070-3622162.

Congres te Elst:

Het vragenuurtje

Allereerst was er een vraag van Xander Mol die wilde weten welke actie de kascommissie gaat ondernemen nu gebleken is dat de ledenadministratie niet up to date is. De ledenadministratie blijkt inderdaad achter te lopen en er is nog niets aan gedaan. Iemand weet te melden dat de ledenadministratie wel geupdated is, maar nog wel slordigheidjes bevat. Om hier iets aan te doen wordt er gedacht aan een stappenplan.

Ageeth Telleman wil weten waarom er niemand van de JD naar de jongerencoalities is gegaan. Het landelijk bestuur meldt dat de stukken wel worden doorgenomen.

Paul van der Weijden wil weten waarom zijn moties over elektronische handtekeningen niet zijn terug te vinden in het congresboek. Het LB is niet op de hoogte waar de voorstellen zijn gebleven en dat ze misschien zijn afgewezen. In het vervolg zal er strenger opgetreden worden ten aanzien van moties. Paul wijst vervolgens fijntjes op zijn jarenlange ervaring met het indienen van moties. Het indienen van moties per e-mail of op diskette wordt door het landelijk bestuur op prijs worden gesteld. De vraag waarom het bestuur de organimo voor het maken van een Pin-Up kalender naast zich neer heeft gelegd geeft nogal wat commotie. Joost Boermans vindt dat deze organimo betrekking had op het vorige bestuur en dat er verder geen vragen over deze kwestie worden beantwoord.

Een JD'er wilt weten hoe het zit met steun aan JD'ers die op de lijst staan voor de Tweede Kamer? Volgens het bestuur liggen er voorstellen in de zin van hoe om te gaan met kandidaten van D66 die ook lid zijn van de JD. Op het moment steunt het landelijk bestuur geen kandidaten van D66, de afdelingen van de JD zijn echter vrij om dit wel te doen.

Dan is er verder nog de kwestie over de bestuursbeurs die slechts verdeeld kan worden over twee besturen. De penningmeester heeft dit geld echter op een aparte rekening gezet, zodat het wel met een derde bestuur gedeeld kan worden. Volgens Inge Hagens kan dit problemen geven als er gecontroleerd wordt.

Oudere democraten

De Vlaktaks: Zo plat als een dubbeltje, maar een kwartje waard

Het rommelt in belastingland. Oorzaak van deze onrust is een belofte van staatssecretaris Vermeend om nog voor het volgende kabinet een ontwerp voor het belastingstelsel in de 21ste eeuw te presenteren. Deze belofte heeft iedereen die maar iets in de Nederlandse melk te brokkelen heeft geïnspireerd zijn ideeën over het toekomstige belastingstelsel te spuien. Grote afwezigen in deze discussie zijn de jongeren, terwijl het eigenlijk met name hen aangaat. De werkgroep economie is eens flink aan het discussiëren geslagen. Het belastingstelsel zal eenvoudiger en eerlijker moeten zijn en werk niet in de weg moeten staan. Zou een 'vlaktaks' niet iets zijn? We hopen dat dit artikel de start is van een JD-brede discussie over het toekomstige belastingstelsel.

**Roger Prins,
Xander Mol en
Christian Hiddink**

Een vlaktaks is een belastingstelsel waarin slechts één belastingtarief bestaat. In zijn meest vergaande vorm geldt dit ene tarief voor alle vormen van inkomen (loon, rente, winst etc.). De huidige drie belastingschijven worden dus vervangen door één uniform belastingtarief. Maar de vereenvoudiging gaat verder. Ook alle aftrekposten, dat zijn kosten die van de belastingen afgetrokken kunnen worden, zoals de hypotheekrente-aftrek, zijn taboe. Daarbij wordt het premiestelsel afgeschaft en de sociale zekerheid volledig betaald uit de algemene middelen.

Wij worden voor de gek gehouden door de huidige belastingpercentages

Onerlijk

„Maar dan is een vlaktaks toch heel oneerlijk?“, hoor ik je al denken. Het lijkt inderdaad oneerlijk als een cassière een even groot percentage van haar inkomen moet afdragen als de directeur van Philips. Eerlijkheidshalve moet je jezelf dan ook afvragen of de directeur nu dan ook netjes 60% van zijn inkomen afdraagt en de cassière 37,5% afdraagt. Nee dus! Wij worden voor de gek gehouden door deze percentages. In werkelijkheid betaalt de directeur ongeveer evenveel belasting! Berekeningen van Caminada e.a.¹ tonen aan dat door gebruik van aftrekposten ons huidige belastingsysteem helemaal niet meer zo'n progressief karakter heeft! Boven een bruto inkomen van fl.100.000,- wordt bijvoorbeeld zo'n 22 à 23% van het inkomen afgetrokken, terwijl rond het minimum inkomen slechts zo'n 7% van het bruto inkomen wordt afgetrokken. In werkelijkheid worden de progressieve tarieven grofweg gereduceerd tot een 30%, een 32% en een 37%-schijf. Een vlaktaks is dus net zo eerlijk (of oneerlijk) als het huidige belastingstelsel.

Politiek onhaalbaar

„Misschien wel een leuk idee, maar het komt er in de politiek toch nooit doorheen?“, horen wij je nu denken. Een vlaktaks lijkt inderdaad politiek gezien een haast onmogelijke opdracht. 'Links' zal zich bijvoorbeeld verzetten tegen het ontbreken van een toptarief en het beperken van de vermogensbelasting. 'Rechts' daarentegen zal moeite hebben met het beperken van bepaalde aftrekposten. Om nog maar helemaal niet te spreken van de hypotheekrente-aftrek. Voor zowel 'links' als 'rechts' is het afschaffen van deze aftrekpost helemaal onbespreekbaar. Toch hoeven de tegengestelde belangen niet een onoverkomelijk probleem te vormen. Bij omvangrijke veranderingen, zoals bijvoorbeeld de invoering van de vlaktaks, kan het goed mogelijk zijn dat 'links' haar bezwaren kan inruilen tegen bezwaren van politiek 'rechts'.

Het afschaffen van aftrekposten en de verschillende belastingtarieven betekent echter in eerste instantie ook minder mogelijkheden voor politici om economisch gedrag te sturen. Het arbeidskostenforfait (arbeidskosten die van de belasting kunnen worden afgetrokken) wordt bijvoorbeeld gebruikt om werk ten opzichte van een uitkering financieel aantrekkelijker te maken en verlaging van de eerste schijf wordt gebruikt om de werkgelegenheid aan de onderkant van het

loongebouw te bevorderen. Zijn deze maatregelen echter geen lapmiddelen om het belastingstelsel minder negatief op werkgelegenheid te laten zijn? En vereist economische sturing niet, dat de overheid volledig inzicht in de economie moet hebben? Economische ontwikkeling is een complex proces. Of morgen de beurs instort of dat volgend jaar een tweede oliecrisis uitbreekt is gewoon niet te voorspellen. Misschien is het wel beter dat de overheid wat meer op afstand komt te staan van de economie.

Dit betekent overigens niet dat de overheid alleen maar verstoort. Neem bijvoorbeeld de zelfstandigenaftrek, een bedrag dat alleen zelfstandigen van hun belasting mogen aftrekken. Ondernemerschap is voor de dynamiek van een economie van groot belang. Niet voor niets wordt het midden- en kleinbedrijf vaak de motor achter de economie genoemd. Ondernemen gaat echter gepaard met de nodige risico's en risico's kosten geld. Een zelfstandigenaftrek draagt indirect bij aan het verminderen van het risico, door het verminderen van de ondernemingskosten. Daarmee stimuleert de aftrek het ondernemerschap en bevordert zij de werkgelegenheid en welvaart. Met een vlaktaks hoeven deze gunstige maatregelen niet allemaal over boord. Als een bepaalde aftrekpost maatschappelijk zeer wenselijk is, dan kan deze aftrekpost vrij eenvoudig

worden omgezet in een subsidie. Dit betekent echter wel dat het vlaktakstarief hoger wordt. Een bijkomend voordeel van deze omzetting is, dat de kosten van deze maatregel direct op de begroting komen te staan. De hypotheekrente-subsidie staat dan bijvoorbeeld direct naast de uitgaven aan sociale zekerheid. Kan de politiek hierdoor niet een veel zuiverder afweging maken? Het instellen van een hypotheekrente-subsidie betekent immers een verhoging van het vlaktakstarief met zo'n 5%. De politiek zuivere vraag wordt dan: moet de belasting voor iedereen (dus ook bijstandsgerechtigden!) worden verhoogd om het eigen huisbezit te stimuleren? En als wordt bezuinigd, kiezen we dan voor het behoud van stimulering van het eigen huisbezit of verdere verlaging van de bijstand?

Een vlaktaks stuit niet alleen op politieke problemen, maar ook op bestuurlijke. Een overheid kan niet zomaar economische spelregels zo drastisch wijzigen. Burgers hebben immers behoefte aan stabiele spelregels voor het nemen van lange termijnbeslissingen zoals het kopen van een huis of de opbouw van een oudedags voorziening. Een vlaktaks is dus eigenlijk alleen maar mogelijk als deze geleidelijk wordt ingevoerd.

Aan de nadelen van de vlaktaks kun je twifelen, de voordelen zijn kristalhelder

Voordelen

Aan de nadelen van de vlaktaks kan je twifelen, de voordelen zijn kristalhelder. Ten eerste is een vlaktaks de simpelheid zelve. Deze eenvoud kan de uitvoeringskosten van het belastingstelsel (nu zo'n 4,8% van de belastinginkomsten) sterk verminderen. Maar dit is niet het belangrijkste voordeel van de vlaktaks. De winst van een vlaktaks zit in de verminderde verstoring van de economie. Bij slechts één belastingtarief is de belastingdruk op elke volgende verdiende gulden relatief laag en niet oplopend zoals bij een progressief belastingstelsel. De economische litera-

tuur gaat ervan uit, dat een oplopend belastingtarief de extra opbrengsten van harder werken en betere scholing vermindert en investeringsbeslissingen negatief beïnvloedt. Nu zijn scholing, arbeidsproductiviteit en investeringen belangrijke ingrediënten voor economische groei. Een vlaktaks kan de motivatie van werknemers versterken en de negatieve invloeden van steeds hogere belastingen op de scholingsbeslissing verminderen. En een vlaktaks zorgt ervoor dat investeringen weer alleen op economische of maatschappelijke merites worden gebaseerd en niet op fiscale.

Ten tweede vermindert een vlaktaks belastingontduiking en ontwijkning. Als alle aftrekposten zijn afgeschaft, bestaan er geen mogelijkheden meer om de belasting kunstmatig te verlagen. Ingewikkelde fiscale constructies om hoge belastingtarieven te ontduiken zijn dan verleden tijd.

Als daarbij het vlaktakstarief ook nog laag is, dan kan belastingontwijkning (fraude en 'fiscaal vluchten naar het buitenland') ook verminderen. Dus niet alleen de dynamiek in een economie heeft voordeel bij een vlaktaks, ook de schatkist.

Hoe zou zo'n vlaktaks eruit kunnen zien?

Caminada e.a. hebben eens doorgerekend of een vlaktaks voor Nederland een financieel haalbare kaart kan zijn. Uitgangspunten bij de berekeningen zijn dat de invoering van de vlaktaks niet mag leiden tot een hoger financieringstekort of grotere koopkrachteffecten. Zij komen tot de conclusie dat onder deze voorwaarden een vlaktaks van 34% met een belastingvrije som haalbaar is.

Het vlaktakstarief is dus nog lager dan het huidige tarief van de eerste schijf. Dit werkt dus positief voor de werkgelegenheid van de laaggeschoolden. Bij de invoering van deze vlaktaks kunnen de koopkrachtveranderingen voor het overgrote deel binnen een marge van +/- 5% blijven. Rond het minimum inkomen treden geen koopkrachteffecten op en de uitkeringsgerechtigden en mensen met een inkomen boven de fl. 200.000,- gaan er fors op vooruit. De 65-plussers gaan er echter meer dan 5% op achteruit. Deze negatieve koopkrachteffecten voor 65-plussers ontstaan doordat de premies voor de volksverzekeringen, die de 65-plussers nu niet betalen, bij een vlaktaks in het uniforme belastingtarief wel zijn opgenomen en dus door de 65-plussers worden betaald. Natuurlijk is deze inkomensachteruitgang voor de AOW-ers onacceptabel, waar dus ook iets aan gedaan moet worden. Maar waarom zouden zij eigenlijk geen AOW-premie moeten betalen?

Conclusie

Een vlaktaks is op termijn zo gek nog niet. Het maakt het belastingstelsel eenvoudiger en juist deze eenvoud is goud waard. Het plaatst de prikkels in een economie

waar ze horen; door harder werken wordt meer verdiend, meer scholing levert het nodige extra op en investeringen worden weer gedaan omdat ze economisch, en niet fiscaal, zinnig zijn. Daarbij werkt een vlaktaks waarschijnlijk positief op de werkgelegenheid en gaan de uitvoeringskosten van het belastingstelsel omlaag. En past een vlaktaks niet veel beter bij een moderne overheid in een dynamische omgeving? In principe op afstand van de economie, tenzij het maatschappelijk wenselijk is in te grijpen, in plaats van in eerste instantie ingrijpen en corrigeren als dat wenselijk is?

Jongelui, je ziet maar!

De toekomst van de AOW

De Nederlandse bevolking vergrijst. Deze vergrijzing is het gevolg van de geboortegolf in de periode van 1945 tot 1965 en de snelle daling van het aantal geboorten na 1965. In de komende decennia zal het aantal ouderen in Nederland dus sterk toenemen. Ook andere landen hebben te maken met vergrijzing. In Nederland begint de vergrijzing echter later en zal ook langer duren. De kosten van de AOW bedragen nu 5 procent van het BBP, in het jaar 2040- op de piek van de vergrijzing - zal dat opgelopen zijn tot 7-8 procent van het BBP. De vergrijzing zal niet alleen de kosten van de AOW doen toenemen maar ook de kosten van de zorg - mensen worden steeds ouder en hebben dus meer en langer zorg nodig - en de kosten van de WAO. Binnen de beroepsbevolking zal er ook een vergrijzing plaatsvinden. Nu is 15 procent van de potentiële beroepsbevolking tussen de 55 en 65 jaar, in 2030 is dat 24 procent, wat zal leiden tot een hoger beroep op de arbeidsongeschiktheidsregelingen. Alles bij elkaar opgeteld gaat het om een kostenstijging van 35 a 40 miljard gulden.

Carina Bos

De komende decennia zal er dus een sterk toenemende druk op de sociale zekerheid komen. Het is dus noodzakelijk dat die toenemende druk niet zal leiden tot een hogere premiedruk waardoor de loonkosten gaan stijgen en er een rem wordt gezet op de groei van de werkgelegenheid, wat weer kan leiden tot een verkleining van de premiegrondslag voor de financiering van de AOW. Een van de maatregelen die getroffen moet worden om de AOW betaalbaar te houden is vergroting van de beroepsbevolking. Het is heel belangrijk om de groep actieven van de bevolking groter te maken aangezien het aantal inactieven fors zal toenemen. Meer mensen op de arbeidsmarkt betekent een verbreding van het draagvlak voor de sociale zekerheid. De groei van de werkgelegenheid moet gestimuleerd worden vooral aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Daar zitten mensen met een lage opleiding die vaak al langdurig werkloos zijn en weinig toekomstperspectief hebben. Verder is het belangrijk dat ouderen betrokken blijven bij het arbeidsproces. Op dit moment heeft slechts een kwart van de 55 tot 65-jarigen nog een betaalde baan. De opgave is dan ook om de groep ouderen van 55 tot 64-jarigen te behouden voor de arbeidsmarkt. Dit kan door scholing, werkplek aanpassen, deeltijdwerk enz. Het is dus belangrijk dat de omvang van de beroepsbevolking stijgt. Hierdoor krijg je een beter financieringsdraagvlak.

Een toename van de beroepsbevolking is niet het enige dat noodzakelijk is om de betaalbaarheid van de oudedagsvoorziening veilig te stellen.

Bij ongewijzigd beleid loopt het premiepercentage voor de AOW op van 16,5 procent in 1998 tot ongeveer 30 procent in 2037. Het kabinet heeft echter besloten om de AOW-premie te maximeren op 16,5 procent.

Financiering

Ik zal nu een aantal verschillende opties, die er zijn voor de financiering van de oudedagsvoorziening, kritisch bij langs gaan alvorens ik een eindoordeel zal geven over de AOW. Allereerst is er het plan om een AOW-spaarfonds te creëren. Het AOW-spaarfonds is een apart fonds waar geld in gestopt wordt om de AOW in de toekomst te

financieren. Het AOW-spaarfonds belegt in staatsobligaties. Het AOW-fonds is geen plan meer maar is dit jaar al ingevoerd. Dit jaar is er een begin gemaakt met het storten van zo'n 750 miljoen gulden in het fonds. Elk jaar moeten er enkele miljarden guldens per jaar in het fonds gestopt worden zodat in 2010 de 4,5 miljard gulden bereikt wordt. Dit bedrag moet voldoende zijn om de piek in de AOW omstreeks 2035 op te vangen. Ik vind het jammer dat dit fonds is ingevoerd aangezien het slechts een druppel op een gloeiende plaat is. De kosten in het jaar 2040 zijn inmiddels opgelopen tot tientallen miljarden guldens. De orde van grootte van de stortingen zijn dus veel te klein om zoden aan de dijk te zetten. Het geld wordt bovendien in een apart potje gestopt worden en kan dus niet gebruikt worden om investeringen te doen in bijvoorbeeld de infrastructuur, onderwijs of werkgelegenheid. Het AOW-spaarfonds lijkt een hele mooie oplossing maar is slechts bedoeld om de kiezer gerust te stellen dat hij/zij in de toekomst nog een AOW uitkering krijgt.

Bij fiscalisering betaal je de AOW niet via premies maar uit de algemene middelen. Het probleem van fiscaliseren is dat er alleen sprake is van een verschuiving van de kosten. Er is geen breder draagvlak, wel meer spreiding. Bij fiscaliseren verschuif je de lasten van arbeid naar bijvoorbeeld milieu of BTW. Het probleem met verschuiving van lasten is dat je te maken krijgt met bijvoorbeeld Europese regelgeving. Op Europees niveau is er al een maximum BTW percentage van 17,5 procent ingesteld. Verder moet je met de belasting op milieu uitkijken voor internationale concurrentie. Als er in Nederland belasting op milieu gaat toenemen, dan bestaat het gevaar dat grote bedrijven zich in het buitenland gaan vestigen omdat ze daar minder milieubelasting hoeven te betalen. Voor een goede werking zouden er dus ook afspraken over belastingheffing op milieu in Europees verband moeten worden gemaakt.

Bij flexibele AOW gaat het erom dat het AOW-pensioen op latere leeftijd kan worden uitgekeerd. Een groot nadeel van dit voorstel is onder andere dat door de individualisering de uitvoeringskosten sterk zullen toenemen.

Een verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd betekent dat de AOW niet op het 65-ste levensjaar maar 68-ste levensjaar wordt uitgekeerd. Deze maatregel heeft als nadeel dat er heel weinig mensen werken in de leeftijd van 55-64 jaar. Bovendien zal de druk op de WAO erg toenemen. Aangezien de WAO-uitkering hoger is dan een AOW-uitkering, zullen meer mensen afgevoerd worden naar de WAO-uitkering. Deze maatregel is alleen zinnig als er meer ouderen aan het werk gaan en blijven en als de VUT-regelingen ook meeschuiven.

Conclusie

Om de AOW in de toekomst betaalbaar te houden zal de economie moeten blijven groeien en het is noodzakelijk dat er meer werkgelegenheid gecreëerd wordt. Tevens is het nodig om het financieringstekort omlaag te brengen en de AOW-premie mag niet hoger worden dan 16,5 procent. De tekorten die dan nog bestaan kunnen uit de algemene middelen betaald worden.

Onder de **HAMER**

Wat je ook stemt, stem wel

4 maart hebben we nieuwe gemeenteraadsleden gekozen en straks op 6 mei stemmen we landelijk. De programma's zijn vastgesteld, kandidaten benoemd of gekozen. Kortom, de strijd om de kiezers is begonnen. GroenLinks begint een alternatief te worden. Ze is inmiddels voor veel JD-voorstellen zoals stemrecht vanaf 16 jaar, een gekozen staatshoofd en parlementaire invloed op de formatie. Maar aan de andere kant blijft het een extreme partij. Nieuwe snelwegen mogen niet meer worden aangelegd, ministers mogen niet meer in dienstauto's vervoerd worden en een financiële dekking voor de uitvoering van hun sociale plannen (11 miljard investeren) moet betaald worden door o.a. hoge milieuheffingen en afschaffing van de aftrekposten. We zullen zien. Na de interne kritiek op Wallage is het rustig bij de PvdA, alle ogen zijn gericht op Kok, die nu de verkiezingen voor de PvdA moet gaan winnen in plaats van verliezen. Kok moet laten zien waar de PvdA echt voor staat en wat hij naast zich neer gaat leggen. Hoezo partijdemocratie? Verder zullen we voor de democratie maar hopen dat Wallage zich niet schuldig gaat maken aan kiezersbedrog door na de verkiezingen burgemeester te worden. Twee harde ingrepen in de sociale zekerheid (verlaging minimumloon en de duur van de WW-uitkering) zijn door het VVD-congres uit het verkiezingsprogramma gehaald, zeer tegen de zin van Bolkestein in, die altijd heeft gepleit voor verlaging van het minimumloon. Hiep, hiep, hoera. Eindelijk lijkt de VVD tot

inkeer te komen, maar nee. De VVD wil een limiet aan het aantal asielzoekers. "Als ze niet rechtvaardiger verdeeld worden, moet Nederland het vluchtelingenverdrag maar opzeggen" aldus VVD-er Rijpstra. Hij en de VVD zouden zich met dit soort uitspraken diep moeten schamen, want wat het aantal asielzoekers betreft, neemt Nederland procentueel minder asielzoekers op dan bijvoorbeeld Duitsland. Dus een limiet stellen -we praten trouwens over mensen!- lijkt me zeer overbodig en speelt in op onderbuik-gevoelens. Nederland is niet vol. Daarnaast is dit verdrag (1951, Rechten van de Mens) een reactie op de gruwelijkheden van de Tweede Wereldoorlog en zoiets naar de prullenbak verwijzen, moet niemand willen. Het CDA is de enige partij die echt vernieuwend is, althans wat de kandidatenlijst betreft. Als oppositiepartij hebben ze Sorgdrager laten bengelen, maar op beslissende momenten waren ze het wel met de Paarse coalitiepartners eens en steunden ze Sorgdrager. Verder dan een motie om Kok te laten assisteren, kwam het CDA niet. Indien ze het kabinet naar huis hadden willen sturen, dan hadden ze dat kunnen doen. Ze hebben genoeg kansen gehad. Zo hadden ze bijvoorbeeld voor een goed milieubeleid kunnen stemmen, maar het CDA stemde niet in met een grote reductie van de varkensstapel. Kortom, met het CDA van de Hoop Scheffer kunnen we wel lachen in de Kamer (zie Bukman als kamervoorzitter) maar daadwerkelijke constructieve voorstellen heb ik nog niet gezien. D66 heeft met Els Borst de eerste vrouwelijke lijsttrekker en inhoudelijk ook de beste lijsttrekker. Toch is de kandidatenlijst van de D66 niet vernieuwend, maar behoudend en teleurstellend. De invulling van het programma biedt wel goede punten. D66 zet in op onderwijs. Van alle partijen investeren ze hier (netto!) het meeste in. D66 wil kleinere klassen (voor de PvdA jaren onbespreekbaar), vensterscholen en een grote stimulans van technologie in het onderwijs. Uiteraard zet D66 ook in op de democratie zelf, de zorg en het milieu. Het is aan de kiezers.

Joost Boermans
Landelijk Voorzitter Jonge Democraten

NB. Vergeet de JD- verkiezingen niet en stel je kandidaat!

Column Rene Biesenbeek

Het gaat niet goed met de JD. Los van het feit dat de leden bij bosjes weg schijnen te lopen en een of ander ministerie de subsidiekraan dichtdraait, heeft uw aller hoofdredacteur mij verzocht om de column te gaan schrijven.

Het schrijven van columns binnen een organisatie als de JD is slechts gereserveerd voor uitgerangeerde oude lullen, in die categorie schijn ik dus tegenwoordig ook te vallen. Ik volg dan ook een andere oude lul op, die inmiddels gefrustreerd heeft vastgesteld dat er met geen mogelijkheid nog beweging in de club te trappen is. Die illusie heb ik al lang niet meer. Ik schrijf alleen columns omdat dat goed staat op m'n C.V.

"Waar wil je dat die columns over gaan," vroeg ik nog. Wist die hoofdredacteur geen antwoord op. Ik ook nog steeds niet, maar ik heb inmiddels wel een lijstje met deadlines, waar ik me dan puur om te pesten niet aan ga houden. "Doe maar een maatschappelijk onderwerp ofzo, probeerde -ie nog. Denk niet dat ik me daar aan ga wagen, kritiek op de JD is veel makkelijker, en zo mogelijk nog nuttiger ook.

Dat laatste zal ik uitleggen. Laatst kwam ik de hoofdredacteur in gezelschap van een afdelingsvoorzitter tegen.

"Kijk, de nieuwe columnist", vermeldde hij vol misplaatste trots. "Ben jij nog lid dan?", vroeg de afdelingsvoorzitter. "Dat maakt niet uit", kraaide de hoofdredacteur als volwaardig woordvoerder, "er staat nergens in de statuten dat de columnist ook lid moet zijn".

Van zoveel statutaire kennis had de afdelingsvoorzitter niet terug. Hij stond wat schaapachtig voor zich uit te staren, in gedachten al een motie voor op het congres voorbereidend. Daarmee illustreerde hij op onnavolgbare wijze de belangrijkste bezigheden van veel JD-ers; schaapachtig voor je uit staren en moties voorbereiden (bij voorkeur over het huishoudelijk regelement). Mierenneukerij van de bovenste plank, en met mierenneukerij los je geen wereldproblemen op. Nu is dat niet erg, de JD heeft nog nooit een wereldprobleem opgelost, maar van die mierenneukerij kan je evengoed behoorlijk levensmoe worden.

Mocht ik nu mensen hebben beledigd dan blijf ik glashard volhouden dat dat niet de bedoeling was. Ingezonden stukken hebben ook geen zin: ik ben niet voor rede vatbaar.

U hoort nog van mij.

HSL-Oost: een flinke sprong vooruit

Elke dag rijdt er om de twee uur een internationale trein van Amsterdam naar Keulen. Elk jaar vervoeren de Nederlandse Spoorwegen over deze lijn 350.000 reizigers naar Duitsland. Als binnenlandse verbinding zou de lijn, met nog geen duizend reizigers per dag, rijp zijn voor sluiting. Zeker omdat het aantal passagiers ook nog eens met vijf procent daalt.

Jan-Piet de Vries Desondanks willen de NS en het Rijk deze kwakkelende verbinding wel met miljoeneninvesteringen redden. Voor de verbinding met Duitsland wordt aansluiting gezocht bij het betrekkelijk prille hogesnelheidsnetwerk dat Deutsche Bahn de afgelopen jaar heeft aangelegd. Als de Duitse ICE-hogesnelheidstreinen (Intercity Express) rond de eeuwwisseling ook naar Nederland rijden, kan het aantal passagiers naar Duitsland vertienvoudigen. De moeite en investeringen die voor die hogesnelheidslijn naar het oosten nodig zijn, zijn in vergelijking met de kosten van de hogesnelheidslijn naar Parijs nog bescheiden ook. In Europa wordt inmiddels per hoofd van de bevolking nergens zo veel geld in spoorinfrastructuur geïnvesteerd als in Duitsland. In totaal staat in Duitsland voor 55,5 miljard gulden aan HSL-projecten op stapel, nog afgezien van de acht miljard gulden kostende magneetbaan die tussen Berlijn en Hamburg is gepland.

Tanende passagiersaantallen

Met tanende passagiersaantallen op de verbindingen tussen Nederland en Duitsland ligt het voor de hand dat het Nederlandse spoornet meelift met het ontluikende Duitse hogesnelheidsnet. Aansluiting van Nederland op het netwerk is het meest aantrekkelijk, omdat uit de ervaringen uit de jaren tachtig in Frankrijk en Duitsland is gebleken, dat een snelle trein meer reizigers trekt. Een mogelijke route voor zo'n lijn van Amsterdam naar het Ruhrgebied is niet moeilijk te vinden. De HSL-Oost is, net als de hogesnelheidslijn naar Parijs, een uitvloeisel van het 'Structuurschema Verkeer en Vervoer 2' (SVV II). Het verbeteren van de 'achterlandverbindingen' kreeg in dat stuk de hoogste prioriteit, vooral de verbindingen met de belangrijkste economische partner van Nederland: Duitsland. Verbetering van de bereikbaarheid, vooral die over de weg, maar ook een grotere rol voor het grensoverschrijdend spoorvervoer.

Driehonderd kilometer per uur

Voor de hogesnelheidslijn van Amsterdam naar Duitsland is geen afzonderlijk tracé nodig. De ICE-trein kan gebruik maken van de huidige route, de spoorlijn die van Utrecht naar Arnhem loopt. Wel zijn er extra sporen nodig, waarmee het intercity- en ICE-verkeer kan worden gescheiden van het langzame stoptreinverkeer. Bij de uitwerking van de plannen voor de HSL-Oost is tot nu toe uitgegaan van een maximum haalbare snelheid van

driehonderd kilometer per uur tussen Utrecht en Arnhem. Daarvoor moeten langs de lijn een aantal te krappe bochten worden afgesneden. Ook moeten alle overwegen plaatsmaken voor tunnels of viaducten. Enkele tientallen spoorwegovergangen verdwijnen helemaal, wat de bereikbaarheid van sommige gebieden zal doen verslechteren.

Ook de HSL-Oost bestaat uit twee delen; de spoorlijn van Amsterdam naar Utrecht en de verbinding Utrecht-Arnhem-Duitse grens. Beide delen worden los van elkaar uitgebreid. Zo is al besloten de bestaande spoorlijn van Amsterdam naar Utrecht tussen Holendrecht en Utrecht te verdubbelen; er komen twee sporen bij. Niet alleen voor de ICE-hogesnelheidstreinen, maar ook omdat de capaciteit van het baanvlak voor het binnenlandse treinverkeer onvoldoende is. De keuze om de ICE hier over 'bestaand spoor' te laten rijden, leidt er wel toe dat de topsnelheid van de trein tussen Amsterdam en Utrecht niet hoger zal liggen dan tweehonderd kilometer per uur.

Soberste variant

De 'echte' HSL-Oost loopt van Utrecht naar de Duitse grens. Ook bij de voorbereiding van dit deel van het tracé zijn belanghebbenden veel eerder betrokken bij het project dan tot voor kort gebruikelijk was. De uitkomst van die gesprekken is de basis geweest voor een verkenningnotitie. Die notitie is opgesteld door een 'bestuurlijke begeleidingsgroep HSL-Oost' waarin de provincies Utrecht, Gelderland en Overijssel voortrekkers waren. Alle gemeenten langs de lijn zijn bij de opstelling betrokken geweest en omwonenden konden hun mening op hoorzittingen bekend maken. Uitgangspunt van de plannen is, dat de hogesnelheidstreinen tussen Utrecht en Arnhem driehonderd kilometer per uur kunnen rijden. Daarvoor voldoet de bestaande

tweesporige lijn om verschillende redenen niet meer. Hij is te druk, er zitten te veel overwegen in en er zijn een aantal te krappe bochten. Er moeten dus rails bij. Voor aanleg van de twee extra HST-sporen langs de bestaande lijn is zeker drie miljard nodig. Daarbij is dan wel uitgegaan van de soberste variant: voor het grootste deel van het traject een uitbreiding aan weerszijden van het bestaande spoor op maaiveldniveau met twee extra paren rails, net als tussen Utrecht en Amsterdam. Er is wel gekeken naar omleidingen, maar die zullen alleen maar tot grotere problemen leiden. Ook is naar ondertunneling van delen van de lijn gekeken, maar die zal 'ongehoord duur' worden. Een verdiepte spoorlijn door woonbebouwing levert weer andere problemen op. Stations moeten dan ondergronds worden aangelegd, wat duur is en waardoor problemen op het gebied van sociale veiligheid ontstaan.

Milieubeweging

Acht milieugroepen, onder aanvoering van de Stichtse Milieufederatie, zien niets in de spoorverdubbeling voor de HSL-Oost. De keuze voor een apart

hogesnelheidsspoor langs de bestaande lijn is volgens hen niet noodzakelijk. Volgens de milieufederatie is het echt beter om de bestaande tweesporige lijn geschikt te maken voor snelheden tot tweehonderd kilometer per uur. Het is maar zeer de vraag of de voordelen van vijf minuten tijdwinst opwegen tegen de nadelen: de hoge investeringen en de enorme ingreep in het milieu. Als ingezet was op t w e e h o n d e r d kilometer per uur over het bestaande spoor, dan zou volgens de berekeningen van de S t i c h t s e Milieufederatie maar drie procent minder reizigers worden getrokken. Een verwaarloosbaar aantal, zeker als je het afzet tegen het natuurbelang van het gebied langs de spoorlijn en de A12.

De NS zien echter niets in voorstellen van gedupeerden en de milieubeweging om de bestaande tweesporige lijn van Utrecht naar Arnhem geschikt te maken voor snelheden tot tweehonderd kilometer per uur. Als de trein tussen Utrecht en de Duitse grens driehonderd kilometer per uur kan halen, trekt de NS veel meer reizigers en boekt het tweemaal zoveel winst.

De NS verwachten in 2010 jaarlijks 4,6 miljoen passagiers naar Keulen en Frankfurt te vervoeren. Als er dan geen echt hogesnelheidsspoor ligt, neemt bijna de helft van die mensen de auto en nog eens 25 procent het vliegtuig in plaat van de trein. De trein legt het gewoon af tegen andere vervoersmogelijkheden als de reistijd hoger uitvalt dan 3,5 uur. De HST haalt Frankfurt alleen binnen die tijd als

men tussen Utrecht en Arnhem driehonderd kilometer per uur kan rijden.

Noodzakelijke spoorverdubbeling

De ruim honderd kilometer lange spoorverdubbeling voor de HSL-Oost is volgens de NS noodzakelijk om met de auto of het vliegtuig te kunnen concurreren. Over de lijn zullen niet alleen ICE-treinen naar Keulen en Frankfurt gaan rijden, maar ook snelle treinen naar Berlijn. In 1998 of 1999 willen de spoorwegen al ICE's tussen de

Nederlandse en Duitse hoofdstad laten rijden. Vooralnog over bestaand spoor, maar tussen Hannover en Berlijn dan met 280 kilometer per uur over een hogesnelheidstracé. De reistijd tussen beide steden loopt dan terug tot minder dan vijf uur. Dit is niet de optimale reistijd voor een hogesnelheidstrein. Op de verbinding tussen Amsterdam en het Ruhrgebied zijn de kansen voor een hogesnelheidstrein dan ook veel beter dan voor een lijn naar Berlijn. Maar als de omstandigheden sterk wijzigen en het ziet ernaar uit dat dat gaat gebeuren, dan kan een lijn naar Berlijn toch aantrekkelijk zijn. De meest voor de hand liggende route voor de trein naar Berlijn voert over de HSL-Oost, maar takt bij Zevenaar van dat tracé af. Daar zou gebruik gemaakt kunnen worden van de 'noordelijke aftakking' van de Betuwelijn, die in de richting van Hengelo voert.

AMBTENAAR OP FINANCIËN...

Win-Win situatie volgens Van Hulten onmogelijk

Waarom de voorzitter van de D66-programmacommissie aftrad

Weinig politiek geïnteresseerden zal het ontgaan zijn dat oud staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat Van Hulten onlangs is afgetreden als voorzitter van de programmacommissie van D66. De redenen van zijn ontslag en de manier waarop het mediacircus het standpunt van Van Hulten naar eigen zeggen vervormd heeft, zijn minder bekend. Een aantal zinnen uit het interview met van Hulten uit het oktober-nummer van het D66-periodiekte *Democraat* zijn volgens hem door een journalist van het *Algemeen Dagblad* uit hun verband gerukt, waardoor de informatie in de media een eigen leven is gaan leiden. De *Demo* onthult in dit interview het oorspronkelijke gedachtegoed van Van Hulten omtrent de economische groei en het milieubeleid.

**Louise Muller
en Elly van der
Munnik**

De reden waarom Michel van Hulten een interview weggaf, was dat hij de leden van D66 wilde aansporen het concept-verkiezingsprogramma *Bewogen in beweging* ook echt te lezen. Alle leden van D66 krijgen het programma in de bus, maar in praktijk blijkt dat het aantal leden dat zo bewogen is dat het uit eigen beweging het gehele verkiezingsprogramma doorwerkt slechts gering is. Daarom dacht Van Hulten er goed aan te doen enkele standpunten uit het concept-verkiezingsprogramma nader te belichten. In het interview zette van Hulten uiteen wat er met een aantal bestuurlijke vernieuwingen van de

vliegtickets als ridicuul werd bestempeld. Verder uitte hij kritiek op punt 10 van het verkiezingsprogramma: Ik vind dat een ambitieniveau van economische groei van 3 procent per jaar strijdig is met een aantal uitstekende voorstellen op het gebied van economie en milieu die ook in het verkiezingsprogramma staan vermeld. Bovendien is het nemen van 3 procent economische groei als uitgangspunt in plaats van als resultaat schadelijk voor het gezicht van D66 als milieupartij.

De manier waarop punt 10 nu in het concept-verkiezingsprogramma geformuleerd is, impliceert volgens van Hulten dat D66 wil streven naar een win-win situatie. Dit wil zeggen dat de partij staat voor meer geld verdienen in het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. D66 zou het dus eens zijn met het standpunt dat de schade die wordt toegebracht aan het milieu door de groei van onze economie voorkomen kan worden door het treffen van technische maatregelen en het opvoeren van de efficiency. Van Hulten: Het is juist te zeggen dat nieuwe technologische vindingen en het beter toepassen van reeds bestaande techniek er toe zouden kunnen bijdragen dat grondstofvoorraden minder snel uitgeput raken. Dit betekent dat economische groei en het toebrengen van milieuschade relatief ontkoppeld kunnen worden. Per eenheid produkt kan het beslag dat wij op het milieu leggen wel verminderen, maar in absolute zin kan dat niet. Een voorbeeld dat Van Hulten in dit verband noemt is de uitstoot van CO₂: De huidige regering wil op de wereldconferentie in Kyoto streven naar een

verlaging van de Nederlandse CO₂-uitstoot met 15 procent. Deze reductie van CO₂ uitstoot is echter gemeten bij een gelijk blijvende economie. Wanneer de economie in de periode 1998-2001 met 3 procent groeit, leidt dit tot een extra CO₂-uitstoot van 40 procent. Dit betekent dat de Nederlandse regering in totaal inzet op een reductie van 55 procent (140-85=55). Een percentage waarvan iedere deskundige weet dat dit met onze huidige technologische kennis en ons productie- en consumptiepatroon onmogelijk is.

Met deze argumenten probeerde Van Hulten binnen de partij een discussie los te maken over punt 10 uit het programma. De beruchte zin om deze doeleinden te bereiken hebben we een ambitieniveau van economische groei van 3 procent per jaar nodig. Ook had hij het tussen haakjes willen zetten, zodat de leden zouden weten dat de

zin nog een punt van discussie was. Dit bleek echter niet aanvaardbaar.

Maar Van Hulten liet het er niet bij zitten. Hij deed een

Ik wilde D66 niet het aanzien geven van een zwabberpartij

programmacommissie gebeurde en waarom onwetendheid ertoe leidde dat het voorstel om de Verenigde Naties te financieren uit een extra heffing op

tweede poging om binnen de partij een discussie los te maken over dit onderwerp door Sebastian Dingemans toestemming te geven hem een interview af te nemen voor de Democraat. Sebastian formuleerde Van Hulten's kritiek op punt 10 uit het verkiezingsprogramma op een manier waarvan Van Hulten nu zegt: Ik heb het interview nagelezen en had zelf natuurlijk moeten inzien dat Sebastian beter een andere formulering had kunnen gebruiken. Ik heb dit over het hoofd gezien en dat was mijn fout. Het interview werd in de Democraat geplaatst en daarna speelde alles zich in snel tempo af. Het mediacircus plaatste een deel van het interview van Sebastian in een totaal andere context, waardoor de nadruk kwam te liggen op het feit dat de voorzitter van de programmacommissie kritiek had op het door de commissie zelf goedgekeurde concept-verkiezingsprogramma.

Het Algemeen Dagblad schreef een artikel met de kop Van Hulten heeft spijt en daarna waren er andere dagbladen die volgden. Van Hulten's reactie hierop: Ik heb er voor gekozen om af te treden als voorzitter omdat ik D66 niet het aanzien wilde geven van een zwabberpartij. Van Hulten nam dus een standpunt in en staat daar nog

steeds achter. D66 vindt hij, moet het aanzien krijgen van een milieupartij en dat kan nu eenmaal niet door 3 procent groei als uitgangspunt te nemen. Hij beseft heel goed dat hij zich met dit standpunt impopulair heeft gemaakt bij de kiezers, maar heeft geen spijt van zijn standpunt: ÒDe stemadviescommissie zit nu met een afschuwelijk probleem. Plaatsen ze me bij de eerste 10, dan zullen er leden weglopen die denken dat ze bij D66 niet goed bij hun hoofd zijn. Zetten ze mij bij de eerste 30 dan vraagt een deel van de partij zich af of iedereen die stelling durft te nemen meteen gedegradeerd wordt. Gelukkig zit ik niet in de stemadviescommissie!

Ondanks zijn voortijdige aftreden is Van Hulten nog steeds content met het feit dat hij twee jaar geleden gevraagd werd als voorzitter van de programmacommissie. Hij ziet de commissie als de denktank van de partij en vindt dat wat programmatisch interessant is door de commissie moet worden opgevangen. De programmacommissie is de plaats om over een heleboel onderwerpen te discussieren. Het formuleren van uitgangspunten dwingt nu eenmaal tot goed nadenken. En er is ook over nagedacht. Behalve dat ene zinnetje is hij best tevreden. Hij vindt niet dat het programma te lang is om er kiezers mee te trekken, want de gewone burger leest het programma volgens hem toch niet in zijn totaliteit. Gemancipeerde vrouwen halen bij hun eigen emancipatiebeweging een boekje waarin staat wat de programma's van vijf partijen over de positie van de vrouw te zeggen hebben. En ook werknemers maken zijns inziens geen eigen vergelijking tussen de verkiezingsprogramma's, maar halen eerder een vergelijkende studie bij de vakbonden. Over het nut van het verkiezingsprogramma zegt hij: Het concept-verkiezingsprogramma mobiliseert leden om mee te denken over de politiek; het vestigt aandacht op D66 door voorpublicatie van idee'en en het geeft instanties zoals de emancipatiebeweging de mogelijkheid om een vergelijkende studie te maken tussen de verschillende politieke partijen. Al met al vond van Hulten het de moeite waard om zich bezig te houden met het concept-verkiezingsprogramma en heeft hij absoluut geen spijt.

Van Hulten heeft een eigen site op internet:
<http://www.worldaccess.nl/hulten/michel>.
 Zijn e-mail adres is:
michelvhulten@wxs.nl

De stemadviescommissie zit met een afschuwelijk probleem

EERLIJK DELEN IN BIJSTAND

Discussies over hervormingen van het sociale zekerheidsstelsel gaan meestal alleen over het verlagen van uitkeringen. Hierdoor wordt vaak vergeten dat er ook hervormingen in de sociale zekerheid mogelijk zijn, waarbij de uitkeringshoogte gelijk blijft en de uitvoering van sociale zekerheid wordt verbeterd. In dit verband pleit de werkgroep economie voor de invoering van budgetfinanciering in de bijstand. Dit idee is ook opgenomen in de resolutie sociale zekerheid, die de werkgroep op het volgende JD-congres zal indienen.

Steven van Weyenberg

De manier waarop uitkeringsregelingen worden uitgevoerd, kan vaak sterk worden verbeterd. Zo gaan de kosten van de sociale zekerheid omlaag zonder dat dit ten koste gaat van mensen die zijn aangewezen op een uitkering. Het enige nadeel van discussies over de organisatie van de sociale zekerheid is dat zij vaak nogal technisch van aard zijn en daardoor onbegrijpelijk voor niet-ingewijden.

In dit artikel zal, zo eenvoudig mogelijk, worden ingegaan op een wijziging in de financiering van de bijstandswet. De werkgroep economie van de JD verwacht namelijk dat invoering van zogenaamde 'budgetfinanciering' zal leiden tot lagere kosten en minder oneigenlijk gebruik van de bijstand. Maar het allerbelangrijkste voordeel is dat budgetfinanciering ook zal leiden tot een vermindering van het aantal mensen dat onvrijwillig is aangewezen op een bijstandsuitkering. De instanties die de uitkeringen verstrekken krijgen er namelijk extra belang bij dat werklozen een baan krijgen.

De huidige organisatie van de bijstandswet

De bijstand is een soort vangnet voor werklozen die geen recht (meer) hebben op een hogere uitkering, zoals de WW. De hoogte van de bijstandsuitkering moet ervoor zorgen dat mensen niet onder het sociaal minimum terecht komen. De gemeenten voeren in Nederland de bijstandswet uit in opdracht van de rijksoverheid. De rijksoverheid betaalt 90% van elke bijstandsuitkering die een gemeente verstrekt. Verder krijgt een aantal gemeenten ook nog een speciale bijdrage in het kader van de VSS (verfijning sociale structuur). Een opmerkelijk detail is dat deze bijdrage per bijstandsontvanger ongeveer 2100 gulden bedraagt, terwijl een bijstandsontvanger de gemeente zelf maar ongeveer 2000 gulden kost. Een gemeente heeft dus een negatieve financiële prikkel om het aantal bijstandsontvangers te beperken. Dit is onwenselijk.

Naast de uitkeringen zelf kost ook de uitvoering van de Algemene bijstandswet (Abw) 'geld'. Zo moeten gemeenten hiervoor mensen in dienst nemen. Al met al

financieren de gemeenten gemiddeld 13% van de totale bijstandskosten zelf, de rest betaalt het rijk. Doordat de gemeenten het overgrote deel van hun bijstandskosten kunnen declareren bij het rijk hebben zij weinig belang bij beperkingen van de kosten. Zij zullen dan te weinig controleren of mensen terecht een bijstandsuitkering ontvangen, of zij voldoen aan bijvoorbeeld de sollicitatieplicht, of dat zij frauderen. Maar nog belangrijker is dat zij te weinig maatregelen zullen nemen om mensen weer aan het werk te krijgen, door bijvoorbeeld om- en bijscholing of een sollicitatietraining aan te bieden.

Al met al is de bijstand nu niet goed georganiseerd. Een andere financieringswijze zou ervoor kunnen zorgen dat de gemeenten een veel groter belang zouden krijgen bij kostenbeperkingen. De invoering van budgetfinanciering biedt hier een oplossing.

Budgetfinanciering

Bij budgetfinanciering worden de gemeenten geheel verantwoordelijk voor uitvoering en betaling van de bijstand. Zij krijgen ieder jaar een budget toegewezen waarmee zij hun kosten, zowel de uitkeringslasten als de uitvoeringskosten, moeten dekken. Wanneer een gemeente in een jaar minder geld nodig heeft dan het aan haar toegekende budget, dan mag zij dit geld zelf houden. Wanneer een gemeente echter niet genoeg heeft aan het toegekende budget dan zal zij het verschil moeten aanvullen uit haar eigen begroting. Op deze wijze krijgen gemeenten er groot belang bij om de uitvoering volgens de wet te laten verlopen en het aantal uitkeringen dat niet volledig conform de wettelijke voorschriften zijn gegeven (zogenaamde onbedoelde bijstandsuitgaven) te verminderen. Daarnaast krijgen zij er ook een groot financieel belang bij mensen weer aan het werk te krijgen, want dan hoeven zij veel minder geld uit te keren.

Dat is echter nog maar de helft van het verhaal. Na afloop van elk jaar moet er immers opnieuw een totaal budget voor de totale Nederlandse bijstandsuitgaven worden opgesteld. Tevens moet weer worden bepaald hoe dit totale macrobudget wordt verdeeld over de gemeenten (middels een zogenaamde verdeelsleutel). Hoe budgetfinanciering dan werkt, zal nu worden uitgewerkt op basis van de systematiek die het Centraal Planbureau (CPB) voorstelt in haar onderzoeksmemorandum over budgetfinanciering in de bijstandswet.

Het jaarlijkse totale macrobudget voor de bijstand wordt vastgelegd op basis van de gerealiseerde gemeentelijke uitgaven van het voorgaande jaar. Deze realisatie van het vorige jaar wordt gecompenseerd met een prijs- en een

gemeenten zullen harder proberen om mensen aan werk te helpen

wanneer een gemeente geld overhoudt, mag zij dit zelf houden

volumecomponent. De prijsmutatie hangt af van de mate waarin de uitkeringen jaarlijks worden verhoogd (bijvoorbeeld door de uitkeringen te koppelen aan de groei van de lonen). De volumemutatie hangt af van de werkloosheidsontwikkeling. Behalve van deze mutaties is het budget dus volledig afhankelijk van de realisaties van het voorgaande jaar. Blijven de gemeenten samen binnen het budget, dan zal het rijksbudget het jaar daarop dalen. Wanneer het budget wordt overschreden, waardoor de gemeenten dat jaar dus zelf geld moeten bijleggen, dan moet het budget het jaar daarop met deze overschrijding worden verhoogd.

Het macrobudget moet elk jaar worden verdeeld over de gemeenten. De enige manier waarop een rechtvaardige verdeelsleutel samen kan gaan met een groot belang van de gemeente bij doelmatig gedrag, is door het gebruik van een verdeling op basis van objectieve kenmerken. Het aandeel dat een gemeente uit het macrobudget ontvangt wordt elk jaar opnieuw vastgesteld op basis van een model. Dit model berekent het aandeel op basis van een aantal objectieve indicatoren van de Abw-uitgaven van een gemeente. Deze indicatoren moeten natuurlijk niet door de gemeenten te beïnvloeden zijn. Bij zulke indicatoren valt te denken aan de gemeentelijke werkloosheid en het aandeel inwoners tussen de 15 en 65

jaar per woning (alleenstaanden ontvangen per persoon een hogere uitkering dan samenwonenden). Zo gebruikt het Centraal Planbureau in een studie naar budgetfinanciering een objectief model waarin het gemeentelijke aandeel uit het macrobudget afhankelijk is van: gemiddelde vergoeding per werkloze, het aantal werklozen in een gemeente minus het aantal werklozen met een WW-uitkering en het aantal inwoners tussen de 15 en 65 jaar per woning in verhouding tot het landelijk gemiddelde.

Slot

In theorie is budgetfinanciering dus een goed systeem dat zal zorgen voor lagere kosten van de bijstand en dat de uitvoeringsinstanties zal prikkelen om mensen aan het werk te helpen. De CPB studie toont ook aan dat ook werkelijk mogelijk is om budgetfinanciering in de bijstand in te voeren waarbij de aandelen van de gemeenten worden berekend op basis van een zogenaamd objectief verdeelmodel. Toch bestaat er nog geen goed en werkbaar verdeelmodel. Verder studie is dan ook nodig om de reeds ontwikkelde verdeelmodellen verder te verbeteren. Dit zou zo snel mogelijk moeten gebeuren, zodat budgetfinanciering in de bijstand zo snel mogelijk kan worden ingevoerd.

Het tellen der stemmen

Democratiseer de Reünistenvereniging

De JD-Reünistenvereniging (JDR) zal zich op haar eerstkomende aandeelhoudersvergadering, die op de voorjaars-ALV van de JD plaatsvindt, buigen over haar stemprocedure.

Op dit moment is het zo, dat hoe meer aandelen een reünist van de JDR koopt, des te meer stemmen hij/zij heeft. De oprichters van de JDR hebben hiervoor gekozen omdat het mensen moet stimuleren meer aandelen te kopen. Dit komt het fonds van de JDR ten goede, en dus uiteindelijk ook de JD. Er zijn echter (potentiële) reünisten die dit geen goede constructie vinden. Om zo democratisch mogelijk met deze meningsverschillen om te gaan, legt de JDR-directie een viertal opties voor waaruit gekozen kan worden.

Het eerste voorstel is om de situatie radicaal te veranderen en elke aandeelhouder één stem te geven, ongeacht het aantal aandelen dat hij/zij bezit. Het hieraan tegengestelde voorstel is om de huidige situatie te handhaven.

Tussen deze twee uitersten zitten twee 'gemengde' voorstellen. Het ene stelt voor om bij personele en financiële zaken elke aandeelhouder één stem te geven, maar bij overige zaken (bijvoorbeeld de vergaderorde) het aantal aandelen het aantal stemmen van een persoon te laten bepalen. In het vierde en laatste voorstel wordt het aantal stemmen dat een aandeelhouder heeft berekend aan de hand van een ingenieuze wiskundige formule. Deze formule luidt: voor elk n^o aandeel dat een persoon koopt ($n = 1$) krijgt deze $1/n$ stem erbij. De wiskundig onderbouwden onder ons zien direkt dat dit een rij oplevert met als limiet 2. Dit betekent dat het voor een aandeelhouder wel zin heeft om meer aandelen te kopen om zo zijn/haar buur-aandeelhouder te overstemmen, maar dat twee aandeelhouders samen altijd meer

stemmen hebben dan één. (Oefening: reken dit na aan de hand van een voorbeeld!)

Nog-niet-reünisten worden van harte uitgenodigd om hun stem te laten horen op de aandeelhoudersvergadering. Wel zijn het degenen die op dat moment aandeelhouder zijn, die uiteindelijk stemmen over welk voorstel aangenomen wordt. Ben je nog geen aandeelhouder maar wil je wel meebeslissen, dan is dit het moment om je aan te melden. En bedenk: de stemming hierover gebeurt onder het huidige systeem. Dus, hoe meer aandelen, des te meer stemmen!

Dennis Hesseling, Algemeen Directeur JD-Reünistenvereniging
hesselin@math.ruu.nl, 030-2313891

Paarse Jongeren Conferentie

Op zaterdag 4 april organiseren de Jonge Socialisten, de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie en de Jonge Democraten de Paarse Jongeren Conferentie in Utrecht. Tijdens deze conferentie gaan we terugblikken op vier jaar paarse regeringscoalitie. We gaan ook ons eigen Paarse pjo-regeerakkoord op enkele punten verfijnen.

Er worden lezingen, ronde tafelgesprekken en trainingen gegeven over onderwerpen als dualisme, medische ethiek, ecologie en softdrugs.

Voor meer informatie: Sean Bermingham,
tel. 015-213 57 09 of 015-278 7783,
e-mail: s.k.bermingham@stm.tudelft.nl

Moet de grondwet herzien worden?

Onze Grondwet bestaat nu 150 jaar (1848-1998) In deze Grondwet werden de beginselen van de constitutionele monarchie en van de parlementaire democratie definitief verankerd. Tevens is dit jaar is ook het 200ste geboortjaar van Thorbecke; de grondlegger van deze Grondwet. Dit lijkt mij reden genoeg om eens een kritisch licht te werpen op de huidige grondwet. Is de Grondwet van nu eigenlijk wel af?

Jan-Piet de Vries

Geschiedenis

De Nederlandse Grondwet is sinds 1814 telkens gedeeltelijk gewijzigd. Bij de herziening van 1956, 1963 en 1972 is gebruik gemaakt van de toen beschikbare voorstellen voor een nieuwe Grondwet. De algehele herziening van 1983 was niet werkelijk "algeheel"; enkele oude bepalingen bleven gehandhaafd. Van deze oude bepalingen is de tekst wel enigszins aangepast aan de overige - wél vernieuwde - grondwetsartikelen. Bij de herziening van 1983 waren bij de herziening de voorstellen tot wijziging van een aantal artikelen in het parlement gesneuveld. Op 18 juni 1987 zijn twee kleine aanvullende veranderingen in de Grondwet aangebracht. De meest omvangrijke "partiële" wijziging van de Grondwet vond plaats in 1848, toen slechts een kwart van alle artikelen ongewijzigd bleef staan. De veranderingen van 1848 waren bovendien ingrijpende dan die bij enige andere herziening.

Grondwettelijk vernieuwing

Bij de Jonge Democraten en bij D66 heeft de Grondwet altijd in een warme belangstelling gestaan. We vinden dat de Grondwet nog niet af is wat betreft de democratisering. Gekozen minister-president, gekozen burgemeester, (meerkeuze) referendum, volksinitiatief, en andere democratiseringsvoorstellen zouden we graag in de Grondwet opgenomen willen hebben. Eén van de stokpaardjes van D66, het meervoudig districtenstelsel zou ik pertinent niet in de Grondwet opgenomen willen hebben. Verkiezingen hebben namelijk tot doel volksvertegenwoordigers voor Gemeenteraden, Provinciale Staten en Tweede Kamer op de meest democratische wijze te laten aanwijzen. De meest democratische wijze is zonder twijfel het stelsel van evenredige vertegenwoordiging. Naast democratiseringsvoorstellen zijn er natuurlijk ook nog andere voorstellen die een goede aanvulling zijn voor de huidige Grondwet.

Rechterlijk toetsingsrecht

In 1966 kwam de Proeve van een nieuwe grondwet uit, een co-productie van ambtenaren van het ministerie van Binnenlandse Zaken en enkele deskundigen op het gebied van staatsrecht. In de Proeve werd voorgesteld om op de regel dat wetten door de rechter niet aan de Grondwet mogen worden getoetst (artikel 120) een uitzondering te maken. In de oude Grondwet (artikel 131) is de bepaling "De wetten zijn onschendbaar", in de herziene Grondwet vervangen door de zin: "De rechter treedt niet in de beoordeling van de grondwettelijkheid van wetten. Volgens het voorstel uit de Proeve zou de rechter wettelijke voorschriften die niet in overeenstemming zijn met de in de Grondwet genoemde grondrechten, buiten toepassing moeten laten. In 1989 heeft de regering een notitie over

rechterlijk toetsing van wetten toegezegd. In de regeringsverklaring werd gesproken over de wenselijkheid om de toetsing van wetten aan de Grondwet en verdragen toe te vertrouwen aan één rechterlijk college. Het is dus te verwachten dat artikel 120 in de komende jaren op de helling gaat.

Homohuwelijk

Er zijn wetten aan te wijzen die in strijd zijn met de Grondwet. Een voorbeeld: Volgens boek 1 van het Burgerlijk Wetboek mogen vrouwen, anders dan mannen, niet met vrouwen trouwen. Aan mannen wordt, anders dan aan vrouwen, de mogelijkheid onthouden om met mannen in het huwelijk te treden. Dat was al duidelijk in strijd met het oude artikel 4 van de Grondwet, dat aan ieder "gelijke aanspraak op bescherming van persoon en goederen" garandeerde. Nog duidelijker is dit homohuwelijksverbod in strijd met het nieuwe artikel 1, dat "discriminatie wegens ... geslacht of op welke grond dat ook" verbiedt. Daarom vind ik een homohuwelijksverbod een vorm van wettelijk discriminatie die ook nog eens ongrondwettig is.

Koning/Regering

Voor de onbevangen lezer van de Grondwet is het woord "Koning" altijd een bron van verwarring geweest. In de herziene Grondwet komt dat woord minder voor. Vaak is het vervangen door de term "regering", die volgens artikel 42, bestaat uit Koning en ministers. Waar het om de persoon van de Koning gaat, is nog steeds sprake van de "Koning". Dat woord wordt echter hier en daar toch nog gebruikt om iets anders dan de persoon van de Koning aan te duiden. Zo spreekt artikel 87 van bekrachtiging van wetsvoorstellen door de "Koning". Dat hier eigenlijk de regering wordt bedoeld, blijkt uit artikel 81. De uitdrukking "bij koninklijk besluit", die in vele artikelen gebruikt wordt, vormt een terminologische middenweg tussen "regering" (waar het eigenlijk om gaat) en "Koning" (waar de Grondwet over sprak). De woorden combinatie Koninklijk Besluit leidt het meest tot misverstand over de positie van Koning(in) in ons staatsbestel. In "Constitutioneel Recht" van prof. mr. P.J. Oud staat dat "geen besluit van de Koning geldig is zonder de handtekening van de minister, en dat deze voor het besluit de volledige verantwoordelijkheid draagt". Het is dan ook moeilijk te begrijpen dat een Koning die maar besluit en besluit en toch niet verantwoordelijk is voor deze besluiten. Als beider handtekening nodig is, is het dan niet het simpelst om van een Regeringsbesluit te spreken in plaats van een Koninklijk Besluit? Daarom vindt ik dat in een nieuwe Grondwet het woord Koning in al die gevallen waarin de regering bedoeld wordt te vervangen door het woord Regering. Dit voorkomt misverstanden en leest makkelijker.

Nieuwe grondrechten

Grondrechten kunnen "botsen". Daar is het belang van opname in de Grondwet te illustreren: Wanneer de wetgever een bepaald grondrecht wil beschermen, ook tegen de inbreuken daarop door particulieren, dan kan hij voor de vraag komen te staan, of hij ter bescherming van dat grondrecht een inbreuk mag maken op een ander

grondrecht. Er zal dan een afweging moeten worden gemaakt. In Nederland komt de rechter aan het maken van die afweging niet toe, tenzij er een beroep gedaan wordt op internationale grondrechtelijke verdragen. De wetgever zal de afweging dus veelal zelf in een politieke discussie moeten volvoeren. In die discussie kunnen de deelnemers zich op de Grondwet beroepen. Door wederzijdse mogelijkheid van een beroep op de Grondwet beschikken de deelnemers over hetzelfde discussiewapen. Daarom is het belangrijk dat bepaalde grondrechten met zoveel mogelijk woorden in de Grondwet te vinden staan. Het valt dan ook te betreuren dat aan grondrechten, zoals de bewegingsvrijheid, het stakingsrecht en de vrijheid van wetenschapsbeoefening, de grondwettelijke status is onthouden. Bij deze - deels - vrijheidsrechten zou je kunnen handelen naar het schadebeginsel - de vrijheid van de een houdt op waar de vrijheid van de ander begint of in geding

komt - van John Stuart Mill. Voor een strikt juridische grondrechtelijke bescherming tegen de wetgever is men afhankelijk van internationale verdragen. De Grondwet heeft vooral betekenis als een gezaghebbend discussiestuk. Dat een Grondwet de maatschappelijke ontwikkelingen niet steeds op de voet kan volgen, blijkt ook uit artikel 13. Daar worden - sinds 1983 - naast briefgeheim ook telefoon- en telegraafgeheim genoemd. Maar de e-mails die mensen in deze tijd aan elkaar sturen zijn grondwettig nog niet beschermd. Daarom zou ik een warm voorstander zijn van een elektronische briefgeheim. Zoals bekend heeft de techniek sinds de uitvinding van de computer niet stilgestaan.

We kunnen alleen maar hopen dat bij een volgende Grondwetsherziening zoveel mogelijk vrijzinnig-democratische ideeën en voorstellen op worden genomen in de nieuwe Grondwet. ♦

Utrecht bespreekt woningbeleid met haar inwoners

Een huis voor iedereen

"Een huis voor iedereen" was de titel van de eerste activiteit binnen de Maand van de Solidariteit van afdeling Utrecht. Het thema van de avond was het woningbeleid in Utrecht. Voor de discussie waren twee gasten uitgenodigd, namelijk Cas Kruideberg van de toewijzingen van woningen en Mirte Nieuwenhuizen. Zij heeft meegewerkt aan brochure over de toekomst van Utrecht.

Het is geen verrassing dat er in Utrecht een groot woonprobleem is. Er zijn geen genoeg woningen die de vraag zouden kunnen stoppen. Vandaar dat de woningbouw een paar jaar geleden overstapte op een nieuwe systeem. Het systeem waar de klant voor een woning kan kiezen. Maar helaas kent dit systeem ook zijn problemen. Vaak zijn er wel meer dan 35 reacties op één woning, dus een hoop geluk speelt ook een rol in dit systeem.

Solidaire mensen

Om sommige mensen een handje te helpen zijn er ook voorkeursbehandelingen. Mensen die voor deze behandeling in aanmerking komen zijn: mensen die in een stadsonvriendelijk deel wonen, allochtonen en mensen met medische problemen. Ook speelt het inkomen altijd nog een belangrijke rol bij het verkrijgen van een woning. Zo komen allochtonen eerder terecht in buurten waar de huurprijzen aan de lage kant zijn. Om de wijken te verbeteren zijn er plannen om in Utrecht wijken op te knappen. Op die manier wordt het aantrekkelijk om elders te gaan wonen.

Over een paar jaar zal er een nieuwe wijk zijn in Utrecht, namelijk de Leidsche Rijn. Deze nieuwe wijk zal komen te liggen in de buurt van de gemeente de Meern. Een oplossing? Nee, zoals verwacht staan mensen in de rij om in deze wijk een woning te vinden. Geïnteresseerden voor de wijk Leidsche Rijn komen uit Utrecht. Dus er is een trek vanuit andere wijken naar de nieuwe wijk. In sommige

delen van Utrecht komen dus veel huizen leeg te staan. Dit lijkt geen probleem, maar niemand wil wonen in de leeggelopen wijken.

Na de pauze waren er nieuwe gasten uitgenodigd van de Turks Islamitische Bond voor Ouderen. Zij wilde benadrukken dat gettovorming een groot probleem is. De oplossing moet van twee kanten komen. Aan de ene kant de overheid, de gemeente en de aan de andere kant de bewoners. Ze wijzen er dan ook op dat de gemeente bij de Leidsche Rijn hier rekening mee moet houden. Winkelcentra, religieuze en culturele voorzieningen zijn van groot belang.

Of al deze zorgen terecht zijn is aan de toekomst. Over een paar jaar zijn ze klaar met de bouw van de Leidsche Rijn, dus afwachten maar.

Yvonne Ahrend

HET LEF VAN TER VEER: DE VARKENSCRISIS

Het was spannend in Den Haag. Eind december was er plotseling de 'varkenscrisis'. Minister Van Aartsen wilde 25 % minder varkens, maar onder druk van PvdA en VVD schreefde hij zijn ambities terug. D66 ging hier tegen in verzet. Valt Paars over Roze, was de vraag die dagenlang de kranten beheerste. Een gesprek met de aanstichter van het tumult, D66 landbouwwoordvoerder Pieter ter Veer. Over de Bio-industrie, Europa en de laffe milieubeweging.

Boris van der Ham

Kunnen we die bio-industrie niet gewoon helemaal afschaffen?

Met het huidige consumptie-patroon kan je niet produceren op de manier waarop de ecologische landbouw dat

doet, hoe graag je dat ook zou willen. Daarbij komt dat de bio-industrie ook een aantal voordelen heeft. Neem nu de legbatterijen. Kippen moeten niet te veel ammoniak uitstoten en we willen ook dat er geen bacteriën in het ei zitten. De kip in de batterij scoort is de beste remedie tegen een vervuild milieu, want je hebt een perfecte mogelijkheid om de mest gestroomlijnd af te voeren en bovendien heb je de minste kans op bacteriële besmetting. Het nadeel is echter dat de kip het in een zeer klein hok moet uithouden.

Ik ben er voorstander van om actief andere consumptiepatronen aan te moedigen. Maar tot het zover is moet je binnen de mogelijkheden van de bio-industrie je eisen stellen. Dat is de inzet van D66 geweest bij het varkensdebat.

Dat varkens-debat ligt nu een paar weken achter ons, hoe kijkt u er op terug?

Onverminderd overtuigd van het feit dat D66 een logisch, goed en consequent standpunt had en heeft. Doordat het

debat over drie dagen was verspreid en de politieke consternatie zo hoog opliep werd de zaak ingewikkelder gemaakt dan die was. We stonden voor een eenvoudige maar fundamentele vraag: Kiezen we voor minder fosfaten of minder mest?

Die mindering van fosfaten zou bewerkstelligd moeten worden door middel van afspraken over fosfaat-arm veevoer. Maar als in het verleden de varkensboeren schaamteloos vervoerverboden hebben overtreden, en fokverboden hebben genegeerd, zouden ze zich dan nu wel aan een dergelijk voer-gebod houden? Dat is dus een illusie. Daarbij komt ook dat fosfaat-arm voer gezondheidsproblemen bij varkens veroorzaakt. En we wilden juist meer diervriendelijkheid! D66 ging voor de beste keuze: 25 % minder varkens.

Foto: Boris van der Ham

De milieu-beweging kan nooit claimen dat ze enige positieve bijdrage hebben geleverd aan het terugdringen van de varkensstapel

Varkens verslepen door Europa

Er is wel eens gesuggereerd dat een reductie van 50 % minder varkens het allerbeste zou zijn. Dat is precies genoeg voor de eigen afzetmarkt.

Dat zou inderdaad betekenen dat je ongeveer het aantal varkens produceert dat je voor de eigen nationale consumptie nodig hebt. Als het gaat om internationale verdeling van de milieulast— want het houden van vee gaat nu eenmaal altijd met een milieulast gepaard— dan zou je daar theoretisch op uit kunnen komen. Maar ik vind dat landen een specialisatievoordeel mogen hebben en die mogen exploiteren.

Natuurlijk, olijven moet je niet in het Westland gaan produceren. Maar dieren kan je in principe overal houden. Waarom slepen we met dieren door

Europa wanneer elk land ze zelf kan produceren. Waarom betrachten we hier geen autarkie?

Dat is te strijdig met het idee van de gezamenlijke Europese markt. Op termijn moet je natuurlijk niet uitsluiten dat er andere belangen zijn die dat ideaal overstijgen. Maar het gesleep met levende varkens door Europa omdat ze daarginds een stuiver meer opbrengen

dan hier, daarmee zou je moeten stoppen.

De Italianen zeggen dat ze hun koelsysteem nog niet tot aan de consument op orde hebben en willen dus liever een vers levend varkentje hebben. Europa zou dit soort technische problemen moeten helpen oplossen. Maar er is meer werk voor Europa. Het Europees landbouwbeleid heeft jarenlang geweigerd dieren tegen varkenspest in te enten. De EU wilde hiermee een huzarenstukje neerzetten. Dat had misschien wel kunnen lukken, ware het niet dat de Berlijnse Muur viel.

De markt werd onoverzichtelijker, waardoor de Europese veestapel veel vatbaarder werd voor ziektes. Er moet een keuze gemaakt worden. Van Aartsen doet het mogelijke om zijn Europese collega's te overtuigen. Als dat niet lukt wil D66 dat premier Kok de kwestie meeneemt in de Europese top.

Maatschappelijke protest

Het is een grote misvatting geweest van de tegenspelers in het varkensdebat dat ze niet tijdig hebben ingezien dat de varkensproblematiek zoveel teweeg zou brengen. Daarom is de spraakverwarring zo groot geweest. Iedereen dacht 'Varkens'? Dat doen de boerenjongens maar!'. Maar het ging niet alleen over de boerenjongens. Schrijvers als J.J. Voskuil en Koos van Zomeren mobiliseerden een maatschappelijke protest tegen het voortdenderend uitbreiden van de varkensindustrie. Het is een publiek debat geworden, dat het belang van de landbouw overstijgt. Dat is niet onderkend. Dan hoor je oft je heen in het Tweede Kamergebouw: 'Koos van Zomeren, wie is dat?'. Ze weten niet eens dat hij schrijver is. Dat is weer zo'n Haags toonbeeld van analfabetisme.

Van Aartsen had een uitstekend voorstel door 25 % te willen korten op de varkensstapel. Dat was het meest doeltreffend geweest. PvdA en VVD steunden hem eerst, maar de laatste weken voor het einddebat werden beiden door twijfel besprongen. Toen kwamen ze dus met dat malle fosfaat-idee, dat niet meer was dan een bezweringsformule, een lekkermakertje voor de landbouw achterban.

De zwijgende milieubeweging

U ontving opmerkelijk weinig steun vanuit de milieubeweging.

De milieubeweging kan nooit claimen dat zij enige positieve bijdrage hebben geleverd aan de terugdringing van de omvang van de varkensstapel in dit land. D66 is op eigen kracht en overtuiging in verzet gegaan en gebleven. Als wij er niet zo'n punt van hadden gemaakt was zelfs die uiteindelijke 20 % reductie er niet doorgekomen. De milieubeweging kwamen pas aanwaggelen toen de wedstrijd al lang en breed gelopen was.

Zit er een partij-politieke reden achter het stilzwijgen van de milieubewegingen?

Ze zeiden dat ze niet met een standpunt konden komen omdat ze onderling verdeeld waren. Ik weet niet of dat zo is, maar dat argument is op zichzelf natuurlijk al belachelijk.

Weinig geleerd

CDA, VVD en PvdA hebben weinig geleerd van de ophef over de varkenindustrie. De partijen zingen gewoon hun eigen liedje weer. Het CDA zegt weer dat ze voor de boeren zijn opgekomen. De VVD pleit voor deregulering, terwijl ze daar zo'n mooie kans voor hadden gehad tijdens het varkensdebat, en de PvdA houdt haar mond. En elke keer als je in een forum opmerkt dat het landbouwbeleid van algemener belang is en dat het ook van belang is wat de rest van de samenleving er van vindt, wordt je weggejouwd.

In de visie van D66 gaat landbouw het boerenerf voorbij.

Landbouwproductie in kwantitatieve en kwalitatieve zijn, hoort volgens D66 hoort bij landbouwbeleid en landbouw-politiek. Van zaadje tot karbonaadje, van uier tot melkpak. Dat die visie de juiste is, zie je het meest indringend als er zoiets als een varkenspestepidemie is. In de eerste plaats raakt het de boer, maar ook de consument krijgt er uiteindelijk mee te maken.

Een bedrijfstak als de varkenssector is er een die economisch goed draait en daarom de drang heeft te groeien. Maar als de varkenshouder winst maakt terwijl hij tegelijk een groot aantal onbetaalde milieu-rekeningen achterlaat, dan moet je als overheid durven zeggen dat er grenzen zijn aan die groei. Als je die lef durft te tonen dan ben

Europa heeft jarenlang geweigerd varkens in te enten tegen de pest.

Als je zegt dat landbouw een algemener belang heeft wordt je weggejouwd

je al een heel eind op weg om de bio-industrie van haar kwalijkste kenmerken af te helpen. De varkenscrisis heeft blootgelegd dat op het gebied van die lef nog veel te winnen is.

DEMO REDACTIE ZOEKT VRIJWILLIGERS OM FOTO'S TE MAKEN

De redactie van DEMO is op zoek naar enthousiaste mensen die foto's willen maken voor de DEMO. Je gaat samenwerken met twee andere fotografen om de DEMO van foto's te voorzien. Het bezit van een eigen camera en enige ervaring in en affiniteit met het maken van foto's is vereist. Mensen die een eigen doka bezitten zijn zeer gewild. Ben je geïnteresseerd om de geleerden van de DEMO redactie te versterken of wil je meer informatie, neem dan contact op met Meino van Dijk. Zijn adres staat achter in deze DEMO.

De 31ste Congres bijlage

Congresbijlage voor de 31 A.L.V. der Jonge Democraten 25 en 26 april 1998

Door Sjoerd Reijn Kloosterhuis

Ook ons eenendertigste congres vindt weer plaats in het altijd even mooie Elst (Utrecht)

Een congres dat in het teken van de verkiezingen zal staan Er staan dan ook veel politiek inhoudelijke onderdelen op het programma, forumdiscussies, workshopsen natuurlijk de behandeling van de resolutie "Sociale Economie". De Secretaris Organisatie heeft geprobeerd (en probeert nog steeds) een zo'n goed en interessant mogelijk programma samen te stellen. Een programma dat voor iedereen wat wils biedt. Lees hiernaast maar wat er nu reeds op het programma staat. Ik denk dat wel voorzich spreekt en je zelf dan wel concludeerd dat het zeker de moeite waard is om te komen.

Er is toch een programma onderdeel dat ik even nader wil toelichten en dat is de debatwedstrijd. Je zult wel denken al weer een debatwedstrijd, die hebben we toch net gehad bij "Nacht van de Democratie". Deze debatwedstrijd is echter een debatwedstrijd met een wel een hele speciale prijs: de eer "de Jonge Democraten te mogen vertegenwoordigen op de landelijke finale tussen alle Politieke Jongeren Organisaties op 6 mei in het Tweede Kamer gebouw. Het leuke van deze finale is dat hij rechtsstreeks uitgezonden zal worden op T.V. tijdens de verkiezingsuitslagenavond. Bovendien zijn er daar mooie prijzen te winnen. Deze kans wil toch niemand laten lopen !!, doe daarom mee aan de voorronde die je afdeling organiseert. Win je deze voorronde dan neem je het in de landelijke JD-finale op tegen de andere lokale winnaars. De winnaar van deze finale zal degene zijn die op 6 mei de JD-eer zal verdedigen

Ik hoop velen van jullie te mogen begroeten op het congres

Met vrijzinnige groet,

Sjoerd Reijn Kloosterhuis

Programma voorjaarscongres 1998 der Jonge Democraten (ovb)

Zaterdag

**: zie toelichting*

- 10.00 Congressecretariaat gaat open
- 10.45 Opening van het congres en installatie van de congresvoorzitters
- 11.00 Vragenuurtje aan het Landelijk Bestuur

- 12.00 Openings toespraak
- 12.45 Behandeling van (A)PM's

Workshops: Liberalisme, en Indonesie *

- 13.45 Verkiezingen voor het Landelijk Bestuur
- 14.15 Forumdiscussie over adoptie en leefvormen
- 15.15 Pauze
- 15.30 (A)PM's
- 16.00 Toespraak door Els Borst, Lijsttrekker D66
- 17.00 Politieke Moties

Workshops: Infrastructuur en Sociale Economie *

- 18.00 Pauze
- 18.15 Forumdiscussie over parlementaire journalistiek *
- 19.00 Diner
- 19.45 Politieke Moties
- 21.00 Afscheid van oud LB, uitslag verkiezingen, toespraak van de voorzitter
- 21.30 Debatwedstrijd

Zondag

- 8.30 Ontbijt
- 9.00 Behandeling van de jaarrekening
- 10.00 Behandeling van de resolutie "Sociale Economie" deel 1
- 12.00 Pauze
- 12.30 Toespraak door Jan Hoekema, D66 Tweede Kamerlid over de opstelling van D66 m.b.t de B.D.U
- 13.00 Politieke Moties Workshops: Defensie, "De democratisering van Europa" *
- 16.00 Behandeling van de resolutie "Sociale Economie" deel 2
- 17.00 Sluiting

Toelichting op de forumdiscussies en workshops:

Workshops;

Liberalisme: Dit is een voortzetting van het initiatief van de J.O.V.D van december j.l. De opzet is een discussie tussen enkele JD en JOVD'ers over verschillende onderwerpen m.b.t het liberalisme.

Indonesie: Peter Ras en Ido van der Meulen zijn afgelopen zomer met enkele leden van het CDJA en de JOVD afgereist. Vandaag doen ze nogmaals verslag van hun indrukwekkende reis.

Infrastructuur: De afgelopen kabinetsperiode is er veel besloten op het terrein van de infrastructuur o.a. de Betuwelijn, Schiphol, HSL, Maasvlakte. Over deze punten gaat deze workshop die geleid en gevoerd zal worden met Machteld Versnel, Tweede Kamerlid voor D66,

belast met infrastructuur. Ook wordt ze wel bestempeld als het geweten van de D66-fractie.

Sociale Economie: Deze workshop is een voorbereiding op de behandeling van de resolutie en zal worden bijgewoond door D66-kamerlid Bakker.

Defensie: In het verkiezingsprogramma van D66 staat dat ze 1 miljard wil bezuinigen op de defensieuitgaven. Het standpunt van de JD is momenteel anders: wij willen namelijk geen bezuinigen meer. Op dit verschil zullen Boris van der Ham (BPZ) en Jan Hoekema defensie-specialist van D66 ingaan

Democratisering: Johanna Bogaard, D66-Europarlementarier gaat in op de voorstellen die de JD doet van Europa m.b.t de democratisering van het Europees parlement.

Forumdiscussies

Adoptie en leefvormen: Afgelopen zomer verscheen van de commissie de notitie "leefvormen". De commissie stelde grote veranderingen voor op het terrein van recht. Hierdoor onstond oa het "homohuwelijk". De notitie is echter omstreden en hierover gaat de discussie.

Gasten:

- *Prof Hoksberger, lid van de commissie en hoogleraar psychologie aan de R.U.U
- *Boris Dittrich, D66-Kamerlid
- *Mevr Jansen, directeur van Clara Wichmann Instituut

Parlementaire journalistiek: Naast politici is de verkiezingstijd ook een drukke periode voor de parlementaire journalist. Hoe gaat men te werk, hoe gaan ze om met de negatieve publiciteit die momenteel op hun vak schijnt en wat vinden ze van het voorstel van Boris Dittrich om journalisten te laten controleren door een? Over dit alles gaat de forumdiscussie

Gasten:

- *Job Frieszo, parlementair journalist van het NOS Journaal
- *Jaap Jansen, parlementair correspondent van het Algemeen Dagblad
- * Enkele nog nader te noemen journalisten.

DE ALV

De Algemene Ledenvergadering van de Jonge Democraten komt doorgaans tweemaal per jaar bijeen en is de activiteit waarop je je stem kunt laten tellen. De ALV is het hoogste orgaan van de Vereniging. Hier neemt de JD politiek-inhoudelijke standpunten in en bepalen de leden de

koers van de Vereniging. En dat volgens het principe van 'one man one vote': ieder lid dat zijn contributie heeft betaald heeft het recht de ALV bij te wonen, daar het woord te voeren en een stem uit te brengen. Verder worden de mensen die deze standpunten landelijk uit gaan dragen, het Landelijk Bestuur (LB), gekozen.

CONGRESVOORSTELLEN

Op de ALV worden congresvoorstellen behandeld, hieronder vallen de Resolutie en de voorstellen tot wijziging van het Huishoudelijk Reglement of de Statuten. Elders in deze Demo vind je de resolutie over 'Sociale Economie'.

Wanneer je, na het bestuderen van deze resolutie iets zou willen veranderen, kun je wijzigingsvoorstellen (Amendementen) formuleren. Deze kun je dan voorleggen aan de Algemene Afdelingsvergaderingen (AAV), die door het gehele land worden gehouden ter voorbereiding op de ALV. Als je de AAV van jouw standpunt hebt weten te overtuigen (een meerderheid heeft voorgesteld) dient de Algemeen Secretaris van het afdelingsbestuur jouw voorstellen in bij het LB. Een andere methode is om vier medestanders te vinden (uiteraard ook JD-leden), die allemaal het Amendement ondertekenen (totaal vijf handtekeningen). Je kunt dan zelf het Amendement indienen bij het LB. Dit dient te gebeuren op speciale formulieren die te verkrijgen zijn bij een Afdelingsbestuur of op het Secretariaat. Moties en dergelijke worden sorry maar helaas alleen in behandeling genomen als ze op of volgens deze formulieren zijn ingevuld. Je kunt ze ook (en dat zien we het liefst maar ook hier geldt doe het op de wijze zoals het op de formulieren staat aangegeven) op floppy opsturen naar het Landelijk Secretariaat, maar dan moet je - als het gaat om een besluit van de AAV - wel op papier de handtekeningen van de Voorzitter en Algemeen Secretaris toevoegen. Gaat het om een Motie of Amendement, dan moet je vijf verschillende handtekeningen toevoegen.

Ieder Amendement dient op een apart formulier te worden ingevuld! Op dezelfde wijze kun je ook Moties die betrekking hebben op de congresvoorstellen indienen. Moties en Amendementen met betrekking tot de voornoemde congresvoorstellen dienen uiterlijk vrijdag 3 april 1998 om 17.00u op het Landelijk Secretariaat (Noordwal 10, 2513 EA Den Haag) binnen te zijn. Liefst veel eerder in verband met de samenstelling van het Congresboek (bovendien bepaalt de volgorde van binnenkomst wanneer behandeling plaatsvindt).

DE RESOLUTIE

Een resolutie is een "voorstel inzake politieke aangelegenheden" van maximaal 1000 woorden. Om de discussie goed te kunnen volgen wordt het sterk aangeraden van te voren ook de toelichting op de procedure door te lezen. Als je van tevoren al vragen hebt, neem dan contact op met de makers van de resolutie. Die zijn ook bereid om in jouw afdeling de resolutie te komen bespreken.

POLITIEKE MOTIES (PM's)

Naast congresvoorstellen kent de JD ook drie andere voorstellen. De eerste is de Politieke Motie die een onderwerp behandelt dat niet actueel is, maar waar de JD wel een standpunt over zou kunnen of moeten innemen. Het moet echter niet een al te breed onderwerp zijn. Zo'n onderwerp leent zich meer voor een resolutie. Een PM bestaat uit één uitspraak en een korte motivatie die samen niet meer dan 200 woorden tellen. Voor PM's gelden dezelfde regels als voor Moties en Amendementen op de congresvoorstellen (zie hieronder). Let op: Voldoet je motie niet aan de gestelde regels (die door het LB worden getoetst) dan is behandeling ervan helaas niet mogelijk. Voor PM's geldt dezelfde deadline als voor APM's, namelijk vrijdag 3 april 1998 om 17.00.

ACTUEEL POLITIEKE MOTIES (APM's)

Uiteraard is het ook mogelijk om de ALV een uitspraak te laten doen over actueel politieke kwesties. Richtlijn voor de actualiteit is dat het onderwerp op de volgende ALV achterhaald zou zijn. Het LB toetst de ingediende APM's aan dit criterium. Verder gelden v.w.b. het indienen ervan dezelfde eisen als bij de Amendementen en Moties op de congresvoorstellen, met dien verstande dat APM's kunnen worden ingediend tot de aanvang van het congres (zaterdag 26 april 1997 om 11.45). Wordt een APM voor vrijdag 24 april 1998, 12.00u ingediend op het Landelijk Secretariaat, dan zorgt het LB voor voldoende kopieën op het congres. APM's die ingeleverd worden na de deadline dienen door de indieners zelf vermenigvuldigd te worden en in minimaal 100 kopieën aan het LB ter beschikking gesteld te worden.

ORGANISATORISCHE MOTIES (ORGANIMO's)

Een Organisatorische Motie is een opdracht aan het LB of een ander JD-orgaan betreffende een organisatorische kwestie. Ook hiervoor gelden dezelfde vorm eisen als voor PM's en APM's en is de deadline: vrijdag 3 april 1998 om 17.00.

LANDELIJKE VACATURES

Zoals reeds vermeld, komt er weer een aantal functies vrij. Iedereen die tenminste 6 maanden geleden lid is geworden van de JD kan zichzelf of een ander lid, mits dat zich daartoe bereid verklaart, kandidaat stellen voor het Landelijk Bestuur. Het vervullen van een functie binnen het Landelijk Bestuur van de JD vergt veel tijd en vereist een grote inzet. Je krijgt hiervoor echter veel nuttige ervaring en gezelligheid voor terug. Elke functie kent zijn eigen specifieke taken, die hieronder beschreven staan. Daarnaast vervult een LB'er ook veel algemene taken, zoals invulling geven aan het JD-beleid en het 'afdelingscontactpersoonschap' (ACP). Het is belangrijk dat de afstand tussen het LB en alle leden zo klein mogelijk is. Maar bijvoorbeeld

ook het snel inspringen op de actualiteit door middel van een discussie binnen het LB gevolgd door een persbericht is hierbij een van de vele krenten uit de LB-pap. De kandidaatstelling dient te gebeuren op een bij het Landelijk Secretariaat verkrijgbaar formulier. Je aanmelding dient uiterlijk vrijdag 3 april 1997 17.00u binnen te zijn op het Landelijk Secretariaat. Hieronder volgen de omschrijvingen van de functies met de namen en telefoonnummers van LB'ers die je om meer informatie kunt vragen.

Algemeen Secretaris

De Algemeen Secretaris (AS) beheert het secretariaat en is verantwoordelijk voor de secretariaatsmedewerker. De AS houdt zich bezig met de ledenadministratie, het archief en de materialen. Verder onderhoudt de AS de communicatie met de leden en zorgt zij of hij voor de vergadercontinuïteit van het LB. Joost Boermans kan je nog veel meer vertellen over deze functie 035-6980923 of 06 51558467

Bestuurslid Organisatie, Scholing en Vorming.

Dit bestuurslid houdt zich bezig met de organisatie van de belangrijkste evenementen binnen de JD: congres, orgidag en binnenhofexcursies. Verder zorg je ook voor de jaarplanner waardoor iedereen in de vereniging op de hoogte is wat er zoal gebeurt. Vooral voor de organisatie van een congres is veel doorzettingsvermogen nodig want veel gasten zijn niet altijd even makkelijk te strikken voor deelname. Een uitdaging is het echter wel en met het lustrumcongres in het verschiet kan je al je creativiteit hier meer dan in kwijt. Het andere deel van je functie is het onderhouden van het contact met de trainers en samen met hen toezien op het trainingen aanbod. Ook zet je met hen eventuele nieuwe trainingen op. Zo zie het is een functie waarin je al je creativiteit in kwijt kan. Voor meer informatie neem je contact op met: Sjoerd Reijn Kloosterhuis tel 030-2733697 of 06-65263534.

Bestuurslid Pers en Promotie

Dit bestuurslid verzorgt het JD-voorlichtingsbeleid. Dit houdt in onder meer in het opbouwen en onderhouden van relaties met de media en het uitdenken van activiteiten ten behoeve van de publiciteit en ledenwerving. Hij of zij is bovendien de voorlichter namens de vereniging naar de pers toe. Bel Henk van Lingen voor meer info 030-2510315.

KASCOMMISSIE

De Kascommissie bestaat uit tenminste twee leden van de Vereniging die niet tevens zitting hebben in het Landelijk Bestuur of een ander orgaan van de JD dat onder controle van de Kascommissie staat. De Commissie heeft tot taak het controleren van de door de Penningmeester gevoerde financiële administratie. Deze controle dient minstens twee maal per jaar plaats te vinden. Een lid van de Kascommissie hoeft aan deze functie niet zo gek veel tijd kwijt te zijn, maar het

is wel een belangrijke taak die zij/hij op zich neemt. De Penningmeester kan eventuele vragen met betrekking tot deze functie beantwoorden, bel dus met Heino Blanckaert tel :030-2581171.

AANMELDING

Wil je je kandideren voor een functie of wil je een PM, APM, Organimo of Amendement indienen, dan kan je op het secretariaat een formulier aanvragen. Let op alleen moties die volgens dit of op dit formulier worden in behandeling genomen. Sorry dat we zo strikt zijn maar anders is het gewoon niet werkbaar voor de congresleiding. Hier kan je je natuurlijk ook aanmelden voor het Congres zelf:

Landelijk Secretariaat JD
Noordwal 10
2513 EA Den Haag
T 070-3622162
F 070-3641917

LOCATIE

NJHC Herberg Elst
Veenendaalsestraatweg 65
3921 EB Elst
T 0318-471219
F 0318-472460

KOSTEN EN AANMELDING

De prijs voor het hele weekend (noem het maar op, het is er) is vastgesteld op f47,50 per persoon,

inclusief f2,50 'solidariteitsbijdrage' voor hen die reiskosten declareren. Wie slechts een dag komt, betaalt f25,=.

Maar het kan nog goedkoper! Als je je namelijk voor vrijdag 10 april weet aan te melden (de overschrijving moet dan wel binnen zijn) krijg je nog eens f5,= korting. Deze korting krijg je wanneer je het verschuldigde bedrag van f42,50 resp. f20,= overmaakt naar de rekening van de JD, postbanknr. 701386 t.a.v. Jonge Democraten te Den Haag onder vermelding van "ALV 29" en welke dag(en) je komt. Je ontvangt dan automatisch het Congresboek. Dit valt uiterlijk 19 april in je brievenbus. Opgave na deze datum is nog slechts mogelijk op het Landelijk Secretariaat. Je krijgt dan alsnog een Congresboek thuisgestuurd, maar je bent wel de volledige prijs van f47,50 verschuldigd aan de congresdeur. Dit laatste geldt uiteraard ook voor late beslissers, die zich bij de deur melden.

REISKOSTENVERGOEDING

Het is mogelijk om de gemaakte reiskosten (2e klasse) vergoed te krijgen. Hiervoor geldt een aantal voorwaarden. Je dient je treinkaartje te bewaren en in te leveren bij inschrijving op het Congres, samen met een ingevuld declaratieformulier wat aldaar beschikbaar is. Probeer op de goedkoopst mogelijke manier te reizen.

SLAPEN

Vergeet ook vooral niet je slaapzak, handdoek en zeep mee te nemen. Als het niet anders kan

bestaat de mogelijkheid bij de jeugdherberg een lakenpakket te huren. De kosten (\pm f7,=) zul je zelf moeten voldoen.

TERMIJNEN

Nog even een overzicht van de (resterende) termijnen waarin alle gegevens etc. binnen moeten zijn:

3 apr	deadline kandidaatstelling LB
3 apr	deadline inschrijving congres via bank/giro, met korting op congresprijs
3 apr	deadline Moties en Amendementen
17 apr	Congresboek bij de leden!
24 apr	deadline APM's

TENSLOTTE

Vorig congres was er nog wat onvrede over de gang van zaken qua het al dan wel of niet vegetarisch eten op het congres. Om dit te voorkomen geldt er de volgende regel diegene die niet-vegetarisch wil eten moet dit vermelden bij z'n aanmelding en wel voor 10 april. Na deze datum is het dus niet meer mogelijk je op te geven als niet-vegetarier. Voor nieuwe leden is er ook dit keer weer een nieuwe-ledenopvang, waar alles wordt uitgelegd over de procedures die op het congres gelden. Nieuwe leden, wees dus niet bang en kom naar het congres! Heb je verder nog vragen over het congres neem dan contact op met: Sjoerd Reijn Kloosterhuis tel. 030-2733697 of 06-65263534.

Resolutie "Werkende zekerheid"

1 Uitgangspunten

2 Sociale zekerheid draagt bij aan een stabiele samenleving en heeft
3 daardoor een belangrijkmaatschappelijke en economische
4 functie. Daarom is het van belang dat een goed systeem van sociale
5 zekerheid nu en in de toekomst gehandhaafd blijft. Nu staan echter
6 teveel mensen aan de zijlijn (2,5 miljoen) om dit systeem betaalbaar
7 te houden. Daarbij zal de vergrijzing in de volgende decennia het
8 financiële draagvlak van de sociale zekerheid verder uithollen. Dit
9 betekent dat steeds minder mensen steeds meer moeten opbrengen
10 om sociale zekerheid op het huidige niveau te behouden. Arbeid wordt
11 hierdoor duurder met alle gevolgen voor de werkgelegenheid van
12 dien. De JD is daarom van mening dat het systeem van sociale
13 zekerheid duurzaam moet worden aangepast.

14
15 Hierbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd: Een
16 verlaging van de uitkeringshoogte is geen oplossing, omdat sociale
17 zekerheid een menselijk bestaan in een moderne samenleving moet
18 garanderen. sociale zekerheid moet mensen activeren om zo de
19 sociale zekerheid betaalbaar te houden en de solidariteit met de
20 zwakkeren in de samenleving te handhaven. Iedereen moet voor
21 zover mogelijk in haar of zijn levensonderhoud voorzien. Sociale
22 zekerheid is er voor degenen voor wie dit werkelijk nodig is. Werk
23 geeft mensen een mogelijkheid om volwaardig aan de samenleving
24 deel te nemen. In de sociale zekerheid ligt de verantwoordelijkheid
25 in het geval van verzekeringen bij het individu of bij de overheid in
26 het geval van voorzieningen. Verzekeringen moeten op een
27 particuliere markt worden afgesloten als dit mogelijk is.

28

29 Fiscalisering

30 De sociale zekerheid moet worden gefiscaliseerd. Dit houdt in dat
31 alle premies (met uitzondering van de geprivatiseerde
32 verzekeringen) verdwijnen en sociale zekerheid wordt betaald uit
33 de algemene belastingmiddelen. Hierdoor wordt de bijdrage aan de
34 sociale zekerheid over alle drie de belastingsoorten uitgesmeerd:
35 de hogere inkomens dragen relatief meer bij.

36

37 Uitvoering

38 In principe is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van
39 sociale zekerheid. Zij verstrekt de WW en de bijstand. Een gemeente
40 kan ervoor kiezen dit zelf te doen of delen ervan uit te besteden aan
41 arbeidsbureaus, uitzendbureaus, scholingsinstituten en
42 administratiekantoren. De arbeidsbureaus worden verzelfstandigd.
43 Voor de uitkeringsgerechtigde geldt een een-loket-benadering,
44 waarbij elke uitkeringsgerechtigde een contactpersoon krijgt. Deze
45 persoon begeleidt de terugkeer naar de arbeidsmarkt. Scholing
46 speelt hierbij een belangrijke rol. Als een uitkeringsgerechtigde zich
47 voldoende inspannt voor herscholing, hoeven sancties niet te worden
48 toegepast.

49

50 AOW

51 De JD vindt dat de AOW een reeel bestaansminimum moet
52 garanderen voor ouderen. Om de gevolgen van de fiscalisering van
53 de AOW voor ouderen met geen of een aanvullend pensioen te
54 compenseren, dient de bruto SAOW uitkering te worden verhoogd.

55

56 WW

57 Aangezien werkloosheid niet particulier verzekeraar is, blijft de
58 overheid verantwoordelijk voor deze verzekering. De WW-uitkering
59 moet worden gezien als de trampoline van de sociale zekerheid. Het
60 gaat om een tijdelijke uitkering tussen twee banen en niet als een
61 langdurige inkomensvoorziening. De WW-uitkeringsduur wordt
62 beperkt tot 1 jaar, mede om de uitstoot van oudere werknemers door
63 werkgevers te ontmoedigen. Voor werknemers ouder dan 50 jaar
64 wordt de vermogenstoets in de bijstand afgeschaft.

65 Om het zoeken naar een nieuwe baan te stimuleren en de inkomensval
66 niet te drastisch te laten. Zijn, wordt de inkomensafhankelijke WW-
67 uitkering in stappen verminderd. De werkloze zal zo meer gemotiveerd
68 zijn om nieuw werk te vinden. Daardoor zal de werkloze het begrip
69 passende arbeid geleidelijk zelf ruimer interpreteren. De werkloze krijgt
70 de eerste 3 maanden 85 procent van het laatst verdiende inkomen.
71 Vervolgens wordt de uitkering elke 3 maanden met 10 procent verlaagd.
72 De gemiddelde hoogte blijft echter over de totale periode 70 procent. De
73 voorwaarden om in aanmerking te komen voor de WW blijven ook gelijk.

74

75 WAO

76 De WAO is in de jaren 80 door werkgevers en werknemer oneigenlijk
77 gebruikt als afvloeiingsregeling. Het beleid in de jaren 90 heeft dit misbruik
78 grotendeels een halt toegevoerd, maar de verantwoordelijkheden niet
79 gelegd waar deze horen. Omdat de WAO een verzekering is ligt de
80 verantwoordelijkheid volgens de JD bij de werknemer. Zij of hij is
81 zelf verantwoordelijk voor de premiebetaling.

82 De arbeidsongeschiktheidsverzekering kan op de particuliere markt
83 worden afgesloten. Deze privatisering leidt er toe misbruik in de toekomst
84 wordt voorkomen, omdat de uitvoerende instanties baat hebben bij een
85 goede uitvoering. Wel houdt de overheid een duidelijke toezichhoudende
86 en regulerende rol.

87

88 Concurrentie tussen verschillende verzekeringsmaatschappijen
89 voorkomt niet alleen dat de premies te hoog worden, maar levert verder
90 ook prikkels op voor de verzekeraars om arbeidsongeschikten weer
91 aan het werk te krijgen en bij bedrijven actief op preventie aan te dringen.
92 Preventie en reïntegratie bespaart de verzekeraars immers
93 arbeidsongeschiktheidsuitkeringen, waardoor meer mensen actief
94 kunnen blijven deelnemen aan het arbeidsproces.

95

96 Om risicoselectie van moeilijk verzekerbare werknemers tegen te gaan,
97 mag door de verzekeringsmaatschappijen alleen tussen verschillende
98 beroepsgroepen op premie worden gedifferentieerd. De
99 verzekeringsmaatschappijen hebben een acceptatieplicht. De
100 maatschappijen zijn volledig vrij in de premievaststelling.

101

102 Algemene bijstandswet

103 De bijstand is het vangnet in het sociale zekerheidsstelsel. De JD wijst
104 verlaging van de bijstandsuitkering af. Wel moeten mensen die consequent
105 niet werken gekort kunnen worden op hun uitkering. Elke keer dat
106 werk wordt geweigerd, kan de bijstandsuitkering met 10% van het
107 minimumloon worden gekort tot een maximum van 20% van het
108 minimumloon.

109

110 De JD wijst individualisering van de bijstand af. Het is immers niet redelijk
111 wanneer de partner van een werkende miljonair een bijstandsuitkering
112 ontvangt. Uitkeringen moeten beschikbaar zijn voor hen die het echt nodig
113 hebben. Zo wordt ook de solidariteit tussen belastingbetaler en
114 uitkeringsontvanger behouden.

115

116 Om de uitvoering van de bijstandswet te verbeteren, stelt de JD
117 budgetfinanciering in te voeren. Gemeenten krijgen jaarlijks een budget
118 om bijstandsuitkeringen te verstrekken gebaseerd op een aantal duidelijke
119 criteria (o.a. aantal inwoners, welvaart van gemeente). Het geld dat
120 gemeenten per jaar overhouden, mogen zij naar eigen inzicht besteden.
121 Jaarlijks wordt het totale budget aangepast aan de gemiddelde
122 langetermijnse ontwikkeling van de bijstandsuitgaven. Gemeenten worden
123 zo gestimuleerd om de bijstandswet doelmatig uit te voeren. Dit prikkelt
124 gemeenten om te investeren in scholing en fraude aan te pakken, waardoor
125 mensen sneller aan de slag komen.

126

Gedragscodes geen vervanging voor adequate wetgeving

Gedragscodes: Marketingtruc of ethisch ondernemen ?

Door recente affaires als de Brent Spar en de problemen van Shell Nigeria staan ethische gedragscodes voor bedrijven weer volop in de belangstelling. De vraag die reist is echter of dit plotselinge ethische besef ingegeven is uit marketingoverwegingen, of uit een daadwerkelijke betrokkenheid bij de samenleving. Met onderstaand artikel proberen de auteurs een discussie te starten over de zin en onzin van gedragscodes voor bedrijven, en de rol van politieke organisaties in deze discussie.

Xander Mol

Definiering en praktijk

Als je bedrijven vraagt naar hun gedragscodes ontvang je een behoorlijk pak kleurrijke brochures. Blijkbaar is Shell niet het enige bedrijf wat heeft gemeend gedragscodes te moeten formuleren. Wel verschillen de doelstellingen van deze gedragscodes enorm.

Een bedrijf als Hollandse Signaalapparaten (o.a. wapenproductie) stelt dat gedragscodes 'primair (worden) bepaald door van toepassing zijnde wettelijke voorschriften'. Unilever noemt, naast zich te houden aan wet- en regelgeving, een 'eerlijke en integere' manier van zaken doen, en de doelstelling 'ervoor te zorgen dat processen en producten zo weinig mogelijk het milieu belasten, voorzover dat in overeenstemming is met rechtmatige bedrijfsbelangen'¹.

Procter&Gamble (in zijn eentje verantwoordelijk voor bijna

gaande economische ontwikkeling te combineren is met een duurzaam milieubeleid. P&G concretiseert dit door het streven aan alle milieuwetten en regelgeving te voldoen of deze te overtreffen². British Petroleum heeft als slogan 'no harm to people, no damage to the environment, no accidents of HSE (Health, Safety and Education)'³. BP zegt deze slogan ook serieus te nemen in het geval van tegengestelde financiële belangen, en voert talrijke projecten uit om deze slogan uit te dragen, ook buiten de BP organisatie⁴.

Opvallend is dat wanneer je vraagt naar gedragscodes op het gebied van milieu en mensenrechten bijna alle bedrijven in meer of mindere mate een milieugedragslijn zeggen te hebben, maar geen enkel bedrijf in de gedragscode expliciet verantwoordelijkheid op het gebied van mensenrechten noemt, los van de sociale verantwoordelijkheid voor het eigen personeel. Weliswaar zegt BP in Colombia naleving van mensenrechten en tegengaan van gewelddadig gedrag in te promoten, BP doet dit schijnbaar echter vooral om de relatie tussen Colombia en de Wereldbank te verbeteren om zo de eigen investeringspositie te verbeteren.

Omdat elk bedrijf wat normaal wil functioneren minimaal dient te voldoen aan wet- en regelgeving wordt voor de rest van dit artikel een gedragscode voor een bedrijf gedefinieerd als een samenhangende set van gedragslijnen voor ethisch ondernemerschap, voor zover deze verder gaan dan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

gedragscodes in de praktijk

alle irritante was- en maandverbandreclames) gaat verder en zegt te geloven dat kwaliteit van milieu en leefomgeving en economische groei afhankelijk van elkaar zijn, en het bedrijfsleven het voorbeeld moet geven en voort-

Marketingtruc

De dreigende consumentenboycot gericht tegen Shell naar aanleiding van de Brent Spar affaire en tegen Heineken vanwege de plannen in Birma een fabriek te openen hebben duidelijk laten zien dat consumenten van bedrijven een zeker ethisch besef bij het zaken doen eisen. De vraag is echter of deze consumenten veel opschieten met uitgebreide sociale programma's van bedrijven.

Het opstarten van sociale projecten door bedrijven lijkt heel onbaatzuchtig. Feit is echter dat voor veruit de overgrote meerderheid van de bedrijven de eerste ondernemingsdoelstelling is en zal blijven het behalen van een zo'n hoog mogelijke winst binnen de eis van het handhaven van de continuïteit van de onderneming op de lange termijn. Het opereren binnen wet- en regelgeving is een noodzaak binnen het continuïteitsstreven,

het uitstijgen van ondernemingsbeleid boven dit wettelijk minimum zal voor de meeste bedrijven echter ondergeschikt zijn aan deze doelstelling. Gedragscodes en hieruit voortvloeiende projecten zullen dus veelal bedoeld zijn om het imago op te poetsen om daarna nog meer te verkopen. Sociale projecten zijn meer een marketingtruc en

reclamemiddel, dan daadwerkelijk onbaatzuchtig handelen van het bedrijf.

Volgens de econoom Milton Friedman is dat maar goed ook. Hij stelt dat 'the social responsibility of business is to increase its profits'⁵. Sociale projecten die uitgaan boven de van toepassing zijnde wet- en regelgeving kosten namelijk geld, dat anders in de vorm van winst toe zou komen aan aandeelhouders, fiscus en werknemers. Volgens Friedman wordt door het bedrijf voor deze sociale projecten daardoor een soort belasting opgelegd, zonder dat diegenen die deze belasting betalen controle hebben naar welke projecten dit geld gaat. Zonder deze wat Friedman noemt 'hypocritical window dressing' zou het geld door publiek en overheid (die immers wordt gekozen) democratisch worden besteed, en doet bovendien iedereen waar hij of zij het meest efficiënt in is: overheid en publieke organisaties sociale dienstverlening, en de bedrijven het behalen van winst conform de bedrijfsdoelstelling.

Bovenstaande neemt echter niet weg dat consumenten door middel van een consumentenstaking of dreiging met imagoschade bedrijven kunnen dwingen hun bedrijfsbeleid in een meer milieu- of mensenrechtvriendelijk beleid om te vormen. Om toekomstige imagoschade te voorkomen kan een bedrijf er dan voor kiezen als gedragscode minimale eisen voor milieu- en mensenrechtenbeleid te formuleren. Een gedragscode is dan echter een uitvloeisel van het continuïteit- en winststreven, en wederom geen onbaatzuchtig handelen.

Keurmerken

Dreiging van imagoschade of een consumentenstaking kan bedrijven dus wel degelijk bewegen het beleid bij te sturen naar wat maatschappelijk gewenst wordt geacht. Probleem is vaak alleen dat consumenten geen beeld hebben of willen hebben van hoe een product wordt gefabriceerd. De verontwaardiging van de consument wordt dan alleen opgewekt bij die gevallen die toevallig breed in de publiciteit komen (vergelijk de reactie op de Brent Spar met de reactie op de beschuldigingen van kinderarbeid bij Nike). Op zijn minst dreigt hierdoor enige willekeur te ontstaan, waar bovendien bedrijven die minder direct met de consument te maken hebben buiten schot dreigen te blijven (o.a. toeleveranciers).

Een onafhankelijk keurmerk kan hier uitkomst bieden. Op deze manier kunnen op grond van vaste, voor elke beoordeling gelijke en onafhankelijk bepaalde richtlijnen het productieproces van producten worden beoordeeld, inclusief de productie bij toeleveranciers.

Voor de consument levert dit duidelijkheid op. Hij of zij kan zien dat het product aan zekere eisen op het gebied van bijvoorbeeld milieu en mensenrechten voldoet, zonder dat hij hoeft af te gaan op de door hem niet te controleren beloften van de producent en de toevallig in de publiciteit breed uitgemeten gevallen.

Ook voor bedrijven heeft het behalen van een dergelijk keurmerk voordelen. Het behalen van het keurmerk kan worden gebruikt als marketinginstrument, zonder dat de kosten gemaakt hoeven te worden om de consument van de waarheid van de claims te overtuigen. De campagne kan immers steunen op de opgebouwde geloofwaardigheid van het keurmerk.

Rol van de politiek

De verantwoordelijkheid van de politiek op dit vlak is slechts de handhaving van geldende wet- en regelgeving, en het waarnodig aanscherpen hiervan. Politieke

organisaties die bedrijven, die voldoen aan wet- en regelgeving, aanspreken op hun ethisch gedrag zouden allereerst eens bij zich zelf moeten kijken of zij hun verantwoordelijkheid tot het maken van adequate wet- en regelgeving niet afwentelen op deze bedrijven. Gedragscodes, die door politiek en justitie niet afdwingbaar zijn en bovendien een grote mate van willekeur bezitten, mogen immers niet de plaats innemen van adequaat politiek beleid.

Probleem is uiteraard dat gedragingen van bedrijven steeds vaker plaatsvinden buiten de landsgrenzen, waar de wetgevende macht van de politiek geen invloed heeft. Stimuleren of afdwingen van gedragscodes door de politiek is echter onzinnig, daar handhaving en controle in het buitenland vanuit de politiek in Nederland onmogelijk zijn. De politiek zou zich dienen te beperken tot wat ze wel kan doen, namelijk het aanwenden van diplomatieke inspanningen naar landen die door inadequate wetgeving toestaan dat in hun land minimale eisen van milieu en mensenrechten worden overschreden. Ook hulp bij het opzetten van onafhankelijke keurmerken zou een goed middel van de overheid kunnen zijn. Door (opstart)subsidies voor onafhankelijke keurmerkorganisaties of door producten die een keurmerk hebben behaald in een lager tarief van een in te voeren ecotax te laten vallen. Hierdoor stimuleert de overheid een betere voorlichting aan de consument over het ethisch gehalte van de productie. Bovendien helpt de overheid zo te bewerkstelligen dat meer dan nu het geval is ethisch bedrijfshandelen voor bedrijven in het eigen winst- en continuïteitsbelang is.

Conclusie

Het opkomend consumentenbewustzijn op het gebied van mensenrechten en milieu hebben ertoe geleid dat bedrijven uit noodzaak eisen op dit gebied hebben vastgelegd in gedragscodes. Het nut van deze codes voor de consument zelf is echter twijfelachtig, daar deze codes ondoorzichtig en niet afdwingbaar zijn. Een onafhankelijk keurmerk lijkt een beter middel voor de consument om een keuze op grond van een ethisch verantwoorde productie mogelijk te maken.

Het afdwingen van gedragscodes door de politiek is weinig zinnig. De verantwoordelijkheid van de politiek is de totstandkoming van een adequaat stelsel van wet- en regelgeving, en eventueel het stimuleren van onafhankelijke keurmerken. Het zou een slechte zaak zijn als de politiek door een beroep op gedragscodes deze verantwoordelijkheid naar de bedrijven zou afschuiven.

De auteurs zijn lid van de projectgroep Gedragscodes voor Bedrijven. Dit artikel geeft echter niet noodzakelijkerwijs de mening van deze projectgroep weer, maar is in de eerste plaats bedoeld als aanzet tot discussie.

¹ Unilever, 'Unilever Gedragscode'

² Procter&Gamble, 'Environment and Social Responsibility'

³ British Petroleum, 'HSE Facts: Health, Safety and Education'

⁴ British Petroleum, 'In the community'

⁵ Friedman, M., 'The Social Responsibility of Business Is to Increase Its Profits', uit: 'Business ethics', Friedman, M., p. 73-79

Bloeden voor de publieke omroep

Van tijd tot tijd zie je op tv van die spotjes van de Dienst Omroepbijdragen. Schattige, vrolijke oogbolletjes springen joelend op de bank voor de televisie en zappen dat het een lieve lust is. Maar ineens: Ding Dong! Daar is de controleur van de Dienst Omroepbijdragen. Oh-oh, geen omroepbijdrage betaald. Nou, dan ben je er mooi bij, lief oogbolletje of niet.

**Christiaan
Bonebakker**

Een paar jaar geleden vond ik dit al een heel verontrustend spotje. Ik zat op mijn Utrechtse studentenkamer naar mijn tweedehands tv te kijken, gewoon via de ouderwetse antenne, want de kabelansluiting was kapot. Ik betaalde geen omroepbijdrage, terwijl ik wist dat mijn huisbaas dat ook niet deed; althans niet voor deze woning. Toen ik de kamer betrok, had hij mij gezegd dat ik me over de omroepbijdrage geen zorgen hoefde te maken. Toch maakte ik me ongerust. Ik wist dat ik fout zat. Formeel natuurlijk, maar zeker ook moreel. Via mijn antenne kon ik immers uitsluitend de Nederlandse publieke omroepen ontvangen, en daar is die omroepbijdrage nu juist voor bedoeld.

Op een ochtend stond de controleur van de gevreesde Dienst inderdaad voor de deur. Een echte verrassing kon het onmogelijk zijn, want die beste man - type kleerkast - loopt natuurlijk alle adressen langs die geen omroepbijdrage betalen. Dikke kans dat daar een tv staat. Ik kon het niet ontkennen, maar kon wel proberen me onder de zwartkijkersboete uit te manoeuvreren. Ik zei, dat ik niet bij de gemeente Utrecht ingeschreven stond en hier formeel dus niet woonde. De controleur, wel eng maar niet zo slim, wist hier zo gauw geen weerwoord op. Hij vond mij een lastig geval en gaf me dus geen boete. Maar één ding wist hij zeker: ik moest wél betalen! Hij gaf me een formulier waarmee ik me bij zijn Dienst als nieuwe betaler kon aanmelden. (Gelukkig was mijn huisbaas zo gek om de bijdrage te voldoen - hij had immers gezegd dat ik me nergens zorgen over hoefde te maken.)

Inmiddels woon ik op mezelf. Je begrijpt dat ik niet meer zwart durf te kijken, maar blij met de omroepbijdrage ben ik nog steeds niet. Het lukt me aardig de angst voor de halfjaarlijkse acceptgiro uit mijn dagelijkse leven te bannen, maar eens in de zes maanden ben ik het bokje. Afgelopen week was het weer zover.

Ik open mijn brievenbus en de schrik slaat me genadeloos om het hart. Daar ligt die angstaanjagende envelop met dat verschrikkelijke logo van de Dienst: een priemend oog dat me herinnert aan die lekker zappende oogbolletjes met wie het zo slecht afliep. Omdat het niet de eerste keer is, dat me dit overkomt, weet ik onmiddellijk wel patroon van emotionele stadia ik weer zal doormaken.

Bevangen door de schrik en met de bijbehorende hartkloppingen loop ik de trap op. Mijn trillende vingers proberen de papieren indringer open te rijten. Aanvankelijk lukt dat niet, maar als ik de bovenste treden van de trap nader, heb ik 'm klein gekregen: de envelop is open. Het is een schijnoverwinning, want nu ben ik overgeleverd aan het slechte nieuws dat mij vanuit de envelop overvalt. Op de galerij durf ik, gesterkt door mijn inmiddels

toegenomen zelfvertrouwen, de acceptgiro onder ogen te zien. De angst heeft plaatsgemaakt voor vechtlust. Zeg maar gerust agressie. Snuivend lees ik het bedrag op de acceptgiro: achtennegentig gulden! Voor een half jaar! Nu komt het beest in mij los. 'Achtennegentig gulden om zes maanden naar die drie klotenzenders te mogen kijken!', bries ik tegen mijzelf. Het is een schande! Ik heb dertig zenders op mijn tv'tje zitten - waar ik zelden naar kijk - en daarvoor betaal ik al trouw vijftien gulden per maand (dus negentig gulden per half jaar) aan de Remu. Als ik al naar de publieke omroep kijk, kijk ik meestal naar programma's die de commerciële net zo goed kunnen maken: nieuws, humor en sport. Kunst? Minderheidsprogramma's? Experimentele shit? Daar besteed ik mijn kostbare tijd toch niet aan! En wél die achtennegentig piek betalen! Het is dat ik mijn interne volumeknop zo goed weet te beheersen, anders zouden alle ruiten langs de galerij sneuvelen door mijn temperament.

Nog voordat ik mijn voordeur heb bereikt, heb ik de oplossing alweer bedacht. Laat alle programma's waar geld mee te verdienen valt over aan RTL 4 tot en met 8. Schuif ook alle adverteerders door naar Luxemburg. Laat de commerciële patzers in ruil daarvoor een bescheiden financiële bijdrage leveren aan die ene overgebleven publieke zender. Naar deze zender verbannen we dan al die programma's die niemand wil maken en waar niemand naar wil kijken, en dat kost ons dan niks.

Het is zo eenvoudig, en dus politiek onhaalbaar. Compromis dan: maak van de omroepbijdrage een gewone belasting, en gooi die op één hoop met alle andere belastingen. Bijna iedereen heeft immers een tv, en blinden krijgen een aftrekpost. Dan hoef ik die verschrikkelijke enveloppen tenminste niet meer in mijn maagdelijke brievenbus te ontvangen. Maar ook dit gebed wordt niet verhoord.

En dus moet ik bloeden. Ik moet mijn persoonlijke handtekening op die duivelse acceptgiro zetten, alvorens weer een half jaar in relatievzorgeloosheid te kunnen leven. Om het leed zo beperkt mogelijk te houden, besluit ik het meteen te doen. Snel een handtekening, acceptgiro in een gratis giro-envelop, enveloppe op de post. Weg ermee!

VACATURE

De Jonge Democraten zoeken een algemeen secretaris. Ben jij enthousiast en wil je relevante bestuurservaring opdoen binnen een zo professioneel mogelijk werkend bestuur? Neem dan zo snel mogelijk contact op met Joost Boermans, zijn telefoonnummers staan achter in deze DEMO. De JD zal je zeer dankbaar zijn.

Programma-Begeleiders Eigen Wijs Dagen

Per 1 januari 1997 is de Stichting Politieke Jongeren Projecten (PJP) gaan draaien met een vernieuwde vorm van het project dat voorheen "Wegwijs op het Gemeentehuis" heette. Dat project is omgedoopt in "Eigen Wijs". Bij dit project krijgen jongeren de gelegenheid om zelf actief aan lokale politiek te doen. Ze verplaatsen zich op zo'n Eigen Wijs dag in de rol van gemeenteraadslid.

Voor de uitvoering van dit project is de PJP op zoek naar leden van de politieke jongerenorganisaties die een dag een groepje jongeren op een gemeentehuis willen begeleiden. Een unieke kans om jouw enthousiasme voor de politiek over te brengen op jongeren, die tenslotte de politici van de toekomst zullen worden! Voor elke begeleider zal per dag een vergoeding van f75,- plus een vergoeding van eventuele reiskosten beschikbaar zijn.

Op 17 januari 1998 wordt er een training gehouden voor programmabegeleiders. Deze zal gegeven worden door deskundige trainers van het PJP. Deze training zal duren van vrijdagavond tot zaterdagmiddag. De exacte tijd en plaats worden later nog bekend gemaakt.

Ben je nog niet bekend met het fenomeen Politieke Jongeren Projecten, maar heb je wel enige affiniteit met jongeren, meld je dan aan voor deze training! Ook als je in het verleden al Wegwijs-projecten hebt begeleid is de training zeer de moeite waard om alle ins en outs van de nieuwe opzet te vernemen.

Voor nadere informatie en om je aan te melden voor de training kun je de PJP bellen (070-3600057) of faxen (070-3644934) of een briefje sturen naar de PJP.

Michel Jager
Secretaris Eigenwijs PJP

PJP
Postbus 253
3500 AG Utrecht.

Verkiezingskrant PJP

1998 belooft, met de de gemeenteraads- en tweede kamerverkiezingen in het vooruitzicht, in politiek opzicht een interessant jaar te worden. De politieke jongerenorganisaties zullen de komende maanden, veelal afzonderlijk van elkaar, op hun eigen kritische wijze campagne gaan voeren voor hun moederpartij.

De stichting politieke jongeren projecten, een samenwerkingsverband van de zeven politieke jongerenorganisaties CDJA, DWARS, GPJC, JOVD, JD en RPF-J, wil in het kader van haar doelstelling een gezamenlijke verkiezingskrant uitbrengen voor en door jongeren. Het doel van deze verkiezingskrant is in eerste instantie jongeren op de hoogte te stellen van de komende tweede kamerverkiezingen. Tevens om hen inzicht te verschaffen in de standpunten van de politieke partijen en jongerenorganisaties. Ten derde om hen te informeren over wat de politiek voor jongeren kan betekenen en wat jongeren voor de politiek kunnen betekenen. Momenteel zijn de voorzitter van de PJP, Jeroen de Veth en de secretaris van de PJP, Olaf Penne (beiden JOVD) druk doende om bedrijven en instellingen te benaderen om advertenties te zetten in deze verkiezingskrant. De taak van mij, Saskia Stoffelsen (JD), is om een redactie samen te stellen die deze verkiezingskrant nadere inhoud en vorm zal geven.

Heb je affiniteit met jongeren, enige schrijverij, vind je het boeiend om samen te werken met leden van andere pjo's, heb je eenmaal of tweemaal in de maand een avond tijd om te vergaderen, laat mij dit dan zo spoedig mogelijk weten. Dan zul je een uitnodiging ontvangen voor de eerstvolgende bijeenkomst van de redactie van de verkiezingskrant van de PJP.

Saskia Stoffelsen
Uilenstede 51-3303
1183 AB Amstelveen
020-4536390

JOPLA ZOEKT ENTHOUSIASTE JONGEREN VOOR BESTUURSFUNCTIES

Heb je een lichamelijke handicap en/of een chronische ziekte? Ben je tussen de 12 en 30 jaar? Dan zijn we op zoek naar JOU! Jopla is namelijk dringend op zoek naar enthousiaste jongeren voor diverse functies binnen het bestuur. Jopla is een landelijk platform van jongeren met een lichamelijke handicap en/of chronische ziekte tussen de 12 en 30 jaar. Jopla komt op voor de belangen van deze jongeren. Zij streeft naar een gelijkwaardige positie in de maatschappij ten opzichte van niet-gehandicapte jongeren.

Jopla brengt onderwerpen die jongeren met een handicap en/of chronische ziekte bezighouden onder de aandacht. Je kunt daarbij denken aan onderwerpen als arbeid, onderwijs, voorzieningen, toegankelijkheid en discriminatie.

Het bestuur heeft als taak het ontwikkelen van het beleid voor de belangenbehartiging van jongeren met een lichamelijke handicap en/of chronische ziekte. Bovendien geeft het bestuur leiding aan de organisatie en het bureau. Het bestuur vormt het gezicht naar buiten.

Om te komen tot een nieuw bestuur is het huidige bestuur op zoek naar kandidaten die: tussen de 18 en 30 jaar zijn; minimaal een dag in de week beschikbaar zijn voor een periode van 2 jaar; inzicht /affiniteit hebben in de positie van jongeren met een handicap; beschikken over een goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid.

Lijkt het je leuk om in een prettige sfeer ervaring op te doen in een interessante en veelzijdige functie als bestuurslid, vraag dan een informatiepakket aan. Je kunt dit schriftelijk doen bij Jopla, postbus 169, 3500 AD Utrecht, of telefonisch op telefoonnummer 030-2970033. Mocht je meer willen weten dan kun je uiteraard ook contact opnemen met bovenstaand telefoonnummer.

Mocht je ten gevolge van je handicap voorzieningen nodig hebben, dan zal Jopla deze, waar mogelijk, treffen. Onkosten die je maakt worden vergoed zoals vermeld in de declaratierichtlijnen.

Petra Kilwinger
Coördinator Jopla

Werkgroep Internationale Betrekkingen

Het lijkt mij leuk om de werkgroep Internationale Betrekkingen opnieuw op te starten. Het is daarbij belangrijk dat deze werkgroep duidelijk zijn eigen insteek heeft en niet andere werkgroepen zoals Europa en Milieu in de wielen rijdt. Internationale Betrekkingen zal zich dan ook met name moeten richten op de diplomatieke aspecten van internationale problemen.

Een mogelijk onderwerp voor de komende maanden zou kunnen zijn: "de mondiale problematiek van het broeikas-effect". Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de volgende vragen:

Wat is het broeikas-effect nou eigenlijk?

Welke belangrijke politieke lobby's vinden er momenteel plaats in de wereld omtrent de broeikasproblematiek (economische belangen, milieubelangen, etc.)?

Hoe kan men door middel van goede internationale betrekkingen de verschillen tussen de rijke en arme landen overwinnen? Natuurlijk is dit een van de mogelijke onderwerpen en het lijkt me dan ook een goed idee om voor de eerste bijeenkomst een soort brain-storm sessie te houden om meer vragen en eventueel leukere ideeën boven water te krijgen. Als je geïnteresseerd bent, kan je me bellen op onderstaande nummers of e-mailen.

Robin Smit
030-2881094 (prive)
033-4682787 (werk)
robin.smit@mi.dhv.nl

Een vraag van Socrates

Half wakker, het is 's ochtends vroeg. Wie dan droomt, houdt zich bezig met ernstige zaken, tenminste, zo ervaar je het vaak. Een droom die ik laatst had, neem ik echter nog steeds serieus. Ik heb namelijk gesproken met Socrates, die oude Griekse filosoof die net zo lang doorvraagt totdat hij de ander het tegenovergestelde laat beweren van wat die eerst zei. En hij heeft mij ook zover gekregen, nadat hij vroeg: "Wat maakt politiek de moeite waard?"

Albert-Jan Abma

"Natuurlijk weet ik wat politiek de moeite waard maakt," begon ik vol overtuiging mijn antwoord. "Kijk naar een land als Nederland en zie hoeveel mensen er zijn. Iedere inwoner heeft een eigen mening, eigen belangen. Toch hebben de mensen daar elkaar zo nu en dan nodig, of hebben juist last van elkaar. In deze gevallen moet er bemiddeld worden en naar praktische oplossingen gezocht worden. De politiek houdt zich daar mee bezig.

Socrates scheen niet onder de indruk: "Hoe doen ze dat dan?"

"Door representatieve democratie", zei ik. Verschillende politieke partijen presenteren een verkiezingsprogramma waarin ze hun ideeën ontvouwen over hoe zij maatschappelijke vraagstukken van plan zijn op te lossen. De burgers kunnen vervolgens hun stem uitbrengen op het programma dat hun voorkeur heeft en hebben daarmee hun macht om mee te beslissen overgedragen aan een ander. De volksvertegenwoordigers representeren dan het verkiezingsprogramma waar de kiezer zich het beste in kan vinden."

"En werkt dat?"

"In Nederland zijn veel verschillende partijen met elk een eigen ideologie. Grof gezegd hebben we sociaal-democraten, christen-democraten en liberalen. De sociaal-democraten leggen de nadruk op..."

"Stop", riep Socrates terwijl hij een afwerend gebaar met zijn hand maakte. "Dat zal wel, maar ik vertrouw dat 'grof gezegd' niet."

De achterdocht van Socrates dwong mij om de kenmerkende verschillen tussen de grote partijen uit te leggen. Maar dat viel niet mee. De PvdA hoort op te komen voor de rechten van de arbeider, maar in de Trouw van 9 oktober las ik het volgende citaat van Kok: "De werknemer zal zijn of haar eigen verantwoordelijkheid moeten nemen om eigen duurzame inzetbaarheid veilig te stellen. Wie daaraan niet denkt, mist de boot." Geen partij die het voor hem opneemt, de werknemer moet zichzelf maar redden. Dat klinkt eerder liberaal dan sociaal-democratisch.

Wat kenmerkt het CDA dan, de enige grote christen-democratische partij in Nederland? Zij zou zich in de politiek vooral moeten laten leiden door de bijbel,

maar daarmee is iets raars aan de hand. In het maatschappelijk debat blijkt het niet het CDA te zijn dat haar christelijke overtuiging naar buiten brengt, maar de kerk. Bisschoppen en kardinalen herkennen zich niet in het paarse beleid waarmee hun politieke partij zich lijkt te identificeren. Omdat waarschijnlijk niet de kerk is veranderd, maar het CDA, kan gesteld worden dat de christen-democratie verruild is voor een neo-liberalisme. En hoe zit het met het democratisch karakter van het sociaal-liberale D66? Slecht, want met het aannemen van de M.U.B. -wet is gebleken dat deze partij zijn democratische idealen ondergeschikt heeft gemaakt aan het streven naar efficiëntie. Het is de vraag of D66 nog de juiste naam is, voor een partij die het liberale gedachtengoed boven de idealen van een democratie stelt. Kijkend naar deze drie grote partijen weet ik niet wat ik Socrates nu moet antwoorden. Grof gezegd mogen er dan wel vier verschillende partijen zijn, maar bij nader inzien blijken PvdA, CDA, D66 en de VVD in grote lijnen allemaal dezelfde neo-liberale denkwijze te bezitten.

"Zijn er geen verschillen?", vroeg Socrates toen hij wel heel lang op antwoord moest wachten.

"Nee. Als ik eerlijk ben denk ik van niet. Iedere grote partij denkt neo-liberaal."

"Dan moet dat een aantrekkelijke politieke filosofie zijn."

"Er zitten inderdaad voordelen aan het neo-liberalisme. Vrijheid voor het individu staat hoog in het vaandel. Burgers moeten zo min mogelijk belemmerd worden bij het ontwikkelen van initiatieven. Vrije marktwerking lijkt de beste garantie te zijn voor economische groei, wat betekent dat we als land er in welvaart op vooruit gaan. Maar het neo-liberalisme stelt ook dat dit verdiende geld weer verdeeld moet worden, zodat iedereen een fatsoenlijk bestaan heeft. Het is dus een goede mix tussen vrijheid en bemoeienis."

Zoals een wijsgeer betaamt, plaatste Socrates twijfels bij deze lofrede: "De ervaring leert dat aan alle goede dingen ook nadelen kleven."

Na diep nadenken schoot mij iets te binnen. Ik hoorde nog iemand zeggen: welvaart en welzijn zijn niet hetzelfde. Waarschijnlijk kan ik dit toepassen op Socrates' vraag.

"Wanneer de samenleving alleen zou streven naar maximale welvaart, dan denk ik dat het neo-liberalisme een goed uitgangspunt is. Maar kijk eens naar het huidige kabinet in Nederland: de neo-liberale politiek slaagt er niet in de negatieve gevolgen van individualisering tegen te gaan, de werkstress terug te dringen of een succesvol milieubeleid te ontwikkelen. Of om met de woorden van Paul Rosenmöller te spreken: als cijfers mensen worden, komt paars in de problemen.

"Ik denk dat neo-liberale politiek in beginsel uitgaat van de volgende relatie: als de welvaart stijgt, neemt het maatschappelijk welzijn ook toe. Dit valt echter te betwijfelen. Ik ken namelijk nog zo'n relatie die veel aangehangen wordt: als de welvaart toeneemt, kunnen er

meer milieu-investeringen plaats vinden en wordt het milieu schoner. Het milieubeleid van het huidige kabinet heeft echter op veel punten gefaald, terwijl de economische groei goed is geweest.

“Nu terug naar individueel welzijn. Het neo-liberale uitgangspunt van eigen verantwoordelijkheid nemen, staat aan de wieg van een proces van individualisering dat nogal wat onwenselijke neveneffecten heeft. Een grote groep mensen die niet goed mee kan komen in de huidige maatschappij: de sociaal zwakkeren, alleenstaande ouders en bejaarden, worden daardoor meer en meer op zichzelf geworpen. Eenzaamheid, onzekerheid, ontevredenheid en een gevoel van leegheid komen steeds meer voor.

“En voor hen die wel mee kunnen komen in de neo-liberale samenleving betekent eigen verantwoordelijkheid nemen ook niet alleen maar goeds. De toegenomen werkdruk die het resultaat is van het steeds meer jezelf moeten bewijzen als gevolg van eigen verantwoordelijkheid, leidt tot stress op het werk, overspannenheid en veel andere ziektebeelden. Ook het aantal echtbreken neemt toe, want wie last heeft van stress, kan dit in de privé sfeer maar moeilijk verbergen. De gevolgen van overwerken zijn van hetzelfde laken een pak.

“Begrijp ik het goed dat neo-liberalisme zo ideaal nog niet is?”

“Er zitten voordelen aan, maar de nadelen mogen niet vergeten worden.”

Socrates knikte en kwam met een nieuwe vraag: “Er zit een tegenstrijdigheid in jouw hele verhaal. Eerst vertel je mij dat ieder mens eigen ideeën en belangen heeft. Vervolgens zeg je dat er meerdere politieke partijen zijn die verschillende verkiezingsprogramma’s aanbieden. De kiezer kan dan een programma kiezen dat bij hem of haar past. Maar nu blijkt dat alle politieke partijen in grote lijnen hetzelfde programma hebben, ondanks dat hun politieke filosofie volgens jou ook grote nadelen kent. Het lijkt mij logisch dat er dan een grote partij is die een verkiezingsprogramma aanbiedt dat niet uitgaat van het neo-liberale denken, om vervolgens de nadelen van de huidige dominante stroming het hoofd te bieden. Toch is er volgens jou niet zo’n partij. Dus ben ik geneigd te denken dat er iets in jouw verhaal niet klopt.”

“Dat zou best kunnen. Ten eerste is het mogelijk dat mijn aanname dat alle mensen zo verschillend zijn, onjuist is. Toch wil ik hier niet snel aan twijfelen. De ene persoon houdt van blues, de ander van klassieke muziek, de één vindt sport belangrijk, de ander kunst. Er zijn mensen die van de natuur houden en mensen die natuur alleen zien als een vorm van kapitaal waarmee geld verdient kan worden. En de belangen van werkgevers en werknemers zijn zo totaal verschillend... Nee, deze aanname zal ik niet betwijfelen.”

“En ten tweede?”, vroeg Socrates opvallend nieuwsgierig.

“Er moet”, begon ik aarzelend. “Een mechanisme in de maatschappij zitten, waardoor de grote partijen in een bepaalde richting geduwd worden.” Afwachting keek ik naar de reactie van Socrates. Op zijn gezicht verscheen een glimlach die verried dat dit het punt in de discussie was, waar hij wilde zijn. Plotseling dacht ik terug aan zijn eerste vraag: Wat maakt politiek de moeite waard? Een positief antwoord op deze vraag leek nu onmogelijk. Politiek bedrijven betekent zelf creatieve ideeën aandragen

voor problemen in de samenleving, maar wat kan daar van terecht komen wanneer er een mechanisme is dat deze creativiteit niet belooft? Politiek is dan frustrerend en allerminst de moeite waard.

Geduldig bleef Socrates wachten op een vervolg.

“Het mechanisme heeft denk ik te maken met de strategie om kiezers te winnen. Wanneer een partij een verkiezingsprogramma schrijft, dan moet dat een grote groep kiezers aanspreken. Voor hen gaan ze na de verkiezingen het programma proberen uit te voeren. Om hier succes mee te hebben, is het van belang dat de partij zoveel mogelijk zetels in het parlement heeft. Daarom zouden bij de verkiezingen eigenlijk meer stemmen moeten zijn binnengehaald. Om echter meer stemmen te krijgen, had het programma anders moeten zijn. Het moet een breder publiek aanspreken, dus het wordt wat saaier. Tot zover geen probleem, want in de politiek moeten compromissen gesloten worden.

“De bedoeling van representatieve democratie komt echter in gevaar, wanneer partijen een groter aantal stemmen willen verwerven door programmapunten van andere partijen over te nemen. Het doel hierachter is kiezers bij andere partijen weg te halen, maar er hangt een prijskaartje aan. Je eigen programma gaat lijken op dat van de andere partij. Of met andere woorden: er wordt een politiek compromis gesloten vóórdat de verkiezingen zijn geweest. En dit heeft hele vergaande gevolgen: de kiezer wordt namelijk buitenspel gezet.

“Dit is nu duidelijk te zien bij de PvdA. Haar partijleider, Kok, probeert stemmen voor zich te winnen door programmapunten of onderdelen daarvan van de VVD over te nemen. Hiervoor gaat hij net zover, totdat hij genoeg stemmen heeft om premier te worden. Het gevolg is dan dat de sociaal-democraten zich niet meer met de PvdA kunnen identificeren en zich door de politiek verlaten voelen.

“Is zo’n mechanisme een halt toe te roepen?”

“Ik denk het wel. Het mechanisme is namelijk niet ongrijpbaar, maar zit ingebakken in de politieke strategie die partijen voeren. De partijen kun je het moeilijk kwalijk nemen, tenminste, zolang zij zich maar houden aan de politieke spelregels. Maar de spelregels, of beter gezegd, de wetgeving waarin ons politiek stelsel is vastgelegd, is aan een grondige wijziging toe.

Socrates knikte wat en gaf de enige vraag die je van hem kon verwachten: “Hoe?”

“Ja, dat is de grote vraag, maar voor dit moment laat ik mij niet verleiden hier verder op in te gaan. Eerst wil ik hier nog een nachtje over dromen, maar ik kom er zeker op terug”.

** Politieke vernieuwing, het onderwerp van het artikel van Albert-Jan, staat centraal in een politieke commissie in Groningen. Deze groep JD’ers komt maandelijks bij elkaar en houdt zich bezig met de politieke theorie van Prof. Ankersmit. Op het najaarscongres willen zij een resolutie over politieke vernieuwing presenteren. Wie belangstelling heeft voor de commissie kan bellen met Albert-Jan Abma (050-5718742). Iedereen is welkom.

Landelijk Bestuur

Voorzitter

Joost Boermans, 035-6980923
mob: 06-51558467
Bestuurslid Politieke Zaken
Boris van der Ham, 070-3222025
buzz: 06-65264007
Algemeen secretaris
Vacant
Penningmeester
Heino Blanckaert, 030-2581171
buzz: 06-59701984
h.blanckaert@wxs.nl
Bestuurslid Organisatie,
Scholing en Vorming
Sjoerd Reijn Kloosterhuis, 030-2733697
buzz: 06-65263534
Bestuurslid Internationale Zaken
Rogier van Rooij, 020-6407549
buzz: 06-60445858
r.vrooy@dds.nl
Bestuurslid Ledenwerving,
Opvang, Pers en Promotie
Henk van Lingen, 030-2510315
lingen@evident.nl

Werkgroepen

Culturele Verscheidenheid
Nelleke Jansz, 010-4225408
Ethiek
Gerard Janssen, 030-2897500
Economie
Christian Hiddink, 010-4431688
Europa
Gerrit-Wim Gerritsen, 053-4357869
Gelderland (lokaal)
Maarten Corvers, 024-3554498
Mensenrechten
Marion van Geest (int.), 070-4273506
Ido van der Meulen, 030-2714506
Midden-Oosten
Cor Sandburg, 020-6825212
Floor Nuiten, 020-6934752
Milieu
René Cornelissen, 053-4359380
Vrede & veiligheid
Gerrit-Wim Gerritsen, 053-4357869

Trainers

Andor Admiraal, 0229-246734
andor@dds.nl
John Bolte, 030-2340030
john@duttak0.tn.tudelft.nl
Annemiek de Haan, 030-2511643
A.W.deHaan@stud.fsw.ruu.nl
Sanne van Kamp, 020-6423916
Remko van Oijen, 070-3604519
Henriette de Rooij, 030-2886552
H.T.deRooij@stud.let.ruu.nl
Ageeth Telleman, 020-6192618

Agenda

8 Maart
Vergadering Landelijk Bestuur (LBV)
10-12 Maart
Seminar on infrastructure, Rotterdam.
13-14 Maart
Congres Lymec
22 Maart
LBV
24 Maart
PJO-VZ debat, Leiden
31 Maart
JD in aso-show (90 km/h)
3 April
Deadline Demo 15.2
3 April
Deadline moties congres JD
3-5 April
JuLi congres, Main
6 April
LBV
8 April
Nummers twee voor de Tweede Kamer debat, JD-Rotterdam
16 April
PJO-VZ Debat, Groningen
19 April
LBV
20 April - 1 Mei
Europees vliegend circus ter promotie van het verdrag van

Amsterdam te Denemarken.
24 April
LBV
25-26 April
Congres Jonge Democraten
26 April
Vouwen en posten Demo 15.2
2 Mei
Demo in de bus
6 Mei
Verkiezingen Tweede Kamer
5 Juni
Deadline Demo 15.3
12 Juni
ELDR-raadsvergadering in Kopenhagen.
4 Juli
Demo in de bus
31 Juli
Deadline Demo 15.4
29 Augustus
Demo in de bus
25 September
Deadline Demo 15.5
24 Oktober
Demo in de bus
27 November
Deadline Demo 15.6
28 December
Demo in de bus
29 Januari 1999
Deadline Demo 16.1
27 Februari 1999
Demo in de bus

Politiek café

Amsterdam
eerste maandag politiek café met bekende sprekers; derde maandag Vrije discussie, Café P96, Prinsengracht 96, beide aanvang 20.00

Arnhem
vierde dinsdag, 20.00, Grand Café, Korenmarkt 16, Arnhem
Delft
tweede woensdag, 20.00, Café Verderop, Westvest 9

Den Haag
derde dinsdag, 20.00, Café Het Gouden Hooft, naast de Grote Kerk

Eindhoven
Dolle derde donderdag, info bij Peter Slegers (040-2126841)

't Gooi
laatste zondag, 19.30, Café Dudok, Larenseweg 2a, Hilversum

Groningen
laatste dinsdag, 20.00, Café De Roezemoes, Zuiderdiep 15

Leeuwarden
tweede dinsdag, 20.00, Syb's bar, Doelesteeg

Nijmegen
20.00 Café De Zaak, Grotestraat 9

Rotterdam
tweede dinsdag, 20.30, Café Pardoën, in de Oude Haven

Twente
derde maandag, 20.30, Café Het Binnenhof, Walstraat 2, Enschede

Utrecht
eerste dinsdag, 21.00, Café 't Hart Voorstraat 10, (tel. 030-2319718)

Zoetermeer
eerste maandag, 20.00, Queen of Hearts, Stadhuisplein 15

DEMO

Vrijzinnig-democratisch magazine van de Jonge Democraten nummer 1, jaargang 15 verschijnt 6x per jaar (ISSN 0925-4390)

Demo is het onafhankelijk orgaan van de Jonge Democraten. Publicaties in Demo geven niet noodzakelijkerwijs de mening van de redactie of het Landelijk Bestuur weer.

Aanleveren kopij

Alleen bijdragen die op floppy worden aangeleverd met daarbij een afdruk op papier worden behandeld. De kopij dient te zijn bewaard als WordPerfect (5.x,6.x) of MS Word (6.0, 7.0) bestand. De tekst moet onopgemaakt worden aangeleverd. Dat wil zeggen dat de kopij als een "kaal" tekstbestand dient te worden aangeleverd. Dus geen cursiveringen, onderstreepte zinnen, vetgedrukte letters, etcetera. De tekst moet wel voorzien zijn van een boventitel, een titel en streamers. Die laatste zijn de delen van de tekst die in Demo vetgedrukt staan, los van de tekst. Het is erg handig als je je tekst duidelijk in stukken verdeelt. Houdt er rekening mee dat i.v.m. ruimtegebrek je stuk ingekort kan worden. Zorg er dan ook voor dat je tekst duidelijk aangegeven stukken bevat, die in dat geval geschrapt kunnen worden. Dit voorkomt veel frustratie en tijdverlies. Eén Demo-pagina bedraagt ± 750 woorden, exclusief illustraties. Floppies worden alleen geretourneerd als een voldoende gefrankeerde en aan de afzender geadresseerde retourenvelop is meegestuurd en het retouradres op de floppy vermeld staat. De redactie behoudt het recht artikelen in te korten of in het geheel niet te plaatsen. Zonder toestemming van de hoofdredacteur mag niets uit Demo worden overgenomen.

Redactie-adres

Redactie Demo
T.a.v. Meino van Dijk
Haarlemmermeerstraat 89-III
1058 JS Amsterdam

OF

Eén week voor deadline binnen op
Secretariaat JD t.a.v. Demo
Postbus 660
2501 CR Den Haag

Hoofdredacteur

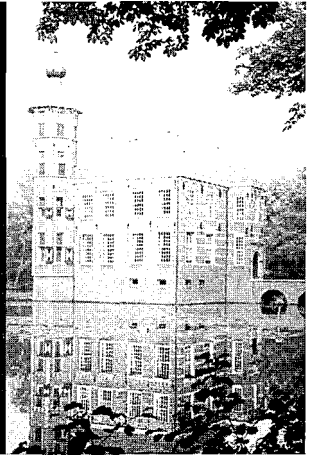
Meino van Dijk
(020-6159424)

Redactie

Jaap Beetstra (tekenaar)
Miranda van den Berg (adj.-hoofdred.)
Bernhard Jongejan (redacteur)
Oele Koornwinder (redacteur)
Marco van der Leij (vormgever)
Louise Müller (redacteur)
Elly van der Munnik (redacteur)
Milko Vernooij (fotograaf)
Marcel Vendrig (vormgever)
Paul van der Weijden (vormgever)

Alle foto's en foto voorkant van Milko Vernooij, tenzij anders vermeld.

Druk: Coene BV, Den Haag

Eigenaar: Jan Gmelich Meijling
Plaats: Breda
Geschatte waarde: Geen, niet te koop.
Zeer Goed
Ligging: Landelijke, zeer welgelegen buitenwijk van Breda. Enigzins geïsoleerd, maar daarvoor goed verdedigbaar. In de vijver kan fijn gespeeld worden. Tromp, de Ruyter en Coen zouden jaloers zijn. **Zeer Goed**
Gevel: Authentiek klassiek, per definitie op kosten van de staat onderhouden. Let op de door Jan des Bouvrie persoonlijk beschilderde luikjes. In de toren kan eventueel een radarinstallatie worden geplaatst. **Zeer Goed**
Inkijkfactor: De goal-keeper houdt nieuwsgierigen op ruime afstand. **Zeer Slecht**
Eindoordeel: Zeer rustiek optrekje waar je na kritiek van parlement en regering rustig kan wegdromen. ****

* matig, ** voldoende, *** goed, **** zeer goed, ***** uitmuntend.

THUIS BIJ OME NUIS!

BILL CLINTON mag dan last hebben van negatieve pers over zijn omgang met stagiaires, **AAD NUIS** heeft dat niet. Hij laat zich graag zien met zijn vier favoriete tijdelijke medewerkers. Van links naar rechts, **Juliette, Merel, Aad, Frieda** en **Nicole.**

Opfrissertje:

PSP
 ontwapenend
 Campagnefoto 1973

WILLEM ALEXANDER GAAT VOOR GOUD

Petite Politique wist de hand te leggen op de foto op grond waarvan **ZIJNE KONINKLIJKE HOOGHEID PRINS WILLEM-ALEXANDER** door IOC-VOORZITTER **JUAN ANTONIO SAMARANCH** is gevraagd om lid te worden van het IOC! **JUAN** was zeer onder de indruk van onze prins zijn kwaliteiten bij het synchroon-skiën, een demonstratie-sport in Nagano. De kwaliteiten van de prins op het sportieve vlak schijnen sinds 1981 alleen nog maar verbeterd te zijn. De prins overweegt nu een van zijn andere sportieve passies, het schapenhoeden, weer ter hand te nemen en zijn invloed aan te wenden om deze traditie op te nemen in het olympisch demonstratie programma in 2000. De prins zal met de koninklijke kudde schapen Nederland op de sportieve wereldkaart zetten als hij in de gelegenheid wordt gesteld een demonstratie te geven van zijn suprematie in deze, edele, tak van sport.

PITSTOP

Parttime coureur **NELSON MANDELA** wilde eens wat anders dan rondscheuren in het Kruger Nationaal Park. Hij was op zoek naar een nieuwe uitdaging. Zijn medewerkers wezen hem op de fameuze rally Paris-Dakar. **NELSON** had direct interesse en startte zijn bolide. Na een lange, avontuurlijke en vermoeiende tocht bereikte hij de grote zandbak die Sahara heet. In de brandende hitte raakte **NELSON** het spoor bijster. 's Nachts zette hij zijn auto stil en sloeg zijn kamp op. De volgende ochtend stond hij nog radeloos om zich heen te kijken toen zijn collega **MOAMAR KHADAFI** op zijn arabische hengst uit de einder tevoorschijn kwam. Na een snelle fotosessie voor de immer met Moamar meereizende pers-karavaan zette **MOAMAR NELSON** op het goede spoor en ging ieder weer zijn eigen weg.

JD HONGARIJE TIMMERT AAN DE WEG TAMÁS DEUTSCH van de Jonge Democraten wil een nieuwe regering. "Deze regering kan de situatie niet aan en moet dus plaats maken voor een nieuwe". Dat is nog eens andere koek! Petite Politique stelt voor om de contacten met deze in het hongaarse parlement vertegenwoordigde partij te intensiveren. Samen sterk moet je maar denken.

Een JD'er

René Cornelissen (28 jaar) uit Enschede

Door Bernhard Jongejan

René Cornelissen (van de PV-zonnecellen) heeft een paar maanden geleden de graad doctor gehaald bij de leerstoel Energie Technologie in Enschede en is sinds kort onder de naam 'Cornelissen Consulting Services' voor zichzelf begonnen. Binnen de JD is René actief als coördinator van de werkgroep Milieu en van de Projectgroep Infrastructuur en Milieu (PIM). Daarnaast is hij Secretaris Politiek van de afdeling Enschede.

"In het laatste jaar van mijn studie Technische Natuurkunde in Groningen ben ik lid geworden van de JD. Echt actief ben ik daar niet geweest, dit pas een paar jaar later geworden. Sinds 1995 ben ik coördinator bij de werkgroep milieu. Wat een grote indruk op me heeft gemaakt, was toen ik gevraagd werd voor het forum van de Nationale Adviesraad onder leiding van de milieuminister Alders. Mijn werk aan de Universiteit Twente in Enschede heeft een sterke link met het milieu. Met mijn onderzoek heb ik me namelijk gericht op het minimaliseren van energiegebruik van systemen en installaties, zoals die er zijn voor aardolie. Hiervoor heb ik een inspannings-indicator bedacht die aangeeft hoeveel (exergie) grond- en brandstoffen er nodig zijn om schadelijke emissies tegen te houden. Een voorbeeld hiervan is de vergelijking van plastic bekertje met een porseleinen kopje. De laatste is twee keer minder schadelijker voor het milieu. Een aantal maanden geleden kon ik geen leuke baan vinden. Met een paar interessante opdrachten ben ik toen voor mezelf begonnen. Wel maak ik daarbij nog gebruik van een werkkamer bij de universiteit.

Als ik politici over mijn vakgebied hoor praten komt er zelden iets zinnigs uit. Politici moeten zich naar mijn idee bezig houden met hoofdlijnen en niet met details. Een goed

voorbeeld is toen minister Wijers zei dat minstens 10% van de energie duurzaam geproduceerd moest gaan worden. Belangrijker is dat op korte en middellange termijn de schadelijke emissies beperkt worden. Op langere termijn moet er gekeken worden hoe duurzame energie geproduceerd kan gaan worden. Duurzame energie is een dure optie en Nederland is in dit geval niet in staat om een keuze te maken. En ook andere landen prutsen maar wat aan. Er wordt in

en koolmonoxide belast zouden worden. Met minder subsidie zou er dan meer resultaat te bereiken zijn. Dit is eigenlijk niet goed voor mezelf om dit te zeggen want het grootste deel van mijn opdrachten wordt met subsidiegeld betaald.

Het beleid van vier à vijf jaar geleden was het bouwen van grootschalige elektriciteitscentrales. De Eemscentrale is hier een goed voorbeeld van, maar is in feite gebouwd in een periode van overcapaciteit. De plannen voor deze centrale zijn tien jaar geleden al gemaakt, maar de politiek was niet in staat om tijdig te reageren. Niemand had de moed om te zeggen van "jongens dit is niet nodig" toen al meer dan tien procent van de totale kosten waren gemaakt. De machtspositie van de samenwerkende energiebedrijven is dan ook gegroeid. Ook is er sprake van vermenging van belangen, omdat de elektriciteitsbedrijven in handen zijn van de provincie en als melkkoe worden gebruikt. Kortom de politiek is niet in staat om hoofdlijnen uit te zetten.

Een paar maanden geleden zijn we vanuit de werkgroep milieu begonnen met de Projectgroep Infrastructuur en Milieu. Het doel van deze projectgroep is het

ontwikkelen van een visie voor Nederland op het gebied van infrastructuur in 2020. Eerst willen we een ideaalbeeld ontwikkelen om vervolgens aan te geven hoe we daar willen komen. Daarna gaan we het toetsen op realiteit. Het ontwikkelen van een visie staat dus centraal."

Nederland geïnvesteerd in zonne-energie, wind-energie en PV-zonnecellen. Burgers betalen ook mee aan deze ontwikkeling. In veel gevallen wordt het onderzoek gesubsidieerd door de staat. Subsidie is echter naar mijn mening een slecht instrument voor de ondersteuning van het energiebeleid. Beter zou het zijn als er meer regelgeving zou komen op het gebied van verhandelbare emissierechten en als de uitstoot van stikstof

mei 1998

DEMO

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

JD
JONGE DEMOCRATEN

Jonge tijgers van D66

Geleuter

Ik experimenteer met de Demo. Dat mag ik, want ik ben hoofdredacteur. Ik doe dingen die mij leuk lijken. Als zoiets niet goed uitpakt, dan draai ik het weer terug. Zo was Demo 15.1 voorzien van een voorpagina zonder tekst. Heb ik niet veel reactie op gehad, maar enkele redactieleden wel. Inmiddels staat er weer tekst op de voorpagina, maar niet veel. Het Demo-logo is verkleind. Ik hoop dat de foto's zo beter tot hun recht komen en dat de Demo er aantrekkelijker uit ziet. Niet alle fratsen die uitgehaald worden met dit blad zijn echter ingegeven door de drang om de mogelijkheden van dit blad uit te testen. De afgelopen keer zijn er beslissingen genomen die verregaande gevolgen hebben voor de vormgeving van het blad. Nu weer. Het interview met Thom de Graaf en Roger van Bortel kwam niet tot volle wasdom. Gevalletje extreme tijdnood. Nu moet ik beslissen. Ik kan nu vier pagina's verwijderen, of ik laat Paul de foto's bij het interview zeer groot maken. Dan is het blad gevuld. Ik kies voor het laatste en met vereende krachten, het is zondagnacht vier uur, persen we iedere vierkante centimeter vol. Dan nog even deze column schrijven en als alles goed gaat ligt tussen vijf en half zes deze Demo bij de drukker op de Lange Beestenmarkt. Wat ik nu aan het doen ben mag helemaal niet. Ik ben aan het klagen! Maar ja, ik moet deze column vol krijgen voordat de Demo echt af is. Volgende keer, heb ik mij plechtig voorgenomen, wordt het niet zo laat en hoef ik ook niet de volgende dag terug. Volgende keer gaat het in een weekend lukken! Dan hoef ik ook niet te klagen bij jullie. Dan kan ik een column schrijven die vrolijk is. Goed ik hou het voor gezien. Ik ga zo lekker naar huis en over twee maanden schrijf ik die vrolijke noot.

MEINO

Deadlines

Demo 15.3 5 juni 1998
Demo 15.4 31 juli 1998
Demo 15.5 25 sept. 1998
Demo 15.6 27 nov. 1998
Demo 16.1 29 jan. 1999
Demo 16.2 26 maart 1999

In deze DEMO

3 Interview met Thom de Graaf en Roger van Bortel

Demo in gesprek met oud-voorzitter van Lymec

12 Nederlanders doen een stapje terug in de evolutie

Wouter Jan Oosten veegt de stad aan

14 Men at work

Euthanasie mag, maar niet op zondag

17 Werkgroep Mensenrechten presenteert.....

Impressie infrastructuur

20 D66 liegt

Machiavelli tipt Els

00	Petite Politique is op reces
8	Jaap Beetstra
8	Column Rene Biesenbeek
13	Onder de Hamer
22	Een JD'er
24	Milko Vermooy

D66 na het paarse kabinet

Wij mikken op de volgende regering

Daar zitten ze tegenover ons, de jonge tijgers van D66, de krullenboys. Thom de Graaf en Roger van Boxtel. Ze zijn beiden in 1977 lid geworden van de partij. "Het ging toentertijd erg slecht met D66," vertelt van Boxtel, "ik was tot die tijd bewust partijloos gebleven, maar ik wilde niet dat de enige leuke club in Den Haag zou verdwijnen." Thom de Graaf ging bij een partij die volgens zijn vader geen lang leven beschoren zou zijn. Het was volgens de Graaf sr., omdat de partij niet een bepaalde zuil in de samenleving vertegenwoordigde, een on-nederlandse beweging. D66 was een vreemde eend in de bijt, en voor de Graaf 's vader meer een jongensclub. Twintig jaar later is deze 'club' met 24 personen vertegenwoordigd in de Tweede Kamer en zijn beide heren geheel opgeladen voor de aankomende verkiezingen. Ondanks de voor D66 negatieve opiniepeilingen blaken ze van zelfvertrouwen. De komende weken zullen ze Nederland laten weten dat de beste keuze op 6 mei een keuze voor D66 is!

Meino van Dijk en Louise Müller
Foto's Milko Vernooy

Het paarse kabinet is lang de droom geweest van D66. Nu dit kabinet haar regeerperiode uitgediend heeft lijkt aan deze droom een slecht einde te komen. Maar ondanks voorspelde verliezen beziet de Graaf de afgelopen periode in positieve zin. "Misschien is paars toch de opmaat voor nieuwe politieke formaties." Misschien verandert er wezenlijk iets aan het politieke krachtenveld in het Haagse. "Je kan daar geen blauwdruk van geven natuurlijk, maar om de zoveel tijd is er een moment dat er zich grote veranderingen in de politieke structuur plaatsvinden." Hij is positief gestemd en ziet net als van Boxtel een goede en voorspoedige toekomst voor D66.

Die toekomst ziet er volgens beiden onder andere zo uit door de manier waarop D66 functioneert en door het

eigenlijke wezen van D66. Volgens van Boxtel is D66 als 'niet-verzuilde' partij veel gemakkelijker in staat te vernieuwen dan de andere politieke partijen. D66 is namelijk geen partij die de belangen behartigt van een specifieke groep in de samenleving. Zij hoeft dus ook geen rekening te houden met de specifieke belangen van deze groepen. Daar staat tegenover dat de partij een zo direct mogelijke relatie met de kiezers nastreeft. "Wij verdedigen geen instituten of instituties, maar kiezers," zegt van Boxtel. De Graaf zegt hierover dat "D66 af wil van die, zeg maar, partitocratie, de partijdemocratie. Wij willen veel meer een democratie van de kiezer." Door deze opstelling weet D66, volgens hen, zeer snel in te spelen op de steeds veranderende eisen van de samenleving. Dat is ook de bron van het verwijt aan deze partij dat

deze zo vaag is. D66 zou geen vaste standpunten hebben en met alle winden meewaaien. Onterecht zo vindt van Boxtel, want D66 is niet vaag maar bereid steeds een afweging te maken, het stelt steeds punten ter discussie los van heilige huisjes. "Het is een houding," vindt hij, en die is niet normloos. Mede door die houding heeft D66 volgens hem een groot sociaal hart heeft, want D66 wil "de sociale goederen op een solidaire manier verdelen, maar ook ruimte bieden waar mensen kansen kunnen pakken en daar ook vrijheid geven. Een hoog vrijheidsgehalte dus, maar wel met zorg voor de zwakkeren."

De Graaf hierover: "D66 is een sociaal-liberale partij." Een partij waaraan twee dingen elementair zijn, namelijk "de wijze waarop wij de democratie willen inrichten" en het feit dat "D66 voortbouwt op het beste van twee ideologieën, het socialisme en het liberalisme." Liberalisme kent echter grenzen aan de vrijheid. Waar die liggen is een bron van blijvende discussie. De Graaf reageert fel als een van de interviewers over zijn idee begint om onder bepaalde voorwaarden mensen die zich schuldig maken aan discriminatie het passieve en actieve stemrecht te ontnemen, een zeer extreme sanctie.

De Graaf zegt dat het niet zo eenvoudig in elkaar steekt als de interviewer stelt. "Het idee is om de rechter de bevoegdheid te geven in bepaalde gevallen het actieve en passieve kiesrecht voor bepaalde tijd in te trekken. Dat kan dan alleen het geval zijn bij mensen die van rassenhaat en discriminatie hun beroep of gewoonte maken." Het recht op passief en actief kiesrecht kan al ingetrokken worden bij majesteitsschennis en als iemand een coup heeft willen plegen. Volgens de Graaf is het wenselijk het kiesrecht te beperken als "iemand aan de wortels van de rechtsstaat zaagt. Structurele vormen van discriminatie

en rassenhaat verhouden zich niet met de rechtsstaat." Het is niet zijn bedoeling via deze weg extreem rechtse partijen als de CD en CP'86 monddood te maken. Die mogen binnen de grenzen van de wet verkondigen wat ze willen.

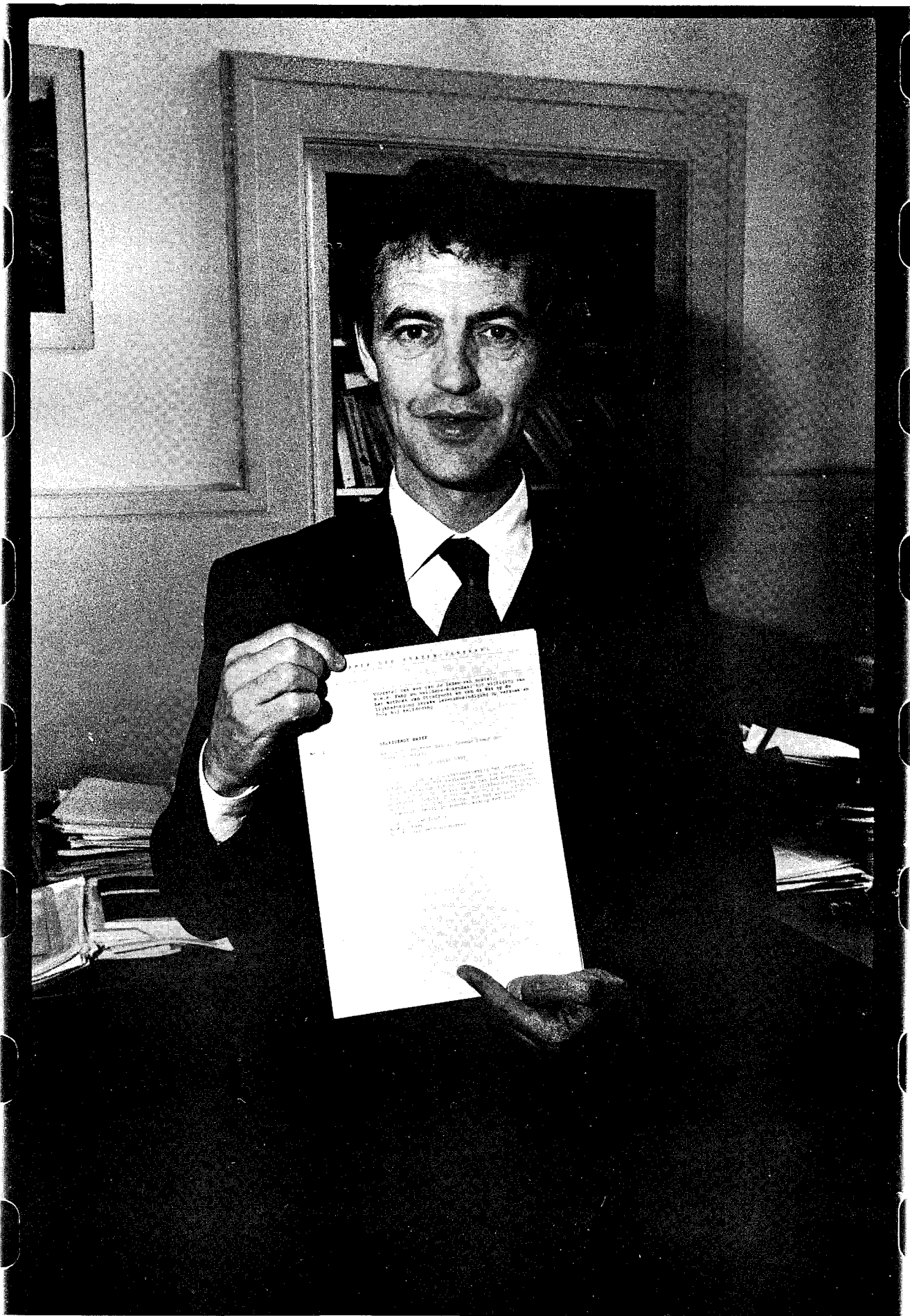
D66 heeft vier jaar geregeerd. D66 zegt de bindende factor binnen het paarse kabinet te zijn geweest. Het heeft de vroeger onverenigbaren verenigd. Dat moet zij bij een eventueel volgend paars kabinet ook weer doen, want zonder D66 "schieten de PvdA en de VVD zo weer terug in hun oude kramp" ten opzichte van elkaar denkt van Boxtel. Maar kan dat dan, Paars II? D66 staat in de peilingen op een enorm verlies.

De Graaf: "Met het electoraat wat wij achter ons hebben staan, normaal zo'n tien procent van de kiezers, kun je heel veel doen. Je kunt daarmee in iedere politieke constellatie deelnemen aan een kabinet." Die tien procent is niet datgene waar D66 automatisch tevreden mee is. De Graaf: "Als je 24 zetels hebt, dan wil je die ook behouden." Maar "D66 is geen partij die recht heeft op 30 zetels of zo, wij zijn geen volkspartij in de traditionele zin van het woord." Hij is reëel en houdt rekening met een verlies, want dat D66 het huidige zetelaantal niet gaat behouden weet D66 al "sinds een jaar

of drie, sinds de Provinciale Staten verkiezingen." Dat heeft een aantal oorzaken. De PvdA haalt veel stemmen weg bij D66, in 1994 bood D66 het alternatief, nu is dat alternatief, het Paarse kabinet, verwezenlijkt. Daarnaast nodigt D66 altijd meer uit om op te stemmen als zij het alternatief is voor de gevestigde macht dan wanneer zij aan de macht is. Verder betaalt D66 de prijs voor haar eigen succes. Dat laatste was niet verwacht door de Graaf.

D66 is geen partij die recht heeft op 30 zetels

D66 is een sociaal-liberale partij

D66 houdt dus rekening met een verlies van zetels, het wordt minder. "Maar met een zetel of 15 kun je heel goed regeren. Misschien met minder ook wel, maar liever niet met minder."

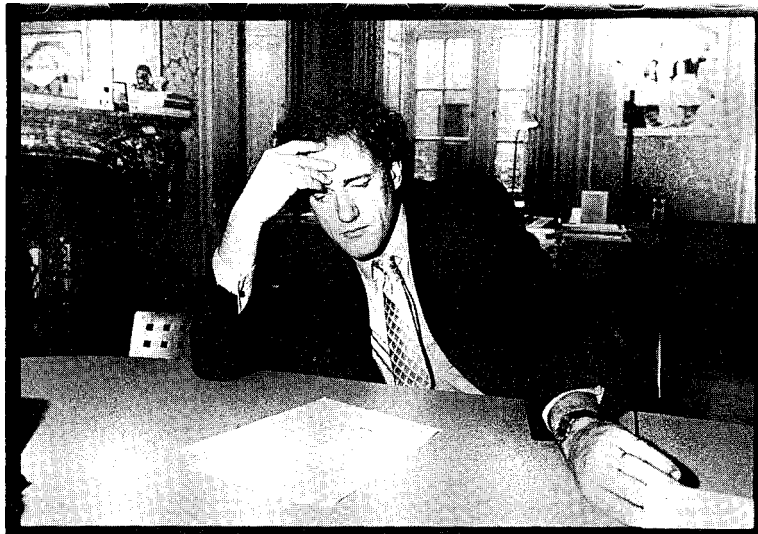
Stel dat D66 zo rond de 15 zetels haalt bij de aankomende verkiezingen, is zij dan niet te klein binnen de door haar gewenste coalitie met VVD en PvdA? Deze schommelen ieder toch rond de veertig zetels?

Volgens de Graaf valt dat allemaal reuze mee. Zelfs al zouden de verhoudingen zo zijn dat er een partij is met veertig tot vijfenvestig zetels en een met zo'n 35. Dan zou D66 met 15 zetels alsnog goed kunnen participeren. Het gaat volgens hem niet zozeer om de absolute grote of verhouding binnen de coalitie. Goed, je krijgt dan niet veel ministers, maar er spelen dan twee belangrijke dingen. "De andere twee partijen willen je graag hebben omdat de coalitie niet werkt zonder jou of ze hebben je nodig voor de meerderheid," als dat het geval is kan je als gevraagde partij eisen stellen. "D66 gaat absoluut niet in een kabinet zitten als er geen serieuze relevante posten in het kabinet inzitten en het regeerakkoord niet een aantal belangrijke herkenbare punten van D66 bevat. Zeker niet als we teruggaan in zetels, dan moet je je

legitimiteit wel verdedigen." Van Boxtel vindt dat in zo'n geval de inhoud van het regeerakkoord het belangrijkste is. "Het aantal ministers, een is te zwak maar 2 of 3 kan, is niet het belangrijkste. Relevant is wat je wil bereiken en dat dat wordt uitgevoerd."

Hierbij gaan van Boxtel en de Graaf er wel steeds van uit dat D66 hoe dan ook nodig is voor een coalitie en gewenst. Denken PvdA en VVD dat ook?

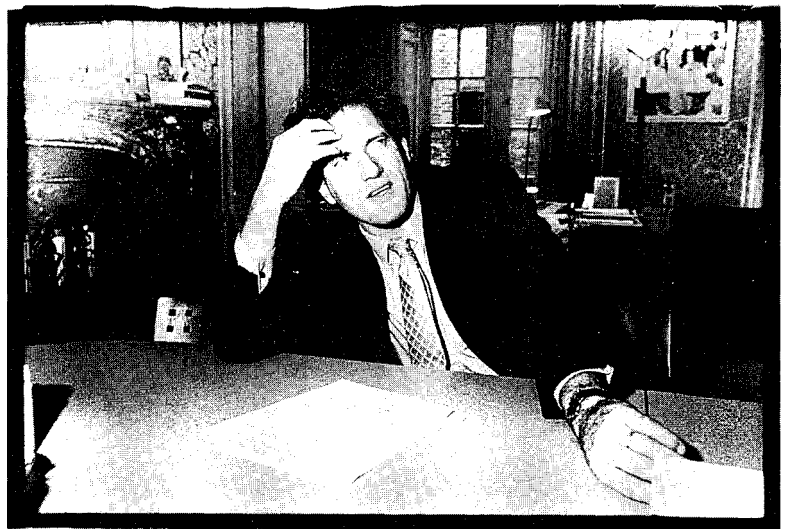
Van Boxtel: "Op dit moment zeggen ze misschien wel van niet, maar ik geef je op een briefje dat als VVD en PvdA zonder D66 gaan regeren dat binnen een jaar fout gaat. Er zijn uitersten binnen deze partijen die het nu al moeilijk vinden, die samenwerking."

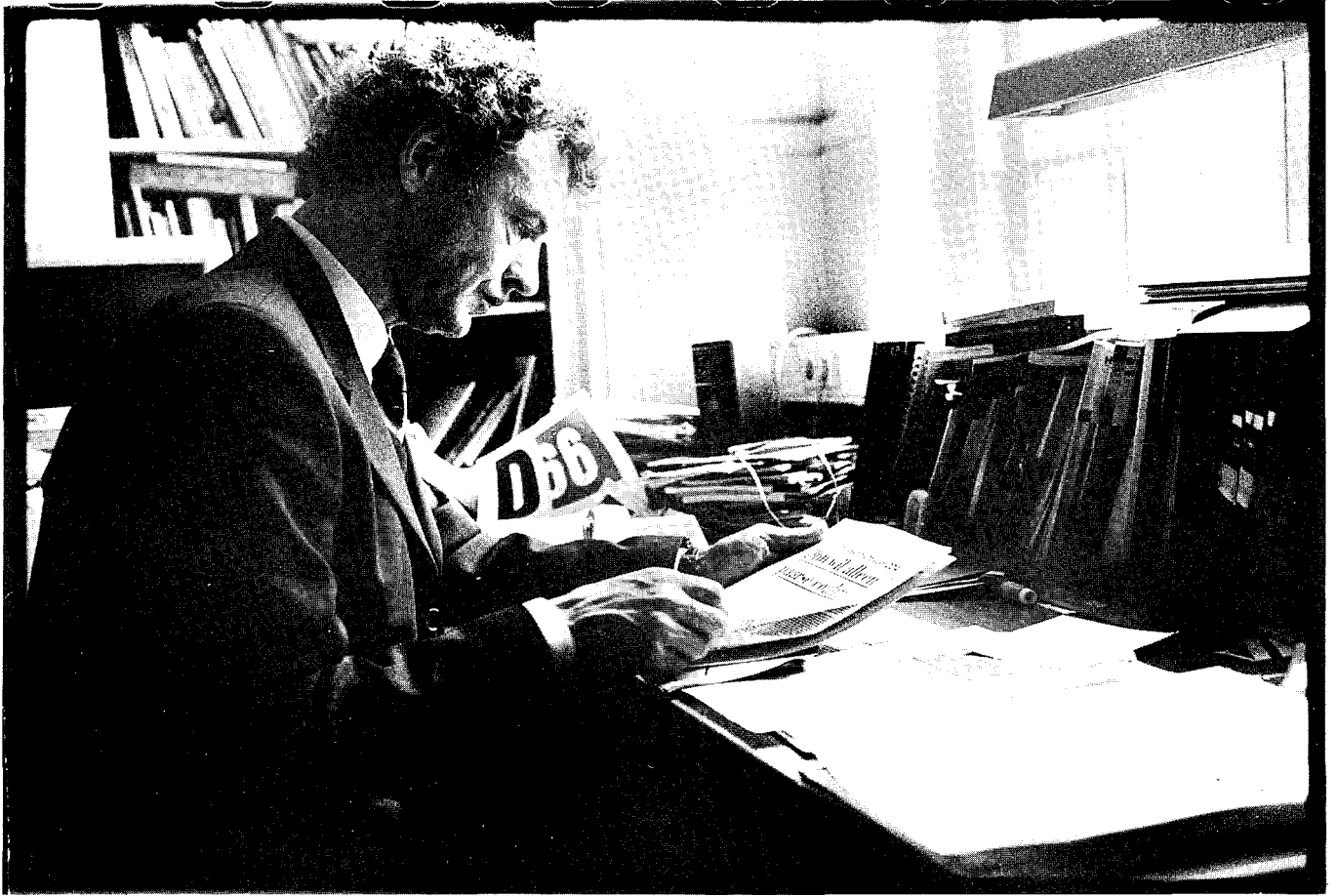

Maar kan D66 de daaruit voortkomende spanningen nog wel oplossen? Volgens de Graaf wel, want het is een driespan deze coalitie. "Als er een tegenstelling is, is er altijd een twee tegen een situatie. Daarbij gaat het niet om grootte, maar om materiële gelijkwaardigheid, de inbreng die je hebt."

Materiële gelijkwaardigheid?

"Dat heeft te maken met de manier waarop je naar elkaar

luistert," aldus de Graaf, "een kabinet kan alleen slagen als de ene partij niet de ander domineert. Wat dat betreft is de enige factor van succes dat de partners elkaar altijd wat te bieden hebben of wat om elkaar laten en dat zij in elkaar investeren en zo samen werken."

Wat is de prijs zo ongeveer? Waar houdt het op?
De Graaf: "Oh nou ja, je weet toch dat die vraag niet beantwoord wordt, dat snap je wel!"

Is dit dan de specifieke inbreng van D66 waarmee Paars mogelijk is?

De Graaf: "Nee, maar het is wel ontstaan door de open manier van doen van de D66 ministers,"

D66 wil graag deel uitmaken van het volgende kabinet, waar mikt de partij op in de volgende regeringperiode?

De Graaf: "Wij zijn een partij die niet is opgericht om te getuigen, wij willen de macht aanwenden om onze idealen te verwezenlijken. Bijvoorbeeld om het een beetje leefbaarder en een beetje democratischer te maken. Natuurlijk streven we dus naar regeringsverantwoordelijkheid. Niet tot elke prijs en niet om zonodig mee te doen, maar omdat er wat te regeren valt."

Column René LSVb

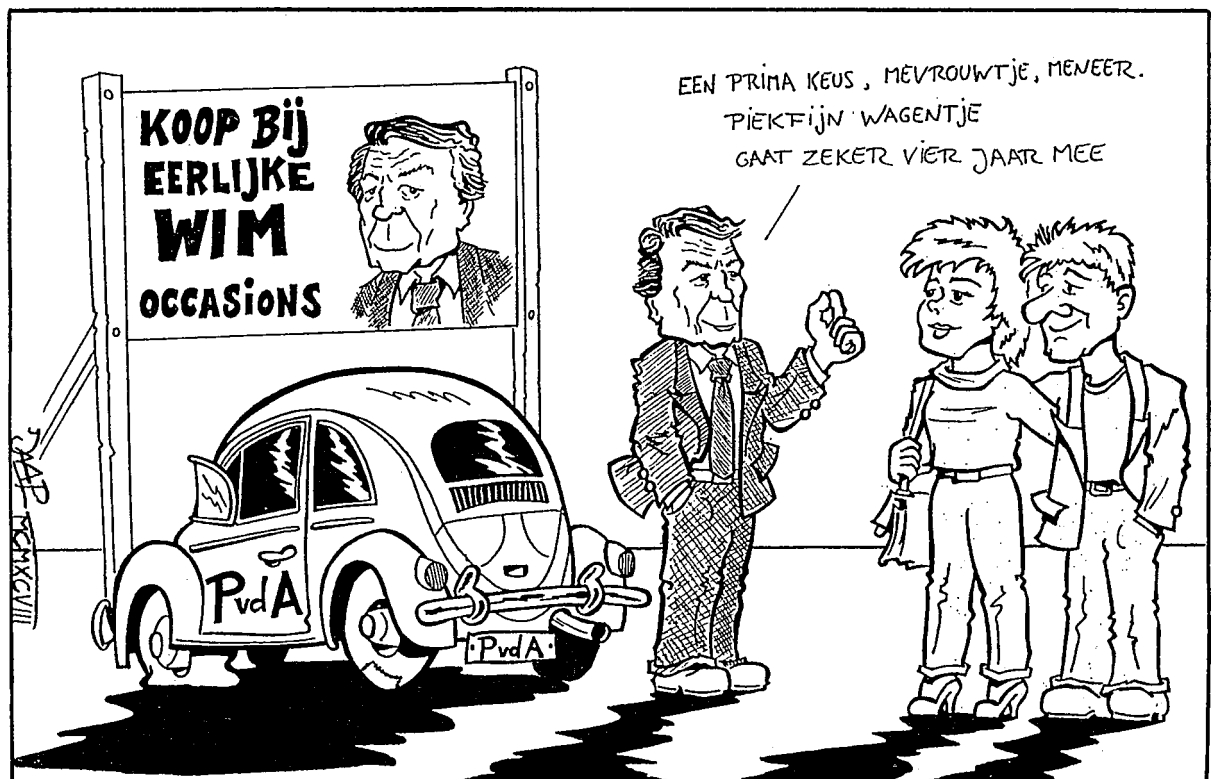
Voor wie het duffe leven binnen een PJO beu is (je bent al een keer voorzitter geweest, en in tegenstelling tot burgemeesterbenoemingen zit overplaatsing naar een afdeling met meer leden er niet in) lonkt de universitaire democratie. Wacht es, daar was toch niks meer van over? Klopt, en dat is een bijkomend voordeel. Waar het bestuur van een PJO zich kenmerkt door lamtheid, gebrek aan creativiteit en de gedwongen omgang met nieuwe leden die nauwelijks kunnen spellen, niet gehinderd worden door enig historisch besef maar wel binnen vier jaar een universitaire studie af moeten ronden en daardoor nergens tijd voor hebben, kun je bij een studentenbond tenminste nog leuke dingen doen. Dat je dan weer met dingen bezig bent die nergens toe leiden, mag de pret niet drukken.

Zo vond de LSVb het weer eens nodig om actie te voeren. Waartegen is me inmiddels weer ontschoten en als dit geen column was, had ik overwogen om er een prijsvraag van te maken. De LSVb gaat dan enthousiast aan het werven: wil jij ook mee, het wordt hartstikke leuk, en -hoogtepunt- er komt ook pers. Of dat laatste een voordeel is moet je zelf beoordelen: niet iedereen houdt ervan om gekleed als paashaas met z'n kop in de krant te komen. Nee, studentenbonden staan bol van de spanning en

sensatie. Het zou me niets verbazen als die mannen-in-witte-pakken ook een of andere ludieke LSVb-actie was. Het stuwt mensen ook naar prestaties die ze zelf nauwelijks voor mogelijk hadden gehouden. Ergens veel te laat in het besluitvormingsproces bedenkt de LSVb zich dat er binnenkort weer op het een of ander bezuinigd gaat worden, en vervolgens reageert een dertigtal studenten als een opgeschrikte dierentuin. En dan kan het zomaar gebeuren dat die dertig studenten, normaal allemaal goed voor de vreselijkste ochtendhumeuren, om zes uur in de ochtend bier zitten te hijsen om zich moed in te drinken voor een op stapel staande bezetting. Die dan meestal niet doorgaat omdat SBS6-in-het-land nog eerder aanwezig is om de dienstdoende nachtportier - live - te vragen wat 'ie er van vindt dat er straks bezet gaat worden.

En zo is een studentenbond een perfecte oefening voor politici-in-spe: zonder enige vorm van achterban mag je van alles roepen, niemand die zich er wat van aantrekt. En het resultaat is doorgaans nul, die bezuinigingen gaan toch wel door, zodat niemand je achteraf ergens op kan afrekenen. Je houdt er wel mooie verhalen voor je kleinkinderen aan over: ik heb het Maagdenhuis nog bezet!

René Biesenbeek

Verander het gezicht van de 21ste eeuw

Kom nu Bestuurskunde studeren in Rotterdam

Milieuvervuiling, verkeersdrukke, criminaliteit, Europese eenwording.

Problemen die we de 21ste eeuw binnenslepen en waar jij nu al politieke ideeën over hebt. Werk mee aan echte oplossingen. Een mooie uitdaging voor de eerste bestuurskundigen van de 21ste eeuw. Wie het komend studiejaar met ons meedoet, is in 2002 klaar. Zit jij daar bij?

Bestuurskunde geeft je een brede kijk op de samenleving. Hoe is de macht verdeeld? In Nederland. In Europa. Hoe kun je er invloed op uitoefenen? Wij leren je oplossingen te bedenken bij botsende belangen in de maatschappij.

Na je studie ga je als adviseur bij de overheid of in het bedrijfsleven werken.

Afwisselend

Bestuurskunde is een afwisselende studie. In je studiepakket zit economie, politicologie, rechten, sociologie, organisatiekunde. We leren je ook praktische dingen zoals vergaderen en onderhandelen. Dat heb je allemaal nodig, omdat je als bestuurskundige met verschillende mensen, meningen en wetten te maken krijgt.

Jij mag wat ons betreft ook over de grens kijken hoe ze daar hun problemen oplossen. We hebben uitstekende contacten met buitenlandse universiteiten.

Enthousiast?

Bel voor meer informatie met het EUR Studenten Informatiecentrum, telefoon 010 - 408 11 37 of stuur de onderstaande bon (zonder postzegel) naar het EUR Studenten Informatiecentrum, Antwoordnummer 2791, 3000 VB Rotterdam.

Als je informatie opvraagt, ontvang je een presentje!

Bon voor meer informatie

124

Naam: _____ Voornaam: _____ Geboortedatum: _____ M/V

Adres: _____ Telefoon: _____

Postcode: _____ Woonplaats: _____

Erasmus Universiteit Rotterdam. 25 jaar jong, 85 jaar kennis van zaken.

Lymec, ontmoetingsplaats voor liberale Europese jongeren

„Jullie resolutie over Europa zit goed in elkaar”. Met deze opsteker begon Dennis Straat zijn toespraak op het JD-najaarscongres van '97. We mochten echter wel wat concreter zijn over Europa volgens Straat. Hij legde zijn standpunt uit aan de hand van voorbeelden. Eén van deze voorbeelden was de introductie van postzegels, die te gebruiken zijn in heel Europa. Van maart '96 tot maart '98 was Dennis Straat voorzitter van Lymec, de liberale jongerenorganisatie van Europa.

**Elly
van der Munnik**

**Miranda
van den Berg**

„Bij Lymec bestaat het bestuur uit vijf personen. Officieel staat er niets over in de statuten, maar het spreekt voor zich dat deze vijf mensen uit verschillende landen komen. Wij hebben alleen bestuursleden uit landen van de Europese Unie. Dat is wel geregeld in de statuten. Je kunt de kandidatuurprocedure vergelijken met jullie LB-verkiezingen. Er zijn wel enkele procedurele verschillen. Bij Lymec word je gekandideerd door een lidorganisatie. In mijn geval de JOVD.”

Om een beter begrip te krijgen van Lymec, legde Dennis uit dat er een dubbele organisatiestructuur bestaat. „Binnen Lymec bestaan er twee soorten leden. Aan de ene kant heb je fullmembers. Dit zijn leden van de Europese lidorganisaties zoals de JOVD of de JD. Zij

hebben stemrecht en hebben het recht om in het bestuur zitting te nemen. Aan de andere kant heb je leden met de observerstatus. Dit is een waarnemende status voor landen die geen deel uitmaken van de Europese Unie. Op het moment hebben zo'n 20 landen waaronder Oost-Europese landen, Noorwegen en Zwitserland deze status. 'Observers' draaien volledig mee. Ze mogen voorstellen doen en amendementen indienen. Stemmen of in het bestuur plaatsnemen, mogen ze echter niet.”

Tot zover de bestuurlijke aspecten van Lymec. Wat doet deze Europese organisatie nu op inhoudelijk niveau? „Al onze onderwerpen zijn gericht op de Europese integratie, van de monetaire unie tot werkgelegenheid” vertelt Dennis. „Natuurlijk betrekken we hierin ook de leden uit Centraal- en Oost-Europa. Wanneer je het over de uitbreiding van de EU hebt, is het interessant om bijvoorbeeld mensen uit Slovenië hierover te laten meepraten.”

Twee hoofdoelen

Lymec heeft zichzelf twee hoofdoelen gesteld. In de eerste plaats brengt Lymec mensen samen om over onderwerpen zoals hierboven beschreven te discussiëren. „Uit zo'n discussie kan dan een Europees standpunt voortvloeien, dat namens Lymec wordt ingenomen. Door

middel van deze discussies willen we mensen bewust maken van en enthousiast maken over de Europese integratie om ervoor zorgen dat ze ook kunnen deelnemen in dit proces.

Ons tweede doel is invloed uitoefenen. Lymec is tevens de jongerenorganisatie van de ELDR in het Europees Parlement. Dit biedt ons duidelijke politieke invloedsmogelijkheden in de partijstructuur. Naast de bewustwording willen we ons streven naar invloed wel degelijk vertalen naar de politiek door te zeggen: 'Dit is de mening van Lymec, wij zijn jullie jongeren en doe er wat mee'. Jullie doen hetzelfde wanneer jullie naar D66 stappen. Maar wij zijn in tegenstelling tot de JD niet onafhankelijk van de ELDR! We zijn wel politiek onafhankelijk. We kunnen zeggen wat we willen, dat is het probleem niet. Maar we moeten wel heel pragmatisch zijn en kijken naar wat van belang is. Wij willen politieke invloed uitoefenen en dan kijk je naar de mogelijkheden die je daartoe hebt. We hebben stemrecht op het congres van de ELDR en we praten veel met europarlementariërs. We moeten laten zien wat onze mening is. Zelf zit ik sinds september '97 in het partijbestuur van de ELDR. Dat is een van de mogelijkheden die we verwezenlijkt hebben. Je kunt daar op afdingen door heel ideologisch te zeggen: 'ja, maar dan zijn jullie niet meer onafhankelijk'. Aan de andere kant zit je wel in het partijbestuur en dat biedt veel mogelijkheden om invloed uit te oefenen. Wij worden heel serieus genomen door de partij."

„De JD kan trouwens veel méér haar stem laten horen in Lymec. De internationaal secretaris van de JD zou in het manifest van Lymec kunnen kijken naar haar standpunten en kijken of er verschillen zijn met de resolutie over Europa van de najaars JD-ALV. Als die er zijn, kunnen jullie hierover amendementen indienen op het Lymec-congres om zo de discussie op te starten. Maar jammer genoeg gebeurt dit nauwelijks. Rogier van Rooij (Internationaal Secretaris van de JD, red.) zou een resolutie met betrekking tot Europa ook kunnen vertalen, dan kan je met de gehele resolutie op het Lymec-congres aankomen. Maar niet deze resolutie, die is te algemeen en heeft een grote overlapping met alles wat wij al gezegd hebben. Een vertaling zou dan zonde van de tijd zijn. Het indienen van resoluties door lidorganisaties gebeurt echter te weinig. Hierdoor mis je het enthousiasme met organisaties als Lymec. En juist op Europees niveau hebben we zoveel mogelijkheden. Als je een beetje Engels spreekt is het überhaupt laagdrempelig om mee te discussiëren over allerlei onderwerpen."

Lymec houdt zich bezig met een project om individuen rechtstreeks te betrekken bij het werk van Lymec. Naast een lidmaatschap via lidorganisaties, bestaat nu ook de mogelijkheid om individueel lid te worden van Lymec. Volgens Dennis is dit aan de ene kant een moeilijke taak, aangezien het ene individu uit een bepaald land iets heel anders verstaat onder liberaal dan een ander individu. „Maar dat maakt het juist nu zo interessant.

Het bewustwordingsproces van Europa creëer je juist door de verschillen waar te nemen. Ik ben ervan overtuigd, dat een seminar van Lymec nuttig is. Dit omdat het een groot verschil is of je bijvoorbeeld met een Duitser zit te praten, bij wie het politiek systeem toch redelijk hetzelfde is, of dat je met iemand uit Kosovo praat, die weliswaar liberaal is, maar dan wel vanuit een zeer nationalistische visie. Hier heb je te maken met mensen die onderdrukt worden, die na de laatste studentenrellen door de politie apart zijn genomen en in elkaar geslagen zijn. Qua liberaal andere visies zou je ook het voorbeeld van het Nederlands drugsbeleid kunnen nemen. Zelfs heel progressieve liberalen uit Scandinavië kunnen je dan aankijken met een blik van, 'Waar ben je in godsnaam mee bezig?'"

„Dit is de mening van Lymec, wij zijn jullie jongeren en doe er wat mee!"

Lymec wil veel hervormingen in de Europese Unie doorvoeren, een voorbeeld is invoering van het tweekamer-systeem, wat volgens Lymec veel democratischer werkt. „Het is belangrijk, dat we eerst dit systeem erdoor gevoerd krijgen, alvorens we bijvoorbeeld ook maar denken aan een Europees referendum. Hier is Europa nog lang niet klaar voor". „Je moet denken aan de gewone burger, Jan Modaal. Hoe breng je Europa bij hem? Dit kan bijvoorbeeld door invoering van een Europese postzegel. Een Europees referendum is een goed idee, maar pas wanneer de burger weet waar het over gaat." Ook kwam Lymec met het idee van een individueel lidmaatschap en wilde dat de ELDR dit zou overnemen. Er zijn veel discussies over deze ideeën geweest, maar ze zijn nog steeds niet doorgevoerd. „Dit komt vooral door de terughoudendheid van de politieke partijen, die aan hun nationale belangen denken", voegt Dennis scherp toe. „Toch hebben we wel politieke successen geboekt, bijvoorbeeld met ons eigen verdrag van Amsterdam. Bolkestein was bereid dit verdrag in ontvangst te nemen. We worden dus steeds serieuzer genomen! En als we op verjaardagen zeggen wat Europa betekent, zijn we al een stap dichterbij de integratie."

VACATURE

De Jonge Democraten zoeken een algemeen secretaris. Ben jij enthousiast en wil je relevante bestuurservaring opdoen binnen een zo professioneel werkend bestuur? Neem dan zo snel mogelijk contact op met Joost Boermans, zijn telefoonnummers staan achter in deze DEMO. De JD zal je zeer dankbaar zijn.

Worden we Nederlonthalers?

Vincent Robert

"Doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg!" Een veel gehoord, typisch Nederlands gezegde, dat menig leven beheerst. Maar wat is dan gewoon? Volgens van Dale is het 'dat, waaraan men gewend is; gebruikelijk, algemeen aangenomen; in overeenstemming met de regelmatige orde.' Is het dan ook een algemeen gedachtegoed, waarbij alles vanzelfsprekend is? Een halfslachtige houding ("als het maar gezellig is"), waarin een klein land "groot" kan zijn?

Soms lijkt de Nederlandse "way of life" overspoeld te worden door een grote mate van onverschilligheid, wanneer het gaat om maatschappelijke ontwikkelingen in sociaal en cultureel opzicht. De kloof tussen arm en rijk wordt steeds groter, terwijl de meerderheid van de bevolking er zijn schouders over ophaalt. Criminaliteit en ander asociaal gedrag nemen hand over hand toe, waar we steeds meer aan gewend raken. Iedereen heeft onderwijs en gezondheidszorg, maar extra geld is schijnbaar nog steeds moeilijk vrij te maken, om nog maar te zwijgen over kunst en cultuur. De accenten liggen duidelijk op zaken als economische groei en welvaart. Toch zal duurzame welvaart uiteindelijk alleen door welzijn bereikt kunnen worden en niet andersom.

Het welvaartsdenken heeft ook zijn weerslag op het onderwijs. Ook hier is efficiency het devies, terwijl persoonlijke en sociale vorming te weinig aandacht krijgt. De gevolgen hiervan zijn goed zichtbaar in de gezondheidszorg: de vergrijzing van de bevolking neemt steeds meer toe, toch schijnt men het nut van extra investeringen in deze sector nog niet in voldoende mate in te kunnen zien. Binnenkort is er zelfs een tekort aan arbeidskrachten! We worden echter wél gedreven door een onstuitbare expansiedrift om al het grootse op een kleine oppervlakte te realiseren. Een goed voorbeeld daarvan is de uitbreiding van Schiphol. Steeds opnieuw worden grenzen gesteld, om ze vervolgens weer te overschrijden. Misschien zouden we juist iets meer over grenzen heen moeten kijken, om dit probleem op een iets minder kortzichtige wijze op te lossen. Ik denk daarbij

aan uitbreiding van regionale luchthavens en zelfs meer samenwerking met luchthavens in België en Duitsland. Al met al viert materialisme hoogtij. Hoe geil worden we niet van een hoofdprijs in de postcodeloterij, die tegenwoordig niet minder dan vijf miljoen mag bedragen? Een uitzending van het VPRO-programma "Lopende Zaken" liet een tijdje geleden nog zien, hoe een goed doel tegenwoordig niet meer in het middelpunt staat, maar gebruikt wordt om lucratieve belangen te dienen. Daarbij is zelfs de aard van het doel doorslaggevend bij de selectie voor een dergelijke louche aangelegenheid. Is het resultaat van dit alles niet een verwende welvaartsmentaliteit, die onverschilligheid, intolerantie en oppervlakkigheid in de hand werkt?

Het poldermodel mag dan reeds wereldfaam verworven hebben, in het woord zelf schemert al een mate van platvloersheid door. Iets waarin dat heel duidelijk naar voren komt is het Nederlandse taalgebruik. Als je tegenwoordig radio of tv aanzet, is dat al gauw aanleiding tot kromme tenen. Hoe vaak worden door mensen (ongeacht afkomst en/of scholing) niet bepaalde zinsconstructies uitgekraamd, waarbij bepaalde lid- en voornaamwoorden door elkaar heen worden gebruikt, in een verkeerde context worden geplaatst en de relatie tussen vorm en inhoud ver te zoeken is. Ook hier treft men steeds vaker een typisch Nederlandse "Maak je niet druk" (lees: ongeïnteresseerde) houding aan. Dan is het ook niet verwonderlijk dat bij veel mensen een gebrek aan sociaal-communicatieve vaardigheden valt te bespeuren. Discipline is wat dat betreft al gauw een vies woord. Door een bepaald primitief gedrag lijkt zich een soort "Nederlonthaler" te ontwikkelen, terwijl we aan de vooravond staan van de 21e eeuw.

Wil er een socialere cultuur kunnen ontstaan, dan moet er een cultuuromslag plaatsvinden die de kloof tussen arm en rijk minder groot maakt, het individualisme en kapitalisme indamt, en niet welvaart, maar welzijn tot doel heeft. ◆

Intensivering van het beheer van de openbare ruimte

Grote kuis, schone stad

Wouter Jan Oosten

De kwaliteit van leven in de Nederlandse steden kan verbeterd worden. Daartoe is het beheer van de openbare ruimte een instrument. De volgende stellingen omvatten voorstellen inzake dit beheer.

1. De omvang van het stedelijk groen moet worden uitgebreid. Dit kan bereikt worden door meer park of bos aan te leggen. Daarnaast zijn vooral kleine voorzieningen belangrijk die het uiterlijk van centra en woonwijken verbeteren. Dit is niet alleen aangenaam voor iedereen die in de stad verblijft, het helpt de stad ook om hogere-inkomensgroepen als inwoners te behouden.

2. Stedelijk groen moet beter onderhouden worden.

3. Zwerfafval moet worden opgeruimd. Dit kan ook gebeuren middels periodieke campagnes, die mede/vooral gericht zijn op de eigen inzet van wijkbewoners en ondernemers.

Wanneer de overheid met onderhoud en reiniging het goede voorbeeld geeft, stimuleert zij hiermee gemeenschapszin bij burgers.

4. Wettelijke regels gericht tegen vandalisme en vervuiling moeten worden gehandhaafd. Burgers moeten de reële verwachting hebben dat zij zullen worden gestraft wanneer zij iets beschadigen/vernietigen of afval achterlaten.

5. Onderhoud van stedelijk groen, straatreiniging, handhaving van de regels inzake parkeren en van regels gericht tegen vandalisme en vervuiling zijn taken die nog meer dan nu vervuld moeten worden door werklozen, herintreders en ex-gedetineerden. Aan dergelijke arbeidsplaatsen moeten begeleiding en opleiding verbonden zijn, opdat de betrokken werknemers doorstromen naar de arbeidsmarkt.

6. Onderhoud van stedelijk groen en reiniging van straatmeubilair zijn taken die nog meer dan nu vervuld moeten worden door mensen die zijn aangehouden wegens vandalisme of vervuiling. Aan dergelijke sancties moet bewustmaking van de verantwoordelijkheden van burgers verbonden zijn, alsmede verwijzing naar instellingen die behulpzaam kunnen zijn bij het wegnemen van sociaal-economische achterstanden door scholing, een stage of sollicitatiebegeleiding.

7. Naast de handhaving genoemd onder punt 5 moet ook door de politie meer aandacht gegeven worden aan kleine beschadigingen/vernielingen, vervuiling en verkeersovertredingen. Zelfs tot op het niveau van het weggooiën van kauwgom of het negeren van een rood verkeerslicht door voetgangers. (Het is wel goed meer vuilnisbakken te plaatsen, en het aantal verkeerslichten voor voetgangers te verminderen, met name door deze te vervangen door gevaarslichten.)

De voorgestelde strikte handhaving en behandeling van overtreders zijn niet zondermeer betuttelend. Door participatie in besluitvorming, van bewoners in hun wijk of ondernemers in hun winkelstraat of industrieterrein, komt regelgeving meer overeen met de wensen van burgers, en herkennen en respecteren burgers het doel dat met het (handhavings-)beleid beoogd wordt. Wanneer de overheid zich bekommert om mensen, bijvoorbeeld jongerencentra ondersteunt en werkgelegenheid bevordert, zal ook een strenge politieambtenaar niet snel als 'vijand' gezien worden.

Bovengenoemde voorstellen moeten resulteren in een nette, verantwoordelijke samenleving, en in schone steden. De voorstellen staan zeker niet los van elkaar, en vragen zowel regelgeving en de handhaving daarvan, als voorlichting. De JD kunnen alvast het beoogde einddoel propageren.

VACATURE

De Jonge Democraten zoeken een secretaris organistie. Ben jij enthousiast en wil je relevante bestuurservaring opdoen binnen een zo professioneel mogelijk werkend bestuur? Neem dan zo snel mogelijk contact op met Joost Boermans, zijn telefoonnummers staan achter in deze DEMO. De JD zal je zeer dankbaar zijn.

Onder de HAMER

Politieke jaarverslagen

Zestien dagen voor de verkiezingen schrijf ik dit en het lijkt erop alsof de verkiezingen nog echt moeten beginnen. Bolkestein heeft nog niet aangegeven wat hij doet indien de VVD de grootste wordt. Kok hoorde ik zeggen dat Paars-2 liefst met D66 wordt gerealiseerd, maar alleen met de VVD kan ook! Of het inderdaad "de race tussen Kok en Bolkestein" is geworden weet ik niet. Bolkestein en Kok zwijgen over hun toekomst, terwijl deze twee lijsttrekkers wel tegenover elkaar worden geplaatst en ze hier ook graag aan mee werken. De kiezer heeft dan ook recht om te weten wat er te verwachten valt indien de een groter wordt dan de ander. Zo zou er duidelijkheid moeten zijn of Bolkestein beschikbaar is voor het minister-presidentschap. Wat doet Kok dan? Waarschijnlijk zullen we het de laatste week pas horen, waardoor de aandacht weer terug komt bij deze twee partijen. Ook de waarschijnlijke winnaar GroenLinks zou meer openheid moeten geven. Is deze lijsttrekker in voor een post en gaat deze partij in zee met de liberalen?

Na een boeiend verkiezingsjaar in 1994 waarbij Nederland politiek gezien opnieuw werd ingedeeld, zijn de verkiezingen in 1998 uiterst stil en tam. Echte breekpunten heb ik niet gehoord. Alleen Els Borst sluit samenwerking met het CDA uit en schept zo nog enige duidelijkheid. Maar ja, ze verliest dan ook veel en moet een profiel opbouwen. Het is ook nog maar de vraag of er een redelijke opkomst gehaald gaat worden. Veel kiezers hoor je zeggen: "ach waarom eigenlijk, ze lijken zo op elkaar, ze doen allemaal hetzelfde. Wat hebben partijen de afgelopen jaren gedaan, welke 'rekenschap' leggen ze nog af?" Partijen zouden politieke jaarverslagen moeten maken en publiceren. Op welke terreinen heeft de partij zich hard gemaakt, wat is overeenkomstig met het programma en waar lagen voor haar de verschillen met de andere. Waarom is er zo gestemd als er gestemd is? Natuurlijk worden moties in de Kamer toegelicht en worden in de Algemene Overleggen ook standpunten verduidelijkt. Toch ziet de kiezer hier niet veel van en daarom zou helderheid mogen worden geschapen. Bij het aantreden van een nieuw Kabinet zou hier een mooie start mee gemaakt kunnen worden.

Joost Boermans
Landelijk voorzitter Jonge Democraten

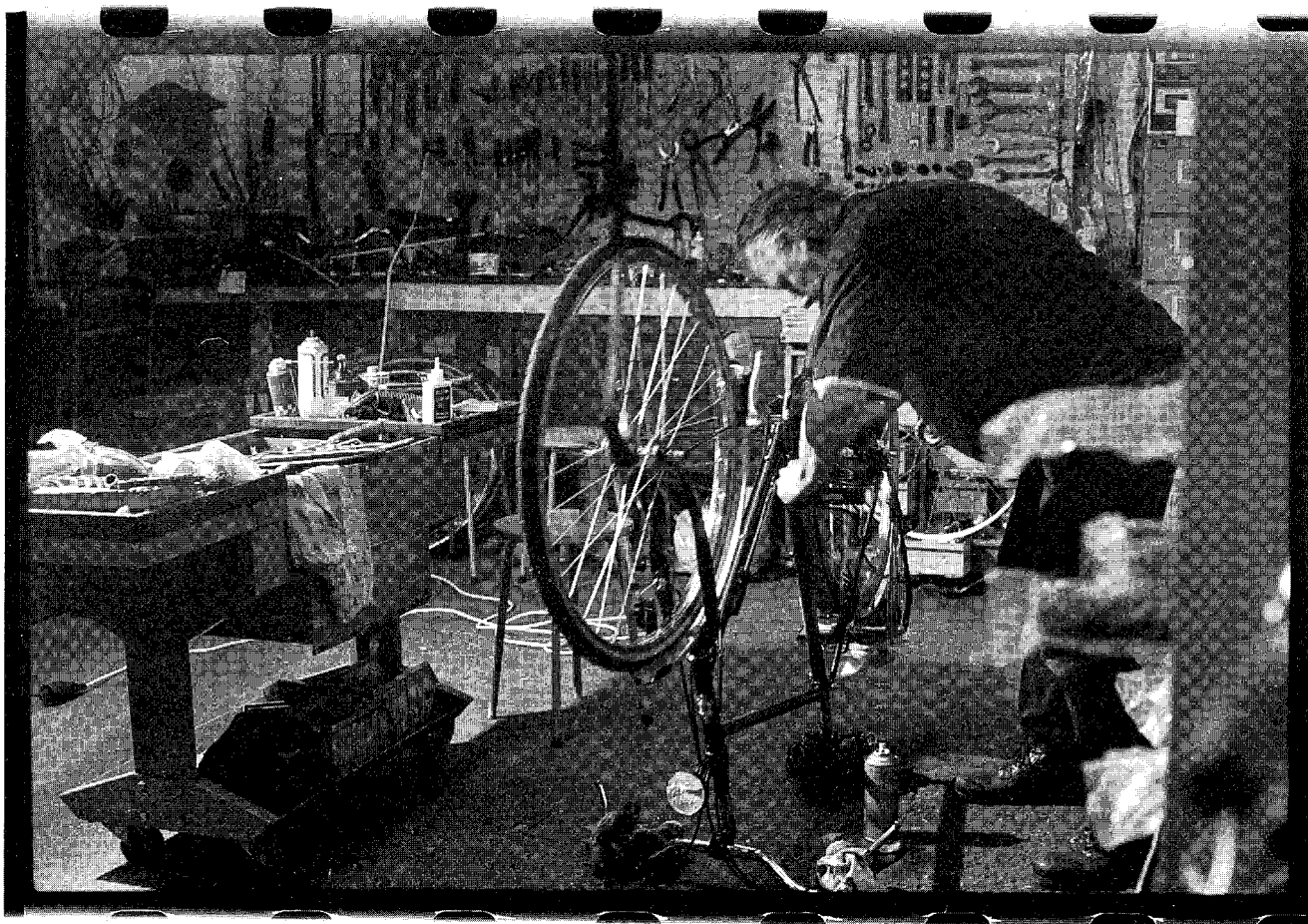

MEN AT WORK

Reportageserie over
werkende mensen.

Fietsenmaker in
Utrecht.

Milko Vernooy

“Euthanasie mag, maar niet op zondag”

Op 21 februari presenteerde het Landelijk Bestuur van de JD in Pax Christi te Utrecht het ideeënprogramma ‘Om de inhoud’. Gasten waren Tom Kok (voorzitter D66) en Hans Helgers (voorzitter CDA).

Helgers & Kok

Boris van der Ham Tom Kok en Hans Helgers discussieerden over de verschillen tussen het CDA en D66. Enkele toehoorders reageerden fel op de CDA-voorzitter: “Het CDA heeft jarenlang hun minderheidsstandpunt over euthanasie aan een meerderheid opgedrongen!”, aldus de lijsttrekker van D66 in Utrecht. Helgers reageerde: “En daar ben ik trots op. Een partij hoort zijn best te doen om zo veel mogelijk te bewerkstelligen. Dat is hij verplicht aan zijn achterban. Dat u zegt dat het CDA dat politieke spel goed heeft gespeeld, ervaar ik dus als compliment.” Hij vervolgde: “Dat is toch precies wat de JD D66 verwijft? Dat ze niet optimaal de D66-belangen veilig stellen. Ik zou het volstrekt logisch vinden als D66 in Paars harder inzet op haar kroonjuwelen, op staatkundige vernieuwing en milieu. Ook als ze daarin slechts een minderheidspositie hebben. Maar D66 laat vaak over zich lopen”. Tom Kok zei hierop: “D66 houdt niet van politieke spelletjes. Maar, inderdaad, D66 moet het ‘eindspel’ van politieke confrontaties beter in de vingers krijgen. Bij het varkensdebat zette de fractie uitstekend in, maar na verloop van dagen ontbrak het de kamerleden aan strategie om de afloop van de varkenscrisis ten gunste van D66 te keren. Maar dat neemt niet weg dat D66 inhoudelijk het volkomen bij het juiste eind had.”

Discussieleider Boris van der Ham wilde weten wat de overeenkomsten waren tussen de partijen. Helgers antwoordde: “Beide partijen zijn geïnteresseerd in immateriële kwesties. Bij VVD en PvdA zie je dat minder. Die vinden het allemaal wel best.” Kok voegt daaraan toe: “Ik zou het (theoretisch) toejuichen als bij een volgend Paars kabinet het CDA meedoet. Dan zou de nadruk op die immateriële kwesties groter worden.” Helgers: “Maar ik betwijfel of we tot overeenstemming komen.”

De discussieleider deed alvast een voorzet voor zo’n compromis tussen D66 en CDA: “Euthanasie mag, maar niet op zondag.” Tom Kok: “Compromissen met betrekking tot ethische vraagstukken zijn moeilijk, daar zijn zowel D66 als het CDA te principieel voor.” Helgers: “Maar een toenadering tussen onze partijen is goed. Door met elkaar in discussie te treden worden de eigen standpunten uitgekristalliseerd en worden de dilemma’s ook voor de kiezer helderder”

Het ideeënprogramma

Na de discussie werd het ideeënprogramma gepresenteerd. Naast de klassieke radicale standpunten van de JD over staatkundige vernieuwing, milieu en persoonlijke vrijheidsrechten, ook een aantal ‘nieuwe’ ideeën.

Zo wenst de JD, anders dan D66 en PvdA, geen verdere bezuinigingen op defensie om de krijgsmacht meer armsglag te geven om haar vredestaken goed uit te kunnen voeren. Ook is het standpunt over de bio-industrie verscherpt: de Europese landen mogen slechts vlees produceren voor de eigen afzetmarkt, zo wordt de varkensstapel met 50% teruggedrongen. De JD spreekt zich ook bezorgd uit over het ‘poldermodel’: die overlegeconomie remt economische ontwikkelingen en stuut het primaat van de politiek.

Een nieuw idee is ook om de dienst ‘Kijk en Luistergeld’ af te schaffen. Dat maakt een einde aan een grote bureaucratische rompslomp. De studiefinanciering moet volgens de JD verhoogd worden. Een deel van de kosten daarvan moet worden betaald uit een ‘academische belasting’: wanneer een student is afgestudeerd en een bepaald inkomen gaat verdienen, zal hij/zij een percentage van zijn/haar inkomen moeten storten in een academisch fonds.

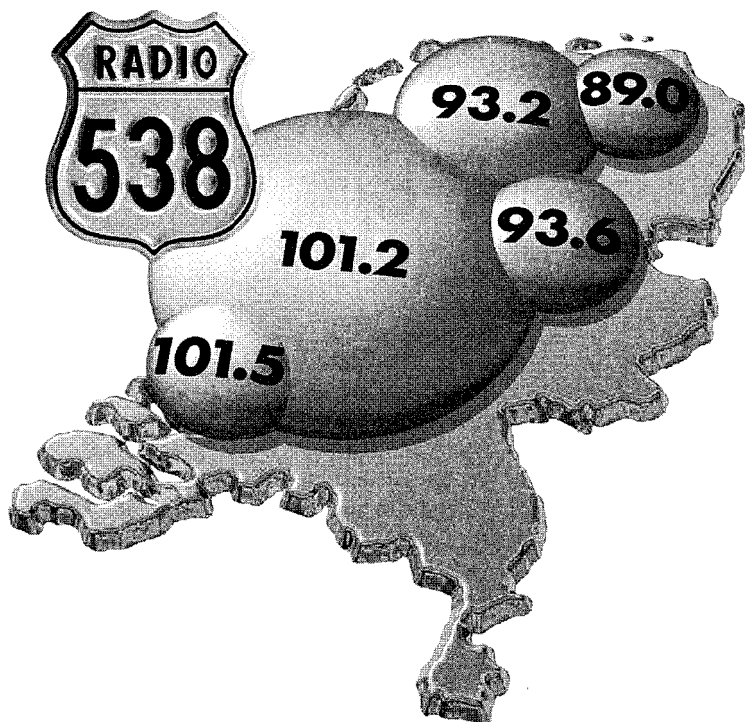
Na de presentatie van het programma dook het twintigtal aanwezige Jonge Democraten de koffie- en theeopjes in. De aanwezige Utrechtse D66-ers, echter, snelden terug naar de verkiezingsmarkt. Als ze hadden kunnen vermoeden hoe de gemeenteraadsuitslag zou uitpakken, hadden ze zich wellicht die moeite bespaard en dat bakkie meegedaan.

GEZOCHT REDACTEURS

De DEMO redactie is op zoek naar enthousiaste nieuwe redacteuren. Je kunt als redactielid veel journalistieke ervaring opdoen binnen een hecht samenwerkende redactie. Ervaring is niet vereist, wel een flinke dosis inzet en enthousiasme. Je zult als redactielid interviews, reportages, opinie-stukken, recensies en nog veel meer schrijven. Je bent als redactielid onafhankelijk rapporteur van gebeurtenissen binnen en buiten de vereniging. Ben je geïnteresseerd of wil je meer informatie, neem dan contact op met Meino van Dijk. Zijn adres staat achter in deze DEMO.

RADIO 538

NU NÓG BETER IN DE ETHER

THE STATION OF A YOUNG GENERATION

KABELFREQUENTIES: ARNHEM 97.1FM • BATHEN 106.4FM • BEEK 106.4FM • BERGEN OP ZOOIJ 106.1FM • BERKEL-EN-SCHOT 106.1FM • BIRLIJN 95.9FM
 BEST 105.4FM • BREDA 105.9FM • COEVORDEN 104.1FM • DEN BOSCH 98.9FM • EMMEN 102.4FM • ENSCHEDE 106.4 • EINDHOVEN 105.4FM • GELDEROP 105.4FM
 GELEEN 105.4FM • HAARLEM 106.4FM • HEERLEN 102.4FM • HELLEDOORN 106.4FM • HELMOND 104.1FM • MAASTRICHT 107.3FM • NIJMEGEN 96.4FM
 NIJENHUIS 105.4FM • OIRSCHOT 105.4FM • OSS 105.4FM • ROERMOND 98.1FM • ROGGEL 98.1FM • ROOSENDAAL 106.1FM • ROOSTEREN 98.1FM • SITTARD 95.5FM
 TILBURG 106.1FM • UDEN 106.1FM • VALKENBURG 106.4FM • VALKENSWAARD 104.1FM • VELDHOVEN 104.1FM • VENLO 104.1FM • PROVINCIE ZEELAND 93.6FM
 STAAT JOUW FREQUENTIE ER NIET BIJ! • BEL DAN 0909-3000 538 (93 op=)

Werkgroep mensenrechten

Handtekeningen voor Angela Groothuizen/Amnesty International, illegalen in tentenkampen en economische betrekkingen met China, ja of nee? Onderwerpen en vragen die langs kunnen komen bij de werkgroep mensenrechten. Binnen de werkgroep houden we ons bezig met collectieve rechten van volkeren. Wat?!!

Het klinkt ingewikkeld, maar de werkgroep houdt zich bijvoorbeeld bezig met de rechten van Oost-Timorezen in Indonesië. Andere onderwerpen/landen die in dit rijtje thuis horen zijn Indonesië, Birma, Kaukasus, Tibet/China en Koerden/Turkije. Per land worden de nieuwtjes gevolgd en besproken. Maar de werkgroep heeft meer onderwerpen. We houden ons ook bezig met de illegalenproblematiek in Nederland. Wat zijn bijvoorbeeld de rechten van deze groep mensen in ons land. Een ander onderwerp zijn de democratiseringsprocessen in de

voormalige Sovjetunie. Met de kennis over deze onderwerpen maken we afspraken met politici om er over te discussiëren en wellicht invloed uit te oefenen. Zo hebben we onlangs met Boris Dittrich (D66) over het illegalenbeleid gepraat en met dhr. Valk (PvdA), de opvolger van Maarten van Traa. Zo is er elke bijeenkomst een gast om meer informatie te geven over een land/onderwerp. Ook schrijft de werkgroep moties en artikelen voor de JD.

Heb je interesse of lijkt het je leuk om een keer langs te komen bij de werkgroep, dan ben je van harte uitgenodigd. Ook leken zijn welkom!

Voor meer informatie kun je contact opnemen met:

Marlies van der Maarel (015) 2130387

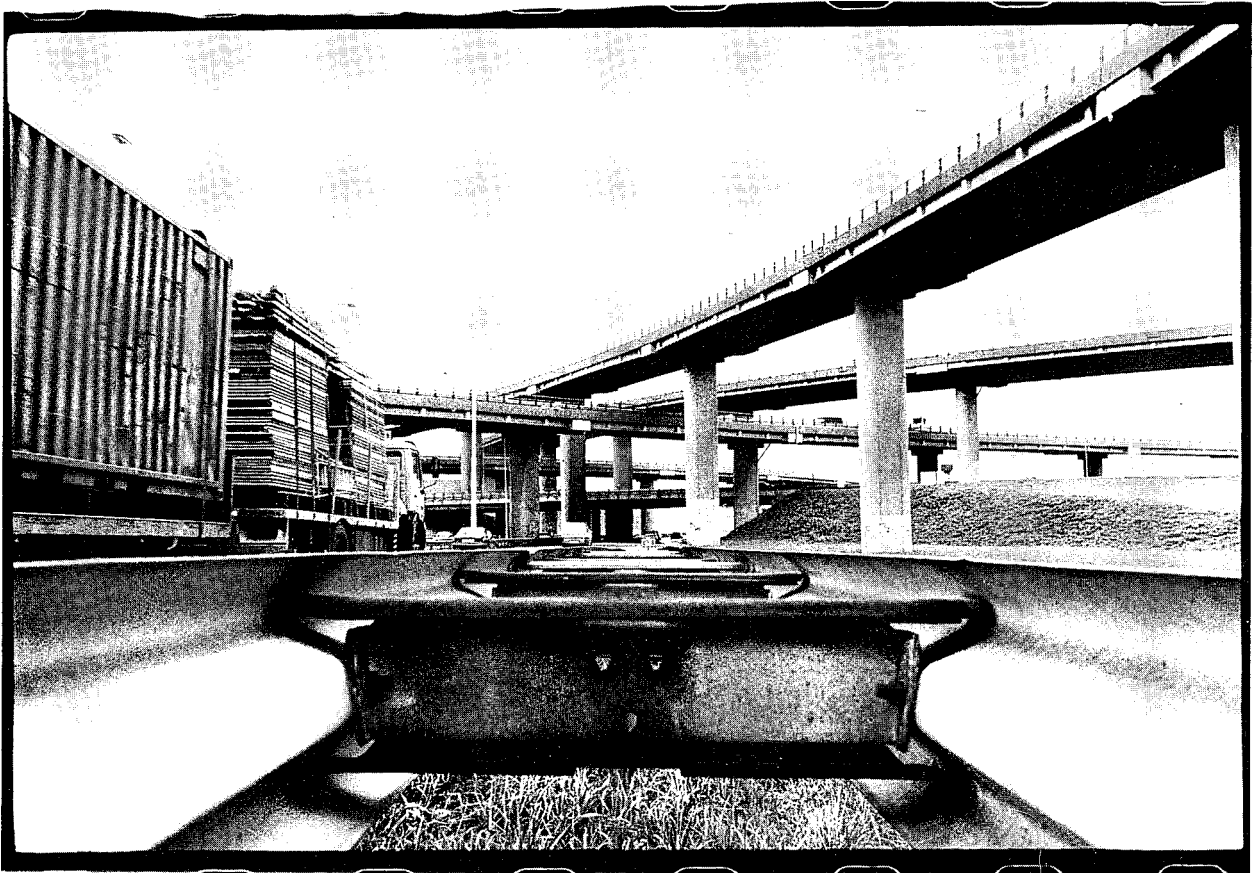
Yvonne Ahrend (030) 2716310

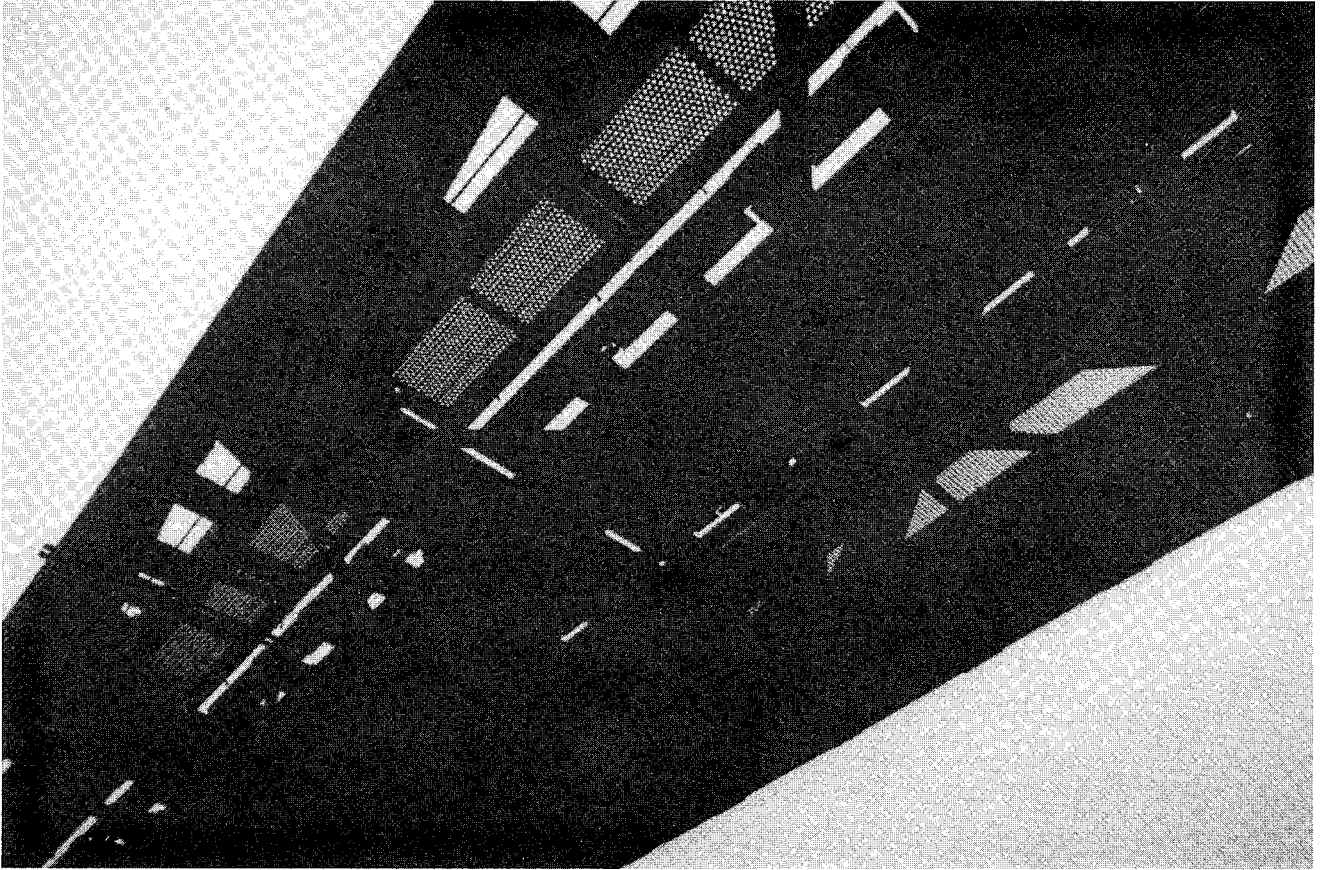
Schroom niet en wordt actief!

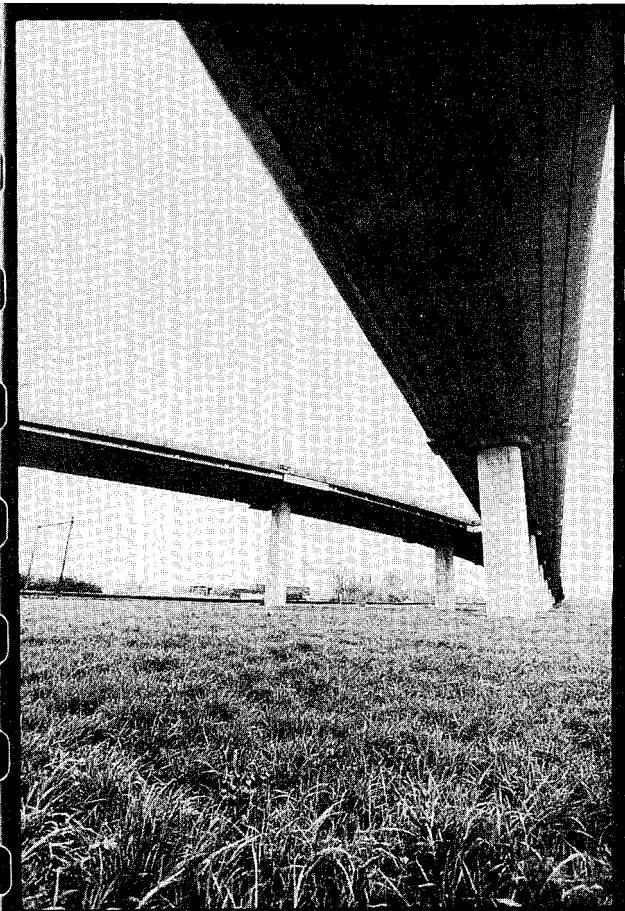
Milko Vernooy

Milko Vernooy

Misha Hauben

Infrastructuur, een reportage.

Milko Vernooy

Het einde van de charme-jaren

De links-liberalen

Wanneer komt de tijd dat D66 zich nu eindelijk eens uitspreekt een links-liberale partij te zijn? Het zijn op het oog kleine, neembare stapjes, maar zolang de oprichters van D66 nog hun stempel drukken op het karakter van de partij, zal het er niet van komen.

Boris van der Ham

D66 wenst zich momenteel halsstarrig niet in een traditie te plaatsen. Maar waarom niet? Er zijn altijd al links-liberale partijen geweest. Waarom niet teruggrijpen naar de Vrijzinnig Democratische Bond, de feitelijke vooroorlogse voorganger van D66? Een partij die overigens decimeerde nadat zij, als verwoede voorstander van het algemeen kiesrecht, zelf het slachtoffer werd van haar succes. Toen op haar wens dat kiesrecht namelijk werd ingevoerd, ging het volk, waar zij zo hartstochtelijk voor had geijverd, op de conservatieve partijen stemmen. Wat een prachtige historische overeenkomst met de situatie waarin D66 zich nu bevindt met het populaire Paarse kabinet, dat op hun voorstand werd gerealiseerd. Het zou de pijn misschien kunnen verzachten dat de links-liberale stroming wel vaker is geconfronteerd met een ondankbaar electoraat. Wie echt progressief wil zijn moet pijn leiden, dat blijkt maar weer.

Toen ruim een jaar geleden Tom Kok, de huidige partijvoorzitter van D66, aantrad en er sprake van was dat hij zijn nieuwe functie fulltime wilde vervullen, hield de toenmalige D66-leider Van Mierlo dit persoonlijk tegen. Het partijvoorzitterschap van D66 kon en mocht namelijk geen professionele, fulltime baan zijn. D66 was immers geen 'normale' politieke partij: niet de bestuurlijke souplesse, maar het persoonlijk idealisme en de individuele gedrevenheid hoorde de dynamiek te bepalen, vond Van Mierlo. Het D66-congres was onder de indruk van die woorden en koos Tom Kok tot parttime voorzitter. Dit voorval is exemplarisch voor het misverstand dat D66 de laatste jaren in haar greep houdt. Daarnaast onderschatte Van Mierlo het 'professionele' belang van zijn getalenteerde invulling van het D66-leiderschap. Waar andere 'nieuwe' politieke partijen aan chaos en

amateurisme ten onder gingen, was Van Mierlo het retorisch bindmiddel dat het toen prille en dartelende D66 professionele samenhang en vaste grond onder de voeten gaf. Dat D66 gezond door haar politieke kinderjaren is gekomen is veeleer te danken aan de 'charmante' professionaliteit van de partij dan aan haar amateurisme.

Maar het moet gezegd, de D66 fractie in de Tweede Kamer is een van de meest gedisciplineerde fracties. Zonder dat er een strakke partijdiscipline wordt afgedwongen lekt er buitengewoon weinig van interne strubbelingen of nieuwtjes naar buiten.

De kiezer is ruimhartig. Een kleine partij wordt onhandigheid vergeven. Dat zag je vroeger bij D66 en dat zie je nu weer bij Groenlinks en de SP. Foutjes worden als 'charmant' afgedaan. Maar uiteindelijk is de kiezer ook streng. De kiezer wil wel een ontwikkeling in de onhandigheid zien. Als zij die niet waarneemt, dan is de sympathie snel verdwenen. Amateurisme wordt geaccepteerd, zelfs gewaardeerd, maar wel als tussenvorm. D66 heeft een kans laten liggen om de partij in gelijke mate te professionaliseren, evenredig aan haar gestegen zetelaantal.

De partij had de afgelopen vier jaar kunnen aangrijpen om een fantastische inhaalslag te maken om de partij in vorm en inhoud definitief in het hart van de politiek te planten. Wat betreft de inhoud is dat grotendeels gelukt. Nog geen vier jaar geleden was de klacht over D66 dat er een teveel aan vorm en te weinig inhoud was, en vroeg menigeen zich af of D66 wel genoeg sociaal-economische knowhow in huis had. Vier jaar kabinetsdeelname en minister Wijers later zijn die stemmen grotendeels verstomd. Vier jaar later worstelt D66 met het tegenovergestelde probleem: het heeft opeens een tekort aan vorm.

DEMO REDACTIE ZOEKT VRIJWILLIGERS OM FOTO'S TE MAKEN

De redactie van DEMO is op zoek naar enthousiaste mensen die foto's willen maken voor de DEMO. Je gaat samenwerken met twee andere fotografen om de DEMO van foto's te voorzien. Het bezit van een eigen camera en enige ervaring in en affiniteit met het maken van foto's zijn vereist. Mensen die een eigen doka bezitten zijn zeer gewild. Ben je geïnteresseerd om de gelederen van de DEMO redactie te versterken of wil je meer informatie, neem dan contact op met Meino van Dijk. Zijn adres staat achter in deze DEMO.

Machiavelli's wijze raad

Machiavelli en de verkiezingen van zes mei

Na het interview met Thom de Graaf en Roger van Boxtel, moesten Meino en ik helaas weer over gaan tot de orde van de dag, wat voor mij het lezen van 16e eeuwse filosofen betekent. Ik begon maar eens te bladeren in het 500 pagina's dikke boek dat ik dit trimester dien door te werken, tot mijn oog viel op "Il principe" van Macchiavelli. Deze in 1515 geschreven kritiek op de toenmalige heersers Francesco Sforza en Ferdinand van Aragon, trok mijn aandacht door de manier waarop het door Machiavelli werd ingeleid.

Louise Muller

Volgens Machiavelli is het lot een vrouw, die zo goed mogelijk getemd moet worden. Daarna verbaasde ik me over de wijsheid van Machiavelli's adviezen aan de heersers van zijn tijd en over de bruikbaarheid van sommige daarvan voor onze huidige regering. Zo concludeerde Machiavelli al aan het begin van de 16e eeuw dat een heerser zijn handelswijze moet weten aan te passen aan de tijdsomstandigheden om voorspoedig te regeren. Volgens Machiavelli hoeft het goede niet altijd en overal hetzelfde te zijn. Als iemand voorzichtig en geduldig te werk gaat en de tijdsomstandigheden ontwikkelen zich daarbij zo, dat zijn handelswijze goed is, dan gaat het hem voor de wind. Maar als de omstandigheden veranderen, en de heerser brengt geen veranderingen aan in zijn wijze van optreden, dan komt hij ten val.

Het probleem van mensen is echter dat ze bepaalde eigenschappen bezitten, die leiden tot een bepaalde manier van handelen. Enerzijds komt dit omdat men niet zomaar kan afwijken van datgene waartoe men van nature geneigd is. Anderzijds ligt de reden ervan in het feit dat men, omdat men altijd succesvol is geweest door het volgen van een bepaalde gedragslijn, er niet toe kan komen die nu ineens op te geven.

Daarnaast gaat Machiavelli er vanuit dat het leven van mensen voor de helft in handen ligt van het lot, maar dat het de andere helft aan ons zelf overlaat. Om dit te beargumenteren vergelijkt hij het lot ook met een woeste rivier die stukken grond meesleurt. Iedereen slaat voor die rivier op de vlucht en wijkt voor het geweld, zonder er ook maar iets tegen te kunnen doen. Maar, zegt Machiavelli, het feit dat die rivieren zo zijn, betekent niet dat men in perioden van rust geen voorzorgsmaatregelen kan nemen door het aanleggen van beveiligde plaatsen en dijken, zodat het water, als het weer gaat wassen, door een kanaal kan wegvloeiën. Kenmerkend voor het lot is dat het zijn aanvallen juist richt op die punten waarvan het weet dat er geen veiligheidsmaatregelen en dijken zijn waardoor het in toom gehouden kan worden. Want

wanneer de heerser over doeltreffende veiligheidsmaatregelen beschikt, dan had de vloedgolf ofwel het lot niet dezelfde veranderingen teweeggebracht of was zij helemaal niet komen opdagen. Het gevolg hiervan is dat een heerser die in alle opzichten op het lot vertrouwt, en dus geen veiligheidsmaatregelen neemt, ten val komt zodra er een lotswisseling optreedt.

Machiavelli's conclusie is dat de mensen, gezien het feit dat het fortuin ofwel lot veranderlijk is en zij zelf vaak te halsstarrig aan hun eigen gedrag vasthouden, alleen succesvol zijn wanneer deze twee punten met elkaar overeenstemmen. De wijze raad die Machiavelli de heerser vervolgens meegeeft is dat hij moet proberen minder vast te houden aan de manier waarop hij van nature geneigd is zich te gedragen, en zich moet voorbereiden op het lot met dat gedeelte wat de mens aan vrije wil heeft meegekregen.

D66 is, mijns inziens, wat het blijven vasthouden aan bepaalde standpunten betreft, op de goede weg. Als kleine partij, die haar bestaansrecht niet ontleent aan ideeën uit de verzuiling, is zij als de beste ertoe in staat veranderingen in de samenleving voortdurend te vertalen naar politieke vernieuwingen en is zij meer dan de verzuilde partijen in staat met haar tijd mee te gaan. Waar het, mijns inziens, bij D66 aan schort is echter de manier waarop zij zich tegen het lot probeert te verdedigen. Machiavelli was van mening dat het lot een vrouw is en dat het daarom beter was doortastend dan voorzichtig te zijn. En hoewel ik Machiavelli, net als vele van zijn tijdgenoten, nogal vrouwonvriendelijk vind overkomen, moet ik toegeven dat hij wat betreft het lot gelijk heeft. Om het lot eronder te houden, vindt hij het noodzakelijk haar af te ranselen en haar te lijf te gaan. De reden hiervan is dat zij zich eerder laat bedwingen door iemand die hardhandig optreedt dan door iemand die met zachtheid te werk gaat. En omdat het lot een vrouw is, staat ze vooral op goede voet met mannen die nog jong zijn, aangezien die minder voorzichtig en meer agressief zijn en haar met meer brutaliteit naar haar hand durven zetten. D66 mag het lot best wat harder aanpakken door zich in de campagne beter te profileren, zeker wanneer zij twee jonge krulharige tijgers in de wacht heeft liggen die haar met de juiste dosis agressiviteit weten te benaderen.

Thom en Roger succes!

Aanvullingen en correcties Demo 15.1

Auteur Lymec seminar (p. 18) is Lidwien van Langen
Interview Ter Veer (p.42) is ook door Sjoerd Reijn
Kloosterhuis geschreven. Co-auteur gedragscodes (p. 48) is Marlies van der Maarel. Foto op pagina 6 is NIET door René Biesenbeek gemaakt. De foto's bij de vorige Demo zijn door lay-outtechnische vernieuwingen niet optimaal afgedrukt.

Een JD'er

Oele Koornwinder (25 jaar) uit Utrecht
door Miranda van den Berg

Oele Koornwinder is 25 jaar en heeft Nederlands gestudeerd aan de Universiteit Utrecht. Zijn specialisatie is formele taalkunde, met speciale aandacht voor syntaxis en semantiek. Op dit moment werkt Oele als promovendus bij Van Dale Lexicografie aan een morfologisch project. Dit project heeft als doelstelling een morfologische databank voor het Nederlands te ontwikkelen. In 1995 is Oele lid geworden van de JD en werd gelijk actief in de milieuwerggroep.

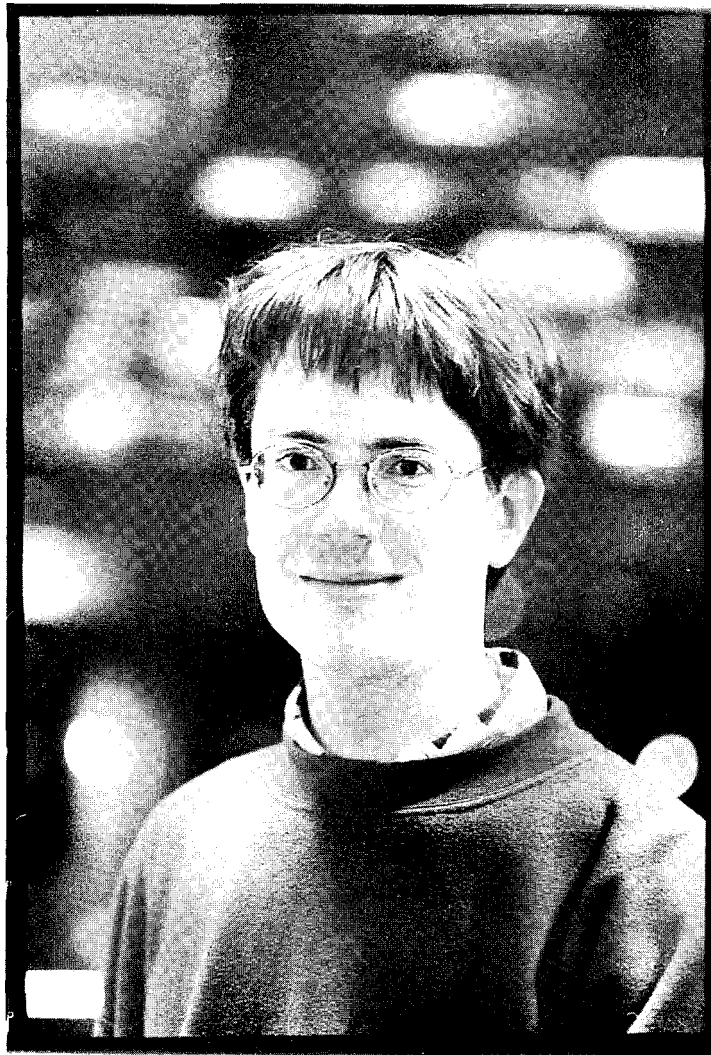
"Op de middelbare school vond ik Nederlands en wiskunde de leukste vakken. Ik was erg filosofisch ingesteld en schreef graag verhalende essays voor de schoolkrant. Bij het opstellen hiervan kwam ik altijd in tijdnood, want ik vond het heerlijk om maatschappelijke vraagstukken te analyseren, en daar een principiële oplossing voor te vinden. Ik meende dat er een ideale manier van leven bestond, en dat je die kon achterhalen door goed na te denken. Ik vond dat iedereen zich als een homo universalis diende te gedragen. Wetenschap, kunst en samenleving stonden dan ook hoog in mijn vaandel, en dat is nog steeds het geval. Wel ben ik teruggekomen van het idee dat iedereen op deze manier moet leven: ik ben gaan inzien dat ieder mens zijn eigen mogelijkheden en interesses heeft, en dat het van hoogmoed getuigt om anderen voor te schrijven hoe ze zich moeten gedragen. Je kunt alleen uitleggen waarom het van belang is bepaalde dingen wel en niet te doen en daar zelf zo goed mogelijk naar leven. Ik vind dat de Jonge Democraten heel goed aansluiten bij dit ideaal, want er is bij deze vereniging veel ruimte om je eigen mening te laten horen, mits je naar de mening van anderen luistert. Ik vind die vrije gedachtenwisseling heel stimulerend, want ik heb het idee dat je op deze manier goede

ideeën van slechte kunt scheiden, en dat dit wezenlijk kan bijdragen aan een betere maatschappij.

Een paar jaar geleden ben ik bij de JD gegaan. Ik was op zoek naar mogelijkheden om met andere jongeren over maatschappelijke problemen te praten. Bovendien maakte ik

consumptiedrang van het Westen terug te dringen. Je kunt hooguit proberen milieukosten in rekening te brengen, en hopen dat dit gedragsverandering teweegbrengt. Dit idee vormt de basis voor de resolutie over ecologie. Momenteel ben ik actief als coördinator van de projectgroep infrastructuur en milieu. In deze

projectgroep praten we over de vraag hoe Nederland de toenemende behoefte aan mobiliteit kan opvangen zonder het landschap en het milieu verder aan te tasten, en zonder dat de armen er de dupe van worden. Dit blijkt een heel ingewikkeld vraagstuk te zijn, dat je op vele manieren kunt bespreken. Het is dan ook een hele opgave om alle deelnemers van de projectgroep tevreden te stellen. Waar we het in elk geval over eens zijn is dat mobiliteit niet verwerpelijk is. Het is namelijk noodzakelijk om sociale contacten te kunnen onderhouden, en hoe hoger mensen zijn opgeleid, hoe verder weg hun kennissen wonen. Ik vind daarom dat reizen betaalbaar moet blijven. Wel denk ik dat je mensen meer mag laten betalen voor een snelle, filevrije rit of voor het gebruik van milieuvriendelijke transportvormen, zoals vliegtuigen. Verder zou je een hoop capaciteitsproblemen kunnen oplossen door meer gespreide werktijden en transport op maat. Ik zie ook wel wat in

mij bezorgd over het milieu. Ik vond het onbegrijpelijk dat de regering bijna niets deed om de gigantische milieuvuiling tegen te houden. Ik wilde mij actief gaan inzetten om hier verandering in te brengen. Ik was toen nog behoorlijk ambitieus. Inmiddels ben ik wat realistischer geworden en besef ik dat het vrijwel onmogelijk is de enorme

"onthaasting" van de maatschappij: volgens mij komt veel reizen voort uit rusteloosheid. Veel mensen zijn vergeten dat je ook mooie reizen kunt maken in je schommelstoel, reizen door je fantasie wel te verstaan."

Landelijk Bestuur

Voorzitter

Joost Boermans, 035-6980923
 mob: 06-51558467
 boermans@dds.nl
 Bestuurslid Politieke Zaken
 Boris van der Ham, 070-3222025
 buzz: 06-65264007, mob: 06-55500868, borisvdham@hotmail.nl
 Algemeen secretaris
 Vacant
 Penningmeester
 Heino Blanckaert, 030-2581171
 Bestuurslid Organisatie,
 Scholing en Vorming
 Sjoerd Reijn Kloosterhuis, 030-2733697
 buzz: 06-65263534
 Bestuurslid Internationale Zaken
 Rogier van Rooij, 013-4638845
 mob: 06-51545112
 rvanrooy@dds.nl
 Bestuurslid Pers en Promotie
 Henk van Lingem, 030-2510315
 lingem@evident.nl, buzz: 06-59538158

Werkgroepen

Culturele Verscheidenheid

Nelleke Jansz, 010-4225408
 Ethiek

Gerard Janssen, 030-2897500

Economie

Christian Hiddink, 010-4431688

Europa

Gerrit-Wim Gerritsen, 053-4357869

Gelderland (lokaal)

Maarten Corvers, 024-3554498

Mensenrechten

Marlies van der Maarel, 015-2130387

Yvonne Ahrend, 030-2716310

Midden-Oosten

Cor Sandburg, 020-6825212

Floor Nuiten, 020-6934752

Milieu

René Cornelissen, 053-4359380

Vrede & veiligheid

Gerrit-Wim Gerritsen, 053-4357869

Trainers

Andor Admiraal, 0229-246734

andor@dds.nl

John Bolte, 030-2382323

J.F.B. Bolte@CTG.TUDelft.nl

Annemiek de Haan, 030-2511643

A.W.deHaan@stud.fsw.ruu.nl

Sanne van Kamp, 020-6423916

Remko van Oijen, 070-3604519

Henriette de Rooij, 030-2886552

H.T.deRooij@stud.let.ruu.nl

Ageeth Telleman, 020-6192618

Agenda

5 Mei

Vrijheid draagt ieders stem.
 Nationale viering van de
 Bevrijding 1998.

Locatie: Vredespaleis, van
 12.00 tot 14.00 uur.

6 Mei

Verkiezingen Tweede Kamer

9 mei

JD-Utrecht. Ouderwets JD-
 feest op z'n Utrechts.
 Oudegracht 80 om 21.00
 uur.

11 mei

JongerenCoalitie,
 slotmanifestatie zeppelins,
 19.15 te Utrecht.CSB
 zalencomplex, Kromme
 Nieuwegracht 39. Info bij
 Peter Ras, 030-231.68.33

19 Mei

JD-Leiden, politiek en
 seksualiteit, 20.00 uur
 (NVSH-COC) info bij Wouet
 Jan Oosten, 071.51.55.615

20 Mei

Zin en onzin van
 gedragscodes. Locatie:
 Cafe 't Hart, Voorstraat 10
 in Utrecht. Info bij Xander
 Mol: 010- 2431443

19-23 Mei

Seminar IFLRY, culturele en
 etnische minderheden in
 Berlijn.

24-25 Mei

Congres IFLRY, in Berlijn.

5 Juni

Deadline Demo 15.3

22/24 Juni

CGB, International Conference on
 Comparative Non-Discrimination.
 Locatie: Utrecht.

4 Juli

Demo in de bus

25 Juli -1 Augustus

Simmerbarren 500, festival ter
 viering van 500 jr Friesland. Meer
 info bij simmerbarren 500, 058-
 215.25.62

31 Juli

Deadline Demo 15.4

17-21 Augustus

Jongere grondwet op het eiland
 Pampus.

17-19 Augustus

Pampus Amsterdam, Jongeren
 Grondwet project

29 Augustus

Demo in de bus

25 September

Deadline Demo 15.5

24 Oktober

Demo in de bus

27 November

Deadline Demo 15.6

28-29 November

ALV 32 te Elst

28 December

Demo in de bus

29 Januari 1999

Deadline Demo 16.1

27 Februari 1999

Demo in de bus

Politiek café

Amsterdam

eerste maandag politiek café met
 bekende sprekers; derde
 maandag Vrije discussie, Café
 P96, Prinsengracht 96, beide
 aanvang 20.00

Arnhem

vierde dinsdag, 20.00, Grand
 Café, Korenmarkt 16, Arnhem

Delft

tweede woensdag, 20.00, Café
 Verderop, Westvest 9

Den Haag

derde dinsdag, 20.00, Café Het
 Gouden Hooft, naast de Grote
 Kerk

Eindhoven

Dolle derde donderdag, info bij
 Peter Slegers (040-2126841)

't Gooi

laatste zondag, 19.30, Café
 Dudok, Larenseweg 2a,
 Hilversum

Groningen

laatste dinsdag, 20.00, Café De
 Roezemoes, Zuiderdiep 15

Leeuwarden

tweede dinsdag, 20.00, Syb's
 bar, Doelesteeg

Nijmegen

20.00 Café De Zaak,
 Grotestraat 9

Rotterdam

tweede dinsdag, 20.30, Café
 Pardoën, in de Oude Haven

Twente

derde maandag, 20.30, Café
 Het Binnenhof, Walstraat 2,
 Enschede

Utrecht

eerste dinsdag, 21.00, Café 't
 Hart Voorstraat 10, (tel. 030-
 2319718)

Zoetermeer

eerste maandag, 20.00, Queen
 of Hearts, Stadhuysplein 15

DEMO

**Vrijzinnig-democratisch
 magazine van de
 Jonge Democraten
 nummer 2, jaargang 15
 verschijnt 6x per jaar
 (ISSN 0925-4390)**

Demo is het onafhankelijk orgaan van de Jonge
 Democraten. Publicaties in Demo geven niet
 noodzakelijkerwijs de mening van de redactie
 of het Landelijk Bestuur weer.

Aanleveren kopij

Aleen bijdragen die op floppy worden aange-
 leverd met daarbij een afdruk op papier worden
 behandeld. De kopij dient te zijn bewaard als
 WordPerfect (5.x, 6.x) of MS Word (6.0, 7.0)
 bestand. De tekst moet onopgemaakt (als "kaal"
 tekstbestand) worden aangeleverd. Dus geen
 cursiveringen, onderstreepte zinnen,
 vetgedrukte letters, etcetera. De tekst moet wel
 voorzien zijn van een boventitel, een titel en
 streamers. Streamers zijn de delen van de tekst
 die in Demo vetgedrukt staan, los van de tekst.
 Het is erg handig als je je tekst duidelijk in
 stukken verdeelt. Houd er rekening mee dat je
 stuk kan worden ingekort in verband met
 ruimtegebrek. Zorg er dan ook voor dat je tekst
 duidelijk aangegeven stukken bevat, die in dat
 geval geschrapt kunnen worden. Dit voorkomt
 veel frustratie en tijdverlies. Een Demo-pagina
 bedraagt ± 750 woorden, exclusief illustraties.
 Floppy's worden alleen geretourneerd als er
 een voldoende gefrankeerde en aan de afzender
 geadresseerde retourenvelop is toegestuurd en
 het retouradres op de floppy vermeld staat. Een
 artikel kan door de redactie worden ingekort
 of in het geheel niet worden geplaatst. Zonder
 toestemming van de hoofdredacteur mag niets
 uit Demo worden overgenomen.

Redactie-adres

Redactie Demo
 T.a.v. Meino van Dijk
 Haarlemmermeerstraat 89-III
 1058 JS Amsterdam
 OF
 Één week voor deadline binnen op
 Secretariaat JD t.a.v. Demo
 Postbus 660
 2501 CR Den Haag

Hoofdredacteur

Meino van Dijk
 (020-6159424)

Redactie

Jaap Beetstra (tekenaar)
 Miranda van den Berg (adj.-hoofdred.)
 Marianne Bos (eindredacteur)
 Misha Hauben (redacteur/fotograaf)
 Oele Koornwinder (eindredacteur)
 Marco van der Leij (vormgever)
 Louise Müller (redacteur)
 Elly van der Munnik (redacteur)
 Milko Vernooij (fotograaf)
 Marcel Vendrig (vormgever)
 Dijlan van Vlimmeren (eindredacteur)
 Paul van der Weijden (vormgever)

Alle foto's en foto voorkant van Milko
 Vernooij, tenzij anders vermeld.

Druk: Coene BV, Den Haag

DEMO

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Varkens!

Geld!

Hoera! Ik ben vrolijk! Wat zich aandiende als een rampweekend lijkt op dit moment geslaagd te zijn. Jawel lieve lezertjes, het is de zondag van het lay-out weekend en de zon schijnt nog terwijl ik mijn column schrijf. Zoals beloofd en nu ook in volle overtuiging schrijf ik een vrolijke noot. We hebben op verzoek van velen een congresverslag en niet zomaar één. Bijna alle onderdelen van het congres zijn verslagen. Geweldig. Wat er niet in staat zal ik dan nog even dunnetjes in mijn column overdoen. Ergens heel klein in het verslag staat een stukje over de brede doel uitkering. Deze uitkering gaat doorgevoerd worden. Dat houdt voor de JD in dat de financiën van de JD danig overhoop worden gehaald. Nou was dat toch al niet zo'n overzichtelijk geheel getuige de jaarrekening die niet af is. De uitgaven zullen omlaag moeten. De Demo zal daar een forse bijdrage aan leveren, waarschijnlijk verschijnt de Demo volgend jaar niet zes maar vier keer. Ik hoop van ganser harte dat het door mij op dit vlak zo bekritiseerde landelijk bestuur zich geroepen voelt haar exorbitant hoge uitgaven meer dan fors in te perken. Voor wie het nog niet weet, dit jaar hebben wij ongeveer twee ton aan subsidie ontvangen. Wat doen wij daarmee? Let wel, van dit bedrag kan je een jaar lang elf mensen onderhouden. Nou onder andere het volgende. De reis- en verblijfkosten van het LB bedroegen vorig jaar fl.11.259,42 op een begroting van fl.4.500,00. Er bestaat een declaratie voor januari 1998 van een lb'er van fl.1.102,15, drie lb'ers zijn in staat geweest om in een nacht in Brussel zo'n fl.400,00 in een hotel te verslapen (overigens kan je als lb'er ook in Rotterdam in een hotel), verbelt een lb'er in de eerste drie maanden van dit jaar fl.100,00 per maand en nog gaan zij zonder te betalen naar de congressen van de JD (ooit besloten op een alv?). Ondanks mijn goede humeur van dit moment word ik hier wat pissig van. Dit kan niet en in de toekomst helemaal niet! Tijdens het vragenuurtje op het congres werd er niet of nauwelijks door de leden gereageerd op deze feiten. Ben ik geshuffled?

Meino

Deadlines

Demo 15.4 31 juli 1998
Demo 15.5 25 sept. 1998
Demo 15.6 27 nov. 1998
Demo 16.1 29 jan. 1999
Demo 16.2 26 maart 1999

In deze DEMO

3 *Congresverslag ALV31*

Back to the roots 10

12 *Demo in St. Petersburg*

Meer vrijheid voor de kiezers 17

18 *D66 niet liberaal?*

Internationale borrelpraat 21

22 *Janneke Soldaat*

Algerijnse jongeren 24

30 *Vacatures*

6	<i>Petite Politique</i>
11	<i>Onder de Hamer</i>
15	<i>Column Rene Biesenbeek</i>
25	<i>Jaap Beetstra</i>
26/27	<i>Men at Work</i>
32	<i>Een JD'er</i>

ALV31

Congresverslag

25 en 26 april 1998

Dit congresverslag kwam tot stand dankzij de medewerking van Miranda van den Berg, Karianne Buddingh, Meino van Dijk, Katinka Huender, Oele Koornwinder, Hugo Schoute, Milko Vernooy en Paul van der Weijden.

De redactie wil in het bijzonder Hugo bedanken voor zijn medewerking tijdens het congres en Katinka en Karianne voor hun spontane inzending.

Borst spreekt JD'ers toe

Els Borst voor de varkens

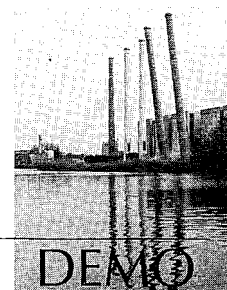
Zaterdagmiddag was het tijd voor Something Els(t): om 16:00 uur zou minister Borst Elst aandoen om zich twee weken voor de kamerverkiezingen aan de D66-jongeren voor te stellen als lijsttrekker van D66. Direct na aankomst werd Borst omstuwd door een kluwen van journalisten en camera's, die een pittig statement of een leuke kwinkslag hoopten vast te leggen, maar onze Els bewaarde al haar kruit voor de Jonge Democraten, die zich als varkens op een intensieve veehouderij met 100 man in het ontvangstaaltje hadden geperst om haar plannen te vernemen.

Oele Koornwinder

Terwijl Els zich rustig, maar doelgericht door de menigte wurmde, met in haar kielzog D66-kamerlid Bert Bakker, kon iedereen vaststellen dat haar verschijning recht deed aan haar imago van wijze staatsvrouw die zichzelf blijft temidden van het Haagse gekonkel: ze oogde tegelijk vriendelijk en streng, en boezemde daardoor van begin af aan vertrouwen in. Nadat ze zich achter het spreekgestoelte had opgesteld, bleek ook de kracht van haar wenkbrauwen: ze hoefde er maar eentje op te trekken of Joost Boermans, de voorzitter van de JD, liep als een lakei naar het raam om de nieuwe verkiezingsposter van D66 te onthullen. Deze groene poster oogde nogal flodderig en was slecht leesbaar, maar de zaal beantwoordde het gebaar met een enthousiast applaus.

Jongeren

Na dit ceremoniële begin liet Els weten graag langs te komen bij de Jonge Democraten, omdat dit haar in staat stelde twee geliefde onderwerpen te bespreken, namelijk 'jongeren' en 'democratie'. Aan het eind van haar toespraak wilde ze nog een tijdje stilstaan bij de verkiezingsplannen van D66, waarna er ruimschoots

gelegenheid was voor vragen. Volgens Els was D66 een sterk op de toekomst gerichte partij, wat mede uit de naam van het verkiezingsprogramma bleek: dit gaat "over de generaties", d.w.z. het programma kijkt niet alleen naar de huidige generaties, maar ook over de generaties heen. Daarom was D66 een uitstekende keuze voor jonge kiezers. Dit blijkt bijvoorbeeld uit het voorstel om de huidige economische voorspoed te gebruiken om een pensioen-fonds voor de jeugd in te stellen; met dit fonds kunnen projecten worden gesteund die bijdragen aan een duurzame ontwikkeling, wat uiteraard in het belang van de jeugd is.

Studiefinanciering

Volgens Els blijkt de jongeren-gerichte houding van D66 ook uit een nieuw D66-plan voor de studiefinanciering: 'Geen luxe, maar noodzaak'. Dit plan bleek nog niet eerder bekend te zijn gemaakt, zodat de JD een heuse primeur had. Met veel instemming legde Els uit dat het huidige stelsel van studiefinanciering niet meer aan de oorspronkelijke doelstellingen voldoet, want door de systematische verlaging van de beurs en de invoering van de prestatiebeurs zijn studenten steeds meer vrije tijd aan "Wallage-baantjes" gaan besteden (niet studie-gebonden bijbaantjes als vakkenvullen e.d.), terwijl ze minder snel aan een universitaire studie beginnen en bij hun studiekeuze steeds meer op safe spelen. Deze maatregelen brengen dus de toegankelijkheid

van het hoger onderwijs en de vrijheid van studiekeuze in gevaar. Volgens D66 is dit schadelijk voor de maatschappij en moet de keuzevrijheid van (aankomende) studenten juist vergroot worden.

Het voorstel

In afwachting van een nieuw stelsel voor de studiefinanciering wil D66 alvast de meest urgente problemen oplossen door een pakket van 7 maatregelen. De meeste worden met luid applaus begroet, al bestaat er wat scepsis ten aanzien van de financiering.

- 1) De OV-studentenkaart moet blijven zoals hij is; studenten moeten dus zelf kunnen kiezen tussen een weekkaart en een weekendkaart. Dit kost de overheid 150 miljoen gulden extra.
- 2) Iedereen die voor zijn 26-ste aan een studie begint moet gedurende de volle termijn recht op studiefinanciering krijgen. Dit kost weinig geld, en stimuleert vrouwelijke studenten om jong moeder te worden, wat maatschappelijk wenselijk is.
- 3) De aanvullende beurs moet een gift worden.
- 4) Er moet een eenmalige verhoging van het normbudget komen, wat weerspiegeld moet worden in een verhoging van de beurs. Voor deze maatregel trekt D66 170 miljoen gulden uit.
- 5) De beurs moet jaarlijks aan de inflatie worden aangepast.
- 6) De uitbetaling van de beurs moet flexibeler worden, zodat het eenvoudiger wordt om

een studie tijdelijk te onderbreken.

7) Er moeten meer toetsingsmomenten komen voor het voortzetten van de studiefinanciering. Omdat een puntennorm ongewenste bijeffecten heeft, moet primair worden uitgegaan van het advies van een studiedecaan.

Democratie

Het tweede deel van Els' betoog gaat over 'democratie'. Dit is een belangrijk thema voor D66, want vanaf haar oprichting heeft de partij zich ingezet voor bestuurlijke vernieuwing en verbetering van de inspraakmogelijkheden van de burger. Dit blijkt echter een zaak van lange adem te zijn, want pas in de afgelopen kabinetsperiode is er enig zicht gekomen op de invoering van een correctief referendum, terwijl de gekozen burgemeester en de gekozen premier nog toekomstmuziek zijn. Nog kenmerkender voor D66 is haar pragmatische houding, of in de woorden van Van Mierlo: de bereidheid tot permanente beïnvloeding van haar politieke visie. Dit maakt de opstelling van D66 misschien minder herkenbaar, maar het is een houding die nu ook door de andere partijen is overgenomen, en tot de omarming van het marktdenken heeft geleid. Wat D66 vooral van de andere partijen onderscheidt is dat deze partij sterk hecht aan de individuele keuzevrijheid; dat betekent dat de bewegingsvrijheid van het individu zo weinig mogelijk moet worden ingeperkt door de belangen van bedrijven en overheid.

Paars II

Maar wat typisch D66 is blijkt natuurlijk het beste uit de voorstellen in het D66-verkiezingsprogramma. Zo hecht D66 grote waarde aan een economische ontwikkeling binnen de grenzen van het milieu. Om die reden wil D66 grote aaneengesloten natuurgebieden creëren en veel geld steken in de ontwikkeling van doorbraaktechnologieën: Els vindt dat Nederland op dit terrein naar de wereldtop moet streven. Omdat een beter milieu bij jezelf begint probeert Els ook haar eigen steentje bij te dragen: zo heeft ze pas zonnepanelen op haar huis laten monteren. Op niet-materieel vlak heeft D66 ook belangrijke wensen: zo wil ze homo's in staat stellen om een huwelijk te sluiten door alle partnerschappen als gelijkwaardig te behandelen. Ook wil D66 het individu meer zeggenschap geven over zijn leven, door euthanasie te legaliseren.

Tot slot hecht D66 grote waarde aan een verantwoordelijke en gastvrije houding tegenover vluchtelingen: wie niet in eigen land terecht kan, moet in Nederland op een menswaardige opvang kunnen rekenen. Bij de asielpprocedure dient hoger beroep mogelijk te zijn, en de procedures moeten sterk bekort worden.

In het algemeen strijdt D66 voor permanente vernieuwing. Dit bleek duidelijk uit de D66-inbreng in Paars I, en om dezelfde reden is D66 onmisbaar in een tweede paarse regering. Met deze woorden besluit Els haar toespraak, waarna ze de D66-notitie aan Joost Boermans overhandigt. Als dank voor haar komst krijgt Els een portret van een roze varkentje: het symboleert niet alleen het sociale karakter van Els Borst, maar ook de hoop die zij biedt op een verbetering van het lot van de varkens en op een steviger profilering van D66. ♦

Toespraak van onze voorzitter

De toespraak van onze voorzitter Joost Boermans stond geheel in het teken van de naderende verkiezingen. De voornaamste punten die in zijn toespraak aan de orde kwamen worden in dit artikel genoemd.

"Menig Nederlander heeft vakantie en zal zich misschien niet bezighouden met de verkiezingen. Dit is dus niet mijn idee van een democratisch gekozen regering.

Kok en Bolkestein vechten om het presidentschap. We moeten Frits Bolkestein complimenteren voor het in stand houden van het dualisme, dit was dan niet altijd terecht. We kunnen dat niet zeggen van Winnie Sorgdrager. Zij heeft zich menigmaal uit een lastig parket moeten redden.

Tijdens de verkiezingen wordt het ene voorstel na het andere gelanceerd. Alles wat scoort in de media, een oud of een nieuw voorstel.

Met Nederland gaat het goed, maar één op de tien gezinnen leeft in armoede. Op dit punt hebben Jan Marijnissen en Paul Rosenmöller gelijk. Het financieringstekort is nog steeds te groot. Dit mag zeker niet groter worden. Elke week loopt de staatsschuld op met 600 miljoen gulden.

Een voorstel dat ook in het JD-programma staat, het kiesrecht vanaf 16 jaar, staat nu ook in het programma van D66 en Groen Links. Groen Links haalt D66 langzaam in. Het financieringstekort loopt op. Er zijn op 6 mei wel verkiezingen, maar de vorming van de Tweede Kamerleden gebeurt verder niet democratisch.

De invoering van de Euro moet economische stabiliteit geven, hierover is wederom echter niet democratisch overlegd. Een referendum hierover is nu te laat, dit had na de Top van Maastricht moeten gebeuren."

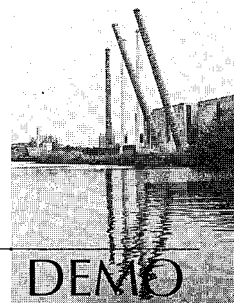
Na de toespraak met deze en nog meer punten wenste Joost iedereen een prettige voortzetting van het congres.

(MvdB)

Debatwedstrijd

Helaas ontbreekt de ruimte om verslag te doen van een van de meest enerverende onderdelen van het congres. De uiteindelijke winnaar, Andor Admiraal, stal mijn hart met zijn stelling dat de beste secretaresse een donkere man is in plaats van een hoogblonde vrouw. Ik moedig de organisatie aan deze happening nog vele malen te herhalen.

(MvD)

Democratie in Elst

Het hele congres was tot de workshop democratie ietwat rommelig en ongestructureerd verlopen. Maar dit stoorde niet, integendeel, het gaf het congres een spontane ongekunsteldheid. Tijdens het begin van de workshop leek het er even op dat met deze prille en charmante traditie gebroken zou worden. Want precies op tijd hadden een dozijn Jonge Democraten en D66-Europarlementariër mevrouw Boogerd-Quaak zich rond een vierkante tafel geschikt. Er hing een professioneel geregisseerde stilte, die ik met mijn onbezonnen binnenkomst haast pijnlijk onderbrak. Maar gelukkig! Ook hier was weer een prettige chaos en commotie! De toegezonden stukken aan onze gastspreker mevrouw Boogerd zouden niet actueel zijn. Moties zouden geannuleerd, veranderd of verworpen zijn. En dat was, geloof ik, het onderwerp waar we het over zouden hebben; de standpunten van de JD over de democratie in Europa.

Een soort van voorzitter nam twijfelachtig het woord, maar wist niet goed waar hij naar toe wilde. Boogerd kaapte het woord en begon met een algemene inleiding. Ze drukte ons op het hart dat het Europees parlement belangrijk is, ze pleitte voor spreekrecht van europarlementariërs in de Tweede Kamer en verzekerde ons dat het Europees parlement al macht had, maar meer macht nodig had. Ook hekelde ze de binnenlandse politiek en de burger, voor het niet serieus nemen van het Europees parlement. Een aantal mensen wiebelde onrustig op hun stoel tot zij konden reageren. Het Europees parlement moest eerst van structuur veranderen voor er meer macht aan toegekend zou worden, er moesten Europese partijen komen die ook echt Europees gekozen zouden kunnen worden. Een meer democratische structuur zou de Europese politiek dichterbij de mensen brengen.

Behalve kritiek kwamen er ook vragen. Bijvoorbeeld wat mevrouw Boogerd vond van de dubbele politiek. Er wordt in sommige gevallen gecontroleerd door zowel de Europese als de landelijke politiek (en dan vergeet je voor het gemak nog maar even de provinciale en de gemeentelijke politiek). Vond zij zoiets niet een "overkill" aan controle, zou het Europees of het nationaal parlement niet het alleenrecht moeten hebben? Wat voegt de Europese politiek dan toe? Wat is de meerwaarde van de Europese democratie? Mevrouw Boogerd gaf toe dat sommige zaken dubbel gedaan worden. Ze

toonde zich echter voorstander van deze aanpak. Zij vindt zelf dat nationale en Europese politiek beide een belangrijke functie hebben. Ze bekijken het allebei vanuit een ander perspectief. Haar reactie op de tweede en derde vraag was een zwakke verdediging: een wedervraag. "Maar als het Europese Parlement er niet was nou dan...?!?" Ongetwijfeld doet het Europese parlement veel. Maar ook ik had nou graag eens met voorbeelden verduidelijkt willen zien, wát het Europese Parlement precies doet dat het nationale parlement níet doet. Het was eigenlijk een zeer vreemde bedoening, iedereen in de kamer was wel min of meer vóór Europa maar toch hing er een sfeer vol kritiek. Iedereen scheen zich bewust te worden van deze dubbelzinnigheid en leek wat in te binden.

Wat vond deze D'66 Europarlementariër van onze moties met betrekking tot Europa? Ze steunt een resolutie van de JD waarin staat dat Europa mag uitbreiden in het voormalige Oostblok. Maar na een betrekkelijk rustige periode werd het vuur weer opgestookt. De media moesten het ontgelden. Zij schrijven niet (inhoudelijk) over Europese besluitvorming. En Europese persberichten worden genegeerd. Dit is dom van journalisten want die moeten toch schrijven wat de burger aangaat? Na deze vage beschuldigingen volgde echter een waar juweel van een citaat: "Het democratisch gat, wat er al is, wordt alleen nog maar versterkt door het ontbreken van een permanente journalistieke controle!" In de groep waren nog veel mensen die haast explodeerden van de vragen en verwijten die in hen opkwamen. Een herrezen voorzitter nam echter het woord

en verdeelde de laatste spannende minuten van deze workshop onder een gretig publiek. Uit die groep sprong Martijn van der Kooy, deze snuggere gozer wilde reageren in de gedaante van journalist. En warempel, dat deed hij best aardig.

Allereerst gaf hij harde feiten. Hij gaf toe dat er inderdaad niet veel geschreven wordt over Europa. En dat journalisten moeten schrijven wat de burger raakt. Maar er waren de laatste jaren wel veel meer vaste journalisten in Brussel gekomen. Vervolgens legde hij uit hoe politieke pagina's van een krant worden opgebouwd. Die blijken al snel vol te zitten met belangrijke, landelijke, politieke issues. Er wordt dus wel degelijk gekeken naar wat de burger raakt en wat hij dus wil lezen. "Op dit moment staat Europa, inhoudelijk, echter nog niet naast je bed. Pas als dat verandert zullen journalisten gaan schrijven. Dit is een kwestie van tijd."

De komst van de Euro zal wat dat betreft een heleboel kunnen veranderen. Europa komt dan immers in je achterzak, en mensen willen wel weten wat er in hun eigen kontzak gebeurt. Martijn legde de 'schuld' dus eigenlijk bij de Europarlementariërs zelf. Hij geeft de journalisten in ieder geval geen ongelijk. Maar het lijkt op een negatief spiraaltje. Geen krant waagt zich aan inhoudelijke, Europese artikelen. Hierdoor leest niemand wat over Europa en daardoor is het dus onmogelijk dat iemand interesse heeft voor Europa. En zonder die interesse schrijft de journalist niet. Maar eigenlijk doet hij zichzelf en zijn publiek hiermee tekort. Journalisten zouden deze negatieve spiraal zelf kunnen doorbreken. Als kranten wel inhoudelijk zullen gaan berichten over Europese besluiten, zal het publiek ook meer lezen en op den duur misschien meer willen lezen. Maar dit is gevaarlijk. Nationaal nieuws geeft namelijk betere verkoopgaranties. (HS)

Politique
POPULAIR

Boris Dittrich wil ontkoppeling van ouderschap en opvoederschap

Ouderschap versus opvoederschap

Het laatste onderdeel van de zaterdagmiddag betrof een forumdiscussie over de voorstellen van de commissie-Kortmann, die heeft uitgezocht of het juridisch gezien mogelijk is om het huwelijk open te stellen voor niet-traditionele vormen. Voor dit debat waren drie gasten uitgenodigd: dhr. Dittrich (kamerlid D66), dhr. Middelkoop (GPV) en mevr. Henstra (rechten-promovenda).

Argumenten

Het debat begon met een inleiding van Boris Dittrich, die het initiatief nam tot de oprichting van de commissie-Kortmann. Dittrich vindt de keuze van een samenlevingsvorm primair een zaak van het individu. Aangezien het staatshuwelijk juridisch gezien slechts een zakelijke overeenkomst is, vindt hij het onacceptabel dat deze regeling alleen openstaat voor heteroseksuele paren. Hij wil hier snel verandering in brengen, want de huwelijksovereenkomst scheidt bijvoorbeeld duidelijkheid ten aanzien van eigendomsrecht en erfrecht en geeft samenlevende partners zeggenschap over elkaars leven; ook biedt het huwelijk rechtszekerheid aan eventuele kinderen, wat van belang is voor kinderen die in een pleeggezin opgroeien. Het feit dat niet-traditionele paren tot nu toe geen gebruik konden maken van deze regeling, betekent dan ook niet dat er geen behoefte aan is.

Uitvoerbaarheid

Hoewel er principieel gezien dus veel te zeggen valt voor liberalisering van het huwelijk, heeft het voorstel tal van juridische

consequenties die uitvoering ervan kunnen bemoeilijken. Het onderzoek van de commissie-Kortmann heeft uitgewezen dat de openstelling van het huwelijk voor niet-traditionele paren geen problemen hoeft op te leveren, maar dat het niet zeker is of zulke paren ook het recht op adoptie kunnen krijgen. Dit hangt samen met het feit dat het adoptierecht geen onderdeel is van het huwelijksrecht, maar van het afstammingsrecht.

Ook politiek gezien stuit adoptie door homoparen op verzet, want belangenorganisaties zijn bang dat Nederland hierdoor geen adoptiekinderen meer kan krijgen. Vooral vanwege dit probleem wilde het kabinet tot nu toe niet verdergaan dan instelling van een geregistreerd partnerschap. De tweede kamer heeft de regering echter opgedragen voor 1 januari 1999 met een voorstel te komen waarmee het huwelijk ook voor niet-traditionele paren wordt opengesteld, al hoeven zij niet per se het adoptie-recht te krijgen.

Debat

Na deze inleiding volgde een levendig debat over tal van principiële kwesties. Zo bracht Middelkoop naar voren dat liberalisering van het huwelijk een grote bedreiging vormde voor de samenleving, omdat het de maatschappelijke ordening in de war bracht. Nu geldt het huwelijk namelijk nog als een speciale band tussen man en vrouw waar kinderen uit voort kunnen komen. In de nabije toekomst wordt het huwelijk echter helemaal losgekoppeld van het biologisch ouderschap. Henstra, die promotie-onderzoek doet naar

de mogelijkheden om het adoptierecht aan te passen, legde uit dat vooral deze ontkoppeling van ouderschap en opvoederschap een belemmering vormt om het adoptierecht aan homoparen toe te kennen. Volgens Dittrich zijn er echter tal van situaties mogelijk waarin deze ontkoppeling wenselijk is. Zo'n situatie kan bijvoorbeeld optreden als een heteropaar met kinderen besluit om te scheiden, waarna de vrouw de zorg voor de kinderen op zich neemt en gaat samenwonen met een andere vrouw. In zo'n geval zouden beide vrouwen als opvoeder moeten kunnen worden aangemerkt. Het huwelijk zou dus een algemene aanduiding moeten worden voor het recht om als paar kinderen te mogen opvoeden. Al met al ontstond er een boeiende discussie waar de congresgangers nog lang over na zouden praten.

(OK)

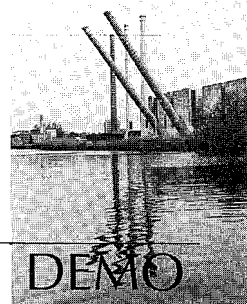
Workshop Infrastructuur

Voor de workshop infrastructuur was, de verkiezingen lagen nog in het verschiet, een heus Tweede Kamerlid van D66 gestrikt. Machteld Versnel, lid van de vaste kamercommissie voor ruimtelijke ordening en in de fractie specialist op het gebied van ruimtelijke ordening, nam aan de discussie deel. Kern van haar betoog was dat er beter op één plek veel overlast kan zijn dan op veel plekken minder, dat het intra-Europese verkeer vooral met de HSL moet plaatsvinden, dat er flink geïnvesteerd moet worden in het aanleggen van spoorwegen en dat de trein concurrerend moet worden gemaakt met het vliegtuig. (MvD)

Jan Hoekema over de B.D.U.

Hoekema had de moeilijke taak de JD'ers duidelijk te maken dat de brede doeluitkering (B.D.U.) niet de desastreuze invloed heeft op het JD- budget als door hen wordt gedacht. Het vuur werd hem aan de schenen gelegd met vele moeilijke vragen, van onder andere enkele generaties JD-penningmeesters. De JD'ers waren niet te vermurwen, maar de Tweede Kamer wel. Voor de JD betekent het doorvoeren van de b.d.u. een zeer forse bezuiniging, het budget zal namelijk met ruim eenderde deel slinken!

(MvD)

Journalisten in de clinch

De forum bestond uit:

Kees Sorgdrager, Den Haag Vandaag. (KS)
Jaap Jansen, Algemeen Dagblad. (JJ)
Marleen Barth, PvdA kandidaat-Tweede Kamerlid/oud-journalist. (MB)

In de late namiddag had het landelijk bestuur een forumdiscussie over parlementaire journalistiek gepland. Dit keer mocht een programmaonderdeel in de grote congreszaal worden afgewerkt. Kennelijk was het aantal Congresgangers aangezweld tot een voldoende niveau, al waren er toch behoorlijk veel lege stoeltjes achterin te bekennen. Het aantal mensen deed de amusementswaarde van het forum tekort. Zeker het einde was de moeite waard.

De discussie begon over de objectiviteit die een journalist al of niet zou moeten nastreven in het verslaan van parlementaire activiteiten. MB vond het een hele opluchting toen ze verlost was van de neutrale verslaggeving en ze eindelijk kon zeggen wat ze eigenlijk zelf vond. De kritiek van Jan Blokker, dat toen MB de politiek in ging, alles wat ze geschreven heeft met terugwerkende kracht ongeloofwaardig was geworden, pareerde MB met de mededeling dat Blokker nooit veel van onderwijs af wist (MB's specialiteit), en daar ook zijn neus voor ophielde.

KS vindt dat kranten nooit objectief zijn, en wil ook af van de mythe dat dat zo is. Om zijn stelling kracht bij te zetten gaf hij een voorbeeld. Toen De Telegraaf, om preciezer te zijn Kees Lunshof, zag dat het Paarse kabinet er daadwerkelijk ging komen, verklaarde hij in zijn column dat de Telegraaf dan maar op de oppositiebanken moest gaan plaatsnemen. Toen de Telegraaf in de discussie werd geïntroduceerd wist MB ook nog wel een voorbeeld. Deze krant kopte: "PvdA: hypotheekrente niet veilig". Toen de PvdA ging navragen bij de redactie hoe ze dat nou toch konden zeggen, het stond bij de partij niet eens in het verkiezingsprogramma, antwoordde de krant dat de hypotheekrente daarom bij de PvdA niet veilig was. Anders hadden ze het wel in het programma gezet. De deelnemers van het forum werd vervolgens gevraagd wat ze vonden van de afgelopen campagne. MB vond het hele gebeuren maar vrij mat. Ze klaagde erover dat de Paarse partijen geen echte aardverschuivingen wensen, en het CDA wanhopig probeert zich een positie te verschaffen, maar er niet echt tussen kan

komen. Deze status quo, is volgens MB funest voor Borst, want ze moet tussen de andere lijsttrekkers als een rustige vrouw overkomen. Wanneer er echter niet wordt geruzied, valt het rustig blijven van Borst niet echt op.

Toen startte KS, tot gejuich van de auteur, een, bijna cynisch, betoog over het stelsel van evenredige vertegenwoordiging. De verkiezingen waren volgens hem tot een soort folklore uitgegroeid, van hetzelfde niveau als zaklopen op Koninginnedag. Niemand vindt er nog wat aan. Volgens KS zijn de verkiezingen alleen voor de lijsttrekkers, zij winnen de stemmen voor de partij. De rest van de mensen op de lijst is slechts vulsel en is nodig om de behaalde zetels op te vullen. De Partij van de Arbeid is allang opgeheven, wat over is gebleven, is de Lijst Kok. En daar heeft KS natuurlijk helemaal gelijk in.

JJ mengde zich voor het eerst echt in de discussie, en beaamde feitelijk het verhaal van KS. Het Algemeen Dagblad is niet geïnteresseerd in lokale kandidaten die achteraan op de lijst staan. Het gaat het AD vooral om de lijsttrekkers.

De discussie borduurde voort op dit thema. Worden de koppen niet belangrijker gemaakt dan de inhoud? MB beaamde dat in de parlementaire journalistiek nauwelijks iemand in de inhoud is geïnteresseerd. Vooral op tv wordt er volgens haar nauwelijks op de inhoud ingegaan, bij de dagbladen valt het naar haar mening nog wel mee. Volgens KS is dat ook wel logisch, want het medium tv leent zich er ook nauwelijks voor om inhoudelijke onderwerpen lekker breed te behandelen. Tv is volgens hem echt 'kwajongenswerk'. De krant is meer voor journalisten.

Er wordt de vraag gesteld wat de deelnemers vinden van de heer Bolkestein, en met name zijn ingezonden brieven. JJ vindt de stukjes

die hij schrijft in de Volkskrant van een goed niveau, hij behandelt ook interessante onderwerpen. KS kan de heer Bolkestein wel waarderen. Het is een goede parlementariër, die issues aanzwengelt. Bolkestein wil dat er over bepaalde onderwerpen wordt gedebatteerd in de samenleving. De andere partijen reageren vaak geïrriteerd op Bolkestein, maar doen vervolgens niets terug. MB spreekt dat vanuit haar partij tegen, en zegt dat PvdA'ers wel degelijk Bolkestein tegenspreken.

Op de vraag wat de pers zou moeten doen, wanneer zij wordt geconfronteerd met 'lekken' uit departementen, zei JJ, dat het een afweging wordt. Er wordt gekeken of het verhaal klopt door andere bronnen te raadplegen. Ook is het van belang of het verhaal belangrijk genoeg is om de 'lek' te gebruiken en te verantwoorden. En als dat het geval is en het rond is, dan wordt het geplaatst.

KS bleek een faliekante tegenstander van het fenomeen 'opiniepeilingen'. Op een vraag daarover vanuit het publiek, noemde hij een opiniepeiling een verschrikkelijke gruwel. MB wilde na deze uitval waarschijnlijk een wat genuanceerder standpunt naar voren brengen. Zij vond dat de pers niet gretig op peilingen reageerde. De zaal was het hier blijkens haar hilarische reactie niet zo mee eens. JJ zei daarop dat je de negatieve kanten van opiniepeilingen moeilijk kan bestrijden door ze te gaan verbieden. KS bleek een echte 'hardliner', en was het daarmee niet eens. Hij vond dat de kiezers zulke dingen niet behoren te weten.

En daarmee werd na 45 minuten deze, bij vlagen boeiende, forumdiscussie beëindigd, en kon iedereen naar de eetzaal rennen om de hongerige maagjes te vullen. (PvdW)

De jaarrekening

Over de bespreking van de jaarrekening kan niet veel verteld worden omdat de jaarrekening niet af is. Op het volgende congres zal dat wel het geval zijn en kan de jaarrekening worden gepresenteerd. De kascommissie heeft de jaarrekening wel al bekeken en bij de meest opvallende dingen, het DEMO-redactiebudget en het budget van het LB, uitleg gevraagd. Deze posten zijn moeilijk onder

controle te houden omdat niet iedereen een OV-jaarkaart heeft. Het LB heeft besloten iedere lb-er een vast bedrag per maand te geven voor de reiskosten. Voor volgend jaar moet er rekening gehouden worden met een verlaging van de subsidie die de JD ontvangt.

(MvdB)

JD-congres op 25 april 1998

Een impressie

Wij zijn enthousiast over het congres en willen onze napraterijen met jullie delen.

Onze eerste indruk was dat er relatief weinig mensen de weg naar Elst hadden gevolgd. De laag-drempelige en open sfeer die de JD eigen is, was wel meteen aanwezig. Deze sfeer werd naarmate de dag vorderde versterkt door de uitslaap-mensen die (ook al was hun motie al behandeld) binnen kwamen druppelen.

Zo arriveerde ook Erwin Nypels in de middag, een D66'er van het eerste uur. Met hem hebben we een leuke boom opgezet. Altijd leer je weer wat van de oude rotten. De JOVD is opgericht vlak na de oorlog, dit was toen de enige PJO. In de zestiger jaren ontstond het gemis aan een politieke partij die groener, socialer en volledig zuilloos was. Meneer Nypels, een JOVD'er die ervaren heeft hoe belangrijk het bestaan van PJO's is: "Het is niet te geloven dat de partij die in '66 werd opgericht tégen oprichting van een zelfstandige jongerenorganisatie was." Meneer Nypels heeft hard zijn best gedaan om de jongeren van zijn partij een eigen organisatie te geven: de Jonge Democraten. Erelid Nypels toont nog steeds bijzondere interesse voor de sociale vrijzinnig-democratische liberalen die de toekomst hebben (wij dus!).

Dat wij jongeren vaak erg enthousiast en impulsief kunnen zijn, bleek tijdens het behandelen van de moties. Je stem bepalen was soms erg lastig, aangezien je nauwelijks kon verstaan wat indieners en critici te melden hadden. Gelukkig was er altijd nog Jan-Piet die zijn volledige resonantiemogelijkheden gebruikte om de menigte te overstemmen. Hierin werd hij krachtig ondersteund door Boris. Een Rotterdamse JD'ster biedt zich bij deze aan om mensen die moeite met presenteren hebben een training te geven: stemgebruik en overtuigen van menigten.

Van drie tot vier hebben wij het forum over parlementaire journalistiek bijgewoond. De eindconclusie hiervan was dat de Hond (M. de) maar in zijn hok moest blijven.

Vol verwachting stormden toen alle JD'ers naar de zaal waar Els Borst ons toe zou spreken. Wij als JD'ers hadden de eer om als eerste het D66-affiche te mogen aanschouwen. Vervolgens gaf mevrouw Borst toelichting op het partijprogramma en op de verkiezingen. Van het concert des levens heeft niemand een program, van de verkiezingen ook niet, maar mevrouw Borst liet ons weten dat paars er weer zal zijn mét D66! Een Rotterdamse JD'ster was zeer

content met de mogelijkheid voor geboortepanning op jonge leeftijd; dus kinderen vóór de carrière. Dit betekent voor haar meer werkverschaffing. Voor adviezen over geboortepanning kun je bij haar terecht. We vonden mevrouw Borst een lieve vrouw, naar wie we met groot respect geluisterd hebben. We hopen dat deze eigenschappen voldoende zijn voor de verkiezingen. **Zet 'm op Supergranny!**

Bert Bakker weerde zich kranig over gemiezemuis met betrekking tot het studieadvies. Als wij meneer Bakker goed begrepen hebben, was zijn punt niet dat het decanaat iets te zeggen moest hebben over de studenten. Zijn punt was dat er een systeem moet komen, in plaats van de prestatiebeurs, dat studenten stimuleert en

controleert in de studievoortgang. Wij vroegen ons af in hoeverre een studieadvies bindend moet zijn volgens D66. Wij denken dat dit heel goed is, bijvoorbeeld als iemand zijn propedeuse niet in twee jaar heeft gehaald (bijzondere gevallen niet meegeteld).

Moe en suf geluld kropen we aan 't eind van de dag, uitgewuifd met handkusjes, naar de trouwe vierwieler, rijdend op koolzaad. Een tweede congresdag zat er voor ons helaas niet in. De zondag was vast net zo geslaagd, als we de katers buiten beschouwing laten.

Something Elst: see you in Arnhem next time!

Katinka Huender, verloskundige in spé
Karianne Buddingh, logopediste in spé
Afdeling Rotterdam

Workshop Defensiebeleid

Op zondag, net na de lunch, werd er in de kleine congreszaal een workshop gehouden over het Defensiebeleid, met Jan Hoekema, D66-fractiespecialist in de Tweede Kamer voor dit deel van de publieke sector.

In een relatief kleine groep werd gedurende een half uur intensief gediscussieerd over dit onderwerp met een rechts imago, dat langzamerhand links dreigt te gaan worden.

Hoekema begon de workshop met te vermelden dat een miljard bij iedereen wel een beetje erg hard is gevallen. Eerlijk gezegd vond hij een miljard bezuinigen ook teveel van het goede. Tot 400 miljoen kun je nog voorkomen dat je enige gevechtskracht inlevert, het blijven dan bezuinigingen 'in de marge'. En die gevechtskracht heb je misschien toch wel nodig, omdat je dan toch wat kan doen aan operationele taken.

Hoekema merkte ook op dat de bezuinigingen die op Europa waren gepland door heel strak op de defensiebegroting te bezuinigen, aanmerkelijk gereduceerd konden worden. Omdat er, in tegenstelling tot de situatie voor de val van de Muur, veel minder zwaar materieel nodig is. De huidige vredesoperaties vereisen minder extreme middelen dan tijdens de Koude Oorlog, dus er kan wel wat van het budget af. Hoekema onthulde dat Defensie een zeer logge, langzame machine is. Wat de mensen in het leger tien jaar geleden bestelden, komt nu pas binnen, wat het natuurlijk zeer verouderd maakt.

Ook heeft Hoekema vaak het idee dat de ambtenaren erg goed zijn in het 'verzinnen' van allerlei

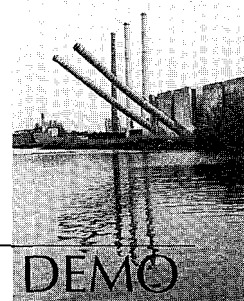
verhalen, die motiveren waarom het leger bepaalde dingen wel moet kopen. Wanneer dat dus allemaal veel efficiënter gaat lopen, bijvoorbeeld door de aankooptermijnen te verkorten, heb je al veel geld bespaard.

Het is in een beleid waarin men veel wil gaan wegbezuinigen natuurlijk erg belangrijk om de prioriteiten duidelijk vast te stellen. Volgens Hoekema is de vorming van de Rapid Intervention Force absolute prio één. Dingen die op de tweede plaats komen zijn bijvoorbeeld een tweede Amphibiotransportschip, het Korps Mariniers, het korps Commandotroepen, de Genie en de Mijnenruimersbestrijders.

Jan Hoekema accentueerde ook de internationale 'problemen'. Wanneer je gaat bezuinigen kom je eigenlijk niet onder intensieve internationale samenwerking uit. De dingen die je namelijk door je bezuinigingen laat zitten, moeten door andere landen worden opgevangen.

Jan Hoekema sluit de workshop af met de waarschuwing dat we met bezuinigen in ieder geval niet moeten gaan doorslaan. Nederland, dat altijd een grote mond heeft in het buitenland, mag niet al teveel uit de pas lopen met de defensie-uitgaven. En met die wijze woorden in het achterhoofd gingen we weer gezellig politieke moties doen....

(PvdW)

Back to the roots

Beste vrijzinnig democraten, het jaar 1999 roept bij velen associaties op van feesten en vieringen vanwege het einde van het tweede millennium. Als penningmeester van deze vereniging wil ik jullie geen enkel feest ontzeggen, maar toch een donkere schaduw vooruitwerpen naar dit (voor)laatste jaar van de twintigste eeuw.

Heino Blanckaert Wat is er aan de hand? Na vele jaren praten en discussiëren ligt er momenteel een wetsvoorstel bij de Tweede-Kamer dat de subsidiëring van politieke partijen en aanverwante organisaties (geledingen) gaat regelen. Eén van de dingen die verandert ten opzichte van de huidige situatie is dat alle aparte subsidiestromen naar de geledingen van een partij samengevoegd worden tot één subsidie. Deze wordt uitgekeerd aan de partij, met dien verstande dat de wetenschappelijke bureaus en de politieke jongerenorganisaties (pjo's), die ook als een aanverwante organisatie worden beschouwd, een geormerkt bedrag krijgen toebedeeld dat de (moeder)partij moet doorsluizen.

Nu is het zo dat het bedrag dat het Ministerie van Binnenlandse Zaken voor politiek jongerenwerk uittrekt, uitgekeerd wordt aan de Stichting Ping, waarin alle pjo's zijn verenigd. Binnen Ping wordt deze subsidie in goed overleg verder verdeeld over de pjo's. Nu we het geld niet meer via Ping, maar via D66 zullen krijgen, zal er dus een directe financiële relatie tussen de JD en D66 ontstaan.

In totaal is er fl. 1.450.000,- beschikbaar voor de pjo's. De verdeling over de pjo's geschiedt op basis van twee criteria. Ten eerste de grootte van de pjo in de vorm van het aantal leden. Hiervoor is de ene helft van het totale budget beschikbaar. Ten tweede de grootte van de politieke stroming die de pjo vertegenwoordigt, deze wordt bepaald op basis van het aantal kamerzetels van de moederpartij. Hiervoor is de andere helft van het totale budget beschikbaar.

Ping heeft eind 1997, na veel lobbywerk in voorgaande jaren, geprobeerd door middel van een brief aan de vaste kamercommissie voor Binnenlandse Zaken de onafhankelijkheid van de pjo's ten opzichte van de moederpartijen meer tot uitdrukking te laten komen in de wet. De JD heeft op eigen initiatief naast dit punt ook andere ideeën naar voren gebracht bij de fractiespecialist van D66. Met name de directe afhankelijkheid van het aantal zetels van de moederpartij kan grote invloed hebben op de subsidie van een pjo. Het is niet het idee dat een pjo gedeeltelijk op basis van de grootte van de politieke stroming die ze vertegenwoordigt gesubsidieerd wordt, dat ons niet bevalt. Het is voornamelijk het feit dat het criterium waarmee die grootte bepaald wordt er één is waar we als JD geen actieve invloed op kunnen uitoefenen.

De Tweede-Kamerverkiezingen hebben laten zien dat deze een grote schok kunnen veroorzaken in de subsidieverstrekking, hetgeen de continuïteit van een pjo in gevaar brengt. Grote schokken kunnen enigszins opgevangen worden door een middeling van het aantal kamerzetels over twee of drie verkiezingen. Voor pjo's waarvan de moederpartij gewonnen heeft, is het een nadeel, maar voor een pjo waarvan de moederpartij verloren heeft is het een voordeel, beiden op korte termijn. Ons inziens is het op lange termijn voor alle pjo's voordelig vanwege het continuïteitsargument. De reden dat het gerechtvaardigd is om pjo's op korte termijn te benadelen, is dat alle pjo's eenzelfde doel nastreven, namelijk het bevorderen van de politieke participatie van jongeren. Het gaat in deze niet om de politieke macht: de omvang is niet het eerste doel. De gevolgen van verkiezingen op kunnen echter op deze manier verdeeld worden over alle pjo's, zodat we er op lange termijn allemaal beter van worden.

Met 145 kamerzetels van partijen met een pjo (alle partijen zonder de SP) wordt het bedrag per zetel fl. 5.000,-. Het bedrag per lid lag met de gegevens van 1996 op fl. 60,-. De peildatum en het totaal aantal leden is nog bekend, zodat dit bedrag nog kan veranderen. Veertien zetels betekent fl. 70.000,-. Vijfhonderdvijftig leden betekent (lage schatting op basis van het aantal leden t/m 27 jaar, en fl. 60,- per lid) fl. 33.000,-. Totaal dus fl. 103.000,-. Ten opzichte van de huidige subsidie van BiZa van fl. 145.000,- betekent dat een achteruitgang van dik fl. 40.000,-. Ten opzichte van de totale begroting houdt dit een korting van bijna een kwart in.

Op de begroting van 1999 zal dus flink bezuinigd moeten worden. De kaasschaafstrategie zal in dit geval niet afdoende zijn. Er zullen rigoureuze keuzes gemaakt moeten worden. Om deze reden zal er draagvlak binnen de vereniging moeten zijn, zodat we met elkaar ondanks deze bezuinigen de vereniging levend kunnen houden.

PAARS TWEE, JA OF NEE?

De drie paarse politieke jongerenorganisaties hebben zich opnieuw uitgesproken over het te vormen paarse kabinet. Wil jij weten wat zij precies zeiden? Nieuwsgierig naar de standpunten van de JD versus die van D66? Of wil je weten hoe paars twee er uit gaat zien als ons LB in de toekomst de fractie van D66 vormt? Vraag dan om meer informatie over de schriftelijke neerslag van hun denkwerk (Paars II, ja of nee) bij het secretariaat van de JD (070-3622162), of bij de dichtst in de buurt zijnde LB-er.

Onder de HAMER

Paars 2, een blamage?

Vier jaar geleden waren de verkiezingen echt boeiend. Een roep om politieke verandering in de vorm van een vernieuwend kabinet werd de inzet van de verkiezingen. Uiteindelijk was die vernieuwing ook de uitkomst van de verkiezingen na tussenkomst van langdurige en moeizame coalitieonderhandelingen. In vier jaar kan er veel gebeuren. De PvdA verloor haar ideologische veren en de VVD stemde voor een referendum! Paars I beviel goed en de wens om toch vooral met z'n drieën door te gaan werd met de dag groter. Uiteindelijk leidde dit tot een climax: premier Kok riep op om toch vooral D66 te stemmen!

De kiezer werd in de verkiezingen van mei '98 een soort referendum voorgelegd met de vraag of Paars I door mocht gaan. Uiteindelijk gaf de kiezer Paars het vertrouwen. Tegelijkertijd gaf de kiezer te kennen dat de coalitie een sociale koers moest gaan varen. D66 werd afgestraft voor haar onzichtbaarheid, slechte politieke leiding en vaagheid. De vraag of deze partij moest deelnemen in het kabinet Kok II deed zich dus voor. Toch was het na een nachte slapen duidelijk dat D66, ondanks het grootste verlies in de geschiedenis van de partij, graag verder wilde met Paars. Ze stelde daarvoor wel eisen: "De gekozen burgemeester is van eminent belang" aldus fractievoorzitter Thom de Graaf. Hij noemde de "rechtstreeks gekozen burgemeester" tijdens de afsluiting van de campagne echter een "absolute voorwaarde". Ik vroeg hem daar expliciet om toestanden als rond het ingevoerde referendum, (waarvoor onhaalbare drempels werden opgeworpen) tegen te gaan. Maar D66 wilde regeren en straks mag een paarse commissie met wijzigingsvoorstellen komen. Het voorstel is, zoals het nu bekend is, een wassen neus. Waarom moet anders de aanstellingswijze van de burgemeester nader onderzocht worden?

Wijzigingsvoorstellen zijn al door genoeg commissies geleverd, deze voorstellen liggen nu ergens onderin een la. De toegevoegde waarde van alweer een dergelijke commissie is nihil en kan

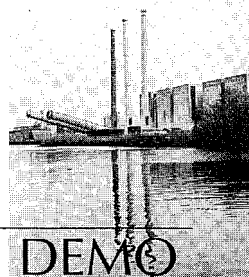
gezien worden als zinloze werkverschaffing. Indien D66 zegt de rechtstreeks gekozen burgemeester van 'eminent belang' te vinden, moet ze daar ook naar handelen of bedanken voor de Paarse eer. Inmiddels is bekend dat er verder overeenstemming is over het regelen van het wettelijk recht op deeltijdarbeid en over het homohuwelijk. Daarnaast wordt de functie van Staatssecretaris tot onderminister opgewaardeerd. De eerste twee punten zijn fouten van Paars I. Deze punten hadden toen namelijk al wettelijk geregeld moeten worden. De instelling van een onderminister is een nieuw en zeer goed punt. Ere wie ere toekomt, de Democraten hadden dit in hun verkiezingsprogramma staan. De beslissingen over werkelijke hoofdpunten zijn na zeven weken nog steeds niet genomen. De fundamentele keuze of je na vier jaar hard bezuinigen wederom extreem moet bezuinigen had de hoofdvraag moeten zijn. Maar voorlopig lijkt deze vraag nog onbeantwoord. Het zou de VVD sieren indien ze de eisen om te bezuinigen zou verlagen naar 6 à 8 miljard. Bezuinigingen zijn namelijk wel nodig, het gaat alleen om de mate waarin.

Voor de verkiezingen wilden de drie coalitiepartners voortzetting van Paars, de verkiezingsuitslag legitimeerde voortzetting. Het moet dan mogelijk zijn om binnen twee maanden een akkoord te hebben. Aangezien het dualisme moet terugkeren (dat was tijdens Paars 1 nog niet gelukt), dient een regeerakkoord alleen op hoofdlijnen geschreven te worden. Het zouden de politieke lijnen van de toekomst moeten zijn.

Vooralsnog lijkt het erop dat alles wordt dichtgetimmerd en dat de maatschappelijke discussies over wezenlijke onderwerpen achter gesloten deuren worden beslist. Een blamage voor de Paarse democratie.

Joost Boermans

Landelijk voorzitter Jonge Democraten

Welvarendheid in petto?

St. Petersburg, de meest Europese stad van Rusland met een inwoneraantal van vijf miljoen, is voor altijd in mijn hart gekropen. Gecreëerd door Peter de Grote als een venster naar het westen, gebouwd in de 18e en 19e eeuw, met name door Europese architecten. Het resultaat: één van de mooiste steden. Men zegt dat Moskou intimideert en St. Petersburg charmeert. Allerlei accenten in deze stad verwijzen naar Parijs, Berlijn, en Venetië, maar ook naar Amsterdam. In de week van de diepe financiële crisis (woensdag 27 mei) vertrekken we naar St. Petersburg. Een reportage uit een land waar het gewone volk te kampen heeft met grote achterstanden in het uitbetaald krijgen van salarissen, te lage inkomens in relatie tot de steeds stijgende kosten van levensonderhoud en een snel toenemende werkloosheid.

**Tekst en foto's
Sanne Liefink**

We komen aan op het vliegveld van St. Petersburg. Er staan bruine houten hokjes met schuine spiegels, zodat de paspoortcontroleur achter in mijn nek kan kijken. Zij kijkt me niet aan, zwijgt, stempelt en schuift alles terug. Ik loop door naar de bagageband. Mijn koffer en handbagage verschijnen op het zwart-wit scherm. De controleur kijkt langs mij heen, zegt niks. Niemand heet je welkom, niemand zegt gedag. In de aankomsthal vangen zakenrelaties ons echter op, handen worden

Straatbeeld, zondag 31 mei 1998, de 295ste verjaardag

geschud, de koffers worden opgepakt en meegenomen. Het vervoer, de Wolga (de Russische Mercedes), staat klaar. Het is een hele vervuulende auto. Maar de overheid heeft besloten, nadat het marktaandeel van de Wolga in korte tijd kelderde vanwege de import van o.a. de Duitse Mercedes, dat het Russische overheidspersoneel de Wolga-fabriek moet steunen.

Infrastructuur

Hoe vaak klagen wij Nederlanders niet over de infrastructuur, het wegdek en het verkeer? Gaten van ongeveer 25 centimeter breed en 15 centimeter diep zijn hier geen uitzondering. Iedereen racet van de ene kant naar de andere kant en of je nu met zijn vieren naast elkaar kunt rijden of met zijn drieën is mij tot nu toe nog steeds niet duidelijk. Op sommige kruispunten bedienen agenten de stoplichten nog met de hand. Het feit dat ik de fietsers gedurende mijn verblijf op twee handen kan tellen, verbaast mij eigenlijk helemaal niks. De metro werkt perfect, een groot deel van de vijf miljoen inwoners van St. Petersburg maakt gebruik van dit inmens snelle metronet. Men zegt dat er tijdens de spits meer mensen onder de grond zijn, dan boven de grond. We worden aangestaard en anderen staren gewoon recht voor zich uit, volledig apathisch. Onze tolk-consultante (zij woont al heel wat jaren in Nederland) vertelt: „De laatste vijftien jaar is er heel veel veranderd in Rusland. Ik wil niet meer terug, eerst had ik heimwee, nu niet meer. Sinds de omwenteling zijn mensen boos, ze zijn jaloers op het Westen, ze zijn niet meer vriendelijk, ze zijn brutaal”, vertelt ze. „Maar, Russen zijn wel door alle ellende gewend aan lijden, vandaar dat ze veel minder klagen dan Nederlanders.”

Maar dit clichébeeld, dat het Russische volk heel wat kan verdragen, klopt naar mijn idee niet meer helemaal. Kijk maar naar de recente staking van de mijnwerkers die hun achterstallige salarissen opeisen. Woensdag 27 mei leek het er op dat de roebel zou devalueren. Wat zou dat betekenen voor het Russische volk? Dan zouden miljoenen Russen voor de tweede keer in tien jaar tijd al hun spaargeld verliezen. Terwijl de koerswijziging van communisme naar een westerse economie toch welvarendheid in petto had', zie je de gewone Rus denken. Een kleine tengere oudere man stopt, kijkt ons aan en spreekt ons aan in goed Duits. Hij heeft tijdens zijn loopbaan door heel Europa gereisd, ook in Nederland. „Een prachtig land”, zegt hij glimlachend. Nu reist hij niet meer, geen geld. Hij ontvangt van de overheid 120 gulden per maand. Daar moet hij van rondkomen, maar zijn huur is al hoger. Als wij hem vragen waar het geld is dat hij tijdens zijn internationale loopbaan heeft verdiend, kijkt hij ons meelijwekkend aan. Zo van, 'zijn jullie niet helemaal lekker'. „Mijn spaargeld is in het niets verdwenen

Detail, plein van de overwinning 1941-1945

door inflatie." Hij kijkt naar de schoen van mijn collega en zegt: „Ik ben niet meer waard dan een schoen". Hij zegt vriendelijk gedag en draait zich om.

Economie

De afgelopen jaren was er in Rusland sprake van een voorzichtige economische groei. De roebel was redelijk stabiel. De inflatie is redelijk onder controle, schattingen liggen nu op 8% tot 10% per jaar, terwijl het vijf jaar geleden nog om 2500% ging. Een eventuele val van de roebel, het wegvagen van spaargelden en een terugkerende sterke inflatie zou vroeg of laat kunnen betekenen dat het Russische volk weer wil terugkeren naar het communisme of andere politieke stromingen met sterk nationalistische ideeën. Veel Russen zeggen dat als de economische situatie zo blijft, er wederom een revolutie zal losbarsten.

Maar in de straten op zondag 31 mei, de 295ste verjaardag van St. Petersburg, is van een prerevolutionaire fase niks te merken. De St. Petersburgers vieren met veel enthousiasme en veel uiterlijk vertoon deze verjaardag van de stad met het plaatselijke bier dat verkocht wordt voor de helft van de prijs. De rijen voor de talloze bierstandjes zijn enorm. Welvarende Russen en toeristen domineren hier het straatbeeld. De nouveau riche, worden ze genoemd. Donker gekleurde imposante auto's met getinte ramen, zwarte leren kolbertjes, Calvin Klein-jeans en donkere zonnebrillen, allemaal ingrediënten voor de nieuwe rijke Rus. In de dorpen buiten St. Petersburg vindt op dit moment iets merkwaardigs plaats. De dorpen stromen leeg, de jongeren willen niet meer in de voornamelijk aanwezige landbouw werken, ze trekken naar St. Petersburg. Een paar straten verder, in diezelfde dorpen schieten enorme villa's als paddestoelen de grond uit.

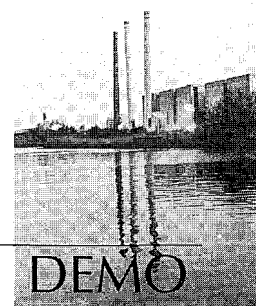
Terugblik

Een paar dagen voordat ik naar St. Petersburg vertrek, vraagt een collega aan mij hoe ik Rusland ervaar? Ik antwoord dat tot dan toe mijn ervaringen zich beperken

tot twee bezoeken aan het Russisch Consulaat in Den Haag. Als ik moet afgaan op die twee bezoeken, dan wordt mijn clichébeeld over Rusland zeker bevestigd. Ik moet namelijk aansluiten in een ellenlange rij. Nummertjes trekken is niet mogelijk. Er staat een rood apparaatje, maar er zitten geen nummertjes in. Het luxaflexje van een van de baliemedewerkers (in totaal twee) gaat regelmatig naar beneden. Wij, de wachtenden, hebben lol, zeker even plas-, rook- of lunchpauze. Tweeënhalf uur later ben ik eindelijk aan de beurt. Ik ben beduusd, de man voor mij, is in twee seconden weggestuurd omdat zijn uitnodiging niet op briefpapier staat maar gefaxt is. En dat kan niet. Gelukkig heb ik een uitnodiging op briefpapier, dus een paar dagen later haal ik een gelig papiertje op met cyrillische tekens en mijn pasfoto. En dan vertrek ik dus naar St. Petersburg.

Cultuur

Als die collega mij nu zou vragen hoe ik Rusland ervaren heb, althans hoe ik St. Petersburg ervaren heb, dan zou ik zeker niet meer het clichébeeld vertalen. St. Petersburg is een cultuurrijke stad, waarin de armoede van veel mensen bijzonder goed verhuld wordt. Het is een stad die zeker de moeite waard is om te bezoeken, vooral om twee uur 's nachts. Op dit tijdstip gaan namelijk elke nacht de bruggen over de Neva open om de scheepvaart van de ene naar de andere kant van de stad te laten varen. Aan de oever van die Neva, ligt het winterpaleis van Peter de Grote, dat onderdeel is van het museum de Hermitage. Dit museum telt ongeveer driehonderd kamers en duizenden meesterstukken. De Nederlandse overheid schonk overigens nog niet zo lang geleden een miljoen gulden aan de Hermitage voor de renovatie van het dak. Je moet er toch niet aan denken dat al die meesterstukken zouden beschadigen door een lekkend dak. Maar dan loop je naar buiten, de tuin bij het museum in en overall liggen zwervers. Het zomerpaleis, Peterhof genaamd, ligt iets buiten de stad. De prachtige bijbehorende fonteinen, weer helemaal gerestaureerd na 1945, worden voorzien van water door natuurlijk verval; er komt geen pomp aan

Ook hier is skeeleren in!

de pas. Ten tijde van Peter de Grote werden deze waterleidingen (toen nog van hout) schoongemaakt door kleine jongetjes die in de buizen moesten klimmen. Het paleis op zichzelf is een museumstuk, één van de eerste Wedgewoodserviezen staat tentoongesteld op een tafel van ongeveer 25 meter lang. Pracht en praal voeren hier de boventoon. Dan komt er een oude man, in een versleten legeruniform, heel voorzichtig vragen om wat geld. Zoals ik al schreef aan het begin van deze reportage liet de tsaar een volledige stad bouwen, met grachten zoals

in Amsterdam, paleizen zoals in Versailles en oevers zoals aan de Seine. Hij liet allerlei beroemde Europese architecten overkomen en met man en macht bouwden duizenden Russen in minder dan een eeuw deze prachtige stad in een voormalig moerasgebied. Men zegt niet voor niks dat St. Petersburg gebouwd is op het bloed en de botten van mensen.

De plaatselijke jeugd op het paleisplein

Landelijk bestuur uitgebreid

Sinds kort is het lb der JD versterkt met een nieuw lid. Op 28 juni jongstleden trad Mien Dalloesingh toe tot de gelederen van dit orgaan. Zij treed op als Algemeen Secretaris ad interim. "Ik wil allereerst de achterstand op het secretariaat weg werken en daarnaast politiek inhoudelijk bezig zijn!" Deze instelling en de op hande staande verhuizing van de JD belooft een frisse start van Mien. Maar zij wil niet alleen verhuizen, want "ik hoop jullie gauw te spreken en te zien op de verschillende JD activiteiten." De JD wenst haar veel succes toe in haar nieuwe functie.

Secretaris Organisatie M/V

De Jonge Democraten streven naar een vrijzinnigere samenleving. En niet alleen dat! Zij streven nog veel meer na, zoals een goed gevuld en flink bezet landelijk bestuur. Op dit moment is er nog plek vrij. Vul die plek op en zorg er voor dat de vergaderingen van het bestuur weer zinderen van spanning en stress! Een extra stimulans is dat je dan vanaf 1 oktober in een spiksplinternieuw secretariaat aan het werk kan. Oftewel:

Ben jij enthousiast en wil je relevante bestuurservaring opdoen binnen een zo professioneel mogelijk werkend bestuur? Meld je dan aan als secretaris organisatie bij Joost Boermans. Zijn telefoonnummers staan achter in deze Demo. De JD zal je zeer dankbaar zijn.

Column René

Familie kiezen

Nu de paar D66'ers die nog over zijn dankzij de 'goede wil' van PvdA en VVD toch mee mogen praten over Paars-II (altijd aardig zo'n partij erbij die de brekebenen levert) heeft iedereen adviezen voor de informateurs. Ik ook:

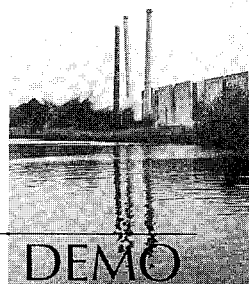
**afschaffen van de kerk en het koningshuis*

**afschaffen van de familie*

Nu spreekt de logica hiervan natuurlijk voor zich, maar laat ik toch het een en ander nog uitleggen. De kerk en het koningshuis hebben al tijden hun hoogtijdagen achter zich (die overigens hoofdzakelijk bestonden uit het voeren van oorlogen), en verouderde instituten kan je maar beter wegbezuinigen. Toppunt was natuurlijk dat 'sprookjeshuwelijke'. Nu heb ik een hekel aan romantiek maar dat burgermeisje vond het vast leuk, dus laat ze maar. Erger was de heisa die ontstond. Samen Op Weg besloten de kerken eens fijn elkaar in de haren te vliegen als getrouwde stellen die op weg naar vakantie de weg kwijtraken omdat ze geen kaart kunnen lezen. Ik snap er nog steeds niet veel van, en wil eigenlijk niet eens weten wat het verschil tussen een protestant en een katholiek is. Maar als ze dan eerst komen verkondigen dat je eigenlijk best een brood mag stelen, dan vind ik het een tikje overdreven om zoveel stampij te maken over wie er nou wel en wie er nou niet een 'pepermuntje' krijgt. De argumenten tegen het koningshuis zijn vanuit democratisch oogpunt inmiddels zo overduidelijk dat ik daar geen woorden aan vuil wil maken. Sterker nog: we moeten een stap verder.

Na de gekozen burgervader of moeder wil ik ook mijn eigen familie kunnen kiezen. Het is toch te gek dat ik alleen omdat ik nu toevallig iemands kind, ben verjaardagen bij moet wonen waar allerlei krijsende kinderen mijn humeur mogen verzieken omdat ze volgens de overleveringen familie zijn. Hier worden mijn democratische rechten geschonden tot in de puntjes van m'n tenen. Ik stel voor om marktwerking in te voeren: je mag zelf je familie kiezen (eventueel tegen een mooie vergoeding). Uiterst democratisch, en nog politiek haalbaar ook. D66 moet het democratisch gehalte aanspreken, en de VVD is altijd te porren voor marktwerking. Ook GroenLinks gaat mee, vanwege de voordelen voor het milieu: ik ga echt geen familie in een of ander ver weg gelegen dorp kiezen. Dat scheelt bergen kerstkilometers. Waarschijnlijk zijn de socialisten nog wel over de streep te trekken als vervelende bejaarden en mensen die alleen over voetbal praten zich - particulier- van een familie kunnen verzekeren. Alleen de christenen zullen het wel weer geen goed plan vinden (maar die kunnen we best gelijk met de kerk afschaffen). Mij bespaart het in ieder geval de kosten van de vakantie die elk jaar nodig is om met m'n verjaardag het land uit te zijn.

René Biessenbeek

Reünistenvereniging gedemocratiseerd

De afgelopen aandeelhoudersvergadering van de reünistenvereniging (JDR) op het JD-congres te Elst was een strijd tussen de fundi's en de realo's. De fundi's vonden dat er vastgehouden moest worden aan de grap waarmee de reünistenvereniging destijds was opgericht, namelijk dat je als reünist van de radicaal-democratische JD stemmen kon kopen. De realo's daarentegen vonden dat die grap teveel potentiële reünisten afschrikte en dat aanpassing daarom nodig was.

Robin Paalvast hielp de kombattanten uit de brand door voor te stellen de regeling voorlopig voor één jaar aan te passen, en dan te bekijken of dit effect heeft op het aantal nieuwe reünisten dat zich aanmeldt. Dit voorstel werd door iedereen aanvaard en zodoende heeft ook de reünistenvereniging nu, voorlopig voor een jaar, het one

(wo)man one vote systeem. Gezien het aantal nieuwe reünisten dat zich tijdens het congres al aanmeldde, met name uit de werkgroep economie, lijkt het erop dat deze nieuwe regeling ook gehandhaafd zal blijven.

Na deze interventie kon niemand natuurlijk meer tegen de kandidatuur van Robin Paalvast als administratief directeur zijn, zodat Robin unaniem werd gekozen als opvolger van Henk Pijper.

Tenslotte besloot de aandeelhoudersvergadering dat er geprobeerd gaat worden om, los van de gewone opbouw van het JDR-fonds, extra inkomsten te genereren voor het JD-lustrum volgend jaar.

Dennis Kesseling
Algemeen Directeur JD-Reünistenvereniging

Afsluitings BBQ Afdeling Rotterdam!!

Traditiegetrouw organiseert het afdelingsbestuur van Rotterdam een BBQ-borrel om het jaar af te sluiten. Leden van alle andere afdelingen zijn van harte welkom om dit festijn mee te maken.

De datum: donderdag 9 juli

De kosten: Fl.12,50

De plaats: Korte Kade 45c 3062 GM Rotterdam 010-4530892

De route: vanaf R'dam Blaak met de metro richting Ommoord, Capelle, Zevenkamp, uitstappen halte 'Voorschoterlaan'. Uitgang 'Voorschoterlaan', eventjes links, dan rechts de Oude Dijk op, doorlopen tot het witte kerkje aan de rechterhand, hier naar links de Korte Kade op en het pand dat je zoekt bevindt zich aan de rechterzijde tegenover de Citroën-dealer.

De betaling en mededeling dat je komt kun je doen bij het bestuur van de afdeling Rotterdam:

* JP: 078-6173454

* Wouter: 010-4365770

* Nelleke: 010-4220548

* Cheryl: 010-2124487

P.S.Leden van A'dam moeten eerst voor de ballotagecommissie verschijnen, zodat al te vreemde politieke ideeën kunnen worden geëlimineerd. Rotterdam vindt namelijk dat de Nederlandse vlag heel erg groen zou moeten zijn, en vreest dat de afdeling Amsterdam deze motie weg zal stemmen, eventueel met tegenmoties.

Parlement en regering doen permanente liefdesdans

Bij de start van het paarse kabinet droomden de coalitiepartners nog hardop van een Tweede Kamer die onafhankelijk van de regering opereert. Maar van dit dualisme tussen regering en parlement is de afgelopen vier jaar weinig terecht gekomen. Bolkestein en Wallage hebben dit inmiddels ook toegegeven. Echter, politici zijn hieraan niet helemaal schuldig. Om het parlement alle vrijheid terug te kunnen geven, zal vooral het staatsrecht 'gerepareerd' moeten worden.

**Albert-Jan Abma
en Martijn van der Kooij**

De coalitiepartners in de Tweede Kamer zijn er te veel aan gelegen hun paarse *mpwf.cbcz* voor een vroegtijdig sterven te behoeden. Hierdoor ontstaat een soort permanente liefdesdans, waarbij de coalitie en regering elkaar innig omhelsen. Op deze manier is er weinig ruimte voor een kritische kijk op het doen en laten van de regering. Zoals bekend mochten bewindslieden die de Kamer vals hebben voorgelicht -vroeger een doodzonde- blijven zitten. Ook het Torentjesoverleg is een voorbeeld van het gebrek aan dualisme. Tijdens dit informele samenzijn van fractievoorzitters en leden van de regering, worden alle grote besluiten genomen. Hiermee wordt het parlementaire debat vermeden: de fracties die een coalitie vormen, hoeven immers slechts hun goedkeuring te geven.

Vernieuwingen

Drie vernieuwingen geven het parlement de onafhankelijkheid terug die een democratie nodig heeft. Uitgangspunt hierbij is dat de banden tussen regering en parlement worden doorgesneden. Pas dan kunnen de volksvertegenwoordigers de regering zonder last of ruggespraak controleren.

Allereerst is het noodzakelijk dat de minister-president wordt gekozen. Hij hoeft niet per se lid te zijn van een politieke partij. Eenmaal gekozen stelt de minister-president zelf zijn kabinet samen uit mensen die hij bekwaam acht.

De vrees dat zo'n kabinet geen lang leven is beschoren, is onterecht. De minister-president zal er rekening mee houden dat een meerderheid van de volksvertegenwoordiging het kabinet regelmatig steunt. Wel zullen de bestuurders vaker dan nu de hete adem van de parlementariërs in de nek voelen.

Om te voorkomen dat het parlement en de regering te

innig verbonden raken, hoeft er geen meerderheid in het parlement te zijn die het regeerakkoord goedkeurt. De regering zal bij ieder wetsontwerp de steun uit de kamer proberen te verwerven.

De meest radicale wijziging is dat kiezers in het nieuwe systeem meer dan één stem mogen uitbrengen. Ze hoeven niet meer de krankzinnige liefde voor één partij uit te spreken, maar hebben de mogelijkheid waardering voor meerdere politieke bewegingen te geven. Bij het uitbrengen van bijvoorbeeld drie stemmen weegt de eerste stem het zwaarst, gevolgd door de tweede en tenslotte de laatste stem.

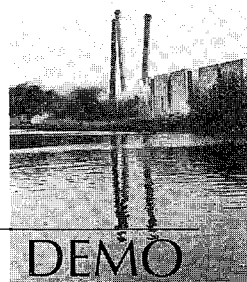
Onafhankelijk

Het effect hiervan is dat het voor partijen aantrekkelijker wordt om zich onafhankelijk en eigenzinnig te gedragen. Nu verdringen de vier grote partijen zich nog om een plekje in het politieke midden. Een iets te radicaal standpunt over bijvoorbeeld de hypotheekrente-aftrek schrikt veel kiezers af. Daarom halen deze onderwerpen het parlementaire debat niet.

In de nieuwe situatie valt te verwachten dat een partij met een uitgesproken mering of goede oppositie van veel kiezers een tweede of derde stem zal krijgen. Een bijkomend voordeel is dat de kiezer in dit stelsysteem beter wordt vertegenwoordigd doordat hij zijn politieke mening kan nuanceren. Hij kan bijvoorbeeld tegelijkertijd waardering uitspreken voor het stringente begrotingsbeleid van de VVD en de milieumaatregelen die Groen Links voorstaat.

De gekozen premier, een regeerakkoord zonder parlementaire goedkeuring en een pluraal stelsysteem: met deze drie maatregelen worden volksvertegenwoordigers weer uitgenodigd aan een levendig en publiek debat deel te nemen. Het zou een verrijking betekenen van de ingedutte Nederlandse politiek.

P.S. Dit artikel is gebaseerd op de ideeën van de Groningse geschiedsfilosoof F.R. Ankersmit. Op het najaarscongres presenteert de projectgroep Politieke Vernieuwing een resolutie met daarin ideeën over een politiek stelsel dat meer vrijheid geeft aan kiezers, partijen, het parlement en de regering.

Echte liberalen zijn niet conservatief

Voorafgaand aan de verkiezingen presenteerde D66 op haar Internet-site een reeks geslaagde parodieën op bestaande affiches van politieke partijen. Eén daarvan was een D66-versie op het verkiezingsaffiche van de VVD. De onderliggende tekst luidde: *Echte liberalen zijn niet conservatief.*

Misha Hauben

Maar wat D66 onder liberaal verstaat, is voor velen een vraagteken geworden na de commotie over uitspraken wat betreft homosexualiteit van RPF-lijsttrekker Leen van Dijke.

RPF-leider Leen van Dijke deed zo'n twee jaar geleden een aantal uitspraken in het blad *Nieuwe Revu*. In dit interview vroeg hij zich af waarom een praktiserend

homoseksueel beter zou zijn dan een dief. Later, in het NRC van 4 april 1998, verklaarde Van Dijke dat hij zijn uitspraak niet discriminerend had bedoeld. Ook was het geen poging daartoe, zoals D66-kamerlid Boris Dittrich het uitlegde. „Het ging om de wijze waarop mijn woorden zijn verstaan. Boris Dittrich begon al voor het interview was verschenen te kraaien. Ik zou hebben gezegd: homoseksuelen zijn criminelen. Die Dittrich heeft er een kruistocht van gemaakt.”

Met Dittrichs interpretatie van de woorden van Van Dijke kun je het eens zijn of niet. De manier waarop D66 volgens haar eigen beginselen dient om te gaan met andersdenkenden, lijkt mij slechts op één manier te interpreteren.

Standpunten D66

Wie pas lid is van D66, wordt in de gelegenheid gesteld gedurende een dag samen met andere nieuwelingen de partij en haar standpunten goed te leren kennen. Twee mensen uit de politieke praktijk die Tweede Kamer, gemeenteraad of Eerste Kamer heet, worden door de nieuwe leden uitgebreid ondervraagd. In april vertelden Anja Overhoff, raadslid te Den Haag en Ruud Hessing, Eerste Kamerlid aan de hand van de brochure "Maak

Echte liberalen zijn niet conservatief, maar ook niet politiek correct

kennis met D66" waar de partij voor staat. Deze kennismaking was mede dankzij het overlaten van initiatief aan de nieuwe leden, zeer geslaagd. Daarnaast maakte de kennismaking duidelijk dat de RPF-voorman volgens de D66-uitgangspunten niet over de schreef is gegaan. In de brochure "Maak kennis met D66" kun je namelijk het volgende lezen:

* Pagina 1 "Voor D66 is democratie een ethische houding die openheid en verdraagzaamheid eist tegenover anderen".

* Pagina 24 "Een democratie is deze naam slechts waardig, indien deze de rechten en plichten van minderheidsgroepen erkent".

* Pagina 25 "Veelvormigheid van opvattingen binnen een samenleving en ook de botsing van die opvattingen kunnen het inzicht verdiepen en ook tot betere gezamenlijke besluitvorming leiden. Wij aanvaarden verschil in uitgangspunten niet slechts uit welwillendheid, maar ook omdat wij de fundamentele gelijkwaardigheid van mensen erkennen." Dan volgt in cursief gedrukte letters: "Democratische verdraagzaamheid eindigt echter waar de verdraagzaamheid zelf wordt aangevallen, waar de fundamentele gelijkwaardigheid van alle mensen wordt ontkend en waar geweld de plaats van vrijheid en recht opeist".

Wie bovenstaande leest, zal duidelijk worden dat volgens deze uitgangspunten ook de RPF recht heeft op een eigen mening. Dat deze eigen mening op lompe wijze wordt verwoord, doet daar niets aan af. De fundamentele gelijkwaardigheid van mensen wordt door deze partij niet ontkend. Van Dijke is een gerespecteerd man binnen politiek Nederland. Hij heeft een integere reputatie. Op veel kiezers, althans op mij over als braafste jongetje van de klas. Hij zou de laatste zijn om de menselijke waardigheid van welke groep of personen dan ook te ontkennen. Gevolg van de aanval van Dittrich op de RPF is dat D66 haar eigen liberale uitgangspunten verloochent. Hopelijk is deze affaire geen volgende stap om de liberale uitgangspunten overboord te gooien. Thom de Graaf stelde al eerder voor om onder bepaalde voorwaarden het passieve en actieve kiesrecht af te nemen van mensen die zich schuldig maken aan "discriminatie". Het vage imago dat D66 bij veel kiezers heeft wordt versterkt door de onliberale geluiden die de laatste tijd binnen de partij zijn te horen.

Als D66 genoemde misstappen tot nieuw uitgangspunt verheft, is de enige keuzemogelijkheid voor liberalen de conservatief-liberale VVD. De keuze die liberalen tot nog toe konden maken tussen D66 en VVD wordt dus beperkt. Het klinkt mij niet bepaald als muziek in de oren dat de VVD straks de enige overgebleven liberale partij is.

Wereldbeeld

Kardinaal Simonis suggereerde een aantal maanden geleden dat er een verband bestaat tussen de liberale abortuswetgeving in Nederland en het vóórkomen van zinloos geweld. Deze "analyse" is naar mijn mening te belachelijk voor woorden. Dat betekent echter niet dat Simonis zijn klinkklare onzin niet mag uiten. Iedereen heeft het recht een standpunt uit te dragen. Net als Simonis is ook Van Dijke een christen. En ook hij heeft het recht om zijn standpunt over van alles en nog wat uit te dragen. Simpel samengevat komt de gedachtengang (en uitleg van de Bijbel) van Van Dijke over "het verschijnsel homoseksualiteit" op het volgende neer. God schiep de mens. De Bijbel is het woord van God. In diezelfde Bijbel wordt homoseksualiteit afgekeurd. Conclusie: homoseksualiteit komt voort uit een keuze

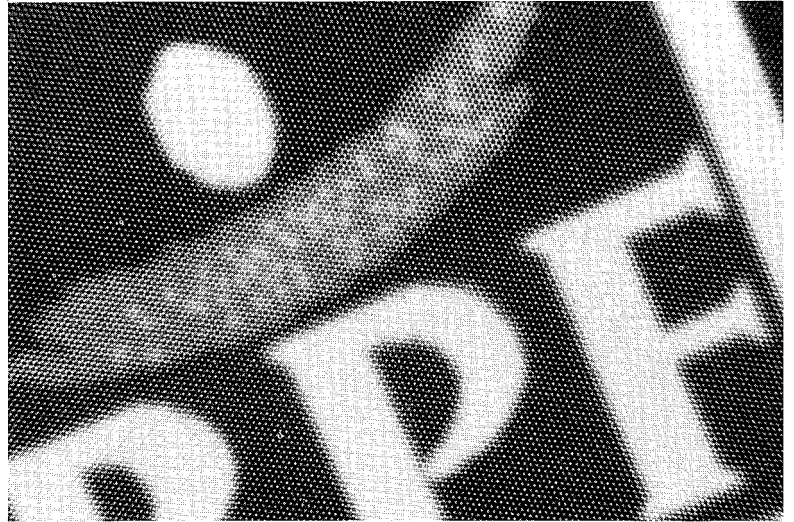
Een democratie is deze naam slechts waardig, indien deze de rechten en plichten van minderheidsgroepen erkent

die mensen uit vrije wil maken. De meeste mensen denken hier anders over. Zij zien homoseksualiteit als een eigenschap van de mens die niet valt te beïnvloeden.

De discussie die de RPF dan ook trachtte te voeren is van de soort die al sinds eeuwen wordt gevoerd. Mensen zijn al langer bezig met de vraag hoe zij worden gevormd. Wordt je tot wat je bent als gevolg van geboorte of als gevolg van opvoeding? Of is er misschien een combinatie van beide aan te wijzen? Niemand weet tot nu toe een definitief antwoord te geven in deze discussie. Dit houdt in dat de visie van de 'tegenpartij' in principe even waar kan zijn als je eigen standpunt. Dit ongeacht het aantal mensen dat tot 'de tegenpartij' behoort. Overigens houdt de RPF ook haar recht op een eigen standpunt als de wetenschap onomstotelijk zou vaststellen waardoor mensen een bepaalde seksuele geaardheid hebben. Het wetenschappelijke wereldbeeld mag dan misschien voor bepaalde mensen zaligmakend zijn. Het is onliberaal om deze, op zich neutrale ogende, zienswijze op te dringen aan een minderheid.

Het vage imago dat D66 bij veel kiezers heeft wordt versterkt door de onliberale geluiden die de laatste tijd binnen de partij zijn te horen

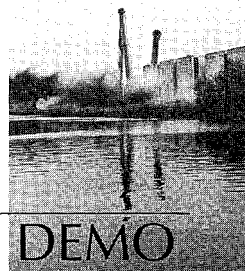
Een liberale houding in deze discussie zou zijn het eigen standpunt niet waardevoller te achten omdat het door meer mensen wordt aangehangen. De tegenhanger van de liberale opvatting heet politiek correct denken. Een meerderheid dringt een gedachtengang of voorstelling van zaken op aan een minderheid. De meerderheid verdraagt niet dat de minderheid weigert haar standpunt te herzien en zorgt ervoor dat de mening van de minderheid nergens meer te horen valt. De rechter wordt gebruikt of beter misbruikt als middel om de minderheid de 'onjuiste ideeën' te laten inslikken.

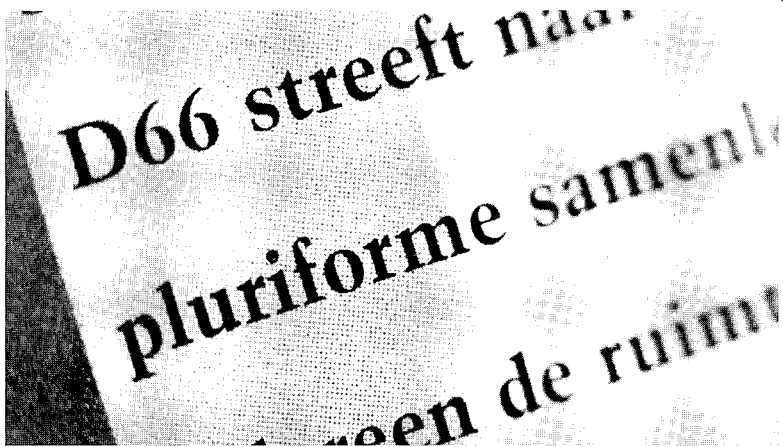

Misha Hauben

Misha Hauben

Misha Hauben

Misschien heeft Dittrich de woorden van Van Dijke persoonlijk opgevat. In dat geval is het te begrijpen dat hij deze hoog opneemt. Het is voor de meesten van ons moeilijk voor te stellen hoe homoseksuelen in Nederland gedwongen waren te leven in de tijd dat het gedachtegoed van religieus rechts nog gemeengoed was. Uit ergernis over deze vroegere situatie, die door de kleine rechtse RPF lijkt te worden voorgestaan, kan anno 1998 de neiging ontstaan meningsuitingen van datzelfde rechts onder het tapijt te vegen. Dit moet desnoods met behulp van de rechter gebeuren. Wie echter een mening teniet wil doen zonder de liberale D66-uitgangspunten aan te tasten, zal ongetwijfeld gegronde redenen moeten hebben. Deze gegronde redenen zijn, mede gezien de persoon en reputatie van Van Dijke en diens nuancerings van de

gewraakte uitspraak niet aanwezig.

Betekent het bovenstaande, dat de RPF-lijsttrekker niets valt te verwijten? Nee, zijn woordkeus was niet bepaald fraai en op zijn minst ongepast te noemen. Daarnaast had Van Dijke zich duidelijker moeten uitdrukken. Hij had ondubbelzinnig moeten verklaren wat hij bedoelde te zeggen, dat homoseksualiteit volgens hem het gevolg is van een bewuste keuze. Zijn uitleg dat zijn opmerkingen niet discriminerend waren bedoeld, was reeds een stap in de goede richting. Maar als gevolg van het uitblijven van een expliciete nadere uitleg van zijn beweringen, konden deze uit de context worden gehaald en verkeerd worden geïnterpreteerd.

Een bekende zaak die aangeeft wat democratie en verdraagzaamheid in Nederland inhouden, is de zaak Holman. Holman is een journalist die samen met zijn weldoervoede collega Theo van Gogh een column had in Nieuwe Revu. Net als Van Gogh is hij in het bezit van een scherpe tong. Hij beweerde "iedere christen hond nog steeds

Een volgende afwijking van liberale uitgangspunten jaagt de echte liberalen weg van D66

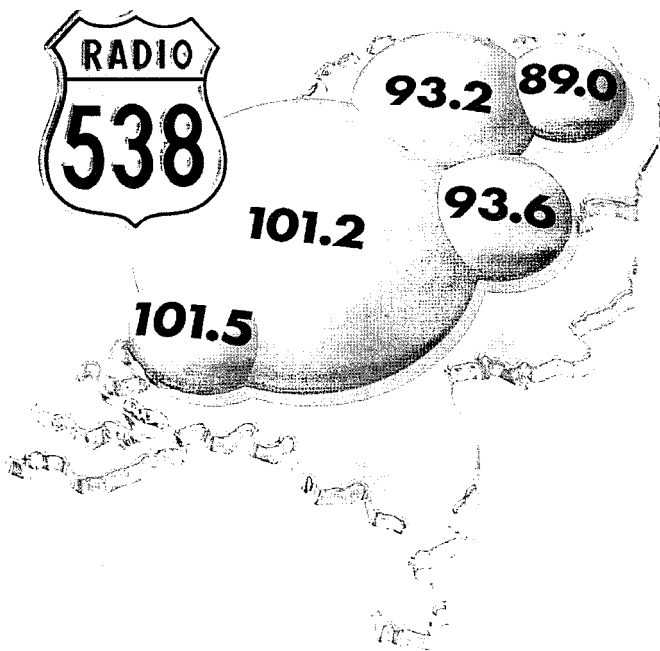
een misdadiger te vinden". Vanwege deze uitspraak werd Holman voor de rechter gebracht. De rechter oordeelde dat Holmans uitspraken niet over de schreef gingen. Dit vergde natuurlijk het nodige aan incasseringsvermogen en verdraagzaamheid van christenen. De uitspraak van de RPF-voorman vraagt hetzelfde van homoseksuelen. Daarbij moet, zoals reeds eerder gezegd, worden opgemerkt dat de verpakking van de boodschap in dit geval op het randje was.

Zijn uitleg over de betekenis van zijn uitspraak rechtvaardigt echter geen strafrechtelijke bemoeienis. Mensen die zich beledigd voelden door de gewraakte uitspraak, hadden moeten eisen dat Van Dijke zijn excuses zou aanbieden. Excuses zouden naar mijn mening voldoende zijn geweest om de misstap recht te zetten. De RPF houdt in een democratie (zeker in een democratie waarin zich liberaal noemde partijen regeringsverantwoordelijkheid dragen), recht op een eigen visie op allerlei zaken, inclusief homoseksualiteit.

De aanval van Dittrich op Van Dijke en het uitblijven van een kritisch tegengeluid vanuit D66 over deze aanval wijst op respect voor de persoon Dittrich. De uitgangspunten van D66 zouden belangrijker moeten zijn dan de persoonlijke gevoeligheden van individuele kamerfractieleden, hoe groot hun staat van dienst ook mag zijn. Een partij die zich niet aan haar eigen uitgangspunten houdt, verliest op den duur haar geloofwaardigheid. Echte liberalen zijn niet conservatief, maar ook niet politiek correct. Een volgende afwijking van liberale uitgangspunten jaagt de echte liberalen weg van D66. Zij zullen bij volgende verkiezingen gedwongen zijn de VVD-lijst na te pluizen op zoek naar een redelijk alternatief voor het redelijk alternatief. ♦

RADIO 538

NU NÓG BETER IN DE ETHER

THE STATION OF A YOUNG GENERATION

NADELFREQUENTIES: ARNHEM 97.1FM • BATHMEN 104.4FM • BEEK 104.4FM • BERGEEN CP ZOOM 106.1FM • BERGEEN-ENSCHOOT 102.1FM • BERICUM 98.9FM • BRES 105.4FM • BREDA 105.4FM • COTTEVORDEREN 104.1FM • DEN BOSCH 98.9FM • EMMEN 102.4FM • ENGELED 105.4 • ENSCHOVEN 105.4FM • GELDEREN 105.4FM • GELDEREN 105.4FM • HANSEBEEKEN 105.4FM • HEEBLEN 107.4FM • HEERLE-BOCCORN 105.4FM • HEERLEN 104.1FM • HILVORDE 104.1FM • KANALBRIJCK 107.4FM • KEMPEREN 96.4FM • NIJMEGEN 105.4FM • OIRSCHOT 105.4FM • OSS 105.4FM • ROTTERDAM 98.1FM • ROGGEL 98.1FM • ROOSSE JAAL 105.4FM • ROOSTEREN 98.1FM • SIBERD 95.4FM • TILBURG 105.1FM • UDEN 105.1FM • VALKENBURG 105.4FM • VALKENHWAARD 104.1FM • VEEDHOVEN 104.1FM • VENLO 104.1FM • FROVORDE ZELAND 93.4FM
STAAT JOUV FREQUENTIES: 71.1 BU 7 • NL OAH 0909 3000 518

Het werd in de bar meteen gezellig

Een internationaal avontuur

Na eerst nog de nodige proviand ingeslagen te hebben voor onderweg vertrokken we (ik en 2 JOVD'ers) op dinsdag 19 mei naar de Duitse hoofdstad Berlijn, waar IFLRY een seminair organiseerde over "etnische en nationale minderheden". Aansluitend had IFLRY (onze wereldkoepelorganisatie) haar congres. Al in de auto zat de stemming er al goed in, zodat we ondanks verschillende wegwerkzaamheden al vierenhalf uur na vertrek in Berlijn waren. Helaas kostte het ons toen nog wel twee uur om het hotel te vinden, maar dat kon de pret niet drukken. Aangekomen in het hotel waren er weer veel bekende gezichten. Met hen en met de nieuwelingen die er gelukkig ook altijd zijn, werd het in de bar meteen gezellig.

Rogier van Rooij

Toch was iedereen de volgende morgen present voor het officiële begin van het seminar. Op het programma stond een lezing over "individuele rechten vs collectieve rechten". Na de lezing werd er in verschillende werkgroepjes verder doorgeboord over dit thema. 's Avonds was het tijd voor ontspanning op de "Culturele Avond". Iedereen had uit zijn land van herkomst wat lekkers te eten en te drinken meegenomen, zodat we ons allemaal te goed konden doen aan lekkernijen als "Norwegian brown cheese", Belgische bonbons, Zuid-Afrikaanse wijn, Catalaanse worst, Chileense gerookte zalm, Nederlandse rookworst en peperkoek, maar vooral veel, heel veel alcoholische specialiteiten. Dit weerhield ons er echter niet van om nog diezelfde avond het Berlijnse nachtleven te gaan verkennen.

De volgende morgen waren we weer een en al aandacht voor een zeer interessante lezing over minderheden in Duitsland, die gegeven werd door een al bijna 30 jaar in Duitsland wonende Brit die goed doorhad hoe een levendige discussie van de grond getild moet worden. In werkgroepjes werd daarna gediscussieerd over mogelijke liberale oplossingen voor de besproken problemen. Aan de hand van verschillende casestudies werd het thema vervolgens verder uitgewerkt. Al dit gepraat gaf ons een stevige trek die tijdens het diner gelukkig goed gestild werd, zodat er na het eten volop aandacht was voor de presentaties van de verschillende clubs. Natuurlijk liet de JD zich weer van haar beste kant zien.

Op de laatste seminairdag bezochten we een voormalige stasi-gevangenis waar we werden rondgeleid door iemand die er zelf jaren gevangen had gezeten omdat hij mensen naar West-Duitsland had helpen ontsnappen. De

15.3

rondleiding en het persoonlijke levensverhaal van onze gids waren zeer aangrijpend, net als de zeer grote vergevingsgezindheid van onze gastheer. Niet iedereen zou een voormalige "vriend" die over je klikte bij de stasi (alleen maar voor geld!) bij zich thuis laten logeren! Na deze zeer indrukwekkende rondleiding bezochten we een eveneens zeer aangrijpende tentoonstelling over de Nazi-concentratiekampen. Nadat we eerst nog een tentoonstelling over de Muur hadden bezocht, kregen we een leuke, toeristische rondleiding door Berlijn. Deze rondleiding vormde het slot van een zeer leuk en leerzaam seminar dat meteen gevolgd zou worden door de executive (een soort mini-congres) van IFLRY.

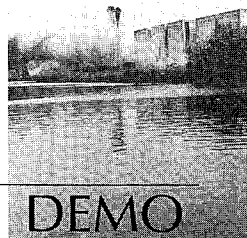
Op de executive werden zeer veel verschillende zaken besproken zoals de aanvragen voor (aspirant)lidmaatschap van IFLRY, de jaarverslagen, de begroting en twee resoluties over respectievelijk de doodstraf in de Oekraïne en de situatie in Kosovo. Daarnaast heb ik een werkgroep bezocht over wijziging van het vrij gecompliceerde IFLRY stelsysteem. Na de lunch op zondag zijn we weer naar huis gereden. We konden terugzien op een zeer nuttige en leuke week, waarin we maar weinig geslapen hebben en waar het vaak tot in de kleine uurtjes gezellig bleef!

Gratis excursie naar het Europees Parlement

Op 24 september 1998 is er een excursie gepland naar het Europees Parlement in Brussel. Wie zin heeft in een geheel (gratis) verzorgd dagje Europa kan zich bij mij opgeven (a.u.b. voor 1 september). Voor mensen die Europa niet zo zien zitten, maar wel even naar het buitenland willen is er het JD/VUJO- weekend op 6 en 7 November, dat dit keer zal gaan over democratisering. Opgeven & info bij Rogier. Kijk ook even op de internationale agenda. Er staat altijd iets leuks bij.

Rogier van Rooij

(013-4638845 of rvanrooy@dds.nl)

Vrouwenschaarste:

Geeft Janneke Soldaat de krijgsmacht toekomst?

Sinds 15 jaar werkt de Nederlandse overheid aan de integratie van de vrouw in het leger. Inmiddels zijn binnen de krijgsmacht vrouwelijke F16-piloten en kolonel-artsen geen uitzondering meer. Maar kunnen vrouwen het dreigende tekort aan personeel oplossen?

Auteur onbekend*

De Prioriteitennota van 1993 schortte de dienstplicht in Nederland op. Vrijwilligers met een kort dienstverband vervangen vanaf dan de dienstplichtigen. Deze 'Beroeps Beperkte Tijd' tekenen voor 2 à 2,5 jaar. Sindsdien kampt de krijgsmacht met een tekort aan personeel. Staatssecretaris van Defensie Gmelich Meijling heeft mede daarom in de Miljoenennota opgenomen dat in tweeduizendtwee, twaalf procent van de militairen vrouw moet zijn.

Het aantal vrouwen in de Nederlandse krijgsmacht is nu nog klein. In 1997 was 6,7 procent van de militairen vrouw. Bij de marine zijn de meeste vrouwen in dienst in vergelijkende tot de andere

officieren relatief vrij hoog, 19 procent, terwijl in Nederland de vrouwen voornamelijk in de lagere rangen zijn terug te vinden.

Vrouwen zijn nodig

Er is vooral belang bij een toename van vrouwen in de krijgsmacht omdat het aantal jonge mannen van de bevolking afneemt door vergrijzing. Bovendien blijken steeds minder jonge mannen te kiezen voor een carrière als beroepssoldaat. Tegelijkertijd is er een toename van vrouwen op de arbeidsmarkt. Voor defensie is dit een grote groep waaruit personeel gerecruteerd kan worden. Richardson en Soeters noemen in een artikel in de Militaire Spectator van maart 1998 andere redenen om het aantal vrouwen in de Nederlandse krijgsmacht te verhogen. Ten eerste is volgens hen personele diversiteit goed voor de krijgsmacht in het algemeen. Ten tweede is het goed voor de relatie tussen de krijgsmacht en de samenleving. Tenslotte zou het goed zijn voor de samenleving in haar geheel.

Meer vrouwen in de krijgsmacht is dus belangrijk voor het maatschappelijk imago ervan. En dan voornamelijk bij de onderdelen die veel contact hebben met de burgermaatschappij. Want het contact met de samenleving verloopt makkelijker als de samenstelling van de krijgsmachtonderdelen representatief is. Vrouwen in dienst bevorderen bovendien de sociale verantwoordelijkheid van de krijgsmacht: de voorbeeldfunctie die de krijgsmacht in de samenleving kan hebben voor de maatschappelijke integratie van vrouwen.

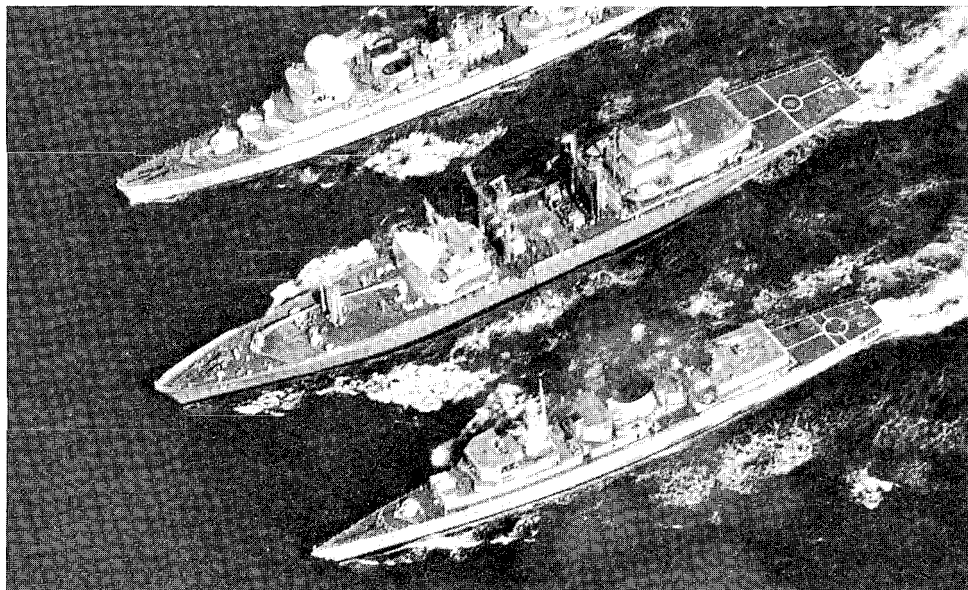
Uit onderzoek blijkt dat juist vrouwen de betere kandidaten zijn voor vredeshandhavende taken. De werkzaamheden van het huidige leger vragen er dus steeds vaker om. Sinds de reorganisatie van defensie in 1991 heeft vredeshandhaving binnen de krijgsmacht haar

opmars gemaakt. Hieronder vallen activiteiten als: assisteren bij het leiden

van verkiezingen, humanitaire hulp verlenen en het ruimen van mijnenvelden. Bij deze nieuwe taken werken vredeshandhavers en internationale maatschappelijke organisaties vaak samen. Dit vergt grote aanpassingen van beide zijden, vanwege de culturele verschillen in de organisaties. Vrouwen blijken hiervoor zeer geschikt. Zo kunnen ze op buitenlandse missies een anti-humanitair of agressief optreden

krijgsmachtonderdelen. Verdeeld over de drie onderdelen ziet het aandeel van vrouwen er als volgt uit: 8,6 procent bij de marine, 6,1 procent bij de luchtmacht en 6 procent bij de landmacht.

In vergelijking met de Verenigde Staten hebben we in Nederland nog een lange weg te gaan. In de VS was volgens het Women's Research and Education Institute in 1989 10,8 procent van de militairen vrouw. Bovendien is in de VS het aandeel vrouwelijke

tegaan, juist omdat dat indruist tegen hun eigen manier van aanpak. Over het algemeen is de krijgsmacht geen aantrekkelijke werkgever voor vrouwen. Dit komt door een gebrek aan voorzieningen. Zo zou deeltijdwerk moeten worden verbeterd. Ook is de kinderopvang voor verbetering vatbaar. Daarnaast dient de overheid herintredende vrouwen te stimuleren, en ouderschapsverlofregelingen aan te passen.

Het binnen houden van vrouwen

Maar om vrouwen binnen te loodsen en te houden is meer nodig dan een aantal organisatorische maatregelen en positieve discriminatie. Anders krijg je enkel het 'draaideur-effect': de binnengehaalde vrouwen verlaten de organisatie weer even snel als ze zijn binnengekomen. Om vrouwen binnen te houden, is binnen het leger een cultuuromslag nodig.

De cultuur van de organisatie maakt haar moeilijk toegankelijk voor vrouwen. De krijgsmacht is namelijk een homogene organisatie. Dit betekent dat het personeel overwegend uit één bepaalde bevolkingsgroep is samengesteld. Er heersen in het mannenbolwerk dan ook opvattingen over uniformiteit in uiterlijk en gedrag. Bovendien verstoort de vrouw de wijze waarop mannen met elkaar omgaan zodra ze haar intrede doet. Al deze factoren hebben tot gevolg dat er binnen de krijgsmacht een selectie naar onderdeel plaatsvindt: vrouwen en 'zachte' mannen belanden eerder bij de geneeskundige

dienst of de logistieke eenheden, echte bikkels komen terecht bij de luchtmobiele brigade of de Korps Commandotroepen.

Maar zelfs als al deze vrouw-onvriendelijke factoren zouden zijn gewijzigd, blijven de meeste vrouwen die de krijgsmacht ingaan opgezadeld met een dilemma. Word ik militair met een lange carrière of word ik moeder? Deeltijdmilitair klinkt aardig, maar wanneer Janneke Soldaat naar het buitenland is uitgezonden op oefening, of met een internationale missie mee is, is dat moeilijk te combineren met het moederschap.

Tegenwoordig kun je als vrouw dan wel als commandant van een mijnneveger zijn aangesteld, wanneer er een oorlog uitbreekt, worden vrouwen selectief ingezet. In de wet staan geen regels die vrouwen belemmeren ten strijde te trekken. Maar in de praktijk worden ze niet op elke post ingezet.

Wanneer minder jonge mannen voor de krijgsmacht als werkgever kiezen, zouden vrouwen dit tekort goed kunnen opvullen. Maar het is afwachten of de krijgsmacht klaar is om haar organisatie aan te passen opdat vrouwen deel kunnen nemen aan alle taken.

*De auteur van dit stuk wordt verzocht zich te melden bij de redactie. Namens de redactie excuses voor het wegvallen van de naam.

Vrijzinnig dictatoriaal

Beste mede-jeedeërs,

De jonge dictators stellen vast dat:

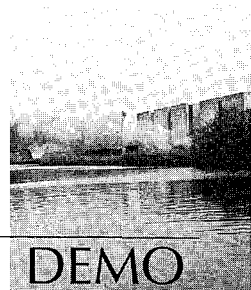
- de beste vorm van dictatuur wordt verwezenlijkt in de staatsvorm democratie:
- veel JD 'ers er naast vrijzinnige ook dictatoriale meningen op na houden. Zo heeft de meerderheid van de JD tijdens het laatste congres voor een motie gestemd, die de vrijheid van meningsuiting inperkt (zie de motie m.b.t. Leen van Dijke)en
- de JD de club bij uitstek is als het gaat over de tolerantie van alle meningen.

De jonge dictators spreken daarom uit dat de Demo het meest ideale medium is, om standpunten te verspreiden. In het vervolg wordt elke JD-motie, elk congresverslag en elke dialoog in de Demo gepubliceerd.

Gaat over tot de totale orde,

Vrijzinnig bevel,

Caligula
Jonge Dictators

Algerijnse jongeren zetten door

Er zijn landen waar je als politieke jongerenorganisatie geen subsidie krijgt. Sterker nog, er zijn landen waar het bestaan van politieke jongerenorganisaties verboden is. Algerije is zo'n land. Om die reden is het Algerijnse Rassemblement - Actions - Jeunesse (RAJ) officieel geen politieke jongerenorganisatie, maar een 'organisation socio-culturelle'. Niettemin is de doelstelling van RAJ duidelijk politiek.

Dennis Hesseling

De verkiezingen van 1992, die ongeldig werden verklaard toen bleek dat het islamitische FIS gewonnen had, lieten zien dat democratie niet diep geworteld zit in Algerije. Als reactie daarop is RAJ opgericht, dat zich ten doel stelt jongeren ervan bewust te maken wat democratie en mensenrechten eigenlijk inhouden. RAJ is één van de weinige Algerijnse organisaties voor jongeren - en dat in een land waar zeventig procent van de bevolking jonger is dan dertig jaar!

De aandacht voor democratie en mensenrechten is bepaald geen luxe, gezien de moordpartijen die er aan de lopende band plaatsvinden en gezien het feit dat de noodtoestand al zes jaar lang van kracht is. "Mensenrechten in Algerije is zoiets als de woestijn in Nederland: het is er niet", aldus Hakim Addad.

Hakim is als vertegenwoordiger van RAJ op uitnodiging van de Euro-Arabische dialoog van onderop in Nederland. De JD is als enige politieke jongerenorganisatie naar zijn verhaal komen luisteren. De Euro-Arabische dialoog is een project dat een bijdrage wil leveren aan meer contact, begrip en samenwerking tussen de Arabische en de Europese wereld. Hakim vertelt wat RAJ de afgelopen jaren heeft gedaan. In het begin pakte het niet alleen verschillende thema's op, zoals persvrijheid, AIDS, en vrouwenrechten, maar ook organiseerde het exposities van jonge kunstenaars en concerten. Omdat nu de situatie in Algerije zo verslechterd is, richt RAJ zich echter alleen nog maar op vrede, mensenrechten en democratie.

Veel medewerking van de overheid krijgt het daarbij niet. Vaak worden activiteiten van RAJ op het laatste moment verboden, om zo de moraal te breken. Ook komt RAJ nauwelijks in de nationale pers, onder druk van de overheid. Toch blijft RAJ doorgaan met het organiseren van activiteiten, en heeft het een kleine 3500 leden weten te verzamelen.

Op de vraag hoe het geweld in Algerije het beste aangepakt kan worden geeft Hakim een duidelijk antwoord. Wat nodig is, is om te beginnen een open en democratische overeenkomst met de machthebbers. Dit zijn in de eerste plaats de generaals, omdat zij degenen zijn die de werkelijke macht in handen hebben. Pas als er zo'n akkoord is, kan er gezamenlijk opgetreden worden tegen het geweld

van de islamitische extremisten. De Europese Unie kan hieraan bijdragen door voor de financiële steun die zij aan Algerije geeft eisen op het gebied van democratisering en mensenrechten te stellen.

Ondertussen gaat RAJ door met zijn activiteiten, onder het motto 'Als je je beklagt over je tijdperk, als je je slecht voelt, vraag je dan af wat je gedaan hebt om het te verbeteren'. De Euro-Arabische dialoog wil RAJ blijven ondersteunen, en doet daarvoor ook een beroep op andere organisaties. Als je interesse hebt, kun je contact met hem opnemen bij het IKV op tel. 070-3507100, of via e-mail op ead@antenna.nl.

Oproep aan alle afdelingen:

De Jonge Democraten hebben net als iedere andere PJO promotiemateriaal nodig. In de begroting is weinig speelruimte opengelaten, dus er is gezocht naar een goede oplossing en die is er nu: GRIJP JE KANS!!!

Iedere afdeling kan een plaats veroveren op de promotieposter van de JD voor het luttele bedrag van FL100,- .

Dit geld zal besteed worden aan een algemene JD-poster, een poster die gesponsord is door de eigen JD-leden! Iedere afdeling die meedoet krijgt natuurlijk ruimte op de poster voor een eigen spetterende kreet of iets naar eigen invulling. Ga met de pet rond op de maandelijkse borrel of regel dit bedrag op een andere wijze. Nieuwe leden betekenen de continuïteit van de organisatie, maar de nieuwe leden moeten wel weten dat ze lid moeten worden!

Posterbegroting:

3 afdelingen: 300,-

4 afdelingen: 400,-

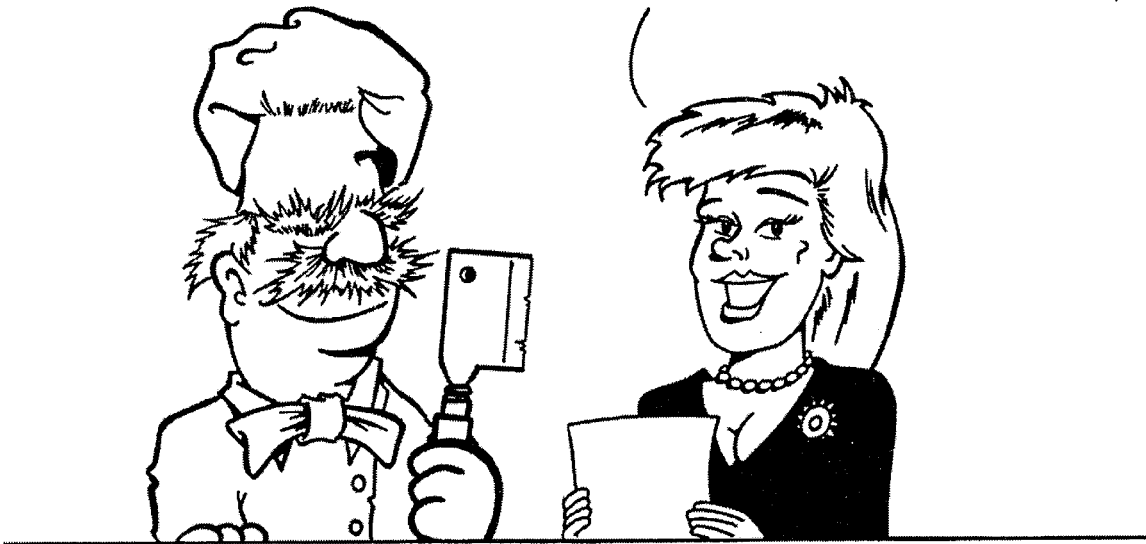
5 afdelingen + LB: 600,-

etc.

De posters worden verdeeld over alle afdelingen, op basis van het te verwachten aantal JD-leden. Overleg hierover is welkom. Voor meer informatie Karianne Buddingh 010-4530892

STERREN NAAR SBS

ONZE NIEUWSTE AANWINST

SBS 6

J. M. P. M. XVIII

(Ingezonden Mededeling)

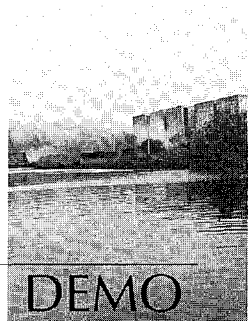
Slaapplaatsen gezocht!

Voor deelnemers aan de Gay Games Amsterdam 1998. Woont U in Amsterdam en heeft U van 1 tot en met 8 augustus een slaapplaats over?

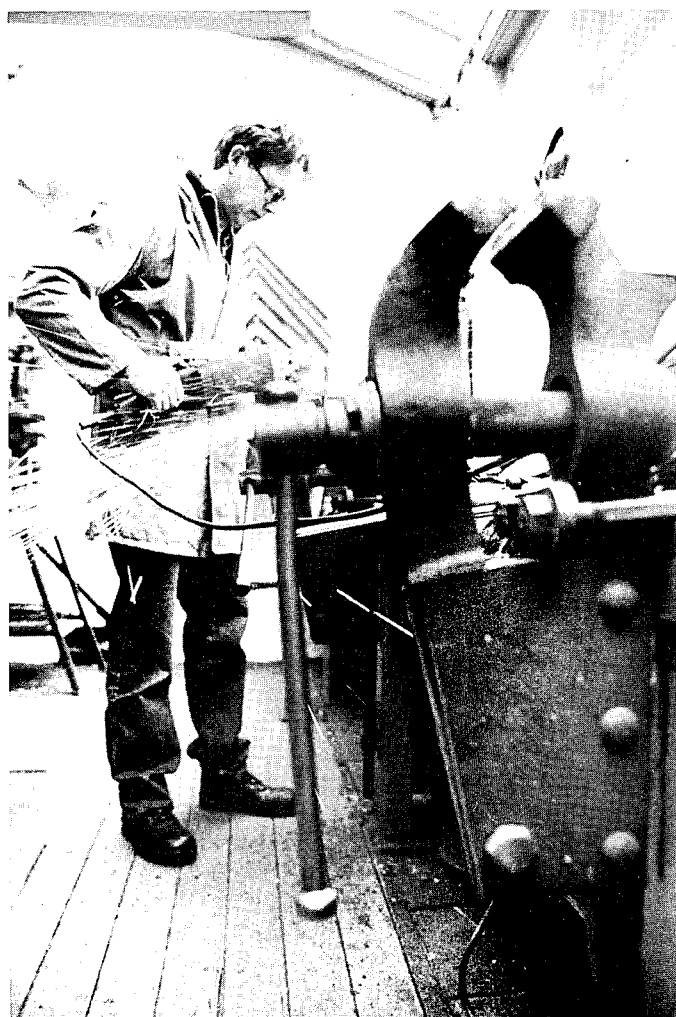
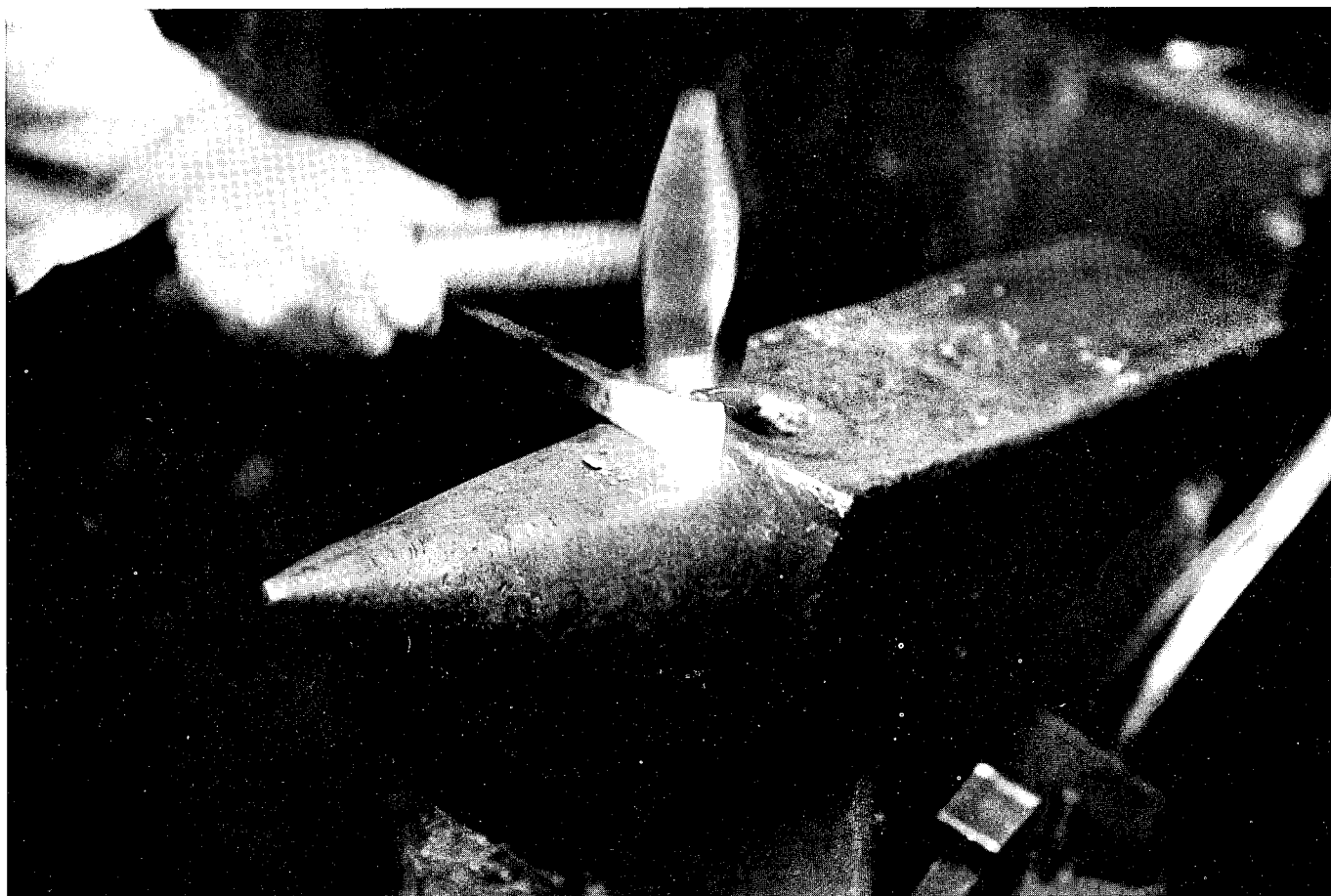
Bel dan 020-6201998 of 020-4271998.

Of stuur een e-mail naar: Housing@gaygames.nl

Of stuur een briefje naar postbus 2837, 1000 CV Amsterdam.

DEMO

Men at work

*Reportageserie over
werkende mensen*

Smid in Utrecht

Milko Vernooy

Postbus 78
2600 ME Delft

De gemeenteraadsfractie van D66-Delft zoekt een

Fractie-assistent (m/v)

Taakomschrijving

Het verrichten van secretariële werkzaamheden, o.m. het behandelen van in- en uitgaande post en ingekomen telefoonberichten, notuleren, organiseren van bijeenkomsten en het ondersteunen van fractieleden t.b.v. persberichten en het afdelingsblad.

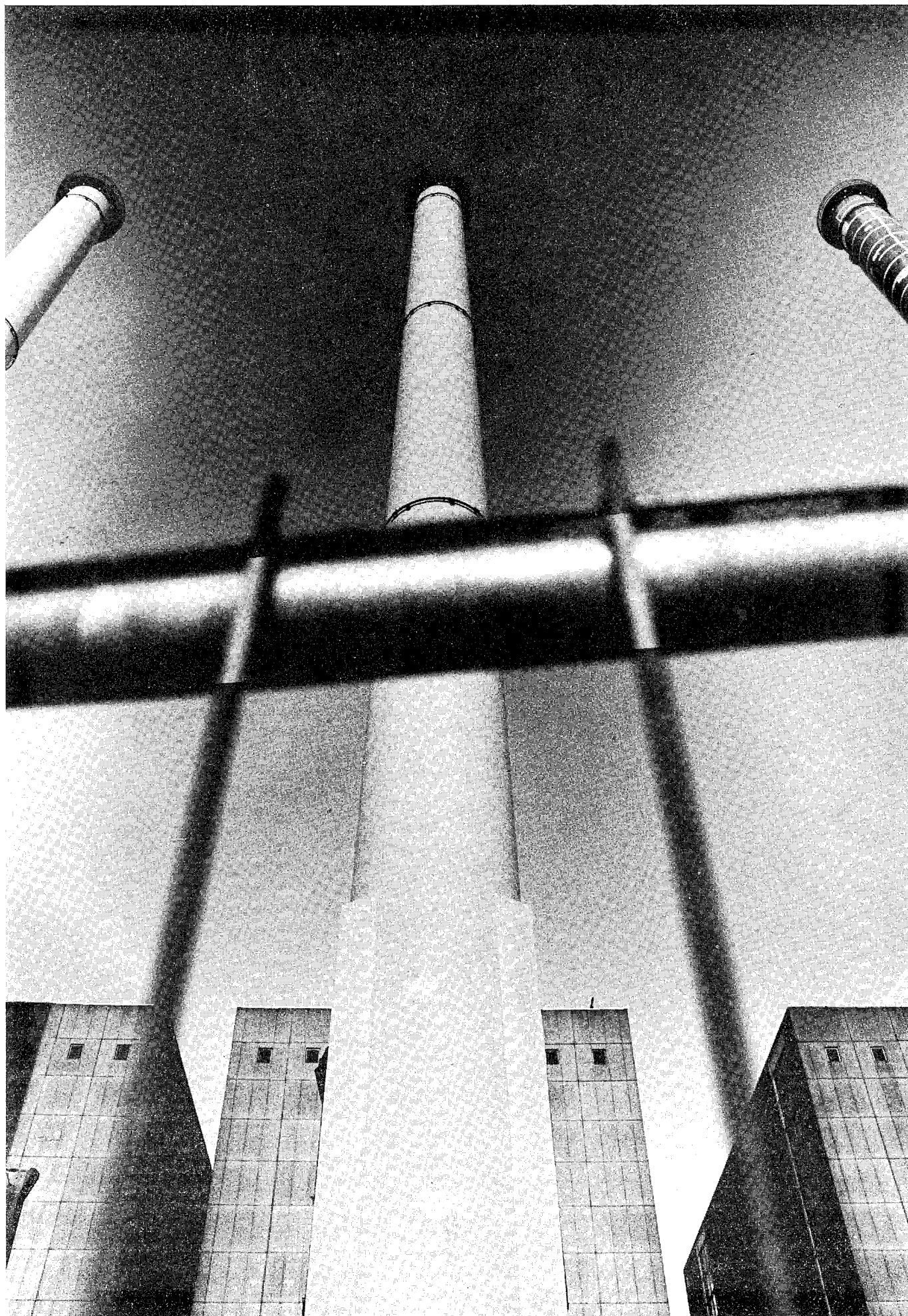
Het gaat om een contract voor bepaalde duur voor 3 dagdelen (ca. 12 uur) per week gedurende ca. 10 maanden per jaar. De werktijden zijn in overleg flexibel in te delen met uitzondering van de maandagavond i.v.m. fractievergaderingen.

Profiel

Sterk in communicatie, zowel mondeling als schriftelijk. Organisatorisch vermogen. Vaardig met computers, enthousiast, flexibel en betrouwbaar. Affiniteit met het gedachtegoed van D66 en zo mogelijk ook met gemeentepolitiek. Ervaring is een pré.

Procedure

De aanstelling gaat in per 1 september 1998. Voor meer informatie: Carla Lourens (015-2621136 van 13/8-16-8) of Meine Oosten (015-2158381, vanaf 13-7). Schriftelijke sollicitaties kunnen tot 18-8 worden gericht aan: Fractie D66-Delft, t.a.v. Carla Lourens, Postbus 78, 2600 ME Delft of via e-mail: clourens@raad.delft.nl.

Demo vacatures

Eindredacteur M/V

Vind jij in dit blad te veel KROMME ZINNEN welke foute betrekkelijke voornaamwoorden bevatten die nergens op terugrefereren en SPELFOUTEN? Zet je ergernis dan om in ACTIE en word EINDREDACTEUR. Je leest en verbetert stukken uit de Demo. Voordat de Demo naar de drukker gaat, ben jij de persoon die de laatste fouten eruit weet te halen. Ervaring is niet vereist. Wel vereist is dat je het Nederlands goed beheerst en bereid bent een aantal uren in de maand te besteden aan Demo. Geïnteresseerden worden verzocht contact op te nemen met Meino, onze hoofdredacteur. Zijn telefoonnummer staat hiernaast.

Fotograaf M/V

Demo is op zoek naar fotografen. Wil jij je talent delen met de lezers van Demo? Altijd al op zoek geweest naar een kans om meer van je hobby te maken? Bel dan met onze hoofdredacteur. Zijn telefoonnummer staat achter in dit blad. Als je ervaring hebt of in het bezit bent van een donkere kamer is dat mooi meegenomen. Bij Demo doe je ervaring op en krijg je opbouwende kritiek op je werk van mensen die verstand van fotografie denken te hebben.

Redacteur M/V

Kan de Demo volgens jou beter? Laat ons zien hoe het wel moet en word onze NIEUWE DEMO REDACTEUR. Ervaring is niet vereist, enthousiasme en inzet wel. Redactieleden zijn onafhankelijk en kunnen hun mening geven over ontwikkelingen binnen en buiten de JD. Kun jij lezen en schrijven en heb je interesse? Neem geheel vrijblijvend contact op met onze hoofdredacteur Meino van Dijk. Zijn adres staat hiernaast.

Politiek te ver van je bed? Lid worden van de JD biedt je de kans om aan te schuiven en mee te praten over zaken die jou aangaan. Nieuwe leden vullen onderstaande bon in.

Ja, ik word lid van de Jonge Democraten.

Naam:

Adres:

Huisnummer:

Postcode:

Stad:

Stuur deze bon in een envelop met postzegel naar:

Jonge Democraten
Postbus 660
2501 CR Den Haag

Vermeld linksboven op de envelop: Nieuw lid

Onze homepage kun je vinden op <http://jd.simplenet.com>. Doe de politieke quiz, kies de politicus van de maand of lees ons politieke programma voordat je je mening geeft.

Ons e-mailadres: jd@dds.nl

Verhuisbericht

Zonder tegenbericht kun je er van uit gaan dat het JD-secretariaat per 01-10-1998 verhuist. Ons nieuwe adres:

Landelijk secretariaat JD
Parkstraat 20
Den Haag

Werkgroep Economie

Binnen de WERKGROEP ECONOMIE zijn veel plaatsen vrij. Wie mee wil praten over economie of zijn standpunten wil afwegen tegen dat van andere JD'ers wordt verzocht contact op te nemen met:
Natasja Valk, telefoon 030-2420135 of J.P. de Vries, telefoon 078-6173454

Landelijk bestuur

Voorzitter

Joost Boermans, 035-6980923
mob: 06-51558467

boermans@dds.nl

Bestuurslid Politieke Zaken

Boris van der Ham, 070-3222025

buzz: 06-652640078,

borisvdham@hotmail.nl

Algemeen secretaris

Mien Dalloesingh, 070-3210796

Penningmeester

Heino Blanckaert, 030-2581171

buzz: 06-65263534, jd@dds.nl

Bestuurslid Organisatie, Scholing en Vorming

VACANT

Bestuurslid Internationale Zaken

Rogier van Rooij, 013-4638845

mob: 06-51545112

rvanrooy@dds.nl

Bestuurslid Pers en Promotie

Henk van Lingen, 030-2510315

lingen@evident.nl, buzz: 06-59538158

Werkgroepen

Culturele Verscheidenheid

Nelleke Jansz, 010-4225408

Ethiek

Gerard Janssen, 030-2897500

Economie

Natasja Valk, 030-2420135

Europa

Gerrit-Wim Gerritsen, 053-4357869

Gelderland (lokaal)

Maarten Corvers, 024-3554498

Mensenrechten

Marlies van der Maarel, 015-2130387

Yvonne Ahrend, 030-2716310

Midden-Oosten

Cor Sandburg, 020-6825212

Floor Nuiten, 020-6934752

Milieu

René Cornelissen, 053-4359380

Vrede & veiligheid

Gerrit-Wim Gerritsen, 053-4357869

Trainers

Andor Admiraal, 0229-246734

andor@dds.nl

John Bolte, 030-2382323

J.F.B.Bolte@CTG.TUDeft.nl

Annemiek de Haan, 030-2511643

A.W.deHaan@stud.fsw.ruu.nl

Sanne van Kamp, 020-6423916

Remko van Oijen, 070-3604519

Henriette de Rooij, 030-2886552

H.T.deRooij@stud.let.ruu.nl

Ageeth Telleman, 020-6192618

Agenda

3 - 5 juli

LHG congres in Munster, Duitsland

9 juli

BBQ afdeling R'dam & afdeling Utrecht.

12 - 18 juli

LYMEC summerschool over "150 jaar Liberalisme" in Gummersbach, Duitsland

25 juli - 1 augustus

Simmerbarren 500, festival ter viering van 500 jr Friesland. Meer info bij simmerbarren 500, 058-215.25.62

31 juli

Deadline Demo 15.4

1-11 augustus

LYMEC excursie naar Israël.

Info bij Rogier van Rooij

17-21 augustus

Jongerengrondwet op het eiland Pampus.

17-19 augustus

Pampus Amsterdam, Jongeren Grondwet project

20 augustus

Kerwin herdenking in Amsterdam. Info bij Joost

29 augustus

Demo in de bus

8 september

Deadline aanmelding EP-excursie Brussel. Info: Rogier van Rooij

15 september

Presentatie Politiek Programma.

Info: Borisvan der Ham

19 september

Training spreekvaardigheid. Info

Boris van der Ham

25 september

Deadline Demo 15.5

EP-Excursie Brussel

1 oktober

Verhuizing JD

4 oktober

Werelddierendag

5 oktober

Politiek Café Amsterdam

24 oktober

Demo in de bus

27 november

Deadline Demo 15.6

28-29 november

ALV 32 te Elst

28 december

Demo in de bus

29 januari 1999

Deadline Demo 16.1

27 februari 1999

Demo in de bus

26 maart 1999

Deadline Demo 16.2

24 april 1999

Demo in de bus

Politiek café

Amsterdam

eerste maandag politiek café met bekende sprekers; derde maandag Vrije discussie, Café P96, Prinsengracht 96, beide aanvang 20.00

Arnhem

vierde dinsdag, 20.00, Grand Café, Korenmarkt 16, Arnhem

Delft

tweede woensdag, 20.00, Café Verderop, Westvest 9

Den Haag

derde dinsdag, 20.00, Café Het Gouden Hoofd, naast de Grote Kerk

Eindhoven

Dolle derde donderdag, info bij Peter Slegers (040-2126841)

'tGooi

laatste zondag, 19.30, Café Dudok, Larenseweg 2a, Hilversum

Groningen

laatste dinsdag, 20.00, Café De Roezemoes, Zuiderdiep 15

Leeuwarden

tweede dinsdag, 20.00, Syb's bar, Doelesteeg

Nijmegen

20.00 Café De Zaak, Grotestraat 9

Rotterdam

tweede dinsdag, 20.30, Café Pardoën, in de Oude Haven

Utrecht

eerste dinsdag, 21.00, Café 't Hart Voorstraat 10, (tel. 030-2319718)

Zoetermeer

eerste maandag, 20.00, Queen of Hearts, Stadhuisplein 15

DEMO

**Vrijzinnig-democratisch
magazine van de
Jonge Democraten
nummer 3, jaargang 15
verschijnt 6x per jaar
(ISSN 0925-4390)**

Demo is het onafhankelijk orgaan van de Jonge Democraten. Publicaties in Demo geven niet noodzakelijkerwijs de mening van de redactie of het Landelijk Bestuur weer.

Aanleveren kopij

Aleen bijdragen die op floppy worden aangeleverd met daarbij een afdruk op papier worden behandeld. De kopij dient te zijn bewaard als WordPerfect (5.x, 6.x) of MS Word (6.0, 7.0) bestand. De tekst moet onopgemaakt (als "kaal" tekstbestand) worden aangeleverd. Dus geen cursiveringen, onderstreepte zinnen, vetgedrukte letters, etcetera. De tekst moet wel voorzien zijn van een boventitel, een titel en streamers. Streamers zijn de delen van de tekst die in Demo vetgedrukt staan, los van de tekst. Het is erg handig als je je tekst duidelijk in stukken verdeelt. Houd er rekening mee dat je stuk kan worden ingekort in verband met ruimtegebrek. Zorg er dan ook voor dat je tekst duidelijk aangegeven stukken bevat, die in dat geval geschrapt kunnen worden. Dit voorkomt veel frustratie en tijdverlies. Eén Demo-pagina bedraagt ± 850 woorden, exclusief illustraties. Floppy's worden alleen geretourneerd als er een voldoende gefrankeerde en aan de afzender gedresseerde retourenvelop is meegestuurd en het retouradres op de floppy vermeld staat. Een artikel kan door de redactie worden ingekort of in het geheel niet worden geplaatst. Zonder toestemming van de hoofdredacteur mag niets uit Demo worden overgenomen.

Redactie-adres

Redactie Demo

T.a.v. Meino van Dijk

Haarlemmermeerstraat 89-III

1058 JS Amsterdam

Hoofdredacteur

Meino van Dijk

(020-6159424)

Redactie

Jaap Beetstra (tekenaar)

Miranda van den Berg (adj.-hoofdred.)

Marianne Bos (eindredacteur)

Misha Hauben (redacteur/fotograaf)

Oele Koorwinder (eindredacteur)

Marco van der Leij (vormgever)

Sanne Liefrink (redacteur)

Louise Müller (redacteur)

Elly van der Munnik (redacteur)

Milko Vernooij (fotograaf)

Marcel Vendrig (vormgever)

Dijlan van Vlimmeren (eindredacteur)

Paul van der Weijden (tentamen)

Alle foto's en voorkant van Milko Vernooij, tenzij anders vermeld.

Druk: Coene BV, Den Haag

Een JD'er

Thomas van Dalen (23 jaar) uit Groningen

door MishaHauben

Thomas is 23 jaar, studeert theoretisch-historische pedagogiek aan de R.U.G. (Rijksuniversiteit Groningen) en is al vier jaar lid van de JD. Voordat hij bij de JD kwam, was hij al 2 jaar lid van D66. Het afgelopen jaar heeft Thomas bijna volledig aan politiek besteed. Hij was voorzitter van het Landelijk Congres, is lid van het afdelingsbestuur van D66 in Groningen, maakt deel uit van de steunfractie van de D66 gemeenteraadsfractie in Groningen, is lid van de provinciale programmacommissie van D66 en zit voor de Studenten Fractie Groningen in de Universiteitsraad.

"Sinds mijn zestiende hou ik me actief met politiek bezig. Al vroeg was duidelijk dat D66 gewoon mijn partij is. Ik kwam in mijn dorp, Diever (Drenthe) in aanraking met politiek toen bekend werd dat er een bungalowpark in het dorp zou komen. Dit park zou zowel het aanzicht van het dorp bederven als het aantal huizen buitenproportioneel laten stijgen. Al gauw bleek dat de vele burgers die tegen de komst van het park waren, niet goed in staat waren om hun belangen op de juiste wijze te behartigen. Om concreet iets te doen, hebben we toen een D66 afdeling opgericht. Daar heb ik veel van geleerd. De politiek heb ik toen in positieve en negatieve zin leren kennen. Zo groetten de voor en tegenstanders van het park elkaar niet meer, politiek werd een banale vertoning. Na meer dan 5 jaar is het overigens nog niet duidelijk of het park er komt.

Toen ik ging studeren wilde ik de politiek en D66 niet loslaten. Tot mijn spijt ontdekte ik dat de organisatie van die partij destijds weinig professioneel was. Ik liet meerdere keren weten dat ik actief wilde worden, zonder dat daar iets mee gedaan werd. Toen ben ik lid van de JD geworden, bij de JD kun je bovendien breder discussiëren. Het is vrijer, algemener, je hebt er meer tijd om je positie te bepalen. In Groningen ben ik meteen secretaris van de JD geworden, daarna ben ik twee jaar voorzitter geweest. Ik heb in die tijd de banden met D66 aangehaald, onder meer door iedere maand met een werkgroep een bezoek te brengen aan

de D66 raadsfractie. Er bestond een neiging bij de JD om zich tegen de partij waar de JD het dichtste bij stond af te zetten. Door die bezoeken zijn veel JD-ers er nu achter dat D66 een logisch vervolg is van de JD.

Het onlangs verschenen rapport van het Wetenschappelijk Bureau van D66 is voor veel jonge D66-ers geen nieuws. Politiek is geen kwestie van houding zoals veel D66-ers oude stijl beweren. Nee, politiek is een kwestie van goede ideeën en goed politiek handwerk. (De kleine p van Borst red.) Je staat ergens voor en je moet het goed verkopen, anders heb je die ideeën voor niets bedacht. Ik hoop dat er binnen de JD een doorbraak komt die wordt overgedragen op D66. Dennis Hesseling is een voorbeeld van een JD'er die D66 levendiger, assertiever maakt.

Studenten hebben moeten ervaren dat de Tweede Kamerfractie het kabinet gewoon heeft doodgeknuffeld. De wet Modernisering Universitaire Bestuursvorm (MUB) zorgde ervoor dat het aantal echte bestuurders binnen

de Universiteit hier van 30 naar pakweg drie werd teruggebracht. De Universiteitsraad is gedegradeerd van een orgaan met bestuurlijke verantwoordelijkheid naar een medezeggenschapsorgaan. Gevolg is dat de universiteiten veel meer door ambtenaren dan door gekozen mensen worden bestuurd. JD en D66 Groningen hebben samen aan de Kamerfractie laten weten dat de MUB niet deugt, zonder resultaat. Dat we de klachten samen hebben geuit, laat wel zien dat de onprofessionele houding van vroeger achter ons hebben gelaten, samenwerken met D66 kan gewoon, zonder dat er ellenlange discussies aan vooraf hoeven te gaan.

Door die samenwerking hebben we veel voor elkaar gekregen. Het bekendste voorbeeld is wellicht de fietsparkeergarage bij het station. De JD deelde flyers uit aan fietsers bij het station. In deze flyers zat een protestbriefkaart aan de burgemeester en de D66-wethouder waarin stond dat de toenmalige parkeersituatie niet deugde. De politie

verspilde veel tijd aan het verwijderen van fietsen bij het station terwijl de fietsers feitelijk geen deugdelijk parkeer-alternatief werd geboden. De fietsparkeergarage die er nu staat, mede dankzij de JD heeft inmiddels in andere steden navolging gekregen. Een ander samenwerkingsverband tussen JD en D66 was de instelling van een gemeentelijk jeugdpanel. Groepen jongeren werden door de gemeente gevraagd naar hun mening over het gemeentebestuur op gebieden die hen raken. Jongeren lieten weten het coffeeshopbeleid goed te vinden. Het maximum van tien zaken in de binnenstad en een verbod op coffeeshops in de buitenwijken kan rekenen op de instemming van de meeste jongeren. De voorlichting is volgens de jongeren echter te zeer gericht op 'gebruik niet' in plaats van op 'weet wat je gebruikt'. Deze manier van beleidsvorming die je 'interactief' zou kunnen noemen, werkt volgens mij op meer terreinen. Het is absoluut niet nodig om iedereen bij alles te betrekken. Als iedereen over alles meepraat is volgens mij niet de ultieme democratie bereikt.

DEMO

September 1998

greeten uit Hoorn

schönen Hansestadt Bremen

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Wir bleiben hier!

MEMENTO BETHLE

UTRECHT

JD
JONGE DEMOCRATEN
NEDERLANDSE POLITIEKE PARTIJEN

IN PRAESEPIO

Zul je natuurlijk net zien. Moet ik m'n column schrijven, lukt het niet. Nu heb ik al weer anderhalf uur zitten dralen, maar nog steeds niks. Volgende keer hoef ik geen column te schrijven want dan ben ik er niet. Dan ben ik vijf weken de hort op. Maar nu moet ik. Ik ben immers hoofdredacteur en ik moet dus die column volkrijgen. Nou, dan maar wat vertellen over vandaag. Vandaag hebben Paul, Boris en ik een aardige prestatie geleverd. In een dag hebben we deze Demo in elkaar gedraaid. Heerlijk, nu kan ik morgen lekker uitslapen!

Overigens is eigenlijk al besloten om de Demo volgend jaar maar vier keer uit te brengen. In verband met die verdomde B.D.U. natuurlijk. Die verdomde B.D.U. geeft de JD wel zelf de mogelijkheid direct invloed uit te oefenen op de hoeveelheid subsidie die zij van het rijk ontvangt. De helft van het bedrag wat wij vangen wordt namelijk bepaald door het aantal leden wat de JD heeft. Doet me een beetje aan het omroepstelsel denken. Krijgen we tientjesleden! Maar goed. Ik zou hierbij iedereen willen oproepen om als een gek alle mensen in je directe omgeving van onder de 30 jaar lid te maken. Gezellig met je kleine broertje en dat betweterige nichtje van je naar de JD-landdag, opgeluisterd door het groot vrijzinnig folkloristisch koor uit Nunspeet. Nee, ik meen dit serieus, dat leden werven. De jongeren-aanhangsels van de kleine christelijke partijen hebben een enorme vijver vol met leden en krijgen dus ook heel wat subsidie. De JD heeft èn een kleine moederpartij èn een klein ledenaantal. Twee keer auw dus. Om dit wat te verduidelijken een voorbeeld. Sinds een poos wordt de Demo opgesierd met een advertentie van radio 538. Daar krijgt de JD van alle PJO's het minste voor terug. Wij hebben namelijk een hele kleine oplage en slechts één algemeen ledenblad. Nee dan het GPVJ, èn twee bladen èn ik weet niet hoeveel keer groter dan de JD. Veel knaken voor het GPVJ. Wat ik dus zeggen wil is dat de JD veel en veel meer leden moet krijgen. Schroom dus niet en zorg daar voor. Diegene die de meeste leden inbrengt krijgt van mij een zoen en komt als JD-lid van het jaar in de Demo. Tot op het congres.

Meino

Deadlines

Demo 15.5 25 sept. 1998
 Demo 15.5 24. okt. thuis
 Demo 15.6 27 nov. 1998
 Demo 15.6 28 dec. thuis

In deze DEMO

3 **D66: Braaf intellectueel?**

4 **Waar geen wiel is, is een weg**

6 **Jan Hoekema over de B.D.U.**

9 **Ontdek Europa**

10 **Veel mensen, weinig rechten: Nigeria**

12 **Op een veldje langs de snelweg**

13 **Te veel vrije tijd? In een werkgroep raak je het kwijt.**

14 **Uit de oude doos..**

17 **Op naar Larry King, de JD en de media**

11

Column Rene Biesenbeek

13

Onder de Hamer

@

Petite Politique komt sterk terug

Vrijzinnig-democratie is geen zelf-genererende motor

Vrijzinnig-democratisch of braaf intellectueel

In de laatste week van Augustus vonden de debatten over de regeringsverklaring plaats. Voor alle politieke partijen was het de eerste grote mogelijkheid na de verkiezingen van 6 mei om zich te profileren. Zo ook voor de uitgedunde D66-fractie. Fractie-voorzitter Thom de Graaf koos er voor om D66 'vrijzinnig-democratisch' te noemen, voor het eerst in de D66 geschiedenis. Wat moeten wij als vrijzinnig-democratische jongerenorganisatie hier van denken?

Boris van der Ham

"(...) De D66 fractie zal in de komende kabinetsperiode de eigen plaats van een vrijzinnig-democratische en radicale partij markeren". Met deze woorden sloot fractievoorzitter Thom de Graaf zijn toespraak af tijdens het debat over de regeringsverklaring. Het woord 'vrijzinnig-democratisch' bleef maar half hangen bij de toehoorders. Een Den Haag Vandaag journalist verbasterde het iets later al tot 'eigenzinnig-democratisch'.

De JD als enige vaandeldrager

Ondanks de verwarring rond de naam 'vrijzinnig-democratisch' was het een historisch moment. Een buitenstaander haalt er misschien zijn schouders bij op maar voor het eerst in de geschiedenis van de partij omschreef een (aspirant) partijleider, op zo'n belangrijk moment, D66 als 'vrijzinnig-democratisch'.

Totnogtoe was de JD de enige openlijke vaandeldrager van die ondertitel. Meer dan eens spoorde de JD D66 aan om zich ook tot deze aanspreektitel te bekennen, maar telkens was het tegen-argument van D66 dat het geen behoefte had aan zo'n titel; een dergelijke ondertitel zou te veel de suggestie van een ideologie wekken, en bovendien werd de ondertitel 'democraten' mooi genoeg gevonden.

Is er met de uitspraak van De Graaf een verandering gekomen in die zienswijze?

Vrijzinnig-democratisch als lege huls

Het is duidelijk dat D66 op zoek is naar een meer uitgesproken profiel en dat er naarstig wordt gezocht naar een kapstok waaraan dat nieuwe profiel kan worden opgehangen. Wellicht dat tijdens het D66 brainstorm-weekend, voorafgaand aan de regeringsverklaring, geopperd is om in godsnaam maar eens te gaan gooien met de term 'vrijzinnig-democratisch': "Wie weet werkt het" Het is in

de traditie van D66 heel goed mogelijk dat precies dit de (gemakzuchtige) achterliggende gedachte is geweest bij deze 'strategische' zet. In dat geval zal de vrijage van D66 met 'vrijzinnig-democratie' net zo snel ophouden als ze begon. Maar als de keuze voor 'vrijzinnig-democratisch' nu eens werkelijk een gerichte poging tot profilering was, hoe ziet Thom de Graaf vrijzinnig democratie dan?

Zelfgenererende motor

PvdA leider Wim Kok en oud-VVD leider Frits Bolkenstein hebben meer dan eens voorspelt dat over een aantal jaar slechts twee politieke stromingen over zijn: de sociaal-democratische en de liberale stroming. Vanzelfsprekend was hier veel campagnetaal bij, maar in de kern raken hun uitspraken wel het probleem van D66. Anders dan de sociaal-democratie en het liberalisme van de VVD kan D66 niet profiteren van een zelf-genererende motor. PvdA en VVD hebben hun profiel sterk gelieerd aan sociaal-economische onderwerpen en omdat deze zaken nu eenmaal aan nooit geheel te bedwingen conjuncturen onderhevig zijn, vereist het voortdurende aandacht en is het een onuitputtelijke bron van politiek conflict en (dus) van herkenbaarheid.

Paradoxe idealisten

Een partij heeft behoefte aan een dergelijk zichzelf in stand houdend conflict om een duidelijk profiel te handhaven. Het enige onuitputtelijke politieke conflict waarin de vrijzinnig-democratie is betrokken is het voortdurende conflict met zichzelf en de niet aflatende strijd tegen het imago van vaagheid. Die 'vaagheid' zit hem enerzijds inhoudelijk in het nastreven van schijnbaar tegenstrijdige belangen (bijv. pro milieu & pro vrije markt), en anderzijds in de atmosfeer van intellectuele twijfel waarin de oplossingen voor die tegenstrijdige belangen worden verwoord.

Wat de mogelijke wervingskracht van de inhoudelijke 'vaagheid' betreft hoeven vrijzinnig-democraten zich niet zo'n zorgen te maken: het aantal paradoxale idealisten is groter dan ooit.

Uitgesproken vaag

"D66 heeft niet altijd de vruchten kunnen plukken van de kabinetten waaraan de partij deelnam. Ook nu is er niet sprake van een gemakkelijke positie, in tegendeel. Maar daar zoekt D66 ook niet naar", sprak De Graaf in zijn bijdrage aan het debat over de regeringsverklaring. De

Graaf koos er vervolgens er voor om te spreken over democratisering, milieu & economie, een solide staatsboekhouding, onderwijs en zorg, sociale zekerheid en sociale samenhang. Behalve het onderwerp van de democratisering leken alle onderwerpen stuk voor stuk

van die onderwerpen en de schijnbare tegenstellingen die deze combinatie oproepen juist de 'vrijzinnig-democratische' identiteit is, werd niet duidelijk.

Als D66 blijkbaar de wens heeft om 'uit de kast' te komen als vrijzinnig-democratische partij zou het haar helpen wanneer ze echt kiest voor haar eigen 'vage' inhoudelijkheid. En moet zij bereid zijn om die enige strohalm van duidelijkheid, de staatkundige vernieuwing, enigszins los te laten. Het dwingt de partij misschien om een autonoom geluid te ontwikkelen met betrekking tot democratie in de sociologische en mentale zin. Als anti-betutteling partij en partij van de individualisering is het interessant (want paradoxaal) om een uitgesproken visie te horen over onderwerpen als de multi-culturele samenleving en de uitwassen van de individualisering. In tegenstrijdigheid zit de uitdaging.

Als D66 als vrijzinnig-democratische partij uit de verf komen dan zal ze actief op zoek moeten gaan naar haar eigen tegenstellingen en zich in het uiten van haar meningen niet verschuilen achter een braaf-intellectualisme (een benaming die de laatste weken opgang doet bij de media over D66). Het waarmaken van de benaming 'vrijzinnig-democratisch' moet steeds geactiveerd worden en zal nooit zelf-onderhoudend zijn. Dat kost veel energie en creativiteit. En vergt veel zelfvertrouwen. Er zit niets anders op: vrijzinnig-democraten hebben geen andere aandrijving dan die van binnenuit. Hopelijk weet Thom de Graaf waar hij aan begonnen is.

De magneet zweeftrein: dromen worden echt werkelijkheid

Het wiel uitschakelen

De hogesnelheidstreinen zijn wonderen van techniek, maar hoe ingenieus ook, ze rijden nog altijd op wielen over ijzeren spoorstaven. Er wordt echter hard gewerkt om het wiel uit te schakelen.

Jan-Piet de Vries

Ir. R. van der Hoorn presenteerde al plannen om door magneten voortgesleurde treinen met zo'n vijfhonderd kilometer per uur door een ondergronds, vacuüm gezogen, buizenstelsel te laten rijden.

Dat moet gebeuren met de zogenaamde Maglevtreinen (magnetic levitation; magnetische heffing), treinen die zweven op een magnetische kussen. De Japanners waren de eersten die met zweeftreinen experimenteerden. De grootste vorderingen zijn gemaakt door de Duitsers die sinds jaren hun Transrapid over een proefbaan in het Emsland jagen.

Voorbeelden van hogesnelheidsvervoer

Nu de Duitse hogesnelheidstrein ICE (Intercity Express) het wat exportsucces aflegt tegen de Franse TGV heeft ICE-fabrikant Siemens zijn kaarten gezet op de Transrapid, een magneet zweeftrein, om zo de fransen en de Japanners de loef af te steken. De Transrapid maakt gebruik van een aparte baan, een enkele geleider waar de trein zich met de onderkant als het ware omheen klemmt.

Bij de Maglevtrein vormen trein en baan samen een, bijzondere, elektromotor. Bij een elektromotor loopt door de spoelen in het stilstaande, buitenste gedeelte een wisselstroom waardoor een draaiend magnetisch veld ontstaat. Daardoor wordt een stroom opgewekt die de rotor laat draaien. Bij de Transrapid is die ronde elektromotor over de as opengesneden en in een plat vlak uitgelegd. Zo ontstaat een zogeheten lineaire motor waarbij de trein zichzelf magnetisch voortduwt over een baan. Dit principe wordt overal om ons heen toegepast bij elektrisch open- en dichtschuivende deuren in openbare gebouwen. Behalve van voortstuw magneten wordt bij de Transrapid ook gebruik gemaakt van magnetische velden die de trein omhoog duwen en een centimeter boven de geleider laten zweven.

De Transrapid levert indrukwekkende prestaties, vooral qua acceleratie. Vanuit staande start wordt binnen drie

minuten een snelheid van ruim 380 kilometer per uur bereikt. Dankzij die sprintcapaciteit is het economisch verantwoord om met de Transrapid tussenstops te maken zonder dat de reistijd onaanvaardbaar langer wordt. Ook wat betreft zijn klimvermogen is de Maglevtrein een wonder zonder wielen, hij neemt zonder snelheidsverlies een helling van maar liefst tien procent, de TGV kan slechts 3,5 procent aan.

Magneettrein in Nederland?

De magneettrein is geen toekomstdroom meer. Al enkele jaren is er net over de Nederlands-Duitse grens een Transrapidproefbaan. Over die baan pendelen twee treinen met een snelheid van z'n driehonderd kilometer per uur. In 1994 besloot de Duitse regering tussen Berlijn en Hamburg een Transrapidbaan aan te leggen waar in 2006 de eerste magneettreinen met snelheden van rond de vierhonderd kilometer per uur overheen moeten suizen.

Al snel na dit besluit begon een werkgroep van Nederlandse provinciebestuurders te lobbyen voor doortrekking van de Transrapid naar Nederland. De lijn zou via Hamburg, Groningen en de Flevopolders, naar Amsterdam moeten lopen. De verbinding is dezelfde als de zogeheten Zuiderzeespoorweg, de spoorlijn van Amsterdam, via Lelystad en Drachten, naar Groningen, die minister Jorritsma van Verkeer en Waterstaat in 1995 heeft afgewezen.

Omdat de Transrapid van een aparte baan gebruik maakt, die op metershoge palen door het landschap voert, is de huiver voor de nieuwe techniek groot. Een ICE of TGV-hogesnelheidstrein rijdt over gewoon spoor en kan dus zonder breek- en hakwerk tot in de binnensteden rijden. Maar voor een netwerk van Transrapidtreinen is een geheel nieuwe infrastructuur nodig. Of zweeftreinen ook Europa zullen gaan veroveren is de vraag, want als het Europese railnet zal zijn aangepast aan de hogesnelheidstreinen à la TGV is de kas waarschijnlijk voor lange tijd leeg.

Werkgroep Mensenrechten blikt terug op turbulent jaar!

Het afgelopen studiejaar is er veel gebeurd binnen de werkgroep Mensenrechten. In dit artikel volgt een quickscan van het 'reilen en zeilen' binnen deze actieve werkgroep.

Onze werkgroepsbijeenkomsten vinden maandelijks plaats in Utrecht. We informeren elkaar dan meestal eerst over de politieke ontwikkelingen in een aantal landen en over het beleid ten aanzien van uitgeprocedeerde asielzoekers. Het tweede gedeelte van de avond wordt vaak gevuld met: informatie van een spreker, het bekijken van filmmateriaal, het nadenken over onze acties, onze strategie en andere zaken. De 'landen-informatie' wordt door zogenaamde 'landenspecialisten' bijgehouden. Dit zijn mensen die de ontwikkelingen in 'hun land' bijhouden door het lezen van kranten, het informeren bij contactpersonen van andere instanties, het zoeken op internet enzovoort.

De landen/onderwerpen die nu geruime tijd aandacht krijgen op het gebied van mensenrechten zijn:

Indonesië/Oost-Timor, China/Tibet, Burma, Afrika/Nigeria, Turkije/Kurden, GOS/Kaukasus, Asielzoekers/Illegalen

Bovendien kunnen ook andere interessante ontwikkelingen besproken worden. Het maakt overigens in onze werkgroep niet uit of je een 'connaisseur' bent van een specifiek land waar de mensenrechten geschonden worden. Door elke dag de krant te lezen ben je al snel goed op de hoogte, maar het wordt vaak pas echt boeiend wanneer je op zoek gaat naar achtergrondinformatie.

De werkgroep doet meer dan alleen praten over mensenrechtenschendingen. Regelmatig gaan wij in gesprek met politici, wetenschappers en anderen. Ook steunen of organiseren wij demonstraties waar wij achter staan. Grotere projecten betreffen soms een reis naar verre oorden om daar te spreken over mensenrechten en veel actuele kennis op te doen. (bijvoorbeeld naar Indonesië in juli 1997).

Demonstratie Li Peng

Van 14 tot 17 februari kwam de Chinese premier Li Peng in Nederland o.a. voor het sluiten van een miljardencontract met Shell. Ondanks felle kritiek die Minister van Mierlo als EU-voorzitter vorig jaar uitte ten aanzien van het Chinese mensenrechtenbeleid, ontving dezelfde minister nu Li Peng met open armen. Li Peng was ondermeer verantwoordelijk voor het bloedbad op het Tian'anmenplein in 1989. De Tibet Support Group Nederland organiseerde daarom een demonstratie tijdens het bezoek van Li Peng. De demonstratie bij de Nederlandsche Bank in Amsterdam werd door een aantal van onze leden ondersteund. Li Peng heeft absoluut gemerkt dat er een oplossing komt voor een vrij Tibet.

Gesprek Boris Dittrich (kamerlid D66)

Met Boris Dittrich gingen wij in gesprek over het terugkeerbeleid van Iraniërs, Ethiopiërs en Somaliërs. We bespraken onze 'sceptis' over de organisatie van het Nederlandse asielzoekersbeleid en gingen in op een Europees asielzoekersbeleid.

Congres

Op het tweejaarlijkse congres was de werkgroep

vertegenwoordigd door enkele leden. De werkgroep diende moties in over een mogelijke oplossing van het conflict in de enclave Nagorno-Karabach (Kaukasus) en over de noodzaak tot een het interparlementair bezoek aan de Kaukasus. Beide moties zijn aangenomen.

Contactgroep ZO-Azië.

Dit is een overleg tussen kamerleden van verschillende partijen, Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) zoals bv. Comité Indonesië en de pjo's. Circa 4 keer per jaar komt deze contactgroep in de Tweede Kamer bijeen. De werkgroep is met één tot vier afgevaardigde(n) aanwezig, zodat de directe communicatielijnen naar politiek Den Haag rechtstreeks en optimaal benut worden.

Gesprek dhr. Valk (Buitenland vertegenwoordiger in de 2e kamer, PvdA)

Met dhr. Valk is het afgelopen jaar van gedachten gewisseld op een breed terrein, namelijk: over mensenrechten en handel, culturele diversiteit van de mensenrechten (in hoeverre zijn mensenrechten cultuurgebonden), stille diplomatie en de situaties in Tibet/China, Indonesië en het GOS.

Bezoek Hoekema (Defensie vertegenwoordiger in de 2e kamer, D66)

Dhr. Hoekema bracht een bezoek aan onze werkgroep tijdens een bijeenkomst die in het teken van 'Kosovo' stond. Op deze bijeenkomst was tevens Nils ten Brinke aanwezig, een student Politicologie die ons vanwege zijn stage en afstuderen samen met heer Hoekema veel wist te vertellen over de noodtoestand in Kosovo, waar Albaniërs een onafhankelijke staat willen stichten.

Bezoek dhr. Smeets (Kaukasuskenner universiteit Leiden) Riek Smeets heeft veel verteld over de 'rumoerige Kaukasus'. Na de Balkan en Midden-Afrika is de Kaukasus het ernstigste conflictgebied ter wereld. De oorzaken van de conflicten in de Kaukasus zijn al even complex als de culturele diversiteit van het gebied, met vier officiële talen (Russisch, Georgisch, Armeens en Azerbeidzjaans) en meer dan honderd culturele minderheden.

Reis Indonesië

Het afgelopen jaar zijn bovendien twee werkgroepsleden met leden van andere politieke jongerenorganisaties naar Indonesië gereisd, om daar met politici, wetenschappers, studenten en mensenrechtenactivisten te spreken. Met de opgedane informatie is vervolgens veel gebeurd: een persconferentie, verschillende lezingen en overige communicatie. Zoals je ziet is er veel te beleven in de werkgroep mensenrechten. Ben je enthousiast geworden? Wacht dan niet te lang en pak die telefoon en bel één van de coördinatoren (zie adressen achterin de DEMO) op, want extra versterking kan altijd gebruikt worden. Ook kun je uiteraard altijd bellen voor meer informatie en ideeën. Wellicht tot ziens!

Yvonne Ahrend

Tel. 030-2716310

Marlies van der Maarel

Tel. 015-2130387 en 06-22486738

De nieuwe subsidieregeling voor jongerenorganisaties: gevolgen voor de JD?

Over de financiële afhankelijkheid van de JD

In de laatste week voor het zomerreces behandelde de Tweede Kamer het wetsvoorstel over subsidiëring van politieke partijen. Dit wetsvoorstel heeft ook gevolgen voor de politieke jongerenorganisaties. Graag zet ik in de DEMO uiteen wat de opstelling van de fractie van D66 geweest is bij de behandeling van dit wetsvoorstel.

**Jan Hoekema,
lid van de
Tweede
Kamer voor
D66**

Financiële afhankelijkheid van de JD

Het wetsvoorstel heeft een geschiedenis van enkele jaren. Tijdens de gehele wetsbehandeling is er nauw contact geweest tussen de JD en de woordvoerder in de D66-fractie: aanvankelijk was dat Thom de Graaf, nadat hij fractievoorzitter werd, nam ik dit onderwerp over. Het onderwerp van de subsidieregeling voor partijen in algemene zin begon te spelen toen minister Dijkstal aan een commissie van wijze mannen (de commissie-Van den Berg) de opdracht gaf om een nieuw subsidiestelsel te ontwerpen voor Nederlandse politieke partijen, en daaraan verwante organisaties, waaronder ook de politieke jongerenorganisaties. Want hoewel partijen en jongerenorganisaties elk graag hun eigen identiteit benadrukken en die willen behouden, kan niemand ontkennen dat er anderzijds in de praktijk ook vele banden bestaan tussen de twee. Per partij is dit tot nu toe echter verschillend georganiseerd. Het oorspronkelijke idee van minister Dijkstal was om één alomvattende regeling te maken waaronder partijen, jongerenorganisaties, wetenschappelijke bureaus, scholings- en vormingsinstituten, oost-Europa-instituten en wat dies meer zij worden gebracht.

JD gered uit veldslag om subsidie

De minister ging voortvarend aan de slag met het advies van de commissie-Van den Berg: hij stelde voor om elke partij één grote pot met geld te geven (de zogeheten brede-doeluitkering), en elke partij zou dan afzonderlijk maar moeten uitzoeken hoe zij dat geld zou verdelen tussen alle aan die partij verbonden organisaties. Dit zou erop neerkomen dat ook de JD in de slag zou moeten met de andere neven-organisaties van D66, om zo veel mogelijk geld in de wacht te slepen. Dit plan stuitte op fel verzet bij de jongerenorganisaties: deze zouden zo te zeer afhankelijk worden van hun 'moederpartij'. Ook de JD zette een lobby in richting het ministerie van Binnenlandse Zaken en richting de woordvoerder voor dit onderwerp van de D66-fractie, toen nog Thom de Graaf. Deze was het eens met het argument van de onafhankelijkheid en drong er ook bij minister Dijkstal op aan om iets anders te verzinnen.

Wat de minister vervolgens deed, was twee uitzonderingen maken op zijn eerdere idee van één pot geld per partij. Hij zag in dat zijn oorspronkelijke plan niet haalbaar was, en zonderde daarom de jongerenorganisaties en de wetenschappelijke bureaus uit van die pot geld. Achterliggende reden was dat jongerenorganisaties en wetenschappelijke bureaus onafhankelijk moesten kunnen blijven en dat deze twee organisaties bovendien het kwetsbaarst waren als het geld per partij verdeeld moest worden, omdat partijen het werk van deze twee organisaties wel eens niet als hun

"core business" zouden kunnen opvatten. De jongerenorganisaties en wetenschappelijke bureaus dreigden op die manier "leeggegeten" te worden door de partijen.

Maar hoe dan het geld verdelen?

Maar door de jongerenorganisaties uit te zonderen van die regeling, zou er wel een andere manier moeten komen om het geld aan die jongerenorganisaties toe te delen. De minister was wel nog steeds van mening dat op een heldere, open en objectieve manier het geld tussen de jongerenorganisaties verdeeld zou moeten worden. Hij wilde daarom af van de manier waarop het geld tot dan toe verdeeld werd, namelijk in onderling overleg door de penningmeesters van de verenigingen. Hij was ook van mening dat het geld niet rechtstreeks naar de jongerenorganisaties kon worden overgemaakt: stel dat twee jongerenorganisaties namelijk allebei zeggen dat zij de jongerenorganisatie van partij X zijn, wie krijgt dan het geld? Dit probleem is niet zo denkbeeldig als het lijkt: tot op de dag van vandaag bestaan de JOVD en de VVD-jongeren naast elkaar. De constructie zou er dan zo uit komen te zien dat een partij een jongerenorganisatie aanwijst, waarna de rol van de partij beperkt moet worden tot die van doorgeefluik om het geld bij de jongerenorganisaties te krijgen.

De enige manier om het geld nu toch op een objectieve manier te verdelen, was om met verdeelsleutels te gaan werken. Meest voor de hand liggend is dan om het geld te verdelen naar rato van de ledentallen van de jongerenorganisaties. Dat stuitte echter op het probleem dat op die manier de klein-christelijke jongerenorganisaties zwaar bevoordeeld zouden worden: zij tellen van oudsher relatief veel leden maar hebben een wat ander karakter dan de jongerenorganisaties van de 'grote' partijen. Om aan dat bezwaar tegemoet te komen, besloot de minister om een tweede verdeelsleutel in te brengen: het ledental van de 'moederpartij' van de jongerenorganisatie. De helft van het geld zou zodoende verdeeld worden naar rato van het ledental van de jongerenorganisaties, en de andere helft naar rato van het zeteltal van de 'moederpartij'. Met deze systematiek erin werd het wetsvoorstel ingediend.

Lange weg naar uiteindelijk wetsvoorstel

Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel was minister Dijkstal eerlijk genoeg om toe te geven dat deze oplossing niet de mooiste, voor de hand liggende oplossing is waar iedereen het over eens is. Hij beoordeelde deze echter wel als in deze omstandigheden de minst slechte. Aan deze oplossing kleefden wat de fractie van D66 betreft ook een aantal bezwaren, mede door de JD duidelijk gemaakt aan de fractie, die uitgebreid naar voren kwamen in het debat.

Een eerste bezwaar was dat alle jongerenorganisaties het idee hadden dat er toch weer een afhankelijkheid was ingevoerd door het zeteltal van de 'moederpartij' mee te laten tellen voor hun subsidie. Dat bezwaar is wat D66 betreft ondervangen doordat de 'moederpartij' alleen van belang is voor de jongerenorganisatie vanwege het zeteltal: hiervan gaat geen inhoudelijke beïnvloeding uit.

Een tweede bezwaar, ook van eigenlijk alle jongerenorga-

nisaties, was dat het geld nog steeds via de partij naar de jongerenorganisatie vloeit. Om daaraan tegemoet te komen is mede op uitdrukkelijk verzoek van D66 een artikel aan de wet toegevoegd waarin nog eens expliciet staat dat partijen géén andere eisen aan de jongerenorganisaties mogen stellen dan louter subsidie-technische op grond van deze wet (indienen jaarplan, financiële verantwoording enz.).

Een derde bezwaar dat met name door de JD naar voren gebracht werd, was dat een aantal jongerenorganisaties nog steeds de ledentallen kunstmatig hoog probeert te houden door iedereen die jonger dan dertig is en lid van de 'moederpartij' wordt, ook automatisch lid van de jongerenorganisatie worden en zodoende meetellen voor de subsidie. Hiernaar gevraagd antwoordde minister Dijkstal dat er voortaan een uitdrukkelijk verzoek van iemand moet liggen om echt van de jongerenorganisatie zelf lid te worden, en dat dat zich uit in een betaling aan de jongerenorganisatie. De fractie van D66 zal ook nauwlettend in de gaten houden dat het echt afgelopen is met het kunstmatig opvijzelen van de ledentallen van jongerenorganisaties.

Het vierde en laatste bezwaar dat door de JD naar voren werd gebracht, was dat het de stabiliteit van de jongerenorganisaties in het algemeen kan bemoeilijken als het zeteltal van de 'moederpartij' wordt ingebracht als verdeelsleutel. Dat bezwaar was nogal fundamenteel. Het was ook betrekkelijk acuut door het zetelverlies van D66 bij de afgelopen Tweede-Kamerverkiezingen. Een mogelijke oplossing hiervoor zou nog kunnen zijn om elke jongerenorganisatie een basisbedrag te verstrekken, zodat de continuïteit meer verzekerd wordt. Dat heeft echter als nadeel dat weer de klein-christelijke jongerenorganisaties bevoordeeld worden in vergelijking met die van de 'grote' partijen. Ik heb desondanks een amendement ingediend om dat basisbedrag ingevoerd te krijgen, doch dit werd verworpen met alleen steun van GroenLinks. Overigens dienden meerdere woordvoerders amendementen in die, toevallig of niet, de 'eigen' jongerenorganisatie op de een of andere manier bevoordeelden: deze werden dan ook verworpen door de partijen die daarmee waarvan 'hun' jongerenorganisatie benadeeld werd. Zodoende haalde geen enkele van deze amendementen een meerderheid. Wel diende ik een motie in waarin ik vroeg om een grondige evaluatie van deze wettelijke regeling: ik vind het van belang dat het ministerie van Binnenlandse Zaken (en de

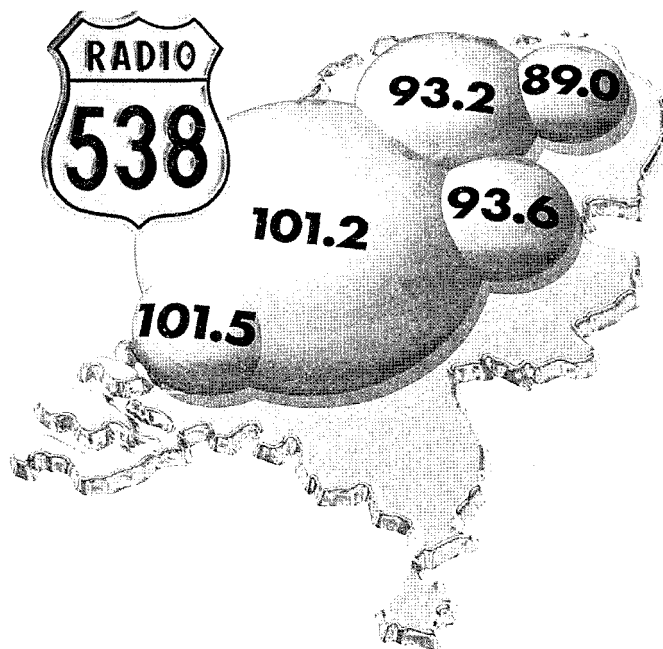
Kamerfracties!) een vinger aan de pols houden voor wat betreft de manier waarop deze wet in de praktijk uitwerkt. Minister Dijkstal zei dat hij deze motie zou uitvoeren en verklaarde deze daarom overbodig: het onderwerp zal te eniger tijd daarom zeker in de Kamer terugkomen. Tom Kok vertelde mij nog zeer onlangs dat hij van plan is met collega's Adelmund (PvdA) en Hoekzema (VVD) daarover zaken te doen.

Conclusies

Is er voor de JD nu aanleiding om te wanhopen over het resultaat van dit wetsvoorstel? Volgens mij niet. Ik vind het echt heel belangrijk dat het de JD bespaard is gebleven dat zij jaarlijks met D66 in de slag moet om haar geld binnen te halen. Ik had nog maar moeten zien dat het resultaat dat beter was geweest dan nu, want ook de subsidie van D66 is gebaseerd op het zeteltal van die partij. Ook de partij als geheel gaat daarom krappe tijden tegemoet, waarvan ik niettemin hoop en verwacht dat zij er sterk uit te voorschijn zal komen. Ook van de JD hoop en verwacht ik dat. Immers, het zeteltal van D66 is één sleutel, het ledental van de JD is de andere. Het is nu dan ook meer dan ooit van levensbelang voor de JD dat er meer leden komen; de vitaliteit van de JD kennende moet dat ook wel kunnen lukken. De portefeuille Ledenwerving in het Landelijk Bestuur van de JD zal dan ook, zoals ik het zie, voortdurend bezet moeten worden door iemand die tot in alle vezels doordrongen is van het inherente belang van die taak. Er is op die manier absoluut een mooie toekomst weggelegd voor de Jonge Democraten!

RADIO 538

NU NÓG BETER IN DE ETHER

THE STATION OF A YOUNG GENERATION

KABELFREQUENTIES: ARNHEM 97.1FM • BATHMEN 104.4FM • BEK 106.4FM • BERGEN OP ZOOM 104.1FM • BERKEL-ENSCHOT 104.1FM • BERICUM 98.9FM
BEST 105.4FM • BREDA 105.0FM • COEVORDEN 104.1FM • DEN BOSCH 98.9FM • EMMEN 102.6FM • ENSCHEDE 106.4 • EINDHOVEN 105.4FM • GELDROP 105.4FM
GELEEN 106.4FM • HAAKSBERGEN 106.4FM • HEERLEN 102.4FM • HELENDORP 106.4FM • HELEWORLD 104.1FM • MAASSRICHT 107.3FM • NIMEGEN 94.4FM
NIJMEGEN 105.4FM • OIRSCHOT 105.4FM • OSIS 105.4FM • ROERMOND 98.1FM • ROTTERDAM 104.1FM • ROTTERDAM 104.1FM • ROTTERDAM 98.1FM • SITTARD 98.5FM
TILBURG 106.1FM • UDE 106.1FM • VALKENBURG 105.4FM • VALKENSWAARD 104.1FM • VELDHOVEN 104.1FM • VENLO 104.1FM • PROVINCIE ZEELAND 93.6FM
STAAT JOUW FREQUENTIE ER NIET BIJ • BEL. DAN 0909-3000 538 (3 op 1)

Democraten in de aanval!

Het probleem van D66 nu is niet een gebrek aan identiteit, maar de heersende gezapigheid. De democraten van D66 zijn nu dertig jaar ouder en zitten op het fluweel van diverse achtenswaardige instellingen. Met onze identiteit is niets mis; we zijn alleen toe aan generatiewisseling. De meeste mensen binnen de huidige partijtop zijn aan het eind van hun carrière en van hen zal het nieuwe elan niet komen. Jongeren moeten de uitgangspunten van de partij weer naar voren brengen, zoals democratie, milieu en economie, mensenrechten en individuele vrijheid op immateriële zaken. Politieke vernieuwing is nog steeds urgent. Partijpolitieke handigheid is nooit ons kenmerk geweest, wel partijpolitieke eerlijkheid. Die eerlijkheid kan best gecombineerd worden met wat meer handigheid en een grotere assertiviteit. We moeten niet zo voorzichtig zijn, we moeten in de aanval!"

Laurens-Jan Brinkhorst.

Extra Orgie!

Op 23 september zal er een extra Orgie (organisatorische avond!) wordengehouden. Het LB heeft een voorstel aan de afdelingen gedaan over een nieuwafdelingsstructuur. (De JD afdelingen worden: Utrecht, Amsterdam, Rotterdam, Groningen, Nijmegen en Eindhoven. Alle overige afdelingen worden net als alle kernen per 1 januari 1999 opgeheven.) Op deze avond zal dit voorstel verder worden toegelicht en kan iedereen er vragen over stellen of opmerkingen op maken. Ook zullen hier algemene vragen aan het Landelijk Bestuur gesteld kunnen worden zoals gebruikelijk tijdens een ORGIE! Kom dus allen!

datum: 23 september

Tijd: 19.30

Plaats, Utrecht, Pax Christi op Utrecht Centraal.

meer info bij Joost (035-698.09.23 / J.Boermans@wx.nl)

Werk- en projectgroepen

Denk jij dat je er bij de JD nog niet uit haalt wat erin zit? Wordt dan lid van een bestaande werk- of projectgroep of richt er zelf een op. Denk mee en breng je ideeën naar voren!

De werk- en projectgroepen vormen het politieke hart van de JD. Van daaruit moeten ideeën en voorstellen door de vereniging stromen. De Commissie Politieke Zaken is ingesteld om dit te begeleiden. De CPZ wil helpen de hele vereniging te laten profiteren van de discussies in de groepen. Daarom worden de coördinatoren verzocht om de verslagen van hun bijeenkomsten op te sturen naar de voorzitter van de CPZ:

Wouter-Jan Oosten,
Wassenaarseweg 87,
2333 AW Leiden.

Aan de redactie van de DEMO

Beste DEMO,

Wat een lelijke foto op de voorkant van de afgelopen DEMO. Hebben jullie nou helemaal geen smaak? Okee, Els Borst is een beetje een oude vrouw, maar vanuit de camerahoek waar vandaan deze foto is genomen, en met deze lichtval, zou zelfs mijn zusje van 12 het sterven nabij lijken! Ook is de DEMO vergeten dat juist dit nummer gebruikt zou gaan worden tijdens de intro-weken in augustus en dat zo'n lelijke omslag nou niet echt wervend is. Onafhankelijkheid van de DEMO is mooi, maar enig verantwoordelijkheidsgevoel mag toch wel gevraagd worden, lijkt mij.

Johan de Jong,
Amsterdam

Beste Johan,

De redactie vindt het jammer dat je de voorpagina van de vorige Demo niet zo geslaagd vind. Wij vinden het geen slechte foto. Wij vinden het een foto die je aandacht trekt en dat is de bedoeling van zo'n foto op de voorpagina. Dat mevrouw Borst "het sterven nabij" lijkt op deze foto is zeker niet de bedoeling.

De redactie is niet vergeten dat de Demo "tijdens de intro-weken" zou worden gebruikt, sterker nog, wij wisten daar helemaal niets van! Ons is tot op heden niets bekend van een JD-campagne waarbij deze Demo voor bedoelt zou zijn. Verder vinden wij dat de Demo voor een veel breder publiek bestemd is dan studenten alleen. Onafhankelijkheid van de Demo is niet 'mooi', het is een grondrecht genaamd 'vrijheid van meningsuiting'. Die vrijheid houdt niet in dat wij geen verantwoordelijkheidsbesef hebben. Dat zijn twee los van elkaar staande zaken. Die vrijheid kan er wel toe leiden dat niet iedereen even gecharmeerd is van datgene wat in de Demo staat. Maar de Demo is dan ook niet een blad dat zoveel mogelijk mensen moet behagen, maar een blad waar zoveel mogelijk mensen in discussiëren en waarin iedereen zijn zegje kan doen.

Namens de redactie,
Meino van Dijk.

Europees D66-debat in bruisend Brussel

Twintig jaar geleden kopte het Amsterdamse studentenblad "Propria Cures" de ongehoorde vraag: 'Waar ligt Europa?'. Anno 1998 vraagt heel Nederland zich af: 'Waar ligt het hart van Nederland: binnen of buiten Europa?' Sommigen rekenen voor dat de nettobetelende (????) Nederlanders in Europa net zo uitgeperst worden als de rijken in Nederland en anderen roepen luidkeels om een expliciete sociale doelstelling voor Europa.

Hoever ligt Brussel van Den Haag? Dicteren Europese deskundigen buiten proportie de politieke programma's of komt Europa er eigenlijk maar bekaaid af in de huidige verkiezingsprogramma's? Heeft Europa politiek afgedaan en heeft Nederland zijn doelstellingen in Europa met de EMU goeddeels bereikt? Eist Nederland, dat nakatert van Srebrenica, dat de uitbreiding naar het Oosten van NAVO en EU ons niets extra mag kosten?

Met de elektronische snelweg verkleint de wereld razendsnel tot één groot dorp. We kopen al in identieke supermarkten, rijden file in gelijke auto's en zwermen af op dezelfde stranden en skipistes. We smullen van paella, spaghetti, pralines en van de weeromstuit koesteren we ons nationale belang! Is de Nederlander nog wel die kaas knagende schaatsgek uit Groningen, die woont en werkt op de draaischijf van de mainport met het songfestival als nationale trots? En straks hoef je niet eens meer in het Nederlands te solliciteren voor een baantje bij het Europees Parlement!

Op zaterdag 26 september spreekt D66 over de afstand van Nederland tot Europa en vice versa in het bruisende Brussel. Als je dubt, denkt en debatteert dan moet je komen: de 20-jarige D66 afdeling België zorgt voor een aantal drieste debaters. Na dit existentiële debat volgt de essentiële Belgische borrel. Zorg dat je erbij bent als we de Bourgondische vuurslag laten vonken en de degens kruisen over een Europa dat dreigt het gat van Nederland te worden.

Plaats: Oude Graanmarkt 5 te Brussel - toegang is gratis. Alle informatie op internet site: Fast.to/D66Belgium

14.00 Democratie: deugt de Europese Unie wel? Het eerste uur gaat over "Democratie: deugt de Europese Unie wel?", waarvoor zijn uitgenodigd als forumleden D66 kamerlid Francine Giskes, digitaliseerder Hein Van Meeteren, D66 kamerkandidaat Ageeth Telleman en voorzitter Nico Wegter.

De informatica-revolutie biedt de burger een rechtstreekse en brede toegang tot de EU. Europees Parlement en de Europese Commissie maken handig gebruik van internet communicatie met belanghebbende burgers. Dat moet ook want ons paspoort is al van het Schengen gebied en straks betaalt u met de munt van de Eurozone. Nationale parlementariërs zouden nauwer met hun collega's van het Europees Parlement moeten samenwerken. De nationale afstand tot Brussel lijkt snel te verkleinen!

Maar dan knaagt de hamvraag over de transparantie van de Europese besluitvorming. De regeringsleiders zeggen de EU dichter bij de burger te willen brengen door meer democratische legitimiteit en een reële subsidiariteit, maar doen ze dat ook? En dan zijn er nog de misdragingen van de steeds machtiger wordende Europarlementariërs?

Wantrouwen we ze omdat noch nationaal noch Europees zijn? De nationale afstand tot Brussel lijkt groter dan ooit te wezen!

Laat D66 de discussie over de toekomst van Europa aangaan: over de doelstellingen en hoe ze te bereiken. En de discussie mag niet beperkt blijven tot de elite van Europa experts, maar gevoerd worden door allen.

15.30 Gewapende vrede: laten we het afweten?

Het tweede uur gaat over "Gewapende vrede: laten we het afweten?", waarvoor zijn uitgenodigd als forumleden D66 kamerlid Jan Hoekema, wetenschapper Rob de Wijk, journalist Rik Kuethe en voorzitter Niek Biegan.

Terwijl de veiligheid van Europa door het slechten van de muur is toegenomen, wijst de recente geschiedenis, met name in het voormalige Joegoslavië, op een grotere regionale instabiliteit. NAVO ingrijpen in Bosnië bleek de enige uitweg te zijn. Nu de situatie in Kosovo verslechtert blijkt wederom de noodzaak om opties te bekijken waarin de NAVO centraal staat.

Echter, in het verkiezingsprogramma van zowel D66 als PvdA wordt een verdere verhoging van het vredesdividend bepleit door een structurele vermindering van de defensie-uitgaven. Dit lijkt haaks te staan op de toegenomen NAVO verplichtingen in Europa evenals op de door D66 bepleitte Europese defensie identiteit en betekent op termijn wellicht dat Nederland geen mogelijkheden heeft om elders in de wereld vredesoperaties te helpen uitvoeren?

17.00 Belgische borrel

Per trein (neem een superdagkorting): heen vanuit Amsterdam om 10.24, aankomst op Brussel Centraal station om 13.20; terug vanaf Brussel Centraal station om 20.44, aankomst te Amsterdam om 23.40. In Brussel: metro Sint Katelijne (bij Katelijne kerk rechts af) of wandelen (15 minuten): daal af van Centraal station, lange kant Grote Markt, voorbij de Beurs, A. Dansaertstraat en eerste links is de Oude Graanmarkt. Per auto: neem vanuit Nederland de E19, volg Brussel centrum, weinig parkeren op de Oude Graanmarkt maar er zijn volop parkeergarages in het centrum; wandelen als hier boven.

De auteur van dit stuk wordt verzocht zich te melden bij de redactie. Namens de redactie excuses voor het wegvallen van de naam.

28 NOVEMBER: JD CONGRES TE AMSTERDAM

Op zaterdag 28 november vindt het najaarscongres plaats. En wel op de plek waar de JD is opgericht; in cafe Eik en Linde te Amsterdam! De voorbereidingen voor het eendags-congres zijn in volle gang. Het belooft een afwisselend en onderhoudend programma te worden. Twee prominente sprekers, een forum over de luchtvaart en natuurlijk discussie en stemmen over (actuele) politieke moties en de resolutie 'Politieke Vernieuwing'. 's Avonds biedt de JD je bovendien een maaltijd aan waarna we 's nachts Amsterdam onveilig gaan maken. Regel tijdig je eigen overnachting! Info bij Joost Boermans (035-6980923)

Shell en Nigeria

De mensenrechtensituatie in Nigeria is ondanks de recente politieke veranderingen nog niet veel verbeterd. Volgens schattingen van Amnesty International zitten zo'n 200 politieke gevangenen vast onder erbarmelijke omstandigheden in gevangenissen waar nog steeds wordt gemarteld. Het is dan ook een van de landen waar de Werkgroep Mensenrechten van de JD sinds geruime tijd aandacht aan besteedt.

Barbara van der Vaart

15 juni j.l. hebben een aantal leden van de werkgroep deelgenomen aan een discussie van de Jongerencoalitie Milieu en Ontwikkeling met de heer Tim van Kooten, directeur Special Issues van Shell Nederland, over de rol van Shell in Nigeria. Deze rol kwam in opspraak tijdens de (schijn)processen en de terechtstelling in 1995 van negen leden van de mensenrechten-organisatie MOSOP (Movement for the Survival of the Ogoni People), waaronder de schrijver Ken Saro-Wiwa. Het Ogoni-volk leeft in de rivierdelta in het zuiden van Nigeria. Dit gebied is ernstig vervuild geraakt als gevolg van de oliewinningen. De bevolking probeert zich hier tegen te verzetten door zich te verenigen in de organisatie MOSOP.

Voorafgaand aan de discussie werd de documentaire 'Drilling Fields' getoond, die eerder is uitgezonden door het Britse Channel 4. De film geeft beelden van de verwoesting van het leefmilieu als gevolg van de olieboringen. Vooral de oilspills, die regelmatig voorkomen als gevolg van technische fouten, richten grote schade aan. Ook is te zien hoe dicht de bevolking eigenlijk leeft bij de oliepijpen die dwars door de woongebieden heen lopen. Na afloop van de film brandde de discussie los.

De reactie van Tim van Kooten op de beelden: 'De film is samengesteld uit materiaal van SOROS, de filmproduktie maatschappij van Ken Saro-Wiwa. Sommige beelden zijn geësceneerd. De film roept heftige reacties op en dat is ook de bedoeling. Delen van het getoonde landschap zijn echter ontstaan tijdens de Biafra-oorlog, toen er een oliepijpleiding tot ontploffing was gebracht. Toen Shell later in de 70-er jaren haar activiteiten wilde hervatten, was de milieuramp niet op te lossen.' Het aantal oilspills van zo'n 4 per week is volgens Van Kooten dan ook uit de lucht gegrepen.

'De bevolking is erg arm en probeert iets te realiseren. Bij een lek door corrosie worden lokale mensen ingehuurd. Nu worden er ook leidingen lek gemaakt om werk te krijgen.' 'Corrosie komt voor aan de onderkant van pijpleidingen, niet aan de bovenkant, zoals op de film was te zien,' aldus Tim van Kooten. 'Shell doet niet alles goed, maar ook niet alles fout. In Nigeria woont een van de armste groepen mensen van de wereld, met of zonder olie.'

De Jongerencoalitie pleit echter voor een onafhankelijk onderzoek, voor meer kennis en objectieve cijfers. Dit zou de basis moeten zijn voor onderhandelingen met MOSOP maar ook met jongerenorganisaties in het gebied. Dit krijgt volgens Van Kooten de steun van Shell, maar 'onafhankelijkheid' blijft een moeilijk punt, zeker door de rol van de overheid in Nigeria.

Discussiërend over de rol van de Nigeriaanse overheid praten we verder over de terechtstelling van Ken Saro-Wiwa en zijn 8 medestanders. Amnesty International was van mening dat Shell zich hiertegen had moeten uitspreken. 'Over Ken Saro-Wiwa heeft Shell geen positie ingenomen,' aldus Tim van Kooten. 'Het is niet gepast om daar als niet-juristen uitspraak over te doen. De internals van een rechtszaak, daar blijft Shell van af. Shell heeft niet gezegd dat de processen oneerlijk waren, maar pleit wel voor eerlijke processen. Ook toen sprak Shell zich al uit voor fundamentele mensenrechten.' Kortom, MOSOP en de regering staan hier dus tegenover elkaar en Shell kan zich hier niet zo maar mee bemoeien omdat dit haar taak niet is.

Toch had Shell waarschijnlijk meer vertrouwen gekregen van de rest van de wereld en van de belangenorganisaties als MOSOP in het bijzonder als zij dat wel had gedaan. De Jongerencoalitie blijft het jammer vinden. Volgens Van Kooten zit Shell echter op de grens van wat kan. 'De procesgang ligt buiten de competentie van Shell. Shell is geen soort VN, maar een bedrijf, dat worstelt met het vinden en aanhouden van grenzen en ook zijn plaats moet kennen.' Zo heeft Shell ook geen commentaar gegeven op de dood van Generaal Abacha.

Had Shell dan niet iets kunnen zeggen over de hoop op een verbeterde rechtsgang, over vrijlating van politieke gevangenen? Dit is volgens Tim van Kooten echter taal voor een minister van Buitenlandse Zaken, niet voor een bedrijf. 'We spreken soms in oren van autoriteiten. Ministers konden we wel eens wat toefluisteren. Ik zit niet in het beklagdenbankje. Van alle krachten in het krachtenveld is Shell een van de goede krachten.'

De Jongerencoalitie hoopt inderdaad dat Shell mede in plaats van tegenstander wordt.

Vast staat echter, dat de leefomgeving van de bevolking sterk vervuild is en dat ondanks de grote inkomsten uit de oliewinning slechts een heel klein gedeelte ten goede komt aan de bevolking. 55% van de inkomsten gaat naar de Nigeriaanse staat, en 30% naar Shell.

Shell geeft dan wel beurzen en geeft ook hulp aan ziekenhuizen, maar het blijft een druppel op de gloeiende plaat. Pas wanneer er sprake zal zijn van een duurzame ontwikkeling in dit gebied zal dit de continuïteit voor oliewinning kunnen waarborgen.

Volgens Tim van Kooten is Shell bereid een aanbod te doen alle vormen van vervuiling op te ruimen, ongeacht of deze is veroorzaakt door sabotage of corrosie. Dit kan echter nog niet omdat de situatie in Ogoni-land te gevaarlijk en gespannen is. MOSOP dreigt geweld te gebruiken tegen Shell.

Belangrijk is daarom dat er nieuwe onderhandelingen zullen plaats vinden tussen MOSOP en Shell. Wat Shell vraagt is veiligheid, toegang en geen sabotage. Shell zal echter niet welkom zijn als de bevolking er geen vertrouwen in heeft dat zij verbetering zal zien in haar omstandigheden.

Laten we het eens met elkaar oneens zijn

Nederlanders willen het altijd en overal met elkaar eens worden. In de politiek, maar ook daarbuiten, is een breed draagvlak voor ieder voorstel het hoogst bereikbare. Een lange traditie van consensusvorming heeft ons gemaakt tot ware specialisten in het dempen van conflicten en het bedenken van pragmatische oplossingen. Consensus is een schone zaak, maar goed beleid is beter.

Tegelijkertijd wordt echter het denken over maatschappelijke vraagstukken en zeker het denken over vernieuwing in verregeande mate bepaald door het haalbare. Effectieve maatregelen zijn politiek niet haalbaar, en politiek haalbare maatregelen zijn niet effectief. Een conflict hanteren door verschillen in inzicht en beleving uit te diepen behoort niet tot de sterke kanten van onze cultuur. Een grote debattraditie over maatschappelijke, filosofische en levensbeschouwelijke vraagstukken ontbreekt. Diepgaand verschil van inzicht en met name het uitdragen daarvan wordt in het algemeen ervaren als ongemakkelijk en ongepast. Meningsverschil wordt in ons land maar al te snel gelijk gesteld aan ruzie.

Toch is de botsing van meningen niet alleen vruchtbaar voor de ideeënontwikkeling - de houdbaarheid van een ideeën en haar verdieping hebben immers de confrontatie met andere ideeën van node - maar ook noodzakelijk om op vreedzame wijze over vernieuwing te denken en haar tot stand te brengen. Daarnaast maakt deze botsing van meningen emotionele energie vrij die essentieel is om onze creatieve potenties te ontplooiën. Te veel wordt deze energie in onze cultuur geblokkeerd en zoekt zij een uitweg in rationalisatie en daarmee verhulling van hetgeen ons écht beweegt. Maar wees het vooral niet te vaak met mij eens - dat is het vervelendste dat iemand mij aan kan doen. Laten we het eens met elkaar oneens zijn!

Jan-Piet de Vries

De Nacht van de Democratie

Vrijdag 13 november is zo'n datum om in je agenda te schrijven. Dan vindt weer een aflevering van de 'Nacht van de Democratie' plaats. Dit jaar georganiseerd door de Afdeling Utrecht. 'De nacht van de Democratie' is een jaarlijks spektakel dat duurt van de avond tot de ochtend, vol met politiek en ontspanning. Meer info bij Arthur Bletterman (030-2963313)

LUSTRUM CONGRES

Volgend jaar bestaat de JD 15 jaar. Inderdaad, reden voor een lustrum-congres. Dat is veel werk. De JD heeft daarbij alle hulp nodig die geboden kan worden. Al heb je maar een uurtje vrij in je agenda; schroom niet, bel of mail ons, en geef ons je beschikbaarheid door. Alle hulp, hoe gering ook, is van harte welkom.

Info en aanmelden bij Joost Boermans (035-6980923)

Column René

Borrelen met van Boxtel

Minister van Boxtel is naar goed gebruik aangeschoven bij wat studenten op een terrasje. Toch nog wat geleerd van Nuis. Tevens aanwezig de lokale JD-columnist, maar dat weet van Boxtel weer niet. Een aardige conversatie zag het daglicht.

R.: "Blij?"

vB.: "huhhh?" (van Boxtel is altijd goed in een inhoudelijk debat)

R.: "Minister geworden".

vB.: "Zeker blij, het is een grote eer om het land te mogen besturen". (Een ding moet je 'm nageven: hij schiet wel snel in z'n rol).

R.: "Ahhh..... je hebt dus zelf niet het gevoel dat je bent weggepromoveerd?"

vB.: "Weggepr.... waar heb jij het nou weer over." (Let op de beleefde aanspreektitel. Van Boxtel, mens onder de mensen).

R.: "Nou, van toen je weggestemd bent toen je fractievoorzitter wilde worden."

vB.: "Ach, je kan ze niet allemaal winnen. En ik heb nu ook een mooie baan."

R.: "Minister zonder portefeuille.... onder Brammetje... da's een visitekaartje dat ik niet graag uit zou delen. Staat dat er eigenlijk ook zo op 'Minister zonder Portefeuille'? Doet een beetje denken aan die auto's in Amsterdam: 'geen radio'.

vB.: "Jij vuil stuk langharig.....!!!!!"

R.: "Effe kalm driftbakje. Je weet het : drie verkeerde zinnen... En daarbij, zo heel lang geleden is het ook weer niet dat jij lang haar had. Maar serieus: je bent nu toch gewoon het derde wiel aan de wagen?"

vB.: "Maar dat is toevallig wel het wiel waar je mee stuurt!"

R.: "Bijna goed: dat is het wiel waar anderen mee sturen. Opperritmeester Kok bijvoorbeeld, en die dikke van de VVD."

vB.: "Jorritsma heet ze, en ze is een gewaardeerd collega."

R.: "Je lult eroverheen. Je hebt straks niks te vertellen, je hebt geen eigen budget en je moet je partij profileren met oma Borst en die saaie man uit.... nou ja, laat maar... ver weg. Ik geloof dat -ie eerst Apotheker was. Zie jij...."

vB.: "Neehee... hij heet Apotheker, maar z'n voornaam ben ik ook weer vergeten."

R.: "Dat kan nog leuk worden in die ministerraad als je zo gaat zitten muggeziften. Laat me uitpraten: zie jij het al gebeuren. Straks zijn we weer vier jaar verder en dan krijgen we weer die discussie dat de enige die van Paars profiteren de PvdA en de VVD zijn. D66 had gewoon in de oppositie moeten gaan zitten, en zich niet laten afschepen met Landbouw en een Minister zonder Portefeuille"

vB.: "Ik zie dat anders."

R.: "Gesproken als een waar politicus. Zo gaat dat vaak met 'jonge honden' die te snel carrière maken."

Rotterdam heeft 't

Jan-Piet de Vries

Rotterdam is zonder twijfel de enige echte stad van Nederland. Over Groningen, Utrecht, Leiden, Nijmegen en Maastricht hoeven we het niet te hebben; zonder studenten zouden deze steden even dorps zijn als Haarlem en Den Bosch.

Blijven over: Den Haag en Amsterdam. Den Haag is als stad nooit door iemand serieus genomen, zelfs niet door de Hagenaars zelf. Toen het gemeentebestuur daar in de tweede helft van de jaren tachtig verandering in wilde brengen, kostte dat meteen zoveel geld, dat de residentie nu als een armlastige bedelaar aan de poort van het Binnenhof moet smeken om een aalmoes. En daarbij: in een echte stad speelt tenminste één club eredivisievoetbal - en dat is in Den Haag maar zelden het geval.

Blijft over: Amsterdam. In het begin van de jaren zestig, toen Joop den Uyl nog wethouder was in die stad, had Amsterdam nog aspiraties om een echte stad te worden. Ten westen van de stad werd een enorme hoeveelheid landelijk natuurschoon bedolven onder een dikke laag zand, langs het Noordzeekanaal werden tegen hoge kosten nieuwe havens gegraven en vervolgens gebeurde er niets. De industrieën kwamen niet, de haven trok niet aan, verre van dat zelfs: het leek wel alsof geen enkele kapitein op de grote vaart Amsterdam nog op z'n kaarten had staan. Amsterdam werd dus geen echte stad.

Sindsdien heeft men in de hoofdstad van alles verzonnen, maar steeds zonder succes. De Olympische Spelen moesten naar Amsterdam komen en gingen naar Barcelona. Amsterdam moest het financiële centrum van Europa worden, dat werd Frankfurt. Het Confectiecentrum kreeg een derde toren en een nieuwe naam, World Fashion Centre, maar Frans Molenaar en Edgar Vos gingen er niet beter van ontwerpen en dus bleven Milaan, Londen en Parijs oneindig veel modieuzer dan Amsterdam.

Blijft dus over Rotterdam. Voor de oorlog schijnt het er allemaal nogal armetierig en somber te zijn geweest - lees er Bordewijk maar op na. Maar ook toen al had deze stad wat Amsterdam zo node mist: een rivier. De Amstel is geen rivier, als je er vandaag een stuk hout in gooit, drijft het morgen nog op precies op dezelfde plek. De Amstel is er om de Magere Brug bestaansrecht te geven. Ergens in 'Karakter', de roman van Bordewijk over de lotgevallen van de kantoorbediende Katadreuffe en de deurwaarder Dreverhaven, staat over de Maas in Rotterdam geschreven: 'En dit bracht Katadreuffe op de gedachte - maar hij sprak haar niet uit - dat het water van de zee met dat van de bergen een eeuwige bruiloft viert in Rotterdam.'

Rotterdam dus.

Amsterdam is 't

Paul van der Weijden

Zonder enige twijfel zijn de twee steden die in Nederland strijden om de trofee om 'de echte stad van Nederland': Amsterdam en Rotterdam. Rotterdam is ongetwijfeld noodzakelijk om elk jaar de economische groei van dit landje op een acceptabel niveau te houden. Maar dat feit telt niet echt mee.

In de competitie om deze trofee gaat het om imago. Rotterdam heeft een modern centrum, dat heeft het niet voor niets, het oude centrum stelde namelijk niets voor. Zoals Jan-Piet al zei: armetierig en somber. Rotterdam heeft na de oorlog geprobeerd om uit het dal van de Randstad te klimmen, door hoge wolkenkrabbertjes neer te zetten, en hard uit te schreeuwen: Manhattan aan de Maas! Zo werkt het niet. Een echte stad imiteert niet, of probeert niet de glorie van andere wereldsteden te pikken. Een echte stad heeft historie, en hoort zijn bekendheid, maar vooral haar beruchtheid uit te stralen naar binnen- en buitenland.

Nu kun je alles zeggen, maar Rotterdam heeft natuurlijk vooral met dat laatste te kampen. Naast Amsterdam komt ze er beetje te braafjes uit. Nooit een demonstratie, nooit een oproertje, terwijl Amsterdam moeite heeft al die aandacht in goede banen te leiden.

Wanneer je tegen buitenlanders zegt dat je uit Nederland komt, informeren ze direct daarna naar de bezienswaardigheden van Amsterdam. Mensen die van de andere kant van de Atlantische Oceaan komen, hebben zelfs niet eens in de gaten dat er buiten Amsterdam nog iets anders bestaat ten westen van Duitsland. (Amsterdam is Nederland ontgroeid).

Dat Rotterdam de grootste haven ter wereld heeft is alleen binnen deze landsgrenzen bekend. De buitenlandse bezoeker hoeft na zijn landing op Schiphol (Zestienhoven kan toch eigenlijk niet meer!) twintig minuten in de trein te zitten, en hij kan alles zien wat Nederland te bieden heeft: kunst, bloemen, prostitutie, drugs, boottochtjes, eventueel wat klompjes en het kneuterige karakter van de Nederlanders. Misschien kun je deze producten ook elders in Nederland krijgen, maar niet in de hoeveelheid en van die kwaliteit als in Amsterdam. Amsterdam is een van die paar steden in West-Europa, die samen de Europese beschaving uitdraagt in den vreemde. Volgens mij heeft ook Jan-Piet in het verleden 'Amsterdam' in de mond moeten nemen om tegen een buitenlander uit te leggen waar zijn woonplaats ligt.

Toch Amsterdam dus.

Gratis Excursie naar het Europees Parlement!

Op donderdag 24 september 1998 is er een excursie gepland naar het Europees Parlement in Brussel. Het Europees Parlement bezichtigen? Spreken met Europarlementariërs? Een gratis diner in Brussel? Reiskosten vergoed? Het hoort er allemaal bij! Wie zin heeft in een geheel verzorgd dagje Europa moet zich zo snel mogelijk (uiterlijk 11 september) opgeven bij Rogier van Rooij (013-4638845 of 06-51545112 of rvanrooy@dds.nl)

NIEUWS UIT DE WERKGROEPEN

De werkgroepen in de JD verzetten veel werk en vormen het inhoudelijke hart van de vereniging. Reden om vanaf nu weer in elke DEMO te berichten over ontwikkelingen bij een aantal werkgroepen.

ECONOMIE

Tijdens het laatste congres diende deze werkgroep de resolutie 'Werkende Zekerheid' in. Het werk van deze werkgroep heeft in de loop der tijd zoveel indruk gemaakt dat een aantal 'oud-gedienden' JD-ers uit de werkgroep zijn gevraagd om de D66 economie-werkgroep te gaan vormen. Over invloed gesproken! De werkgroep Economie is momenteel hard bezig nieuwe speerpunten te formuleren. Informatie bij Natasja Valk (030-2420135) en Jan-Piet de Vries (078-6172454)

CULTURELE VERSCHIEDENHEID

In deze werkgroep staat de multi-culturele samenleving centraal. Het doel van de werkgroep is het vergroten van het inzicht in vraagstukken met betrekking tot andersoortige culturen. Actuele thema's als vluchtelingenbeleid en extreem rechts komen aan de orde. Er wordt gewerkt aan een discussiebundel en een internet-site. Informatie bij Wilfred Jansz (010-4611323)

MILIEU EN INFRASTRUCTUUR

Hoe kan de toenemende mobiliteit opgevangen worden zonder dat dit tot verdere aantasting van het leefmilieu leidt, zonder dat Nederland verstopt raakt en zonder dat mensen met een laag inkomen door tariefstijgingen de dupe worden? Met deze vraagstukken houdt de projectgroep infrastructuur zich bezig. Momenteel legt de werk/projectgroep de laatste hand aan een discussiebundel over deze onderwerpen. Informatie bij Oele Koornwinder (030-2512115)

MENSENRECHTEN

Eens in de maand wordt er gediscussieerd over actuele onderwerpen, er zijn gastsprekers, er worden Tweede Kamerleden bezocht (onlangs nog Boris Dittrich) en contacten onderhouden met mensenrechtenorganisaties. Binnenkort verschijnt er een bundel met essays over een aantal aandachtsgebieden. De werkgroep om inhoudelijk actief in te zijn. Informatie bij Marlies van de Marel (015-2130387 of 06-22486738), Yvonne Ahrend (030-60424483)

PROJECTGROEP POLITIEKE VERNIEUWING

Om het dualisme een echte kans te geven moet het staatsrecht 'gerepareerd' worden. De projectgroep Politieke Vernieuwing (gestationeerd in de afdeling Groningen) heeft de afgelopen maanden hard gewerkt aan het schrijven van de Najaarsresolutie die komend congres zal worden behandeld. De komende maanden zullen de werkgroepsleden langs de afdelingen gaan om tekst en uitleg te geven. Info bij Martijn van de Kooij (050-3132322) en Albert-Jan Abma (050-5718742)

EUROPA

Met de Europese verkiezingen voor de deur (juni 1999) en de euro die staat te trappelen om het monetaire stelsel over te nemen, zal Europa de komende jaren een steeds belangrijker punt op de nationale agenda worden. Info bij Carina Bos (071-5121725) (Interesse in Europa? Ga 24 september mee met de Brussel-excursie. Bel vandaag nog: Rogier van Rooij 06-51545112).

Voor meer info over deze en andere werk en projectgroepen: Wouter-Jan Oosten (071-5155615) of Boris v.d. Ham (070-3222025)

Onder de HAMER

Onder de hamer

Jongeren wederom de dupe Terwijl in Amsterdam iedereen moord en brand schreeuwt omdat CNN van de kabel dreigt te verdwijnen was het een maand eerder stil in Amsterdam. MTV besloot zich terug te trekken omdat ze niet bereid was om het bedrag van 725.000 te betalen. Of het een reëel bedrag is kan ik niet beoordelen, maar dat het veel geld is oké. Feit is dat ieder commercieel station in Amsterdam voor de kabel dat bedrag moet betalen in het kader van gelijkheid en terecht. Wat ik niet begrijp is dat iedereen van Consumentenbond tot -oud-politici opstaan omdat het live- wereldnieuws mogelijk wordt

ontnomen terwijl het ten tijde van MTV stil was! Indien men actie maakt om CNN te behouden zou men dat immers ook voor MTV gedaan moeten hebben, of moeten doen. Burgemeester Patijn noemt MTV niet eens en realiseert zich waarschijnlijk niet dat 'we' MTV al een maand moeten missen. Onbegrijpelijk, maar waarschijnlijk zal CNN straks een concessie krijgen en mogen de geïnteresseerden in Muziek, mooie clips en artistieke prestaties het met The Box doen!

Srebrenica: Een Enquête Frank de Grave doet zijn best om als nieuwe minister van Defensie niet onderuit te gaan, maar hij is wel in een wespennest gestapt. De afgelopen

maand kwamen er nieuwe zeer schokkende gegevens boven water over het Srebrenica avontuur. Het was wederom schokkend om niet te zeggen ongelovelijk. Rutten die met gevaar voor eigen leven zeer belastend materiaal fotografeert, het rolletje in goed vertrouwen aan de MID afgeeft om vervolgens door de MID gebeld te worden dat de foto's zware implicaties hebben en daarna formeel te horen krijgt dat de foto's mislukt zijn. Het blijft een zeer droevig wonder.

Couzy die in de persconferentie meedeelt dat er geen sprake is van enige vorm van genocide terwijl Duchtbatters dit zelf gezien hebben! Couzy die nu weer beweerd dat Voorhoeve niet de gehele waarheid heeft gesproken en

zichzelf probeert vrij te pleiten. Nee, het Srebrenica verhaal is diep triest en de zoveelste commissie mag nu weer onderzoek gaan doen. Maar terwijl inmiddels verschillende Duchtbatters zeer belastende verklaringen afleggen kan de kamer niet achter blijven. Er is maar een manier om duidelijk te maken dat Nederland haar eigen wandaden hoe vreselijk ook toont. Een Parlementaire Enquête.

Joost Boermans

Voorzitter Jonge Democraten

Biografie van een Vrijzinnig-Democratische voorouder

Op 11 november 1925 liet de vrijzinnig-democratische fractieleider mr. Hendrik Pieter Marchant het eerste kabinet-Colijn vallen, vanwege het aanvaarden van het amendement-Kersten, waardoor de gelden ten bate van het in stand houden van het Nederlandse gezantschap bij het Vaticaan werd ingetrokken. Op 18 mei 1935 viel minister Marchant uit het tweede kabinet-Colijn, omdat hij op 21 december 1934 door een pater franciscaan in de rooms-katholieke kerk was opgenomen.

Jan-Piet de Vries

Dit zijn in feite de twee hoofdmomenten uit de politiek loopbaan van Marchant, maar niet vergeten mag worden dat hij meer dan vijfendertig jaar deelnam aan de vergadering van de Tweede Kamer, en zich aldaar vanwege kundigheid, welsprekendheid, sarcasme en politieke behendigheid, een sterke positie had veroverd. Rooms zijn was in ons land toegestaan, maar rooms worden... Hoe het ook zij, de overgang van Marchant naar de rooms-katholieke kerk veroorzaakte direct het einde van zijn politieke loopbaan die meer dan vijfendertig jaar geduurd had. In mei 1935 kreeg Nederland die merkwaardige schok, die sensatie te verwerken inzake mr. H.P. Marchant. In de ogen van hen die hem vertrouwden als vrijzinnig-democratisch leider, was deze stap van Marchant een ongekennd schandaal. Voor anderen, die hem, met zijn scherpe tong en bijna speelse frivoliteit, nooit geheel serieus hadden genomen, vormde deze gebeurtenissen één der vele onverwachtheden die Marchant veroorzaakte, en zijn becommentarieerden zijn overgang met de uitroep: 'Dat moet er nog bijkomen!!'

Oprichter van de Vrijzinnig-democratische Bond

Op 12 februari 1869 werd Hendrik Pieter Marchant als zoon van Karel Anthonie Marchant en Appolonia Jacoba van der Horst te Deventer geboren. Hij bezocht in Deventer het gymnasium, studeerde rechten te Leiden, en promoveerde in 1894 op het proefschrift "Begrip en gevolg van belediging naar Burgerlijk Recht."

Daarna vestigde hij zich opnieuw in Deventer, om zijn carrière als advocaat op te starten. Maar de politiek trok hem, en zo werd hij in 1897 lid van de Gemeenteraad; in 1899 werd hij wethouder van Financiën. Na zijn verkiezing tot Tweede Kamerlid in 1900 vestigde hij zich in Den Haag. In 1901 behoorde hij tot diegenen die in Utrecht de Vrijzinnig-Democratische Bond (VDB) oprichtten. Hij was jarenlang in de Kamer de militaire specialist van de VDB, al was hij nimmer een militair. Marchant was een scherp debater en een zeer primair reagerend mens. Hij was flexibel genoeg om van standpunt te veranderen en vergat dan snel dat hij er anders over had gedacht.

Met gezag volgde hij dr. Bos op als fractievoorzitter, en stond bekend als een vurig bestrijder van de coalitie van hen die de antithese voorstonden, terwijl algemeen kiesrecht en vrouwenkiesrecht een warm voorstander in

Marchant vonden. Marchants' kabinetsformatie in 1925, na de val van het eerste kabinet-Colijn, mislukte, vooral door Mgr. Nolens, die er niet over dacht onder leiding van deze vrijzinnige vos in zee te gaan!

"Na de dood van dr. D. Bos in 1916 neemt Marchant de leiding van de VDB over. Tussen hem en Bos is wel een groot verschil. Wel zal hij, gelijk Bos begonnen is, de partij veel dichter bij het kiezerskorps brengen, maar het zal gaan op een andere manier. Marchant is niet slechts strijdvaardig, hij is militant. Het verzoenende van Bos' karakter is hem vreemd. Het kritische element in zijn geest is het sterkst ontwikkeld. Als Marchant een tegenstander of een hem onwelgevallig voorstel onder het mes neemt, blijft er weinig of niets over. Er zijn maar weinigen, die in het debat tegen hem zijn opgewassen. Sterk herinnert hij aan een figuur als de Franse staatsman Clemenceau, de "tijger", bijtend van sarcasme, een ware "tombeur des ministres". Ook in eigen kring kan hij onbarmhartig van zich afslaan. Zou Bos dwalende schapen in diens kring met zachten drang op het goede pad trachten te brengen, Marchant rekt onbarmhartig met hen af. Daarbij heeft hij een sterk gevoel voor recht. Als hij meent onrecht te moeten bestrijden gaat hij door dik en dun, niemand of niets ontziende. Maat daarbij is hij ook zeer eenzijdig. Zelden slaagt hij er in te zien, dat een zaak twee kanten heeft. Verandert hij de ene of andere reden van inzicht, dan is hij ook dadelijk vergeten, dat bij vroeger een ander inzicht heeft gehad en is er geen fellere bestrijder denkbaar van hen, die het oude inzicht blijven delen. (...) Bij dit alles is hij, het lijdt niet den minsten twijfel, volkomen eerlijk. Hij is eenmaal een karakter, dat primair actief is en secundaire functies mist. Deze politieke leider, door velen om zijn optreden zeer gehaat, is innerlijk de welwillendheid zelf. Wie hem nader kennen, dragen hem warme vriendschap toe en het kan menigeen hunner diep smarten, als de loop der politieke gebeurtenissen tot verkoeling leidt. "Binnenskamers is hij veel beter dan in het openbaar". (...) Het zijn deze eigenschappen, die maken, dat wij, in zijn omgeving, veel van hem verdragen in den omgang, die niet altijd gemakkelijk is. Als eenmaal - deze parlementaire geschiedenis zal een heel stuk zijn gevorderd, eer ik deze gebeurtenis zal moeten beschrijven - ook tussen ons de breuk zal komen, zal er toch dankbaarheid blijven voor hetgeen hij gegeven heeft. Want, al mogen wij menigmaal de zaken anders hebben gewenst, de vrijzinnig-democratische partij heeft hem veel te danken." (Prof. mr. P.J. Oud in zijn parlementaire geschiedenis van Nederland: "Het Jongste Verleden".)

Reeds in 1923 was hij lid geworden van de Haagse Gemeenteraad; in 1931 werd hij wethouder van Onderwijs en in de crisisjaren die aanbraken raakte hij diep overtuigd van de noodzaak van bezuinigen. Dit bracht hem dicht bij Colijn, die in 1933 zijn ideaal van 1918 verwezenlijkt achtte: de vorming van een breed kabinet, mits onder

rechtse leiding. Dat jaar kreeg de VDB twee ministerszetels, omdat Colijn mr. P.J. Oud op Financiën nodig had om de crisismaatregelen door het parlement te loodsen. Oud peinsde er namelijk niet over om die post te aanvaarden als Marchant niet eveneens werd uitgenodigd tot het kabinet te treden.

Marchant als onderwijsminister: De nieuwe spelling Marchant trad als Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen samen met mr. P.J. Oud toe tot het crisiskabinet-Colijn. Marchant toont zich als minister voorstander van een nieuwe spelling. Dat is verassend omdat hij bij zijn aantreden nog een aanhanger van de oude spelling van De Vries en Te Winkel leek te zijn. De nieuwe spelling is omstreden en wordt in de samenleving begrijpelijkerwijze nog niet doorgevoerd. Zo verschijnen de kranten nog jaren in de oude spelling. De nieuwe spelling is voer voor taalkundigen en zal niet de beoogde rust brengen in ons taalgebied. Een punt van kritiek is dat de dubbele ee in open lettergrepen blijft bestaan, waar de dubbele aa, oo en uu verdwijnen. Marchant wordt daarover onderhouden en heeft dan het afdoende, zijn het weinig wetenschappelijke antwoord: "Dames en heren, ik wil wel het verschil kunnen blijven zien tussen zeesluizen en zesluizen!"

Marchant zal na 1935 van het vrijzinnig-democratisch toneel verdwijnen. Als Minister van Onderwijs voert hij een onstuimig beleid. Er bestaan grote bezwaren tegen de wijze waarop hij bezuinigen in het openbaar onderwijs doorvoert.

De affaire Marchant

Het slaat in als een bom dat hij in het geheim is overgegaan tot het rooms-katholicisme. Direct wordt er een verband gelegd tussen die bekering en de behandeling van het openbaar onderwijs ten opzichte van het bijzonder onderwijs. In ieder geval heeft Marchant het vertrouwen verspeelt van zijn partij. Zijn beleid was al veroordeeld door het bestuur voordat zijn overgang naar het catholicisme bekend was geworden.

Onder deze omstandigheden stelt Oud dat Marchant moet aftreden, of dat hij anders zelf zal gaan. Daarmee wordt Colijn gedwongen Marchant ervan te overtuigen dat hij beter ontslag kan nemen, hetgeen geschiedt. Marchant is hoogst opgewonden over deze bejegening. Godsdienst is een persoonlijke zaak en het bekleden van een politiek ambt behoort erbuiten te staan.

Maar het is de vraag of die redenering niet te formeel is. In deze jaren is de verzuiling zeer sterk. In zo'n cultuur is verandering van overtuiging altijd een ingrijpende gebeurtenis. Als dat gebeurt door iemand die in bijzondere mate verantwoordelijk is voor de onderwijspolitiek, waarin de verzuiling zijn oorsprong vindt, dan heeft die niet louter met zijn vrijheid van geweten te maken, maar is er sprake van een politiek feit. Dat Marchant zijn stap naar de kerk van Rome geheim heeft gehouden, doet vermoeden dat hijzelf heeft beseft dat er meer aan de orde was dan een persoonlijke zaak.

De affaire-Marchant werd in het verleden nog wel eens aangehaald als iemand stelt dat conflicten in politieke kring altijd over personen gaan en niet over zaken. Dat is een vertekening van de werkelijkheid. Wel worden bepaalde opvattingen over politiek door personen gedragen. De neiging is groot om de politieke aanvoerder veel ruimte te geven. Daardoor kan die duidelijk een stempel drukken op de koers van de partij in zijn tijd.

Dat is een vertrouwenskwestie. Zodra dit vertrouwen niet meer bestaat of de aanvoerder aftreedt, kan de wisseling van de wacht een koerswijziging tot gevolg hebben. Het bepleiten van een verandering van beleid is in die omstandigheden een moeizame zaak, indien dit op verzet stuit van de tot het aanvoederschap geroepene en de partijleiding. Personen en zaken zijn op die manier sterk verweven, maar dat zegt nog niets over de politieke doelstelling, die altijd inzet van de discussie blijft. De gebeurtenissen rond Marchants intrede in de rooms-katholieke kerk zijn daarvoor een goede illustratie.

JD-INTRODUCTIE- WEEKENDEN

Een van de meest onvergetelijke JD-activiteiten zijn de introductieweekenden. Zowel in het Noorden (Groningen), het Oosten (Gelderland) als in het Westen (Utrecht) vinden de komende weken die introductieweekenden plaats. Wil je je aanmelden voor een van de weekenden of wil je meer informatie, bel dan gerust met de aangegeven nummers. Ook als je bij een andere afdeling hoort.

INTRODUCTIE-AFDELINGS- WEEKEND GRONINGEN

Op 26 en 27 september organiseert JD-Groningen voor alle leden in de noordelijke provincies een introductie/afdelings-weekend. Een vol programma met informatie over de Jonge Democraten, politiek inhoudelijke discussies en gezelligheid. Voor meer informatie bel je Tjitske Hartman (050-3135535)

INTRODUCTIE-AFDELINGS- WEEKEND UTRECHT

Het jaarlijkse mafdelingsweekend voor oude en vooral ook nieuwe JD-ers, met veel gelegenheid tot kennismaken, uitleg over de JD, boeiende sprekers, discussies, workshops, de opening van de Maand van de Media, wandelingen en feest. Het weekend zal plaatsvinden in 'De Bosrand' te Amerongen. Er zijn dertig plaatsen en het kost 45 gulden (incl. twee overnachtingen en alle maaltijden). Info en aanmelden bij Yvonne Ahrend (030-2716310) of David Sluijs (030-2716310)

INTRODUCTIE-AFDELINGS- WEEKEND GELDERLAND

In het weekend van 3 en 4 oktober organiseert de werkgroep/afdeling Gelderland een introductie-weekend voor kennismakers en geïnteresseerden. Voor meer Informatie: Rogier van Beek (026-3622974)

Presentatie Politiek Programma

Na lang ploeteren en veel gepuzzel is-ie af: het politiek programma 1998. Het politiek programma is het boekwerk waarin alle standpunten van de JD zijn verwerkt die de vereniging vanaf haar oprichting heeft aangenomen. In de nieuwe versie zijn de moties en resoluties ingevlochten die vanaf Congres 28 (november 1996) zijn aangenomen.

Zo zijn de resoluties Econologie, Werkende Zekerheid en Europa opgenomen in het nieuwe programma. Ook de moties over het 'Meerkeuze-referendum', over de asielaanvraag-procedures en over de Mainport discussie zijn te lezen.

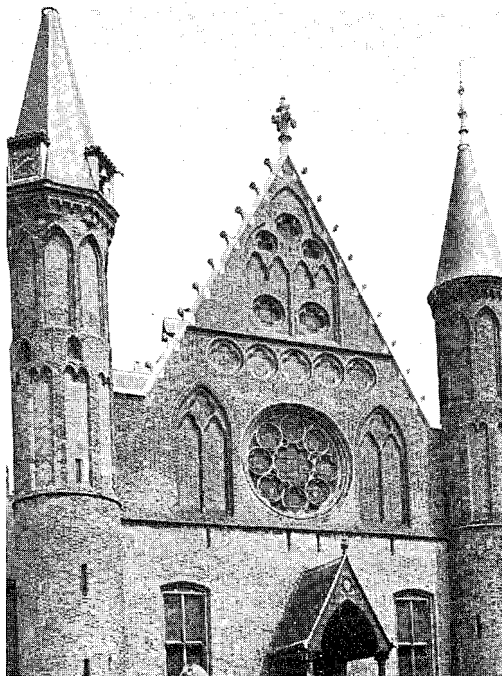
Tijdens de 'Prinsjesdag'-activiteit te Leiden (15 september) zal het nieuwe politiek programma worden gepresenteerd. Iedereen is van harte welkom vanaf 20.00 uur in café het Keizertje (Kaiserstraat 2-4 te Leiden).

Vanaf 15 september is het Politiek Programma 1998 te bestellen bij het Landelijk Secretariaat (070-3622162) en vanaf die datum kun je het nieuwe programma ook op JD-cyberspace lezen (www.jd.simplenet.com). Meer informatie bij Boris van der Ham (070-3222025 of borisvdham@hotmail.com).

3 NOVEMBER: BINNENHOF-EXCURSIE

Torentjes, luikjes en een sprookjesachtige vijver. Niets doet vermoeden dat het hier het machtscentrum van ons Koninkrijk betreft: Het Binnenhof. Als je eens wilt komen op plaatsen waar je normaliter een pasje voor nodig hebt, dan ga je op 3 november mee met de Binnenhof-excursie. Je bezoekt de D66-fractie, je krijgt een exclusieve rondleiding door het kamergebouw, je woont het wekelijkse vragenuurtje bij, je spreekt met Kamerleden (en je reiskosten worden vergoed!).

Er kunnen maar 12 mensen mee, dus wees er snel bij: Geef je voor 26 oktober op bij Joost Boermans (035-6980923) of Heino Blankaert (030-2581171).

De Maand van de Media

Ook dit jaar organiseert de afdeling Utrecht weer een themamaand. Dit jaar gaat het over de Media. Na afloop van de maand moet het glashelder zijn hoe de Media de publieke opinie naar hun hand zetten, maar ook hoe de media zelf weer een instrument zijn van de politiek. Hieronder volgt een overzicht van de activiteiten.

2-4 oktober, Amerongen

Afdelingsweekend met opening themamaand en een media-spel

6,7, 8 of 9 oktober, 18:00-21:00 uur:

Onder voorbehoud: excursie naar Den Haag Vandaag

dinsdag 6 oktober, 21:00 uur, cafe 't Hart, Voorstraat 10. JD-borrel, waar je misschien nog een verdwaalde journalist tegenkomt

maandag 12 oktober, 20:00 uur, cafe 't Hart, Voorstraat 10. Het medium Internet: Interactiviteit in het nieuws. Kan de internet-krant kan bijdragen aan een actieve houding van de nieuwsvolger. Biedt Internet uitzicht op een directe democratie? Debat met een internetkrant-redacteur, een politicus en een deskundige.

woensdag 21 oktober, 20:00 uur, cafe 't Hart, Voorstraat 10. Het medium Televisie: De dictatuur van de reclame. Bestaat er nog wel een grens tussen echte programma's en reclame-spotjes? Debat met iemand van de stichting ide/"ele reclame, een politicus en een wetenschapper.

dinsdag 27 oktober, 20:00 uur, cafe 't Hart, Voorstraat 10. Het medium krant: Ethische grenzen in de journalistiek. Hoever mag een journalist gaan bij zijn speurtocht naar onthullingen en sensationele feiten? Op basis van recente en minder recente "schandalen" zal een debat worden gevoerd over dubieuze praktijken in de journalistiek. Gasten: iemand van de Raad van de Journalistiek en enkele ophef makende journalisten.

Voor het laatste nieuws kun je de speciaal voor deze maand opgezette web-pagina raadplegen: http://ibbserver.ibb.uu.nl/~mwarnier/JD_U_Media.html

Als je vragen hebt kun je contact opnemen met Oele Koornwinder (030-2512115) of Christiaan Bonebakker (030-2581771).

TRAININGEN

De JD afdelingen en het landelijk bestuur bieden regelmatig trainingen aan waar jij wel eens wat aan zou kunnen hebben. Wat dacht je van het verbeteren van je spreekvaardigheid? Of het aanscherpen van je debaateer-technieken? Hieronder een lijstje met trainingen die binnenkort worden georganiseerd. Meld je aan! (Ook hier geldt weer dat je niet per se lid hoeft te zijn van de organiserende afdeling.)

Zon. 13 sept. Spreekvaardigheidstraining van 10.00 tot 16.00 in Pnyx te Utrecht. Info bij Oele Koornwinder 030-2512115

Zat. 19 sept. Spreekvaardigheidstraining te Nijmegen. Info bij Igor Savelkoults (024-3786268)

Zat. 26 sept. Debattraining van 10.00 tot 16.00 in Pnyx te Utrecht. Info bij Oele Koornwinder 030-2512115

JD in de Media: Van RTL-4 tot NRC-H

Het afgelopen half jaar heeft op politiek gebied in het teken gestaan van de Tweede-Kamerverkiezingen en alles wat daar omheen gebeurt. Een periode waarin natuurlijk een bovengemiddelde belangstelling vanuit de pers bestaat voor alles wat op dat gebied speelt. De Jonge Democraten hebben zich dit niet zomaar laten aanleunen maar hebben actief de pers gezocht met inhoudelijke zaken en getracht een bijdrage te leveren aan de politieke discussie. Dit is niet geheel zonder resultaat geweest, getuige het volgende overzicht.

14 februari - D66 Congres

Hit your darling! Onder deze titel lanceert de JD tijdens het congres van D66 een pamflet met de strekking dat D66 minder moet inzetten op Paars II. 'Hoezo Paars II, hebben we gemerkt dat er een Paars I zat, dan?' Volgens de JD zou het D66 sieren indien zij wat meer frustratie aan den dag zouden leggen met betrekking tot Paars. Tijdens Paars I zijn de D66 punten veel te weinig uit de verf gekomen. 'Els Borst hoeft nu niet meteen als een Moeder Medea de Paarse darling om zeep te helpen, maar een operatie "Hit Your Darling" zou D66 niet misstaan.' 'Hit your darling' somt een reeks inhoudelijke speerpunten op.

De aandacht van de media blijft na verspreiding van dit pamflet niet uit. Onze voorzitter haalt het NOS Journaal, het RTL Journaal en 2 Vandaag. NRC kopt op 14 februari: 'D66 te paars, Borst te braaf voor Jonge Democraten.' Dagblad Trouw plaatst de dag daarvoor een fors artikel over de analyse van de JD over de Paarse D66-baby. Het Reformatorisch Dagblad gaat in op de 'duidelijke vingerwijzing' waar het pamflet over spreekt naar aanleiding van de hoge plaats van enkele meer kritische D66 parlementariërs. Tros Kamerbreed spreekt een uur lang met D66-partijvoorzitter

Tom Kok over het 'Hit your darling' vlugschrift.

21 februari - JD Ideeënprogramma

In Pax Christi te Utrecht vindt de 'Kick Off' plaats van de JD campagne. Het kakelfrisse ideeënprogramma wordt gepresenteerd en aansluitend voert Boris van der Ham een politiek-filosofische discussie met Tom Kok en Hans Helgers over o.a. het Kruis van Nypels en de wenselijkheid van een CDA-D66 coalitie.

Dezelfde dag verschijnt in het NRC een reactie van de JD over de perikelen rond minister Sorgdrager.

25 April - JD Congres

In de aanloop naar de verkiezingen verschijnt de JD geregeld in de media, zoals bij radio Buzz, de ASO Show van de KRO en Vara's 'Spijkers met koppen'. Een paar dagen voor de verkiezingen vindt het JD-congres plaats. Goede timing voor media-aandacht. Els Borst is door de JD uitgenodigd om voor een kritische zaal vol JD-ers de nieuwe D66 plannen voor Hoger Onderwijs te lanceren. JD-ers struikelen over de kabels van een RTL4 en het Radio 1 Journaal. Ook journalisten van NRC, AD en GPD zijn aanwezig.

6 mei - Verkiezingsuitslag

Op de avond van de verkiezingsuitslagen gaf de JD op het RTL Journaal haar reactie: D66 dient in de oppositiebankjes plaats te nemen. Het Algemeen Dagblad schrijft naar aanleiding hiervan op 8 mei het hoofdcommentaar onder de titel: 'Schone handen of meeregeren' waarin de JD veelvuldig wordt aanhaalt. Ook de Haagsche Courant maakt op de voorpagina melding van de opvatting van de JD over regeringsdeelname. Als er al wordt besloten tot coalitie-onderhandelingen moeten er harde afspraken worden gemaakt over democratisering, milieu en onderwijs, meldt de krant..

25 mei - Paars Pamflet

Op 25 mei presenteert de JD samen met de JS en de JOVD onder de titel 'Paars II, Ja of Nee?' een gezamenlijk boekje. Deze evaluatie van vier jaar Paars gaat weer niet ongemerkt voorbij. 's Ochtens zitten we in Ontbijt TV, 's middags bij Nieuwspoort en 's avonds staan we met een groot artikel in het NRC ('Jongeren verdeeld over Paars II') en ook in Het Parool. Het Radio 1 Journaal neemt een uitgebreid interview af.

6 juni - Gekozen Burgemeester

'Een wassen neus', zo noemt onze voorzitter Joost Boermans het compromis dat is gesloten tijdens de kabinetsformatie. Het gevolg: een forse kop in het Algemeen Dagblad. De JD vreest dat het werk van de voorgestelde staatscommissie uiteindelijk in een stoffige

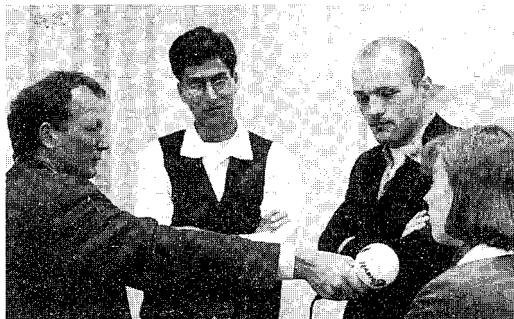
la zal belanden.

23 juni - OV-studentenkaart

Op deze dag besteed Den Haag Vandaag aandacht aan de in samenwerking met de JS, Dwars en de Lsvb gehouden actie om de OV-studentenkaart in het regeerakkoord te behouden.

3 augustus - Presentatie kabinet

Na de bekendmaking van de samenstelling van het nieuwe kabinet verstuurt de

Omar Ramadan (JS), Boris v.d. Ham (JD) en Ciska Scheidel (JOVD) tijdens presentatie Paars-Pamflet (Foto JOVD)

JD een persbericht waar zij onder andere in stelt dat Paars 2 de eindstreep niet zal halen. De JD vindt de nieuwe ministersploeg meer weg hebben van een verzameling politieke zetstukken, dan van een bestuurlijk team. De benoeming van de ministers Pronk, Netelenbos en Peper noemt de JD 'een noodgreep om het imago van de PvdA linkser te doen schijnen.' Met deze uitlating haalt de JD de voorpagina van de Volkskrant en stukjes in diverse regionale dagbladen.

En verder...

Tussen deze zaken door weet de JD op velerlei manieren de media te bereiken. Zo zitten we onder andere in AT5 Journaal (afscheid bij Mierlo), 'Dingen die gebeuren' (Radio KRO, paars II), 'Boven Water' (NCRV TV), Tros Kamerbreed (een uur lang PJO's over de voortgang van de kabinetsformatie) en vrijwel wekelijks Talk Radio.

Ook op regionaal terrein weet de JD de aandacht op zich te vestigen. Met name in Utrecht is de JD tijdens de gemeenteraadsverkiezingen nadrukkelijk aanwezig met o.a. uitspraken over de lokale partij 'Leefbaar Utrecht' en een doorlichting van diverse verkiezingsprogramma's.

Demo vacatures

Eindredacteur M/V

Vind jij in dit blad te veel KROMME ZINNEN welke foute betrekkelijke voornaamwoorden bevatten die nergens op terugrefereren en SPELFOUTEN? Zet je ergernis dan om in ACTIE en word EINDREDACTEUR. Je leest en verbetert stukken uit de Demo. Voordat de Demo naar de drukker gaat, ben jij de persoon die de laatste fouten eruit weet te halen. Ervaring is niet vereist. Wel vereist is dat je het Nederlands goed beheerst en bereid bent een aantal uren in de maand te besteden aan Demo. Geïnteresseerden worden verzocht contact op te nemen met Meino, onze hoofdredacteur. Zijn telefoonnummer staat hiernaast.

Fotograaf M/V

Demo is op zoek naar fotografen. Wil jij je talent delen met de lezers van Demo? Altijd al op zoek geweest naar een kans om meer van je hobby te maken? Bel dan met onze hoofdredacteur. Zijn telefoonnummer staat achter in dit blad. Als je ervaring hebt of in het bezit bent van een donkere kamer is dat mooi meegenomen. Bij Demo doe je ervaring op en krijg je opbouwende kritiek op je werk van mensen die verstand van fotografie denken te hebben.

Redacteur M/V

Kan de Demo volgens jou beter? Laat ons zien hoe het wel moet en word onze NIEUWE DEMO REDACTEUR. Ervaring is niet vereist, enthousiasme en inzet wel. Redactieleden zijn onafhankelijk en kunnen hun mening geven over ontwikkelingen binnen en buiten de JD. Kun jij lezen en schrijven en heb je interesse? Neem geheel vrijblijvend contact op met onze hoofdredacteur Meino van Dijk. Zijn adres staat hiernaast.

Politiek? Politiek? - Zo aan het begin van het studiejaar, aan het begin ook van een nieuwe kabinetsperiode, is het voor jou misschien eens tijd om aan een politieke jongerenorganisatie te beginnen. Heb je een mening over onderwerpen als milieu, economie, onderwijs en democratie? En heb je geen zin om hierover alleen maar de voorspelbare dingen te horen, te vinden en te roepen? Wordt dan lid van de Jonge Democraten. De enige politieke jongerenorganisatie waar je wel es wat nieuws hoort.

Ja, ik word lid van de Jonge Democraten.

Voornamen:

Achternaam:

Adres:

Postcode:

Woonplaats:

Geboortedatum:

Telefoon:

Email:

Stuur deze bon in een envelop met postzegel naar:

Jonge Democraten
Postbus 660
2501 CR Den Haag

Vermeld linksboven op de envelop: Nieuw lid

De contributie kun je overmaken op giro: 3461482 t.n.v. Jonge Democraten te Den Haag.

JONGE DEMOCRATEN
VRIJZINNIG-DEMOCRATISCHE JONGERENORGANISATIE

Landelijk bestuur

Voorzitter

Joost Boermans, 035-6980923
mob: 06-51558467

boermans@dds.nl

Bestuurslid Politieke Zaken

Boris van der Ham, 070-3222025
buzz: 06-652640078,

borisvdham@hotmail.nl

Algemeen secretaris

Mien Dalloesingh, 070-3210796

Penningmeester

Heino Blanckaert, 030-2581171
buzz: 06-65263534, jd@dds.nl

Bestuurslid Organisatie, Scholing en Vorming

VACANT

Bestuurslid Internationale Zaken

Rogier van Rooij, 013-4638845
mob: 06-51545112

rvanrooy@dds.nl

Bestuurslid Pers en Promotie

Henk van Lingen, 030-2900900
lingen@evident.nl, buzz: 06-59538158

Werkgroepen

Culturele Verscheidenheid

Wilfred Jansz, 010-4611323

Ethiek

Christiaan Bonebakker, 030-2722414

Economie

Natasja Valk, 030-2420135

Jan-Piet de Vries, 078-6173454

Europa

Carina Bos, 071-5121725

Gelderland (lokaal)

Maarten Corvers, 024-3554498

Mensenrechten

Marlies van der Maarel, 015-2130387
06-22486738

Yvonne Ahrend, 030-2716310

Midden-Oosten

Cor Sandburg, 020-6825212

Floor Nuits, 020-6934752

Millieu/Infrastructuur

Oele Koornwinder, 030-2512115

René Cornelissen, 053-4359380

Vrede & veiligheid

Gerrit-Wim Gerritsen, 053-4357869

Trainers

Andor Admiraal, 0229-246734
andor@dds.nl

John Bolte, 030-2382323

J.F.B.Bolte@CTG.TUdelft.nl

Annemiek de Haan, 030-2511643

A.W.deHaan@stud.fsw.ruu.nl

Sanne van Kamp, 020-6423916

Remko van Oijen, 070-3604519

Henriette de Rooij, 030-2886552

H.T.deRooij@stud.let.ruu.nl

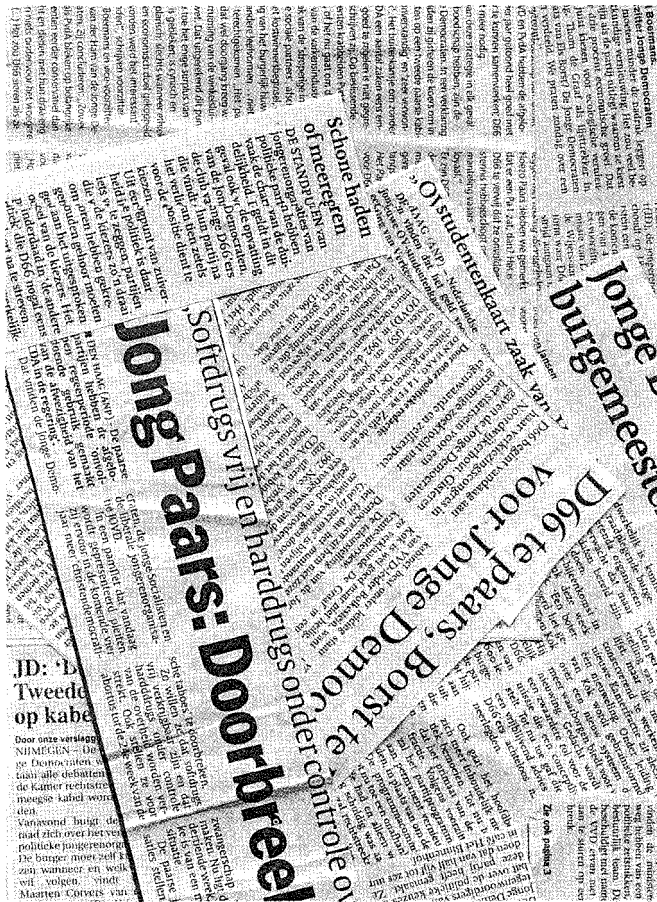
Ageeth Telleman, 020-6192618

Aanvullingen en correcties Demo 15.3

Auteur 'Janneke Soldaat' op pagina 22 is Jilda Mercx.

Jonge Democraten

Bezoekadres: Noordwal 10, 's-Gravenhage
Postadres: Postbus 660, 2501 CR 's-Gravenhage
Telefoon: 070-3622162
Email: jd@dds.nl (NIET VCOR DEMO-KOPIJ)
World Wide Web: jd.simplenet.com
Contributierekening: giro 3461482
Rekening JD: giro 70030330

Politiek café

De redactie verzoekt de organisatoren van politieke cafés om nieuwe en correcte gegevens, zodat een nieuw en juist overzicht kan worden geplaatst in de volgende Demo.

DEMO

**Vrijzinnig-democratisch
magazine van de
Jonge Democraten
nummer 4, jaargang 15
verschijnt 6x per jaar
(ISSN 0925-4390)**

Demo is het onafhankelijk orgaan van de Jonge Democraten. Publicaties in Demo geven niet noodzakelijkerwijs de mening van de redactie of het landelijk bestuur weer.

Aanleveren kopij

Aleen bijdragen die op floppy worden aangeleverd met daarbij een afdruk op papier worden behandeld. De kopij dient te zijn bewaard als WordPerfect (5 x, 6 x) of MS Word (6.0, 7.0) bestand. De tekst moet onopgemaakt (als "kaal" tekstbestand) worden aangeleverd. Dus geen cursiveringen, onderstreepte zinnen, vetgedrukte letters, etcetera. De tekst moet wel voorzien zijn van een bovertitel, een titel en streamers. Streamers zijn de delen van de tekst die in Demo vetgedrukt staan, los van de tekst. Het is erg handig als je je tekst duidelijk in stukken verdeelt. Houd er rekening mee dat je stuk kan worden ingekort in verband met ruimtegebrek. Zorg er dan ook voor dat je tekst duidelijk aangegeven stukken bevat, die in dat geval geschrapt kunnen worden. Dit voorkomt veel frustratie en tijdverlies. Eén Demopagina bedraagt ± 850 woorden, exclusief illustraties. Floppy's worden alleen geretourneerd als er een voldoende gefrankeerde en aan de afzender geadresseerde retourenvelop is meegestuurd en het retouradres op de floppy vermeld staat. Een artikel kan door de redactie worden ingekort of in het geheel niet worden geplaatst. Zonder toestemming van de hoofdredacteur mag niets uit Demo worden overgenomen.

Redactie-adres

Redactie Demo
T.a.v. Meino van Dijk
Haarlemmermeerstraat 89-III
1058 JS Amsterdam

Hoofdredacteur

Meino van Dijk
(020-6159424)

Redactie

- Jaap Beetstra (tekenaar)
- Miranda van den Berg (adj.-hoofred.)
- Marianne Bos (eindredacteur)
- Misha Hauben (redacteur/fotograaf)
- Marco van der Leij (vormgever)
- Sanne Liefink (redacteur)
- Louise Müller (redacteur)
- Elly van der Munnik (redacteur)
- Milko Vernooy (fotograaf)
- Marcel Vendrig (vormgever)
- Dijlan van Vlimmeren (eindredacteur)
- Paul van der Weijden (vormgever)

Druk: Coene BV, Den Haag

Girorekening Demo: 6932008

Bijna iedere dag wat te doen bij de Jonge Democraten AGENDA

DATUM	Afdeling	Activiteit	Tijd	Locatie	Info bij	Telefoon
Di 8 sept.	Rotterdam	Politiek Cafe	21.00	Cafe Pardoën	Jan-Piet de Vries	078-6173454
Wo 9 sept.	Gelderland	Politiek-cafe orgaandonatie	20.00		Michel Geleijns	024-3776114
Do 10 sept.	Eindhoven	Afdelingsvergadering	20.00	Trafalgar-pub, Tommelstraat 21	Peter Slegers	040-2126841
Zo 13 sept.	Utrecht	Spreekvaardigheidstraining	10.00-16.00	Pnyx, Achter Sint Pieter 25	Oele Koornwinder	030-2512115
Di 15 sept.	Leiden/Landelijk	Prinsjesdag/ Presentatie politiek programma	20.00	Cafe 't Keizertje, Kaiserstraat 2-4	Wouter-jan Oosten Boris v.d Ham	071-5155615 070-3222025
Di 15 sept.	Groningen	Indonesie-activiteit	20.00		Dieneke	050-5714134
Za 19 sept.	Gelderland	Spreekvaardigheidstraining		Nijmegen	Igor Savelkouls	024-3786268
Ma 21 sept.	Amsterdam	Afdelingsvergadering	20.00	Prinsengracht 96	Saskia Wildemors	020-4122388
Di 22 sept.	Utrecht	Kunst en cultuur-discussie	20.00	Cafe 't Hart, Voorstraat 10	Oele Koornwinder	030-2512115
Wo 23 sept.	Landelijk	ORGIE-avond	19.30	Pax Christie te Utrecht	Joost Boermans	035-6980923
Do 24 sept.	Landelijk	Europese Excursie	Hele dag	Brussel	Rogier van Rooij	06-51545112
26-27 sept.	Groningen	Introductie weekend			Tjitske Hartman	050-3135535
Za 26 sept.	Utrecht	Debat Training	V.a. 10.00	Pnyx	Oele Koornwinder	030-2512115
Di 29 sept.	Groningen	Politieke Cie. Interactief	20.00	PPJK-pand,	Jeroen Kamps	050-3130904
Di 29 sept.	Groningen	Borrel	22.00	Roezemoes, Zuiderziep 15	Tjitske Hartman	050-3135535
Wo 30 sept.	Eindhoven	Kennismaking JD in Maastricht!	20.00	Cruyshaag 96D in Maastricht	Peter Slegers	040-2126841
3 en 4 okt.	Gelderland	Introductieweekend			Koen Warmink	026-4450794
2 t/m 4 okt	Utrecht	Afdelingsweekend		Amerongen	David Sluijs	030-2512115
Ma 5 okt.	Amsterdam	Politiek cafe	20.00	Prinsengracht 96		020-4122388
Ma 5 okt.	Groningen	Commissie Stadspolitiek	19.00	Newscafe. Grote Markt 30-33	Fleur v. Koolwijk	050-3183789
Di 6 okt.	Utrecht	Borrel	21.00	Cafe het Hart, Voorstraat 10	Arthur Bletterman	030-2963313
Do 8 okt.	Groningen	Politiek cafe	20.00		Renate ten Ham	050-5770910
Za 10 okt	PJO-parlement	Politie en Criminaliteit	v.a. 12.00	Provinciehuis Utrecht	Jan-Piet de Vries	078-6173454
Ma 12 okt.	Utrecht	Media en internet	21.00	Cafe Het Hart	Artur Bletterman	030-2963313
Di 13 okt.	Rotterdam	Politiek Cafe	21.00	Cafe Pardoën	Jan-Piet de Vries	078-6173454
Di 13 okt	Leiden	AAV Leiden	20.00	Cafe 't Keizertje..	Wouter-jan Oosten	071-5155615
Wo 14 okt	Gelderland	Politiek cafe	20.00	Cafe 'de Zaak' '	Michel Geleijns	024-3776114
Do 15 okt	Eindhoven	Politiek cafe	20.00	Trafalgar cafe.	Peter Slegers	040-2126841
Ma 19 okt	Gelderland	Afdelingsvergadering	19.00	'De zaak' / 'De Fiets'	Michel Geleijns	024-3776114
Wo 21 okt.	Utrecht	Dictatuur van de reclame	20.00	Cafe Het Hart	Arthur Bletterman	030-2963313
Do 22 okt.	Groningen	Filmavond	's avonds	Pathe	Jeroen Kamps	050-3130904
Di 27 okt	Utrecht	Journalistieke ethiek	20.00	Cafe 't Hart	Artur Bletterman	030-2963313
Di 27 okt.	Groningen	Politieke cie. interactief	20.00	PPJK-pand	Jeroen Kamps	050-3130904
Di 27 okt.	Groningen	Borrel	22.00	Cafe Roezemoes	Tjitske Hartman	050-3135535
Do 29 oktr	Eindhoven	Bespreking resolutie	20.00	Cafe Trafalgar	Vincent Robert	040-2122516
Ma 2 nov	Amsterdam	Politiek cafe	20.00	Prinsengracht 96	Saskia Wildemors	020-4122388
Ma 2 no	Groningen	Commissie Stadspolitiek	19.00	Newscafe. Grote Markt 30-33	Fleur van Koolwijk	050-3183789
Di 3 nov	Landelijk	Binnenhofexcursie	Hele dag	Den Haag	Joost Boermans	035-6980923
Ma 9 nov	Utrecht	AAV	20.00	Cafe 't Hart	Artur Bletterman	030-2963313
Di 10 nov	Rotterdam	Politiek Cafe	21.00	Cafe Pardoën	Jan-Piet de Vries	078-6173454
Di 10 nov	Groningen	Pol. cafe over de Politie	20.00		Renate ten Ham	050-5770910
Vri 13 nov	Utrecht	Nacht van de Democratie			Artur Bletterman	030-2963313
Do 19 nov	Gelderland	Forum: macht v/d media	20.15	Diogenes, Nijmegen	Michel Geleijns	024-3776114
Di 24 nov	Groningen	Politieke Cie. Interactief	20.00	PPJK-pand.	Jeroen Kamps	050-3130904
Di 24 nov	Groningen	Borrel	22.00	Cafe Roezemoes	Tjitske Hartman	050-3135535
Za 28 nov	Landelijk	1 dagscongres	Vanaf 10.30	Cafe Eik en Linde te Amsterdam	Joost Boermans	035-6980923

DEMO

Oktober 1998

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Nietsvermoedend op het
turbulente binnenhof

Eelt op je ziel!!

Paul: He rooie slet...

Elly: Kijk uit he, beledigen en kwetsen is bij wet verboden. En ik voel me aardig op mijn ziel getrapt.

Paul: Wat nou, we leven toch in een vrij land, ik zeg wat ik wil..

Elly: Niet volgens de wet. Spong (een van Neerlands beste strafpleiters) zei zelf, dat in 1991 een wet is aangenomen die onze vrijheid van meningsuiting mag beperken op allerlei gebied. Dus ik kan zo naar de rechter stappen en jou een flinke boete laten betalen.

Paul: Dus we leven vanaf 1991 in een staat, waarin zo'n fascistische rechter bepaalt wat ik mag zeggen en wat niet...

Elly: Nee, da's niet waar. De rechter heeft deze rechtsgang niet bepaald. De wet waar wij het over hebben is een uitkomst van onze eigen democratie. De Tweede Kamer, onze volksvertegenwoordiging, heeft deze wet aangenomen.

Paul: Wat? Is Nederland zo mieterig geworden, dat je niet eens meer voor jezelf kan opkomen, en dat je daar de rechter voor nodig hebt?

Elly: Wel als je een hele groep beledigt, en hoeveel roodharigen wonen wel niet in Nederland? Oke, langzamerhand begint het rode haar een modeverschijnsel te worden. Maar nog niet eens zo lang geleden werd je als kind uitgescholden voor heks, rooie kroot of stoplicht. Daar kun je als groep toch een aardig trauma aan overhouden.

Paul: Ok, ok, het is niet zo aardig wat ik heb gezegd, maar moet ik daar nu publiekelijk voor aan de strafrechterlijke schandpaal genageld worden? Dus niet-lief zijn is tegenwoordig in Nederland strafbaar?

Elly: Absoluut!! Het gaat namelijk om een principe. Als zulke kwetsende woorden al worden toegestaan, waar ligt dan de grens. Moeten we racistische woorden van bijvoorbeeld CP'86 (die de rechter gelukkig wil verbieden) of Janmaat dan ook maar toelaten, omdat onze vrijheid van meningsuiting anders wordt aangetast?

Paul: Ja, hallo, wil je me vergelijken met Janmaat en zijn kornuiten? Vooruit dan maar.. sorry Elly, duizendmaal mijn excuses voor mijn verschrikkelijk strafbaar wangedrag. Sorry.

Elly: Nee, zo makkelijk kom je er niet vanaf. Eens gezegd, blijft gezegd! Trouwens, je biedt alleen maar je excuses aan, nadat ik dreigde met een fikse geldboete!

HR a.i.: PAUL en ELLY

Deadlines

Demo 15.6 27 nov. 1998
Demo 16.1 29 jan. 1999
Demo 16.2 26 maart 1999

In deze DEMO

3

Portefeuille Defensie bevalt Nicky van het Riet

Kan de Bijlmerramp ooit nog verklaard worden?

5

6

De oplossing voor kiezersbedrog: Tip aan de voorzitter

Wildplakken makkelijk te voorkomen

8

12

Oprichting van de JD valt niet bij iedereen goed

JD komt met nieuw Politiek Programma

24

25

Een spanned weekend in Amerongen

Radicale veranderingen in JD-structuur

26

29

Politieke Top 15

Warme ontvangst in Brussel

30

00

Petite Politique is op reces

9

Onder de Hamer

10

Concurrent in Beeld

14

Column René Biesenbeek

Nicky van 't Riet in politiek Den Haag

Paars II opgezadeld met problemen uit Paars I

In de politiek zijn er de laatste tijd uitlatingen gedaan en bestaan er nogal wat onduidelijkheden waar Nicky van 't Riet niet echt blij mee is. Dat werd in een gesprek met haar wel duidelijk.

Misha Hauben en Joffrey Bieleman

Nicky van 't Riet is voor een tweede periode parlementslid voor D66. Tijdens de vorige kabinetsperiode had ze Verkeer en Vervoer in haar portefeuille. Tijdens Paars II heeft zij Defensie, Volkshuisvesting, Sport en de Verenigde Naties in haar portefeuille. Voordat ze in de Kamer kwam, vervulde ze vele functies in de lokale Utrechtse politiek.

"Het is een voordeel wanneer je als kamerlid op meerdere niveaus met beleid in aanraking bent gekomen. Van mijn ervaring op lokaal niveau heb ik voordeel gehad bij het bepalen van mijn standpunt over onder andere het wetsvoorstel van Duivestein en Biesheuvel. Duivestein en Biesheuvel hebben een wetsvoorstel ingediend waarin het voor mensen met een minimuminkomen mogelijk wordt gemaakt om een huis te kopen. Ik vind het in principe een goed plan, maar de ervaring met een soortgelijk plan in Utrecht leert dat risico's moeten worden onderkend en goed moeten worden afgedekt.

Ik ben blij dat ik voor een tweede periode in de kamer ben gekozen. Het portefeuillebeleid van De Graaf bevalt me goed. Zijn beleid komt er op neer dat ieder fractielid een nieuwe portefeuille heeft gekregen. Mijn kersverse portefeuille is een uitdaging. Een andere taak zorgt ervoor dat je niet versloft. Van Jan Hoekema heb ik Defensie overgenomen. Met een bedrag van 14 miljard is Defensie een grote begrotingspost. Het is ook een post die met grote bezuinigingen te maken zal krijgen. Defensie ligt me overigens beter dan mijn vorige portefeuille omdat het meer over mensen gaat dan Verkeer en Vervoer.

De vraag is hoe de bezuinigingen ingevuld dienen te worden. De algemene verdedigingstaak en vredesoperaties in VN-verband (zoals in Bosnië) dienen naar mijn mening in ieder geval behouden te blijven. Een speerpunt van het D66 defensiebeleid van Paars II is het humanitair ontmijnen, ik denk dat op dat gebied een belangrijke taak voor de krijgsmacht is weggelegd. Hoewel Defensie klaagt over geldgebrek, blijkt er toch

ook sprake te zijn van onderuitputting. (onderuitputting betekent dat er geld over is als gevolg van het feit dat begrote projecten niet zijn uitgevoerd red.). Deze overgebleven bedragen kunnen worden aangewend voor ontmijningsstaken. De klachten over de aanstaande bezuinigingen vanuit het leger, zoals die bijvoorbeeld zijn geuit door generaal Schouten, horen nou eenmaal bij het politieke spel. Het zou echter denigrerend zijn om deze klachten als alleen spel af te doen. D66 is zoals gezegd voorstander van bezuinigingen op Defensie. In het kader van de bezuinigingen zijn we voorstander van het terugbrengen van de hoeveelheid constant parate beroepsmilitairen naar 70% van het huidige niveau.

De komende vier jaar moet Nederland een vredesmacht overhouden die flexibel is en inspeelt op ontwikkelingen van vandaag. Ontwikkelingen van vandaag vragen om crisisbeheersing en om een krijgsmacht die vredesoperaties kan uitvoeren. Ook het personeelbeleid bij Defensie is belangrijk. Ik maak me zorgen over de personeelstekorten bij name de Koninklijke Marine. Heel veel gekwalificeerde mensen verdwijnen naar het bedrijfsleven nadat ze hun opleiding bij de Marine hebben gekregen en er een aantal jaren hebben gewerkt. Met name in de computersector en de verkeersleiding speelt dit personeelsprobleem".

Continuïteit

In de continuïteit tussen Paars I en II ziet van 't Riet een taak weggelegd voor Paars II en D66. „De troonrede van Paars II was saai, maar dat hoort zo. In Paars II is D66 goed uit de formatie gekomen. Vooral met staatkundige vernieuwing komen we herkenbaar naar voren. De gekozen burgemeester en het referendum komen er gewoon.

Het is een prestatie van onze fractie dat we de meerderheid van de kamer hiervoor hebben weten te winnen. De fractie onder Paars II is beter ingewerkt dan die ten tijde van Paars I. We zijn meer vertrouwd met het politieke handwerk en hebben zelfvertrouwen opgebouwd. De fractie zal een meer onafhankelijke koers varen dan tijdens Paars I. Maar de

verschillen tussen Paars I en II zijn klein, ook op het gebied van Defensie. De taakstelling zoals die tijdens Paars I is opgesteld, is geïntensiveerd. Er zullen onder de oude taakstelling nog 2.200 mensen moeten afvloeien. Op het gebied van Verkeer en Vervoer is er net als bij Defensie nauwelijks een trendbreuk met het verleden. Onder Paars I is al ontdekt dat Schiphol te klein is. Er is

**Er is zoveel verkeerd
gegaan, wat niet verkeerd
had hoeven gaan**

daarnaast een aantal rapporten verschenen over de mogelijke opties voor de toekomst van de luchtvaart in Nederland, bijvoorbeeld e e n

luchthaven in zee. Die rapporten zijn echter niet duidelijk genoeg om een weloverwogen keuze te kunnen maken. Veiligheid en andere aspecten zijn naar de mening van D66 nog niet voldoende uitgewerkt.

Verkeer en vervoer is de afgelopen jaren ongelooflijk getypeerd door ad hoc beleid. Er is meer dan eens gebleken dat cijfers niet klopten. Melkert (PvdA) zei

dat hij er horendol van werd. En dat word je ook als je het dossier een tijd doet, ook daarom ben ik er niet rouwig om dat ik Verkeer en Vervoer niet meer doe."

Steken gevallen in Politiek Den Haag

„Met mijn oude portefeuille Verkeer en Vervoer ben ik juist niet vooral in het nieuws geweest met de Bijlmerramp zoals jullie beweren. Ik heb zelf niet het gevoel dat ik zoveel met de Bijlmerramp heb gedaan, ik heb wel veel met luchtvaart en Verkeer en Vervoer gedaan. Als je ziet wat er aan wetsvoorstellen door D66 is ingediend op dit gebied in de afgelopen periode, dan is dat heel veel. Het rekeningrijden komt van D66; ook waren de lightrail, het inhaalverbod voor vrachtwagens en het verbieden van reclamevluchten allemaal initiatieven van D66. Misschien moeten we daarmee meer aan de weg timmeren. Ik heb anderhalf kantje aan initiatieven ingediend die nu beleid zijn.

Over de Bijlmerramp wil ik zeggen dat deze pijnlijk is omdat er zoveel verkeerd is gegaan wat niet verkeerd had hoeven gaan. Ik ben voor een enquête omdat er veel naar buiten is gebracht dat later weer herroepen moest worden. Dat maakt politici ongeloofwaardig. Neem bijvoorbeeld het verarmd uranium uit de staart van het toestel dat er eerst niet en toen wel was. Er waren na een algemeen overleg in de Kamercommissie, twee jaar na

Als je zo tegen vrouwen aankijkt, jammer voor jou

de ramp, nog zo veel witte vlekken. De cockpitvoicerecorder is "kwijt" en er is nog steeds 30 ton vracht niet verantwoord op de vrachtbrieven, iets wat eigenlijk onbestaanbaar is. Jorritsma (Minister van Verkeer en Waterstaat, nu van Economische Zaken red.) is in dit dossier gewoon te snel. Ze is onzorgvuldig geweest, ook naar de Kamer toe. De waarheid moet boven water komen en de Kamer is de aangewezen instantie om daar voor te zorgen. Er moet een enquête komen, liefst zo snel mogelijk en niet te langdurig. Een enquête geeft ons de kans om aan de betrokkenen te zeggen dat we het maximaal mogelijke hebben gedaan om de waarheid boven water te krijgen. Hier zijn de grenzen en je kunt dan ook een keer het dossier sluiten. Dat kun je nu nog niet. Politiek wordt door dit soort verhalen niet geloofwaardiger en ook niet betrouwbaarder, integendeel. De waarheid moet toch een

keer boven water komen.

Ik ben er zeer ongelukkig mee dat Gerrit Jan Wolffensperger (destijds fractievoorzitter van D66, nu voorzitter van de NOS red.) destijds de mensen die toen al bedenkingen hadden bij de Bijlmerramp, belachelijk heeft

Jorritsma is onzorgvuldig geweest, ook naar de Kamer toe

gemaakt. Voor mij was al heel vroeg duidelijk dat een enquête in perspectief kon komen. Hij was het daar absoluut niet mee eens en dat betreur ik erg. De Bijlmerramp wordt nu veel serieuzer genomen dan eerst. Vooral omdat kamerleden beter op de hoogte zijn. Wij hebben binnen onze fractie ook geprobeerd om de 'witte vlekken' te beantwoorden. We hebben dit gedaan via de normale kanalen, maar dat is niet gelukt."

Er zijn in de beginperiode van Paars II ook uitspraken gedaan door kamerleden waar Nicky van 't Riet niet echt mee ingenomen is. En dit ondanks dat ze niets met Verkeer en Vervoer of Defensie te maken hebben. Dit waren de woorden gesproken door Hans Hillen (kamerlid voor het CDA red.)

„Hij heeft laten blijken een probleem met vrouwen te hebben. Als je zo tegen vrouwen aankijkt, jammer voor jou. Die man heeft gewoon zelf een probleem; ik voel me in ieder geval niet aangesproken door zijn opmerkingen (in het interview met het feministische maandblad Opzij red.). In de Kamer gebeurt wel eens wat, maar dat heb je in een bedrijf ook. Er werken hier 150 kamerleden, evenveel journalisten en een groot aantal medewerkers. Maar de relaties zijn geen gespreksonderwerp."

Van 't Riet kan wel een betere, nuttiger manier verzinnen om politiek Den Haag scherp te houden. De jeugd is hierbij van belang.

„De JD is belangrijk voor D66, het is goed om een luis in de pels te hebben. Jongeren worden eerder lid van een politieke partij als deze een Jongerenafdeling of iets dergelijks heeft. Politiek is voor jongeren zeer belangrijk en het is goed voor je maatschappelijke ontwikkeling als je bij een politieke partij gaat. Het zou verfrissend zijn als meer jongeren in de politiek verantwoordelijkheid zouden dragen." ◆

Bijlmerramp-enquête kan nog best leuk worden

Zes jaar na dato is het er toch van gekomen. Een aantal parlementariërs treedt uit de massa grijze muizen, en zal de komende tijd uitgroeien tot TV-ster. Opmerkelijk dat het zover is gekomen.

René Biesenbeek

Sinds in 1992 een Boeing 747 van ELAl in de Bijlmer is neergekomen, kan iedereen met een voorliefde voor complottheorieën zijn hart weer ophalen. Naast allerhande TV-ploegen zijn er naar alle waarschijnlijkheid minstens net zoveel (militaire) inlichtingendiensten in actie gekomen. Met name de laatste hebben er een verschrikkelijke janboel van weten te maken. Als het een beetje meezit zal de parlementaire enquête een tipje van de sluier op kunnen lichten. Natuurlijk zal er een aantal schuldigen aangewezen worden, maar de waarheid zal evenwel nooit volledig boven water komen.

Het enige raadsel dat inmiddels is opgelost is de oorzaak van de ramp. De borgpinnen waarmee de motoren van de 747 aan de vleugel vastzitten voldoen prima voor verkeersvliegtuigen. Bij vrachtvliegtuigen, die regelmatig op of over de grens worden beladen, gaat het uiteindelijk mis. Het was ook niet de eerste keer dat er een dergelijk vrachtvliegtuig naar beneden kwam. In december 1991 kwam er al een 747 van Taiwan Airlines naar beneden als gevolg van dezelfde constructie/beladingsfout.

Verder blijven er veel dingen duister. Zo zal het aantal slachtoffer, en de identiteit van een aantal slachtoffers wel nooit meer boven water komen. Los daarvan gaat het verhaal verder als een op zich best aardige thriller. Waarom is dit toestel in de Bijlmer terecht gekomen? Gezien de wind ten tijde van de ramp en het feit dat er twee motoren van het toestel waren afgevallen was een route over Aalsmeer veel logischer, en zelfs veiliger, geweest. Volgens de luchtverkeersbeveiliging (LVB) wist men echter niet dat de motoren er af waren gevallen. Vreemd, daar inmiddels duidelijk is geworden dat men dat wel had kunnen weten. Waar zijn overigens de radarbeelden van de rampvlucht gebleven? Eerste slachtoffer van de enquête zal dan ook wel de LVB zijn.

Ook het onderzoek roept wat vragen op. Hoe komt het dat de Flight Data Recorder (apparaat dat vluchtgegevens registreert) is verdwenen, terwijl verschillende brandweermensen hebben verklaard dat ding in handen te hebben gehad? Wat is er gebeurd met de rest van de stoffen die als tegenwicht in de staart ingebouwd waren? Wat was dat eigenlijk precies, en hoeveel zat erin? Een beetje parlementaire enquête zal hier wel antwoorden op vinden, waarmee het volgende slachtoffer de Nederlandse Rijksluchtvaartdienst zal worden.

Hierna worden de vragen steeds duisterder, en daarmee naast interessanter ook lastig om op te lossen. Wie waren de 'mannen in witte pakken' waar een groot aantal getuigen het over heeft, en op wiens autoriteit is de crash-site een tijdlang afgesloten geweest terwijl hulpverleners werkeloos stonden toe te kijken? Nog veel leuker: wat moest er door ELAl verborgen worden gehouden dat het volgende nodig was: in de nacht van de rampvlucht was een extra vlucht van een door ELAl gehuurd Amerikaans toestel nodig om vracht die nog op Schiphol stond zo snel mogelijk naar een Amerikaanse luchtmachtbasis te transporteren. En daarmee zijn we bij het grootste vraagstuk aangeland: wat zat er in dat vliegtuig? Die vraag blijkt tamelijk lastig te beantwoorden, maar inmiddels bleek er steeds minder parfum in te zitten, zoals de eerste berichten ons moesten laten geloven. Wel zijn we inmiddels uitgekomen op een ware keur aan chemicaliën en onderdelen voor wapens, mogelijk zelfs complete raketten. En nog is een gedeelte van de vracht 'onbekend'. Een ding weten we inmiddels wel zeker: goed voor de gezondheid was het niet.

Dit laatste is aanleiding om na zes jaar nog maar weer eens wat vragen te gaan stellen. Die vragen moeten echter niet gesteld worden aan de RLD (Rijks Luchtvaart Dienst), hoewel daar een gedeelte van de vrachtbrieven is verdwenen), maar aan de Israelische en Amerikaanse militaire inlichtingendiensten. Dat is wel zo logisch, daar het feitelijk om een militaire vlucht ging, zoals uit de rest van de vracht duidelijk is geworden.

Eén vraag zal nooit publiekelijk beantwoord worden: hoe komt het dat dat soort inlichtingendiensten niet in staat is om binnen twee dagen na de ramp met vrachtbrieven op de proppen te komen waaruit zou blijken dat er niets dat gevaar voor de volksgezondheid op zou kunnen leveren in het toestel zat?

Kiezersbedrog, en hoe je dit kunt achterhalen

Alweer twee Demo's geleden wees Joost Boermans ons op het feit dat de kiezer moeilijk het stemgedrag van partijen en parlementariërs kan nagaan. Kan dat niet beter worden geregeld? Momenteel moet iedere kiesgerechtigde nog de krant en de kamerstukken bijhouden. In de Verenigde Staten is er inmiddels een manier gevonden om de kloof tussen politiek en burger te dichten. Hoog tijd dat we dat in Nederland (en de Europese Unie) ook gaan doen.

Mischa Hauben

Kiezersbedrog is een term die de afgelopen maanden vaak is gevallen in de pers. Kopstukken uit alledrie de Paarse partijen verruilden hun Haagse functie voor een andere politieke baan. Omdat je op je klompen kon aanvoelen dat het vertrek van een aantal politici feitelijk al voor de verkiezingen was geregeld, voelden veel burgers zich bekocht. En terecht lijkt me.

Bovenstaand gedrag is helaas niet te voorkomen. Extra frustrerend is het feit dat de kiezer de kandidaat niet kan afstraffen. Bij een volgende verkiezing is de kandidaat niet meer verkiesbaar en dus ook niet af te straffen.

Een subtieler vorm van kiezersbedrog vindt plaats als kamerleden in meer of mindere mate steun geven aan wetsvoorstellen die niet stroken met hun verkiezingsbeloften. Dit hoeft geen probleem te zijn omdat in Nederland alle regeringen sinds mensenheugenis coalitieregeringen zijn. Als gevolg hiervan moet iedere volksvertegenwoordiger water bij de wijn doen. Dat is - zoals iedereen weet - democratie. De burger vertrouwt

Het is tijd dat de Nederlandse burger eerlijker informatie krijgt over het parlement

erop dat zijn volksvertegenwoordiger zodanige deals weet te sluiten dat de wil van de kiezer optimaal tot uiting komt in het regeringsbeleid.

Kiezersbedrog in de zin dat de burger een oor wordt aangenaaid, komt echter ook voor. Volgens de meesten behoort koehandel, oftewel deals sluiten, tot de geaccepteerde democratische praktijk. Als een volksvertegenwoordiger echter consequent anders stemt dan hij of zij heeft beloofd, ontstaat er echt kiezersbedrog. In onze democratie is het voor individuele burgers helaas moeilijk om uit te vinden wanneer een volksvertegenwoordiger 'de boel belazert'. Alleen als de profilering van de kandidaat en het daadwerkelijk stemgedrag zeer in het oog springen, vertelt de pers ons wie er naast de pot piest. Denk aan Sharon Dijksma, de immer glimlachende oud-voorzitster van de Jonge Socialisten. Zij profileerde zich bij de verkiezingen in 1994 als de jongerenkandidaat bij uitstek. Toen zij eenmaal in de kamer zat, bleek zij diverse beloften aan jongeren glad te zijn vergeten. Sharon zag haar zetel bij de volgende verkiezingen in gevaar komen en deed daarom slechts ten dele wat ze haar jonge kiezers had beloofd. Gevolg was dat veel jongeren teleurgesteld raakten in Dijksma. Zouden we ook weet

hebben gehad van haar gedrag als de pers er niet was geweest? Ik denk van niet. Ook binnen D66 spelen zich vergelijkbare taferelen af. De zichzelf liberaal noemende partij claimt het volgende uitgangspunt te hebben: "Een

democratie is deze naam slechts waardig, indien deze de rechten en plichten van minderheidsgroepen erkent". Dit uitgangspunt verhinderde echter niet dat Boris Dittrich, zonder dat er tegengeluiden vanuit de partij waren te horen, Leen van Dijke voor de rechter bracht wegens discrim-

inatie. Als Dittrichs actie tegen Van Dijke liberaal is, ben ik benieuwd naar de D66-definitie van politiek correct.

Naast de pers, die in zwaardere gevallen melding maakt van kiezersbedrog, zijn er nog andere informatiebronnen over stemgedrag in het parlement. Je kunt publicaties van je eigen partij bijhouden of in interviews lezen wat voor betogen volksvertegenwoordigers over zichzelf houden. Maar dat is natuurlijk gekleurde informatie waar de burger niet altijd op zit te wachten. Verder is het niet mogelijk om op punten die de kiezer belangrijk vindt, kandidaten met elkaar te vergelijken. In interviews worden wisselende zaken aangestipt zodat vergelijken niet mogelijk is.

Minder makkelijk bereikbaar

zijn de handelingen van de Tweede Kamer die je in boekvorm kunt raadplegen of op Internet kunt inzien. Nadeel is dat de debatten in geschreven vorm per dag zijn weergegeven. Het is heel lastig om het stemgedrag van individuele personen na te gaan. Je kan slechts nagaan wat het besproken onderwerp was op een bepaalde dag. De bijdrage die mensen leverden aan de discussies wordt genoemd en dat was dat. Voor de echte liefhebber is tegen betaling van duizend guldentjes alle relevante nieuwe wetgeving keurig geordend te verkrijgen. Een uitgeverij biedt deze informatie op Internet aan.

Zoals gezegd: pers en Internet hebben als nadeel dat ze informatie geven die onvoldoende is geordend. Een kiezer

moet behoorlijk veel moeite doen om bij te blijven. Vind je het gek dat de kloof tussen burger en politiek niet wordt gedicht als de burger heel veel moeite moet doen om uit te vinden waar zijn

partij of volksvertegenwoordiger voor of tegen stemde? Wat veel kiezers zouden willen weten is hoe hun man of vrouw stemde met betrekking tot een aantal hoofdzaken. Zo willen veel kiezers weten wie het milieuvriendelijkste kamerlid is. Een ander wil weten op welke punten Groen Links en de PvdA in hun feitelijke stemgedrag van elkaar verschillen. Weer anderen willen weten wie zelden of nooit komt opdagen bij stemmingen.

De V.S. loopt in veel opzichten voor op Nederland (en de rest van Europa). Ook op het gebied van communicatie tussen volksvertegenwoordiging en parlement is de V.S. verder dan Nederland. De informatiekloof is in de V.S. voor een groot deel gedicht door introductie van boekwerken als *The almanac of American Politics*. Toegegeven, het boek is er ook omdat de V.S. een districtenstelsel kent. Maar het blijft toch vreemd dat Nederland zonder vergelijkbaar boekwerk zit. In het boekwerk, waarvan zoals gezegd helaas nog geen Nederlands equivalent bestaat, is in hoofdlijnen af te lezen waar ieder individueel parlementslid voor staat. En dat is nou net het mooie, in het boek wordt gedrag beschreven, niet hoe de volksvertegenwoordiger *zegt* zich te gedragen.

Een tip voor Joost Boermans, onze voorzitter. Joost, ga alsjeblieft naar je collega's van de Politieke Jongeren Organisaties en vertel ze: 'wij moeten aangeven ook zo'n boek (en een bijbehorende internetsite) te willen over ons parlement'. Het is tijd om van onze 'moederpartijen' te eisen dat ook de Nederlandse burger onafhankelijke, eenvoudig toegankelijke informatie krijgt over ons parlement. Het lijkt me een eis die gehoor zal moeten vinden. Hoe lang wordt er al niet 'gediscussieerd' in dit land over de kloof tussen burger en politiek? Neem gelijk het Europe Parlement mee in het voorstel. Er zijn miljoenen Europeanen benieuwd naar de namen van Europarlementariërs die er zelden of nooit zijn.

Hoe zit *The almanac of American Politics* in elkaar? Het boek is ingedeeld per volksvertegenwoordiger. Deze worden beoordeeld door een aantal belangengroepen die in het voorwoord worden genoemd. Deze belangengroepen geven 'rapportcijfers' aan alle volksvertegenwoordigers. Voorbeelden van dergelijke organisaties zijn: Americans for Democratic Action,

American Civil Liberties Union (voor vrijheid van meningsuiting), Consumer Federation of America (soort consumentenbond), Chamber of Commerce of the U.S. (soort VNO), en de Christian Coalition. En dit is nog maar een klein gedeelte van de belangengroepen, er is echt voor elk wat wils.

Naast de rapportcijfers van belangengroepen, worden volksvertegenwoordigers *volgens een vaste methode* ingedeeld in een liberale en een conservatieve schaal. De universiteit van Vermont heeft in samenwerking met de uitgever alle wetsvoorstellen die gedurende het afgelopen jaar zijn gedaan in categorieën ingedeeld. Aan de hand van het stemgedrag over al deze wetsvoorstellen heeft ieder individueel parlementslid een liberale en een conservatieve score op drie gebieden. Deze drie gebieden zijn economisch beleid, sociaal beleid en buitenlandse politiek. Om een vertaling naar de Nederlandse situatie te maken zou het misschien beter zijn om ook een score voor gehele partijen te maken. Heel interessant om te zien of PvdA en Groen Links nou echt zoveel verschillen op sociaal gebied.

Om het boekwerk te completeren is weergegeven hoe iedere parlementariër stemde over key votes. Key votes zijn stemmingen die in het voorwoord als volgt worden omschreven: 'The Key Votes section attempts to illustrate a legislator's stance on important votes where he or she must vote for or against a national issue'. In dit gedeelte zijn dus de hoofdzaken van nationaal belang opgenomen, de invloed van het districtensysteem is als het ware weggefilterd. Voorbeelden van Key votes die ook de Nederlandse pers haalden: 1. Reduce Medicare Growth, 4. Welfare Reform, 7. Repeal Assault-weapons Ban, 9. Cuban Embargo. In totaal waren er 12 Key Votes voor het Huis van Afgevaardigden en 12 voor de Senaat.

De kloof tussen burger en politiek kan dus voor een gedeelte worden gedicht met behulp van een vulmiddel dat al jaren in de handel is. Het is de hoogste tijd om dit vulmiddel te importeren. Het huis dat democratie heet mag geen scheuren gaan vertonen die niet meer met vulmiddel zijn te repareren. De JD zal het voortouw moeten nemen om andere partijen erop te wijzen dat het probleem dat door onze voorzitter werd signaleerd kan worden opgelost!

Slechts één gemeente biedt voldoende openbare plakplaatsen

HET NIEUWSTE TABOE

KONINGINNENPORNO

In veel gemeenten is de reinigingsdienst de strijd aangegaan met illegaal geplakte posters. Toch is er maar één Nederlandse gemeente die voldoet aan de uitspraak van de Hoge Raad dat er op elke 10.000 inwoners minstens één openbare plakplaats beschikbaar moet zijn. Het streven naar een schone omgeving botst met de vrijheden die in de grondwet verankerd zijn.

René
Biesenbeek

In veel Nederlandse gemeenten zijn illegaal geplakte posters in het stadsbeeld eerder regel dan uitzondering. Voor de een is het een verrijking van de vaak al zo grauwe stad, voor veel gemeentebestuurders een gruwel. Zeker is dat er vraag is naar mensen die op commerciële basis posters voor feesten of horecagelegenheden plakken. In Amsterdam heeft het bekende Plakker&Co inmiddels zelfs een vergunning in de wacht weten te slepen. Naast dit soort beroepsplakkers is er ook een zeer gedifferentieerde groep ideële plakkers actief. De bekendste hiervan is het Arnhemse meisje Loesje dat met kritische, lieve en diepzinnige teksten de mensen na wil laten denken over de maatschappij. Dat het illegaal plakken van posters hiervoor een goed middel is, bleek eens te meer toen Loesje in 1994 de Machiavelli-prijs won, die jaarlijks door de overheid wordt gegeven aan een organisatie die op een bijzondere manier met communicatie bezig is.

RUSLAND

**EERST KONDEN ZE
ZICH GEEN BROOD
VEROORLOVEN**

**NU OOK GEEN
COCA-COLA**

Loesje

Postbus 1095 6801 BA Arnhem www.loesje.nl

APV versus Grondwet

Toch is deze aanvulling van het straatmeubilair niet onomstreden. Ondanks artikel zeven van de Grondwet, waar de vrijheid van drukpers en meningsuiting zijn vastgelegd, kent bijna elke Algemene Plaatselijk Verordening (APV) een artikel waarin het plakken van posters verboden wordt. Om het evenwicht tussen de Grondwet en de APV te zoeken, staat in de meeste gemeenten een aantal openbare plakzuilen. Nadat in 1983 de Hoge Raad uitspraak had gedaan in een proces dat door wildplakkers was aangespannen (om aan te

tonen dat zij gehinderd werden in hun vrijheid van meningsuiting doordat er niet voldoende openbare plakplaatsen beschikbaar waren) is de norm gesteld op een openbare plakplaats per 10.000 inwoners. Volgens een aantal gerechtelijke uitspraken is zelfs die norm voor kleine uitgestrekte gemeenten en gemeenten met een regionale functie aan de lage kant. Volgens een woordvoerder van Loesje voldoet slechts één Nederlandse gemeente aan de gestelde norm. Nadat wildplakkers die in aanvaring waren gekomen met de politie in Enkhuizen, waren vrijgesproken vanwege het tekort aan openbare plakplaatsen, is daar een twintigtal plakzuilen neergezet. Met slechts 16.000 inwoners voldoet Enkhuizen hiermee

ruimschoots aan de gestelde eisen. De heer Koopman van de sector Openbare Werken van Enkhuizen meent dat dit de enige

manier was om de steeds hoger wordende kosten voor de reiniging van illegaal geplakte posters naar beneden te halen. De openbare plakplaatsen kosten slechts een paar honderd gulden per stuk, en hebben weinig onderhoud nodig. Ook de wildplakkers bedenken zich nu wel twee keer om buiten de plakzuilen om te plakken: de politie is een stuk scherper gaan letten op het wildplakken, en nu opgepakt worden betekent al snel een boete.

Expositie

De gemeente Eindhoven heeft tot nu toe voor een heel andere richting gekozen. De mensen van Loesje hebben een behoorlijke verzameling bekeuringen opgebouwd, die stuk voor stuk niet betaald hoeven te worden omdat Eindhoven met 200.000 inwoners slechts twee openbare plakplaatsen telt. Inmiddels is het probleem op het bordje van de politiek terechtgekomen, maar enige actie wordt er niet ondernomen. Volgens de heer van der Linden van de gemeente Eindhoven loopt de discussie al sinds 1994, maar staan financiële afwegingen een snelle uitbreiding van het aantal openbare plakplaatsen in de weg. Om de leefbaarheid in de binnenstad te vergroten door het wildplakken tegen te gaan, heeft inmiddels een winkelier de aanbieding gedaan gratis vitrines neer te zetten waar de posters mogen worden opgehangen. Ook de plaatselijke politie vindt dat het allemaal wat lang is gaan duren en poogt nu langs een andere weg de wildplakkers op hun verantwoordelijkheden te wijzen. Waar bij plakkers van Loesje het grapje de ronde doet dat de door de politie in beslag genomen posters meestal in het politiebureau worden opgehangen, heeft de politie in Eindhoven in het hoofdbureau van de regiopolitie een expositie opgezet van illegaal geplakte posters om de discussie op gang te houden.

In een tijd waarin leefbaarheidsprojecten om de gebouwde omgeving weer een prettige sfeer en een nette aanblik mee te geven tot het vaste instrumentarium van de gemeentelijke overheden behoren, is het opmerkelijk dat er zo weinig aandacht is voor het wildplakken. Alleen bestrijden zonder een alternatief aan te bieden is natuurlijk geen oplossing. De investeringen die nodig zijn om voldoende openbare plakzuilen neer te zetten zijn relatief laag, en wegen ruimschoots op tegen de kosten die gemaakt moeten worden om reinigingsdiensten aan het werk te zetten om illegaal geplakte posters te verwijderen. De Nederlandse gemeenten missen op deze manier een simpele methode om het stadsbeeld een schoner gezicht te geven.

Fotografieren voor jong en oud!

Al een hele tijd zoekt DEMO een fotograaf. Dit feit is ook aan een bekende liberale bestuurder niet voorbij gegaan. (Zo zie je maar weer dat in alle hoeken en gaten wordt meegeleefd met DEMO.) Omdat hij DEMO wil helpen nieuwe fotografen te vinden, heeft deze bestuurder, die bekend staat als 'ome Joris' speciaal voor DEMO-lezers een beknopte fotocursus gemaakt. 'Enthousiast voor de fotografie werd ik na een schriftelijke cursus fototechniek. Ik hoop van harte dat dit voor de jongens en meisjes van DEMO ook geldt'.

Fotografieren voor jong en oud

Door prof. dr. ir. Joris V., alias 'ome Joris'

Beste meisjes en jongens, jongens en meisjes,

Jullie weten vast dat de vakantie een ideale tijd is om foto's te maken. Wie thuis de techniek van het fotografieren leert, komt van vakantie terug met prachtige plaatjes.

Vorige keer hebben we gezien dat scherpstellen en belichten helemaal niet zo moeilijk is. Dankzij de tips van Joris V. los jij ieder fotoprobleem op. Reflecties van de zon op -pak en beetglimmend gepoetste helmen, brengen jouw belichtingsmeter niet meer in de war. Ook weet je nu hoe je rijdende legertrucks vol vakantiegangers het best op de foto zet. Je hoeft alleen maar je camera mee te bewegen in de rijrichting van de truck. Die wuivende, druk gebarende rugzaktoeristen komen scherp in beeld (en huilen van geluk) omdat jij als een echte prof de techniek beheerst.

De geoefende fotograaf weet welke foto's in de smaak vallen bij het thuisfront. Plaatjes van moeders met kinderen doen het altijd goed. Als je aan de gezichten op jouw foto's kan zien dat de vakantiebestemming niet ver meer is, ben je van succes verzekerd. Jammer dat alleen de truckchauffeur lacht. Hoewel het vakantie is, blijkt hij als enige in het bezit van een goed humeur.

Nu ons filmpje vol staat met scherpe en goed belichte vakantiefoto's, gaan we het ontwikkelen. Wat we hiervoor nodig hebben is bleekfixeer, azijn en ontwikkelvloeistof. In het pikkedonker draaien we het filmpje op de spoel waarna we het in de tank stoppen. Dan gieten we de bleekfixeer in de tank en wachten we een minuut of 20. Vervolgens vervangen we de fixeer door azijn en ontwikkelvloeistof. Daarna halen we de film uit de tank en laten we deze drogen.

De film is nu gereed om er afdrukken van te maken. Niet zonder trots presenteer ik hieronder één van mijn betere opnamen. Ook een clichématig onderwerp als 'kind met traan' kan door toevoeging van een levendige achtergrond tot inspirerende foto's leiden zoals jullie zien. Ik weet zeker dat ook jullie met een beetje oefening tot vergelijkbare professionele resultaten kunnen komen!

Ik wens jullie veel vakantiefotoplezier toe,

jullie eigen Joris V.

Red. Bedankt voor uw inspirerende cursus, respons van onze lezers (en van uw advocaat) kan niet uitblijven.

N.B. de foto die J.V. ons stuurde is (door een fout van de computer) vlak voor het te perse gaan van deze DEMO zoekgeraakt.

Leve Netelenbos!

Onder de
HAMER

In het regeerakkoord is veel geregeld, maar gelukkig nog niet alles. Het belangrijkste punt waar Paars II voornamelijk geen besluit over heeft genomen is Schiphol. De passage uit het regeerakkoord vermeldt over de toekomst van de nationale luchthaven dat er voor januari 1999 een definitief besluit wordt genomen. Tot die tijd zal de maatschappelijke discussie over de toekomst van de luchtvaart gevoerd moeten worden. Alle informatie zal aan het eind van 1998 verzameld moeten zijn zodat de Kamer op basis van objectieve gegevens kan beslissen. Paars II wenste niet voor de troepen uit te lopen en besloot dus om deze discussie in de kamer te laten voeren. Maar premier Kok vond het wel nodig om alvast wat richting te geven aan de maatschappelijke discussie, want o wee als er een verkeerd besluit zou vallen of meerdere kamerleden afvallig worden. Nee, Kok zei het voorzichtig, maar heeft een sterke voorkeur voor een nieuwe nationale luchthaven in de Noordzee. Het opvallende is dat ook de nieuwe minister van VROM (o.a. Milieu), Pronk, de minister-president geheel volgt en dus ook voor een ongebreidelde groei van de luchtvaart in Nederland is. Immers in de

Noordzee zou je zoveel start- en landingsbanen kunnen creëren als je maar wilt en ach de kosten die spreiden we gewoon over vele jaren. De schade die een dergelijke luchthaven brengt, dat valt vast wel mee! Het lijkt wel alsof Netelenbos (V&W) juist degene is die tegen is. Zij houdt Schiphol aan de afspraken en zet de rem op uitbreiding bij normoverschreiding. Schiphol zal niet blij zijn met deze nieuwe minister, de milieulobby des te meer! Een jaar of tien geleden dacht men erover om de 'huidige start- en landingsbanen' te draaien waardoor de geluidsoverlast kleiner zou zijn en er met de komst van de vijfde baan ook een groei van de luchtvaart in Nederland gecreëerd kon - en kan - worden naar zo'n 80 tot 100.000 vluchten. Maar aan het draaien van de banen zat een prijskaartje en dat was men toen niet bereid te betalen. Inmiddels schrikken we van geen enkel bedrag meer terug en zijn we bijna bereid om het tienvoudige te steken in een Noordzee-project met alle financiële en milieugevolgen van dien. Laten we hopen dat er in de Kamer een stevig debat gevoerd wordt over Schiphol en de Noordzee. Van GroenLinks en D66 mogen we toch wel verwachten dat ze de Noordzee niet als serieuze optie beschouwen en inzien dat een prettig leefmilieu niet gebaat is bij een ongebreidelde groei.

Joost Boermans

Landelijk voorzitter Jonge Democraten

Inloopspreekuur van de afdeling Groningen.

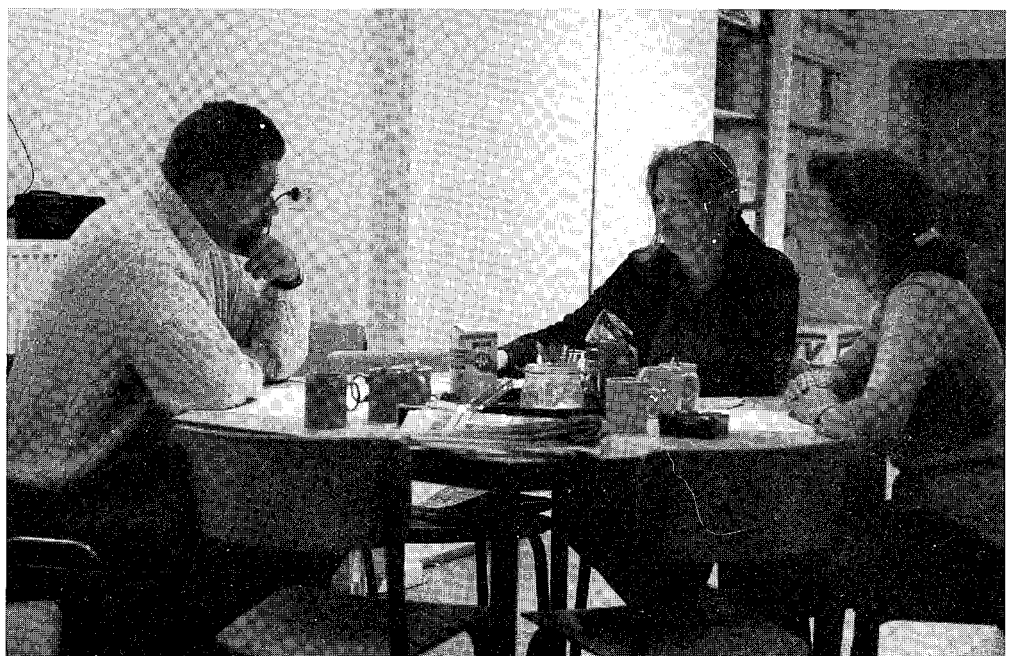
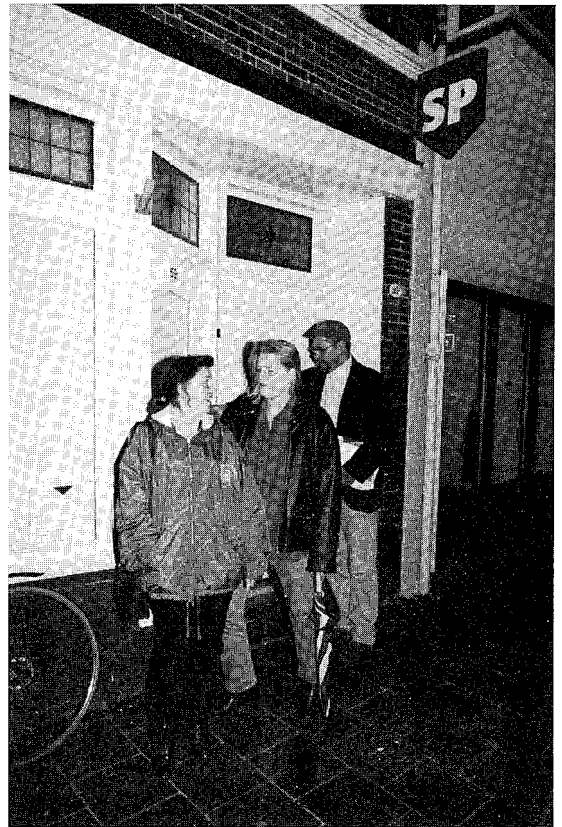
In Concurrent in Beeld: De SP.

Het spreekuur van de Socialistische Partij Groningen bestaat sinds 1980. De afgelopen jaren is het op maandagavond van 7 tot 9. Sinds 1995 is er ook een telefonisch spreekuur. Van de 80 afdelingen die de SP kent, wordt door meer dan de helft (± 55) een dergelijk spreekuur gehouden. De SP-hulpdienst Groningen heeft 5 vrijwilligers die ieder 20 tot 50 uur per maand hun tijd besteden aan deze hulpdienst.

*Misha
Hauben*

1. Vanavond waren er acht cliënten. Als er belastingpapieren moeten worden ingevuld zijn er wel 30. Er waren vandaag mensen die uit hun huis moesten wegens sloop. Ze wilden weten of ze recht hadden op een vergoeding van de verhuiskosten.

2. Een verschil tussen de SP en de rechtwinkel is dat de SP invloed heeft op de politieke agenda. De SP koppelt politiek en hulpverlening.

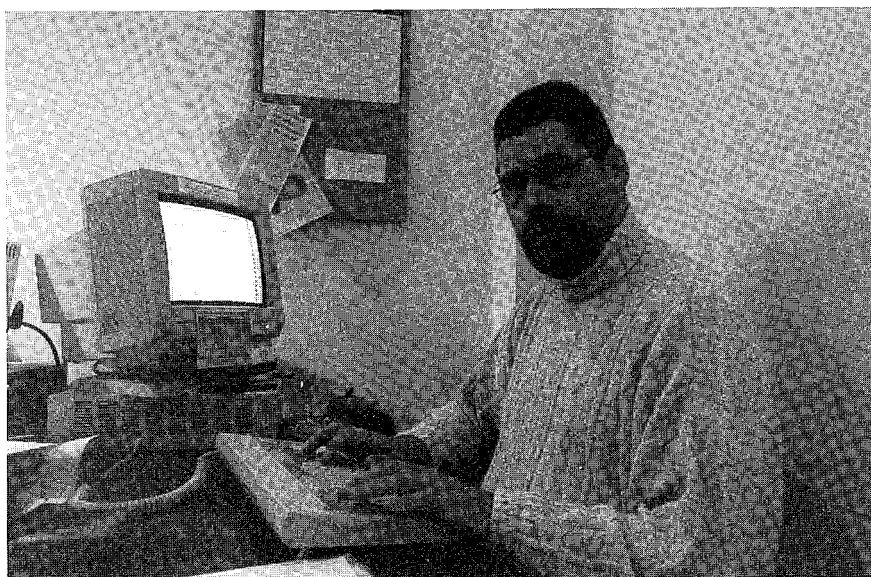

3. Met het huursubsidieprogramma is vlug uit te zoeken op hoeveel subsidie een cliënt recht heeft.

4. Vergadering na afloop van het spreekuur. Een cliënt zal worden geholpen met een bezwaarschrift aangaande toepassing van de wet vergoedingen gehandicapten.

5. Het is heel leuk als mensen laten weten dat ze goede hulp hebben ontvangen en laten weten dat een bezwaarschrift is gehonoreerd.

Jonge Democraten zijn opgericht in café Eik en Linde

Komend congres op historische JD-plek

Het komende JD-congres vindt plaats in de Bovenzaal van café Eik en Linde. Een historische plek voor de JD. Op 3 maart 1984 vond daar de oprichting van de JD plaats. Hoe ging het er aan toe? Wat waren de problemen van de nieuwe jongerenorganisatie in 1984? Wat was de politieke situatie van dat moment?

Boris van der Ham

Kwakkelend D'66

Het ging slecht met D'66 (toen nog met komma). Onder leiding van Jan Terlouw was de partij (na een verkiezingsoverwinning van 17 zetels) in het Kabinet Van Agt II en III gaan zitten en had er een ware janboel van gemaakt. Zo had de partij bijvoorbeeld besloten om na het vallen van Van Agt I, zonder de PvdA te gaan regeren. Een CDA-D66 regering. De kiezer beschouwde deze stap als een verloochening van het centrum-linkse gedachtegoed van de partij en reduceerde de partij bij de volgende verkiezingen, nog geen jaar later in 1982, tot zes zetels. 'Het is voorbij', schreef Terlouw en trad af als partijleider. Maarten Engwirda nam het roer van hem over. Met weinig succes. Bij opiniepeilingen zakte D66 steeds verder weg naar een aanhang van 0,4 procent, goed voor 0 zetels. De allereerste DEMO, die uitkwam nog voor de JD officieel was opgericht, vroeg de kwakkelende fractieleider of hij lijstrekker wilde worden bij de verkiezingen in 1986. Engwirda: „Bij Terlouw kwamen er na drie jaar pas achter dat hij als fractievoorzitter charisma had. Ik wil niet zeggen dat ik het over drie jaar ook zou hebben. Het is moeilijk om dat van jezelf te zeggen. Of ik me kandidaat stel? Ja, dat lijkt me heel voor de hand liggend.“

Oprichting van de Jonge Democraten

De ontheemde toestand waarin D66 zich bevond zorgde ervoor dat steeds meer- vooral jonge D66-leden zich kwaad maakten over de teneergeslagen atmosfeer en het gebrek aan geestdrift binnen de partij. Ze wilden zich organiseren. D66 had zich onder leiding van Hans van Mierlo altijd verzet tegen het oprichten van een dergelijke jongerenorganisatie; hij pleegde te zeggen dat D66 zelf al een jongerenorganisatie was. Zoiets als 'Jonge Democraten' zou dus volstrekt overbodig zijn. „Het D66-congres leek de afgelopen tijd alles goed te vinden, zolang het maar bij het oude bleef.“, schamperde Bram van Uchelen, secretaris PR, in de eerste DEMO. Maar na een getouwtrek van 3 jaar kwam in die houding verandering. 21 januari 1984 vond er een congres van D66 in Biddinghuizen plaats. Omstreeks middernacht lag daar de resolutie 'Jongerenorganisatie' voor. Namens het Hoofdbestuur van D66 deed Bob van den Bos een krachtig beroep op het congres om voor de resolutie te stemmen. En ook Hein Jaarsma van de politieke jongerenorganisatie JOAC (voorloper van de JD) probeerde het congres te overtuigen: „D'66 moet er boven op. Democraten en Jonge Democraten gaan daar samen voor zorgen“. Dat vond een overweldigende meerderheid van de 400 congresgangers ook. Met zo'n vijf stemmen tegen was de resolutie geen enkel probleem. Wat nog wel tot discussie leidde was de naam van de nieuwe jongerenorganisatie. Jonge Democraten'66? Dat vonden de meeste congresgangers te 'vijfenzestig-plus', dus werd het kortweg Jonge Democraten. Paul Hulst, voorlopige

DEMO JD-CONGRES

1e ALV Jonge Democraten: 3 MAART AMSTERDAM

ZATERDAG 3 maart DOEN WE HET ALLEMAAL VOOR HET EERST. DE JONGE DEMOCRATEN CONGRESSEREN. FORMEEL NOG EEN ALGEMENE JONGEREN VERGADERING ONDER AUSPICIËN VAN HET JongerenActiveringsCentrum, IN FEITE ONZE OPRICHTINGS ALV. STAAN WE SINDS 21 JANUARI IN DE STARTBLOKKEN, IN EIK EN LINDE. KAN HET STARTSCHOT GEGEVEN WORDEN. MAAR DAT NIET ALLEEN, DEZE DEMO IS VOOR EEN BELANGRIJK DEEL GEWIJD AAN HET OPRICHTINGS CONGRES. EEN UITPUTTENDE VOORBEREIDING OVER DE PAGINAS 17 t/m 33 TER INLEIDING!

Na een periode van ruim drie jaar kan het dan toch eindelijk gebeuren: de Democraten krijgen een eigen, zelfstandige jongerenorganisatie. Prakties alle inspanningen van het vorige en het huidige JOAC bestuur zijn hierop gericht geweest. Vanaf het oprichtingscongres zullen we met z'n allen onze plannen en tot nu toe wensen gestalte moeten geven. Dat zal geen eenvoudige opgave zijn. Opbouwen vanaf de fundering, met te weinig stenen, te weinig cement, nieuwlijkskruiwagens en een chronies gebrek aan manskracht. We mogen inmiddels toch wel stellen >

voorzitter van de JD schreef in de eerste DEMO: "De basis van een zelfstandige D'66 jongerenorganisatie ligt er. Vanaf nu noemen wij ons Vereniging Jonge Democraten in oprichting".

Problemen met de JOVD

In datzelfde eerste nummer van DEMO besteedde de (voorlopig) landelijk voorzitter uitgebreid aandacht aan de problemen met de JOVD, de jongerenorganisatie voor vrijheid en democratie. Paul Hulst: "In de NRC en het Utrechts Nieuwsblad was de reactie van de JOVD te lezen op de oprichting van de JD. In het kort kwam die er op neer dat zij de oprichting van de JD overbodig acht omdat het liberale jongerenwerk hierdoor vertroebeld zou worden. En ook omdat er al D66 sympathisanten lid waren van de JOVD. Vooralsnog erkent de JOVD, zo viel te lezen, onze vereniging niet. Deze reactie is paniekerig, belachelijk en inconsequent. Wij staan niet te wachten op hun erkenning. En het is een schromelijke vergissing dat de JOVD-jongeren D66-ideeën zouden kunnen representeren. Er zullen ongetwijfeld raakvlakken zijn, maar ook grote verschillen. Diverse affaires rond de JOVD rechtvaardigen grote twijfel of de benaming 'progressief liberaal', zoals de JOVD zich zo graag profileert, de politieke lading wel dekt" aldus de toenmalige voorzitter. De reactie van de JOVD was wel begrijpelijk. Veel 'progressief-liberale'-jongeren hadden tot dusver noodgedwongen hun heil moeten zoeken bij de JOVD (VVD-jongeren) en hadden door de oprichting van de Jonge Democraten een organisatie voorhanden die beter aansloot bij hun ideeën. Het gevolg was een massale uitloop bij de JOVD van progressieve leden.

Het eerste congres: Eik en Linde

„Zaterdag doen we het allemaal voor het eerst." Op 3 maart 1984 vond de eerste Algemene Ledenvergadering

van de Jonge Democraten plaats in de bovenzaal van café Eik en Linde te Amsterdam. Een kleine honderd jongeren, veelal 'nieuwe gezichten', waren getuige van een festival aan toespraakjes van landelijke politici en JD-oprichters.

De openingstoespraak werd gehouden door kamerlid en D66-oprichter Erwin Nypels. Nypels drukte de JD bij die gelegenheid op het hart niet alleen als pressiegroep op te treden, dat wil zeggen, niet uitsluitend. Nypels: „De Jonge Democraten dienen zich te bemoeien met alle aspecten van de politiek en niet alleen met zogenaamde Jongerenzaken.". Ook D66 fractieleider Engwirda, de eerste kamerfractie van D66 en Bob van de Bos (Hoofdbestuur) feliciteerden de JD met haar oprichting.

Het congres ging over tot de orde van de dag, nam haar statuten aan, verkoos een bestuur en begon aan haar eerste

politieke debatten. Zoals wel te verwachten was waren de zojuist aangenomen procedures rond verkiezingen en stemmingen nog niet vrij van kinderziektes en verliepen de discussies soms lichtelijk chaotisch. Een van de onderwerpen die ter sprake kwam was het voornemen van de gemeente Amsterdam te experimenteren met gratis heroïne-verstrekking (!) aan zwaarverslaafden. Ook de gasboringen in Groningen en Drenthe kwamen langs. Een ander onderwerp dat tot verhitte discussies leidde was de ondertitel 'vrijzinnig-democratisch'. Een lunchpauze werd aangegrepen om de nabijgelegen Artis-dierentuin te bezoeken en de dag werd afgesloten "na een rit in overvolle auto's door de Amsterdamse binnenstad" met een gezamenlijk diner bij een Chinees restaurant.

De JD uit de startblokken

Paul Hulst, vanaf het oprichtingscongres te Eik en Linde eindelijk echt de officiële voorzitter van de JD, schreef in de tweede DEMO: „Het is duidelijk dat de JD fundamenteel anders van opzet, doel en positie is dan traditionele jongerenorganisaties. JD en D66 werken vanuit een eigen, zelfstandige positie samen aan gemeenschappelijke idealen." Een paar weken later vond er een bijeenkomstje plaats tussen JOVD- en JD-bestuursleden om de kou tussen de twee verenigingen een beetje uit de lucht te nemen. Het ledental van de JD was inmiddels al de 700 gepasseerd, afstevend op 1000.

Column René

Provinciaal

Het was een zware dag voor mevrouw X, de lijsttrekker van D66 voor de verkiezingen voor de Provinciale Staten van Zeeland.

De ochtend begon al goed met een wilde man in bed, waarvan ze zeker wist dat ze er niet mee getrouwd was. De man waar ze wel mee getrouwd was deed nooit wilde dingen. Deze man wel, en had haar aan het bed vastgebonden, klemmen op haar tepels gezet en haar daarna met een zweep geslagen. Wat daarna volgde is niet voor publicatie geschikt. Maar lekker vond ze het wel. Toen ze met d'r handen op haar rug gebonden een poging deed haar ontbijt van het bordje op de vloer naar binnen te werken, keerde ze weer even terug in de realiteit: wanneer was het ook alweer?

Ze moest er ook niet aan denken dat haar bed-escapades een thema zouden worden voor de volgende verkiezingen. Een beetje rotzooien met sigaren vond ze eigenlijk een tikje soft, maar moet je eens kijken wat een media-aandacht je er mee kreeg.

Tijdens de vergadering die volgde kalmeerden haar hormonen maar langzaam. De drie uur muggenziften die volgden waren echter genoeg om haar somber te stemmen. Waar ging het hier eigenlijk over? Ze keek eens naar buiten, en buiten ging het leven gewoon door. Toch bleef die vraag van vanochtend door haar hoofd spoken. Ze kon er maar niet opkomen, en vragen durfde ze het al helemaal niet. Stel je voor: de lijsttrekker die, net als de rest van Nederland, niet meer weet wanneer de verkiezingen voor de PS gehouden worden.

Toen het eenmaal avond was geworden besloot ze maar eens op Internet te gaan zoeken. Tussen alle minder beschaafde bookmarks, stond ook de pagina van D66. Doorsurfend naar de PS schaamde ze zich wel een beetje.

Tik hier uw provincie in.

Zeeland.

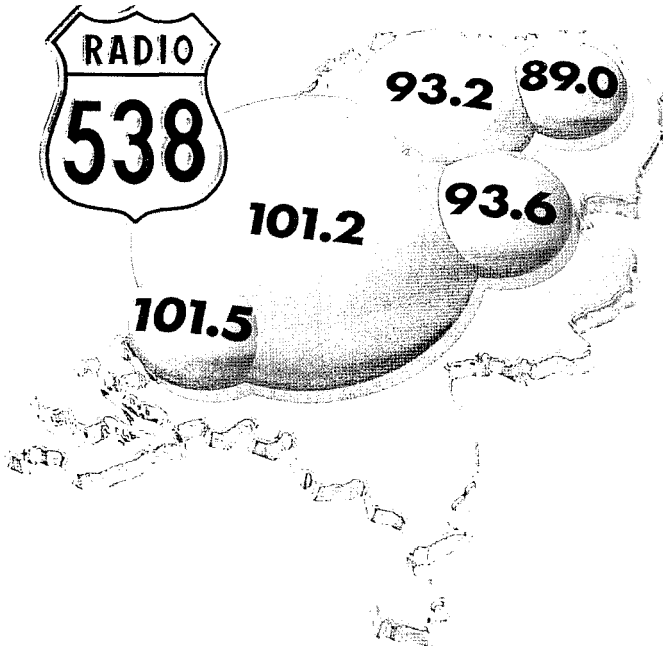
De door u ingevoerde provincie is niet correct. Probeer een andere spellingswijze of controleer de door u ingevoerde provincie.

Zelfs bij D66 waren ze haar verkiezing vergeten. Somber staarde ze naar het scherm. Nou, dat zouden ze weten. Nog dezelfde avond ging het persbericht de deur uit. "Sex-schandaal schokt Nederlandse politiek". Ze lachte in haar vuistje bij de gedachte alleen: talkshows, Den Haag Vandaag, NOVA, parlementaire enquête en misschien wel CNN. Iedereen zou haar herkennen, iedereen zou zich druk gaan maken over de gevolgen voor de democratie. In ieder geval zou ze de PS weer op de politieke landkaart zetten.

Een vraag bleef onbeantwoord: wanneer waren die verkiezingen ook alweer?

René Biesenbeek

RADIO 538 NU NÓG BETER IN DE ETHER

THE STATION OF A YOUNG GENERATION

KABELFREQUENTIES: ARNHEM 97.1FM • BATHMEN 106.4FM • BEEK 106.4FM • BERGEN OP ZOOM 106.1FM • BERKEL ENSCHOT 104.1FM • BERLICUM 98.0FM
 BRES 105.4FM • BREDA 105.6FM • CCEVORDEN 102.1FM • DEN BOSCH 98.9FM • EMMEN 102.4FM • ENSCHEDE 102.4 • Eindhoven 109.4FM • GELDROP 105.4FM
 GELLEN 106.4FM • HAARLEM 106.4FM • HEESEN 102.4FM • HEBERKHOORN 106.4FM • HEDDINGH 103.1FM • HILVORST 107.3FM • HILVORST 95.4FM
 NIJMEGEN 105.4FM • OESCHOT 105.4FM • OSS 105.4FM • ROERMOND 98.1FM • ROGGEEL 98.1FM • ROOSENDAAL 105.1FM • ROOSTEREN 98.1FM • SITARD 95.4FM
 TIELING 105.1FM • UDEN 105.1FM • VALKENBURG 106.4FM • VALKENSWAARD 102.1FM • VEELHOVEN 102.1FM • VENLO 102.1FM • PROVINCIE ZEELAND 93.6FM
 STAATSKOOPFREQUENTIE ER NIET BIJ • BEL DAN 0909-2000 538-1111

Kom bij een werkgroep

Elke maand komen tientallen JD'ers bij elkaar om te discussiëren over Politieke onderwerpen. En het blijft niet bij discussiëren. Er worden moties geformuleerd ten behoeve van het Congres (als het Congres het aanneemt, is de motie opeens de officiële mening van de vereniging), er worden kamerleden bezocht, deskundigen uitgenodigd en artikelen geschreven. Wil je inhoudelijk actief worden in de JD word dan lid van een werkgroep. Voor meer info Wouter-Jan Oosten (071-5155615)

Congres bijlage ALV 32

Het Congres

Het zit er weer aan te komen! De Algemene Ledenvergadering van de Jonge Democraten. Deze komt doorgaans twee keer per jaar bijeen. Het is de activiteit waarop je je stem kunt laten horen en tellen. De ALV is het hoogste orgaan van de vereniging. Hier neemt de JD politiek inhoudelijke standpunten in en bepalen de leden de koers van de vereniging. En dat volgens het principe van one man, one vote: ieder lid dat zijn contributie heeft betaald, heeft het recht de ALV bij te wonen, daar het woord te voeren en een stem uit te brengen. Verder worden de mensen die deze standpunten landelijk uit gaan dragen, het Landelijk Bestuur (LB), gekozen.

Het LB heeft er dit keer voor gekozen om een eendagscongres te houden, en wel in café Eik & Linde te Amsterdam op zaterdag 28 november. Deze locatie is makkelijk bereikbaar en bovendien is dit de plaats waar de JD 15 jaar geleden werd opgericht. Een aardig voorschotje op het Lustrumcongres dat volgende voorjaar zal plaats vinden. Wat mij betreft belooft het een boeiend congres te worden. Ook een intensief congres, er liggen weer diverse congresvoorstellen, er dient een nieuw bestuur gekozen te worden en we verwachten enige interessante gasten. Het congres zal om 10.00 uur open zijn en de eerste gastspreker steekt om 11.00 uur van wal. Voor het volledige programma verwijs ik iedereen graag door naar het congresboek, waar ik alle denkbare en ondenkbare informatie over het congres in hoop op te nemen. Om het congresboek te ontvangen hoef je je niet aan te melden. Het LB heeft nl. in al haar wijsheid besloten het alle betalende leden toe te zenden. De kosten voor het congres zullen fl. 7,50 bedragen welke aan de deur geïnd worden. Hier kun je ook voor fl. 10,- avondeten bestellen.

Mochten er vragen zijn: voor organisatorische zaken kun je terecht bij Jan-Piet de Vries (tel. 078-6173454) en voor overige zaken bij mij. Ik reken erop jullie allen in Eik & Linde te treffen!

Met vrijzinnige groet,
Henk van Lingem.

Congresvoorstellen

In dit congreskatern vind je de congresvoorstellen voor het komende congres. Uiteraard zijn deze voorstellen amandeerbaar. Dit kan door een afdeling gebeuren (meestal op de AAV) maar ook door vijf individuele leden. Speciale formulieren voor amendementen kun je krijgen bij je afdelingsbestuur of bij het landelijk secretariaat.

Naast amendementen kunnen er natuurlijk ook moties ingediend worden. Deze zijn er in drie smaken: Politieke Moties, Actueel Politieke Moties en Organisatorische Moties. Meer hierover vind je hieronder. Ook hiervoor zijn standaard formulieren. Je kunt de noeste congresboek-zwoegers enigszins ontzien door moties en amendementen naar jd@dds.nl te e-mailen. Let wel op de verderop genoemde deadlines.

Resolutie

Een resolutie is een voorstel inzake politieke aangelegenheden van maximaal 1000 woorden. Om de discussie goed te kunnen volgen wordt het sterk aangeraden deze tevoren door te lezen. Als je van tevoren al vragen hebt, neem dan contact op met de makers van de resolutie. Die zijn normaal ook bereid om in jouw afdeling, meestal op de AAV, de resolutie te komen bespreken. Dit keer behandelen we de resolutie 'Zichtbare Keuzes', geschreven door de werkgroep politieke vernieuwing.

Politieke Moties (PM's)

Een Politieke Motie behandelt een onderwerp dat niet actueel is, maar waar de JD wel een standpunt over zou kunnen of moeten innemen. Het moet echter niet een al te breed onderwerp zijn. Zo'n onderwerp leent zich meer voor een resolutie. Een PM bestaat uit een uitspraak en een korte motivatie die samen niet meer dan 200 woorden tellen. De deadline voor PM's is vrijdag 13 november om 17.00 uur.

Actueel Politieke Moties (APM's)

Uiteraard is het ook mogelijk om de ALV een uitspraak te laten doen over actueel politieke kwesties. Richtlijn voor de actualiteit is dat het onderwerp op de volgende ALV achterhaal zou zijn. Het LB toetst de ingediende APM's aan dit criterium. Verder gelden voor wat betreft het indienen ervan dezelfde eisen als bij de Amendementen en Moties op de congresvoorstellen,

met dien verstande dat APM's kunnen worden ingediend tot de aanvang van het congres (zaterdag 28 november 1998 om 10.00). Wordt een APM voor vrijdag 27 november 1998, 12.00 uur ingediend op het Landelijk Secretariaat dan zorgt het LB voor voldoende kopieën op het congres. APM's die ingeleverd worden na de deadline dienen door de indieners zelf vernieuwvuldigd te worden en in minimaal 100-voud aan het LB ter beschikking gesteld te worden.

Organisatorische Moties (Organimo's)

Een Organisatorische Motie is een opdracht aan het LB of een ander JD-orgaan betreffende een organisatorische kwestie. Ook hiervoor gelden dezelfde vorm eisen als voor PM's en APM's. De deadline is: vrijdag 13 november om 17.00 uur.

Vacante functies

Op het congres zullen weer de nodige mensen gekozen worden voor het landelijk bestuur. Hieronder vind je korte beschrijvingen van de diverse functies. Het vervullen van een functie binnen het landelijk bestuur van de JD vergt tijd en een enthousiaste inzet. Hiervoor krijg je echter wel veel nuttige ervaring en gezelligheid terug.

Zoals je hieronder kunt zien, zijn alle bestuursfuncties verkiesbaar. Dit betekent echter niet dat alle huidige LB-ers er een punt achter zetten. Boris van der Ham en Henk van Lingen willen graag door gaan maar mogelijk in een andere functie. Daar democratische legitimatie in onze vereniging een groot goed is, stellen zij hun huidige functies verkiesbaar. Op maandag 26 oktober zal er een oriënterend gesprek plaats vinden tussen mensen die overwogen zich te kandideren. Moet je hiervoor interesse hebben of in het algemeen vragen hebben over één van de bestuursfuncties, neem dan even contact op met Boris van der Ham.

Iedereen die tenminste 6 maanden lid is van de JD kan zich kandideren voor een functie in het landelijk bestuur. Hiertoe dien je een kandidaatstellingsformulier in te vullen dat verkrijgbaar is bij het landelijk secretariaat. Aanmeldingen moeten uiterlijk vrijdag 6 november 1998 om 17.00 uur binnen zijn op het landelijk secretariaat.

Voorzitter

De voorzitter (VZ) is het gezicht van de JD. Hij of zij vertegenwoordigt het landelijk bestuur binnen en buiten de vereniging. Het voorzitterschap is een zeer veelzijdige functie. De voorzitter bepaalt mede de politieke stellingname van de JD naar buiten, geeft leiding aan het bestuur en bezit de nodige organisatorische kwaliteiten. Enige retorische vaardigheid en een representatieve uitstraling zijn een duidelijke pré.

Penningmeester

De Penningmeester (PM) heeft, samen met de rest van het bestuur en de kascommissie, de eindverantwoordelijkheid over de gelden. Hij of zij stelt de begroting en de jaarrekening op en doet de financiële administratie.

Algemeen Secretaris

De Algemeen Secretaris (AS) beheert het secretariaat. De AS houdt zich bezig met de ledenadministratie, het archief en de materialen. Verder onderhoudt de AS de communicatie met de leden en zorgt hij of zij voor de vergadercontinuïteit van het LB.

Bestuurslid Politieke Zaken

Het Bestuurslid Politieke Zaken (BPZ) heeft als hoofdtak het begeleiden en stimuleren van de inhoudelijke discussie binnen de vereniging. Dit betekent o.a. contact onderhouden met de werkgroepen en de commissie politieke zaken en externe organisaties. Hiernaast ziet hij of zij toe op publicaties van de JD, zoals het Politiek Programma.

Bestuurslid Organisatie

Dit bestuurslid coördineert en bewaakt de organisatie van de belangrijkste evenementen binnen de JD: congres, orgidag, excursies en trainingen. Verder verzorgt hij of zij de activiteitenagenda opdat iedereen binnen de vereniging weet wat er waar gebeurt. Het is een functie waar je al je creativiteit in kwijt kunt. De organisatie van een congres vergt het nodige organisatie- en doorzettingsvermogen. Het is echter ook absoluut een uitdaging, zeker met het oog op het Lustrumcongres (waar, wees gerust, natuurlijk ook een commissie voor komt).

Bestuurslid Internationale Zaken

Het Bestuurslid Internationale Zaken onderhoudt de contacten met de internationale organisaties waar de JD lid van is. Hij of zij is de vraagbaak voor internationale activiteiten en coördineert de Internationale Commissie (INCO). Hiernaast organiseert het BIZ (mede) internationale activiteiten zoals de buitenlandexcursie.

Bestuurslid Pers & Promotie

Het Bestuurslid Pers & Promotie (BPP) verzorgt het voorlichtingsbeleid van de JD. Dit betekent onder andere het onderhouden en uitbreiden van relaties met de media en het uitdenken van publiciteitsacties. Hiernaast coördineert hij of zij de totstandkoming en verspreiding van promotiemateriaal.

Hoofdredacteur Cyberspace

Lijkt het je leuk om de positie van de JD op de elektronische snelweg te verstevigen? Ook de functie van Hoofdredacteur Cyberspace (HC) is vacant. Kennis

van o.a. HTML is handig maar zeker niet vereist. De HC bepaald in samenspraak met de cyberspace-redactie de vormgeving en de inhoud van onze website. Voor informatie over deze functie kun je contact opnemen met Xander Mol, tel. 010-4047275, e-mail: xahmol@mediaport.org

Gegevens Eik & Linde

Ons congres zal gehouden worden in de bovenzaal van café Eik & Linde te Amsterdam. Eik & Linde is gelegen naast de voormalige Hollandsche Schouwburg, schuin tegenover Artis. Per openbaar vervoer te bereiken met tram 7-9-14 (halte Artis) en met de metro (halte Waterlooplein, uitgang Hortusplantsoen). Voor de Plantagebuurt geldt parkeerbeheer: dagelijks betaald parkeren tot 23.00 uur.

Plantage Middenlaan 22
1018 DE Amsterdam
tel. 020 6225716

Krijg ik mijn reiskosten terug?

Je kunt je gemaakte reiskosten (2e klas en reductie-tarief) vergoed krijgen. Hiervoor moet je je treinkaartje bewaren en samen met een ingevuld declaratieformulier inleveren en bij de landelijke penningmeester. Voorwaarde is dat je op de goedkoopst mogelijke manier gereisd hebt. Alleen gemaakte kosten binnen Nederland worden vergoed.

Termijnen

Tot slot nog even alle deadlines rondom het congres op een rijtje:

- 6 november: deadline kandidaatstellingen
- 13 november: deadline moties en amendementen
- 21 november: congresboek bij alle betalende leden
- 28 november: deadline APM's

Resolutie 'Zichtbare keuzes'

Ingediende tekst

1 Zichtbare keuzes
2
3 1. INLEIDING
4 Nederland heeft 150 jaar een grondwet. Gedurende die periode is deze wet
5 meerdere malen aangepast. De wijzigingen zijn nu vanzelfsprekend, maar waren
6 dat destijds allerm minst. Het verlenen van het algemeen kiesrecht was
7 bijvoorbeeld het resultaat van een langdurige politieke strijd. Ook in deze
8 tijd is het nodig om de grondwet kritisch te bekijken, want hoewel de
9 democratie niet zeer slecht functioneert, kunnen aanpassingen een verrijking
10 voor de samenleving betekenen.
11
12 Er zijn verschillende maatstaven om het functioneren van de democratie te
13 beoordelen. De deelname van burgers aan maatschappelijke discussies is een
14 belangrijke graadmeter. Veel mensen zetten zich in voor maatschappelijke
15 organisaties, wat betekent dat er belangstelling is voor politieke kwesties.
16 Hiermee is echter niet gegarandeerd dat verschillende groepen naar elkaars
17 standpunten luisteren en oog hebben voor het afwegen van tegengestelde
18 belangen, wat wezenlijk is voor democratie.
19
20 De politieke partijen, die ieder op hun eigen wijze vanuit het algemeen belang
21 handelen, krijgen steeds minder belangstelling van de burger. Tegenwoordig
22 weten veel burgers tot op het laatste moment niet op welke partij zij zullen
23 stemmen. Ook loopt het aantal partijleden terug. Dit impliceert dat burgers
24 zich niet goed vertegenwoordigd voelen door politieke partijen. Zo ontstaat een
25 vicieuze cirkel. Minder mensen in de politiek betekent een verarming van de
26 discussie, waardoor deelname aan het debat vervolgens minder aantrekkelijk
27 wordt. Het feit dat een steeds kleinere groep mensen zich bezighoudt met de
28 keuzes die een samenleving moet maken, is een bedreiging voor de democratie.
29
30 De vicieuze cirkel wordt doorbroken als burgers zich weer aangetrokken voelen
31 tot politieke partijen. Een duidelijker partij-profiel moet burgers uitnodigen
32 het politiek debat te volgen en zelfs mee te doen. Om dit bereiken, moet het
33 voor partijen aantrekkelijker worden om herkenbaar te zijn.
34
35 Hier worden veranderingen in het staatsrecht voorgesteld, waardoor
36 herkenbaarheid van partijen beter beloond wordt. De bonus is een rijker
37 politiek debat. De hier voor te stellen maatregelen hebben betrekking op: de
38 verkiezingen (2), de formatie (3) en de informatievoorziening van het
39 parlement (4). Het correctief-referendum (5) vormt op deze aanpassingen van het
40 staatsrecht een welkome aanvulling.
41
42 2. VERKIEZINGEN
43 Er komen twee verkiezingen die tegelijkertijd plaatsvinden: minister-president-
44 en Tweede Kamerverkiezingen. Deze scheiding is nodig om de burger beter te

45 kunnen laten kiezen. Ten eerste kan de burger nu rechtstreeks zijn
46 regeringsleider kiezen. Ten tweede hoeft de kiezer bij de Tweede
47 Kamerverkiezingen geen rekening meer te houden met personen die eventueel
48 premier kunnen worden; hierdoor is hij beter in staat om de inzet en het
49 politiek programma van partijen te belonen.

50

51 Nu de burger zowel de minister-president als het parlement afzonderlijk kan
52 beoordelen, is de basis voor dualisme gelegd. Dit wil zeggen dat regering en
53 parlement een onafhankelijk houding innemen, waardoor ze hun respectievelijk
54 bestuurlijke en controlerende taken beter kunnen uitvoeren.

55

56 Tweede Kamerverkiezingen

57 Er komt een stelsysteem waarbij de kiezer zijn stem mag verdelen over meerdere
58 partijen. Er zijn in dit pluraal stelsysteem twee mogelijkheden:

- 59 1. Een partij krijgt de volledige stem.
- 60 2. De eerste voorkeur krijgt 0,6 stem en de tweede 0,4.

61

62 De kiezer krijgt op deze manier de vrijheid om genuanceerd zijn mening kenbaar
63 te maken. Dit stelt hem in staat goede ideeën van meer dan een partij te
64 belonen, waardoor hij zich beter vertegenwoordigd voelt. Verder krijgen
65 partijen zo meer mogelijkheden om vernieuwende ideeën in het politiek debat te
66 introduceren. De kiezer hoeft een partij niet de rug toe te keren wanneer hij
67 met een punt grote moeite heeft. Nieuwe ideeën hebben zo een kans het politieke
68 debat te verrijken. Met de nieuwe informatietechnologie is het mogelijk
69 geworden om dit pluraal stelsysteem in te voeren.

70

71 Verkiezingen minister-president

72 De verkiezing van de minister-president verloopt in twee rondes. Alle partijen
73 die de afgelopen kabinetsperiode in de kamer vertegenwoordigd waren, mogen een
74 of meer kandidaten naar voren dragen. Na de eerste ronde, die op de dag van de
75 Kamerverkiezingen gehouden wordt, blijven de twee kandidaten met de meeste
76 stemmen over. Van hen wint in de laatste ronde degene met de meeste stemmen.

77

78 3. FORMATIE

79 In de formatie speelt de monarch geen rol. De minister-president is formateur
80 van zijn eigen kabinet. Hij mag iedereen aanstellen met de beperking dat
81 ministers en staatssecretarissen geen lid zijn van een politieke partij of dat
82 gedurende de laatste kabinetsperiode zijn geweest.

83

84 Het gevolg hiervan is dat er vakministers in de regering komen. Dit heeft
85 meerdere voordelen. Ten eerste komt deskundigheid van ministers de
86 departementen ten goede. Ten tweede wordt de afstand tussen regering en
87 parlement vergroot. Enerzijds kan hierdoor de Kamer, ongehinderd door
88 partij-politieke belangen, kritiek leveren op de regering. Anderzijds hebben de
89 ministers meer vrijheid van handelen; zij worden bij hun beleidskeuze niet meer
90 door partijbelangen gehinderd.

91

92 Regeerakkoord

93 De minister-president stelt in hoofdlijnen een regeerakkoord voor waar de
94 vakministers zich in kunnen vinden. Het regeerakkoord krijgt nadere invulling
95 na overleg met de fractie-voorzitters van de partijen in de Tweede Kamer.
96 Desgewenst raadplegen de ministers per onderwerp de specialisten van
97 kamerfracties. Het voordeel van deze werkwijze is dat de steun voor het
98 regeerakkoord door wisselende coalities kan worden geleverd.

99

100 Het regeerakkoord wordt alleen ondertekend door de regering. Het parlement
101 hoeft geen goedkeuring te verlenen. Dit schept vrijheid van handelen bij zowel
102 de regering als het parlement, wat dualisme bevordert. De regering kan haar
103 eigen beleid uitstippelen en het parlement kan hierop ongebonden kritiek
104 leveren.

105

106 4. PARLEMENTAIR EXPERTISE-CENTRUM

107 Dualisme komt het beste tot zijn recht als het parlement over evenveel
108 deskundigheid kan beschikken als de regering. Waar de ministers een uitgebreid
109 ambtelijk apparaat kunnen raadplegen, moet het parlement een beroep kunnen doen
110 op een expertise-centrum. Dit centrum levert informatie en onderzoekt op
111 verzoek van het parlement het functioneren van een ministerie, dat medewerking
112 moet verlenen.

113

114 5. CORRECTIEF-REFERENDUM

115 Het uitgangspunt bij de voorstellen tot staatsrechtelijke vernieuwing is dat de
116 politieke besluiten worden genomen door vertegenwoordigers die burgers gekozen
117 hebben. In situaties van grote publieke weerstand tegen een politiek besluit
118 moet het echter mogelijk zijn dat de burgers het laatste woord hebben. Dit
119 correctief-referendum komt er als voldoende mensen naar het gemeentehuis zijn
120 geweest om hun handtekening onder de aanvraag te plaatsen. Bij een aantal van
121 tien keer de kiesdeler, gaat het referendum door.

Beleidsplan 1999

Internet. De JD zal zich nog actiever manifesteren op het Internet. Alle beschikbare informatie - persberichten, standpunten e.d. - zullen via de site te bewonderen zijn. Ook zullen alle afdelingen via het internet toegankelijk worden.

Lustrum. In 1999 bestaat de JD 15 jaar. Het voorjaarscongres zal in dit teken staan en zal een speciaal Lustrumcongres worden. De Lustrumcommissie zal zich bezighouden met het organiseren hiervan.

Politiek. De Jonge Democraten richten zich in 1999 op drie specifieke onderwerpen en rondom deze onderwerpen ook publicaties -boekjes, artikelen- doen.

D66. Het LB komt met een voorstel voor het voorjaarscongres om de rol -politiek en organisatorisch- tussen de JD en D66 te verduidelijken.

Verkiezingscampagnes. In 1999 zullen er wederom verkiezingen in Nederland gehouden worden. De JD zal zich actief richten op Provinciale Staten

verkiezingen en op de Europese verkiezingen. Zowel voor wat betreft de campagnes als de inhoudelijke zaken zal de JD van zich laten horen.

Afdelingen. In 1999 zullen de afdelingen van de JD tijdens de campagnes extra ondersteund worden door het LB. Ook zal het handboek afdelingen worden geactualiseerd.

Materiaal. Het ledenwerfmateriaal zal worden vernieuwd.

Cursussen / Trainingen. In 1999 zullen er verschillende trainingen en cursussen worden aangeboden. Het cursussen aanbod zal tevens worden uitgebreid met een cursus *schrijven*.

Huisstijl. Op het lustrumcongres zal het Landelijk Bestuur een nieuwe huisstijl (logo, kleur e.d.) aan het congres voorleggen ter goedkeuring.

Project-bestuursleden. Het moet mogelijk worden dat mensen voor een specifiek project toetreden tot het Landelijk Bestuur.

Begroting 1999

Lasten	Begr. 96	Real. 96	Begr. 97	Real. 97	Begr. 98	Begr. 99
<i>Accommodatie</i>						
Kantoorruimte	12.000	12.199	12.500	12.504	12.800	13.000
Afschrijvingen	3.500	2.106	4.000	2.232	3.000	2.500
Bankkosten	500	93	500	113	300	100
Subtotaal	16.000	14.398	17.000	14.849	16.100	15.600
<i>Organisatie</i>						
Kantoor en verzekering	3.800	3.660	3.800	4.060	3.500	3.500
Druk en stencilwerk	7.500	7.555	7.000	6.092	7.500	5.000
Materialen	5.000	5.700	4.250	1.489	4.000	4.500
Post	7.500	9.628	8.250	5.941	8.000	5.000
Telefoon nationaal	6.500	4.585	6.500	6.871	5.500	3.000
Telefoon internationaal	5.000	817	3.500	417	1.500	300
Documentatie	250	289	250	998	1.300	500
Verg. en repres. kosten	750	3.534	1.250	2.825	1.500	1.500
Reiskosten bestuur	4.400	6.887	4.500	11.259	6.000	5.000
Contributie (int.) organisaties	2.300	1.353	2.800	4.570	2.500	2.500
Bijdrage personeel D66	5.000	5.000	5.000	5.488	5.500	30.000
Secretariaatsmedewerker	25.000	21.189	16.000	7.801	24.000	-
Subtotaal	73.000	70.197	63.100	57.813	70.800	60.800
<i>Financiële administratie</i>						
Administratiekosten	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
Accountant	3.400	3.664	4.000	4.000	4.000	4.500
Kosten PING	-	698	-	250	250	-
Subtotaal	11.400	12.362	12.000	12.250	12.250	12.500
<i>Fondsen</i>						
Activiteitenfonds	2.000	550	1.000	368	1.000	2.500
Ledenafdracht	20.000	19.896	23.000	18.762	20.000	8.000
Ledenwerving	5.700	5.040	6.000	2.821	4.000	2.500
Verkiezingscampagne	-	-	-	-	2.000	-
Subtotaal	27.700	25.286	30.000	21.951	27.000	13.000
<i>Ledenbladen</i>						
Demo (druk & porto)	23.250	24.461	23.250	20.700	22.500	16.000
Demo (redactie)	750	3.626	1.800	2.490	2.400	3.000
Subtotaal	24.000	28.087	25.050	23.190	24.900	19.000
<i>Ledenactiviteiten</i>						
Congressen	24.000	26.727	24.000	24.035	24.000	16.000
Werkgroepen	2.000	3.917	2.000	4.540	3.000	3.000
Commissies	1.700	522	1.700	557	1.000	500
Intraweekenden	1.000	58	-	-	-	-
Kaderbijeekomsten	700	384	1.000	1.881	1.500	1.000
PI-weekend	-	2.400	-	1.475	2.000	2.000
Internationaal werk	3.500	19.000	4.000	3.637	3.500	3.000
Buitenlandexcursie	1.000	7.096	1.000	-	1.000	-
Scholing & vorming	-	375	300	324	500	300
Internet-faciliteiten	-	-	1.000	433	600	1.000
Bijzondere projecten	-	-	6.000	597	4.000	-
Overige activiteiten	5.000	3.712	3.500	1.535	3.000	-
Subtotaal	38.900	64.191	44.500	39.013	44.100	26.800
<i>Voorzieningen</i>						
Lustrum ALV	-	4.000	4.000	-	1.000	-
Secretariaat	-	18.761	-	-	-	-
Subtotaal	-	22.761	4.000	-	1.000	-
Onvoorzien	8.000	-	9.000	647	6.750	5.000
Nog te boeken	-	-	-	-	-	-
Saldo winst	-	-	-	20.076	-	-
Totaal Lasten	199.000	237.282	204.650	189.789	202.900	152.700
Baten	Begr. 96	Real. 96	Begr. 97	Real. 97	Begr. 98	Begr. 99
Bijdrage D66	25.000	41.000	25.000	24.999	20.000	20.000
Opbrengst congressen	8.000	8.462	8.000	6.030	8.000	4.000
Contributies	27.000	14.399	22.000	16.513	22.500	13.500
Div. en schenkingen	4.500	10.724	2.500	437	3.000	1.000
Subsidie BiZa	133.000	141.225	145.650	144.987	145.000	100.000
Subsidie internationaal	-	15.000	-	-	-	-
Opbrengst internationaal	-	990	-	38	-	-
Opbrengst materialen	1.500	1.734	1.500	4	1.500	1.000
Opbrengst PI-weekend	-	2.668	-	665	2.000	2.000
Abon./advertenties	-	1.080	-	930	900	1.200
Dotatie voorziening	-	-	-	4.813	-	10.000
Saldo verlies	-	-	-	-	-	-
Totaal Baten	199.000	237.282	204.650	189.789	202.900	152.700

HR Wijzigingen

De onderstaande HR wijzigingen zullen in principe geklusterd behandeld worden op het komende congres. De algemene strekking ervan is dat we de termijnen m.b.t. indienen willen verkorten en het congresboek naar alle leden willen sturen. Hieronder kort een samenvatting en natuurlijk de HR wijzigingen.

Samenvatting van onderstaande HR wijzigingen.

1. 40 dagen voor ALV: inleveren van de congresvoorstellen [resoluties, HR wijzig. e.d.] bij LB
2. 35 dagen voor ALV: publiceren van agenda en congresvoorstellen door LB
3. 25 dagen voor ALV: deadline inleveren moties, amendementen, kandidaatstelling bij LB.
4. 15 dagen voor ALV: LB stuurt congresboek naar ALLE betalende leden van de JD
5. 24 uur voor ALV: deadline APM's inleven bij LB, anders zelf 2 uur voor ALV inleveren (keer 100 bij LB)

HOOFDSTUK II VAN DE ALGEMENE LEDENVERGADERING

Art. 10

1. Uiterlijk zes weken voor de A.L.V. wordt de A.L.V.-agenda door het L.B. vastgesteld en met korte toelichting in de DEMO gepubliceerd, behoudens het bepaalde in Art 15 lid 2 Statuten.

WIJZIGEN IN:

1. Uiterlijk 35 dagen voor de A.L.V. wordt de A.L.V.-agenda door het L.B. vastgesteld en met korte toelichting gepubliceerd, behoudens het bepaalde in Art 15 lid 2 Statuten.
2. Bij de termijnbepaling wordt de maand juli buiten beschouwing gelaten.

Art. 11 Congresvoorstellen

1. Congresvoorstellen zijn:
 - (a) Resoluties; voorstellen inzake politieke aangelegenheden met een lengte van maximaal 1000 woorden.
 - (b) Wijziging statuten, niettegenstaande het gestelde in artikel 18 van de statuten.
 - (c) Wijzigingen Huishoudelijk Reglement en andere Reglementen.
 - (d) Beleidsplan; het Beleidsplan moet bestaan uit maximaal 10 actiepunten, met een gezamenlijke maximale lengte van 500 woorden.
 - (e) Begroting
 - (f) Voorstellen nieuwe reglementen

2. Congresvoorstellen kunnen worden ingediend door leden, A.A.V.'s en het L.B.
3. Voorstellen ingediend door leden moeten door tenminste vijf leden ondertekend zijn; voorstellen ingediend door A.A.V.'s moeten ondertekend zijn door de voorzitter en de secretaris van de desbetreffende afdeling.

TOEVOEGEN:

Voorstellen kunnen ook per e-mail worden ingediend mits de indieners duidelijk herkenbaar zijn.

4. Congresvoorstellen moeten minimaal 12 weken voor de A.L.V. zijn ingediend bij het L.B.

WIJZIGEN IN:

Congresvoorstellen moeten minimaal 40 dagen voor de A.L.V. zijn ingediend bij het L.B.

5. Het L.B. heeft het recht resoluties aan te houden tot de volgende A.L.V.; de motivering voor het aanhouden van deze voorstellen moet worden gepubliceerd in het congresboek, behoudens het bepaalde in Art. 15 lid 2 statuten.

WIJZIGEN IN:

Het L.B. heeft het recht resoluties, wijzigingen van HR en/ of Statuten aan te houden tot de volgende A.L.V.; de motivering voor het aanhouden van deze voorstellen moet worden gepubliceerd in het congresboek, behoudens het bepaalde in Art. 15 lid 2 statuten.

6. In het congresreglement, dat tegelijk wordt gepubliceerd met de agenda voor de A.L.V., legt het L.B. de data vast die gelden op grond van het gestelde in artikels 12, 13 en dit artikel.

WIJZIGEN IN:

Tegelijkertijd met de agenda voor de A.L.V. (minimaal 40 dagen), publiceert het L.B. op de Homepage de data die gelden op grond van het gestelde in artikels 12, 13 en dit artikel.

7. Alle geagendeerde congresvoorstellen moeten minimaal zes weken voor de A.L.V. door het L.B. gepubliceerd worden.

WIJZIGEN IN:

Alle geagendeerde congresvoorstellen moeten minimaal 35 dagen voor de A.L.V. door het L.B. gepubliceerd worden op de Homepage.

Art. 12 Moties en amendementen

3. Voor de onder lid 1 en 2 genoemde amendementen gelden de volgende regels:
 - (a) moties en amendementen kunnen worden ingediend door een A.A.V., het L.B. of door tenminste vijf leden,
 - (b) indiening moet plaatsvinden, op de daarvoor bestemde formulieren, bij het landelijk secretariaat,

WIJZIGEN IN:

indiening moet plaatsvinden, op de daarvoor bestemde formulieren, bij het landelijk secretariaat en/ of op het invulformulier op de Homepage van de JD.

- (c) indiening moet plaatsvinden minimaal twee weken voor de A.L.V.; dit geldt niet voor A.P.M's; deze dienen voor het begin van de A.L.V. te zijn ingediend (wordt de A.P.M. minder dan tweemaal 24 uur voor het begin van de A.L.V. ingediend dan moeten de indieners zorgen dat voldoende exemplaren tijdens de A.L.V. aanwezig zijn). Dit geldt ook niet voor Organimo's die ingediend worden na aanleiding van vragen aan het LB op de ALV. Deze Organimo's kunnen tot 3 uur na afloop van het vragenronde bij de congresleiding ingediend worden. Het L.B. is bevoegd moties en amendementen die na de termijn, doch voor aanvang van de A.L.V. worden ingediend, op de agenda te plaatsen, indien het van mening is dat deze moties/amendementen voldoende actueel en/of belangrijk zijn.

WIJZIGEN IN:

Indiening moet plaatsvinden minimaal 25 dagen voor de A.L.V.; dit geldt niet voor A.P.M's; deze dienen voor het begin van de A.L.V. te zijn ingediend (wordt de A.P.M. minder dan tweemaal 24 uur voor het begin van de A.L.V. ingediend dan moeten de indieners zorgen dat voldoende exemplaren tijdens de A.L.V. aanwezig zijn). Dit geldt ook niet voor Organimo's die ingediend worden naar aanleiding van vragen aan het LB op de ALV. Deze Organimo's kunnen tot 3 uur na afloop van het vragenronde bij de congresleiding ingediend worden. Het L.B. is bevoegd moties en amendementen die na de termijn, doch voor aanvang van de A.L.V. worden ingediend, op de agenda te plaatsen, indien het van mening is dat deze moties/amendementen voldoende actueel en/of belangrijk zijn.

Art. 13

1. Alle voorstellen, moties en amendementen worden tenslotte gebundeld in het congresboek. Hierin staat ook de A.L.V.-agenda en de gegevens m.b.t. de kandidaten voor besturen en commissies die door de A.L.V. worden gekozen.

WIJZIGEN IN:

Alle voorstellen, moties en amendementen worden tenslotte gebundeld in het congresboek. Hierin staat ook de A.L.V.-agenda en de gegevens m.b.t. de kandidaten voor besturen en commissies die door de A.L.V. worden gekozen.

2. Het congresboek wordt uiterlijk één week voor de A.L.V. aan de leden gezonden die te kennen hebben gegeven het congresboek te willen ontvangen.

WIJZIGEN IN:

Het congresboek wordt uiterlijk 15 dagen voor de A.L.V. naar alle betalende leden gezonden.

HOOFDSTUK III VAN HET LANDELIJK BESTUUR

Art. 20

1. Ieder lid van de J.D. kan zichzelf of een ander lid, mits dat zich daartoe bereid verklaart, kandidaat stellen voor het L.B.

2. De aanmeldingstermijn voor de kandidaatstelling sluit drie weken voor de aanvang van de A.L.V.

WIJZIGEN IN:

De aanmeldingstermijn voor de kandidaatstelling sluit 25 dagen voor de aanvang van de A.L.V.

3. Aanmelding dient schriftelijk te gebeuren bij het landelijk secretariaat.

WIJZIGEN IN:

Aanmelding dient schriftelijk en/ of elektronisch via e-mail te gebeuren bij het landelijk secretariaat.

4. De kandidaat moet gedurende tenminste zes maanden voorafgaande aan de sluitingsdatum van de kandidaatstelling lid van de J.D. zijn geweest.
5. Het lidmaatschap van een andere Nederlandse nationale politieke partij, of daaraan gelieerde of daardoor erkende politieke jongerenorganisatie, anders dan D66, dient bij de kandidaatstelling te worden vermeld.
6. Gelijkijdig met de aanmelding kan de kandidaat een persoonlijke toelichting van max. 300 woorden verstrekken. Deze toelichting mag geen verklaringen bevatten die strijdig zijn met de bepalingen in lid 4 van dit artikel genoemd en in deze toelichting mogen geen namen van andere leden als referentie worden vermeld.

TOEVOEGEN:

7. Het LB publiceert de gegevens van alle kandidaten minimaal 15 dagen voor het congres.

Art. 22

6. Het lidmaatschap van het L.B. is niet verenigbaar met het lidmaatschap van het Europees Parlement, de Staten Generaal, de Provinciale Staten, de Gemeenteraad of de Deelgemeenteraad, noch met enig bestuurlijk of vertegenwoordigend lichaam van D66 op nationaal niveau.

WIJZIGEN IN:

Het lidmaatschap van het L.B. is niet verenigbaar met het lidmaatschap van het Europees Parlement, de Staten Generaal, de Provinciale Staten, de Gemeenteraad of de Deelgemeenteraad, noch met enig bestuurlijk of vertegenwoordigend lichaam van welke politieke partij (beweging) en/ of politieke jongerenorganisatie dan ook op nationaal niveau.

7. Het lidmaatschap van het LB is onverenigbaar met het lidmaatschap van een bestuurlijk of vertegenwoordigend lichaam van een Nederlandse nationale politieke partij of daaraan gelieerde politieke jongerenorganisatie, anders dan D66.

SCHRAPPEN:

anders dan D66

8. Het lidmaatschap van het LB is onverenigbaar met het lid worden van een Nederlandse nationale politieke partij, of een daaraan gelieerde of daardoor erkende p.j.o., anders dan D66.

SCHRAPPEN:

geheel punt 8.

De tegenstelling is de uitdaging

Op 15 september werd een eerste druk van het Politiek Programma 1998 aangeboden aan JD-leden en JD-sympathisanten tijdens de 'Prinsjesdag-activiteit' in Leiden. Eindelijk, want al twee jaar lang was er geen editie meer uitgekomen. De JD beschikt nu weer over een up to date overzicht van de officiële standpunten. En wat valt dan op?

Prioriteiten-programma

Boris van der Ham Het Politiek Programma is de verzameling standpunten die de Jonge Democraten vanaf haar oprichting in 1984 heeft ingenomen. Het is dus geen 'verkiezingsprogramma'. Omdat het geen verkiezingsprogramma is en niet alle facetten van het maatschappelijk leven belicht hoeven te worden, is het des te interessanter welke onderwerpen de JD dan uitkiest voor politiek debat en stellingname. Uit het Politiek Programma 1998 blijkt duidelijk dat de vereniging veel prioriteit toekent aan onderwerpen als milieu en economie, Europa en buitenlandse politiek, sociale-zekerheid en ethiek. De interesse in die standpunten valt duidelijk af te lezen aan de gedetailleerdheid van en de hoeveelheid aan standpunten. Onderwerpen als onderwijs, culturele verscheidenheid, gezondheidszorg en infrastructuur krijgen ook wel ruime aandacht, maar de standpunten zijn of te veel toegespitst op een actualiteit of zijn dan weer zo algemeen dat het de gemeenplaats nauwelijks overstijgt.

Onderwijs

Ook mist het soms aan een duidelijk kader waarin de ingenomen standpunten passen. Dat is vooral het geval met betrekking tot het onderwerp onderwijs. De JD heeft diverse inhoudelijke, praktische en principiële standpunten ingenomen, maar door het gebrek aan een samenhangende toekomstvisie vormen de standpunten te weinig een krachtig verhaal om er de straat mee op te gaan. Hoe kijkt de JD aan tegen commercialisering van het onderwijs? Vinden wij dat het onderwijs in staat is om door middel van talloze nieuwe vakinhouden een pluriforme en tolerante samenleving te garanderen? Gezien de reeks aan standpunten over verplichte vakinhouden (vak filosofie, vak maatschappijleer, vak culturele verscheidenheid), op de lagere en middelbare school, lijkt de JD dat te vinden. Vinden we het ouwe Netelenbos-verhaal van 'leren leren' op school nog wel verstandig? En wordt het niet eens tijd om eens een ander geluid te laten horen over de toekomst van de studiefinanciering? Ideeën zijn er genoeg binnen de JD.

Democratisering

Opvallend is dat het hoofdstuk Democratisering door de jaren heen zelden gewijzigd is. In dit nieuwe programma is er weliswaar een alinea toegevoegd over de gekozen minister-president (een motie die overigens een jaar geleden tussen neus en lippen door is aangenomen) en ook is er aandacht gekomen voor het meerkeuze-referendum, maar er is geen echte nieuwe invalshoek

gekozen. Daarom is het interessant hoe de resolutie Politieke Vernieuwing het komend Congres gaat doorkomen. De JD heeft tot nog toe haar aandacht gericht op het democratiseren van de uitvoerende macht (kies de burgemeester, kies de premier), maar er was vrijwel geen debat over de wetgevende macht, het parlement. Het aardige van de resolutie die straks in Eik en Linde voorligt is dat de tekst stelt, dat niet zozeer de uitvoerende macht moet worden vernieuwd, maar het parlement. Wordt de tekst aangenomen dan zou dat een opmerkelijke verfrissing van onze standpunten over democratisering betekenen.

Democratie in ruime zin

Bij het schrijven van het Politieke Programma 1998 is flink geworsteld met de standpunten rond het onderwerp multi-culturele samenleving. De JD haast zich in diverse standpunten te verklaren dat pluriformiteit een 'positief te waarden goed' is, maar geeft geen antwoord op de vraag hoe voorkomen kan worden dat die pluriformiteit tot een 'samenleving' kan leiden. Dat de JD voor verscheidenheid is, is voorspelbaar, maar het wordt pas interessant wanneer de JD zou formuleren op welk gebied wij vinden dat de samenleving juist niet divers moet zijn. Wat houdt een multi-culturele samenleving bij elkaar? Taal? Televisie? Een feestdag? De JD houdt niet van betutteling en is hartstochtelijk voorstander van de individuele ontplooiing en daarom zou het juist aan ons toevertrouwd moeten zijn om een nuchtere maar constructieve bijdrage te leveren aan het normen en waarden-debat. In de schijnbare tegenstelling zit de uitdaging voor de JD.

Andere aandachtspunten

Er zijn nog tal van andere onderwerpen waar de JD scherper en gedurfter stelling in kan nemen. De ouderenzorg, bijvoorbeeld. Maar ook op het gebied van asielwetgeving is een brede, inhoudelijke discussie noodzakelijk. Wat moet er met de luchtvaart in Nederland gebeuren? Moet Schiphol in zee? Wat wordt de inzet van de JD bij de komende Europese verkiezingen? En wat moet de follow-up van het 'Poldermodel' worden?

De bladzijden van het Politiek Programma zijn nog warm van de copyshop, maar toch is het nu al tijd om uit te zien naar een volgende editie. Komend congres is het aan de werkgroepen, de afdelingen en natuurlijk aan de individuele JD-leden om de ingenomen standpunten aan te vullen of te wijzigen. Zodoende is het Politiek Programma 1998 een voorlopige eindtoestand van het politieke debat in onze vereniging.

Het Politiek Programma is te bestellen bij het landelijk secretariaat (070-3622162) of via e-mail borisvdham@hotmail.com. Voor fl.7,50 (incl. porto) krijg je het Programma thuisgestuurd.

Inspannende ontspanning

Ik keek er al een tijdje naar uit. Eindelijk was het weer zover. Een van de hoogtepunten in het verenigingsjaar van de afdeling Utrecht is zonder twijfel het afdelingsweekend. Daarom spoedde ik mij uit m'n werk naar huis alwaar persoonlijk chauffeur Bonebakker mij op kwam halen. Een weekend vol discussie, gezelligheid en leuke mensen was aangebroken.

Henk van Lingen

Live-internet

Aangekomen in Amerongen begaven we ons, na een tussenstop bij de plaatselijke snackbar, naar ons onderkomen: een aangepast woonhuis bij een boerderij in de schmerzzone tussen een verkwikkend bosgebied en een grijs industrieterrein. Nadat iedereen een stek had veroverd in de slaapvertrekken en er een kennismakingsspel was gespeeld stond de opening van de Utrechtse Themamaand, de Maand van de Media, op het programma. De leden van de thema-maandcommissie waagden zich aan een live uitbeelding van een internet-site. Zij waren door middel van draden met elkaar verbonden. De Utrechtse voorzitter kreeg een pluche muis waarmee hij door het volgen van de draden mensen kon aanklikken die dan een verhaal (hun webpagina) opdreunden. Bij elke klik begon het verhaal opnieuw, hilariteit alom. Na afloop begaven we ons naar de catacomben van ons onderkomen om tot in de late uurtjes te feesten.

Resolutie 'Zichtbare keuzes'

De volgende dag kwam JD-er Martijn van der Kooij naar Amerongen om met ons van gedachten te wisselen over de resolutie 'Zichtbare Keuzes'. Hij vertelde het een en ander over de theorie van professor Ankersmit uit Groningen die ten grondslag ligt aan de resolutie. Een verhelderend verhaal dat de nodige discussie losmaakte. In hoeverre belemmeren de voorstellen bijvoorbeeld de totstandkoming van adequaat beleid? Met name wanneer de coalitiefracties het regeerakkoord niet meer zouden hoeven ondertekenen. En wat te denken van een premierverkiezing over twee ronden? Resulteert dat niet in een nog lagere verkiezingsopkomst?

's Middags stond het Grote Geruchten Spel op de agenda. Christiaan Bonebakker had zich weer eens met succes ingespannen om ons langdurig bezig te houden. In een notendop draaide het spel om diverse krantenredacties die zoveel mogelijk geruchten over politici moesten zien te publiceren. Aan de politici de taak alleen met positieve berichten in de krant te komen. Een reeks van scheve schaatsen, smeergeldaffaires, verderfelijke uitlatingen en dito praktijken passeerden de revue.

Jerry Springer

Nadat we 's avonds hadden genoten van de David Sluijs Show, een persiflage op Jerry Springer, konden we ons 's nachts ledig houden met diepe gesprekken met geestverwanten. De genoten hoeveelheid alcohol leek rechtvaardig met de denkkraft en bevlogenheid van ons allen.

Zondagochtend bleek JD-corryfee Boris van der Ham al gearriveerd voor we goed en wel aan het ontbijt zaten. Hij kwam het nodige uit de doeken doen rondom het Politiek Programma dat onlangs van de persen is gerold. Hij wist het door hem tot stand gebrachte programma snel te reduceren tot een setje notulen aangaande JD-standpunten waar nog velerlei hiaten in zouden bestaan. Aan ons de grote taak deze hiaten de komende tijd als een speer op te gaan vullen.

Nadat hopman Arthur Bletterman ons buiten had laten zwoegen in het Hopmanspel, kwam historicus Thomas van der Dunk ons weekend op wervelde wijze afsluiten. Rond de vraag 'Valt onze samenleving ten prooi aan decadentie en zedenverval?' wist hij ons langdurig te boeien. Aanzet was de commotie welke was ontstaan tijdens de Gay Games over het al dan niet exhibitionistische gedrag van de homowereld. Van der Dunk stond toen met een vurig verweer op zedenmeester-columnist van der List in de krant en kon zich in Amerongen nog zichtbaar opwinden over deze affaire en over het miskende onderscheid in deze tussen ethiek en esthetiek. De vraag of een rondvaartboot vol schaars geklede homo's in de Amsterdamse grachten walgelijk

is, is immers een esthetische en geen ethische.

Opgetogen over het feit dat we dit niet hadden gemist en vastberaden niets te missen van de themamaand oktober togen we vervolgens aan het opruimen waarna we moe maar voldaan huiswaarts keerden. Een weekend vol

'Orgie-avond' over de afdelingsstructuur van de JD'

Samenballen om vuist te maken

Er staan een aantal veranderingen op stapel met betrekking tot de afdelingsstructuren. De JD zou de JD niet zijn wanneer ze haar leden niet de mogelijkheid zou geven om over die veranderingen mee te praten. Daarom organiseerde het Landelijk Bestuur op 23 september een organisatie-avond (orgie-avond) voor alle leden en bestuursleden.

Mien
Dalloesingh

Het voorstel van het landelijk bestuur

Het voorstel van het landelijk bestuur, zoals het op tafel lag op de Orgie-avond, was om de huidige samenstelling van de JD tot haar kern terug te brengen, dat wil zeggen tot de afdelingen Amsterdam, Groningen, Nijmegen, Rotterdam, Utrecht en Eindhoven. Als andere afdelingen dan de bovengenoemde van mening waren dat ze tekort werden gedaan, konden ze dat op deze avond kenbaar maken. De eisen waaraan voldaan moet zijn om optimaal als JD-afdeling te kunnen functioneren zijn: minstens drie bestuursleden, een jaarplanning, voldoende activiteiten en verslagen hiervan, een begroting die kan worden overlegd en een afdelingsblad dat minimaal 4 maal per jaar uitkomt.

De afdelingen die hier niet aan kunnen voldoen worden per ingang van 1 januari 1999 opgeheven en toegevoegd bij een afdeling die wel aan de eisen kan voldoen. Zodoende hoort elk lid bij een actieve afdeling.

Waarom deze veranderingen?

Joost Boermans, landelijk voorzitter van de JD, legde uit dat deze veranderingen niet uit de lucht komen vallen; het Landelijk Bestuur is ertoe genoodzaakt als resultaat van een reeds bestaande structurele situatie. Er is onder andere een tekort aan bestuursleden bij bepaalde afdelingen en de opkomst bij activiteiten kan hoger. Sommige afdelingen doen bovendien te weinig met de financiële afdrachten die ze krijgen, terwijl andere afdelingen die juist goed zouden kunnen gebruiken. Daarom is besloten om de middelen die de JD ter beschikking heeft zodanig aan te wenden dat een zo groot mogelijk aantal leden er profijt van kan hebben.

Zoetermeer maakt bezwaar tegen opheffing

De afdeling Zoetermeer maakte haar bezwaren tegen een eventueel samengaan met Rotterdam kenbaar. Door afdelingsvoorzitter Peter van de Berg werd erop gewezen dat zijn afdeling geen binding voelt met de afdeling Rotterdam en liever in de eigen gemeente in D66 opgaat. Juist de plaatselijke politieke situatie is voor de JD'ers uit Zoetermeer een bron van inspiratie om binnen de JD in Zoetermeer actief te zijn. Hoewel ze een kleine afdeling vormen met een tiental actieve leden, inclusief enkele bestuurders, hebben ze regelmatig vaste en ad hoc activiteiten, hetgeen ook gepland is voor de toekomst. Onder de aanwezigen heerste algemene consensus over het voortbestaan van zo'n afdeling: hoorde je zo'n afdeling niet te koesteren? De voorzitter van Zoetermeer kreeg de toezegging dat zijn bezwaren in de definitieve planning van de reorganisatie zullen worden meegewogen. Proficiat Zoetermeer, en dat jullie nog meer actieve en mondige

JD'ers mogen voortbrengen!!

Andere wijzigingsvoorstellen

Het voorstel om in plaats van kleine afdelingen regionale werkgroepen in het leven te roepen werd van tafel geveegd, omdat werkgroepen van oudsher juist niet regionaal gebonden onderwerpen onder de loep nemen.

De suggesties van Ramon Barends (om bestaande en niet-bestaande afdelingen te laten samengaan, sommigen onder hun huidige naam anderen onder een andere) vonden weinig animo onder de aanwezigen. De reactie van de zaal was dat de enige veranderingen een geografische herindeling en naamswijziging waren. Verder zou met de plannen zoals door het LB voorgesteld, de JD beter tot haar recht komen.

Het gewijzigde voorstel wordt uitgevoerd

Reden genoeg om de voorstellen zoals die nu op tafel liggen, te handhaven, aldus Joost. Vanaf 1 januari worden alle JD'ers dan ondergebracht in een van de volgende afdelingen: Amsterdam, Eindhoven, Groningen, Nijmegen, Rotterdam, Utrecht, zo mogelijk Zoetermeer en een Algemene afdeling (voor bijvoorbeeld JD'ers die in het buitenland zitten). Er is nog wel discussie over eventuele naamswijziging van de afdelingen. Er moet nog besloten worden over het voorstel van Christiaan Bonebakker om de overgebleven afdelingen een wat minder stadsgebonden naam te geven (bijvoorbeeld afdeling 'Noord-Holland' i.p.v. 'Amsterdam' en afdeling 'Zuid' i.p.v. 'Eindhoven'), om zo de leden die niet in de hoofdsteden wonen duidelijker te maken dat ze nadrukkelijk ook bij de afdeling horen. Dergelijke naamswijzigingen zouden leiden tot een situatie zoals we die in "Den Beginne" bij de JD kenden: namelijk een verdeling in regio's.

Ander punt: uitdraaien van ledenlijsten

Een punt van discussie voordat de reorganisatie van de JD ter sprake kwam, was de vraag of het niet tijd werd om een scheiding aan te brengen tussen een algemene en een actieve ledenlijst, zodat in een oogopslag duidelijk wordt welke leden nog actief zijn binnen de betreffende afdelingen en welke leden nog niet hebben voldaan aan hun contributieplicht. Het Landelijk Bestuur gaf aan dat zij dat zeker zou willen- het zou in ieder geval praktischer zijn dan de huidige situatie, alleen zijn er problemen qua uitvoering. Uiteraard zal het secretariaat de ledenlijsten zoveel mogelijk schonen. De beste oplossing op dit moment is dat afdelingsbesturen hieraan ook meewerken door zelf hun actieve leden en "wanbetalers" bij te houden. Verder is het handig te weten dat Appi van de ledenadministratie van D66 de ledenlijsten en stickers verzorgt, tot wie de afdelingen zich ook rechtstreeks kunnen wenden.

Vragen?

Ongetwijfeld heb je nog vragen omtrent de herindeling of zijn er onduidelijkheden; schroom niet en neem gerust contact op met Joost Boermans (06-51558467) of met Mien Dalloesingh (tel. 070-3210796 / 06-50493981).

KORT, KORT, KORT, KORT

Interesse in een Landelijk Bestuurspost? Kom 26 oktober!

Komend congres komen alle posten in het Landelijk Bestuur vrij. En zover het zich laat zien zijn er straks maar twee nu zittende bestuursleden die beschikbaar zijn voor een andere post in het bestuur. Er is dus behoorlijk wat nieuw bloed nodig. Gelukkig is er nu al een aantal JD'ers die te kennen heeft gegeven wel oren te hebben naar een LB-post en overweegt zich verkiesbaar te stellen. Maar er zijn nog veel meer goeie mensen nodig voor het LB. Om de in het LB geïnteresseerde JD'ers over de streep te trekken en eens met elkaar kennis te laten maken is er op maandag 26 oktober een bijeenkomst om 20.00 uur. Info bij Boris van der Ham (070-3222025) of borisvdham@hotmail.com.

Nacht van de Democratie!!

Vrijdag 13 november is zo'n datum om in je agenda te zetten. Afdeling Utrecht organiseert voor de hele JD de Nacht van de Democratie! Het thema van de avond/nacht is: 'Jongeren en politiek-engagement'. Hebben jongeren nog wel een mening? Waar gaan ze nog de straat voor op? Naast prominente gasten zijn er discussies en felle debatten te verwachten, maar ook vooral veel vrijzinnig-democratische gezelligheid. Het jaarlijkse JD-spektakel vol politiek en ontspanning. Info bij Arthur Bletterman (030-2963313)

Debattraining in Amsterdam

Op maandagavond 7 December (20.00 uur) organiseert de afdeling Amsterdam een debattraining in het Gespuispand te Amsterdam. Ook open voor leden die bij een andere afdeling horen. Info bij Saskia Wildemors (020-4122388)

Haast je voor de Binnenhofexcursie

Jaarlijks organiseert de JD een binnenhofexcursie. Je krijgt een rondleiding langs de D66-fractie, door het Tweede en Eerstekamer-gebouw, je woont het vragenuurtje bij en spreekt met kamerleden. Dit jaar heeft dit plaats op dinsdag 3 november. Bij het ter perse gaan van deze DEMO waren er nog een drietal plaatsen over, dus als je nog mee wilt: bel snel Joost Boermans (035-6569272) of Heino Blanckaert (030-2581171)

Ontmoeting Culturele Verscheidenheid en Midden-Oosten

Op dinsdag 3 november komen de werkgroepen Culturele Verscheidenheid en Midden-Oosten bij elkaar om te spreken over 'het Midden-Oosten in Nederland'. Hoe kijkt onze 'multiculturele samenleving' aan tegen het islamitische Midden-Oosten? Info bij Boris van der Ham (070-3222025)

JD voortdurend op campagne

Er moeten leden worden geworven. Daartoe is een commissie in het leven geroepen. De commissie is al hard bezig met een ledenwerfposter, met een (re-)novatie van het JD-logo, met het onderzoeken van strategische werfplekken (tijdschriften etc.) Denk en werk mee. Info bij Karianne Buddingh (010-4138813)

Jij bent 50 gulden waard!!

Voor elk lid dat de JD in haar ledenbestand heeft krijgt de vereniging ongeveer 50 gulden subsidie van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Van dat geld kan de JD haar activiteiten betalen, haar post verzenden en reiskosten vergoeden. Wil jij als JD'er meer financiële armslag? Maak dan iedereen die je kent lid of steunlid (voor slechts fl. 10,00) van de Jonge Democraten. Info op het Landelijk Secretariaat (070-3622162)

AJAX-FEIJENOORD

Het is een van de 'finest' JD-tradities: het jaarlijkse Ajax-Feijenoord-debat tussen de afdeling Amsterdam en Rotterdam. Aan de hand van waarachtige en soms ook zeer onwaarachtige stellingen gaan de twee aartsrivalen met elkaar in bittere debat-wedstrijd. Vorig jaar bleef afdeling Rotterdam met een nipte-voorsprong de Amsterdammers de baas, maar dat deden ze dan ook op eigen, Rotterdamse bodem. Toen vond het debat plaats aan de Rotterdamse haven, maar nu aan de typisch Amsterdamse Prinsengracht. Nemen de Amsterdammers revanche?! Kom en zie het op Maandag 14 december in café P'96 (prinsengracht 96) te Amsterdam. Info bij Saskia Wildemors (020-4122388)

Weet wat je vindt! Bestel het Politiek Programma 1998!

Een frisse lay-out, wat toepasselijke fotootjes: Het politiek programma is geheel vernieuwd! Het politiek programma 1998 is de verzameling standpunten die de JD vanaf haar oprichting heeft ingenomen. In de editie die op Prinsjesdag werd gepresenteerd zijn de moties en resoluties ingevlochten die vanaf november 1996 t/m april 1998 zijn aangenomen. Zo lees je nu de resoluties 'Europese Integratie' terug, 'Werkende Zekerheid', en de resolutie 'Econologie', maar ook de moties over het Meerkeuze-referendum en de Mainport-discussies. Als je wilt weten wat de JD vindt, bestel het boekje bij het Landelijk Secretariaat (070-3622162) of mail dan naar borisvdham@hotmail.com

Lees het Politiek Programma op Internet

De JD is niet van de straat en daarom zetten wij onze standpunten niet alleen in een mooi boekje, maar ook op onze internet-site! Bezoek www.jd.simplenet.com en lees alles over de JD. Info bij Henk van Lingen (030-2900900)

16 en 17 januari: Pi-weekend!!

Het is alweer een tijdje geleden: maar eindelijk staat er weer een pi-weekend op stapel. Wat is een pi-weekend? Tijdens een pi-weekend staat de Politieke Inhoud centraal. Geen procedure-kwesties en gedoe rond moties, stembriefjes, resoluties en amendementen, zoals tijdens het landelijk congres, maar de inhoud in haar volledige naaktheid. Een weekend lang, teruggetrokken in een door bos omzoomde jeugdherberg, werk je in een agenda volontspanning en politieke inhoud af. Een echte JD-aanrader, dit weekend. Meer nieuws in de volgende DEMO. Info en opgeven bij Michel Jager (030-2893850).

KORT, KORT, KORT, KORT, KORT, KORT, KORT

1999: de JD 15 Jaar!!!

De JD is in 1984 te Eik en Linde opgericht, dus volgend jaar bestaat de JD 15 jaar. Het derde lustrum! Eind april is er daarom een lustrum-congres. Er moet veel georganiseerd worden, mensen moeten worden uitgenodigd, hoe moet de zaal er uitzien? Etc. De JD heeft alle hulp nodig die ze kan krijgen. Al heb je maar een uurtje vrij in je agenda: schroom niet, bel of mail ons, en geef ons je beschikbaarheid door. Alle hulp, hoe gering ook, is van harte welkom. Info en aanmelden bij Joost Boermans (035-6569272)

Waarom ontvang ik de PI-ZAPP niet meer?

Rond de Tweede Kamerverkiezingen ontving je als JD-lid tweemaal de PI-Zapp (Politiek inhoudelijk zappen). Dit was een initiatief van het LB om de leden, naast de DEMO en de afdelingsblaadjes, te informeren over de verkiezingen. Toen de verkiezingstijd verstreken was, hield ook de PI-Zapp er mee op. Maar verschillende JD-leden hebben laten weten dat ze de PI-Zapp graag in leven houden als Activiteiten en werkgroepen-vlugschrift. Wil jij dat ook? Laat het weten. Bel Boris van der Ham (070-3222025) of e-mail borisvdham@hotmail.com

Internationaal actief worden?

Je kan ook internationaal actief worden binnen de JD. De Jonge Democraten zijn aangesloten bij tal van Europese

en internationale radicale en links-liberale jongerenorganisaties. Er is binnen de JD een internationale commissie (INCO) die de internationale contacten van de JD in stand houdt en zusterorganisaties opzoekt en ontvangt. Heb jij Nederland wel gezien? Kom bij de INCO! Info bij Rogier van Rooij (013-4638845)

Internationale agenda

□ 11 tot en met 15 November is er een LYMEC seminar in Saarbrücken (Duitsland) over de Europese verkiezingen in 1999

□ 22 tot en met 26 November is er een IFLRY seminar in Brussel over Democratie

□ 27 tot en met 29 November is er een IFLRY congres in Montreal (Canada)

Info bij Rogier van Rooij (013-4638845)

Congres van jonge Liberal-Democrats

De JD onderhoudt uitstekende contacten met de jongerenorganisatie van de Liberal-Democrats in Groot-Brittannië. Op 13, 14 en 15 November staat er een congres van de LDYS (liberal-democrats youth and students) op stapel in Cardiff. Natuurlijk houdt ook de JD daar haar vlag hoog. Info bij Martin Laver (071-5124212)

NIEUWS UIT DE WERKGROEPEN

MENSENRECHTEN

De werkgroep legt de laatste hand aan een essay-bundel waarin zij een aantal aandachtsgebieden onder de loep neemt. Hoe staat het ervoor met de mensenrechten in Birma? In Turkije? Begin november biedt de werkgroep de bundel bij een aantal leden van de Tweede Kamer aan. Maandelijks komt de werkgroep bijeen en bespreekt tal van actuele kwesties met betrekking tot mensenrechten. Dinsdag 24 november bijvoorbeeld. Dan ontangt de werkgroep Mensenrechten een aantal vrouwen uit Indonesië die zullen vertellen over de situatie in hun land. Kom ook. Info bij Martijn Warnier (030-2512115) en Yvonne Ahrend (030-2716310)

POLITIEKE VERNIEUWING

Deze projectgroep (gestationeerd in de afdeling Groningen) reist momenteel het hele land door om bij Afdelingsvergaderingen de JD-leden te informeren over de Resolutie 'Politieke Vernieuwing' die tijdens het komende JD-congres zal worden behandeld. De resolutie staat in deze DEMO afgedrukt bij de Congresbijlage. Info bij Martijn van de Kooij (050-3132322) en Albert-Jan Abma (050-5718742)

ETHIEK

Elke maand komt de werkgroep Ethiek bijeen om te discussiëren over de ethische vraagstukken die achter de politieke actualiteit schuilgaan. Vorige maand besprak de werkgroep de verschillende rituelen rond begrafenissen en crematie. Welke normen en waarden liggen ten grondslag aan die rituelen? 28 oktober spreekt de werkgroep over 'Oorlogsethiek'. Welke wapens mogen

ingezet worden, welke niet? De daaropvolgende bijeenkomst is op 25 november. Info bij Christiaan Bonebakker (030-2581771)

CULTURELE VERSCHIEDENHEID & MIDDEN-OOSTEN

Dinsdagavond 3 november vindt een gezamenlijke bijeenkomst plaats van de werkgroepen Culturele Verscheidenheid en Midden-Oosten. 'Het Midden-Oosten in Nederland'. Er zal onder andere worden gesproken over 'de angst voor de Islam' in Nederland. Info bij Wilfred Jansz (010-4611323), Cor Sandburg (020-6825212), Floor Nuiten (070-4279399) of Boris van der Ham (070-3222025)

EUROPA

Volgend jaar staat in het teken van de Europese verkiezingen. De werkgroep Europa zal zich actief met deze verkiezingen bezighouden. Hoezo Europese Democratie? Het wordt eens tijd dat Europa eens goed democratisch wordt omgeploegd. Kom bij de werkgroep Europa en ga een actief verkiezingsjaar tegemoet. Info bij Carina Bos (071-5121725) of Boris van der Ham (070-3222025)

ECONOMIE

De werkgroep Economie kwam deze maand bij elkaar en besprak de economische crisis in de VS en Azië. Welke gevolgen heeft de financiële crisis voor Nederland? Hoe kan de Nederlandse Economie zich wapenen tegen dit internationale geweld? Info bij Natasja Valk (030-2420135) en Jan-Piet de Vries (078-6172454)

POLITIEKE TOP 15

Al sinds lange tijd kunnen bezoekers van JD-Cyberspace een lijstje maken met hun favoriete politici. De Cyberspace-redactie telt maandelijks die lijstjes bij elkaar op en destilleert daar een Politieke Top Tien uit. Sinds juli houdt de Cyberspace-redactie een archief van deze maandelijks top tien bij. Reden voor de DEMO om uit die verschillende maandelijks lijstjes weer een nieuw lijstje samen te stellen: DE POLITIEKE TOP 15. Welke lijn zit er in de waardering van JD'ers? Het onderstaande lijstje is berekend op basis van de Politieke Top Tien van de maanden juli, augustus, september en oktober 1998.

1 ROGER VAN BOXTEL

(D66 minister voor
Grootstedenbeleid)

Reacties: "Hopelijk laat hij vooral zijn ruwe kantjes zien", "Haalt alles uit zijn portefeuille wat er in zit", "Gewoon goed"

2 THOM DE GRAAF

(Fractievoorzitter Tweede
kamer D66)

Reacties: "Is dit het begin van de frisse wind in de TK-fractie?", "Noemde D66 eindelijk vrijzinnig-democratisch", "Zit altijd wat in", "Slappe smurf. Els waar ben je?"

3 FRITS BOLKESTEIN

(oud-leider van de VVD)

Reacties: "Had de moed soms een klootzak te zijn", "De Koning is dood en de hofnar (Dijkstal) neemt het over. Laten we de monarchie maar afschaffen"

4 Hans van Mierlo (voormalig D66-minister en partijleider)

Reacties: "De grootste mens uit de Politiek na WO2", "HAFMO's regenjas hangt aan de kapstok. De natuur neemt verdrietig afscheid met een regenachtige zomer.", "Parlementariër, kroegenloper, acteur: Homopoliticus"

5 Els Borst (D66 Vice-premier, voormalig lijsttrekker)

Reacties: "Wordt met de week beter. Heerlijk relaxed en veel gevoel voor humor. Kan nog zeker tien jaar mee. Jammer voor Thom"

6 Annemarie Jorritsma (VVD Vice- premier)

Reacties: Weg met die saaie Kok, maak plaats voor de eerste vrouwelijke premier", "Gezellig Friese liedjes zingen op televisie"

7 Leen van Dijke (RPF-fractievoorzitter)

Reacties: "Maakt duidelijk dat je niet op hem moet stemmen", "Heeft verdiende tik op de bips gehad vanwege homo-uitlatingen. De JD moet hem nu weer waarderen als politicus die wijze dingen over milieu enzo zegt"

8 Jeltje van Nieuwenhoven (PVDA kamervoorzitter)

Reacties: "Ze is Fries, ze is fel, ze is vriendelijk"

9 Boris Dittrich (D66-kamerlid)

Reacties: "Goed kamerlid, scherp in het debat"

10 Zalm (VVD minister), Hermans (VVD minister), De Hoop Scheffer (CDA-leider)

11 Melkert (PvdA-fractieleider), Apotheker (D66-minister)

12 Dijkstal (VVD-fractieleider)

Reacties: "Goeie man, toffe peer, maar inmiddels het bewijs dat het elan dat de VVD een tijdje alleen op het conto van Bolkenstein te schrijven was"

13 Herman Wijffels (CDA, ex-Rabobank, Raad van State)

14 Camiel Eurlings (Jongste CDA-kamerlid)

15 Kok (PvdA Premier), Peper (PvdA minister), Sorgdrager (oud D66 minister)

Beslis mee over de maandelijks Top Tien en de DEMO top 15. Bezoek JD-Cyberspace.
WWW.JD.SIMPLENET.COM

Excursie Europees Parlement

Dinsdag 22 september was het zo ver; de jaarlijkse excursie van de JD naar het Europees Parlement (EP). Onder aanvoering van twee JD-ers, die de excursie voor de tweede keer meemaakten, zou de groep van 14 personen kennis gaan maken met de D66-leden in Brussel.

JD-ers uit heel het land verzamelden zich 's ochtends vroeg op het station van Roosendaal en vertrokken richting Brussel. In Brussel werd na aansluiting van twee leden uit Utrecht de reis per metro vervolgd naar de majestueuze gebouwen van het EP. In deze indrukwekkende omgeving werden we ontvangen door Martin, de assistent van Johanna Boogerd, die ons de rest van de dag zou gaan begeleiden.

De eerste spreker, Laurens Jan Brinkhorst kon zijn teleurstelling over het feit dat sommigen hem niet als Europees parlementariër herkenden nauwelijks onderdrukken. Het was inderdaad het geval dat de deelnemers aan de excursie vrij 'groen' waren op Europees gebied. Er werd in ieder geval een discussie op gang gebracht over de (on)bekendheid van 'Europa' bij veel Nederlanders. Deze discussie ging logischerwijs door bij Jan Verlaan, die werkzaam is als voorlichter bij het EP, en zou een soort rode draad worden in de gesprekken van alle sprekers deze dag.

'Risorante Positano' aan de Rue de Pascale was de plek waar we Arjen Bouter ontvingen en meteen een hapje te eten namen. Vanwege het krappe tijdschema spoedden we na de koffie Martin achterna, richting EP en de volgende spreker.

Doeke Eisma sprak over het Europese milieubeleid en iedereen luisterde aandachtig totdat we werden afgeleid

door een geluid bij de deur. Het leek wel het geluid van een sleutelbos! En inderdaad toen er gecheckt werd bleek dat de deur op slot zat. Gelukkig had Rogier een mobiele telefoon bij zich zodat we na een kwartiertje verlost konden worden uit het steeds kleiner lijkende kamertje. Doeke kon na het openen van de deur nog net op tijd zijn vraag stellen in de commissie.

Hierna bezochten we nog enkele commissievergaderingen, waardoor we te weten kwamen dat mevrouw Maij-Weggen zich bijzonder fel inzet voor bananen uit Ghana en dat de vertaling van de Finse taal in het Grieks via het Engels en het Frans gaat.

Jan-Willem Bertens was de een-na-laatste spreker van de dag en voor velen ook de leukste en meest interessante, vanwege zijn anekdotes en grapjes. Al moet ik wel een kanttekening plaatsen bij zijn opmerking dat "alleen Ajax en MVV de moeite waard zijn om over te praten". Ik hoop van harte dat hij van de zaken waarmee hij zich in het EP bezig houdt meer verstand heeft.

Johanna Boogerd sloot het bezoek aan het EP af. Daarna vergezelde zij ons bij het diner in het restaurant 'Bij den Boer' waar later nog politiek adviseurs bij aanschoven. Voor degenen die de laatste trein moesten halen naar Roosendaal duurde het diner iets te kort. De rest kon het zo laat maken als ze zelf wilden, zij verbleven tenslotte in de jeugdherberg Breughel.

Ik denk dat ik voor iedereen spreek als ik zeg dat het een interessante en leerzame dag is geweest.

Joost Van de Kamp

Het nieuwe is er een beetje vanaf, zowel van je studie/school/werk als van dat grijzige tweede Paarse kabinet. Tijd voor iets nieuws. Stort je in de grillige wereld van een politieke jongerenorganisatie! En wanneer je dat doet, dan doe je dat goed. Je wilt optimaal je stem kunnen laten horen, je wilt trainingen volgen, excursies ondernemen, actief worden in een werkgroep, in een afdeling of je wilt in alle rust inhoudelijke artikelen schrijven. Je wilt bovendien niet steeds op voorspelbare opvattingen worden getraceerd. Daarom wordt je lid van de Jonge Democraten, de enige jongerenorganisatie waar je nog wel es wat nieuws hoort.

Ja, ik word lid van de Jonge Democraten.

Voornamen:

Achternaam:

Adres:

Postcode:

Woonplaats:

Geboortedatum:

Telefoon:

Email:

Stuur deze bon in een envelop met postzegel naar:

Jonge Democraten
Postbus 660
2501 CR Den Haag

Vermeld linksboven op de envelop: Nieuw lid
De contributie kun je overmaken op
giro: 3461482 t.n.v. Jonge Democraten
te Den Haag.

Landelijk bestuur

Voorzitter

Joost Boermans, 035-6569272

mob: 06-51558467

j.boermans@wxs.nl

Bestuurslid Politieke Zaken

Boris van der Ham, 070-3222025

buzz: 06-652640078,

borisvdham@hotmail.nl

Algemeen secretaris

Mien Dalloesingh, 070-3210796

Penningmeester

Heino Blanckaert, 030-2581171

buzz: 06-65263534, jd@dds.nl

Bestuurslid Organisatie, Scholing en Vorming

VACANT

Bestuurslid Internationale Zaken

Rogier van Rooij, 013-4638845

mob: 06-51545112

rvanrooy@dds.nl

Bestuurslid Pers en Promotie

Henk van Lingen, 030-2900900

lingen@evident.nl, buzz: 06-59538158

Werkgroepen

Culturele Verscheidenheid

Wilfred Jansz, 010-4611323

Ethiek

Christiaan Bonebakker, 030-2722414

Economie

Natasja Valk, 030-2420135

Jan-Piet de Vries, 078-6173454

Europa

Carina Bos, 071-5121725

Gelderland (lokaal)

Maarten Corvers, 024-3554498

Mensenrechten

Martijn Warnier, 030-2512115

Yvonne Ahrend, 030-2716310

Midden-Oosten

Cor Sandburg, 020-6825212

Floor Nuiten, 020-6934752

Milieu/Infrastructuur

Oele Koornwinder, 030-2512115

René Cornelissen, 053-4359380

Trainers

Andor Admiraal, 0229-246734

andor@dds.nl

John Bolte, 030-2382323

J.F.B.Bolte@CTG.TUDeft.nl

Annemiek de Haan, 030-2511643

adehaan@dds.nl

Sanne van Kamp, 020-6423916

Remko van Oijen, 070-3604519

Henriette de Rooij, 030-2886552

H.T.deRooij@stud.let.ruu.nl

Ageeth Telleman, 020-6192618

15.5

Aanvullingen en correcties Demo 15.4

De auteur van het stuk: JD in de Media: van RTL4 tot NRC-H is per ongeluk, de naam van de auteur niet vermeld. De schrijver van dit artikel was Henk van Lingen.

Jonge Democraten

Bezoekadres: Noordwal 10, 's-Gravenhage

Postadres: Postbus 660, 2501 CR 's-Gravenhage

Telefoon: 070-3622162

Email: jd@dds.nl (NIET VCOR DEMO-KOPIJ)

World Wide Web: jd.simplenet.com

Contributierekening: giro 3461482

Rekening JD: giro 70030330

Cyberspace

Bezoek ook eens onze internetsite, JD-Cyberspace. Onderwerpen als 'De politieke top 10', het Internet-referendum en natuurlijk het gloednieuwe politieke programma van de JD kun je hierop vinden. Adres: www.jd.simplenet.com

DEMO

**Vrijzinnig-democratisch
magazine van de
Jonge Democraten
nummer 4, jaargang 15
verschijnt 6x per jaar
(ISSN 0925-4390)**

Demo is het onafhankelijk orgaan van de Jonge Democraten. Publicaties in Demo geven niet noodzakelijkerwijs de mening van de redactie of het landelijk bestuur weer.

Aanleveren kopij

Alleen bijdragen die op floppy worden aangeleverd met daarbij een afdruk op papier worden behandeld. De kopij dient te zijn bewaard als WordPerfect (5.x, 6.x) of MSWord (6.0, 7.0) bestand. De tekst moet onopgemaakt (als "kaal" tekstbestand) worden aangeleverd. Dus geen cursiveringen, onderstreepte zinnen, vetgedrukte letters, etcetera. De tekst moet wel voorzien zijn van een boventitel, een titel en streamers. Streamers zijn de delen van de tekst die in Demo vetgedrukt staan, los van de tekst. Het is erg handig als je tekst duidelijk in stukken verdeelt. Houd er rekening mee dat je stuk kan worden ingekort in verband met ruimtegebrek. Zorg er dan ook voor dat je tekst duidelijk aangegeven stukken bevat die in dat geval geschrapt kunnen worden. Dit voorkomt veel frustratie en tijdwedij. Een Demo-pagina bedraagt ± 850 woorden, exclusief illustraties. Floppy's worden alleen geretourneerd als er een voldoende gefrankeerde en aan de afzender geadresseerde retourenvelop is meegestuurd en het retouradres op de floppy vermeld staat. Een artikel kan door de redactie worden ingekort of in het geheel niet worden geplaatst. Zonder toestemming van de hoofdredacteur mag niets uit Demo worden overgenomen.

Redactie-adres

Redactie Demo
T.a.v. Meino van Dijk
Haarlemmermeerstraat 89-III
1058 JS Amsterdam

Hoofdredacteur

Meino van Dijk (op vakantie)
(020-6159424)

Hoofdredacteurs a.i.

Elly van der Munnik
Paul van der Weijden

Redactie

Jaap Beetstra (tekenaar)
Miranda van den Berg (adj.-hoofdred.)
Marianne Bos (eindredacteur)
Misha Hauben (redacteur/fotograaf)
Marco van der Leij (vormgever)
Sanne Liefink (redacteur)
Louise Müller (redacteur)
Elly van der Munnik (redacteur)
Milko Vermooij (fotograaf)
Marcel Vendrig (vormgever)
Dijlan van Vlimmeren (eindredacteur)
Paul van der Weijden (vormgever)

Druk: Coene BV, Den Haag

Girorekening Demo: 6932008

DEMO

AGENDA

DATUM	Afdeling/ werkgroep	Activiteit	Tijd	Locatie	Info bij	Telefoon
Di 20 okt	Gelderland	Twente bijeenkomst	20.00	Nieuwstraat 32 Arnhem	Koen Warmink	026-4450794
Wo 21 okt.	Utrecht	Dictatuur reclame	20.00	Cafe 't Hart, Voorstr. 10	Arthur Bletterman	030-2963313
Do 22 okt.	Groningen	Filmavond JFK	's avonds	Bel voor exacte lokatie	Jeroen Kamps	050-3130904
Ma 26 okt	Landelijk	Kennismaking LB	20.00	Bel voor exacte lokatie	Boris van der Ham	070-3222025
Di 27 okt	Utrecht	Journalistieke ethiek	20.00	Cafe 't Hart, Voorstr. 10	Artur Bletterman	030-2963313
Di 27 okt.	Groningen	JD versus D66. Met wethouder Polman	20.00	Newscafe, Grote markt 30-33	Jeroen Kamps	050-3130904
Di 27 okt.	Groningen	Borrel	22.00	Zuiderdiep 15	Tjitske Hartman	050-3135535
Wo 28 okt	Ethiek	Oorlogsethiek	20.00	Bel voor exacte lokatie	Christiaan Bonebakker	030-2581771
Do 29 okt.	Eindhoven	Bespreking resolutie	20.00	Trafalgar, Tommelstr. 21	Vincent Robert	040-2122516
Do 29 okt	Zoetermeer	Afdelingsvergadering	20.00	cafe Queen of hearts	Peter v.d. Berg	079-3311957
Ma 2 nov	Amsterdam	Policafé: Grote Stedenbeleid met gast	20.00	Cafe P'96, Prinsengracht 96	Saskia Wildemors	020-4122388
Ma 2 nov	Groningen	Stadspolitiek.	19.00	Grote Markt 30-33	Dieneke Oldenwenning	050-5714134
Di 3 nov	Landelijk	Binnenhofexcursie	Hele dag	Den Haag	Joost Boermans	035-6980923
Di 3 nov	Culturele ver- scheidenheid	'Het Midden-oosten in NL.' i.s.m. werkgroep Midden-Oosten	20.00	Bel voor exacte lokatie	Boris van der Ham Wilfred Jansz Cor Sandburg	070-3222025 010-4611323 020-6825212
Di 3 nov	Utrecht	Borrel	20.00	Cafe 't Hart, Voorstr. 10	Arthur Bletterman	030-2963313
Za 7 nov	Nijmegen/ Gelderland.	Kennismaking Geld'/Nijm'/Twente		Bel voor exacte lokatie	Gerhard Brunsveld	024-3236769
Ma 9 nov	Utrecht	AAV	20.00	Cafe 't Hart, voorstr. t 10	Artur Bletterman	030-2963313
Ma 9 nov	Zoetermeer	Jongerengemeenteraad	20.00	Raadhuis Zoetermeer	Peter v.d Berg	079-3311957
11-15 nov	Internationaal	Lymec-seminar		Saarbrücken (Duitsland)	Rogier van Rooij	06-51545112
13-15 nov	Internationaal	LDYS congres		Cardiff (GB)	Martin Laver	071-5124212
Vri 13 nov	Utrecht	Nacht v.d. Democratie	tot vroeg	Bel voor exacte lokatie	Artur Bletterman	030-2963313
Ma 16 nov	Amsterdam	Politieke commissie JD	20.00	Gespuispan	Esther Mathijssen	020-6656869
Do 19 nov	Gelderland	Macht v/d media	20.15	Diogenes, Nijmegen	Michel Geleijns	024-3776114
22-26 nov	Internationaal	ILFRY seminar		Brussel (Belgie)	Rogier van Rooij	06-51545112
Di 24 nov	Mensenrechten	Indonesie met gasten	19.00	Bel voor exacte lokatie	Martijn Warnier	030-2512115
Di 24 nov	Groningen	Politieke Cie.	20.00	PJK-pand.	Jeroen Kamps	050-3130904
Di 24 nov	Groningen	Borrel	22.00	Zuiderdiep 15	Tjitske Hartman	050-3135535
Wo 25 nov.	Ethiek	Werkgroepbijeenkomst	20.00	Bel voor exacte lokatie	Christiaan Bonebakker	030-2581771
Do 26 nov.	Rotterdam	Europese politiek met Laurens-Jan Brinkhorst	20.00	Stadhuis Rotterdam, kamer 15	Jan-Piet de Vries	078-6173454
Za 28 nov	Landelijk	1 dagscongres	V.a. 10.30	Eik en Linde A'dam	Joost Boermans Jan-Piet de Vries	035-6980923 078-6173454
Di 1 dec	Utrecht	Borrel	20.00	cafe 't Hart, Voorstr. 10	Arthur Bletterman	030-2963313
Wo 2 dec	Groningen	AAV	20.00	PPJK-pand	Renate ten Ham	050-5770910
Do 3 dec	Leiden	Debat PJO's: Schiphol in zee, ja of nee?	20.00	Cafe 't keizertje, Kaiserstraat 2-4	Wouter-jan Oosten	071-5155615
Dp 3 dec	Zoetermeer	Politiek cafe	20.00	Queen of hearts, Raadhuisplein Zoetermeer	Peter v.d. Berg	079-3311957
Ma 7 dec	Amsterdam	Debattraining	20.00	Gespuispan	Saskia Wildemors	020-4122388
Ma 14 dec	i.s.m. NJMO	Toekomst-workshop	overdag	Bel voor exacte lokatie	Boris van der Ham	070-3222025
Ma 14 dec	A'dam & R'dam	AJAX-FEIJENOORD	20.00	Prinsengracht 96	Saskia Wildemors	020-4122388
Di 15 dec	Groningen	Ontwikkelingssamenwerking, met gast	20.00	Bel voor exacte lokatie	Jeroen Kamps	050-3130904
Di 15 dec	i.s.m. Verpleegkundigenbond	Debat PJO's over gezondheidszorg	overdag	Bel voor exacte lokatie	Boris van der Ham	070-3222025
Wo 16 dec	Utrecht	Afdelingsvergadering	20.00	Bel voor exacte lokatie	Arthur Bletterman	030-2963313
Di 22 dec	Utrecht	Jaarlijks ruilhart debat.	20.00	cafe 't Hart, Voorstr. 10	Arthur Bletterman	030-2963313
16 en 17 jan	Landelijk/CPZ	Pi-weekend	weekend	Bel voor exacte lokatie	Michel Jager	030-2893850

DEMO

December 1998

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Verbod extreem-rechts
JD ontmoet Gorbatsjov
JD Congres

Een van de grootste verschillen met ons nietige minilandje is, dat in de Verenigde Staten eigenlijk iedereen werkt. Dat komt door het economische systeem wat door de Amerikanen aanbeden en gehanteerd wordt. Zo heb je er de zogenaamde flagmen (v/m). Dat zijn de mensen die, samen met de bestuurder van de 'follow me car', voor een bijzonder hoge verkeersveiligheid zorgen bij wegwerkzaamheden. Het principe is als volgt. Na het omwaaien van een willekeurige boom langs een willekeurige highway, in bijvoorbeeld Oregon, is de weg versperd. Functioneel als de Amerikanen zijn beginnen zij zeer snel met het deblokkeren van de verkeersader. Een team van houtverwerkingspecialisten, in ruime mate aanwezig in Oregon, zal de boom snel tot brandhout verwerken, waarna het wegdek door proud American Roadworkers zal worden hersteld. But, in the meantime moet het verkeer wel zijn weg weten te vinden. Een en ander kan met elkaar in conflict komen en tot 'very hazardous situations' leiden met heel wat juridisch touwtrekken na afloop. De flagmen voorkomen dit alles. Nietsvermoedend rijdt de Europese toerist de gevarenzone in. Allereerst wordt zijn oog getroffen door een enorm fel-oranje bord. 'ROAD WORK AHEAD'. Het kan je niet ontgaan; het bord staat een aantal malen langs de weg; er is hier iets aan de hand. En voila, daar doemt de eerste op, een flagman (v). Een in een opvallend hesje gehulde vrouw met helm en bord: 'SLOW'. Zij doet niets anders dan het bord vasthouden en met haar vrije arm het aanstormende verkeer tot kalmte manen. Nog rustiger aan verder dus. Jawel, iets later gebeurt het dan echt. Nog een flagman (v)! Maar deze heeft een technisch geavanceerder bord. Zowel 'SLOW' als 'STOP' is mogelijk bij deze dame. In ons geval 'STOP'. Na een korte rustpauze komt er een sliert auto's aan. De voorste auto laat ter hoogte van onze flagman het verkeer passeren en draait daarna soepeltjes om. Ongelooflijk, de auto is direct herkenbaar! Dit moet de follow me car zijn. Nadat de bestuurder (m) en flagman de situatie besproken hebben gaat het gebeuren. De follow me car rijdt zeer langzaam van de flagman weg, de spanning is te snijden. Nadat de follow me car zich een paar feet verwijderd heeft draait het bord: 'SLOW'. Ja, we kunnen. Een enerverende rit achter de car en langs de very proud workers volgt. Dit was de site. Hier is het allemaal gebeurd! Maar het is voorbij voordat je het weet. De follow me car gaat opzij en de tourist passeert het spiegelbeeld van de voorgaande situatie. Even later is alles weer easy. Toch vijf man extra aan het werk zo zonder minimumloon.

Meino

Deadlines

Demo 16.1	5 maart 1999
Demo 16.2	4 juni 1999
Demo 16.3	3 sept. 1999
Demo 16.4	26 nov. 1999

In deze DEMO

3

Vrijheid van meningsuiting, waar ligt de grens

Wat te doen? (Bij de JD.)

5

6

Democratisch hiaat op een rotspunt

Groetjes van Gorbatsjov

8

12

Wilhelmina: haar leven, haar fouten

Sociaal-liberaal? Thom de Graaf weet het

16

18

Democratie voor een 15-jarige

Terug in Eik en Linde, ALV 32

20

7

Jaap Beetstra

13

Onder de Hamer

19

Column René Biesenbeek

CP'86 verboden, vrijheid van meningsuiting in gevaar

Niemand gebaat bij vervolging extreem rechts

Enkele weken geleden is de politieke partij CP'86 verboden. De rechter legde het verbod op vanwege 'racistische uitingen'. Eerder werd de CD-er Janmaat veroordeeld tot een 9000 gulden hoge boete wegens uitspraken die door de rechter als strafbaar werden geïnterpreteerd. Onze democratische rechtsstaat vindt het blijkbaar noodzakelijk een politieke partij definitief buiten de wet te stellen om de democratie te beschermen. Hoe verhoudt zo'n verbod op een partij zich tot de vrijheid van meningsuiting? Is het überhaupt wel wenselijk dat het publieke debat over de ordening van de maatschappij en de vrije uitwisseling van ideeën met behulp van het strafrecht moet worden beperkt?

Misha Hauben en Paul van der Weijden

'Wij schaffen, zodra wij de mogelijkheid en de macht hebben, de multiculturele samenleving af', riep Hans Janmaat tijdens een demonstratie in 1996. Verder bezondigde hij zich aan de uitspraken: 'eigen volk eerst' en 'vol is vol'. De rechter vatte deze uitspraken op als discriminerend en stelde ze daarmee strafbaar. Een van de overwegingen van de rechtbank was, dat onder een multiculturele samenleving in redelijkheid niets anders kan worden verstaan dan een samenleving waarin mensen met verschillende culturele achtergrond op voet van gelijkheid, volgens hun eigen cultuur, leven. Het afschaffen daarvan is naar het oordeel van de rechtbank zonder twijfel begrepen in de definitie, die art. 90 quater van het wetboek van strafrecht (Dat wil zeggen het vierde artikel 90 van dit wetboek, red.) van het begrip discriminatie geeft. De rechtbank redeneerde dat een multiculturele samenleving een samenleving is waarin iedereen op voet van gelijkheid leeft. Wie die samenleving wil afschaffen is tegen gelijkheid en maakt zich daarmee schuldig aan discriminatie, volgens de Nederlandse rechter. Volgens ons is de interpretatie van Janmaats uitspraken zeer vergaand, er wordt een hoop bij-geïnterpreteerd. De Amsterdams politicoloog Fennema noemt de argumentatie van de officier van justitie 'heel eng'. 'Eerst reconstrueert zij de bedoelingen achter de door Janmaat c.s. uitgesproken teksten om hem op die bedoelingen te veroordelen; vervolgens beschouwt zij het feit dat hij deze veronderstelde bedoelingen niet heeft geformuleerd als verzwarende omstandigheid. Met andere woorden: als de verdachte zijn werkelijke bedoelingen onomwonden had geformuleerd, was haar

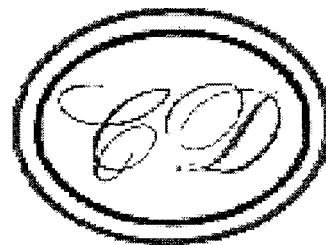
Het is onduidelijk wat onder respectievelijk 'eigen', 'volk' en 'eerst' moet worden verstaan.

eis minder hoog geweest. Het is een redenering die we eigenlijk alleen in de rechtspraak van totalitaire regimes tegenkomen. Wie verder nadenkt over de kreten van Janmaat ziet dat deze de kwalificatie 'geneuzel' amper verdienen. De rechter vatte het begrip 'multicultureel' op als 'gelijke rechten voor alle in Nederland aanwezige culturen'. Echter een 'multiculturele samenleving' kan ook een samenleving zijn waarin iedere minderheid haar eigen wetten en regels mag toepassen op leden van de eigen cultuur. Als gevolg hiervan zouden niet alle Nederlanders meer onder dezelfde gelijkheid voor de wet vallen. Minderheden die afkomstig zijn uit niet-democratische landen zouden dan een ruimer recht van meningsuiting hebben dan minderheden uit democratische landen, hoewel beide minderheden zich in Nederland bevinden. Aan de kreet 'eigen volk eerst' is ook geen eensluidende betekenis te koppelen. Het is onduidelijk wat onder respectievelijk 'eigen', 'volk' en 'eerst' moet worden verstaan. Een ondubbelzinnige betekenis van de combinatie van de drie woorden is nog moeilijker te achterhalen. Het zwaarste verwijt dat je Janmaat in deze kan maken is dat hij steun betuigt aan het bestaande stelsel van natie-staten. Uit dit elementaire principe volgt bijvoorbeeld, dat iedereen die een Nederlands staatsburger is, hier ook stemrecht heeft, wie dat niet is heeft dat recht niet. Over het gebrek aan betekenis van de kreet 'vol is vol' zullen we het maar niet eens hebben. Wie 'vol is vol' toch als strafbaar wil bestempelen, moet bedenken dat Paars 2 'vol is vol' op dit moment in de praktijk brengt, gezien de maatregelen om de asielzoekersstroom te beperken. Feitelijk is Janmaat in deze weinig te verwijten. Deze uitspraken zijn zeker niet voldoende om hem strafrechtelijk aan te pakken. Dat neemt niet weg dat Janmaat eerder wel uitspraken deed die zonder meer discriminerend zijn. Denk aan zijn beledigingen aan het

adres van Surinamers ten tijde van de vliegcrash bij Zanderij. Deze -en andere- uitspraken waren niet dubbelzinnig op te vatten en hadden uitsluitend als doel leden van een bepaalde minderheid te kwetsen.

Bovendien bevatten deze uitspraken geen enkele politieke stellingname. Vervolging was hier wel degelijk op zijn plaats geweest.

De vraag is ook of een strafrechtelijke vervolging van extreem-rechts niet te veel ongewenste bij-effecten heeft. Wij zijn van mening dat de vrijheid van meningsuiting in Nederland wordt ondergewaardeerd. Politiek extreme confrontaties worden steeds vaker in de rechtszaal beslist en niet in de politieke arena's. Het laatste voorbeeld van deze trend is het recente verbod op CP'86. Deze partij heeft de twijfelachtige eer om de tweede verboden partij van Nederland te zijn. (De eerste was de NSB.) Voorstanders van strafrechtelijke vervolging van extreem-rechts gaan voorbij aan het

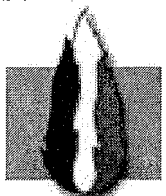
feit dat de kiezer bij de gemeenteraadsverkiezingen van maart de extreem rechtse partijen, dus ook CP'86, liet zakken als een baksteen. De verkiezingen voor de Tweede Kamer leverden extreem rechts geen enkele zetel op. Met deze uitslagen liet het publiek de kracht van een democratie zien. De beste bestrijders van extreem rechts zijn klaarblijkelijk extreem rechtse politici; zij waren niet in staat om hun standpunten over te brengen. Voorafgaand aan de strafrechtelijke vervolging van CP'86 was de invloed dus al tot het nulpunt gedaald. Het verbod op CP'86 was daarmee feitelijk overbodig geworden. De vervolging door het OM komt als mosterd na de maaltijd, waarom moet je iets bestrijden wanneer de democratie er al mee heeft afgerekend? Het strafrecht wordt wel aangeduid als een 'ultimum remedium', wat zowel betekent dat het strafrecht zoveel mogelijk moet worden vermeden, wanneer er voldoende andere wijzen zijn om strafbare feiten aan te pakken. Bij het vervolgen van extreem-rechts lijkt het dat men aan dit principe vaak voorbijgaat. In Frankrijk worden nu ook vraagtekens gezet bij het bestrijden van hun extreem rechts door middel van het strafrecht. Het Front National van Le Pen wordt door de Franse overheid aangepakt met behulp van wetgeving die uitsluitend tegen het FN gericht lijkt te zijn. Deze strategie lijkt contraproductief te werken. Het FN heeft zich als gevolg hiervan in een slachtofferpositie kunnen manoeuvreren. Hierdoor kan het FN zich juist geloofwaardig opwerpen als beschermer van democratische grondrechten. Op een congres in

Naast de gevaren voor de vrijheid van meningsuiting levert het kloppen op de borst van sommige politici gevaar op voor de strijd tegen racisme.

degenen die politieke uitspraken zouden moeten weerleggen, met gebruik van relevante argumenten. Het arrogante gemak waarmee de politiek de bestrijding van extreem rechts door middel van het publieke debat links laat liggen, is een uiting van gemakzucht en luiheid. Als gevolg van deze luiheid wordt te veel druk op het OM uitgeoefend om 'discriminatie' aan te pakken. Als gevolg van die toenemende druk wordt het politieke spectrum onnodig ingesnoerd aan de rechterzijde. Het vervolgingsbeleid van het OM creëert bepaalde taboes die het voeren van discussies over asielbeleid en integratie onnodig eenzijdig maken. Omdat het in Nederland gebruik

is om geen onderscheid te maken tussen aanhangers van extreem rechtse standpunten en voorstanders van een zo breed mogelijk politiek spectrum, zijn er bijzonder weinig

mensen die zich keren tegen het verbieden van extreem rechtse groeperingen. Alles overwegende lijken er weinig redenen, die ertoe dringen om aan de rechterlijke macht wapens toe te kennen in de strijd tegen politieke uitingen, die door de maatschappij in meerderheid als ongewenst worden beschouwd. Een belangrijke onbewuste reden om dit toch te doen, lijken de zeer zichtbare tekens van deze strijd. Overwinningen op extreme politieke stellingnames via publiek debat en discussies op TV of in het buurtcafé gebeuren onopvallend, en zijn vaak moeilijk te signaleren. Een veroordeling van 500 gulden boete voor een extreem rechtse demonstrant komt op de voorpagina van de Volkskrant, en is daardoor groot nieuws. De initiators van deze veroordelingen

Straatsburg in maart '97 nam het FN een passage op over democratische grondrechten in haar statuten: 'Het Front National is een politieke beweging die zich baseert op het algemeen kiesrecht. Gehecht als het is aan de rechtsgelijkheid tussen Franse burgers, ongeacht hun afkomst, ras of religie, verdedigt het Front National de soevereiniteit en de onafhankelijkheid van de natie. Gehecht als het is aan de vrijheid van meningsuiting en aan de politieke neutraliteit van het onderwijs, houdt het vast aan het principe van een regering van het volk, door het volk en voor het volk.' (Le Figaro, 31 maart 1997) Bij de vervolging van extreem-rechts komt de vrijheid van meningsuiting in gevaar. Uitspraken over de multiculturele samenleving worden te snel uitgelegd als zijnde racistisch terwijl het in werkelijkheid handelt om een voorstel tot een bepaalde inrichting van de maatschappij. De voorgestelde inrichting van de maatschappij blijkt echter sterk afwijkend van de ideeën van de meeste politieke partijen (bijna iedere partij is voorstander van de multiculturele samenleving), maar de politieke partijen beschouwen dit niet als een onderwerp waarover ze met andere partijen in debat willen gaan. Democratische politieke partijen zouden zich moeten schamen dat de strafrechter de hete kastanjes voor deze partijen uit het vuur haalt. Zij zijn bij uitstek

Het vervolgingsbeleid van het OM creëert bepaalde taboes

(strafrechtelijke vervolging wegens discriminatie heeft als regel alleen plaats wanneer er een klacht is ingediend), kunnen zich dan publiekelijk op de borst kloppen. Zij zijn vooral geïnteresseerd in het aanmeten van een imago van anti-racist. Dit imago is een statussymbool dat het bewijs levert dat je in de politiek aan de goede kant staat. Het vervolgen van rechts-extremistische meningsuitingen (mede) omwille van de profilering van overijverige zedenprekers is niet gewenst.

Naast de gevaren voor de vrijheid van meningsuiting levert het kloppen op de borst van sommige politici gevaar op voor de strijd tegen racisme. Met het verlopen van de tijd bestaat de kans dat de term racisme inhoudsloos wordt. Racisme is naar onze mening het maken van onderscheid op grond van ras. Als in de loop van de tijd steeds meer niet-racistische uitspraken als racistisch worden bestempeld, zal de definitie van wat onder racisme moet worden verstaan worden opgerekt. Als gevolg hiervan zal de noodzaak tot het bestrijden van racisme minder evident worden. Met dank aan de politici die veinzen zich in te zetten voor allochtonen, maar vooral erin zijn geïnteresseerd zichzelf te profileren. En dáár is niemand bij gebaat.

TE DOEN

bij de Jonge Democraten

Verkoop oude wijn in nieuwe zakken: kom naar het PI-weekend!

Het is een mooie traditie binnen de JD: Eens per jaar duiken een aantal leden een door bos omzoomde jeugdherberg in, met de bedoeling er Politiek Inhoudelijk er uit te komen. Dit jaar staat het weekend in het teken van (zogenaamde) nieuwe politieke stromingen. Is 'De Derde Weg' niet gewoon oude wijn in nieuwe zakken? Mariska Piek (JS) schrijft momenteel een scriptie over het 'Neue Mitte' van de Duitse Socialisten. Zij zal vertellen over haar bevindingen. Ook te gast: Vlaamse, Nederlandse en Engelse liberalen en..een zeer prominente D66-er. Is het mogelijk om in deze tijd zoiets als een ideologie te formuleren. Probeer het voor het gemak eens met 'sociaal-liberaal'. Of met een verzonnen term. Hoe 'verkoop' je zo'n 'nieuwe' ideologie? En: hoe zeer zwemmen jongeren politiek gezien in de zelfde stroming? Moet er in Nederland een waterscheiding worden aangebracht, dwars door de bestaande politieke partijen heen. Ideologische hergroepering? Veel politiek en ontspanning. Geef je op bij Michel Jager: 030-2893850 of jd@dds.nl

Afdeling Rotterdam op bezoek bij ambassade Indonesie

In de maand januari bezoekt de afdeling Rotterdam de ambassade van Indonesie. Hoe kijkt de ambassade aan tegen de ontwikkelingen in hun moederland. En hoe staat het met de verhouding met Nederland? Opgeven en info bij Jan-Piet de Vries: 078-6173454

Training Spreekvaardigheid en Cursus Schrijven!!

Het LB organiseert elke maand minstens een training of cursus. Op zaterdag 23 januari vindt in Utrecht, voor alle JD-ers goed te bereiken, een training spreekvaardigheid plaats. Een zeer ervaren trainer brengt je technieken bij die helpen bij het spreken in het openbaar. Op zaterdag 20 februari leert een ervaren journalist en tekstschrijver jou de basistechnieken voor het schrijven van een prikkelend artikel. Voor alle leden gratis. Geef je op bij Boris van der Ham: 070-3222025 of jd@dds.nl

Lodewijk de Waal (FNV) op activiteit werkgroep Europa

Donderdag 4 februari om 20.00 uur organiseert de werkgroep Europa een forumdiscussie over Europese werkgelegenheidspolitiek en fiscale concurrentie. De inleiding van die discussie wordt verzorgd door niemand minder dan de voorzitter van de FNV, Lodewijk de Waal. Kom allen naar zaal 'De Burcht', Burgstraat 14, Leiden. Info bij Wouter-Jan Oosten: 071-5155615

Nieuwe projectgroep Culturele samenhang ontvangt kamerlid Nicolai (VVD)

Kamerlid Nicolai van de VVD zal de nieuwe projectgroep zijn mening geven over het discussiestuk 'Dwars' (in deze DEMO). Hoe binnen Europa, naast alle diversiteit, een mate van culturele samenhang te bewerkstelligen? Info bij Wouter-Jan Oosten: 071-5155615

JD samen met VUJO naar Brussel: Inhoudelijke Excursie.

Om alvast te noteren: In de maand maart zal de JD (werkgroep Europa) samen met haar Vlaamse zusterorganisatie naar Brussel trekken om daar te spreken over de noodzaak van Brussel als hoofdstad van Europa. Wat zijn de concrete problemen van de stad die voor een groot deel wordt bevolkt door Europese ambtenaren? Welke taal zal de overhand krijgen? En hoe bewegen we het starre Europa om een einde te maken aan de krankzinnige situatie van twee zetels voor het Europees parlement. (Om de twee weken wisselen tussen Brussel en Straatsburg?) Kom en spreek mee. Info bij Martin Laver: 071-5124212

Agenda op Cyberspace!

Naast de agenda op de achterzijde van de DEMO vindt je ook op cyberspace uitgebreide info. En zeer actueel! Bijna dagelijks wordt de agenda geactualiseerd. De JD houdt je graag van de straat, dus kijk gerust op www.jd.simplenet.com. Ook om jouw nieuwe agendapunten door te geven.

Een huis of toevluchtsoord

Een asiel was vroeger een wijkplaats.
Misdadigers werden daar niet gepakt.
Veilig bleven zij, binnen de kerk of muren van een stad.
Tegenwoordig betekent asiel een toevluchtsoord,
Voor mensen, die buiten landsgrenzen worden vervolgd.

Een asielzoeker is iemand die vervolgd wordt in eigen land,
Zijn toevlucht zoekt in een ver en onbekend oord.
Een asielzoekerscentrum is een tehuis voor vervolgd en,
Die bescherming zoeken, een nieuw huis in een nieuw land.

In regenend Nederland is zo'n nieuw huis,
Niet meer dan een lekke tent
We lopen hier wat achter,
Met ons asielzoekersbeleid.

In Nederland is een asielzoeker
Een misdadiger, die
Pas bij de kraag gegrepen wordt,
Als hij is uitgeprocedeerd.

Louise Müller

LYMEC seminar in Gibraltar.

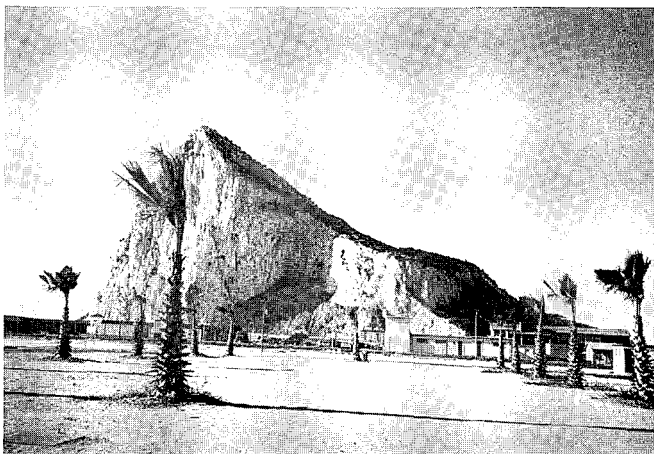
De status van Gibraltar

Na aankomst op het vliegveld in Malaga en lang wachten in de hete zon, zaten we (drie JOVD-ers en ik) dan eindelijk in een huurauto en waren we op weg naar Gibraltar. De kustroute naar Gibraltar was prachtig en hoewel het weer fantastisch helder was rees de rots van Gibraltar toch nog vrij onverwachts voor ons op.

Merlijn van Schayk

Bij de Spaans-Gibraltese grens kregen we gelijk te maken met, wat we toen nog niet wisten, een van de problemen van Gibraltar; de overdreven grenscontrole van de Spanjaarden. Na een lange tijd in de file te hebben gestaan, omdat de Spaanse douaniers elke auto laten stoppen en 'controleren', reden we dan uiteindelijk Gibraltar binnen. Gibraltar is een kolonie van het Verenigd Koninkrijk en de enige Europese kolonie. De engelse invloeden zijn door goed te kijken zichtbaar, vooral de typisch engelse rode telefooncellen zijn hier en daar te zien. Verder heeft Gibraltar vooral een mediterrane uitstraling. Bij aankomst in het mooie hotel, waarbij we uitkijk op de haven en op de rots van Gibraltar hadden vanaf ons balkon, konden we meteen aanschuiven aan het diner. Hier kregen we T-shirts uitgereikt voor de volgende dag: The National Day.

National Day is een jaarlijks terugkerend evenement, dat bedoeld is om de identiteit van de Gibraltese vorm te

De rots van Gibraltar

geven en te versterken. Op deze dag hangen overal de vlaggen van zowel Gibraltar als het Verenigd Koninkrijk uit het raam en alle mensen zijn in het rood-wit gekleed, de nationale kleuren. Onze eerste dag in Gibraltar zou in het teken staan van deze National Day. Vanaf het balkon was te zien dat op de parkeerplaats voor het hotel zich een paar honderd mensen verzamelde. Ook wij voegden ons bij hen. Na het uitdelen van schuimrubberen handjes (met de tekst: self determination is paramount) en snoep, zetten alle mensen zich in beweging. De optocht ging door de stad richting een plein waar een politieke rally zou worden gehouden. Op dit plein hadden zich zo'n 10.000 mensen verzameld. Dit is eenderde van de

bevolking van Gibraltar. Aan de kop van het plein zat op een groot podium een groot aantal politici. Niet alleen uit Gibraltar, maar ook uit het Verenigd Koninkrijk en Spanje. Zij hielden allerlei verschillende politieke praatjes die eigenlijk allemaal op hetzelfde neerkwamen: vrijheid voor Gibraltar. Op dit moment wist ik nog niet hoe de situatie van Gibraltar in elkaar zit en realiseerde ik me ook niet dat deze dag voor de Gibraltese erg belangrijk is. Vooral bij de woorden 'self determination for Gibraltar' steeg er een groot gejoel op uit het publiek

Pas de volgende dag kregen deze woorden meer inhoud toen het serieuzere deel van het seminar begon. In verschillende toespraken, een bezoek aan de burgemeester en aan het parlement van Gibraltar werd de situatie van Gibraltar steeds duidelijker. De geschiedenis van Gibraltar begon in 1704. In dit jaar viel de Rots van Gibraltar in handen van het Verenigd Koninkrijk en Nederland. In 1713 werd de Rots officieel door Spanje overgedragen aan het Verenigd Koninkrijk. Dit werd vastgelegd in het Verdrag van Utrecht. Na de Tweede Wereldoorlog begon de dekolonisatie periode. In 1963-64 werd de vraag van Gibraltar om dekolonisatie op de agenda van de VN geplaatst. Er werd een commissie ingesteld die de standpunten van de drie partijen, de Britten, Spanjaarden en de Gibraltese, aanhoorden. Ook de Spanjaarden werden hier bij betrokken omdat zij de voormalig eigenaar van de kolonie zijn en volgens het Verdrag van Utrecht bij dekolonisatie recht hadden op Gibraltar. De commissie steunde het standpunt van Spanje. Hierna legde de Spanjaarden steeds meer restricties op aan Gibraltar. Wat in 1969 uitmondde in een complete sluiting van de grens met Gibraltar. In dit zelfde jaar werd een referendum gehouden in Gibraltar over de status van Gibraltar. Er waren twee opties: of Gibraltar Brits moest blijven of Spaans moest worden. Twaalfduizend mensen kozen voor de optie om Brits te blijven en slechts vierenvestig mensen kozen voor de optie om Spaans te worden. In de tijd dat de grens gesloten was, was er geen communicatie per telefoon mogelijk. De enige communicatie mogelijkheid was via de lucht met het Verenigd Koninkrijk en via het water met Marokko. In 1973 ging Gibraltar deel uitmaken van de EEG. Dit kwam doordat het Verenigd Koninkrijk hier deel van ging uit maken. De dood van Franco, in 1975, opende nieuwe mogelijkheden voor onderhandelingen tussen het Verenigd Koninkrijk en Spanje over Gibraltar. In 1984 werd overeengekomen dat het Verenigd Koninkrijk de soevereiniteit van Gibraltar op tafel zou leggen voor discussie als Spanje de restricties die waren opgelegd in de tijd van Franco zou opheffen. Nadat al eerder in 1982 een gedeelte van de restricties was opgeheven ging in 1985 de grens weer helemaal open. De sluiting van de grens is van groot belang geweest voor de Gibraltese. De sluiting van de grens heeft er voor gezorgd dat de inwoners van Gibraltar zich onlosmakelijk met elkaar verbonden voelen, terwijl ze oorspronkelijk allemaal verschillende (nationale) achtergronden hebben. De toetreding van Spanje in 1986 tot de EEG heeft grote gevolgen voor de situatie waar Gibraltar nu in zit.

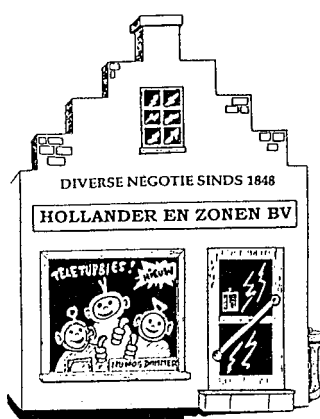
Gibraltar wil het liefst onderdeel uit blijven maken van

het Verenigd Koninkrijk en een status krijgen vergelijkbaar met Wales en Schotland. Volgens Sir Robert Pehza (voormalig minister president van het parlement van Gibraltar) zijn hier twee redenen voor te noemen. De inwoners van Gibraltar voelen zich zowel Gibraltrees als Brits. Volgens verschillende leden van de Liberal Party of Gibraltar (LPG) geldt dit voornamelijk voor de oudere generatie in Gibraltar. Daarnaast is het zo dat als ze onafhankelijk zouden willen worden, dat Spanje volgens het Verdrag van Utrecht, het eerste recht heeft op Gibraltar. Alleen als Spanje Gibraltar niet meer wil hebben als onderdeel van hun natie dan heeft Gibraltar recht op onafhankelijkheid. Spanje heeft al meerdere malen te kennen gegeven Gibraltar graag te willen hebben. De Gibraltrees willen geen onderdeel uit gaan maken van Spanje, omdat ze bang zijn hun identiteit dan te verliezen. De vraag is nu waarom het Verenigd Koninkrijk Gibraltar niet zijn zin geeft. Volgens de LPG komt dit voornamelijk omdat het Verenigd Koninkrijk Spanje nodig heeft binnen de EU om maatregelen die hen niet aanstaan tegen te houden. Als het Verenigd Koninkrijk Gibraltar haar zin geeft, zal de steun van Spanje aan het Verenigd Koninkrijk binnen de EU weg vallen.

De situatie waarin Gibraltar nu zit, een soort impasse, heeft een aantal consequenties voor Gibraltar. De Gibraltrees en andere EU-inwoners die in Gibraltar verblijven hebben geen stemrecht voor het Europees

parlement. Ook hebben de Gibraltrees en Britten wonend in Gibraltar geen stemrecht voor het Brits parlement. Wel zijn de Gibraltrees verplicht alle wetten aangenomen door beide parlementen uit te voeren in hun beleid. Wetten die door het parlement van Gibraltar worden aangenomen kunnen door het Britse parlement, waar ze dus geen stemrecht voor hebben, worden verworpen. Gibraltar is daarnaast uitgesloten van de European Air Liberalization Directives (1987). Dit heeft als gevolg dat vliegtuigen die in Gibraltar landen zich niet meer op of boven Spaans grondgebied mogen bevinden. Hierdoor zijn er in Gibraltar alleen rechtstreekse lijndiensten naar het Verenigd Koninkrijk en landen buiten de EU mogelijk. Als laatste voorbeeld wil ik de postbezorging naar voren brengen. De post die in Gibraltar op de bus is gedaan mag niet de grens passeren, ook mogen individuen geen post die de grens mee overnemen. Het gevolg is dat bijvoorbeeld post met bestemming Spanje aan bijvoorbeeld familie eerst met het vliegtuig naar Londen moet, om vanuit daar per vliegtuig terug naar Spanje te worden vervoerd. Dit zijn slechts enkele voorbeelden van de problemen waar Gibraltar mee te kampen heeft. Volgens de Liberal Youth Party van Gibraltar is de enige mogelijkheid om de situatie te veranderen, deze kenbaar te maken aan zoveel mogelijk mensen. Dit is de eerste stap op weg naar verandering.

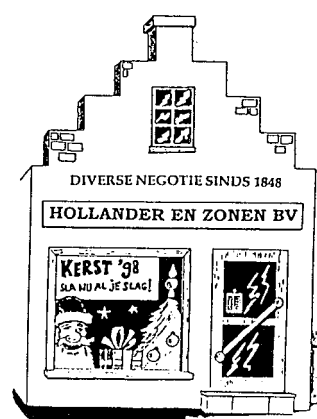
SINT KOMT STEEDS VROEGER...

AUGUSTUS...

SEPTEMBER...

OKTOBER...

NOVEMBER...

DECEMBER!

VERHIP! WAT DEED
IK VORIG JAAR
IN DECEMBER?

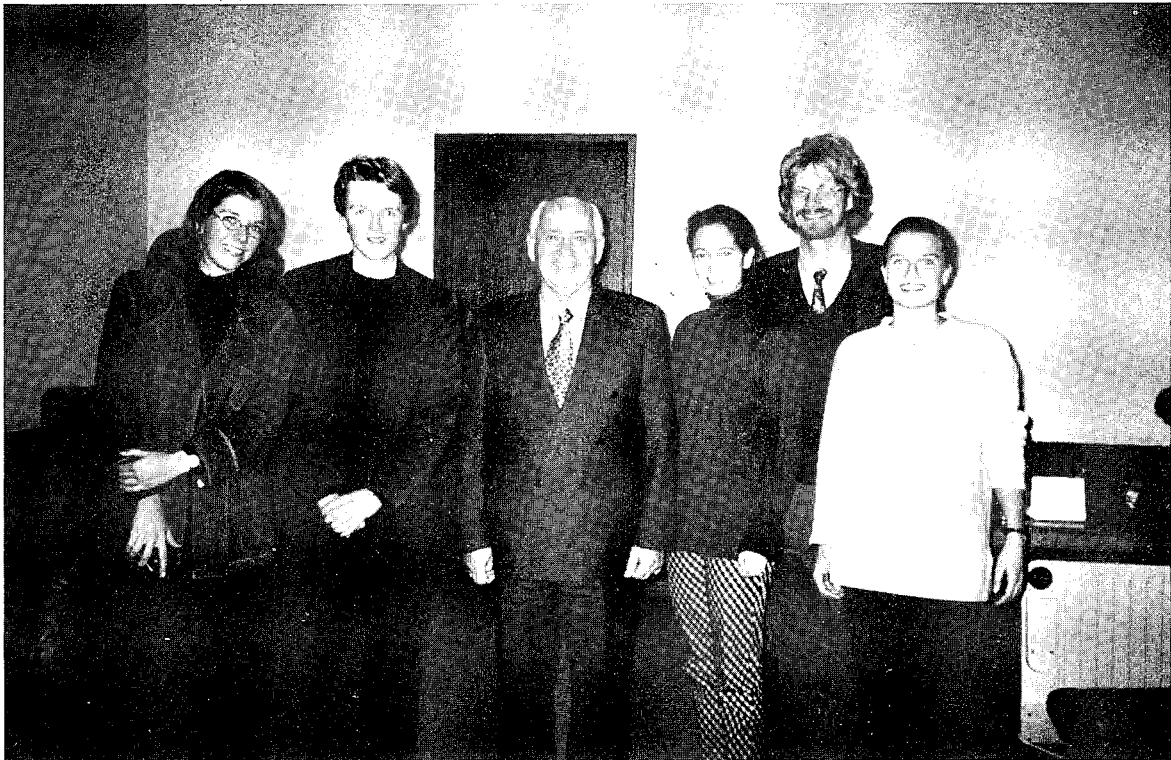
MCMXCVIII

JD-ers in gesprek met oud-president Michail Gorbatsjov

Rusland glijdt af in vliegende vaart

Eind november reisden vier Jonge Democraten en D66-ers naar Moskou, om er met de Russen zelf te gaan praten over de huidige politieke, economische en mensenrechtenproblemen in Rusland. De onderzoeksreis draaide om de vraag in hoeverre het Westen een bijdrage kan leveren in het tegengaan van de immense politieke en sociale problemen waarmee het land kampt, primair om te voorkomen dat Rusland 'wegdrijft' van de democratische wereld, in de richting van extreem-nationalisme of hernieuwd communisme. Het werd een indrukwekkende reis, in de schaduw van de zojuist gepleegde moord op de prominente democrate Galina Starovojtova, met als onbetwist hoogtepunt de ontmoetingen met verschillende Doema-leden en oud-president Gorbatsjov.

sneeuw en temperaturen beneden de -20, reisden we via de schitterende Moskouse metro naar zijn kantoor: een groot gebouw, waarin tal van verschillende organisaties gehuisvest zijn. Na een half uurtje wachten werden we door een medewerker naar zijn kamer gebracht, en toen stonden we tegenover hem: een kleine man, met een vriendelijk gezicht en een openhartige houding. Het gesprek begon meteen. Toch wel iets zenuwachtig stelde ik hem de eerste vraag, over de huidige economische en politieke problemen. "De shock-therapie was verkeerd," aldus Gorbatsjov. "In augustus devalueerde de roebel en sindsdien leeft circa 60% van de bevolking onder de armoedegrens, is er geen economische groei, zijn er geen inkomsten, zijn er geen mogelijkheden voor handel en kan er dus geen harde valuta geïmporteerd worden. Het huis staat in brand." "De oplossing moet gevonden worden in een zeer serieuze regering die het politieke

v.l.n.r. Marieke Taanman, Peter Ras, Michail Gorbatsjov, Barbara Naumann, Diederik Lohman (Human Rights Watch Moscow), Marlies van der Maarel

Peter Ras

Maandag 30 november: de hele dag hadden we ons intensief voorbereid op het gesprek met Michail Gorbatsjov, de man die de wereld veranderde en de Koude Oorlog beëindigde. Zeven jaar lang was hij het middelpunt van het wereldnieuws. Het was de tijd van ontspanning tussen Oost en West en het overbodig worden van de stationering van kruisraketten, waar kort daarvoor nog massale demonstraties tegen waren gehouden in tal van West-Europese landen. Al zeker tien jaar wilde ik deze man bijzonder graag spreken. Vandaag zou het, na een jaar van voorbereidingen en schriftelijke verzoeken, gaan gebeuren. In winters-Moskou, met een snijdende wind, een pakket

proces kan stabiliseren en de economie weer op gang kan brengen," vervolgde hij. "Er zullen investeringen gedaan moeten worden in de voedingssector, de ruimtevaart, olie en metalen (de laatste twee omdat dit exportartikelen zijn)." Rusland heeft daarbij hulp nodig vanuit het Westen, vindt Gorbatsjov: "Wanneer Rusland geen hulp van het Westen zou krijgen, wordt het moeilijk en ontstaat er een slecht scenario voor Rusland. Veel moeite die er (indertijd) in de Perestrojka is gestoken, is dan voor niets geweest. Het Westen moet niet alleen maar pragmatisch reageren, maar verder kijken (strategisch). Als Rusland uiteen zou vallen, is er geen hoop meer voor de democratie."

gekomen en zijn nu terug van weggeweest. "Zij zijn democratisch georiënteerd, willen hervormingen van de markt en een open maatschappij," zo stelt Gorbatsjov. Hij benadrukte daarbij het belang dat Primakov credieten van het IMF zou moeten ontvangen om de economische situatie te stabiliseren: "De bevolking is slechts geïnteresseerd in een persoon die hun situatie kan verbeteren. Hij is de laatste kans om stap voor stap het land door een aantal stadia te leiden."

Vervolgens hebben we nog gesproken over de situatie in Tsjetsjenië, dat zich af wilde scheiden van Rusland en waar President Jeltsin het Russische leger op af stuurde. Na een verloren oorlog met vijftig- tot honderdduizend (!) slachtoffers heeft het leger Tsjetsjenië vervolgens onverrichter zake verlaten. Gorbatsjov: "De oorlog en al het geweld waren niet gewenst. Er is veel afschuw over: alleen de tijd kan dit helen. Tsjetsjenië moet de maximaal-mogelijke hoeveelheid autonomie krijgen." Toen we hem vroegen naar de gewenste rol van het Westen inzake conflicten als die in Tsjetsjenië, sprak hij heftiger, met meer kleur in z'n gezicht: "Het Westen had moeten helpen een politieke oplossing te verkrijgen. In Kosovo bijvoorbeeld pakte het Westen te snel de wapens op. Principes zijn echter belangrijk. Ik heb Margaret Thatcher ooit gesteld dat zij toch ook niet het probleem in Noord-Ierland met wapens wilde oplossen?"

Toen het einde van ons gesprek naderde (na vijftig minuten), hebben we Gorbatsjov een forse doos met goede kwaliteits-chocolade gegeven en een pakket informatie over D66. Het afscheid was hartelijk, met de nodige relativerende humor. Voordat we zijn kamer uitliepen verzocht hij ons nog lachend het volgende: "Als jullie terug zijn in Nederland, doe dan de groeten aan Erica Terpsta."

Verheugd dat de ontmoeting -na zo veel moeite- door was gegaan en succesvol was verlopen, verlieten we vervolgens zijn kamer, de vrieskou in, richting metro.

Michail Gorbatsjov heeft nu geen politieke macht meer en de kans is heel klein dat hij die ooit weer zal krijgen. Hij is momenteel voorzitter van het Internationale Groene Kruis (een milieu-organisatie) en de Gorbatsjov Foundation (een soort denktank over hoe het nu verder moet met Rusland). Uit zijn reacties op onze vragen bleek enerzijds z'n democratische gezindheid en het belang dat hij hecht aan respect voor mensenrechten, maar anderzijds ook z'n socialistische achtergrond en waarde die hij hecht aan geleidelijke hervormingen en sociaal beleid.

Veel andere gesprekspartners waren cynischer over de waarde van IMF-steun, waarvan grote sommen geld in de afgelopen jaren -onder verschillende regeringen- in corrupte handen terecht gekomen zijn. Ook topmensen uit vorige (meestal liberale) regeringen worden verdacht van grootschalige corruptie, zoals oud-premier Tsjernomyrdin en oud-vice premier Tsjoebais.

De situatie in Rusland is allerbelabberdst. Jeltsin is ernstig ziek en de overwegend communistische en extreem-nationalistische Doema lijkt haar invloed uit te breiden. De corruptie is immens, de economie ligt grotendeels stil, regio's trekken zich steeds minder aan van het centrale gezag en criminaliteit viert hoogtij. Op 17 augustus jl. kon de toenmalige regering onder leiding van premier Kirijenko niet meer de miljarden dollars opbrengen om de koers van de roebel vast te houden, waardoor deze in vliegende vaart naar beneden duikelde. Sindsdien zijn de meeste banken failliet gegaan en trekt het buitenlandse bedrijfsleven zich in sneltreinvaart terug. De koopkracht

is enorm afgenomen en de werkeloosheid gigantisch.

Een week voor onze komst in Moskou werd het vooraanstaande Doema-lid Galina Starovoitova vermoord. Zij was een overtuigd democraat en zette zich hard in voor mensenrechten en minderheden, zoals bijvoorbeeld de Tsjetsjenen. Daarnaast probeerde zij corruptie-zaken binnen de politiek aan het licht te brengen, waardoor veel democraten en buitenlanders menen dat de daders in de hoek van corrupte en extreem-nationalistische politieke tegenstanders gezocht moeten worden. Ten tijde van ons bezoek was Rusland nog geschokt en de naam Galina kwam in ieder gesprek voor.

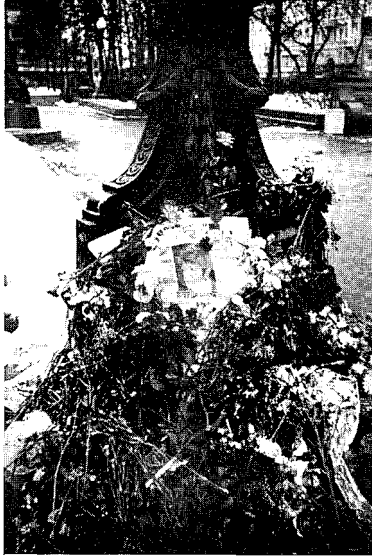

Sint Basilus-kerk op het Rode plein

Zij is een soort van symbool voor het 'goede' geworden, in een land waar de politieke strijd steeds meer lijkt te gaan tussen 'eerlijke' en 'oneerlijke' politici.

We hebben bijna twintig gesprekken gevoerd met politicologen, niet-goevernemente organisaties, een politieke jongerenorganisatie, een ex-adviseur van Jeltsin en drie parlementsleden van de Communistische Partij en de Jabloko-partij. Laatstgenoemde is hervormingsgezind, heeft (nog) geen regeringsverantwoordelijkheid gedragen en heeft relatief ongeveer even veel zetels als D66 in de Doema (het parlement). Het is een sociaal-liberale partij die democratie en mensenrechten hoog in het vaandel heeft staan. De leider van de partij, Javlinski, wordt beschouwd als een van de voornaamste kandidaten voor de presidentsverkiezingen in het jaar 2000 -of eerder, als Jeltsin wegvalt-. De kans is echter klein dat hij de tweede ronde van de aanstaande presidentsverkiezing haalt, maar hij maakt wel kans om premier te worden onder een andere president. Mogelijke kanshebbers voor de presidentsverkiezingen zijn in de eerste plaats Loesjkov, de huidige -redelijk succesvolle- burgemeester van Moskou, oud-generaal en nu gouverneur Lebed, leider van de Communistische Partij Zjoeganov en de huidige premier Primakov. Deze laatste heeft zich echter nog niet officieel kandidaat gesteld. Als Jeltsin daadwerkelijk tot 2000 aanblijft, worden zijn kansen kleiner omdat dan vermoedelijk is gebleken dat ook zijn regering de economische situatie niet heeft kunnen verbeteren. Zouden er daarentegen al snel verkiezingen komen, dan maakt hij een goede kans: hij ligt (nog!) vrij goed bij de bevolking, heeft een redelijke relatie met de Doema en is waarschijnlijk niet corrupt. Van Lebed wordt gezegd dat hij absoluut geen visie op economisch beleid heeft en

vermoedelijk is gebleken dat ook zijn regering de economische situatie niet heeft kunnen verbeteren. Zouden er daarentegen al snel verkiezingen komen, dan maakt hij een goede kans: hij ligt (nog!) vrij goed bij de bevolking, heeft een redelijke relatie met de Doema en is waarschijnlijk niet corrupt. Van Lebed wordt gezegd dat hij absoluut geen visie op economisch beleid heeft en bovendien onberekenbaar kan zijn. Onder zijn bewind

Het democratisch-parlementslid Galina Strarovojtova, die één week voor onze komst werd vermoord, en die we zouden ontmoeten.

zou Rusland alle kanten op kunnen waaien. Als Zjoeganov aan de macht zou komen ziet het er somber uit voor de democratie en de mensenrechtensituatie (die nu door de huidige anarchie ook al flink verslechterd is). Vrijwel alle politieke waarnemers menen echter dat hij weliswaar de eerste ronde van de presidentsverkiezingen zal winnen (net als in '96), maar dat hij de tweede ronde wel moet verliezen omdat hij een vast percentage van 20-30% van de kiezers weet te trekken, maar nooit meer. Loesjkov gooit wellicht de grootste ogen, maar zou zich als president nog wel eens autoritair en nationalistisch kunnen gaan gedragen. Hij kan moeilijk tegen kritiek en is daarnaast betrokken bij allerlei corruptiepraktijken.

Het is heel goed mogelijk dat zich in de praktijk duo's tussen

de bovenstaande kandidaten gaan vormen, bijvoorbeeld met Loesjkov als president en Zjoeganov als premier (niet erg bevordelijk voor de relatie met het Westen en voor behoud van de democratie) of Primakov als president en Javlinski als premier.

Het probleem met Rusland is echter dat het land en de bevolking 'murw' zijn van de immense problemen waarmee het kampt. De staat is totaal ontredderd en er zijn voldoende duistere krachten -binnen en buiten het politieke stelsel- die pogingen zouden kunnen gaan ondernemen om een andere koers op te gaan, richting een hard-autoritair bewind. Een ex-adviseur van Jeltsin, Satarov, vertelde ons dat er eind augustus/begin september een coup dreigde, waarachter de beruchte oligarchen, de geheime dienst en enkele hoge verantwoordelijken binnen de zgn. 'machtsministeries' (zoals de ministeries van Binnenlandse Zaken (politie) en Defensie) zouden zitten. Het zou nog maar de vraag zijn of het leger nog in staat is en zou willen zijn om een dergelijk initiatief succesvol te laten verlopen, maar in ieder geval zou het op veel bloedvergieten zijn uitgelopen, zo stelde Satarov.

Binnen de Doema zijn de pro-democratische en pro-liberalisering-vertegenwoordigers veruit in de minderheid. De moord op Galina heeft een aantal 'hervormers' (zoals de oud-premiers Kirijenko, Tsjernomyrdin, Gaidar en oud-vice-premier Tsjoebais) nader tot elkaar gebracht. Zij willen een nieuw centrum-rechts 'blok' gaan vormen, in de hoop om een 'rood-bruine' machtsovername te voorkomen. Jabloko wil er wel mee samenwerken, maar geen lijstverbinding aangaan, omdat men er stemmen bij

vreest te verliezen indien ze formeel in zee zouden gaan met zeer impopulaire politici als Gaidar en Tsjoebais. Het prominente Jabloko-parlementslid Arbatov legde ons de visie van zijn partij op het gewenste economisch beleid uit: "Wij zijn tegen de schok-therapie. Het beleid van Gaidar en anderen leidde tot wildkapitalisme, met een hoop criminaliteit binnen het systeem, en bureaucratie. Het economisch beleid van Kirijenko die streefde naar een evenwichtige begroting en lage inflatie leidde weliswaar tot een markteconomie, maar het resultaat was krimp en een sociale crisis, een verslechterde gezondheidssituatie, meer armoede en het bijdrukken van geld. Javlinski wil alle belastingen van bedrijven flink omlaag hebben en het banksysteem normaliseren. Verder zijn we voor minimale subsidies, in tegenstelling tot Gaidar en de communisten (die willen hoge belastingen en hoge subsidies). De visie van Gaidar kan wel uitgevoerd worden binnen een groeiende economie, maar niet binnen een economie die in crisis is." Volgens Arbatov is het van belang dat de regering-Primakov een kans krijgt: "Want als deze regering faalt, zullen de communisten en nationalisten gaan regeren en valt alles terug. Maar als deze regering het haalt, dan kunnen we naar de volgende fase, en dan kan een volgende, betere regering (met Javlinski) de problemen daadwerkelijk aanpakken."

Het Westen kan het zich niet permitteren om Rusland nog veel verder weg te laten zakken. "Allereerst moet het Westen akkoord gaan met een herstructurering van de schulden (zodat niet alles afbetaald hoeft te worden en het IMF Rusland meer tijd geeft om de schulden af te betalen) en daarnaast, maar dit komt wel duidelijk pas op de tweede plaats, zou het Westen nog financieel kunnen assisteren voor het bedrag dat we volgend jaar in ieder geval moeten terugbetalen," zo stelde Arbatov.

Wij waren geschokt over de situatie waarin Rusland momenteel verkeert. Het land is misschien te vergelijken met de Weimar-republiek: het ontredderde Duitsland na de Eerste Wereldoorlog. Maar dan wel in het kwadraat, vanwege de omvang en potentiële veiligheidsrisico's voor de hele wereld. Alleen al vanwege de duizenden kernkoppen en het enorme leger, alhoewel grotendeels in erbarmelijke staat, kunnen we het ons eenvoudigweg niet veroorloven om Rusland aan zijn lot over te laten. Veel overheidshulp komt echter niet op de goede plaatsen terecht en er dienen dus keiharde garanties gesteld te worden dat deze gelden niet in corrupte handen terecht komen. Daarnaast is het van heel groot belang om zoveel mogelijk relaties te leggen en te intensiveren. Dat kan met en tussen niet-goevernementele organisaties, maar ook met politieke partijen en jongerenorganisaties.

De liberale en pro-democratische krachten staan momenteel met de rug tegen de muur: hun positie is zwakker dan ooit tevoren sinds het uiteenvallen van de Sovjet-Unie. Rusland glijdt momenteel af in vliegende vaart en het is in ieders belang om deze val te stoppen. Wat men ook onderneemt om Rusland te steunen en de democratie te redden: doe het goed en doe het vooral vlug, want veel tijd hebben we niet meer.

Een rapport van de onderzoeksmisssie naar Rusland is op te vragen bij het secretariaat.

Meer informatie, ook over contactpersonen, e-mailadressen van (jongeren)organisaties/partijen in Rusland: Peter Ras (030-2342066), Barbara Naumann (030-2939257), Marieke Taanman(0243-225514), Marlies van der Maarel (06-22486738)

Cultuur zit dwars

Wouter-Jan Oosten

In november is op initiatief van de Commissie Politieke Zaken en het bestuurslid politieke zaken de projectgroep Culturele samenhang opgericht. De doelstelling van deze projectgroep is het schrijven van een resolutie. Voordat op een congres een tekst kan worden gepresenteerd, is een discussietraject nodig. Deze notitie is de aanzet tot de discussie.

Omwillen van de eenvoud worden in deze startnotitie slechts de kunsten en de sport tot cultuur gerekend. De vragen die ik tracht te beantwoorden zijn in hoeverre kunsten en sport een sociaal bindmiddel (behoren te) zijn en wat het nut, de noodzaak en de behoefte aan overheidssubsidie hiervoor is.

Om te beginnen onderscheid ik in de samenleving twee sferen. De eerste sfeer is die van individuen en gemeenschappen. Mensen groeien op, maken zich hun individuele en groepsgebonden waarden en normen eigen en streven naar wat zij zien als het goede leven.

De tweede sfeer is die van burgers en de staat. Er is een collectief ontwikkeld om de sociale dilemma's op te lossen die zich in de samenleving voordoen. Het collectief legt de burgers rechtsnormen op. De burgers op hun beurt organiseren zich met het doel het collectief de samenleving zo te laten inrichten, als zij juist achten. Met verschillende gemeenschappen als achtergrond hebben burgers ook verschillende opvattingen over hoe de samenleving ingericht moet worden. Burgers hantieren de staat in hun streven naar leefbaarheid.

Een schilderij, een compositie voor strijkers en een marathon zijn de werken van een individu. Rond deze werken van individuen bestaan gemeenschappen: schilderijen worden gemaakt binnen scholen en stromingen, sport wordt beoefend in ploegen en verenigingen. Gemeenschappen zijn er niet enkel betreffende expressie of recreatie. Ook kerken en bedrijven zijn gemeenschappen.

Pressiegroepen en politieke partijen bevinden zich tussen afzonderlijke burgers en de staat, maar zijn tegelijkertijd gemeenschappen van individuen. Pressiegroepen en partijen vormen dus dwarsverbindingen tussen de twee sferen in de samenleving.

De staat verschaft burgers leefbaarheid, bijvoorbeeld in de vorm van strafrecht en een stelsel van democratie. Ook onderwijs, bedrijfsinvesteringsubsidies en communicatie-infrastructuur dienen die leefbaarheid van burgers. Dit zijn tevens drie voorbeelden van staats-hulp aan gemeenschappen van individuen. De overschrijding van de grens tussen de sferen is voor de staat te beargumenteren wanneer het leefbaarheidsbevordering betreft en dus het doel van de sfeer burgers - staat dient. De overschrijding van de

grens is voor de gemeenschappen te beargumenteren (en door hen zeer gewenst) wanneer de staat dienstverlener aan de gemeenschappen wordt zonder hun autonomie te beperken.

De kunsten en de sport geven uiting aan de waarden van de individuele beoefenaars en van de gemeenschappen, ongeacht of het gaat om sociaal-realisme of Feyenoord. De cultuur van een gemeenschap wordt door een uiting zoals een schilderij of voetbalwedstrijd herhaald, bevestigd en gepropageerd. Deze uitingen bevorderen de samenhang tussen individuen binnen een gemeenschap. Dat één uiting het tegendeel kan bewerkstelligen voor meerdere gemeenschappen, wordt geïllustreerd door de ervaring dat een wedstrijd Ajax - Feyenoord de samenhang tussen Ajax- en Feyenoord-fans niet bevordert. Kunst en sport zijn dus sociale bindmiddelen voor een gemeenschap en niet voor alle gemeenschappen of de samenleving.

Subsidiëring van cultuur is voor de staat niet te verdedigen wanneer culturele uitingen niet het doel van de sfeer burgers - staat dienen. Indien de staat individuen en gemeenschappen met culturele doeleinden steunt, wordt er ten onrechte een dwarsverband gecreëerd.

Literatuur

J. van den Doel & B.C.J. van Velthoven, *Democratie en welvaarts-theorie*, Alphen aan den Rijn: Samsom H.D. Tjeenk Willink, 1990
Sjaak Koenis, *Het verlangen naar gemeenschap, Over moraal en politiek in Nederland na de verzuiling*, Amsterdam: Van Gennep, 1997

Het discussietraject

Op dinsdag 12 januari zijn alle geïnteresseerden welkom bij de eerste bijeenkomst van de projectgroep Culturele samenhang. Deze vindt vanaf 20:00 uur plaats bij coördinator Wouter-Jan Oosten (Wassenaarseweg 87 in Leiden). Bel hem voor meer informatie: 071 5155615.

1999: JD-lustrumjaar

De voorbereidingen zijn in volle gang: 1999 wordt een feestjaar voor de JD! Reunies voor oude JD-ers, een presentatie van een heus JD-geschiedboek en natuurlijk is er het Lustrum-congres! Naast prominente politici, binnen en buitenlandse politieke jongeren organisaties die de JD komen feliciteren en een groots feest op de zaterdagavond, wordt er gewerkt aan een heuse lustrum musical (!). Interesse in meewerken? Info bij en vragen bij Karianne Buddingh (010-4138813) of lustrum@jd-net.demon.nl. Of bezoek de zich langzaam uitdijende lustrum-pagina op jd.simplenet.com. In de volgende DEMO meer!

Moddergevecht op hoog niveau

In 1997 deed het boek 'Om erger te voorkomen' het nodige stof opwaaien. Centrale stelling van het werk is dat de vlucht van koningin Wilhelmina naar Engeland de vervolging van de Nederlandse joden vergemakkelijkte en bovendien niet grondwettig was. Als gevolg van de ongrondwettige vlucht van koningin en regering kreeg Nederland te maken met een door de Nazi's ingesteld civiel bestuur. Dit bestuur gaf de Nazi's de mogelijkheid om veel dieper in het bestuur in te grijpen dan bijvoorbeeld in Denemarken of België. Het buitengewoon hoge percentage omgebrachte joden was dan ook het gevolg van Wilhelmina's vertrek.

Op de achterflap lezen we:dat het in Nederland juist de elites waren die aan de gewone Nederlanders het slechtst denkbare voorbeeld hebben gegeven, met hun onverschilligheid, gebrek aan morele kracht en misplaatste getrouwheid aan het schijnbaar wettige Duitse gezag over bezet Nederland. Hoofdstuk na hoofdstuk deelt Van der Zee linkse en rechtse hoeken uit en doet ze geen moeite om mensen een keihard oordeel te besparen. Van der Zee schetst niet alleen een ontluisterend beeld van de houding van de Nederlandse elites tijdens en voor de oorlog. Ook de na-oorlogse Parlementaire Enquete Commissie (PEC) wordt kritisch onder de loep genomen. Zo heeft de PEC de rol van Wilhelmina tijdens de oorlogsjaren niet getoetst, de koningin was immers onschendbaar, en was het de PEC niet toegestaan om naar discussies in het kabinet te vragen. Na bestudering van de stukken van de PEC blijft Van der Zee bij haar conclusie dat de regering vanuit Londen niet of nauwelijks iets heeft gedaan voor de Nederlandse joden. Die zit.

Op het moment dat 'Om erger te voorkomen' verscheen, was Cees Fasseur nog bezig aan het onlangs verschenen eerste deel van zijn tweedelige Wilhelmina-biografie. Zijn commentaar op Van der Zees boek loog er destijds niet om. Fasseurs commentaar kwam in de Telegraaf terecht met een kop waarin het woord 'Nazi-propaganda' voorkwam. Fasseur distantieerde zich van de kop, maar de toon was reeds gezet. Fasseur distantieerde zich echter niet van de uitspraak, dat van der Zee gevallen is voor de propaganda van Seyss-Inquart en dat haar

bevindingen aansluiten bij die van NSB-leider Anton Mussert. Fasseur gooide dus met modder, deze verlaging van het niveau maakt mij extra nieuwsgierig naar het tweede deel van zijn biografie. Als Fasseur Van der Zee hard meent te moeten aanvallen, zal hij haar conclusies op gedegen wijze moeten pareren om nog langer serieus te kunnen worden genomen. Er staat dus veel op het spel voor Fasseur.

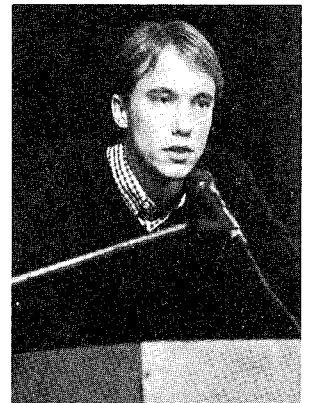
Ondanks bovengenoemde kritiek onder de gordel bleef Van der Zee achter haar bevindingen staan. Ze verklaarde dat haar onderzoeksresultaten op den duur algemeen ingang zullen vinden omdat ze niet zijn te weerleggen. Ook zij zet dus hoog in.

Momenteel is Fasseur bezig om de handschoenen op te pakken. Het eerste deel van diens Wilhelmina-biografie is algemeen positief tot zeer positief ontvangen. Waarom dat is gebeurd is me een beetje een raadsel. Het boek oogt als een werk dat je vooral kado doet of kado krijgt. Het leest als een boek dat ik vervolgens weer aan iemand

L.b.: Jan-
piet de
Vries
stelt
vraag.
L: Pizza's
R: Kari-
anneBud-
dingh
houdt
speech

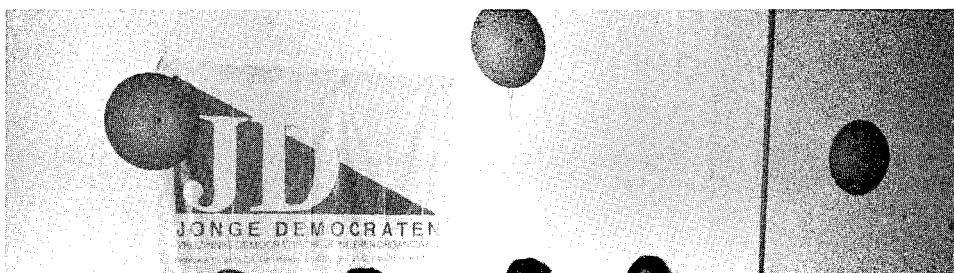
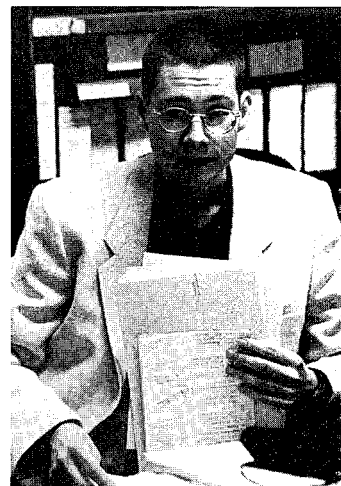

Boven: Michel
Jager nieuwe
penningmeester.
Links: Afdeling
A'dam bij de bar,
luistert naar
Loueswies van der
Laan.

Andere activiteiten bij de JD

**Links: Binnenhof -
excursie:
Kamerlid Van
Vliet schenkt
koffie in.
Beneden: Wouter-
Jan Oosten
nieuwe Algemeen
Secretaris**

**Tino Wallaert van Niet Nix te gast
tijdens Nacht van de Democratie**

**Meer foto's van activiteiten,
congres en excursies
(Binnenkort het PI-weekend en
de Engeland reis!!) vindt je op
de JD-site:
WWW.jd.simplenet.com**

**Boven: Henk van
Lingen nieuwe
BPZ, links: Martin
Laver nieuwe
Internationaal
Secretaris**

Fotobijlage

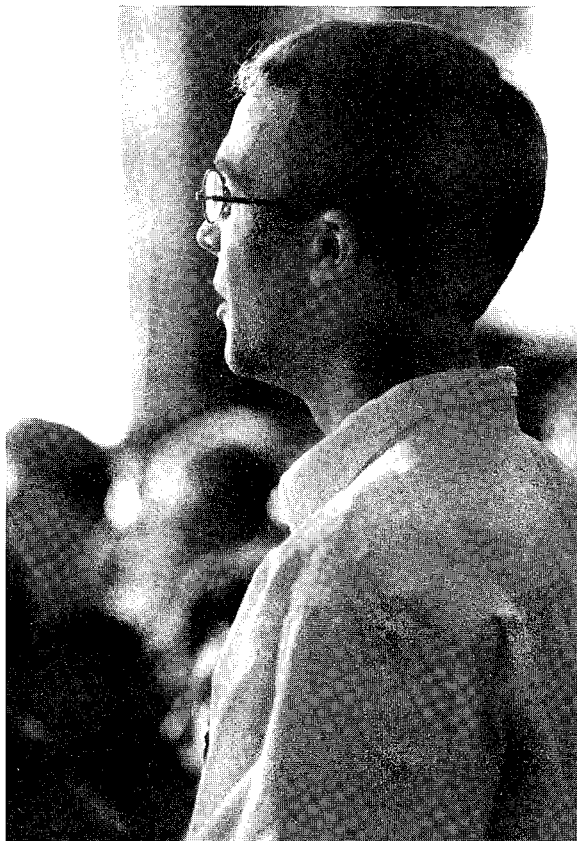
32ste C o n g r e s

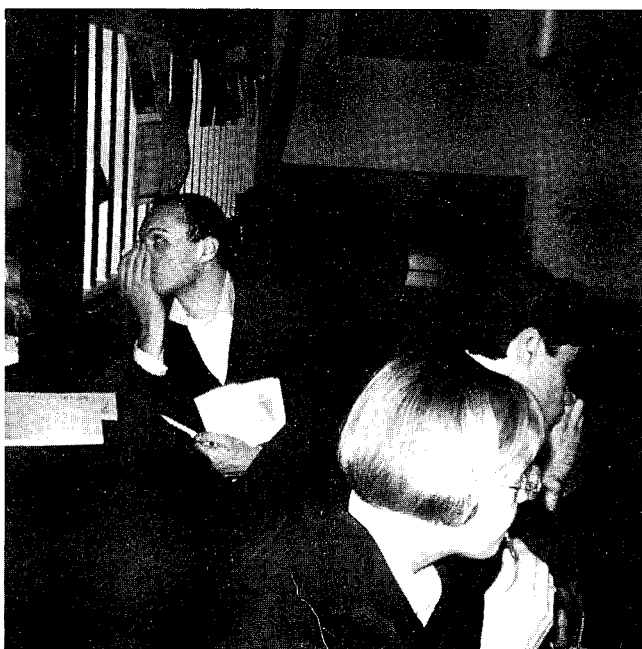
Op zaterdag 28 november hield de JD haar 32ste Congres. Dit keer in Amsterdam. Ruim honderd JD-ers deden die dag de bovenzaal van Eik & Linde aan.

Hoe zag het congres er uit?

**Rechts: Boris Dittrich, spreekt het
32ste JD congres toe
Onder: Martijn van de Kooij verdedigt
de resolutie: 'Zichtbare Keuzes'**

JD-ers aroveren bij Congressecretariaat

Fluisterende komende en gaande voorzitter

kado zou doen. Bijna zeshonderd bladzijden lang gaat Fasseur in op te veel details. Wie van beschrijvende historische werken houdt, zal een goede koop hebben aan Fasseurs werk. (En het staat ook nog eens een keer intellectueel als vrienden en bekenden het in je boekenkast aantreffen, maar dit terzijde) Ook is het boek enigszins zoetsappig: de titels van de hoofdstukken zouden uit een laat 19e eeuwse liefdesroman kunnen stammen. Een meer zakelijke stijl was meer op zijn plaats geweest. Maar Fasseur is dan ook een beetje verliefd geworden op het onderwerp van zijn onderzoek.

Ondanks deze minpunten is de conclusie recht door zee. Fasseur spreekt van een vorstelijke boven- en onpartijdigheid die vaak ver te zoeken was. Wel kritiek, maar geen spijkerhard oordeel zoals in 'Om erger te voorkomen'.

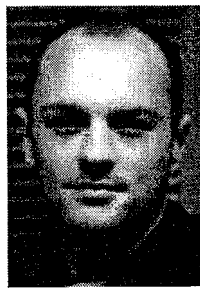
In zijn voorwoord schrijft Fasseur dat hij ernaar gestreeft heeft om Wilhelmina in haar tijd tot leven te wekken. 'Elk tijdvak verdient het om te worden beoordeeld naar de opvattingen over goed en kwaad die in die tijd gangbaar waren'. Het heden is voor Fasseur dus geen maatstaf waaraan het verleden dient te worden getoetst. Dat lijkt me een integer uitgangspunt dat inderdaad van het boek valt af te lezen. Alleen goede historici kunnen zich in voldoende mate inleven in andere tijden. Wie de wereldgeschiedenis toetst aan de normen van nu, houdt alleen een pikzwarte blik op de geschiedenis over.

Het slotwoord van Fasseurs boek lijkt een aanzet voor de inhoud van het tweede deel van de biografie. (Dit nog te verschijnen tweede deel zal de periode na 1918 behandelen.) Fasseur spreekt in zijn slotwoord over de fakkel van een vrij Nederland die alleen nog in Londen brandde. Van der Zees conclusies ondersteunend, ben ik benieuwd naar het nut van die fakkel voor de Nederlanders die tijdens de oorlog achter bleven.

Het is jammer dat de status en prioriteit van historisch onderzoek in Nederland dermate laag is, dat Fasseur afhankelijk is van een stipendium van het Prins Bernhard fonds. (Gelijk aan één week rente op het aankoopbedrag van Mondriaans Boegie Woegie tafellaken.) Als gevolg hiervan kan de schijn worden gewekt dat het historische debat over de rol van Wilhelmina niet uitsluitend op wetenschappelijke argumenten stoelt. De hoogleraar Fasseur moet deze belangenverstrengeling kennelijk accepteren om überhaupt gedegen onderzoek in deze te doen. Het is hoog tijd dat hierin verandering komt, want in deze belangrijke discussie dient absolute integriteit van auteurs voorop te staan. Laat het modder gooien achterwege en presenteer vlug het tweede deel van die biografie!

Nanda van der Zee. Om erger te voorkomen: de voorbereiding en uitvoering van de vernietiging van het Nedrlandse jodendom tijdens de Tweede Wereldoorlog. (Meulenhoff 1997)

Cees Fasseur. Wilhelmina, de jonge koningin. (Balans 1998)

Onder de **HAMER**

Onder de Hamer

Opstandige CDA-jongeren, twee Niet Nixers mogelijk voorzitter van de PvdA en 'Opschudding' bij D66. Het is een zeer goede zaak dat de (wat oudere) jongeren zich zo manifestesteren binnen de partijen, en het is voor ons natuurlijk goed te zien dat er zoveel oud JD-ers de weg binnen D66 hebben gevonden.

Kranten berichten over de fluwelen revolutie van de eindtwintigers binnen de politieke partijen. Fluweel, ja, want ook al zitten ze bij verschillende partijen; ze delen dezelfde uitstraling: enthousiast, maar keurig; kritisch, maar nooit onaardig.

Los van de vraag of het in de politiek soms juist goed is om onaardig te durven zijn, is de overeenkomst in politieke cultuur opmerkelijk. En ook wanneer je naar de standpunten kijkt zijn er een aantal wezenlijke raakvlakken. De Jonge CDA-ers ('confrontatie met de toekomst') bijvoorbeeld pleiten niet langer voor de vrije zondag om religieuze redenen, maar vanuit een algemener, recreatief belang. Ontdaan van het ideologisch dogma krijgt zo'n standpunt opeens de adem die het voor niet religieuze stromingen wellicht ook pruimbaar maakt. En waarin verschilt Niet Nix nu wezenlijk van dat wat D66 tegenwoordig sociaal-liberaal noemt?

Bij het aantreden van het eerste Paarse kabinet werd al voorspeld dat zo'n vreemde mengeling van partijen niet zonder gevolgen kon blijven. Het gevolg heeft zich nu al ten dele aangediend bij de politici van de toekomst. Over de hele breedte van het politieke spectrum, dwars door de huidige partijen heen, zijn nieuwe, nooit vermoede, potentiële coalities te vormen.. of misschien wel nieuwe partijen. Maar over dat laatste wordt gek genoeg nog niet gesproken.

Het nooit vermoede Paarse kabinet was het resultaat van het zogenaamde 'Des Indes-beraad' in het gelijknamige hotel in Den Haag, waaraan onder andere ook de JD deelnam. Ik woon in Den Haag en weet toevallig dat achter dat hotel, op de Dennenweg, zich een uitstekend internet-café bevindt met de inspirerende naam 'café 2002'. Een geschikte plaats om een nieuw, fris initiatief tot politieke samenwerking voor te bereiden ter vervanging van het inmiddels al weer ingedutte Paars II.

Boris van der Ham

Vijftal nieuwe projectgroepen!

Nieuws uit de werk- en projectgroepen.

De JD kent vanaf nu vijf nieuwe projectgroepen! Deze groepen zullen maximaal 5 keer bijeenkomen om in korte tijd een discussiebundel, een artikel of een concept standpunt te formuleren voor de JD.

Henk van Lingen **Mensenrechten: Gorbatsjov en essay-bundel**
Deze werkgroep heeft onlangs een essay-bundel uitgebracht waarin een breed scala aan onderwerpen wordt behandeld welke met elkaar gemeen hebben dat er sprake is van een minderheid die het slachtoffer is van mensenrechtenschendingen. Deze bundel is te bestellen bij het secretariaat. Een aantal leden van Mensenrechten is bovendien in November op bezoek naar Rusland geweest. Een verslag van die reis lees je elders in de DEMO. Binnenkort brengen de JD-ers een rapport uit over hun bevindingen. Info bij Martijn Warnier (030-2512115) en Yvonne Ahrend (030-2716310).

Ethiek: Liever een dictatuur?

Heeft de discussiegroep Ethiek de vorige bijeenkomst gesproken over oorlogsvoering, de volgende keer zal het gaan over verlichte dictaturen. Worden de belangen van de burgers wellicht niet beter behartigd in een verlichte dictatuur dan in een democratie? Heb jij hier een mening over, neem dan contact op met Christiaan Bonebakker (030-2581771). De komende bijeenkomst is op 6 januari.

Culturele Verscheidenheid en Midden-Oosten: De monarchie de toekomst?

Deze twee werkgroepen kwamen begin November bij elkaar voor een gezamenlijke activiteit. Bij de rubriek 'gedaan bij de JD' lees je hierover. De volgende bijeenkomst zal zich richten op onder meer de vraag in hoeverre de monarchie als staatsvorm al dan niet helpt bij de ontwikkeling van het Midden-Oosten. Is in een instabiele regio een onaantastbare vorst niet een welkome houvast, zoals in Jordanië en Marokko? Uir onderzoek blijkt verder dat Marokkaanse jongeren in Nederland voor niemand zoveel respect hebben als voor Beatrix. De monarchie als bindmiddel voor de multi-culturele samenleving? Info bij Boris van der Ham (070-3222025), Wilfred Jansz (010-4611323) of Cor Sandburg (020-6825212)

Europa: Activiteiten-tour door Nederland

De komende maanden organiseert deze actie-werkgroep al een aantal activiteiten. Op 4 februari organiseert ze een forum-discussie over Europese werkgelegenheid en fiscale concurrentie in Leiden. Gastspreker: Lodewijk de Waal, voorzitter van de FNV!! In maart zakt de JD af naar haar Vlaamse collega's (VUJO) om samen met hen en europarlementariërs te spreken over Brussel als Europese hoofdstad. Op 13 april vindt er een activiteit plaats in Amsterdam over Culturele Verwantschap in Europa: Moet Nederland zich politiek en cultureel minder op de Benelux en meer op de Noordse landen richten? Op 18 mei organiseert Europa een debat over Europa en het overleven van de Nederlandse taal en cultuur in de EU. Gast o.v.b.: Rick van der Ploeg. Begin juni, net voor het opengaan van de stembussen voor de Europese-

verkiezingen, sluit de werkgroep haar tournee af in Utrecht met een debat over Europese democratisering: De bezem moet door Europa! Info bij Wouter-Jan Oosten (071-5155615) en Maureen Pepping.

Economie: Bezoek aan Bert Bakker

Woensdag 13 januari bezoekt deze werkgroep D66-kamerlid Bert Bakker om te spreken over het IMF en de financiële crisis in de wereld. Daarna zal de werkgroep zich gaan richten op het 'groen poldermodel'. Info bij Jan-Piet de Vries (078-6173454)

Onderwijs: Nieuwe projectgroep

Deze nieuwe projectgroep zal een aantal keer bij elkaar komen om de JD opvattingen over onderwijs te evalueren en aan te vullen. De eerste bijeenkomst zal direct een activiteit zijn waarop een aansprekende gast zijn visie op onderwijs zal geven. Deze activiteit zal gehouden worden op donderdag 28 januari om 20.00 uur. Vervolgens gaat de projectgroep op 4 maart de JD visie verdiepen. Voor vragen en locaties: Henk van Lingen (030-2900900).

Culturele Samenhang: Nieuwe projectgroep

In deze DEMO lees je het discussiestuk over dit onderwerp ('Dwars'). Dat stuk zal de inzet zijn van de groep. Op 11 februari ontvangt de groep daartoe het kamerlid Nicolai (VVD). Info bij Wouter-Jan Oosten (071-5155615)

Asiel en Migratie: Nieuwe projectgroep

Asielbeleid staat momenteel hoog op de politieke agenda. Afgelopen congres sprak Boris Dittrich hierover. Deze projectgroep zal van de huidige JD-standpunten een stevige inzet kneden en hier en daar suggesties doen onze standpunten aan te passen. Valt er wel op lange termijn een politieke strategie te ontwikkelen m.b.t. asielzoekers? Of zal het altijd een politiek van paniek blijven? Midden Januari komt de groep bijeen en bezoekt een asielzoekerscentrum. Info en opgeven bij Wouter-Jan Oosten (071-5155615)

Vrede en Veiligheid: Nieuwe Projectgroep

Bezuinigingen op Defensie verdelen de Paarse coalitie. Waarom nog een leger? De Koude Oorlog is toch voorbij! VVD, PvdA en CDA zien er geen heil in om Nederland een groot leger in stand te houden en zien het liefst ook niet te veel Nederlanders afreizen voor Vredesmissies. Wellicht dat wij als Jonge Democraten daar anders over denken. Is het niet een fundamentele verantwoordelijkheid van een democratisch land om ook voor andere volkeren Vrede en Veiligheid te garanderen? De JD tegen bezuinigingen op Defensie? Info bij Boris van der Ham (070-3222025)

Gezondheidszorg: Nieuwe projectgroep

Een aantal JD-ers schrijven momenteel een voorstel tot een integraal standpunt over Gezondheidszorg. Hoe te bezuinigen in de Zorg? Zorg op maat? Drastische ingrepen in de zorg-CAO? Buig je mee over deze vragen. In januari de eerste bijeenkomst. Interesse? Info bij Karianne Buddingh (010-4138813)

Verander het gezicht van de 21ste eeuw

Kom nu Bestuurskunde studeren in Rotterdam

Milieuvervuiling, verkeersdruk, criminaliteit, Europese eenwording. Problemen die we de 21ste eeuw binnenslepen en waar jij nu al politieke ideeën over hebt. Werk mee aan echte oplossingen. Een mooie uitdaging voor de eerste bestuurskundigen van de 21ste eeuw. Wie het komend studiejaar met ons meedoet, is in 2003 klaar. Zit jij daar bij?

Bestuurskunde geeft je een brede kijk op de samenleving. Hoe is de macht verdeeld? In Nederland. In Europa. Hoe kun je er invloed op uitoefenen? Je leert oplossingen te bedenken bij botsende belangen in de maatschappij. Na je studie ga je als adviseur bij de overheid of in het bedrijfsleven werken.

Afwisselend

Bestuurskunde is een afwisselende studie. In je studiepakket zit economie, politicologie, rechten, sociologie, organisatiekunde. We leren je ook praktische dingen zoals vergaderen en onderhandelen. Dat heb je allemaal nodig, omdat je als bestuurskundige met verschillende mensen, meningen en wetten te maken krijgt.

We bieden je graag de kans om internationale ervaring op te doen. Ga stage lopen of volg een studieprogramma in het buitenland. We hebben uitstekende contacten met buitenlandse universiteiten.

Enthousiast?

Bel voor meer informatie met het EUR Studenten Informatiecentrum, telefoon 010 - 408 11 37, stuur de onderstaande bon (zonder postzegel) naar het EUR Studenten Informatiecentrum, Antwoordnummer 2791, 3000 VB Rotterdam, of kijk op: <http://www.eur.nl/fsw>

Bon voor meer informatie over de studie bestuurskunde

171

Naam: _____ Voornaam: _____ Geboortedatum: _____ M/V

Adres: _____ Telefoon: _____

Postcode: _____ Woonplaats: _____

Erasmus Universiteit Rotterdam. 25 jaar jong, 85 jaar kennis van zaken.

“D66 heeft geen derde weg nodig”

Thom de Graaf wil pact van sociaal-liberale partijen

Thom de Graaf is nu een jaar voorzitter van de D66-kamerfractie. Een hectisch jaar waarin de partij twee maal de verkiezingen verloor, de formatie vervolgens won en waarin de partij zichzelf 32 jaar na oprichting een etiket opplakte. De vrijzinnig-democratische JD in gesprek met de sociaal-liberale D66-voorman.

Boris van der Ham

Boris van der Ham:

Tijdens het debat rond de regeringsverklaring zei u dat D66 een radicale vrijzinnig-democratische partij is. Een paar maanden later, tijdens de algemene beschouwingen, had u het over sociaal-liberaal. Had een van de etiketten uw voorkeur? Had u niet liever vrijzinnig-democratisch gehad?

Thom de Graaf:

Het woord ‘vrijzinnig’ zegt de meeste mensen niet zoveel meer. Het wordt tegenwoordig nog wel gebruikt in de context van ‘vrijzinnige protestanten’ en ook de V in VPRO refereert er naar, maar dat was het wel. ‘Sociaal-liberaal’ is duidelijker, maar niet tegengesteld aan of anders dan ‘vrijzinnig-democratisch’.

De prehistorie van D66

D66 ligt in de traditie van de Vrijzinnig-democratische Bond van voor de tweede wereldoorlog. Die partij was bij uitstek sociaal-liberaal. Ook zij stonden een sociale gemeenschap voor en hadden vergelijkbare speerpunten als D66. Het individu stond voorop en ook zij waren bovenmatig geïnteresseerd in staatkundige vernieuwing. VDB-voormannen als Oud en Marchant waren voorvechters van Algemeen Kiesrecht en stonden toen ook al het invoeren van het referendum voor.

BvdH:

Kunnen we op de internetsite binnenkort, naast foto's van Van Mierlo en Terlouw ook foto's van Marchant en Oud verwachten? Gaat D66 in haar geschiedschrijving alsnog een hoofdstuk VDB toevoegen?

TdG:

Dat zou afbreuk doen aan het unieke karakter van D66. D66 is ontstaan vanuit de vernieuwingsgeest van de jaren zestig, niet als een heroprichting van de VDB. Het zijn twee partijen die historisch geen banden met elkaar hebben. Na de Tweede Wereldoorlog is de VDB geëindigd in PvdA en Oud heeft later de VVD opgericht; Een lijntje trekken naar D66 is wat geforceerd. Dat wil niet zeggen dat een historicus die straks terugkijkt naar de Parlementaire Geschiedenis van de twintigste eeuw, tot de conclusie zal komen dat het spoor van de vrijzinnige democratie in D66 is terug te zien.

D66 en de liberale internationale

BvdH:

De maandag na het jongste D66 congres zei Frits Bolkenstein, de president van de Liberale Internationale, in het Algemeen dagblad dat het sociaal-liberale D66 van harte welkom is als volwaardig lid van de Liberale Internationale? Aanvaard u deze uitnodiging van de oud VVD-leider?

TdG:

Momenteel zijn we ‘waarnemer’ binnen die Internationale en er wordt inderdaad aan gedacht om volwaardig lid te gaan worden van de LI. Er wordt ook vanuit het buitenland met klem op aangedrongen. De Liberal Democrats uit Groot Brittannië, bijvoorbeeld, en het Radicales Fenster uit Denemarken zijn verwante sociaal-liberale partijen die ons er graag bij willen hebben. De LI bestaat uit alle partijen op de wereld die zich op een of andere manier ‘liberaal’ noemen. Maar ‘liberalisme’ wordt nogal verschillend geïnterpreteerd. Bij een aantal van de aangesloten partijen uit zich dat in een keihard, rechts kapitalisme, zonder zelfs maar interesse te hebben voor ethische vraagstukken, democratisering en milieu, zaken waar partijen als de Liberal Democrats, Radicales Fenster en D66 zich mee onderscheiden.

Wanneer D66 zou toetreden tot de LI, dan kan dat alleen maar wanneer wij de verantwoordelijkheid op ons nemen om de sociaal-liberale partijen binnen de LI te mobiliseren. Zonder een dergelijke missie heeft het geen zin.

De verkiezingen komen eraan!

BvdH:

Tijdens de verkiezingscampagnes is er door Kok en Bolkenstein herhaaldelijk gesproken over de politieke stromingen van de toekomst. Beiden waren het er over eens dat de sociaal-democratie en het liberalisme de twee hoofdstromingen zouden worden. D66 heeft zich nu als liberale partij bekend. Er is dus hoop voor D66?

TdG:

De Hoop Scheffer zei tijdens de verkiezingen ongeveer hetzelfde, maar dan dat niet de sociaal-democratie, maar de christen-democratie die tweede hoofdstroom zou zijn. Telkens wanneer iemand zich in die twee-stromingen discussie mengt, is slechts de boodschap dat de eigen stroming de hoofdstroming zal zijn. Om dat te verdedigen worden soms de meest vreemde kunstgrepen toegepast. D66 heeft geen ‘derde weg’ of ‘neue mitte’ nodig, zoals de sociaal-democratie, om haar bestaansrecht te verdedigen.

BvdH:

Maar het gaat toch niet zoals het hoort te gaan met D66? Er komen volgend jaar weer verkiezingen aan. Denkt u dat het etiket sociaal-liberaal voldoende wervingskracht heeft?

TdG:

Er komen –altijd- verkiezingen aan dus daar moet je je niet door laten opjagen. D66 werkt hard aan zichzelf: We hebben het aangedurfd om toch weer te gaan regeren, er is discussie in de partij, Opschudding, nieuwe ministers. Ik heb niet zoiets van: Bij de Statenverkiezingen en de Europese verkiezingen –moeten- we scoren en onmiddellijk resultaten zien. We zijn een nieuwe fase in het bestaan van onze partij ingegaan. Dat moet de aandacht hebben.

Maatschappelijke verantwoordelijkheid

BvdH:

D66 moet een democratisch perspectief aan mensen bieden. En dat heeft niet onmiddellijk met Staatkundige vernieuwing te maken. Dat heeft te maken met onderwijs, gezondheidszorg, woningbouw: hoe richt je de ruimte in Nederland in?

TdG:

Dat heeft ook te maken met de cohesie in de samenleving. D66 kan niet het verwijt worden gemaakt dat wij blinde

voorstanders zijn van individualisering, zonder oog te hebben voor de tegenkant van individualisering. Daarom is D66 ook zo blij met haar minister voor Grote Steden Beleid.

D66 moet het ook aandurven om mensen en bedrijven nadrukkelijker op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid te wijzen. Grote bedrijven zien al in dan ze geen eilandjes vormen in de maatschappij en dat ze naast een economische taak ook een bredere functie hebben. Zo worden nu diverse culturele instellingen ondersteund en wordt aandacht besteed aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dat mag je ook vragen aan bijvoorbeeld t.v.-makers. Ik zal nooit pleiten voor het verbieden van programma's als 'Sex voor de Buch', maar de programmamakers mogen best aangesproken worden op enige maatschappelijke verantwoordelijkheid. Zonder in zedenmeesterij te vervallen of omwille van de politieke correctheid moet wij er voor waken dat de bevochten individuele vrijheden niet misbruikt worden. Juist de partij van de jaren zestig heeft daar een taak in.

INTERNATIONALE AGENDA:

vr-zo 29-31 jan 1999: LHG congres, Duitsland
di-vr 16-19 feb 1999: LYMEC seminar Slovenië
za-ma 20-22 feb 1999: LYMEC congres Slovenië

Bezoek de Liberal Democrats en het Lagerhuis!!

Vier dagen naar Engeland met de JD

Op Zaterdagavond 27 februari vertrekt de JD naar Engeland. Er wordt momenteel nog hard gewerkt aan de volledige agenda, maar hier alvast de highlights!!

Za 27 februari:

20.00 uur: Verwacht bezoek aan toneelvoorstelling 'Macbeth', Shakespeare. Appeltheater Den Haag

23.00 uur: Vertrek met bus naar boot. Overtocht naar Groot-Brittannië.

Zo 28 februari:

13.00 uur: Aankomst in Oxford
14.00 uur: Rondleiding door Oxford
's Avonds: Activiteit samen met de Liberal Democrats Youth and Students
's Nachts: Slapen in Jeugdherberg Oxford

Ma 1 maart:

's Ochtends: Vertrekken naar Londen
's Middags: Ontmoeting met Parlementslid Evan Harris MP (Liberal Democrats)
's Nachts: Slapen in Jeugdherberg Londen

Di 2 maart:

's Middags: Bezoek aan het Lagerhuis (House of Commons)
's Avonds: Terug naar Nederland.
's Nachts: Aankomst in Nederland

LYMEC/ILFRY ZOMERKAMP IN IERLAND

Van zaterdag 31 juli tot en met zaterdag 6 augustus 1999:

Twee nachten in Dublin. Hoogst waarschijnlijk een spectaculair bezoek aan de onvolprezen Guinness-brouwerij.

Drie nachten County Wicklow. Verblijf in Glen Cree Centre for reconciliation.

Twee nachten in een bruisende jeugdherberg in LondonDerry, Noord-Ierland.

GEEF JE NU OP BIJ MARTIN LAVER: 071- 5124212 of mail naar jd@dds.nl

Een cursus “goed samen leven” voor de westerse individualist

Het boek “Goed samen leven” van de Spaanse filosoof Fernando Savater draagt de ondertitel: politiek voor mensen van morgen. Door zijn uitgever word je uitdrukkelijk gewaarschuwd. Dit boek gaat niet over politiek. Savater schrijft niet over het leven van beroepsbestuurders of de ambtenarij, zijn politiek is geen politiek met een kleine p. Vanuit historisch - filosofisch perspectief onderwijst hij zijn 15 jarige zoon Amador over de functie van politiek, de inrichting van de Europese samenleving en over het individualistisch westers democratische gedachtegoed dat daar aan ten grondslag ligt. Savater schrijft over Politiek.

Louise Muller

Politiek is volgens hem: het geheel van redenen en opvattingen om te gehoorzamen of juist in opstand te komen tegen degene die de leiding neemt over de leefgemeenschap waarvan je als individu deel uitmaakt; een dorpsvoofd, koning of een minister-president. Voor het functioneren van een samenleving is het van belang dat er een balans bestaat tussen de leider van en de individuen in een gemeenschap.

Fernando vertelt zijn zoon dat uit de geschiedenis blijkt dat zo'n balans alleen ontstaat wanneer de leider zijn gezag legitimeert. In een agrarisch - metropolitane samenleving gold het leiderschap van de sterkste. De leider was de sterkste jager of de beste slager. Vóór de antieke tijd ontvingen koningen hun autoriteit van de goden of van God. Een koning kreeg van God te horen hoe hij zijn land moest gaan regeren.

Pas bij de Grieken werd het gezag gelegitimeerd met behulp van het menselijk verstand. Er kwamen wetten, die werden opgesteld aan de hand van een gezamenlijke beslissing. Door middel van die wetten konden burgers van de Griekse stadstaat voortaan mee beslissen over de inrichting van de samenleving. En hoewel armlastigen, vrouwen en slaven van het kiessysteem werden uitgesloten, ontstonden juist in deze tijd de basisprincipes die ten grondslag liggen aan het functioneren van onze huidige democratie.

Salman Rushdie

Onder die basisprincipes verstaat Savater het respect voor minderheden en het recht op persoonlijke vrijheid. Een ander basisprincipe is het behoud van de waardigheid van ieder individu. Het feit dat een democratie gebaseerd is op deze basisprincipes betekent dat democratie méér is dan alleen het gehoorzamen van de wetten van de meerderheid. Democratie betekent, naast een besluitvorming aan de hand van een meerderheid, ook dat je in bepaalde gevallen beperkingen kunt opleggen aan de rechten van een individu.

Een aanleiding hiertoe wordt gegeven wanneer meningsuitingen indruisen tegen de basisprincipes van de democratie. Van het ingaan tegen basisprincipes, is volgens Fernando alleen sprake wanneer iemand openlijk een aanzet geeft tot misdaad of als het recht geschonden wordt op bescherming van een individueel leven. De

Franse filosoof Luc Ferry drukt het als volgt uit: “Het opeisen van het recht om anders te zijn in een democratie houdt op democratisch te zijn, zodra dit het opeisen van andermans rechten wordt.” Als democraat hoef je het dus niet eens te zijn met de overtuigingen en opvattingen van een controversieel persoon als Salman Rushdie, die zonder ingrijpen van de staat door moslim fundamentalisten ter dood zou zijn gebracht. Zolang je hem maar als accepteert menselijk individu.

In alle andere gevallen pleit Fernando voor zoveel mogelijk individuele vrijheid en voor de afschaffing van alles wat die vrijheid beperkt. Een voorbeeld hiervan is de politieke regel van de onaantastbaarheid van de nationale soevereiniteit van staten. Savater noemt deze regel (die naar zijn mening) de vrijheid van meningsuiting beperkt: “de rampzalige mythe van de nationale soevereiniteit.”

Kleur bekennen

De charmes van “Goed samen leven” zitten in het feit dat onze Spaanse filosoof erin slaagt in eenvoudige bewoordingen uit te leggen waarom onze westerse democratische samenleving is ingericht zoals ze is ingericht. Het lukt hem in grote lijnen de ontwikkelingen aan te geven, die hebben geleid tot de opkomst van onze westerse democratie. Aan de hand van de westerse filosofie en geschiedenis beschrijft hij het gedachtegoed achter het ontstaan van westers individualisme.

Savater beschouwt zichzelf als een links-liberaal. Hij bekent kleur, en met genoeg. Natuurlijk kan dat, en mag dat, maar als niet-westers historica in spé vond ik het op zijn minst storend. Terwijl Savater van het westers individuele denken uitsluitend de voordelen opsomt, geeft hij van het in het niet-westen meer gebruikelijke collectivistisch denken louter nadelen. Ten gevolg van een grotere vrijheid van het individu gaat identiteitsvorming volgens hem bijvoorbeeld minder gepaard met ontwikkelingen van nationalisme en racisme. Omdat een individu makkelijker meerdere identiteiten tegelijk aan kan nemen zou er naar zijn mening minder behoefte zijn aan groepsvorming, die tot uiterste vijandigheid ten opzichte van andere groepen leidt. Over het negatieve effect van deze ontwikkeling- de toename van anonimiteit in de samenleving; een ontwikkeling die onder ander het “zinloos geweld” in onze huidige samenleving tot gevolg heeft- laat hij zijn zoon in onwetendheid.

Verplichte lectuur

Ook gooit hij, naar mijn mening, het verbod op interventie in binnenlandse aangelegenheden, wel erg snel overboord. Natuurlijk ben ik het met hem eens dat het verbod op overheidsbemoeienis van een andere staat geen legitimering moet zijn voor het schenden van mensenrechten.

Maar er zijn nu eenmaal landen met staten waar groepsrechten en plichten, gebonden aan een sociaal-economisch systeem, belangrijker worden gevonden dan de rechten van een individu. Wanneer de vrijheid van meningsuiting van een individu kan leiden tot een bedreiging van het voortbestaan van de staat, geeft men

daar de voorkeur aan behoud van de nationale soevereiniteit. Fernando, die als Socrates zijn zoon met kennis bezwangert, vergeet dat de wereld om hem heen groter is dan hij kan overzien. Ook Fernando heeft de waarheid niet in pacht.

De wereld is groter dan Europa, de filosofie is meer dan alleen het westers individualisme. Mij lijkt het daarom beter om voor de mensen van morgen een gedachtengoed achter te laten dat verder reikt dan alleen het westerse gedachtengoed. In filosofisch magazine heeft Hans van Mierlo de wens geuit dit boek op de lijst van verplichte lectuur in het onderwijs te zetten. Daaraan wil ik het volgende toevoegen: laat het de jeugd maar lezen, en laat ze het dan nog eens lezen, in combinatie met het werk van een niet-westerse filosoof en/of historicus. Laat het nalatenschap aan onze jeugd meer zijn dan louter westers individualisme.

Goed samen leven; politiek voor mensen van morgen, door Fernando Savater, uitg. Bijleveld, Utrecht 1998, 176 blz., f29,90/BEF.598

Column Rene

Congres

Het zal veel mensen ontgaan zijn, het congres van de Jonge Democraten, voorwaar toch een van de meest vooraanstaande politieke fora die ons land rijk is. Ook ik was er niet bij, moet ik vol wroeging toegeven. Murw geslagen door de kapitalistische maatschappij, vol reclame en verplichtingen heb ik me moeten conformeren aan de eisen die worden gesteld aan de kennisonumenten (voorheen: studenten) van tegenwoordig. Ik moest studeren.

Sommigen van u zullen daar wel eens van gehoord hebben. Korte samenvatting: het doel is kennisaccumulatie teneinde een soort boterbriefje in bezit te krijgen, hetgeen dan weer bedoeld is om indruk te maken op toekomstige werkgevers. Nadere zingeving is mij nog niet gebleken.

Daarentegen vertrouw ik erop dat het congres van de Jonge Democraten bol stond van de zingeving. Vandaar ook mijn wroeging. Wat te denken bijvoorbeeld van de aardige discussie over de onkostendeclaraties van het Landelijk Bestuur. Voorpaginanieuws voor elk zichzelf respecterend landelijk dagblad, lijkt me zo. Hoogtepunt moet echter de discussie over een nieuw logo voor de club zijn geweest. Nu de neergaande lijn van het huidige logo inmiddels ook van toepassing is op de organisatie zelf is het immers hoog tijd voor verandering. Veel hoop is er echter niet: het vorige logo is op zeer democratische wijze door het congres gekozen, hetgeen je toch weer laat twifelen aan de meeste democratische beginselen.

Nee, dan de bestuursverkiezingen. Welke bedreigingen zijn er eigenlijk geuit om die mensen te dwingen hun functies te aanvaarden? Zoiets moet er wel achter zitten, na een jaar of twee vol ad interim bestuursleden. Pikanter misschien nog: ik dacht niet dat Joost dat zou durven, hij leek altijd zo beschaafd, helemaal niet het type voor bedreigingen. De arme jongen moest natuurlijk wel, anders zou -ie er op z'n veertigste nog zitten. Zijn opvolging door Boris is op zich ook veelzeggend: ooit werd hij nog verguisd omdat hij in kennelijke staat samen met mij de bijeenkomst van D66 vanwege de uitslag van de Tweede Kamer-verkiezingen opvrolijkte met vrolijk gezang en wij bijna Krasnapolsky werden uitgezet. "24 zetels, 24 zetels voor Hansssss....," kopte de Volkskrant de dag erna. Daarmee leek een voortijdig einde te zijn gekomen aan een veelbelovende carrière, maar sinds de voorzitter van D66 ook liedjes zingt op partijbijeenkomsten is zijn ster snel gestegen.

Dat kan nog wat worden in de toekomst. Misschien dat we Boris uit kunnen zenden naar het Eurovisie songfestival, in het kader van het werven van nieuwe leden. Dat is wel nodig ook. Als Jonge Democraten pandabeertjes waren geweest had het WNF allang zielige spotjes gemaakt en een giro-rekening geopend om dit bedreigde diersoort voor uitroeijing te behoeden. Waar vroeger de JD nog wel eens een tweedaags congres in bosrijke omgeving vol kon lullen, was nu een achterzaaltje in Eik en Linde kennelijk groot genoeg. Het zal zonder twijfel een inspirerende bijeenkomst zijn geweest waar de niet-ideologische vonken vanaf vlogen. Jonge Democraten, waar zijn jullie nou helemaal mee bezig?

René Biesenbeek

*PI-Weekend over
'Nieuwe' Politieke stromingen*

De derde weg?

Wat is 'de derde weg'? Is D66 al dertig jaar 'de derde weg' of zijn New Labour en de SPD van Schröder 'de derde weg'? Bestaat 'de derde weg' eigenlijk wel, of is het een propagandastunt van de socialisten, die zo aan de macht hoopten te komen (en ook gekomen zijn). Of is, zoals PvdA-kamerlid Bussemaker stelde in het Algemeen Dagblad, deze 'derde weg' dan al weer verouderd? Natuurlijk kun je je ook afvragen of 'de derde weg', zo er al sprake van is, wenselijk is? Zijn er misschien andere of betere mogelijkheden om de hedendaagse ontwikkelingen het hoofd te bieden? De vraag die dus centraal staat is wat vinden wij, als JD-ers, van 'de derde weg'. Wie het antwoord denkt te weten of gewoon een weekend wil discussieren en denken over 'de derde weg', komt naar het komende P-weekend. Dit politiek-inhoudelijke weekend wordt gehouden op 16 en 17 januari in Soest. Wij bieden een wetenschappelijk getinte inleiding over 'de derde weg', een interessante gastspreker en een boeiend 'maak je eigen ideologie-spel'. Wij vragen interesse en de wil er een leuk en inhoudelijk weekend van te maken. Wij hopen jullie de 16e te kunnen begroeten in Soest.

Informatie en opgave bij: Michel Jager (030-2893850).

Dreigementen en alcohol niet meer nodig

Het nieuwe landelijk bestuur stelt zich voor

Afgelopen congres was het niet meer nodig om tijdens de pauzes en tot laat in de avond op de dansvloer JD-ers te vragen om een vacante bestuurspost te vullen. Er stond een bijna volledig bestuur kandidaat wat lange tijd niet meer gebeurd is. Het LB stelt zich voor.

Boris van der Ham, voorzitter

Volgend jaar is het tien jaar geleden dat ik lid werd van de JD. Volgend jaar dus niet alleen het lustrum van de JD, het wordt ook het mijne.

Het afgelopen jaar heb ik als vice-voorzitter en Bestuurslid Politieke Zaken als een soort vliegende keep gefungeerd. Ik heb zodoende aan alle aspecten van de vereniging kunnen en mogen ruiken. Die ervaring zal van pas komen: Het LB heeft zich namelijk nogal wat ten doel gesteld. Veel activiteiten, een 'horizontaal geprogrammeerd' cursusaanbod, excursies, nieuwe projectgroepen, veel nieuwe leden werven, kortom: elke dag wat te doen bij de JD. Daarnaast is 1999 ook nog eens een lustrum-jaar voor de JD en zijn er twee verkiezingen. Het wordt een waar acrobatennummer om al die verschillende bordjes omhoog te houden. Het gevoel zegt dat 't gaat lukken: het ledental is dit jaar behoorlijk gestegen, we hebben een goed congres achter de rug en er blijken genoeg JD-ers te zijn die zich actief willen inzetten. We hebben een briesje wind mee, dus. Dat balanceert een stuk prettiger. Graag tot ziens bij een JD-activiteit.

Wouter-Jan Oosten, algemeen secretaris

In het najaar van 1997 werd ik na enig aarzelen lid van het Leidse afdelingsbestuur en vrijwel direct JD-vertegenwoordiger in een Leidse stichting. In het informeren en activeren van leden en andere jongeren heb ik gedurende een jaar veel tijd gestoken. Met name aan de samenwerking met medebestuurders heb ik veel plezier beleefd.

Als algemeen secretaris wil ik het managen van de vereniging door het landelijk bestuur faciliteren. Daarbij hoop ik dat de materie niet zo weerbarstig blijkt dat ik deze zomer nog niet kan afstuderen als jurist-politicoloog. Met mijn collega's zal ik mij wel amuseren, ik hoop dat dat ook gebeurt met de rest van de JD-ers. Tot ziens!

Michel Jager, penningmeester

Mijn activiteiten speelden zich tot nu toe vooral buiten de Jonge Democraten af. Zo ben ik namens de JD, bestuurslid geweest van de stichting Politieke Jongeren Projecten (PJP) waarin alle PJOs samenwerken aan politieke vorming voor en door jongeren. Van alle PJOs is de JD voor mij degene met de leukste sfeer. Daarom heb ik mij dan ook gekandideerd voor het LB. Dit geeft mij de kans me op bestuurlijk niveau bezig te houden met de JD.

Over de JD gesproken; hoewel er bezuinigd zal moeten worden, is er geen reden tot paniek. Wel is het streven erop gericht de activiteiten zich zoveel mogelijk zelf te laten bedruipen. Daarnaast zullen we proberen waar mogelijk externe geldbronnen aan te boren.

Kortom ik heb er het volste vertrouwen in dat het ons allen ook dit (lustrum)jaar weer zal lukken er een mooi verenigingsjaar van te maken.

Henk van Lingen, politieke zaken

Hartelijke dank voor de unanieme steunbetuiging op het congres. Aan mij nu de taak invulling te gaan geven aan mijn nieuwe functie 'Bestuurslid

Politieke Zaken'. Mijn plannen zijn zoals ik ze op het congres verwoord heb.

In het kort de hoofdlijnen: Het richting geven aan en stimuleren van de politieke discussie in de vereniging. Dit in nauwe samenwerking met werk- en projectgroepen en de

afdelingen. Meer onderling contact zodat er meer structuur in onze meningsvorming en -uiting komt. Het zorgdragen voor zowel het Politiek Programma als de Standpuntenbundel. Nieuwe vormen wellicht? En natuurlijk blijf ik nauw betrokken bij de Cyberspace-activiteiten van de JD. Ik zie met veel genoegen uit naar het komende jaar. Er staat veel te gebeuren en het LB gaat daar met jouw hulp wat van maken!

Karianne Buddingh, pers en promotie

Als vers bestuurslid pers en promotie zou ik bij deze enige details over mijzelf en over mogelijke plannen voor komend jaar bekend willen maken. Vandaag de dag ben ik vierdejaars student logopedie te Rotterdam. Rotterdam is een mooie stad waar je veel leuke dingen als student kunt beleven. Ook ontdekte ik in Rotterdam via een vriendin (van de JOVD) de organisatie 'Jonge Democraten'. Waar komt mijn interesse in politiek vandaan? Je zou kunnen denken dat politiek en logopedie (stem, zang, taal, afasie, doven) een verrassende combinatie is, maar dat valt reuze mee. Mijn motivatie voor beide is een verstrekkende interesse in mensen, in communicatieprocessen van mensen en welzijn. Daarnaast ben ik een mens vol idealen. Door de JD heb ik veel geleerd over hoe er besloten wordt in de politiek over mensen. Helaas zijn de beweegredenen van veel politieke beslissingen bezuinigingen

of veren in de eigen kont steken zodat de pers gehaald wordt. Hieruit blijkt wel wat een grote functie 'pers' in de politiek heeft. Ik denk dat de JD daar binnen de eigen idealistische grenzen ook iets gehaaid gebruik van kan maken, door op de goede momenten goede onderwerpen uit te kiezen en daar op in te springen. Natuurlijk is dit streven er al, maar het kan vast

nog beter. Als jij dan ook vindt dat de JD landelijk een persbericht ergens over moet versturen, laat dat dan weten. Binnen de afdeling Rotterdam ben ik vice voorzitter politiek geweest. Het afgelopen half jaar was ik lid van het CPZ (commissie politieke zaken). In deze periode ben ik bezig geweest met het inventariseren van de mogelijkheden voor een nieuw logo. Tijdens het congres is er een enquêteformulier uitgedeeld om te inventariseren hoe de leden denken over dit plan. De reacties waren uiteenlopend: 'ons blauw is lievelingskleur dus het moet blijven' en 'leuk en nodig een nieuw verfrissend logo'. Het

is zo dat D66 waarschijnlijk wil verhuizen. Wanneer is nog onduidelijk. Omdat het LS (toevalligerwijs) op dezelfde lokatie huist, betekent dit dat het LS ook moet verhuizen en dat er nieuwe papieren moeten worden gedrukt. Dit kan gecombineerd worden met aanpassing van het oude of een geheel nieuw logo. Het argument dat de herkenbaarheid vermindert als je het bestaande logo verandert, durf ik in twijfel te trekken. Hoeveel mensen buiten ons kringetje vinden ons logo sprekend? Dit is in elk geval een discussiepunt, en gewoontegetrouw moet hier dan ook flink over gediscussieerd worden. Als je hier iets over kwijt wil, mail mij dan! Leve de democratie, uw stem telt. Ik zie het LB als klankbord en spreekbuis en ik hoop dat hier door alle afdelingen veel gebruik van zal worden gemaakt.

Martin Laver, internationale zaken

In deze barre tijden van bezuiniging, sanering en Nieuwe Zakelijkheid is ook het Demo-budget niet gevrijwaard van aanval. Gevolg van onze laatste ALV is dat onsch

aller ledenblad slechts vier keer per jaar zal verschijnen (of de redactie moet een hele hoop adverteerders binnenhalen om vaker te kunnen publiceren). Daarom moet ook mijn hoekje Internationaal rekening gaan houden met seizoensgebonden agenda's. En aangezien de volgende Demo pas verschijnt als de dagen in maart even lang zijn als de nachten, noem ik dit voortaan de winteragenda.

Ik moet toegeven, momenteel is het het meest veilig om thuis kennis te nemen van internationale ontwikkelingen, zodat onze vurige hoop op arrestatie van Karadzic en Mladic parallel kan lopen met het uitkijken naar een Elfstedentocht dit jaar. Toch is met actie over de grens meer succes verzekerd dan zitten wachten op het volgende NOS-journaal. Daarom de volgende kansen kennis te maken met onze vrienden in den vreemde (Als je je voor een of meer van deze activiteiten interesseert, neem even contact met me op voor praktische tips over kosten, bondgenoten en reisplannen). Tot volgend seizoen!

Wat besloot de JD op de ALV?

Het najaarscongres ligt achter ons. Zoals na elk congres is ook nu de JD weer de nodige meningen rijker. De atmosfeer op het congres was goed.

Een leuke locatie en een volle zaal. Dit bevorderde het debat. Het meest in het oog springende politiek inhoudelijke voorstel was natuurlijk de resolutie 'Zichtbare Keuzes'. Deze is, enigszins geamendeerd, aangenomen. Hiernaast zijn er 23 (actueel) politieke moties aangenomen, een overzichtje van de nummers staat hieronder.

Met de aanname van de resolutie pleit de JD nu voor een pluraal stelsysteem waarbij de kiezer zijn stem mag verdelen over meerdere partijen. In dit pluraal stelsysteem kan de kiezer een partij een volledige stem geven of de eerste voorkeur krijgt 0,6 stem en de tweede 0,4. Dit stelt de kiezer in staat goede ideeën van meer dan een partij te belonen, waardoor de kiezer zich beter vertegenwoordigd voelt.

Voorts pleit de JD voor instelling van een parlementair expertise-centrum. De JD stelt dat het dualisme het beste tot zijn recht komt wanneer het parlement over evenveel deskundigheid kan beschikken als het kabinet. Een expertise-centrum kan informatie leveren en kan op verzoek van het parlement onderzoek doen naar het functioneren van een ministerie.

De discussies over staatsrechtelijke vernieuwing zijn wat eenzijdig en stoffig geworden. De vernieuwende ideeën richten zich slechts op de uitvoerende macht. Waarom wel spreken over het democratisch mandaat van burgemeester en premier en niet over het vernieuwen en versterken van het orgaan dat het dichtst bij de kiezer staat, ons parlement?

Het laatste kernpunt uit de resolutie is invoering van de mogelijkheid tot het ondersteunen van het regeerakkoord

door wisselende coalities. De JD stelt met betrekking tot het schrijven en goedkeuren van een regeerakkoord dat in eerste instantie de regering verantwoordelijk is voor het schrijven van het akkoord en in mindere mate de fractievoorzitters in de Tweede Kamer. Om te garanderen dat het regeerakkoord werkbaar is, dient elke paragraaf in dit regeerakkoord door een meerderheid van de Tweede Kamer te worden goedgekeurd. Hiertoe mogen wisselende coalities van partijen worden gevormd.

Schiphol en de Betuwelijn

Tussen de behandelde moties zaten er uiteraard ook enige over Schiphol. De Jonge Democraten vinden dat er geen tweede luchthaven moet worden aangelegd en al helemaal niet in de Noordzee. Achtenveertig procent van de vluchten vinden plaats op de meest naburige landen. Dit is het moment om een duurzame insteek te kiezen. Geen miljarden naar Schiphol maar in Europees verband fors investeren in een fijnmazig net van hogesnelheidslijnen.

De aanleg van de Betuwelijn moet heroverwogen worden. De JD stelt dat er bijna niet is gekeken naar alternatieven zoals de containerbinnenvaart of heropwaardering van de Belgische IJzeren Rijn. Ook bestaat op dit moment te veel onduidelijkheid over de rentabiliteit van de Betuwelijn. Er zit een groot gat tussen het plannen van infrastructuurle werken en de uiteindelijke uitvoering daarvan. Intussen dienen zich nieuwe feiten aan. Bij een groot project als de Betuwelijn moet er voor de daadwerkelijke uitvoering plaats zijn voor een 'final evaluation'.

Naast deze zaken zijn er natuurlijk nog vele andere meer of minder serieuze moties behandeld. De resultaten vind je hieronder. De teksten van de moties staan in het congresboek dat alle betalende leden is toegezonden

Henk van Ling

Moties in Eik en Linde

APM's:	Jeugdbeleid Aangenomen	11.3.2 Aangenomen
10.1.1 Aangenomen	PM's:	11.3.3 Verworpen
10.1.2 Verworpen	11.1.1 Aangenomen	11.3.4 Aangenomen
10.1.3 Ingetrokken	11.1.2 Aangenomen	11.3.5 Aangenomen
10.1.4 Ingetrokken	11.1.3 Verworpen	11.3.6 Verworpen
10.1.5 Verworpen	11.1.4 Aangenomen	11.3.7 Aangenomen, met toevoeging: voorschrijving op medische indicatie
10.2.6 Aangenomen	11.1.5 Aangenomen	11.3.8 Aangenomen
10.2.7 (gewijzigd) Verworpen	11.1.6 Verworpen	11.3.9 Aangenomen
10.2.8 Verworpen	11.2.1 Aangenomen	11.3.10 Aangenomen
10.2.9 Verworpen	11.2.2 Aangenomen	11.3.11 Aangenomen
10.2.10 Aangenomen	11.2.3 Verworpen	11.3.12 Aangenomen, met voorwaarde: praktische hulp om herstructurering door te voeren
10.2.11 Aangenomen	11.2.4 Verworpen	
10.2.12 Aangenomen	11.2.5 Verworpen	
10.2.13 Verworpen	11.3.1 Aangenomen, 'hebben'	
Studenten OV Aangenomen	in spreekt uit gewijzigd in 'krijgen'	

Kort, kort, kort

Geef je email-adres door aan de JD

De JD is een on-line organisatie!! Daarom is het handig om je email adres aan ons door te geven. Zo kan je pijlsnel geïnformeerd worden over allerlei activiteiten (op de JDA-lijst). En je kan natuurlijk met andere JD-ers in discussie gaan (op de JDB-lijst). Ook bestaat er een JDI-lijst waar je actuele info krijgt gemaïld over internationale JD-activiteiten. Stuur een email naar jd@dds.nl en geef je email-adres door. Geef ook aan of je op de JDA/JDB en/of JDI lijst wil komen te staan. Info bij Henk van Lingen (030-2900900 of lingen@evident.nl)

Een keer per maand: POST!!!

Na de oproep in de vorige DEMO zijn er diverse reacties binnengekomen van JD-ers die graag frequent op de hoogte gehouden willen worden gehouden over de werkgroepen/projectgroepen en de activiteiten van de diverse afdelingen. Begin 1998 ontving je al de PI-zapp; het Landelijk Bestuur broed nu op een maandelijkse folder waarin je al het laatste nieuws leest. Wanneer je email hebt, sturen we je die folder elektronisch op. Abonneer je dus kosteloos! Opgeven op het antwoordapparaat van de JD: 070-3622162 of op jd@dds.nl.

Veel reacties op Millennium-aanbod

De JD bestaat volgend jaar 15 jaar dus vandaar het aanbod aan geïnteresseerden om voor slechts 15 gulden lid te worden van de JD. Dat dat tientje een verschil maakt is niet onopgemerkt gebleven. In december hebben zich in totaal 57 nieuwe leden gemeld en 40 nieuwe infovragers!! Lees dus deze DEMO als infovrager. Dan weet je wat je te doen staat: vul de acceptgiro in en kom bij de enige politieke jongerenorganisatie waar je nog wel eens wat nieuws hoort!

2300 gulden aan nieuwe donateurs

Middels een donateur-actie onder 'oude'

Democraten is er in november en december voor 2300 gulden aan (jaarlijkse!) donateurs geworden. Onder meer Jan Terlouw! Van dat geld wordt onder meer een deel van de lustrum-activiteiten gefinancierd. Kan de JD goed gebruiken!

Bekijk de logo's op internet

Tijdens het JD-congres hebben een aantal JD-ers ze al gezien: een aantal ontwerpen voor een nieuw logo voor de JD. Bezoek jd.simplenet.com en geef je mening! Info bij Karianne Buddingh (010-4138813)

...Bezoek überhaupt jd.simplenet.com!

De JD-site is de meest actuele site van de politieke jongerenorganisaties! De agenda wordt bijna elke dag bijgewerkt en allehande actuele info over activiteiten, excursies, werkgroepsbijeenkomsten en pers-berichten zijn onder jouw onmiddellijke handbereik! Lees op jd.simplenet.com ook het politiek programma. En doe mee aan de maandelijkse verkiezing van de politieke top tien!! Info bij Marcel Vendrig (0294-233305)

Enerverende toespraak Boris Dittrich tot ALV

Boris Dittrich arriveerde per fiets bij Eik en Linde. Terwijl de nevel nog rond zijn krullen hing, begon hij aan zijn openingstoespraak. Natuurlijk ging het over de kwestie van de Bosnische asielzoekers. Hij vertelde dat hij veel kritiek had gekregen op zijn houding in die problematiek. Hij pleitte voor terugsturen van Bosniërs naar hun weer veilige regio, zelfs wanneer ze een A-status hadden. Dittrich: 'Wanneer je een genuanceerd standpunt verdedigd krijg je het moeilijk. De media gaat er mee aan de haal en het gaat een eigen leven leiden. Mensen horen het verknijpte verhaal en worden boos op je. Een uitkomst is internet: ik heb daar uitgebreid en onversneden mijn visie op het onderwerp kunnen geven. De mensen, die dat lezen dachten ineens een stuk positiever over mijn bijdrage. Met internet heb je de mogelijkheid de filters van de media te omzeilen en mensen de bron te tonen.' Er waren niettemin een aantal kritische vragen aan Dittrich, waaruit bleek dat hij niet iedereen heeft kunnen overtuigen.

Landelijk bestuur

Voorzitter

Boris van der Ham, 070-3222025
mob: 06- 22977564

bvdham@hotmail.com

Bestuurslid Politieke Zaken

Henk van Lingen, 030-2900900
buzz: 06-59538158

email: lingen@evident.nl

Algemeen secretaris

Wouter-Jan Oosten, 071-5155615
email: w_oosten@hotmail.com

Penningmeester

Michel Jager, 030-2893850
email: email@mjager.demon.nl

Bestuurslid Internationale Zaken

Martin Laver, 071-5124212
email: ST933681@rulfs.w.LeidenUniv.nl

Bestuurslid Pers en Promotie

Karianne Buddingh, 010-4138813
email: karianne@bigfoot.com

Werkgroepen

Culturele Verscheidenheid

Wilfred Jansz, 010-4611323

Ethiek

Christiaan Bonebakker, 030-2581771

Economie

Natasja Valk, 030-2420135

Jan-Piet de Vries, 078-6173454

Europa

Maureen Pepping, 071-5120945

Gelderland (lokaal)

Maarten Corvers, 024-3554498

Mensenrechten

Martijn Warnier, 030-2512115

Yvonne Ahrend, 030-2716310

Midden-Oosten

Cor Sandburg, 020-6825212

Floor Nuiten, 020-6934752

Milieu

Ineke Cornelissen, 038-33158670

Projectgroepen

België

Vincent Robert, 040-2122516

Onderwijs

Henk van Lingen, 030-2900900

Vrede en Veiligheid

Boris van der Ham, 070-3222025

Asiel en Migratie

Wouter-Jan Oosten, 071-5155615

Culturele samenhang:

Wouter-Jan Oosten, 071-5155615

Gezondheidszorg:

Karianne Buddingh, 010-4138813

Rekening JD: giro 701386
Contributierek.: giro 3461482

DEMO

**Vrijzinnig-democratisch
magazine van de
Jonge Democraten
nummer 6, jaargang 15
verscheen 6x per jaar
(ISSN 0925-4390)**

Demo is het onafhankelijk orgaan van de Jonge Democraten. Publicaties in Demo geven niet noodzakelijkerwijs de mening van de redactie of het Landelijk Bestuur weer.

Aanleveren kopij

Alleen bijdragen die op floppy worden aangeleverd met daarbij een afdruk op papier worden behandeld. De kopij dient te zijn bewaard als WordPerfect (5.x, 6.x) of MS Word (6.0, 7.0) bestand. De tekst moet onopgemaakt (als "kaal" tekstbestand) worden aangeleverd. Dus geen cursiveringen, ondersrepte zinnen, vetgedrukte letters, etcetera. De tekst moet wel voorzien zijn van een boventitel, een titel en streamers. Streamers zijn de delen van de tekst die in Demo vetgedrukt staan, los van de tekst. Het is erg handig als je je tekst duidelijk in stukken verdeelt. Houd er rekening mee dat je stuk kan worden ingekort in verband met ruimtegebrek. Zorg er dan ook voor dat je tekst duidelijk aangegeven stukken bevat, die in dat geval geschrapt kunnen worden. Dit voorkomt veel frustratie en tijdverlies. Eén Demo-pagina bedraagt ± 750 woorden, exclusief illustraties. Floppy's worden alleen geretourneerd als er een voldoende gefrankeerde en aan de afzender geadresseerde retourenvelop is meegestuurd en het retouradres op de floppy vermeld staat. Een artikel kan door de redactie worden ingekort of in het geheel niet worden geplaatst. Zonder toestemming van de hoofdredacteur mag niets uit Demo worden overgenomen.

Redactie-adres

Redactie Demo
T.a.v. Meino van Dijk
Haarlemmermeerstraat 89-III
1058 JS Amsterdam

OF
Eén week voor deadline binnen op
Secretariaat JD t.a.v. Demo
Postbus 660
2501 CR Den Haag

Hoofdredacteur

Meino van Dijk
(020-6159424)

Redactie

Jaap Beetstra (tekenaar)
Miranda van den Berg (adj.-hoofdred.)
Marianne Bos (eindredacteur)
Joffrey Bieleman (redacteur)
Misha Hauben (redacteur/fotograaf)
Marco van der Leij (vormgever)
Milko Vernooij (fotograaf)
Marcel Vendrig (vormgever)
Paul van der Weijden (vormgever/redacteur)

Druk: Coene BV, Den Haag

Girorekening Demo: 6932008

Trainers

Andor Admiraal, 0229-246734

andor@dds.nl

John Bolte, 030-2382323

J.F.B.Bolte@CTG.TUDeIft.nl

Annemiek de Haan, 030-2511643

A.W.deHaan@stud.fsw.ruu.nl

Karianne Buddingh, 010-4138813

Henriette de Rooij, 030-2886552

H.T.deRooij@stud.let.ruu.nl

Ageeth Telleman, 020-6192618

Demogenda!

Nr.?	Wat?	Wanneer?
16.1	Deadline	05-03-1999
16.1	In de bus	31-03-1999
16.2	Deadline	05-06-1999
16.2	In de bus	30-06-1999
16.3	Deadline	03-09-1999
16.3	in de bus	29-09-1999
16.4	Deadline	26-11-1999
16.4	In de bus	22-12-1999
17.1	Deadline	02-03-2000
17.2	Deadline	02-05-2000
17.3	Deadline	01-09-2000
17.4	Deadline	01-12-2000

Zomaar een JD-er na het aanhoren van de toespraak van Boris Dittrich

AGENDA

DATUM	Afdeling/ werkgroep	Activiteit	Tijd	Locatie	Info bij	Telefoon
Do 31 dec	Utrecht	Oud en Nieuw	21.00	Voor exacte lokatie bel	Oele Koorwinder	030-2512115
Di 5 jan.	Groningen	Nieuwjaarsborrel	22.00	Zuiderdiep 15	Tjitske Hartman	050-3135535
Di 5 jan.	Utrecht/landelijk	Nieuwjaarsborrel	21.00	Cafe 't Hart	Oele Koorwinder	030-2512115
Vr. 8 jan	Utrecht	Politiek/Eet/Praat	18.00	Voor exacte lokatie bel	Hugo Schoute	030-6038560
Ma 11 jan	Amsterdam	Voor & tegenstanders 'Opschudding'	20.30	Prinsengracht 96	Esther Mathijssen	020-6656869
Ma 11 jan	Zoetermeer	Politiek cafe	20.00	Queen of hearts, Stadhuisplein	Peter van den Berg	079-3311957
Di 12 jan	Culturele samenhang	Bespreken discussiestuk	20.00	Wassaarseweg 87, Leiden	Wouter-jan Oosten	071-5155615
Wo 13 jan	Economie	Bezoek aan Bert Bakker (D66)/IMF-financiële crisis	19.00- 21.00	Den Haag, Tweede Kamergebouw	Jan-Piet de Vries	078-6173454
Wo 13 jan	Nijmegen	Politiek cafe	20.00	Cafe de zaak/de Fiets	Michel Geleijns	024-3776114
Za/zo 16 en 17 januari	Landelijk bestuur + CPZ	PI-WEEKEND: DE DERDE WEG.	Vanaf 10.30	Jeugdherberg Soest	Opgeven bij Michel Jager	030-2893850
Ma 18 jan	Mensenrechten	Werkgroepbijeenkomst	20.00	Bel voor exacte lokatie	Martijn Warnier	030-2512115
Ma 18 jan	Amsterdam	Afdelingsvergadering	20.00	Spuistraat 47A	Esther Mathijssen	020-6656869
Ma 18 jan	Zoetermeer	Jongeren gemeenteraad	20.00	Stadhuys Zoetermeer	Peter van den Berg	079-3311957
Di 19 jan.	Groningen	Ontwikkelingssamenwerk- ing met Gast	20.00	Voor exacte lokatie bel	Jacob de Glee	050-5421519
Di 19 jan	Utrecht	Politiek/Eet/Praat	18.00	Voor exacte lokatie	Hugo Schoute	030-6038560
Vr 22 jan	Eindhoven/Vujo,	Nederlands in Europa		Bel voor exacte lokatie	Vincent Robert	040-2122516
Za 23 jan	Landelijk	training spreekvaardigheid	12.30	Utrecht, voor exact:	Karianne Buddingh	010-4138813
Ma 25 jan	Groningen	Democratiënacht met D66	20.00	Bel voor exacte lokatie	Jacob de Glee	050-5421519
Ma 25 jan	Utrecht	Debatwedstrijd PJO's	20.00	Nobelstraat 2	Oele Koorwinder	030-2512115
Di 26 jan	Groningen	Politieke commissie	20.00	PPJK-pand	Jeroen Kamps	050-3130904
Di 26 jan	Groningen	Borrel	22.00	Zuiderdiep 15	Tjitske Hartman	050-3135535
Di 26 jan	JD i.s.m. NJMO	Presentatie Nigeria-rapport	16.30	Nieuwspoor, Den Haag	Oele Koorwinder	030-2512115
Wo 27 jan	Defensie	Vrede & Veiligheid	20.00	Voor exacte lokatie bel	Boris van der Ham	070-3222025
Do 28 jan	Onderwijs	JD-visie op onderwijs	20.00	Utrecht, exacte lokatie:	Henk van Lingen	030-2900900
Ma 1 feb.	Amsterdam	Politiek cafe	20.00	Prinsengracht 96	Esther Mathijssen	020-6656869
Di 2 feb.	Utrecht	Borrel	21.00	't Hart, Voorstraat10	Oele Koorwinder	030-2512115
Wo 3 feb.	Asielbeleid	Asiel en Migratie	20.00	Restauratie Utrecht CS	Wouter-jan Oosten	071-5155615
Do 4 feb	Europa	Forum Europese werk- gelegenheid: met Lodewijk de Waal (FNV)	20.00	Zaal 'De Burcht', Burgstraat 14, Leiden	Wouter-jan Oosten	071-5155615
Vr 5 feb.	Utrecht	Politiek/Eet/Praat	18.00	Voor exacte lokatie bel	Hugo Schoute	030-6038560
Di 9 feb	Groningen	Politiek cafe met gast	20.00	Zuiderdiep 15	Jacob de Glee	050-5421519
Wo 10 feb.	Nijmegen	Politiek Cafe	20.00	Cafe de Zaak/De Fiets	Michel Geleijns	024-3776114
Do 11 feb	Cult. Samenhang	Gast: Tweede kamerlid Nicolai (VVD)	20.00	Amsterdam, exacte lokatie bij:	Wouter-jan Oosten	071-5155615
Ma 15 feb	Amsterdam	Politieke commissie	20.00	Voor exacte lokatie bel	Esther Mathijssen	020-6656869
Ma 15 feb	Mensenrechten	Werkgroepbijeenkomst	20.00	Voor exacte lokatie	Martijn Warnier	030-2512115
Za 20 feb	Landelijk	Training Schrijven	12.30	Utrecht, voor exact:	Boris van der Ham	070-3222025
Di 23 feb	Groningen	Politieke commissie	20.00	PPJK-pand	Jeroen Kamps	050-3130904
Di 23 feb	Groningen	Borrel	22.00	Zuiderdiep 15	Tjitske Hartman	050-3135535
Za/zo 27/28 febr	Nijmegen	JD-weekend		Voor exacte lokatie bel	Koen Warmink	026-4450794
Za 27 feb t/m di 2 maart	Landelijk en werkgroep Europa	JD-Bezoek aan Oxford/House of Commons/LibDems	Vanaf za- avond	Groot-Brittanie: Oxford, Londen.	Opegeven en info bij Martin Laver	071-5124212